

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2020-2024

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Περιεχόμενα

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ	7
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	9
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ	10
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	11
1.1. ΒΑΣΙΚΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	12
1.2. ΣΚΟΠΟΣ	14
1.2.1. ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.....	15
1.2.2. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΩΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ.....	15
1.2.3. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	16
1.3. ΟΦΕΛΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ.....	16
1.4. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	17
1.5. ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ, ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΔΗΜΟΥ	19
1.6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ & ΌΡΓΑΝΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	21
2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	23
3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	30
3.1. ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ.....	30
3.2. ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	36
3.3. ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	40
3.4. ΑΔΕΣΠΟΤΑ ΖΩΑ.....	42
3.5. ΚΛΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	44
3.6. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	47
3.6.1. Δημογραφικό Προφίλ του Δήμου	47
3.6.2. Κρίσιμοι δημογραφικοί δείκτες	53
3.7. ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	55
3.7.1. Οικονομική δραστηριότητα στον Δήμο Ελληνικού– Αργυρούπολης	55
3.7.2. Απασχόληση και Οικονομικά ενεργός πληθυσμός	55
3.7.3. Ανάλυση μορφών απασχόλησης.....	61
3.7.4. Απασχόληση και Ανεργία	61
3.7.5. Οι επιχειρήσεις του Δήμου Ελληνικού- Αργυρούπολης.....	62
3.8. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ.....	63

3.8.1. Υποδομές Φιλοξενίας του Δήμου.....	64
3.8.2. Μονάδες Βραχυχρόνιας μίσθωσης.....	64
3.8.3. Τουριστική ανάπτυξη	65
3.8.4. Εναλλακτικές μορφές τουρισμού.....	66
3.8.5. Μητροπολιτικό Πάρκο Ελληνικού.....	68
3.8.5.1. Νομοθεσία.....	68
3.8.5.2. Συνοπτική περιγραφή.....	69
3.9. ΧΩΡΟΤΑΞΙΑ – ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ & ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ.....	72
3.9.1. Οικιστική Ανάπτυξη.....	72
3.9.2. Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας – Αττικής (ΡΣΑ).....	72
3.9.3. Πολεοδομική Δραστηριότητα στον Δήμο Ελληνικού Αργυρούπολης.....	74
3.10. ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ.....	75
3.10.1. Ολυμπιακές εγκαταστάσεις Δήμου.....	75
3.10.2. Σταθμοί μετρό.....	75
3.10.3. Απορρίμματα.....	76
3.11. ΟΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΥ.....	82
3.12. ΚΤΙΡΙΑΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΔΗΜΟΥ.....	84
3.13. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑ.....	85
3.14. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ.....	88
3.15. ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΗΜΟΥ.....	96
4. ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ.....	103
4.1. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ & ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ.....	105
4.1.1. Ανάλυση της Οργανωτικής Δομής.....	105
4.1.1.1. Αποτύπωση της Οργανωτικής Δομής (ΟΕΥ).....	105
4.1.1.2. Ρόλοι και αρμοδιότητες στο Πλαίσιο του ΟΕΥ.....	109
ΟΕΥ και Λειτουργικό Οργανόγραμμα.....	114
4.2. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ.....	117
4.3. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ.....	119
4.4. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΝΠΔΔ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ.....	122
4.5. ΣΥΝΟΨΗ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ.....	123
5. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ.....	124
5.1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ.....	124
5.2. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ.....	124
5.3 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ.....	125
5.4 ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΟΔΩΝ.....	127
5.4.1 Γενική Παρουσίαση Εσόδων.....	127

5.4.2	Σύνθεση Εσόδων	138
5.4.3	Κατάρτιση Προϋπολογισμού Εσόδων	152
5.4.4	Υλοποίηση Προϋπολογισμού Εσόδων.....	157
5.4.5	Είσπραξη Εσόδων	168
5.4.6	Γενικά Συμπεράσματα	172
5.5.	ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ	172
5.5.1.	Γενική Παρουσίαση Δαπανών	172
5.5.2.	Σύνθεση Δαπανών	183
5.5.3.	Δαπάνες ανά Υπηρεσία	188
5.5.4.	Μεταβολές Δαπανών ανά Υπηρεσία	197
5.5.5.	Διάρθρωση των Δαπανών.....	200
5.6.	Ανάλυση Αριθμοδεικτών.....	202
5.7.	Κατευθύνσεις στον Τομέα της Οικονομικής Διαχείρισης	204
5.7.1.	Κοστολόγηση Βάσει Δραστηριοτήτων (Activity Based Costing).....	204
5.7.2.	Προϋπολογισμός Μηδενικής Βάσης (Zero Based Budgeting).....	205
6.	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	206
6.1.	SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ	206
6.2.	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	215
7.	ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.....	224
7.1.	ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	226
7.2.	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ ANALYTIC HIERARCHY PROCESS.....	231
8.	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	265
8.1.	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ.....	265
	ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ I.....	265
	ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ II.....	267
8.2.	ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΒΡΕΦΙΚΩΝ, ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΚΑΙ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΣΤΙΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ Π.Δ. 99/2017	269
8.3.	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ	270
	Δράσεις Περιβαλλοντικού Ισοζυγίου - Αστική Αναζωογόνηση (ΑΠ 1)	270
8.4.	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΧΣ: ΕΙΔΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (ΟΤΑ) Α΄ ΒΑΘΜΟΥ ΓΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΧΩΡΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ (ΤΧΣ)	272
8.5.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ LIFE 2018 - 2020.....	273
8.6.	ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ 2019	275
8.7.	ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΤΙΣ ΠΟΛΕΙΣ 2019	275
8.8.	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΛΟΙΠΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ.....	277

Ίδρυση νέων τμημάτων βρεφικής, παιδικής και βρεφονηπιακής φροντίδας (Υπουργείο Εσωτερικών – Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης – Υπουργείο Οικονομικών).....	277
8.9. ΗΛΕΚΤΡΑ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ (ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ/ ΤΠ&Δ).....	279
8.10. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΛΟΙΠΩΝ ΦΟΡΕΩΝ.....	281
<i>Επιχορήγηση Μελετών Ωρίμανσης Έργων των ΟΤΑ - Β' Δράση (ΤΠ&Δ)</i>	281
8.11. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΙΝΩΦΕΛΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ/ ΟΑΕΔ).....	283
8.12. ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΜΕΣΩ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΟΙΝΩΦΕΛΟΥΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΓΙΑ 36.500 ΑΤΟΜΑ ΣΕ ΔΗΜΟΥΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΚΕΝΤΡΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ (ΚΚΠΠ)/ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΦΟΡΕΙΣ, ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΦΟΡΕΩΝ	285
9. ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΕΣΠΑ 2014-2020.....	287
9.1. ΤΟΜΕΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ.....	287
<i>ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη</i>	287
<i>ΕΠ ΑΝΕΚ: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία</i> ..	290
<i>ΕΠ ΑΝΑΔΕΔΒ: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση</i>	292
<i>ΕΠ ΜΔΤ: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα</i>	295
<i>Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αγροτική Ανάπτυξη</i>	296
<i>ΕΠΑΛΘ: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας 2014 - 2020</i>	298
9.2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	300
<i>ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ</i>	300
9.3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΔΑΦΙΚΗΣ / ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗΣ ΔΙΑΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ	302
<i>Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας INTERREG V-A "Ελλάδα - Κύπρος"</i>	302
<i>Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας INTERREG V-A "Ελλάδα - Βουλγαρία"</i>	304
<i>Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας INTERREG IPA II "Ελλάδα-FYROM"</i>	306
<i>Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας INTERREG V-A "Ελλάδα-Ιταλία"</i>	308
<i>Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας INTERREG IPA II "Ελλάδα-Αλβανία"</i>	310
<i>Πρόγραμμα Διακρατικής Συνεργασίας INTERREG V-B "Βαλκανική- Μεσόγειος"</i>	312
<i>Πρόγραμμα Διακρατικής Συνεργασίας INTERREG V-B "Mediterranean (MED)"</i>	314
<i>Πρόγραμμα Διακρατικής Συνεργασίας INTERREG ENI-CBC "Λεκάνη Μαύρης Θάλασσας"</i>	316
<i>URBACT III</i>	318
<i>ADRION: INTERREG V-B Adriatic-Ionian programme</i>	320
10. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΕ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ (ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ Ε.Ε.)	321
<i>EUROPE FOR CITIZENS 2014 - 2020: Πρόγραμμα "Ευρώπη για τους Πολίτες" 2014 - 2020</i>	321

<i>HORIZON 2020: Πρόγραμμα "Ορίζοντας 2020"</i>	322
<i>RIGHTS, EQUALITY AND CITIZENSHIP, 2014 - 2020: Πρόγραμμα Δικαιώματα, Ισότητα και Ιθαγένεια, 2014 - 2020</i>	325
<i>CREATIVE EUROPE 2014-2020: Πρόγραμμα "Δημιουργική Ευρώπη" 2014-2020</i>	327
<i>LIFE 2014 - 2020</i>	330
<i>COSME: Πρόγραμμα για την Ανταγωνιστικότητα των Επιχειρήσεων και των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων</i>	331
<i>EaSI: Απασχόληση και την Κοινωνική Καινοτομία</i>	334
<i>ERASMUS +</i>	336
<i>JUSTICE: Πρόγραμμα "Δικαιοσύνη"</i>	338
<i>ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ "ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ" (ΔΣΕ)</i>	340
<i>THIRD EU HEALTH PROGRAMME 2014-2020: 3ο Πρόγραμμα Δράσης της ΕΕ στον τομέα της Υγείας (2014-2020)</i>	342
<i>ELENA: European Local ENergy Assistance</i>	343
<i>CONSUMER PROGRAMME: Πρόγραμμα Καταναλωτών</i>	345
<i>HERCULE III PROGRAMME 2014 - 2020</i>	348
11. ΔΑΝΕΙΟΔΟΤΗΣΕΙΣ	351
<i>Δανεισμός από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (Τ.Π.Δ.)</i>	351
<i>Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα Ιδίων Πόρων (Δάνεια Π.Δ 169/2013)</i>	351
<i>Αναβάθμιση Δημοτικού Οδοφωτισμού</i>	354
<i>Αναχρηματοδότηση Δανείων</i>	355
<i>Ισοσκέλιση Προϋπολογισμού</i>	358
<i>Δάνεια ΕΤΕπ - ΤΠ&Δ</i>	359
<i>Ενεργειακός Συμψηφισμός (Net Metering)</i>	361
<i>Αντικατάσταση Εξοπλισμού Καθαριότητας</i>	364
<i>Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Απαλλοτριώσεων</i>	366
<i>Χρηματοδότηση Μελετών</i>	368
<i>Δανεισμός από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων</i>	370
<i>Ταμείο Υποδομών - ΤΑΜΥΠΟΔ</i>	370
<i>Δάνεια ΕΤΕπ - ΤΠ&Δ</i>	372
12. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ	374
<i>Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.)</i>	374
<i>Συμβάσεις Ενεργειακής Αναβάθμισης Σ.Ε.Α.</i>	377
<i>Συμβάσεις Παραχώρησης</i>	379
<i>Ενεργειακές Κοινότητες</i>	381
<i>Crowdfunding: Χρηματοδότηση από το πλήθος</i>	384

13.	ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΚΑΙ ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	386
14.	Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ.....	386
15.	ΆΞΙΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	387
	ΆΞΙΟΝΑΣ 1ΟΣ «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ».....	387
	ΆΞΙΟΝΑΣ 2ΟΣ «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΥΓΕΙΑ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ».....	388
	ΆΞΙΟΝΑΣ 3ΟΣ «ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ»	389
16.	ΆΞΙΟΝΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ	392
17.	ΆΞΙΟΝΕΣ - ΜΕΤΡΑ – ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	397

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 1:	Βασικό θεσμικό πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων	13
Πίνακας 2:	Συσχέτιση Επιχειρησιακού και εργαλείων βραχυπρόθεσμου προγραμματισμού	20
Πίνακας 3:	Γεωγραφικά Στοιχεία Δήμου Ελληνικού- Αργυρούπολης.....	31
Πίνακας 4	Απογραφές Πληθυσμού με ποσοστιαία μεταβολή συγκριτικά προς την Περιφέρεια Αττικής	31
Πίνακας 5	Μετεωρολογικά στοιχεία για το έτος 2017.....	45
Πίνακας 6	Πληθυσμιακή εξέλιξη μόνιμου πληθυσμού την περίοδο 1991 – 2011	47
Πίνακας 7	Κρίσιμοι Δημογραφικοί Δείκτες στην Ελλάδα	54
Πίνακας 8	ηλικιακή διάρθρωση του πληθυσμού της Περιφέρειας Αττικής ανά Π.Ε. 54	
Πίνακας 9	Ποσοστό εργαζομένων ανά Επιχείρηση δραστηριοποιούμενη στον Νότιο Τομέα Αθηνών	55
Πίνακας 10	Οικονομική Δραστηριότητα Μόνιμου Πληθυσμού	56
Πίνακας 11	Απασχολούμενοι ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας.....	58
Πίνακας 12	Απασχολούμενοι κατά επάγγελμα (μονοψήφιο), 2011	60
Πίνακας 13	Ανεργία ανά δήμο Νοτίου Τομέα.....	61
Πίνακας 14	Ανεργία ποσοστιαία και πληθυσμιακά ανά δήμο και ανά φύλο	62
Πίνακας 15	Συνολικός ρυθμός εκ δοθέντων οικοδομικών αδειών	74
Πίνακας 16	Ολυμπιακές Εγκαταστάσεις Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης	75

Πίνακας 17 Ανακυκλώσιμα και Μη Απορρίμματα του Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης 2011-2014.....	76
Πίνακας 18 Σημεία Τοποθέτησης κάδων συλλογής γυαλιού	77
Πίνακας 19 Σημεία Τοποθέτησης κάδων ρούχων	77
Πίνακας 20 Οχήματα - εξοπλισμός Υπηρεσίας.....	82
Πίνακας 21 Τύπος και αριθμός κάδων του Δήμου.....	82
Πίνακας 22 Κατηγορίες Απορριμμάτων	83
Πίνακας 23 Κτιριακές Εγκαταστάσεις Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης.....	84
Πίνακας 24 Τμήματα πολιτιστικών δραστηριοτήτων.....	88
Πίνακας 25 Αθλητικές Εγκαταστάσεις Δήμου Ελληνικού- Αργυρούπολης.....	89
Πίνακας 26 Αθλητικοί Σύλλογοι & Σωματεία Δήμου Ελληνικού- Αργυρούπολης.....	90
Πίνακας 27 Αθλητικές Δραστηριότητες Συλλόγων Δήμου Ελληνικού- Αργυρούπολης	91
Πίνακας 28 Βρεφονηπιακοί και Παιδικοί σταθμοί.....	92
Πίνακας 29 : ΚΑΠΗ Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης	94
Πίνακας 30 Ανθρώπινο Δυναμικό Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης	117
Πίνακας 31 SWOT Ανάλυση Διευθύνσεων	120
Πίνακας 32 SWOT Ανάλυση ΝΠΔΔ	122
Πίνακας 33 Κατηγορίες Εσόδων ΟΤΑ	126
Πίνακας 34 Γενική εικόνα εσόδων 2018-2021	128
Πίνακας 35 Ποσοστιαίες μεταβολές εσόδων ανά κατηγορία και έτος.....	135
Πίνακας 36 Σύνοψη εσόδων κατ' έτος	140
Πίνακας 37 Έσοδα και κατ' έτος ποσοστιαία κατανομή επί του συνόλου	142
Πίνακας 38 Ποσοτική και ποσοστιαία αποτύπωση εισπραχθέντων/προυπολογισθέντων	153
Πίνακας 39 Μεταβολή Π/Υ- Απολογισμού κατ' έτος	156
Πίνακας 40 Συνολική αποτύπωση Προϋπολογισθέντων - Βεβαιωθέντων - Εισπραχθέντων	158
Πίνακας 41 Πορίσματα	160
Πίνακας 42 Ταξινόμηση Εσόδων με Βάση τη Σχέση Εισπραχθέντων Εσόδων προς Αρχικά Π/Υ Εσόδων Οικονομικού Έτους 2021	169

Πίνακας 43 Σύνθεση Δαπανών	183
Πίνακας 44 Δαπάνες ανά Υπηρεσία και έτος	188
Πίνακας 45 Μεταβολές Δαπανών	197
Πίνακας 46 Στρατηγικοί Στόχοι του Δήμου ανά Μέτρο	215
Πίνακας 47 Ιεράρχηση Κρίσιμων Ζητημάτων.....	242

Κατάλογος Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1: Σκοπός του Επιχειρησιακού Προγράμματος.....	15
Διάγραμμα 2: Συσχέτιση Επιχειρησιακού και εργαλείων βραχυπρόθεσμου προγραμματισμού	20
Διάγραμμα 3: Κατάρτιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου.....	25
Διάγραμμα 4 Μέγιστη, μέση και ελάχιστη μηνιαία θερμοκρασία (2017).....	46
Διάγραμμα 5 Μέση μηνιαία Βροχόπτωση (2017).....	46
Διάγραμμα 6 Γραφική Αναπαράσταση Πληθυσμιακής Εξέλιξης	48
Διάγραμμα 7 Ποσοστιαία πληθυσμιακή κατανομή στις δημοτικές κοινότητες (2011)	49
Διάγραμμα 8 Ποσοστιαία Ηλικιακή Διάρθρωση (2001)	50
Διάγραμμα 9 Επίπεδα εκπαίδευσης (2011)	50
Διάγραμμα 10 Αποτύπωση πληθυσμού αναλογικά με την οικογενειακή κατάσταση.	51
Διάγραμμα 11 Πληθυσμός αναλογικά με το επίπεδο εκπαίδευσης	52
Διάγραμμα 12 Μονογονεϊκές οικογένειες και κατανομή στα Νότια Προστασία.....	53
Διάγραμμα 13 Απασχολούμενοι ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας (2011) ...	57
Διάγραμμα 14 Τελική ενεργειακή κατανάλωση ανά πηγή ενέργειας και ανά τομέα (2012)	86
Διάγραμμα 15 Τελικές εκπομπές CO ₂ ανά πηγή και ανά τομέα (2012)	87
Διάγραμμα 16 Κατηγορίες εσόδων ποσοτικά και κατ' έτος	136
Διάγραμμα 17 Διαχρονική Εξέλιξη Εσόδων 2018 – 2021	138
Διάγραμμα 18 Σύνθεση των Εσόδων Οικονομικού Έτους 2018	149
Διάγραμμα 19 Σύνθεση των Εσόδων Οικονομικού Έτους 2019	149

Διάγραμμα 20 Σύνοψη Εσόδων Οικονομικού Έτους 2020	150
Διάγραμμα 21 Σύνοψη Εσόδων Οικονομικού Έτους 2021	150
Διάγραμμα 22 Απολογιστικά στοιχεία 2018- 2020	155
Διάγραμμα 23 Διαχρονική Εξέλιξη Δαπανών	173
Διάγραμμα 24 Εκτιμήσεις πληρωθέντων κατ' έτος.....	174
Διάγραμμα 25 Δαπάνες ανά έτος και κατηγορία, καθώς και ανά κατηγορία και έτος	177
Διάγραμμα 26 Δαπάνες- Έξοδα χρήσης κατ' έτος.....	179
Διάγραμμα 27 Σύνοψη Δαπανών Οικονομικού Έτους 2018.....	184
Διάγραμμα 28 Σύνοψη Δαπανών Οικονομικού Έτους 2019.....	185
Διάγραμμα 29 Σύνοψη Δαπανών Οικονομικού Έτους 2020.....	186
Διάγραμμα 30 Σύνοψη Δαπανών Οικονομικού Έτους 2021.....	187
Διάγραμμα 31 Δαπάνες κατ' έτος και ανά Υπηρεσία.....	191

Κατάλογος Εικόνων

Εικόνα 1: Η γεωγραφική θέση του Δήμου Ελληνικού-Αργυρούπολης.....	32
Εικόνα 2: Γεωλογικός Χάρτης Μεσογείων Αττικής- Πρόποδες Υμηττού (όρια Δημοτικής Ενότητας Αργυρούπολης).....	35
Εικόνα 3: Παλιές φωτογραφίες της περιοχής	39
Εικόνα 4: Κλιματικές Ζώνες της χώρας.....	44

1. Εισαγωγή

Το παρόν αποτελεί το Α Μέρος (Στρατηγικό Σχεδιασμό) του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Ελληνικού–Αργυρούπολης, για την περίοδο 2020 -2024. Σε όρους της Διοικητικής Επιστήμης, ο Στρατηγικός και Επιχειρησιακός Σχεδιασμός των ΟΤΑ, εντάσσονται στο ευρύτερο πεδίο της Στρατηγικής Διοίκησης (Στρατηγικό Management). Ως Στρατηγική διοίκηση, ορίζεται ένα σύνολο διοικητικών αποφάσεων και δράσεων που προσδιορίζουν τη μακροχρόνια επίδοση ενός οργανισμού. Περιλαμβάνει την ανάλυση του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος, την διαμόρφωση στρατηγικής, την υλοποίησή και παρακολούθηση αυτής, καθώς και τέλος την αξιολόγηση και τον έλεγχο των αποτελεσμάτων. Στο σχήμα που ακολουθεί αποτυπώνονται τα στάδια της στρατηγικής διοίκησης.

Στάδια στρατηγικής διοίκησης

Το στάδιο του σχεδιασμού περιλαμβάνει:

- Ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης
- Προσδιορισμός μεσομακροπρόθεσμων στόχων
- Καθορισμός στρατηγικής
- Προγραμματισμός δράσεων για την επίτευξη των στόχων

Το στάδιο της υλοποίησης περιλαμβάνει την υλοποίηση του ανωτέρω σχεδιασμού.

Το στάδιο της παρακολούθησης περιλαμβάνει την παρακολούθηση της διαδικασίας υλοποίησης του ανωτέρω σχεδιασμού.

Τέλος, το στάδιο αξιολόγησης αφορά στην αξιολόγηση αποτελεσμάτων της υλοποίησης των στόχων του σχεδιασμού.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αποτελεί ολοκληρωμένο πρόγραμμα τοπικής και οργανωτικής ανάπτυξης των ΟΤΑ Α΄ Βαθμού. Αφορά στις υποδομές και στις τοπικές επενδύσεις, καθώς και στη βελτίωση της υφιστάμενης οργάνωσης και λειτουργίας των δήμων, μεριμνώντας για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου και την παροχή ποιοτικότερων υπηρεσιών προς τους πολίτες. Καλύπτει όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων του Δήμου. Για την κατάρτισή του λαμβάνονται υπόψη το σύνολο των σχετικών νομοθετικών διατάξεων, οι κατευθύνσεις αναπτυξιακού σχεδιασμού σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, ο υφιστάμενος χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός, καθώς και οι προτεραιότητες που απορρέουν από θεσμοθετημένα χρηματοδοτικά μέσα. Στο επιχειρησιακό πρόγραμμα καθορίζονται οι στρατηγικοί στόχοι, οι προτεραιότητες αναφορικά στην τοπική ανάπτυξη, καθώς και η βελτίωση της οργάνωσης και λειτουργίας του ενδογενούς περιβάλλοντος του Δήμου, ήτοι των Διευθύνσεων/Αυτοτελών Τμημάτων, καθώς και των Νομικών Προσώπων του Δήμου. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΕΠ) των ΟΤΑ Α΄ Βαθμού αποτελεί το εργαλείο της καθημερινής τους λειτουργίας, καθώς και της άσκησης του αναπτυξιακού τους ρόλου. Είναι το βασικό εργαλείο προγραμματισμού, δράσεων τοπικής και εσωτερικής ανάπτυξης του δήμου. Η διαδικασία σύνταξής του εμπλέκει και τις υπηρεσίες και όργανα των ΟΤΑ Α΄ Βαθμού.

1.1. Βασικό Θεσμικό Πλαίσιο

Η Στρατηγική Διοίκηση (συνεπώς και ο Στρατηγικός Σχεδιασμός ως αναπόσπαστο μέρος αυτής), εφαρμόζεται στην πρωτοβάθμια τοπική αυτοδιοίκηση για πάνω από μια δεκαετία (από το 2007 και έπειτα) ως πολυετής προγραμματισμός, ύστερα από τη θεσμοθέτηση των Πολυετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και των Ετησίων Προγραμμάτων Δράσης.

Με τα άρθρα 203-207 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006), θεσπίστηκε για πρώτη φορά, η υποχρέωση κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α. Το βασικό θεσμικό πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων αποτελείται από τους ακόλουθους νόμους, Υ.Α. και Π.Δ.:

Πίνακας 1: Βασικό θεσμικό πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων

Νομοθέτημα	Αριθμός	Άρθρα	Περιεχόμενο
Ν.	3463/2006	203-207	«Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων»
Ν.	3852/2010	266	«Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», ως τροποποιηθέν από το άρθρο 175 του Ν. 4555/2018.
Ν.	4555/2018	176Α	«Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Εμβάθυνση της Δημοκρατίας Ενίσχυση της Συμμετοχής Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»]»
Υ.Α.	18183/02-04-2007	ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	«Περιεχόμενο, δομή και τρόπος υποβολής των επιχειρησιακών προγραμμάτων των ΟΤΑ Α΄ βαθμού», ως τροποποιηθέν από την υπ΄ αριθμ. 5694/03-02-2007 Υ.Α.
Π.Δ.	185/2007		«Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των

		ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΥ ΔΙΑΤΑΣΓΜΑΤΟΣ	επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α΄ βαθμού», ως τροποποιηθέν από το υπ΄ αριθμ. 89/2011 Π.Δ.
Υ.Α.	41179/04-11- 2014	ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	«Περιεχόμενο, δομή και τρόπος υποβολής των επιχειρησιακών προγραμμάτων των ΟΤΑ Α΄ βαθμού για τη δημοτική περίοδο 2014- 2019»

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 266 του **Ν.3852/2010** όπως τροποποιήθηκε από την παρ.2 του άρθρου 175 του **Ν.4555/2018**, η διάρκεια των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων έχει τροποποιηθεί από πενταετή σε τετραετή.

1.2. Σκοπός

Ο σκοπός εκπόνησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου είναι η προώθηση της τοπικής ανάπτυξης, καθώς και της ανάπτυξης του Δήμου ως Οργανισμού (εσωτερικά), σε εναρμόνιση με τις κατευθύνσεις αναπτυξιακού σχεδιασμού σε τοπικό και εθνικό επίπεδο.

Διάγραμμα 1: Σκοπός του Επιχειρησιακού Προγράμματος

1.2.1. Προώθηση της τοπικής ανάπτυξης

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, κατά κύριο λόγο, αποσκοπεί στον εμπλουτισμό των ήδη θεσμοθετημένων αρμοδιοτήτων του Δήμου με νέες δραστηριότητες και εν γένει δράσεις. Στο πλαίσιο αυτό ο Δήμος αποσκοπεί στα κάτωθι:

- προστασία και αναβάθμιση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος της περιοχής, και διασφάλιση της ποιότητας ζωής,
- βελτίωση της κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας των κατοίκων του Δήμου,
- βελτίωση της τοπικής οικονομίας και απασχόλησης

1.2.2. Βελτίωση λειτουργίας του Δήμου ως οργανισμού

Εκτός από τις δράσεις για την προώθηση της δημοτικής και τοπικής ανάπτυξης, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα περιλαμβάνει δράσεις για τη βελτίωση της λειτουργικότητας και αποδοτικότητας του Δήμου ως φορέα παροχής συλλογικών αγαθών και υπηρεσιών. Επίσης, αποσκοπεί στη διασφάλιση της υλοποίησης των πολιτικών δεσμεύσεων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, πάντοτε σε σύμπνοια με τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης, και της κοινωνικής συνοχής, εντός του

πλαίσιου που διαμορφώνεται από το σύνολο των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών και διαδικασιών. Η βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και η διασφάλιση της νομιμότητας στο σύνολο του κύκλου εργασιών του Δήμου, αποτελούν γνώμονες χάραξης του στρατηγικού σχεδιασμού του Δήμου.

1.2.3. Ενίσχυση των συνεργασιών του Δήμου

Ο ρόλος του Δήμου, πλέον των οριοθετημένων από το θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων, είναι να μεριμνά για τη συνολική ευημερία της περιοχής του. Η διοίκηση γίνεται αντιληπτή όχι μόνο ως διοίκηση για τη παροχή ορισμένων πάγιων υπηρεσιών του Δήμου, αλλά ως μέριμνα για το σύνολο των τοπικών υποθέσεων.

1.3. Οφέλη Στρατηγικού Σχεδιασμού

Τα οφέλη της εκπόνησης και χρήσης από τον Δήμο στρατηγικού και επιχειρησιακού σχεδιασμού είναι αδιαμφισβήτητα και πολυσχεδή. Συνοπτικά, τα πλεονεκτήματα του Δήμου αφότου εκπονήσει και υπό την προϋπόθεση ότι τηρεί το στρατηγικό του σχεδιασμό, συνοψίζονται ως κάτωθι:

- αποφεύγει αποσπασματικές δράσεις χωρίς συγκεκριμένη στοχοθεσία,
- επιτυγχάνει αμεσότερα τους στόχους του,
- αξιοποιεί στο μέγιστο βαθμό ευκαιρίες που εμφανίζονται δεδομένου ότι είναι σε ετοιμότητα όταν αυτές ανακύψουν
- βοηθά στην πρόληψη ιδιαζόντων ζητημάτων,
- διαφυλάττει τη διαφάνεια καθώς οι στόχοι και δράσεις βρίσκονται σε συνάρτηση με την εκπλήρωση και αποτελεσματικότητα αυτών μέσω των δεικτών παρακολούθησης
- Οικονομία πόρων

Η εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος 2020 – 2024 του Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης θα αποτελέσει εργαλείο αποτύπωσης της υφιστάμενης κατάστασης του Δήμου, ενώ παράλληλα συμβάλει στην άμεση και έγκαιρη αντιμετώπιση των προβλημάτων, των ελλείψεων, αλλά και τυχόν παθογενειών που υπάρχουν στο εσωτερικό των υπηρεσιών αυτού, ενώ θα αναδείξει τις δυνατότητες και αδυναμίες

εξυπηρέτησης των πολιτών, και θα συμβάλλει στη διαμόρφωση οριοθετημένης και στοχοθετημένης αναπτυξιακής πολιτικής.

Ο σωστός προγραμματισμός έργων και γενικότερων δράσεων κατά την χρονική περίοδο 2020 - 2024, μέσω ενός Επιχειρησιακού Προγράμματος, πρέπει να αποτελεί πρώτη προτεραιότητα του Δήμου. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα συνιστά το κατάλληλο εργαλείο συνεπούς προγραμματισμού. Αποτελεί δε έναυσμα για τη βέλτιστη δυνατή αξιοποίηση των πόρων σε διοικητικό επίπεδο.

Συνεπώς, το επιχειρησιακό πρόγραμμα εν γένει, εστιάζει στο να αποτελέσει εύχρηστο εργαλείο για την καθημερινή λειτουργία του δήμου. Θα πρέπει ωστόσο να ληφθεί και η κατάλληλη μέριμνα ώστε να παρακολουθείται ο βαθμός υλοποίησής του, να επικαιροποιείται το περιεχόμενό του, και να αξιολογείται ο βαθμός επίτευξης των στόχων που τίθενται σε αυτό.

1.4. Επιχειρησιακός Προγραμματισμός διοικητικό και αναπτυξιακό εργαλείο του Δήμου

Ένα στρατηγικό σχέδιο έχει αδιαμφισβήτητα σημαντικά αντίκτυπο στην τοπική κοινωνία, ενώ παράλληλα δίνει τη δυνατότητα στον Δήμο να επιτύχει:

- Αύξηση της αποτελεσματικότητας των δράσεων του,
- Αποφυγή μεμονωμένων και αποσπασματικών δράσεων που μπορεί να εμποδίσουν την ανάπτυξη του Δήμου και αλληλοεπιδρούν αρνητικά στην τοπική ανάπτυξη και βελτίωση της ποιότητας ζωής,
- Εξασφάλιση της συνέχειας του έργου της Δημοτικής αρχής,
- Βελτίωση της αποδοτικότητας μέσω της καλύτερης συσχέτισης στόχων και αποτελεσμάτων,
- Έγκαιρη αντιμετώπιση και πρόληψη προβλημάτων,
- Εξοικονόμηση πολύτιμων πόρων μέσω ορθολογικής αξιοποίησής τους,
- Ετοιμότητα για την άμεση αξιοποίηση ευκαιριών, όταν αυτές εμφανίζονται

Τα κύρια χαρακτηριστικά που καθορίζουν τη χρησιμότητα του Επιχειρησιακού Προγράμματος ως δυναμικό, διοικητικό εργαλείο δράσεων τοπικής και εσωτερικής ανάπτυξης και προγραμματισμού του Δήμου αποτελούν τα ακόλουθα:

- ✓ Είναι ολοκληρωμένο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης και βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας του ΟΤΑ και προϊόν συλλογικής λειτουργίας των υπηρεσιών του Δήμου
- ✓ Είναι οργανικό στοιχείο της καθημερινής λειτουργίας και διοίκησης του Δήμου και μέρος του προγραμματικού του κύκλου
- ✓ Συμβάλλει στην κατάρτιση ενός άρτιου τεχνικά και ρεαλιστικού Επιχειρησιακού Προγράμματος
- ✓ Είναι εύχρηστο, σύντομο και περιεκτικό, κωδικοποιώντας κατά το δυνατόν την πληροφορία που παρέχει, ώστε να διευκολύνει την παρακολούθηση και την επικαιροποίησή του
- ✓ Δίνει έμφαση στη διάγνωση, σε σχέση με την αποτύπωση του εξωτερικού και εσωτερικού περιβάλλοντος, για την ανάδειξη βασικών αναπτυξιακών προτεραιοτήτων
- ✓ Δίδει έμφαση στον τεκμηριωμένο προσδιορισμό των ολιγάριθμων κρίσιμων ζητημάτων, στα οποία πρέπει να επικεντρώσει τις προσπάθειές του ο Δήμος, λαμβάνοντας υπόψη τα τοπικά προβλήματα, τις εθνικές και περιφερειακές αναπτυξιακές προτεραιότητες και τις δυνατότητές του ως οργανισμού
- ✓ Οι άξονες του στρατηγικού σχεδιασμού είναι προκαθορισμένοι και σε συμφωνία με την οργάνωση των αρμοδιοτήτων σε θεματικές ενότητες, και συγκεκριμένα σε τέσσερις άξονες σύμφωνα με τον Ν. 3852/2010
- ✓ Αποτελεί την κεντρική αναφορά ώστε να δίνει εύκολα το υπόβαθρο, σχεδόν αυτοματοποιημένα, για την εκπόνηση επιμέρους σχεδίων δράσης (ανά υπηρεσία υλοποίησης, ανά θεματική, κλπ.)
- ✓ Διερευνά πλήθος πηγών χρηματοδότησης, αποτελώντας βάση για το σχεδιασμό και υλοποίηση δράσεων κυρίως αναπτυξιακού χαρακτήρα
- ✓ Συνδέεται με το ετήσιο πρόγραμμα δράσης, το τεχνικό πρόγραμμα και τον προϋπολογισμό του Δήμου, διευκολύνοντας την ιεράρχηση και προτεραιοποίηση των εργασιών και ενεργειών
- ✓ Υποστηρίζεται, κατά το δυνατόν, από μηχανογραφική εφαρμογή
- ✓ Αξιοποιεί δείκτες επίδοσης

1.5. Συσχέτιση Επιχειρησιακού Προγράμματος με Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης, Τεχνικό Πρόγραμμα και Προϋπολογισμό Δήμου

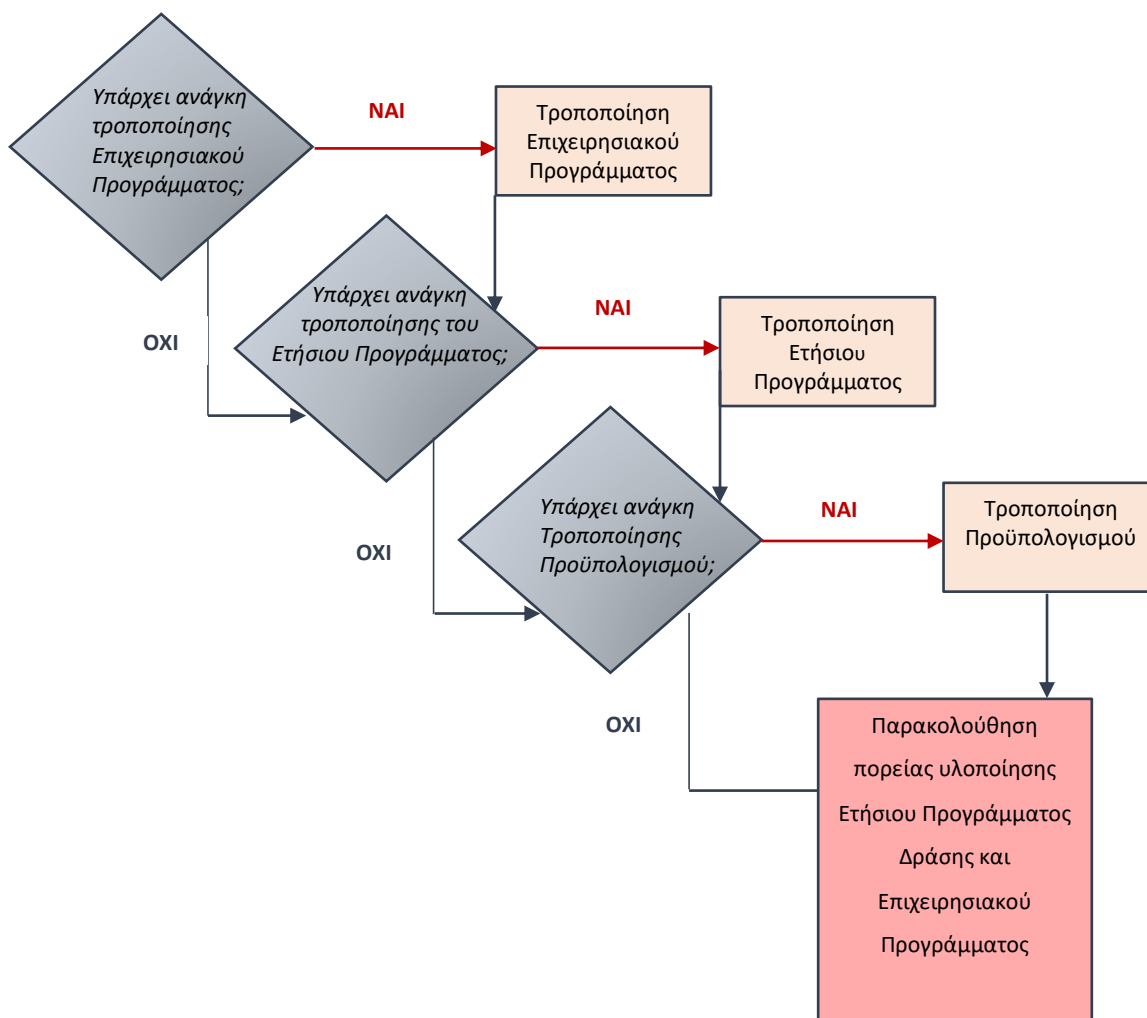
Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα θα πρέπει να σχετίζεται άμεσα με τα βασικά εργαλεία βραχυπρόθεσμου προγραμματισμού, τα οποία αποτελούνται από το *Τεχνικό Πρόγραμμα*, το *Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης (στο εξής ΕΠΔ)*, και τον *Προϋπολογισμό*. Σκοπός των ΕΠΔ είναι η εξειδίκευση και ο λεπτομερέστερος προγραμματισμός των δράσεων που προβλέπονται στο τετραετές επιχειρησιακό πρόγραμμα και πρόκειται να υλοποιηθούν κατά το επόμενο έτος. Επομένως, το περιεχόμενο του ΕΠΔ περιλαμβάνει τις δράσεις που προκύπτουν **από την κατ' έτος εξειδίκευση του τετραετούς επιχειρησιακού προγράμματος και οι δαπάνες των οποίων καλύπτονται από τον ετήσιο προϋπολογισμό**. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα αποτελεί πρόγραμμα «πλαίσιο» για την κατάρτιση του ετήσιου προγράμματος. Κάθε έτος πριν από τη σύνταξη του ετήσιου προγράμματος δράσης, **οι προϊστάμενοι των δημοτικών υπηρεσιών θα πρέπει να ανατρέχουν στο τετραετές πρόγραμμα του Δήμου**, προκειμένου να **εντοπίζουν τις δράσεις εκείνες, στις οποίες εμπλέκεται η υπηρεσία τους**. Σύμφωνα με την παρ 6. του Άρθρου 8 της Υ.Α 18183/07, στο ΕΠΔ **μπορεί να τροποποιείται ο προγραμματισμός υλοποίησης των δράσεων που έχουν προβλεφθεί στο επιχειρησιακό πρόγραμμα**. Το ετήσιο πρόγραμμα δράσης μπορεί επίσης να περιλαμβάνει νέες δράσεις, οι οποίες δεν έχουν προβλεφθεί στο επιχειρησιακό πρόγραμμα, εφόσον εντάσσονται στη στρατηγική και στις αναπτυξιακές προτεραιότητες του Δήμου. Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να σημειώνεται η διαφοροποίηση που υπάρχει σε σχέση με το τετραετές επιχειρησιακό πρόγραμμα και να τεκμηριώνεται η σκοπιμότητα της νέας δράσης. Επομένως, μέσω του ετήσιου προγραμματισμού, ο Δήμος θα πρέπει να προσαρμόζει τις επιλογές του τετραετούς επιχειρησιακού προγράμματος στις τρέχουσες εξελίξεις και να προσαρμόζει τη δράση του στη μεταβαλλόμενη πραγματικότητα, λαμβάνοντας υπ' όψη τις νέες ευκαιρίες και περιορισμούς. Δεδομένου ότι «δράσεις υλοποιούνται μόνον εφόσον περιλαμβάνονται στο ετήσιο πρόγραμμα δράσης και καλύπτονται από τον προϋπολογισμό» (Αρ. 206 του Κ.Δ.Κ.) είναι φυσικό το ετήσιο πρόγραμμα να τροποποιείται συχνότερα από το επιχειρησιακό πρόγραμμα. Το επιχειρησιακό

πρόγραμμα αποτελεί πρόγραμμα «πλαίσιο» για την κατάρτιση του ετήσιου προγράμματος, για το λόγο αυτό αναθεωρείται ανά διετία.

Ο προϋπολογισμός εν συνεχεία, παρουσιάζει τις δαπάνες που απαιτείται να γίνουν για την υλοποίηση συνολικά.

Στο διάγραμμα που ακολουθεί παρουσιάζεται η συσχέτιση μεταξύ των εργαλείων βραχυπρόθεσμου προγραμματισμού και η διαδικασία παρακολούθησής τους.

Διάγραμμα 2: Συσχέτιση Επιχειρησιακού και εργαλείων βραχυπρόθεσμου προγραμματισμού

Πίνακας 2: Συσχέτιση Επιχειρησιακού και εργαλείων βραχυπρόθεσμου προγραμματισμού

Εργαλεία Προγραμματισμού ΟΤΑ	Σχεδιασμός	Υλοποίηση	Παρακολούθηση	Αξιολόγηση
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα	✓	✓	✓	✓

Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης (εμπεριέχει το Τεχνικό Πρόγραμμα)		✓	✓	
Προϋπολογισμός		✓	✓	

Ο Δήμος σχεδιάζει μακροπρόθεσμα, μέσω της κατάρτισης του Επιχειρησιακού του Προγράμματος, το οποίο εξειδικεύεται, υλοποιείται και παρακολουθείται μέσα από το Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης (ΕΠΔ). Ο Προϋπολογισμός βρίσκεται σε αντιστοιχία με το ΕΠΔ και περιλαμβάνει τις δαπάνες που απαιτούνται για την εκτέλεσή του. Η Αξιολόγηση πραγματοποιείται ως προς τους στόχους του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

1.6. Διαδικασία & Όργανα Κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Σε συνέχεια της Υπουργικής Απόφασης 41179/04-11-2014 «Περιεχόμενο, δομή και τρόπος υποβολής των επιχειρησιακών προγραμμάτων των ΟΤΑ Α΄ βαθμού», του υπ' αριθμ. 185/2007 (ΦΕΚ -221Α΄) Προεδρικό Διάταγμα «Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α΄ βαθμού», όπως αυτό τροποποιήθηκε με το ΠΔ 89/2011 (ΦΕΚ 213 Α/29.09.2011), της 5694/03.02.2011 Απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και των όσων προβλέπει ο ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ (Ν. 3852/2010 – Άρθρα 62, 63, 76, 214, και 266), ο Δήμος Ελληνικού Αργυρούπολης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του για την εκπλήρωση της αποστολής του, σύμφωνα με τα Άρθρα 203 έως 207 του Ν. 3463/2006 αποφάσισε να εκπονήσει το τετραετές επιχειρησιακό του πρόγραμμα. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα περιέχει ένα συνεκτικό σύνολο αξόνων προτεραιότητας για δράσεις τοπικής και εσωτερικής ανάπτυξης και αποσκοπεί στην υλοποίηση του αναπτυξιακού σχεδιασμού του Δήμου. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα ψηφίζεται από το Δημοτικό Συμβούλιο. Συμπεριλαμβάνει όλες τις δράσεις του Δήμου και του Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου.

Οι απαραίτητες διαδικασίες που κατά κανόνα ακολουθούνται νομοθετικά είναι οι ακόλουθες:

- Η αρμόδια υπηρεσία συγκεντρώνει τα απαιτούμενα στοιχεία από τις υπηρεσίες του δήμου, του νομικού του προσώπου, καθώς και τις εισηγήσεις των συμβουλίων των δημοτικών ή τοπικών κοινοτήτων του Δήμου και συντάσσει σχέδιο στρατηγικού σχεδιασμού του δήμου, το οποίο υποβάλλει στην Εκτελεστική Επιτροπή.
- Η Εκτελεστική επιτροπή εισηγείται το σχέδιο στρατηγικού σχεδιασμού στο Δημοτικό Συμβούλιο για συζήτηση και ψήφιση.
- Το εγκεκριμένο από το Δημοτικό Συμβούλιο κείμενο στρατηγικού σχεδιασμού, τίθεται προς συζήτηση στη Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης και παράλληλα δημοσιοποιείται για διαβούλευση, τουλάχιστον επί δύο (2) εβδομάδες, με καταχώρηση στην ιστοσελίδα του Δήμου, καθώς και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο.
- Οι υπηρεσίες του δήμου και των νομικών προσώπων του, αφού λάβουν υπόψη τους το εγκεκριμένο κείμενο στρατηγικού σχεδιασμού, το οποίο αποτελεί προπαρασκευαστική πράξη της διαδικασίας κατάρτισης του επιχειρησιακού προγράμματος, προτείνουν, με γραπτή εισήγησή τους, κατ' αντιστοιχία προς τους άξονες και τα μέτρα του στρατηγικού σχεδίου, τους στόχους της κάθε υπηρεσίας για την επόμενη περίοδο και τις δράσεις για την επίτευξη των στόχων αυτών, ιεραρχημένες κατά σειρά προτεραιότητας.
- Το διοικητικό συμβούλιο του Νομικού Προσώπου του Δήμου, εντός μιας (1) εβδομάδας από την εισήγηση των υπηρεσιών του, λαμβάνει απόφαση για τους στόχους και τις δράσεις που το αφορούν.
- Η αρμόδια υπηρεσία επεξεργάζεται τις προτάσεις των υπηρεσιών, των συμβουλίων των δημοτικών ή τοπικών κοινοτήτων του δήμου, τις αποφάσεις των νομικών προσώπων του δήμου και τις προτάσεις που προέκυψαν από τη διαδικασία διαβούλευσης και συντάσσει το σχέδιο του επιχειρησιακού προγράμματος, το οποίο υποβάλλει στην εκτελεστική επιτροπή.

- Η Εκτελεστική Επιτροπή εισηγείται το σχέδιο επιχειρησιακού προγράμματος στο Δημοτικό Συμβούλιο για συζήτηση και ψήφιση, επισυνάπτοντας τις αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου του Νομικού Προσώπου του Δήμου.
- Η Εκτελεστική Επιτροπή, με την υποστήριξη της αρμόδιας υπηρεσίας συγκεντρώνει και αξιολογεί τις προτάσεις των υπηρεσιών του δήμου και συντάσσει προσχέδιο του Ετήσιου Προγράμματος Δράσης το οποίο υποβάλλει στην Οικονομική Επιτροπή η οποία με τη σειρά της το υποβάλλει για έγκριση στο δημοτικό συμβούλιο. Η Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης μετά από παραπομπή του Δημοτικού Συμβουλίου γνωμοδοτεί επί του προσχεδίου του ετήσιου προγράμματος δράσης. Το ετήσιο πρόγραμμα δράσης των λοιπών νομικών προσώπων του δήμου καταρτίζεται από τον πρόεδρο και εγκρίνεται από το διοικητικό συμβούλιο αυτών.
- Ο Δήμαρχος έχει την ευθύνη να υποβάλλει έκθεση στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ, μετά την ολοκλήρωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος, με τις διαδικασίες κατάρτισής του, εγκεκριμένη από το Δημοτικό Συμβούλιο.

Με το ΠΔ 89/11 (ΦΕΚ 213 Α/29.09.2011) ορίζεται ως αρμόδια υπηρεσία, η υπηρεσία προγραμματισμού.

2. Μεθοδολογία Κατάρτισης Επιχειρησιακού Προγράμματος

Το επιχειρησιακό πρόγραμμα περιέχει ένα συνεκτικό σύνολο αξόνων προτεραιότητας για δράσεις τοπικής και εσωτερικής ανάπτυξης και αποσκοπεί στην υλοποίηση του αναπτυξιακού σχεδιασμού του Δήμου.

Η μεθοδολογία εκπόνησης του ολοκληρωμένου επιχειρησιακού προγράμματος βασίζεται σε

- Αυστηρά διαμορφωμένες προδιαγραφές ως προς το περιεχόμενο με βάση το θεσμικό πλαίσιο
- Σχετικές Οδηγίες της ΕΕΤΑΑ
- Επιταγές της διοικητικής επιστήμης και στρατηγικού προγραμματισμού

Για την κατάρτισή του απαιτείται η ολοκλήρωση των ακόλουθων βημάτων:

ΒΗΜΑ 1: Προετοιμασία και Οργάνωση

- ΒΗΜΑ 2:** Συνοπτική περιγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης
- ΒΗΜΑ 3:** Καθορισμός της στρατηγικής του Δήμου - Κατάρτιση Στρατηγικού Σχεδίου
- ΒΗΜΑ 4:** Συνεργασία με όμορους Δήμους
- ΒΗΜΑ 5:** Έγκριση του Στρατηγικού Σχεδίου και υλοποίηση των διαδικασιών διαβούλευσης
- ΒΗΜΑ 6:** Κατάρτιση Επιχειρησιακού Σχεδίου
- ΒΗΜΑ 7:** Τετραετής προγραμματισμός δράσεων και οικονομικός προγραμματισμός του ΕΠ
- ΒΗΜΑ 8:** Προσδιορισμός δεικτών παρακολούθησης και αξιολόγησης
- ΒΗΜΑ 9:** Έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος και τελικές ενέργειες

Διάγραμμα 3: Κατάρτιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου

Πηγή: ΕΕΤΑΑ

Βήμα 1: Προετοιμασία και Οργάνωση

Σκοπός του συγκεκριμένου βήματος είναι η προετοιμασία και η ορθή οργάνωση της όλης διαδικασίας κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Προκειμένου όπως αυτό επιτευχθεί θα πρέπει:

- Να διατυπωθούν οι αρχικές κατευθύνσεις της Δημοτικής Αρχής
- Να γίνει προγραμματισμός του έργου
- Να ενημερωθεί το προσωπικό των υπηρεσιών και του Νομικού Προσώπου του Δήμου για τη διαδικασία κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Βήμα 2: Συνοπτική Περιγραφή και Αξιολόγηση της Υφιστάμενης Κατάστασης

Στην εν λόγω φάση ακολουθεί η αποτύπωση και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης της ευρύτερης περιοχής του Δήμου και ο εντοπισμός των κυριότερων προβλημάτων, ελλείψεων και ζητημάτων που θα αυτός θα αντιμετωπίσει την επόμενη τετραετία, ώστε να διαφανούν οι ανάγκες στήριξης μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος στο πλαίσιο των θεματικών αξόνων:

- «Περιβάλλον και ποιότητα ζωής»,
- «Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός»,
- «Τοπική οικονομία και απασχόληση»
- «Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας και Οικονομικής Κατάστασης του Δήμου»

Οι υπηρεσίες του Δήμου σε συνεργασία με το Νομικό Πρόσωπο, μέσω συμπλήρωσης ερωτηματολογίων συγκέντρωσαν και παρουσίασαν συνοπτικά:

- την οργανωτική δομή του Δήμου ως Οργανισμού,
- τα συστήματα λειτουργίας του,
- το ανθρώπινο δυναμικό του,
- τις διαδικασίες του,
- την κτιριακή του υποδομή,
- τον τεχνικό του εξοπλισμό,
- τα οικονομικά του στοιχεία

Στη συνέχεια το σύνολο των ανωτέρω αξιολογήθηκαν συγκριτικά με το βέλτιστο επίπεδο οργάνωσης και λειτουργίας του τόσο εσωτερικά ως Φορέα όσο και σε αλληλεπίδραση με την ευρύτερη περιοχή του Δήμου. Κατόπιν επομένως της εν λόγω αξιολόγησης εκπονήθηκε η S.W.O.T. ανάλυση (βλ. κατωτέρω υπό 6), η οποία εμπεριέχει και θίγει τα ακόλουθα:

- κρίσιμα ζητήματα ανάπτυξης, τα οποία είναι σκόπιμο να αντιμετωπιστούν από το Δήμο μεσοπρόθεσμα, ιεραρχημένα κατά σειρά προτεραιότητας.
- τα μειονεκτήματα και τα πλεονεκτήματα της περιοχής του Δήμου ως προς τα κρίσιμα ζητήματα, τις ανάγκες των πολιτών καθώς επίσης και την εκτιμώμενη ζήτηση για την παροχή υπηρεσιών σε επίπεδο Δήμου.

- Τις δυνατότητες και τις υφιστάμενες αδυναμίες των υπηρεσιών του Δήμου και του Νομικού Προσώπου του, σε σχέση α) με τις λειτουργίες που επιτελούν, το ανθρώπινο δυναμικό, την υλικοτεχνική τους υποδομή, την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, και β) με την οικονομική τους κατάσταση.

Βήμα 3: Καθορισμός Οράματος και Στρατηγικής του Δήμου- Κατάρτιση Στρατηγικού Σχεδίου

Ακολουθεί η επιλογή της στρατηγικής που θα ακολουθήσει ο Δήμος μέσω του καθορισμού στόχων και δράσεων της Δημοτικής Αρχής, η διατύπωση των κατευθυντηρίων πολιτικών επιλογών της Δημοτικής Αρχής για την επόμενη περίοδο, η διατύπωση του οράματος και τέλος ο προσδιορισμός των Μέτρων (Αναπτυξιακές Προτεραιότητες) και των Στόχων, σύμφωνα με τις οποίες θα διαρθρωθεί το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές (τομεακές και περιφερειακές) αναπτυξιακές προτεραιότητες. Η στρατηγική του Δήμου οργανώθηκε σε τέσσερις άξονες:

- **Άξονας 1^{ος}:** «Περιβάλλον και ποιότητα ζωής»
- **Άξονας 2^{ος}:** «Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός»,
- **Άξονας 3^{ος}:** «Τοπική Οικονομία και Απασχόληση»
- **Άξονας 4^{ος} :** «Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας και της Οικονομικής Κατάστασης του Δήμου»

Οι Αναπτυξιακές προτεραιότητες του Δήμου αποτελούν γενικές κατευθύνσεις της Δημοτικής Αρχής που θα καθοδηγούν και θα προσανατολίζουν τις ειδικότερες αποφάσεις των υπηρεσιών κατά την επιλογή των δράσεων.

Κατόπιν της έγκρισης του Στρατηγικού Σχεδίου ακολουθούν :

Βήμα 4: Συνεργασία με Όμορους Δήμους και την Περιφέρεια

Σκοπός του βήματος ήταν η διασφάλιση του συντονισμού των δράσεων υπερτοπικής ανάπτυξης και η προώθηση διαδημοτικών συνεργασιών. Το βήμα αυτό, εκτός των άλλων, στοχεύει επίσης στην αναβάθμιση του επιπέδου συνεργασίας του Δήμου με όμορους Δήμους για τη συντονισμένη προώθηση της υπερτοπικής ανάπτυξης και την από κοινού παροχή υπηρεσιών ή την υλοποίηση δράσεων και συμφωνιών.

Επιπρόσθετα, το βήμα στοχεύει στη συνεργασία του Δήμου με την Περιφέρεια, ώστε να συντονιστούν δράσεις που αφορούν στην τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη.

Βήμα 5: Έγκριση του Στρατηγικού Σχεδίου και Διαδικασίες Διαβούλευσης

Το στάδιο αυτό περιλαμβάνει τις εξής ενέργειες:

- Έγκριση του Στρατηγικού Σχεδίου
- Παρουσίαση του Στρατηγικού Σχεδίου στη Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης
- Δημοσιοποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου μέσω των διαθέσιμων συστημάτων και διαδικασιών επικοινωνίας
- Διοργάνωση δημόσιων εκδηλώσεων-Διαβούλευση
- Σύνοψη των συμπερασμάτων των διαδικασιών διαβούλευσης και ενημέρωση των αρμόδιων υπηρεσιών

Βήμα 6: Κατάρτιση Επιχειρησιακού Σχεδίου

Με σκοπό την εφαρμογή της στρατηγικής του Δήμου, στο βήμα αυτό, καταρτίζεται το Επιχειρησιακό Σχέδιο για την επίτευξη κάθε Στόχου του Στρατηγικού Σχεδίου. Η ανάλυση του Επιχειρησιακού Προγράμματος περιλαμβάνει Άξονες, Μέτρα, Στόχους όπως έχουν καταρτιστεί στη φάση εκπόνησης του παρόντος Στρατηγικού Σχεδίου, καθώς και δράσεις που εξειδικεύουν και επιμερίζουν τη στρατηγική του Δήμου.

Για την κατάρτιση του Επιχειρησιακού Σχεδίου απαιτούνται οι εξής ενέργειες:

- Εξειδίκευση των Μέτρων και των Στόχων σε επιμέρους δράσεις
- Συνοπτική περιγραφή του σχεδίου δράσης για κάθε έναν φορέα υλοποίησης

Το Επιχειρησιακό Σχέδιο αναφέρεται σε δράσεις τοπικής ανάπτυξης εξωτερικού περιβάλλοντος (Άξονες 1 έως 3) και σε δράσεις εσωτερικής ανάπτυξης (άξονας 4).

Βήμα 7: Τετραετής Προγραμματισμός των Δράσεων. Οικονομικός Προγραμματισμός του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Κατά τον τετραετή προγραμματισμό λαμβάνονται υπ' όψιν:

- η ιεράρχηση και ο προγραμματισμός των δράσεων,
- η εκτίμηση του προϋπολογισμού των δράσεων,

- η εκτίμηση των εσόδων και των πηγών χρηματοδότησης και η κατανομή των εσόδων στα έτη για την κάλυψη των δαπανών των δράσεων,
- η ομαδοποίηση των δράσεων.

Συγκεκριμένα:

Η αρμόδια υπηρεσία:

- συντάσσει πίνακες με τη διάρκεια και το χρονοδιάγραμμα των δράσεων,
- συντάσσει τον προϋπολογισμό των δράσεων και τους χρηματοδοτικούς πίνακες του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Η ομάδα έργου προκειμένου να αποτυπωθεί η συγκεντρωτική εικόνα των δράσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος, αλλά και η εικόνα για επιμέρους κατανομές, δημιουργεί αντίστοιχους συγκεντρωτικούς πίνακες.

Βήμα 8: Προσδιορισμός Δεικτών Παρακολούθησης και Αξιολόγησης

Στο βήμα αυτό προσδιορίζονται οι δείκτες με βάση τους οποίους θα πραγματοποιείται η παρακολούθηση και η αξιολόγηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Βήμα 9: Έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος & Τελικές Ενέργειες

Το τελευταίο βήμα περιλαμβάνει τις εξής ενέργειες:

- έγκριση από το Δ.Σ. του Νομικού Προσώπου του Δήμου, εντός μιας (1) εβδομάδας από την εισήγηση των υπηρεσιών του, των στόχων και των δράσεων του Επιχειρησιακού που το αφορούν.
- ολοκλήρωση του σχεδίου Επιχειρησιακού Προγράμματος.
- υποβολή του σχεδίου Επιχειρησιακού Προγράμματος από την Εκτελεστική Επιτροπή στο Δημοτικό Συμβούλιο, επισυνάπτοντας τις σχετικές αποφάσεις του Νομικού Προσώπου του Δήμου για δράσεις/ σχέδια δράσης που το αφορούν.
- έγκριση του σχεδίου από το Δημοτικό Συμβούλιο.
- δημοσιοποίηση του προγράμματος από το Δήμο.

3. Ανάλυση Εξωτερικού Περιβάλλοντος

3.1. Γεωμορφολογικά Χαρακτηριστικά

Ο Δήμος Ελληνικού Αργυρούπολης βρίσκεται στην περιφερειακή ενότητα Νοτίου Τομέα Αττικής της Περιφέρειας Αττικής και απαρτίζεται από τις δημοτικές ενότητες Αργυρούπολης, και Ελληνικού, ενώ έχει ως έδρα την Αργυρούπολη.

Ο Δήμος έχει συνολικά εννέα συνοικίες: Αγία Βαρβάρα, Αγία Παρασκευή, Αγία Τριάδα, Άνω Αργυρούπολη, Άνω Ελληνικό, Κάτω Ελληνικό - Άγιος Κοσμάς, Νέα Αλεξάνδρεια, Παναγίτσα, Σούρμενα.

- Το Ελληνικό είναι δημοτική ενότητα του Δήμου Αργυρούπολης-Ελληνικού του Νοτίου Τομέα Αθηνών της Περιφέρειας Αττικής. Η συνολική έκταση του ανέρχεται σε 7,5 τετ. χλμ., εκ των οποίων τα 5,5 ανήκαν στο παλαιό Διεθνές Αεροδρόμιο Ελληνικού. Αποτελείται από την περιοχή των Σουρμένων, του Άνω Ελληνικού, του Κάτω Ελληνικού (Άγιος Κοσμάς) και την συνοικία της Αγίας Παρασκευής. Η Λεωφόρος Βουλιαγμένης και οι εγκαταστάσεις των δύο αεροδρομίων, καθώς και ο χώρος των βάσεων χωρίζουν τον πρώην Δήμο Ελληνικού στις τέσσερις συνοικίες. Συνορεύει με τους δήμους Αλίμου, και Γλυφάδας. Διαθέτει 14 πλατείες και 15 παιδικές χαρές. Η κυκλοφοριακή σύνδεση της περιοχής με το κέντρο της Αθήνας πραγματοποιείται σήμερα με οδικούς άξονες ταχείας κυκλοφορίας: τη Λεωφόρο Βουλιαγμένης και την παραλιακή Λεωφόρο Ποσειδώνος. Την ευρύτερη περιοχή εξυπηρετούν δύο σταθμοί της γραμμής 2 του ΜΕΤΡΟ, οι σταθμοί «Αργυρούπολη» και «Ελληνικό», ο οποίος είναι και τερματικός σταθμός της γραμμής 2. Και οι δύο σταθμοί είναι κατασκευασμένοι κατά μήκος του οδικού άξονα της Λ. Βουλιαγμένης (ανατολικό τμήμα της περιοχής μελέτης). Ο σταθμός του Ελληνικού, ως τερματικός, χρησιμοποιείται και ως σταθμός μετεπιβίβασης καθώς συνιστά αφετηρία αρκετών λεωφορειακών γραμμών. Η συχνότητα των δρομολογίων των συρμών της γραμμής 2 του Μετρό κυμαίνεται από 4 έως 10 λεπτά τις καθημερινές και από 7 έως 15 λεπτά τα σαββατοκύριακα. Ο κάθε συρμός έχει χωρητικότητα 1000 ατόμων, επομένως η μέγιστη μεταφορική ικανότητα, κατά μέσο όρο, είναι 20.000 επιβάτες την ώρα.

- Η Αργυρούπολη είναι δημοτική ενότητα του Δήμου Ελληνικού - Αργυρούπολης του Νοτίου Τομέα Αθηνών, 9 χλμ. νοτιοανατολικά του κέντρου της Αθήνας, στις νότιες παρυφές του Υμηττού, έκτασης περίπου 8 τετ.χλμ. Συνορεύει με τους δήμους Γλυφάδας, Αλίμου και Ηλιούπολης. Χωροταξικά έχει αναπτυχθεί νοτιοανατολικά του κέντρου της Αθήνας και βόρεια της Λεωφόρου Βουλιαγμένης. Από τον Ιούλιο του 2013, η Αργυρούπολη εξυπηρετείται από τον ομώνυμο σταθμό του μετρό, που βρίσκεται επί της Λεωφόρου Βουλιαγμένης, καθώς και από το σταθμό Αλίμου ο οποίος βρίσκεται εντός των γεωγραφικών της ορίων.

Πίνακας 3: Γεωγραφικά Στοιχεία Δήμου Ελληνικού- Αργυρούπολης

Γεωγραφικά Χαρακτηριστικά	Δ.Ε. Αργυρούπολης	Δ.Ε. Ελληνικού	Δήμος Ελληνικού-Αργυρούπολης
Έκταση (τ. χλμ.)	8	7,5	15,5
Χαρακτηρισμός Πληθυσμού	Αστικός		
Πληθυσμός (ποσοτικά)	34.097	17.233	51.330
Πληθυσμιακή Πυκνότητα (κάτοικοι/ τ. χλμ.)	4.262,12	2.297,7	3.311,61
Μορφολογία	Ημιορεινή/Πεδινή	Πεδινή	Ημιορεινή/Πεδινή

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ- Δήμος Ελληνικού- Αργυρούπολης

Πίνακας 4 Απογραφές Πληθυσμού με ποσοστιαία μεταβολή συγκριτικά προς την Περιφέρεια Αττικής

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΗ	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ			ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ %	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ			ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ %
	1991	2001	2011		1991	2001	2011	

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	3 594,817	3 894,573	3 827,624	6,48	3 523,407	3 761,810	3 786,616	7,47
ΔΗΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	44 802	51 299	51 356	14,63	45 047	49 898	50 564	12,25

Πηγή: Απογραφές πληθυσμού 1991, 2001, 2011 ΕΛ.ΣΤΑΤ., ίδια επεξεργασία

Εικόνα 1: Η γεωγραφική θέση του Δήμου Ελληνικού-Αργυρούπολης

Πηγή: Δήμος Ελληνικού- Αργυρούπολης

Το Λεκανοπέδιο Αττικής, είναι ο πεδινός γεωγραφικός χώρος στο κέντρο της Αττικής, εντός του οποίου έχει αναπτυχθεί το πολεοδομικό συγκρότημα Αθηνών. Αποτελεί τον πιο αστικοποιημένο γεωγραφικό χώρο στην Ελλάδα, κι είναι ένας από τους κυριότερους της Ανατολικής Μεσογείου.

Περιβάλλεται ημικυκλικά από τα όρη Αιγάλεω (Δυτικά), Ποικίλο (Δυτικά-Βορειοδυτικά), Πάρνηθα (Βόρεια), Πεντέλη (Βορειοανατολικά) και Υμηττό (Ανατολικά), ενώ στα νότια βρέχεται από το Σαρωνικό κόλπο. Το Λεκανοπέδιο Αττικής είναι γενικά μία περιοχή με χαμηλό μέσο υψόμετρο, η οποία περιβάλλεται όμως από ορεινούς όγκους που φτάνουν τα 1.423 m (Πάρνηθα). Σημαντική εξαίρεση στο σχετικά ομαλό ανάγλυφο είναι η γνωστή σειρά από λόφους κατά μήκος του

κεντρικού άξονα του Λεκανοπεδίου: Λόφος Σικελίας, Ζωοδόχος Πηγή, Αρδηττός, Φιλοπάππου, Ακρόπολη, Λυκαβηττός, Στρέφη, Τουρκοβούνια. Κάποιοι από τους λόφους αυτούς έχουν απότομες, σχεδόν κάθετες πλαγιές, λόγω των σκληρών ασβεστολιθικών πετρωμάτων που αποτελούν τις κορυφές τους. Στους πρόποδες των βουνών η επιφάνεια έχει μια κλίση προς το κέντρο του Λεκανοπεδίου. Το υλικό εδώ προέρχεται από τη διάβρωση του εκάστοτε γειτονικού ορεινού όγκου, και εναποτέθηκε άμεσα πάνω στα όριά του. Η σχετικά μεγάλη κλίση αυτών των αποθέσεων είναι συνέπεια της απότομης αλλαγής υψομέτρου. Κατά τ' άλλα, στο εσωτερικό του Λεκανοπεδίου, ιδιαίτερα στο κέντρο-νοτιοδυτικό του τμήμα (συμπεριλαμβανομένου και του Δήμου Ελληνικού-Αργυρούπολης) το ανάγλυφο είναι γενικά ομαλό. Σ' αυτήν την περιοχή συγκεντρώθηκαν υλικά από τη διάβρωση όλων των γύρω ορεινών όγκων και λόφων.

Οι μεγάλες υψομετρικές διαφορές έχουν σαν αποτέλεσμα και την ορμητικότητα των ποταμών και ρεμάτων. Επομένως και οι κοιλάδες είναι συχνά απότομες και στενές, ιδιαίτερα όσο πιο κοντά είμαστε στα βουνά.

Μεγαλύτερος ποταμός της περιοχής είναι ο Κηφισός, μήκους 27 χιλιομέτρων, ο οποίος πηγάζει από την Πάρνηθα και την Πεντέλη, διαρρέει το λεκανοπέδιο με κατεύθυνση από Βορρά προς Νότο κι εκβάλλει στον Φαληρικό όρμο στον Σαρωνικό. Το μεγαλύτερο τμήμα της διαδρομής του ποταμού έχει διαμορφωθεί από τα μέσα του 20ού αιώνα σε ανοικτό αγωγό, ο οποίος αργότερα καλύφθηκε από τον εθνικό αυτοκινητόδρομο Α1.

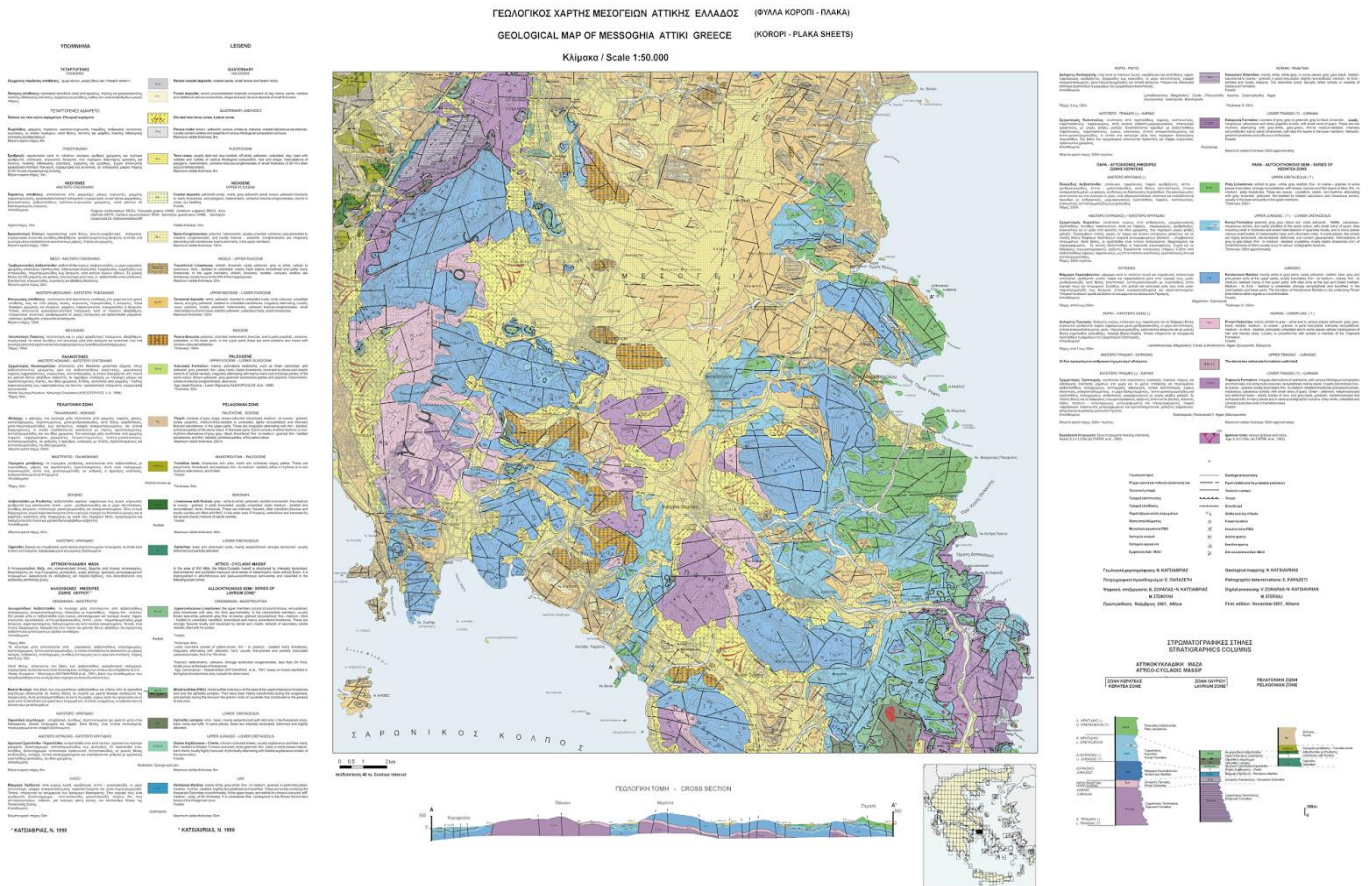
Ο Δήμος Ελληνικού – Αργυρούπολης αναπτύσσεται μεταξύ του ορεινού όγκου του Υμηττού (νοτιοδυτικοί πρόποδες- υψόμετρο μεταξύ 60 - 100 μέτρων και στην παραλία του Σαρωνικού. Το έδαφος είναι βραχώδες, άνυδρο και κατηφορικό και το κλίμα χερσαίο μεσογειακό χωρίς υγρασία.

Προς τα ανατολικά οι ορεινοί όγκοι και οι κορυφογραμμές του Υμηττού συνιστούν το φυσικό ορίζοντα της περιοχής μελέτης με το οικιστικό περιβάλλον των όμορων περιοχών να εγγράφεται στο περίγραμμά τους. Το υδάτινο στοιχείο της περιοχής εκφράζεται με δύο παραμέτρους, το παράκτιο μέτωπο και τα ρέματα. Κυρίαρχη θέση

στο τοπίο της περιοχής, σε ό, τι αφορά τους φυσικούς παράγοντες, κατέχει η παρουσία της θάλασσας. Το παράκτιο μέτωπο αντιστοιχεί σε συνθήκες δυτικού προσανατολισμού. Η ενότητα της παράκτιας ζώνης έχει υποστεί σημαντικές αλλαγές στο φυσικό ανάγλυφο μέσα στο χρόνο από διαδοχικές προσχώσεις και λιμενικά έργα. Ιστορικοί χάρτες υποδεικνύουν πως δύο ρέματα διέσχιζαν το χώρο της περιοχής μελέτης. Τα ρέματα δημιουργούσαν φυσικούς διαδρόμους που ένωναν το βουνό με τη θάλασσα. Οι αρχικές (1938-43) και οι μεταγενέστερες εργασίες διαμόρφωσης του αεροδρομίου αλλοίωσαν πλήρως την μορφή του φυσικού τοπίου απαλείφοντας τις μικρές εξάρσεις, που υπήρχαν, προκειμένου να δημιουργηθεί ενιαίος επίπεδος χώρος. Το σημαντικότερο από τα ρέματα που διέσχιζαν την περιοχή μελέτης είναι αυτό των Τραχώνων, με κατεύθυνση ΒΑ–ΝΔ, από τον Υμηττό προς τη θάλασσα, όπως προαναφέρθηκε.

Η περιοχή του Ελληνικού παρουσιάζει ήπιο ανάγλυφο με μέση κλίση εδάφους περίπου 2% από τα δυτικά προς τα ανατολικά (από τη θάλασσα προς τη Λεωφόρο Βουλιαγμένης). Το μεγαλύτερο υψόμετρο που καταγράφεται είναι 62,64 μ.. Το υπέδαφος της περιοχής του Ελληνικού δομείται, σύμφωνα με επί τόπου παρατηρήσεις και γεωτρήσεις του εδάφους που πραγματοποιήθηκαν στο ανώτερο στρώμα, κυρίως από άμμο και χαλίκια, με μικρή συμμετοχή αργίλου, και στο κατώτερο στρώμα από άμμο και πηλό, με μικρή συμμετοχή χαλικιών.

Εικόνα 2: Γεωλογικός Χάρτης Μεσογείων Αττικής- Πρόποδες Υμηττού (όρια Δημοτικής Ενότητας Αργυρούπολης)

Πηγή: Τεχνική Υπηρεσία Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης

Σχέδιο Διαχείρισης Υδάτων -Υδατικό Διαμέρισμα Αττικής:

Η περιοχή του Ελληνικού ανήκει στο Υδατικό Διαμέρισμα Αττικής (GR 06), το οποίο σύμφωνα με το εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης Υδάτων (Απόφαση 391/5-4-2013 της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων ΦΕΚ 1004/Β/24-4-2013) περιλαμβάνει τη Λεκάνη Απορροής του Λεκανοπεδίου Αττικής (GR26), συμπεριλαμβανομένων και των νήσων Αίγινας και Αγκιστρίου. Στην ευρύτερη περιοχή του Ελληνικού καταγράφονται τα Ποτάμια Υδάτινα Σώματα Π. Κηφισός GR0626R000200001H και Ρέμα Πικροδάφνης GR0626R0003000013N. Εντός των ορίων της περιοχής του πρώην Αεροδρομίου Ελληνικού διέρχονται οι χείμαρροι Τράχωνες στο βόρειο όριο της περιοχής και πρώην Αεροδρομίου στη νότια πλευρά της έκτασης. Στην περιοχή μελέτης δεν έχουν καταγραφεί Λιμναία, Μεταβατικά και Τροποποιημένα Υδατικά Συστήματα. Η

περιοχή μελέτης εμπίπτει στα όρια του Παράκτιου συστήματος «'Εσω (Κεντρικός) Σαρωνικός-Ψυττάλεια». Όσον αφορά στα Υπόγεια Υδάτινα Σώματα στην περιοχή του Μητροπολιτικού Πόλου καταγράφεται το Υδατικό Σύστημα Λεκάνης Κηφισού (Λεκανοπεδίου Αθήνας) με κωδικό GR0600110.

3.2. Ιστορικά Στοιχεία

Η περιοχή που σήμερα ονομάζεται *Δημοτική Κοινότητα Ελληνικού* άρχισε να κατοικείται το 1925 μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή από Πόντιους πρόσφυγες που ονόμασαν την περιοχή Σούρμενα. Πριν από αυτό αναφέρεται ως ακατοίκητος χώρος, άγονος και άνυδρος με αγροτικό χαρακτήρα, που αποτελούσε ως το 1830 βοσκοτόπι ιδιοκτησίας του Τούρκου Πασά Χασάν (Χασάνι Τσιφλίκι) που εκτεινόταν ως τη Βούλα.

Στο Ελληνικό, ο Άγιος Κοσμάς είναι μία από τις περιοχές που έχουν βρεθεί αρχαία. Στο ακρωτήριο, που από πολλούς θεωρείται ως η Κωλιάς Άκρα των αρχαίων, διενεργήθηκαν ανασκαφές από τον καθηγητή Γ. Μυλωνά, οι οποίες έφεραν στο φως αξιόλογα ερείπια Πρωτοελλαδικού και Υστεροελλαδικού συνοικισμού, καθώς και δύο νεκροπόλεις των Πρωτοελλαδικών χρόνων.

Τό 1925-26 αρχίζει ο εποικισμός από Πόντιους, με μέριμνα της Επιτροπής Αποκατάστασης Προσφύγων που είχε ως πρόεδρο τον Μοργκεντάου (πρέσβη των ΗΠΑ στην Κωνσταντινούπολη το 1914), και στη συνέχεια και από Θράκες με την ανταλλαγή πληθυσμών.

Το Υπουργείο Γεωργίας, έδωσε κλήρους ανταλλάξιμης γης 5 στρεμμάτων το 1925. Όσοι καταφθάνουν κατοχυρώνουν τον κλήρο τους. Το 1928 δίνονται οι αποζημιώσεις των ανταλλάξιμων περιουσιών και κτίζονται αρκετά πέτρινα σπίτια. Την ίδια χρονιά ανοίγουν δημόσιο πηγάδι στην οδό Ιασωνίδου και η ζωή παίρνει το δρόμο προς το καλύτερο. Ειδικά για το νερό μέχρι το 1956 που μπαίνει το δίκτυο της ύδρευσης, οι κάτοικοι ή άνοιγαν πηγάδια βάθους 22-30 μέτρων, ή το αγόραζαν από τον νερούλα με το δίκυκλο.

Τα Σούρμενα ανήκαν στην Κοινότητα Καλαμακίου μέχρι το 1929, οπότε αποσπώνται γίνονται δύο κοινότητες:

- A. Η κοινότητα Ελληνικού με το Διάταγμα 8-3-1930 ΦΕΚ Α' 80/1930 και
- B. Η Κοινότητα Κομνηνών (Χασάνι) με το Βασιλικό Διάταγμα 4/7/1929 ΦΕΚ Α' 221/1929.

Η κυβέρνηση Μεταξά αποφασίζει στην περιοχή να δημιουργηθεί αεροδρόμιο. Οι κάτοικοι της Κηπούπολης δεν αντιδρούν πιστεύοντας ότι δεν θα τους επηρεάσει το θέμα. Γίνονται οι πρώτες απαλλοτριώσεις και το 1935 ο ίδιος ο Μεταξάς βάζει το θεμέλιο λίθο γκρεμίζοντας τα σπίτια στο Χασάνι, έως τα όρια της Κηπούπολης.

Το 1937 αρχίζει ή κατασκευή τής Λεωφόρου Βουλιαγμένης που ολοκληρώνεται το 1938 και έτσι δρομολογείται η πρώτη λεωφορειακή γραμμή για το Κέντρο, που είχε αφετηρία στην οδό Ακαδημίας. Ως τότε, το μόνο συγκοινωνιακό μέσο που εξυπηρετούσε την περιοχή ήταν ένα ταξί-λεωφορείο, που το ναύλωναν οι κάτοικοι για να ανεβοκατεβαίνουν στην Αθήνα.

Στην Κατοχή οι κοινότητες Γλυφάδας και Ελληνικού καταργούνται και στη θέση τους δημιουργείται ο Δήμος Ευρυάλης με το Νόμο 239/1943 ΦΕΚ Α ' 174/1943. Δύο χρόνια αργότερα με αναγκαστικό Νόμο του 1045 αποσπάστηκε από το Δήμο Ευρυάλης και ανασυστάθηκε ως Κοινότητα Ελληνικού.

Η περίοδος '45 – '55 είναι περίοδος ανοικοδόμησης. Τα σπίτια είναι μονοκατοικίες με αυλές εσωτερικές. Παραμένει περιοχή εργατική με χαμηλά εισοδήματα. (κυρίως εργάτες οικοδόμοι). Το 1956 εν' όψει της επίσκεψης του Αϊζενχάουερ, κατεδαφίζονται τελείως τα οικήματα στο Χασάνι και σε τμήμα του Κάτω Ελληνικού, για τις ανάγκες επέκτασης του Αεροδρομίου και της Αμερικάνικης Στρατιωτικής Βάσης (συνολικής έκτασης 5.000 στρεμμάτων).

Η Δικτατορία το 1968 κατήργησε την Κοινότητα Ελληνικού. Μαζί με την Κοινότητα Καλαμακίου αποτέλεσαν το Δήμο Αλίμου. Επανασυστάθηκε σαν Κοινότητα Ελληνικού με την μεταπολίτευση. (Νόμος 185/1975).

Με την απογραφή του 1981, δίνεται τυπικά η δυνατότητα να γίνει Δήμος. Έτσι το 1982 αναγνωρίστηκε σαν Δήμος και άρχισε να λειτουργεί σαν τέτοιος από την 1^η Ιανουαρίου 1983.

Η απομάκρυνση του Αεροδρομίου και της Αμερικάνικης Βάσης ανέδειξε ως κύριο αίτημα των κατοίκων του Δήμου, των όμορων Δήμων και του λεκανοπεδίου γενικότερα και επιλογή στρατηγικής σημασίας για την ανάπτυξη της περιοχής τη δημιουργία Μητροπολιτικού πάρκου υψηλού πρασίνου.

Η Αργυρούπολη ιδρύθηκε από Πόντιους πρόσφυγες της Αργυρούπολης του Πόντου, μετά από τον διωγμό που υπέστη ο Ελληνισμός της Τουρκίας από το κεμαλικό καθεστώς, αλλά και μετά την ανταλλαγή πληθυσμών.

Στην αρχή εγκαταστάθηκαν στο συνοικισμό Σκοπευτηρίου Καλλιθέας . Το 1925 ιδρύεται στην Καλλιθέα το σωματείο "Η Πρόοδος" με κύριο μέλημα την αποκατάσταση των Ποντίων από την Αργυρούπολη του Πόντου, με πρόεδρο του τον Κυριάκο Ευσταθιάδη.

Την περίοδο 1926 - 1928 τριάντα εννέα οικογένειες των Αργυρουπολιτών εγκαταστάθηκαν στη περιοχή Τράχωνες, σε μια έκταση 300 στρεμμάτων ιδιοκτησίας Μαρίνου Γερουλάνου, που απαλλοτριώθηκε επί Πρωθυπουργίας Αλέξανδρου Ζαΐμη και Υπ. Κοινωνικής Πρόνοιας Μιχ. Κύρκου και βάσει της ανταλλάξιμης περιουσίας που δημοσιεύθηκε σε ΦΕΚ του 1927. Η περιοχή αυτή τότε χαρακτηριζόταν "εξορία του Αδάμ", αν αναλογισθεί κανείς ότι δεν υπήρχε η σημερινή λεωφόρος Βουλιαγμένης, ούτε ηλεκτρικό ρεύμα, ούτε τηλέφωνο, τα δε πλησιέστερα σημεία επικοινωνίας ήταν το Παλαιό Φάληρο και η περιοχή Άγιος Ιωάννης.

Έτσι οι πρώτοι αυτοί κάτοικοι πάλεψαν με πολλές δυσκολίες και ελλείψεις, όμως με την εργατικότητα, υπομονή και επιμονή που τους διέκρινε λάξεψαν βράχους, άνοιξαν πηγάδια σε αρκετό βάθος και έκτισαν τα πρώτα σπίτια τους.

Το 1932 κτίζεται ο πρώτος ναός, ο σημερινός καθεδρικός ναός της Αγίας Βαρβάρας, πολιούχο της πόλης. Ένα χρόνο μετά, το 1933, κτίζεται με προσωπική εργασία των κατοίκων το πρώτο μονοθέσιο Δημοτικό Σχολείο.

Το 1937 - 1938 γίνεται η αρχική διάνοιξη του καρόδρομου του Πρίγκιπα Πέτρου που έφθανε όμως μέχρι βόρεια της Γλυφάδας και που ονομάσθηκε λεωφόρος Βουλιαγμένης (παρότι δεν έφθασε ποτέ στη Βουλιαγμένη), έργο που έδωσε άλλη πνοή στον νεοσύστατο οικισμό.

Το 1940 (Β' Παγκόσμιος Πόλεμος) η περιοχή βομβαρδίζεται, λόγω της γειτνίασης με το τότε αεροδρόμιο του Ελληνικού και οι κάτοικοι γνωρίζουν μία δεύτερη προσφυγιά.

Στις 12 Οκτωβρίου 1944 αρχίζει η επανεγκατάσταση των κατοίκων, που είχαν ως κύριο μέλημά τους, παράλληλα με το κτίσιμο των σπιτιών τους, την απόσπασή τους από την Κοινότητα του Καλαμακίου για την κατασκευή των έργων υποδομής. Πέντε χρόνια μετά, στις 29 Ιουλίου 1949 δημοσιεύεται η ίδρυση της Κοινότητας Αργυρούπολης που αριθμούσε 425 κατοίκους με προσωρινό πρόεδρο τον Τιμολέοντα Ζιώγα. Το 1951 εκλέγεται ως πρώτος αιρετός Πρόεδρος ο Κυρ.

Ευσταθιάδης. Τον ίδιο χρόνο τοποθετείται και η πρώτη τηλεφωνική σύνδεση στον τότε Σταθμό Χωροφυλακής για να ακολουθήσει μέχρι το 1953 η σύνδεση όλων των οικιών.

Το 1952 έγινε και ο ηλεκτροφωτισμός της πόλης. Την περίοδο 1951 - 1955 τρεις οικοδομικοί συνεταιρισμοί (Παλαιών Πολεμιστών, Ηλεκτροπόλεως και Αλεξιοπόλεως) με 3.500 οικόπεδα εντάσσονται στο σχέδιο πόλης. Το 1954 οι κάτοικοι, προμηθευόμενοι οι ίδιοι χαλύβδινους σωλήνες από την Γαλλία, εγκαθιστούν το κοινοτικό δίκτυο ύδρευσης. Έτσι μέσα σε 8 χρόνια από της ίδρυσης της Κοινότητας ο πληθυσμός δεκαπλασιάζεται από 425 σε 4.025 (1957) και η περιοχή πλέον από αγροτική χαρακτηρίζεται αστική. Το 1972, επί διδακτορικού καθεστώτος, η Κοινότητα Αργυρούπολης ανακηρύχθηκε σε Δήμο, με πρώτο Δήμαρχο τον Παν. Αποστόλου. Ακολούθησαν οι Δημήτρης Ευσταθιάδης, (1975-1994), Χαρ. Σαραφίδης (1995-2002), Ιωάννης Τσαρπαλής (2002 – 2006) και Δημήτρης Ευσταθιάδης (2006 – 2010).

Εικόνα 3: Παλιές φωτογραφίες της περιοχής

Εργασίες για την κατασκευή του Υδραγωγείου στην Αργυρούπολη, στα μέσα της δεκαετίας του 1950

ΠΗΓΗ: Αναζήτηση στον ιστοχώρο- φωτογραφίες

Ο δήμος Ελληνικού Αργυρούπολης όπως τον γνωρίζουμε σήμερα συστάθηκε το 2010 με την συνένωση των δήμων Αργυρούπολης και Ελληνικού με το Πρόγραμμα Καλλικράτης.

3.3. Φυσικό Περιβάλλον

Οι πρόποδες του Υμηττού (Δημοτική Ενότητα Αργυρούπολης) διακρίνονται από τα χαρακτηριστικά που διέπουν τον ιδιαίτερα σημαντικό αυτό φυσικό πύρο της Αττικής. Επομένως, συνοπτικά ως προς την πανίδα και τη χλωρίδα αυτού θα μπορούσαμε να αναφερθούμε στα ακόλουθα:

Στον Υμηττό απαντούν περισσότερα από 600 φυτικά είδη και υποείδη, αριθμός πολύ υψηλός αναλογικά με την έκταση του βουνού. Από αυτά, 54 είναι ενδημικά της Ελλάδας, ενώ 59 προστατεύονται από την ελληνική νομοθεσία (π.χ. Προεδρικά Διατάγματα), από διεθνείς συμβάσεις (π.χ. Συνθήκη της Βέρνης) ή περιλαμβάνονται σε καταλόγους απειλούμενων ειδών. Μεταξύ των φυτών, υπάρχουν 44 προστατευόμενα είδη άγριας ορχιδέας η πυκνότητα των οποίων θεωρείται η μεγαλύτερη στην Ευρώπη, σε σχέση με την έκταση του βουνού. Ανάμεσα στα ενδημικά είδη της περιοχής περιλαμβάνονται τα *Centaurea pentelica*, *Malcolmia graeca*, *Dianthus serratifolius*, *Campanula celsii*, *Onosma kaheirei*, *Scorzonera crocifolia*, *Silene rigidula*, *Crocus laevigatus*, *Cerastium candidissimum*, *Consolida tenuissima*).

Στον Υμηττό απαντούν διάφορα είδη ζώων, ανάλογα με την εποχή του έτους. Μεγάλη είναι η ποικιλία των πουλιών, όπως κοτσύφια, σπίνι, κοκκινολαίμηδες, πέρδικες, καρδερίνες κ.α., ενώ μπορεί κανείς να δει και χελώνες, αλεπούδες, νυφίτσες, αλλά και νυχτερίδες στα σπήλαια του βουνού. Επίσης, άφθονες είναι οι πεταλούδες. Η σημασία των περιοχών αυτών για την ορνιθοπανίδα είναι μεγάλη, επειδή τα δάση και τα θαμνολίβαδα χρησιμοποιούνται σήμερα ως εναλλακτικοί βιότοποι αρκετών ειδών και ιδιαίτερα ως τόποι ανάπαυσης των μεταναστευτικών ειδών, ύστερα από την υποβάθμιση ή την καταστροφή των παράκτιων υγροτόπων της Αττικής. Αρκετά από τα είδη αυτά είναι σπάνια ή απειλούμενα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, γι' αυτό και προστατεύονται από σχετικές κοινοτικές οδηγίες. Μεγάλη είναι η ποικιλία των πουλιών, όπως κοτσύφια, σπίνι, κοκκινολαίμηδες, πέρδικες, καρδερίνες κ.α., ενώ μπορεί κανείς να δει και χελώνες, αλεπούδες, νυφίτσες, αλλά και νυχτερίδες στα σπήλαια του βουνού. Επίσης, άφθονες είναι οι πεταλούδες.

Κατά τα λοιπά και ειδικότερα για τα πεδινά πεδία ενδιαφέροντος και ιδίως αναφορικά στα όρια της έκτασης της Δημοτικής Ενότητας του Ελληνικού η περιοχή αποτελεί ένα «αστικό κενό» (*urban gap*) μεταξύ της ακτογραμμής, του Υμηττού και του πυκνού αστικού ιστού των γειτονικών δήμων. Πρόκειται για μία σχετικά επίπεδη έκταση με κάποιες μικρές εξάρσεις, που εντοπίζονται στο δυτικό τμήμα της. Η

διαμόρφωση του χώρου έγινε στα τέλη της δεκαετίας του '30 και όπως μαρτυρούν παλαιοί χάρτες, η έκταση ήταν επίπεδη και την διέτρεχαν δύο ρέματα. Πριν την εγκατάσταση δε του αερολιμένα, το έδαφος της περιοχής ήταν τραχύ και ανώμαλο, και χαρακτηριζόταν ως μια άγονη και πετρώδης έκταση.

Κατά το παρελθόν, 2 ρέματα διέσχιζαν το χώρο του Αεροδρομίου: Το ρέμα των Τραχώνων στη βόρεια πλευρά της έκτασης της περιοχής μελέτης και το ρέμα του Αεροδρομίου στη νότια πλευρά. Και στα δύο έχουν λάβει χώρα τμηματικές παρεμβάσεις διευθέτησης και παροχέτευσης αυτών κατά την περίοδο κατασκευής και εν συνεχεία επέκτασης του αερολιμένα Αθηνών. Κατά κανόνα συναντώνται δομημένες επιφάνειες ή hardscape, δηλ. σκληρές επιφάνειες με διάστρωση δομικών υλικών (άσφαλτος, σκυρόδεμα, στρώση από χαλίκια, πέτρες), ενώ η εικόνα της βλάστησης μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεπαρκής. Η περιοχή της ακτογραμμής του αγίου Κοσμά έχει προκύψει τεχνητά τα τελευταία 45 χρόνια.

Κυρίαρχη θέση στο τοπίο της περιοχής, σε ό, τι αφορά τους φυσικούς παράγοντες, κατέχει η παρουσία της θάλασσας. Το παράκτιο μέτωπο αντιστοιχεί σε συνθήκες δυτικού προσανατολισμού. Η ενότητα της παράκτιας ζώνης έχει υποστεί σημαντικές αλλαγές στο φυσικό ανάγλυφο μέσα στο χρόνο από διαδοχικές προσχώσεις και λιμενικά έργα.

Η παράκτια ζώνη στην ευρύτερη περιοχή– πρακτικά σε ολόκληρο το παραθαλάσσιο μέτωπο του Σαρωνικού- είναι συχνά κατελημμένη από διάφορες εγκαταστάσεις, συχνά αυθαίρετες μέχρι τη γραμμή του αιγιαλού, έτσι ώστε δύσκολα διακρίνεται η διαμόρφωση του φυσικού εδάφους.

3.4. Αδέσποτα Ζώα

Ο Δήμος Ελληνικού– Αργυρούπολης ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένος στο ζήτημα των αδέσποτων ζώων και σε εφαρμογή του Ν3170/03, αλλά και για λόγους υγιεινής και ασφάλειας των πολιτών εφαρμόζει πρόγραμμα καταγραφής, στείρωσεων, αποπαρασιτώσεων και εμβολιασμών των αδέσποτων ζώων του Δήμου.

Ο Δήμος Ελληνικού Αργυρούπολης σε συνεργασία με την Ελληνική Φιλοζωική Εταιρεία ξεκίνησε την εφαρμογή του προγράμματος προστασίας αδέσποτων ζώων, παρέχοντας ιατροφαρμακευτική περίθαλψη όπου χρειάζεται στα αδέσποτα της περιοχής η οποία τα παραλαμβάνει και στη συνέχεια τα επιστρέφει στο Δήμο. Ενδιάμεσα παρίσταται εκπρόσωπος του Δήμου ο οποίος υπογράφει τα σχετικά έντυπα παράδοσης και επιστροφής των ζώων.

Οι βασικοί άξονες του προγράμματος αφορούν:

- περισυλλογή
- καταγραφή
- εμβολιασμό
- στείρωση
- αποπαρασίτωση
- περίθαλψη
- υιοθεσία ή επανατοποθέτηση των αδέσποτων ζώων

Επίσης εκτός από την εφαρμογή του προγράμματος γίνεται μια προσπάθεια να στελεχωθεί ειδικό τμήμα που εφαρμόζει το πρόγραμμα προστασίας αδέσποτων, στοχεύοντας στην προαγωγή και ευαισθητοποίηση των πολιτών μέσα από δράσεις και εκδηλώσεις.

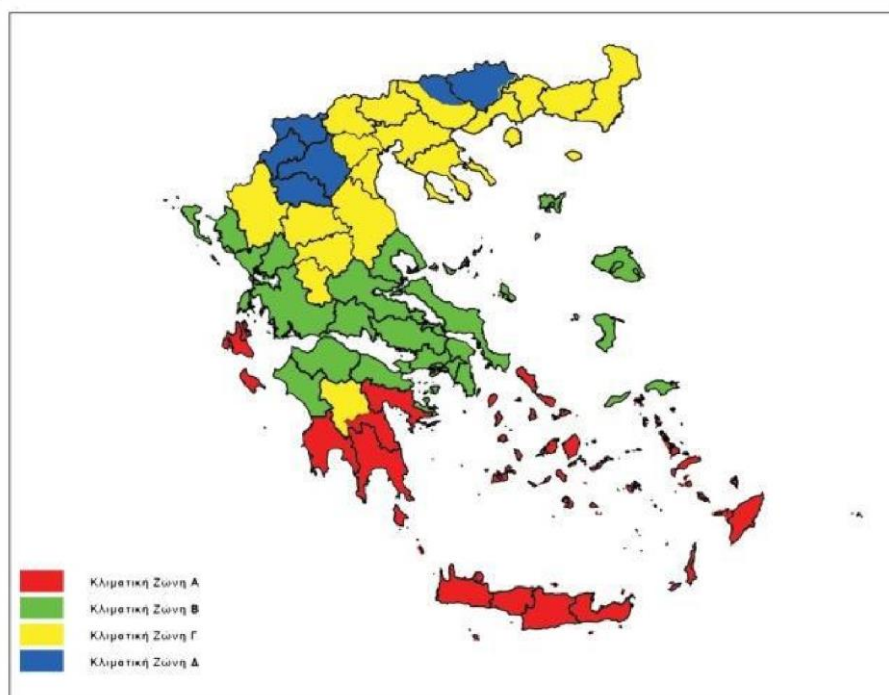
Για περιπτώσεις στις οποίες οι δημότες/ πολίτες θεωρήσουν ότι ένα αδέσποτο ζώο το οποίο πρέπει να στείρωθεί, να αποπαρασιτωθεί αλλά ακόμη και ότι είναι άρρωστο ή χτυπημένο απευθυνθίνεται στη γραμμή του δημότη (στο 15415) ώστε να καταγραφεί το περιστατικό και να προχωρήσει η θεσμοθετημένη διαδικασία.

Ο Δήμος ενθαρρύνει την υιοθέτηση ζώων από τους κατοίκους, με στόχο την ευαισθητοποίηση των πολιτών και τη μείωση των αδέσποτων ζώων. Για το λόγο αυτό μάλιστα υπάρχει ενημέρωση και μέσω της ιστοσελίδας του Δήμου, που σκοπό έχει τη διευκόλυνση των πολιτών που θέλουν να γνωστοποιήσουν κάποια παθογένεια.

3.5. Κλιματολογικά και Μετεωρολογικά Στοιχεία

Η Αττική έχει ένα τυπικό μεσογειακό κλίμα, με ήπιους βροχερούς χειμώνες και θερμά ξηρά καλοκαίρια. Η Αττική έχει ιδιαίτερα ξηρό κλίμα, σε σχέση με άλλες περιοχές της Ελλάδας. Ο μέσος ετήσιος υετός (βροχή, χιόνι, χαλάζι κ.λπ.) στο κέντρο της Αθήνας είναι 401 mm. Μέσα στο Λεκανοπέδιο υπάρχουν σημαντικές αποκλίσεις από την ξηρότητα του κλίματος. Εκτός από τις ήδη ψηλές θερμοκρασίες από φυσικά αίτια, στο λεκανοπέδιο προστίθεται φυσικά και ο ανθρώπινος παράγοντας: η πυκνή δόμηση, αλλά και η καταστροφή των γειτονικών δασών, ευνοούν την αύξηση της θερμοκρασίας. Σε διάστημα ενός αιώνα έχει καταγραφεί άνοδος 1,5°C – σ' αυτή συμμετέχει φυσικά και η γενική κλιματική αλλαγή στον πλανήτη. (Eastmediterranean, 2016) Σύμφωνα με τον Κανονισμό Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων - Κ.Εν.Α.Κ (Κεφάλαιο Β, Άρθρο 6) η ελληνική επικράτεια διαιρείται σε τέσσερις κλιματικές ζώνες, με τη ζώνη Α να είναι η θερμότερη και η Δ η ψυχρότερη. Ο νομός Αττικής, και κατά συνέπεια και ο Δήμος Ελληνικού-Αργυρούπολης, ανήκει στη ζώνη Β. Ο Δήμος έχει γενικά ήπιο και ξηρό κλίμα με λίγες βροχές στο σύνολο της διάρκειας του χρόνου. Στον παρακάτω χάρτη φαίνονται οι κλιματικές ζώνες της χώρας.

Εικόνα 4: Κλιματικές Ζώνες της χώρας

Συγκεκριμένα για το Δήμο, σύμφωνα με τη μετεωρολογική υπηρεσία, και με βάση τα στοιχεία του 2017 για την πόλη του Ελληνικού προέκυψε πως η μέση μηνιαία θερμοκρασία είναι 18,5οC, η μέση μηνιαία υγρασία 60,5%, η μέση μηνιαία βροχόπτωση 30,4 mm και η μέση μηνιαία ταχύτητα του ανέμου 7,08 km/h. Τη μεγαλύτερη διάρκεια του χρόνου ο άνεμος έχει διεύθυνση προς το Βορρά και η ταχύτητά του κυμαίνεται από 6 μέχρι 8 Μποφόρ.

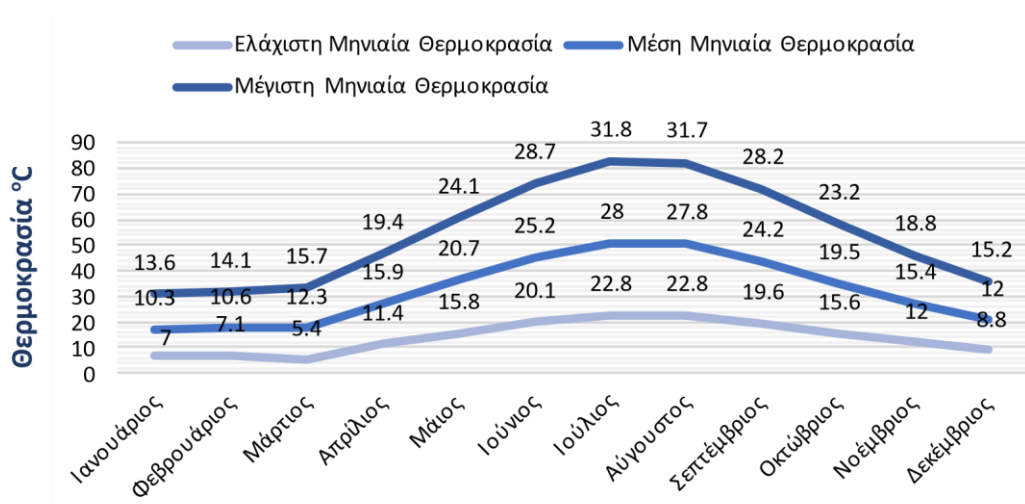
Πίνακας 5 Μετεωρολογικά στοιχεία για το έτος 2017

	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΙ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕ	ΔΕΚ	Μ.Ο
Ελάχιστη μηνιαία Θερμοκρασία (°C)	7	7,1	8,4	11,4	15,8	20,1	22,8	22,8	19,6	15,6	12	8,8	14,28
Μέση μηνιαία Θερμοκρασία (°C)	10,3	10,6	12,3	15,9	20,7	25,2	28	27,8	24,2	19,5	15,4	12	18,49
Μέγιστη μηνιαία Θερμοκρασία (°C)	13,6	14,1	15,7	19,4	24,1	28,7	31,8	31,7	28,2	23,2	18,8	15,2	22,04
Μέση μηνιαία Βροχόπτωση (mm)	48,3	40,9	39,7	26	15,2	5,6	5,2	7	9,6	47,8	55,4	64,1	30,4

Πηγή: http://www.hnms.gr/emv/el/climatology/climatology_city?perifereia=Attiki&poli=Athens_Hellinikon

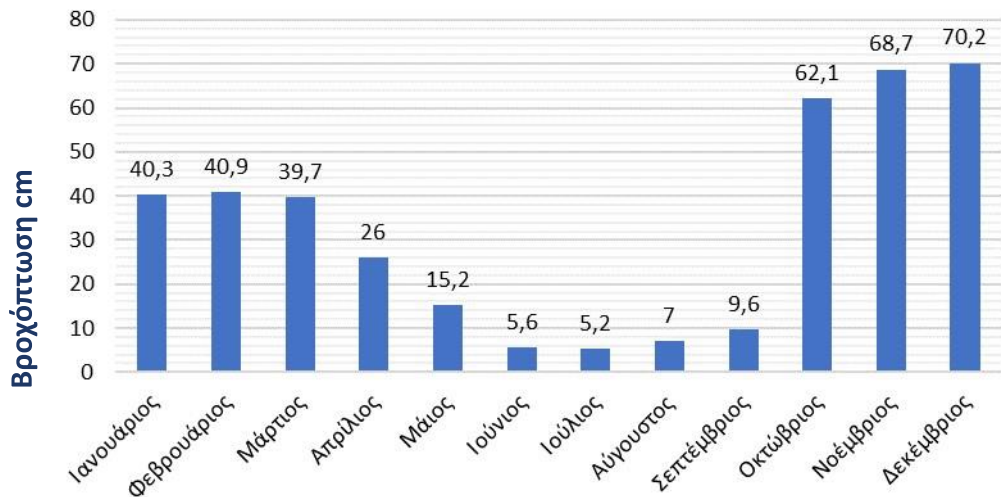
Στα παρακάτω γραφήματα απεικονίζονται γραφικά, όπως τα παρουσιάζει η ΕΜΥ, οι διακυμάνσεις της μέσης, μέγιστης και ελάχιστης μηνιαίας θερμοκρασίας και η μέση μηνιαία βροχόπτωση.

Διάγραμμα 4 Μέγιστη, μέση και ελάχιστη μηνιαία θερμοκρασία (2017)

ΠΗΓΗ: http://www.hnms.gr/emv/el/climatology/climatology_city?perifereia=Attiki&poli=Athens_Hellinikon

Διάγραμμα 5 Μέση μηνιαία Βροχόπτωση (2017)

ΠΗΓΗ: http://www.hnms.gr/emv/el/climatology/climatology_city?perifereia=Attiki&poli=Athens_Hellinikon

Ως προς τη σεισμικότητα, στοιχεία σεισμικής επικινδυνότητας σύμφωνα με τον ΝΕΑΚ-2000 και την τροποποίηση του με την Απόφαση ΥΠΕΧΩΔΕ Δ17α/115/9/ΦΝ275 (ΦΕΚ 1154/12-8-2003), που έχει τεθεί σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2004, η περιοχή κατατάσσεται στη ζώνη σεισμικής επικινδυνότητας Ι. Για τη ζώνη Ι η εδαφική επιτάχυνση προσδιορίζεται σε 0,16g, ενώ η σεισμική επιτάχυνση του εδάφους Α δίνεται από τον τύπο $A = \alpha \cdot g$, όπου g η επιτάχυνση της βαρύτητας.

Επισημαίνεται ότι η περιοχή του Λεκανοπεδίου της Αττικής, όπου ανήκει και η περιοχή μελέτης, έως τη χρονική στιγμή του σεισμού της Πάρνηθας (1999), θεωρείτο περιοχή χωρίς ενεργά ρήγματα και επομένως χωρίς έντονη σεισμική δραστηριότητα. Μετά τα νέα στοιχεία, καθώς και η λεπτομερής γεωλογική έρευνα έκαναν σαφές ότι στην Αττική υπάρχουν συγκεκριμένες ρηξιγενείς ζώνες, υπεύθυνες για την σεισμική δραστηριότητα.

3.6. Κοινωνικοοικονομικά Χαρακτηριστικά

3.6.1. Δημογραφικό Προφίλ του Δήμου

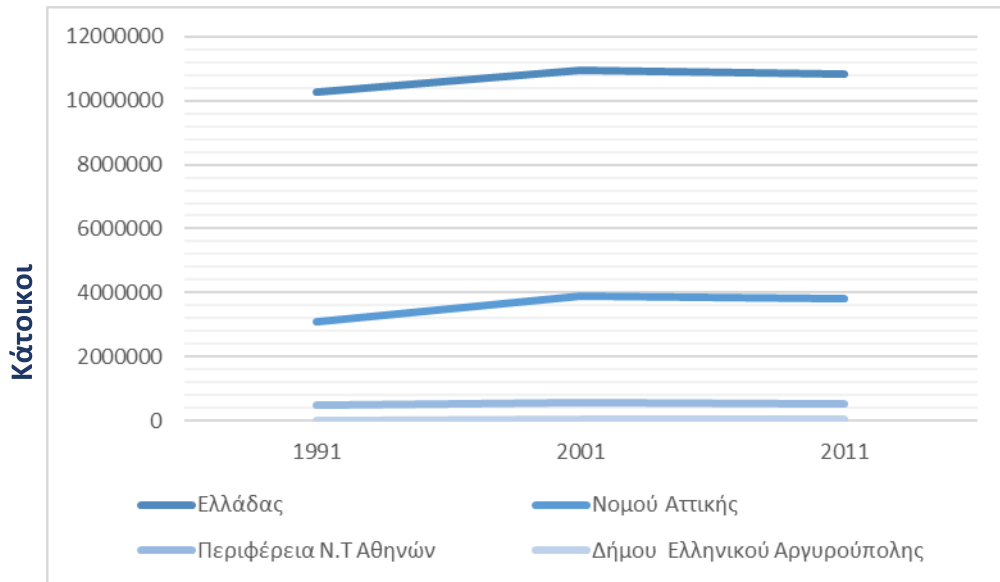
Ο μόνιμος πληθυσμός του Δήμου είναι 51.356 μόνιμοι κάτοικοι, σύμφωνα με την απογραφή του 2011. Η πληθυσμιακή του πυκνότητα είναι 3.334,81 κάτοικοι/km², αρκετά χαμηλή συγκριτικά με το μέσο όρο των δήμων της Αττικής (13.788 κάτοικοι/km²).

Στον επόμενο πίνακα απεικονίζεται η εξέλιξη του μόνιμου πληθυσμού βάσει των απογραφών από το 1991 μέχρι και το 2011.

Πίνακας 6 Πληθυσμιακή εξέλιξη μόνιμου πληθυσμού την περίοδο 1991 – 2011

Πληθυσμός	1991	2001	2011
Ελλάδας	10.259.900	10.934.097	10.816.286
Νομός Αττικής	3.072.922	3.894.573	3.828.434
Περιφέρεια Νοτίου Τομέα Αθηνών	480.799	542.171	529.826
Δήμος Ελληνικού Αργυρούπολης	45.047	51.299	51.356

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ

Διάγραμμα 6 Γραφική Αναπαράσταση Πληθυσμιακής Εξέλιξης

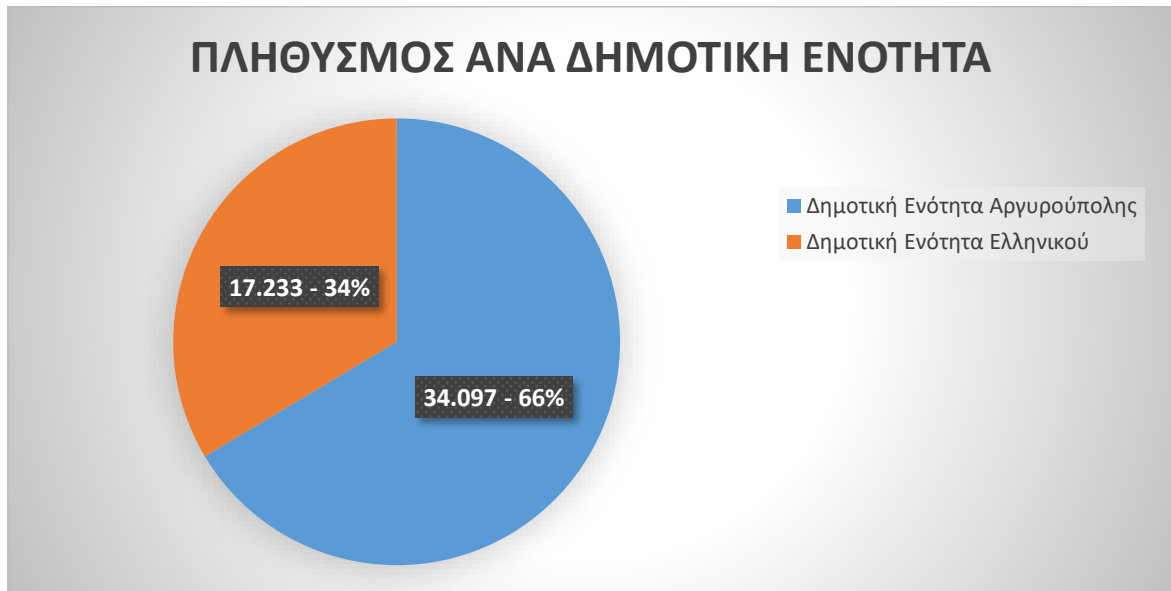
ΠΗΓΗ:ΕΛΣΤΑΤ

Από το γράφημα παρατηρείται πως η πληθυσμιακή εξέλιξη του Δήμου είχε μια σημαντική αύξηση τη δεκαετία 1991-2001 (+13,88%) ενώ παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητη τη δεκαετία 2001-2011 με αύξηση μόλις 0,11%. Το ίδιο φαίνεται και στην περίπτωση την περιφέρειας Νοτίου Τομέα Αθηνών, με 12,77% αύξηση τη δεκαετία 1991-2001 και τη δεκαετία 2001-2011 με 2,28% μείωση του πληθυσμού. Σε επίπεδο Νομού παρατηρείται μια σημαντική αύξηση πληθυσμού της τάξης του 26,74% τη δεκαετία 1991-2001. Τα αποτελέσματα αυτά για την περίοδο 1991-2001 είναι απόρροια της αστικοποίησης. Ένα ποσοστό ανθρώπων που ζούσαν στην επαρχία μετεγκαταστάθηκαν στην πρωτεύουσα προς ανεύρεση εργασίας και καλύτερου τρόπου ζωής. Ενώ τη δεκαετία 2001-2011 μια ελαφριά πτώση της τάξης του 1,70%. Αξίζει να σημειωθεί ότι σε αντίθεση με τον πληθυσμό της χώρας, της Περιφέρειας Αττικής, αλλά και πολλών άλλων Δήμων της Αττικής παρατηρείται αύξηση του πληθυσμού κατά τη περίοδο 2001 -2011.

Στο ακόλουθο γράφημα παρουσιάζεται η κατανομή του πληθυσμού του Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης στις 2 δημοτικές κοινότητες.

Διάγραμμα 7 Ποσοστιαία πληθυσμιακή κατανομή στις δημοτικές κοινότητες (2011)

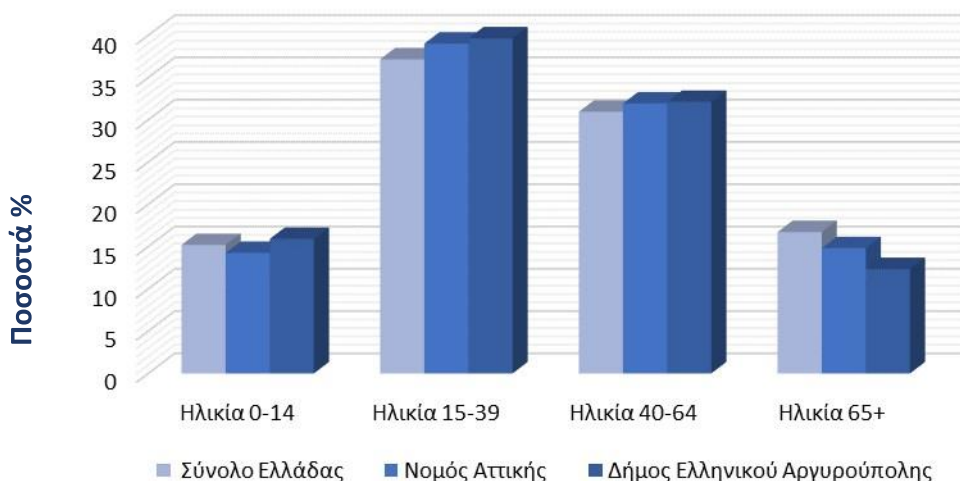

ΠΗΓΗ: https://el.wikipedia.org/wiki/Διοικητική_διαίρεση_Περιφέρειας_Αττικής, ίδια επεξεργασία

Για την καταγραφή και κατανόηση της ηλικιακής διάρθρωσης λήφθηκαν υπόψη τα στοιχεία για το 2001, διότι τα στοιχεία για το 2011 ήταν ελλιπή με αποτέλεσμα να μην δημιουργείται σαφής εικόνα για τις ηλικιακές ομάδες –σε επίπεδο Δήμου.

Για σαφέστερη σύγκριση της ηλικιακής διάρθρωσης του Δήμου σε σχέση με την ηλικιακή διάρθρωση της χώρας αλλά και του νομού χρησιμοποιούνται ποσοστά. Από το παρακάτω γράφημα των ποσοστών εξάγεται η πληροφορία πως η ηλικιακή ομάδα 15-39 προπορεύεται των υπολοίπων τόσο στο Δήμο Ελληνικού Αργυρούπολης, με ποσοστό 39,63%, όσο και στο Νομό Αττικής, με ποσοστό 39,01% αλλά και στο σύνολο της χώρας, με ποσοστό 37,15%. Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι έχουμε μια υγιή πληθυσμιακή πυραμίδα, με έντονη κινητικότητα στις νέες και δημιουργικές ηλικίες, κάτι που αντιστρατεύεται το γενικότερο πρόβλημα της ελληνικής κοινωνίας που είναι η επικίνδυνη γήρανση του πληθυσμού.

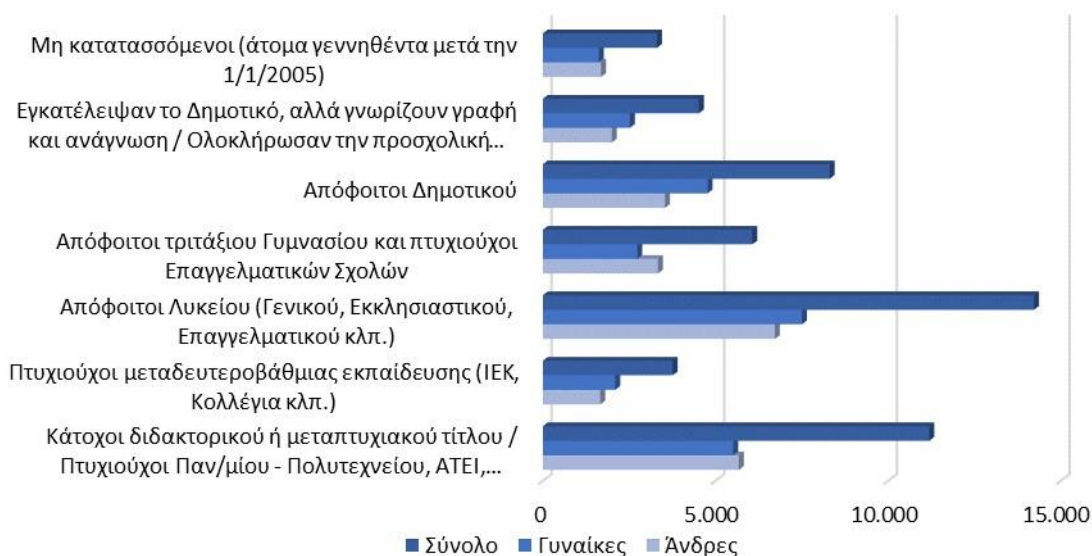
Διάγραμμα 8 Ποσοστιαία Ηλικιακή Διάρθρωση (2011)

ΠΗΓΗ:ΕΛΣΤΑΤ

Εστιάζοντας τώρα στο μορφωτικό επίπεδο των κατοίκων του Δήμου, το 27,69% έχει αποφοιτήσει από το Λύκειο, το 21,79% είναι κάτοχοι πτυχίου ΑΕΙ/ΑΤΕΙ ή μεταπτυχιακού, το 7,32% είναι κάτοχοι πιστοποίησης από ιδιωτικά κολλέγια ή ΙΕΚ και το 16,17% είναι απόφοιτοι Δημοτικού.

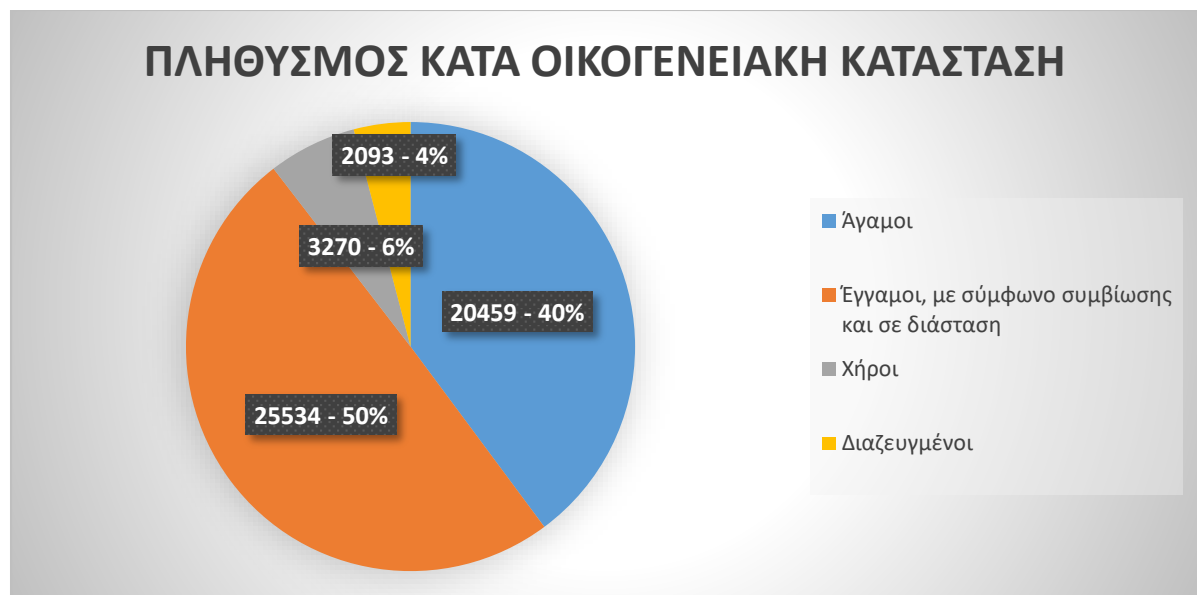
Διάγραμμα 9 Επίπεδα εκπαίδευσης (2011)

ΠΗΓΗ:ΕΛΣΤΑΤ

Ο Δήμος Ελληνικού - Αργυρούπολης ακολούθησε σε γενικές γραμμές τις δημογραφικές εξελίξεις που διαμορφώθηκαν στο Λεκανοπέδιο της Αττικής. Είναι φανερή η μεγάλη αύξηση του πληθυσμού από το 1940 – 1981, αύξηση που έχει σχέση με την κοινωνική και οικονομική εξέλιξη της Αττικής και το ρόλο της πρωτεύουσας στην οικονομική – κοινωνική ανάπτυξη της χώρας τα τελευταία χρόνια. Η δημογραφική ανάπτυξη του επέδρασε σε όλα τα επίπεδα: την περιφερειακή ανάπτυξη, την αστική διαμόρφωση και τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού.

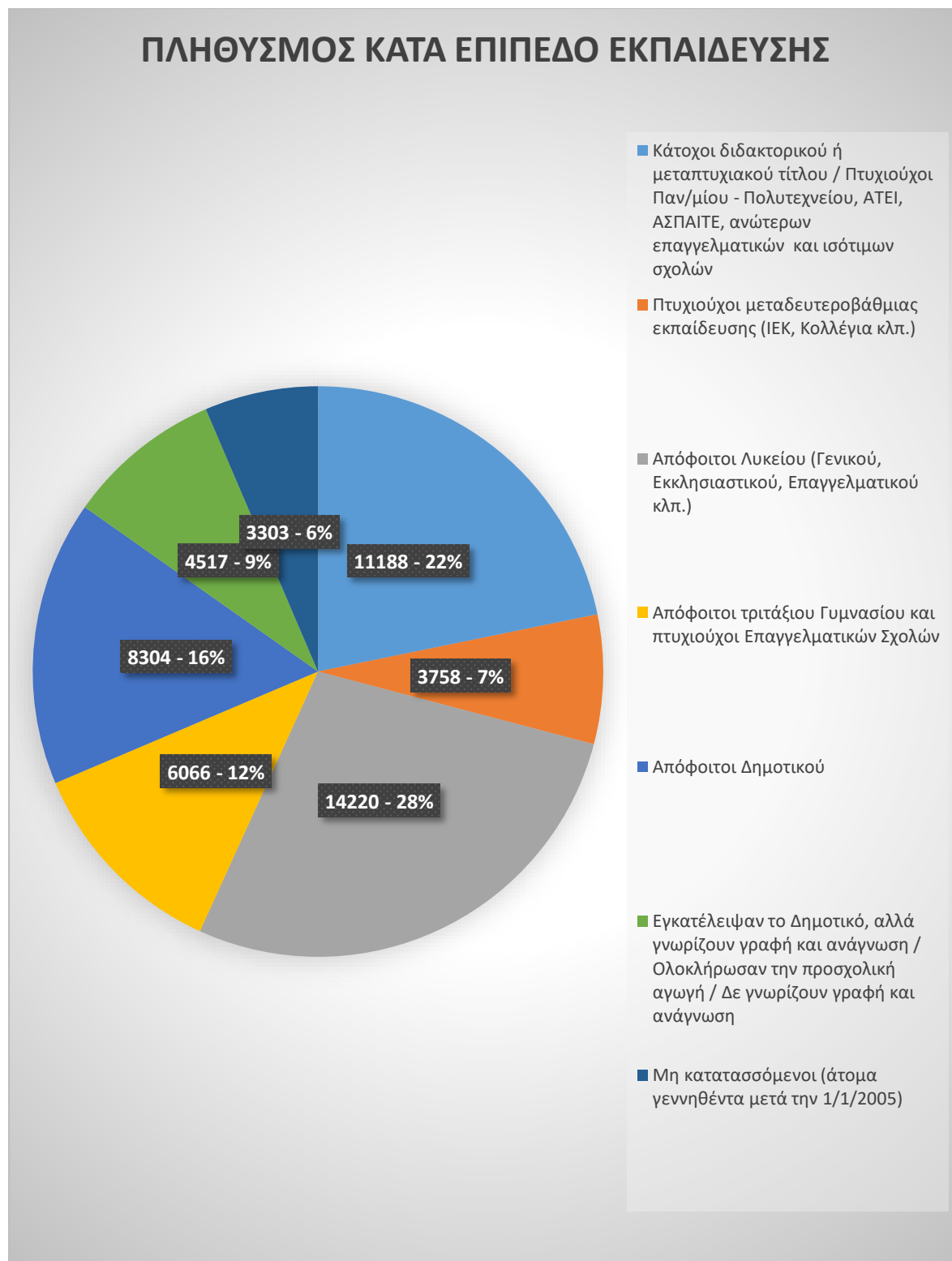
Διάγραμμα 10 Αποτύπωση πληθυσμού αναλογικά με την οικογενειακή κατάσταση.

ΠΗΓΗ: [https://el.wikipedia.org/wiki/Διοικητική διαίρεση Περιφέρειας Αττικής](https://el.wikipedia.org/wiki/Διοικητική_διαίρεση_Περιφέρειας_Αττικής), ίδια επεξεργασία

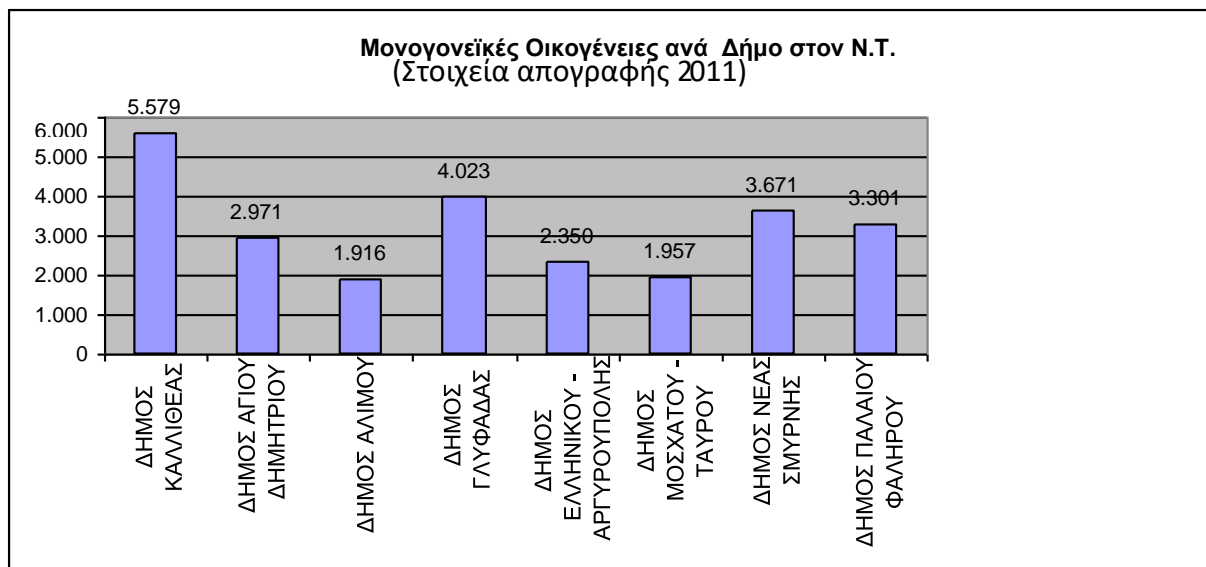
Παρατηρείται ότι οι περισσότεροι από τους κατοίκους είναι απόφοιτοι Μέσης Εκπαίδευσης και Ανώτερης ή Ανώτατης Εκπαίδευσης. (Κάτοχοι Μεταπτυχιακού - Διδακτορικού Τίτλου, Πτυχιούχοι Ανωτάτων Σχολών, Πτυχιούχοι ΤΕΙ). Το ποσοστό αυτών που έχουν Ανώτατη Εκπαίδευση είναι σημαντικά μεγαλύτερο από αυτό που παρατηρείται στο σύνολο της χώρας.

Διάγραμμα 11 Πληθυσμός αναλογικά με το επίπεδο εκπαίδευσης

Από τους ανωτέρω πίνακες προκύπτουν οι ομάδες του πληθυσμού που συγκροτούν την δυνητική ζήτηση των υπηρεσιών που παρέχουν οι δομές και υπηρεσίες του Δήμου.

Διάγραμμα 12 Μονογονεϊκές οικογένειες και κατανομή στα Νότια Προστασία

ΠΗΓΗ:ΕΛΣΤΑΤ

3.6.2. Κρίσιμοι δημογραφικοί δείκτες

Ως κρίσιμοι δημογραφικοί δείκτες θεωρούνται ο δείκτης γήρανσης και ο δείκτης εξάρτησης.

- ✓ Ο **δείκτης γήρανσης** δίνει τον αριθμό των ατόμων 65 ετών και άνω που αναλογούν σε 100 άτομα ηλικίας μέχρι 14 ετών. Δείχνει δηλαδή την αναλογία ηλικιωμένων και νέων. Σύμφωνα με τα στοιχεία, η τιμή του δείκτη είναι **για την Ελλάδα 133%**.
- ✓ Ο **δείκτης εξάρτησης** δίνει τον αριθμό ατόμων των ηλικιών μέχρι 14 ετών και από 65 και άνω ανά 100 άτομα παραγωγικού πληθυσμού (ηλικίες από 15 έως 64 έτη). Αναφέρεται δηλαδή στους ηλικιωμένους και στους νέους (βρέφη, παιδιά, έφηβοι) ως εξαρτώμενος πληθυσμός από τα άτομα που ανήκουν στο εργατικό δυναμικό (οικονομικά ενεργός πληθυσμός). Η τιμή του **σε επίπεδο χώρας είναι στο 52%**.

Πίνακας 7 Κρίσιμοι Δημογραφικοί Δείκτες στην Ελλάδα

Δημογραφικοί Δείκτες	Ελλάδα
Δείκτης Γήρανσης	133%
Δείκτης Εξάρτησης	52%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, 2011

Πίνακας 8 ηλικιακή διάρθρωση του πληθυσμού της Περιφέρειας Αττικής ανά Π.Ε.

Χωρική Ενότητα	0-14	%	15-64	%	65+	%	Δείκτης Γήρανσης
Π.Ε. Κεντρικού Τομέα Αθηνών	118.895	11,5	718.018	69,7	192.607	18,7	162,0
Π.Ε. Βόρειου Τομέα Αθηνών	85.663	14,5	398.927	67,4	107.090	18,1	125,0
Π.Ε. Δυτικού Τομέα Αθηνών	71.803	14,7	340.113	69,5	77.759	15,9	108,3
Π.Ε. Νοτίου Τομέα Αθηνών	72.060	13,6	362.278	68,4	95.488	18,0	132,5

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, 2011

3.7. Τοπική Οικονομία, Ανάπτυξη & Απασχόληση

3.7.1. Οικονομική δραστηριότητα στον Δήμο Ελληνικού– Αργυρούπολης

Πίνακας 9 Ποσοστό εργαζομένων ανά Επιχείρηση δραστηριοποιούμενη στον Νότιο Τομέα Αθηνών

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ & ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ % (ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ)
ΑΤΤΙΚΗΣ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	14.181	4,53
	ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	38.323	12,23
	ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	16.743	5,34
	ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	5.128	1,64
	ΠΕΙΡΑΙΩΣ	13.753	4,39
	ΝΗΣΩΝ	1.659	0,53
	ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	12.151	3,88
	ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	20.557	6,56

Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ, 2019

3.7.2. Απασχόληση και Οικονομικά ενεργός πληθυσμός

Ο μόνιμος πληθυσμός 51.356 κατοίκων του Δήμου χωρίζεται σε δύο υποκατηγορίες αναφορικά με την οικονομική τους δραστηριότητα, τους οικονομικά ενεργούς και τους οικονομικά ανενεργούς. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η κατανομή τους.

Πίνακας 10 Οικονομική Δραστηριότητα Μόνιμου Πληθυσμού

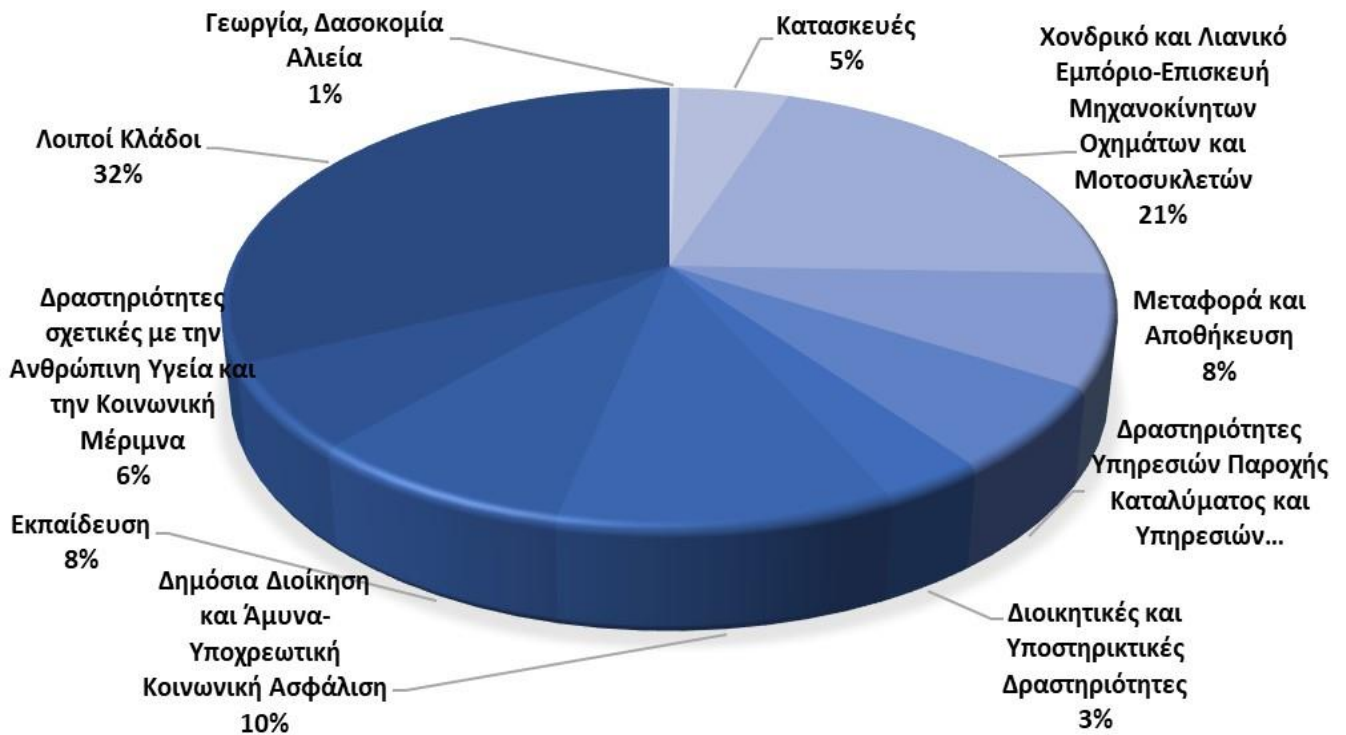
		Πληθυσμός	Ποσοστό (%)	
Οικονομικά Ενεργοί	Απασχολούμενοι		19.979	38,9
	Άνεργοι	Πρώην Απασχολούμενοι	2.638	5,14
		Νέοι	922	1,8
	Σύνολο		23.539	45,84
Οικονομικά Μη Ενεργοί	Μαθητές-Σπουδαστές		8.403	16,36
	Συνταξιούχοι		9.776	19,04
	Λοιποί		9.638	18,77
	Σύνολο		27.817	54,17

ΠΗΓΗ:ΕΛΣΤΑΤ

Ο Δήμος αποτελεί αστικό κέντρο. Σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ το 20,38% των απασχολούμενων (οικονομικά ενεργών με ποσοστό 38,9%) ασχολείται με το εμπόριο, το 10,3% απασχολούνται στο δημόσιο και το 30,07% δραστηριοποιείται σε λοιπούς κλάδους, οι οποίοι δεν αναφέρονται. Στο γράφημα φαίνεται η κατανομή των απασχολούμενων στους διάφορους οικονομικούς τομείς.

Διάγραμμα 13 Απασχολούμενοι ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας (2011)

ΠΗΓΗ:ΕΛΣΤΑΤ

Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός του Δήμου αποτελεί περίπου το 45% του συνολικού πληθυσμού, ενώ ο οικονομικά μη ενεργός υπερβαίνει το 50% του μόνιμου πληθυσμού. Η συντριπτική πλειοψηφία των απασχολούμενων εργάζεται στον Τριτογενή τομέα, ενώ ο Δευτερογενής και Πρωτογενής τομέας αποτελούν μόλις το 17%. Η πληροφορία αυτή δεν αποτελεί έκπληξη, αφού η ίδια εικόνα προκύπτει και από τα ποσοστά των κύριων κλάδων δραστηριοποίησης στον Δήμο Ελληνικού-Αργυρούπολης.

Πίνακας 11 Απασχολούμενοι ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας

Πίνακας Β04. Απογραφή Πληθυσμού 2011. Απασχολούμενοι κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας (μονοσήφιο)													
Δήμοι													
Γεωγραφικό επίπεδο	Γεωγραφικός κωδικός	Περιγραφή τόπου μόνιμης διαμονής	Σύνολο	Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας									
				Α. ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	ΣΤ. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	Ζ. ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	Η. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	Θ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	Ν. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	Ξ. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	Ο. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	Π. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ
		ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	205.795	884	9.740	39.166	15.800	12.653	7.240	20.779	16.532	13.480	69.521
4	35148	351480											
5	1	ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ	37.371	168	2.063	6.959	2.748	3.085	1.813	3.690	2.464	2.428	11.953
5	2	ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	28.261	145	1.737	5.992	2.063	1.523	1.052	3.079	2.060	1.678	8.932
5	3	ΔΗΜΟΣ ΑΛΙΜΟΥ	16.653	60	666	3.176	1.343	791	478	1.699	1.485	1.119	5.836
5	4	ΔΗΜΟΣ ΓΛΥΦΑΔΑΣ	34.153	158	1.449	6.426	2.935	2.204	999	3.090	2.789	2.427	11.676
5	5	ΔΗΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ - ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	19.979	79	957	4.072	1.638	1.229	638	2.057	1.651	1.251	6.407
5	6	ΔΗΜΟΣ ΜΟΣΧΑΤΟΥ - ΤΑΥΡΟΥ	15.579	78	813	3.117	1.286	990	599	1.741	979	954	5.022
5	7	ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ	29.303	79	1.111	5.016	1.888	1.453	875	3.115	2.955	1.950	10.861
5	8	ΔΗΜΟΣ ΠΑΛΑΙΟΥ ΦΑΛΗΡΟΥ	24.496	117	944	4.408	1.899	1.378	786	2.308	2.149	1.673	8.834

ΠΗΓΗ ΕΛΣΤΑΤ 2011

Πιο αναλυτικά, στα διαγράμματα φαίνονται οι κλάδοι στους οποίους απασχολούνται οι κάτοικοι του Δήμου. Ο κλάδος του χονδρικού και λιανικού εμπορίου αναμενόμενα αποτελεί τον κλάδο με τους περισσότερους απασχολούμενους. Οι λοιποί κλάδοι που καταλαμβάνουν το 32%, αποτελούνται από επαγγέλματα χωρίς εξειδίκευση μερικής ή/και εποχικής απασχόλησης.

Πίνακας 12 Απασχολούμενοι κατά επάγγελμα (μονοψήφιο), 2011

Γεωγραφικός κωδικός	Περιγραφή τόπου μόνιμης διαμονής	Σύνολο	Επάγγελμα								
			1. Ανώτερα διευθυντικά και διοικητικά στελέχη	2. Επαγγελματίες	3. Τεχνικοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	4. Υπάλληλοι γραφείου	5. Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές	6. Ειδικευμένοι γεωργοί, κτηνοτρόφοι, δασκόμοι και αλιείς	7. Ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	8. Χειριστές βιομηχανικών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και εξοπλισμού και συναρμολογητές	9. Ανεπίδητοι εργάτες, χειρωνακτές και μικροεπαγγελματίες
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ											
35148	ΑΘΗΝΩΝ	205.795	14.444	47.793	27.726	24.476	45.497	1.154	20.381	10.900	13.424
3514801	ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ	37.371	1.652	6.540	4.410	4.562	9.423	226	4.215	2.372	3.971
3514802	ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	28.261	1.548	4.892	3.490	3.416	6.980	174	3.935	2.031	1.795
3514803	ΔΗΜΟΣ ΑΛΙΜΟΥ	16.653	1.535	4.647	2.439	1.967	3.176	80	1.334	717	758
3514804	ΔΗΜΟΣ ΓΛΥΦΑΔΑΣ	34.153	3.143	9.239	4.970	3.708	7.093	229	2.754	1.426	1.591
3514805	ΔΗΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ - ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	19.979	1.387	4.176	2.669	2.391	4.782	108	2.185	1.167	1.114
3514806	ΔΗΜΟΣ ΜΟΣΧΑΤΟΥ - ΤΑΥΡΟΥ	15.579	837	2.676	1.871	1.827	3.900	76	1.914	1.177	1.301
3514807	ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ	29.303	2.181	8.760	4.386	3.630	5.515	127	2.132	1.086	1.486
3514808	ΔΗΜΟΣ ΠΑΛΑΙΟΥ ΦΑΛΗΡΟΥ	24.496	2.161	6.863	3.491	2.975	4.628	134	1.912	924	1.408

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, 2011

Στον Δήμο Ελληνικού–Αργυρούπολης οι απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές καταλαμβάνουν την υψηλότερη θέση με τους επαγγελματίες να ακολουθούν στη δεύτερη θέση. Ενισχύεται έτσι η εικόνα της αυξημένης απασχόλησης στον τριτογενή τομέα και η σχεδόν μηδενική απασχόληση στον πρωτογενή τομέα.

3.7.3. Ανάλυση μορφών απασχόλησης

Η μορφή της απασχόλησης (μισθωτή απασχόληση, αυτό-απασχόληση, οικογενειακή επιχειρηματικότητα/απασχόληση-συνβοηθούντα μέλη) αποτελεί έναν από τους σημαντικούς παράγοντες ανάλυσης της διάρθρωσης της τοπικής οικονομίας σε επίπεδο Δήμου. Η κατανόηση των διαφορετικών μορφών απασχόλησης και της μεταξύ τους σχέσης είναι στοιχείο κρίσιμης σημασίας για την διαμόρφωση της στρατηγικής και τον προγραμματισμό των όποιων παρεμβάσεων στον τομέα της τοπικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας.

Κρίνεται σκόπιμο να πραγματοποιηθεί σχετική μελέτη για την ανάλυση των μορφών απασχόλησης του Δήμου Ελληνικού– Αργυρούπολης, ώστε να μπορεί να αναπτυχθεί η καταλληλότερη αναπτυξιακή στρατηγική, βασισμένη σε επικαιροποιημένα δεδομένα.

3.7.4. Απασχόληση και Ανεργία

Είναι κρίσιμης σημασίας να πραγματοποιηθεί σχετική μελέτη για τον προσδιορισμό της σχέσης μεταξύ οικονομικά ενεργού πληθυσμού – οικονομικά μη ενεργού πληθυσμού και ανεργίας του Δήμου Ελληνικού– Αργυρούπολης, ώστε να μπορεί να αναπτυχθεί η καταλληλότερη αναπτυξιακή στρατηγική, βασισμένη σε επικαιροποιημένα δεδομένα. Ο παραπάνω προσδιορισμός καθιστά δυνατή την περιγραφή της τοπικής οικονομίας σε υψηλό επίπεδο. Είναι σημαντικό να προσδιοριστούν οι ηλικίες που πλήττονται από την ανεργία ανά φύλο

Πίνακας 13 Ανεργία ανά δήμο Νοτίου Τομέα

ΔΗΜΟΙ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΔΗΜΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΕΡΓΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΩΝ %
ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ	100641	9336	9,27 %

ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	71294	5876	8,24 %
ΑΛΙΜΟΥ	41720	2609	6,25 %
ΓΛΥΦΑΔΑΣ	87305	5661	6,48 %
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ- ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	51356	3560	6,93 %
ΜΟΣΧΑΤΟΥ-ΤΑΥΡΟΥ	40413	3815	9,44 %

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ, 2011

Πίνακας 14 Ανεργία ποσοστιαία και πληθυσμιακά ανά δήμο και ανά φύλο

ΔΗΜΟΙ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΔΗΜΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΕΡΓΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΕΡΓΩΝ		ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
			ΓΥΝΑΙΚΩΝ	ΑΝΔΡΩΝ	
ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ	100.641	9.336	4.102	5.234	43,9%
ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	71.294	5.876	2.747	3.129	46,7%
ΑΛΙΜΟΥ	41.720	2.609	1.230	1.379	47,1%
ΓΛΥΦΑΔΑΣ	87.305	5.661	2.736	2.925	48,3%
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ- ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	51.356	3.560	1.672	1.888	46,9%
ΜΟΣΧΑΤΟΥ-ΤΑΥΡΟΥ	40.413	3.815	1.767	2.048	46,3%

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ, 2011

3.7.5. Οι επιχειρήσεις του Δήμου Ελληνικού- Αργυρούπολης

Από τα στοιχεία του παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρήσεων στον Δήμο είναι Ανώνυμες Εταιρείες και Ομόρρυθμες Εταιρείες. Σημαντικό ποσοστό αποτελούν και οι ατομικές επιχειρήσεις. Οι ανώνυμες εταιρείες επιτρέπουν στους μετόχους τους ευρεία εμπορική δραστηριότητα χωρίς κάποια δέσμευση, ενώ από την άλλη οι ομόρρυθμες δίνουν τη δυνατότητα στους εταίρους τους για πιο στενή επίβλεψη της ανάπτυξης της εμπορικής δραστηριότητας.

3.8. Τουρισμός

Ο τουρισμός αποτελεί ένα πολυδιάστατο φαινόμενο με πλήθος επιδράσεις και επιπτώσεις σε διάφορους τομείς και κλάδους της οικονομικής και κοινωνικής ζωής. Τα πολλαπλασιαστικά οφέλη του είναι άλλοτε εμφανή, άλλοτε αφανή ή συνεπακόλουθα.

Ο ρόλος του είναι καθοριστικός και ρυθμιστικός και αποτελεί μοχλό ανάπτυξης.

Η ανάπτυξη του τουρισμού σε έναν Δήμο συνεπάγεται μια σειρά από οικονομικές επιδράσεις οι οποίες κάτω από προϋποθέσεις μπορούν να συμβάλλουν αποφασιστικά στην ανάπτυξη της οικονομίας της περιοχής και στην αύξηση της ευημερίας του πληθυσμού.

Ο κλάδος του τουρισμού επηρεάζει και επηρεάζεται άμεσα από πολλούς τομείς της κοινωνικό-οικονομικής δραστηριότητας και αυξάνει σε μεγάλο βαθμό το δυναμικό τους. Οι επιδράσεις της τουριστικής ανάπτυξης σε ένα οργανωμένο κοινωνικό σύνολο είναι κατά κύριο λόγο οικονομικές αλλά και κοινωνικές, πολιτιστικές και φυσικές.

Ο τουρισμός θεωρείται ως ένας από τους δυναμικότερους τομείς της τοπικής οικονομίας, ίσως μάλιστα ο πιο δυναμικός μοχλός ανάπτυξης. Τα οφέλη του μπορούν να δώσουν μεγάλη ώθηση στην οικονομία της περιοχής και η επιρροή του κλάδου συμπεριλαμβάνει τους παρακάτω τομείς:

✓ **Κοινωνικά**

Η συνολικότερη στροφή των κοινωνιών, στις οποίες αναπτύσσεται ο τουρισμός, σε παραγωγικές δομές και τρόπο ζωής με χαρακτηριστικά αστικοποίησης και εκσυγχρονισμού, επιφέρει τελικά σημαντικές αλλαγές στις κοινωνικές σχέσεις, τα ήθη και τα έθιμα. Τέτοιες αλλαγές έχουν παρατηρηθεί στον τρόπο ζωής και συμπεριφοράς, στην εκτίμηση της τοπικής παράδοσης, στα έθιμα, στις σχέσεις ανάμεσα σε άτομα της ίδιας κοινότητας κ.λ.π.

✓ **Οικονομικά**

Ο τουρισμός αποτελεί μεταξύ άλλων σημαντική πηγή εσόδων για την τοπική αυτοδιοίκηση λόγω της εισπραχης φόρων και τελών, ενώ μέσω της εισαγωγής του τουριστικού συναλλάγματος επιφέρει ουσιαστική βελτίωση στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών.

✓ **Περιβαλλοντικά**

Ο τουρισμός σε συνδυασμό με περιβαλλοντολογικές παραμέτρους (ρύπανση εδάφους, υδάτων, ατμόσφαιρας, αισθητική ρύπανση, ηχορύπανση, εξάντληση φυσικής χωρητικότητας, κ.α.) επηρεάζει τη διαμόρφωση του οικονομικού και κοινωνικού γίνεσθαι.

✓ **Λοιπά**

Ο τουρισμός συνδέεται άμεσα με υποδομές, μεταφορές, συγκοινωνίες, επικοινωνίες και γενικότερα με την ανωδομή του Δήμου.

Η επέμβαση στον τουρισμό απαιτεί ορθολογισμό στις όποιες παρεμβατικές αποφάσεις ληφθούν από τους αρμόδιους φορείς, συμπεριλαμβανομένων και των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης, προκειμένου να διατηρηθούν οι ισορροπίες των αγορών των λοιπών τομέων και κλάδων της οικονομίας (πρωτογενής, δευτερογενής) και να καθοριστούν νέα πρότυπα.

3.8.1. Υποδομές Φιλοξενίας του Δήμου

Είναι σαφές πως λαμβάνοντας υπόψιν το διερχόμενο πληθυσμό από τον Δήμο κατά τη θερινή περίοδο, υπάρχει ένας ιδιαίτερα μικρός αριθμός υποδομών φιλοξενίας. Προκειμένου να διαμορφωθεί μια ολοκληρωμένη εικόνα αναφορικά με τις υποδομές φιλοξενίας και τις δυνατότητες τουριστικής ανάπτυξης σε επίπεδο Δήμου κρίνεται σκόπιμο να πραγματοποιηθεί σχετική μελέτη για:

- την αποτύπωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών από τις αντίστοιχες μονάδες φιλοξενίας
- τις αφίξεις/ διανυκτερεύσεις
- την πληρότητα των μονάδων φιλοξενίας

3.8.2. Μονάδες Βραχυχρόνιας μίσθωσης

Μεγάλη είναι η αύξηση των διαμερισμάτων και κατοικιών βραχυχρόνιας μίσθωσης. Η ανάπτυξη των ηλεκτρονικών πλατφόρμων καταχώρησης κατοικιών έχει δώσει την

ευκαιρία σε πολλούς κατοίκους της περιοχής να αξιοποιήσουν και να μετατρέψουν τις ακίνητες περιουσίες για τουριστικούς σκοπούς.

Υπολογίζεται ότι στην περιοχή υπάρχουν περίπου 30 διαθέσιμα καταλύματα με μέση δυναμικότητα 3 άτομα/κατάλυμα.

3.8.3. Τουριστική ανάπτυξη

Ο Δήμος διαθέτει ένα ιδιαίτερο τουριστικό προφίλ. Σημαντικά πλεονεκτήματα προσελκύουν/μπορούν να προσελκύσουν περεταίρω σημαντικό αριθμό επισκεπτών (ιδιαίτερο φυσικό κάλλος –Υμηττός, αλλά και παράκτιο τοπίο Αγίου Κοσμά, γειτνίαση με Αθήνα, με άμεση πρόσβαση από τη Λεωφόρο Ποσειδώνος στο λιμάνι του Πειραιά, κ.α.) .

Ο συνδυασμός ενός τουριστικού κεφαλαίου υψηλής ποιότητας, σε συνδυασμό **(α)** με τη ζήτηση /επισκεψιμότητα του Δήμου κατά τη θερινή περίοδο και **(β)** με τον αστικό χαρακτήρα του Δήμου (περιοχή κατοικίας), οδηγούν στο συμπέρασμα ότι θα πρέπει να ληφθούν υπόψιν στη δυναμική του Δήμου τα κάτωθι:

- Αποτελεσματική διαχείριση του τουριστικού προϊόντος και διασφάλιση ενός υψηλού επιπέδου ποιότητας αυτού.
- Οι όποιες δράσεις στην κατεύθυνση της τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής, θα πρέπει να πραγματοποιηθούν με γνώμονα την απόλυτη διαφύλαξη τόσο του φυσικού όσο και του αστικού περιβάλλοντος.
- Διασφάλιση της ποιότητας ζωής των δημοτών τόσο σε όρους περιορισμού εξωτερικοτήτων από τη λειτουργία τουριστικών και συναφών με το τουριστικό προϊόν του Δήμου επιχειρήσεων, όσο και σε όρους διασφάλισης της πρόσβασης των δημοτών σε δημόσια αγαθά.

Στην κατεύθυνση αυτή, ένα μοντέλο ήπιας τουριστικής ανάπτυξης μπορεί να επιτευχθεί μέσω της προώθησης συγκεκριμένων μορφών εναλλακτικού τουρισμού, που δύναται να έχουν κάτω από προϋποθέσεις εφαρμογή στην περιοχή του Δήμου, αξιοποιώντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του. Σε κάθε περίπτωση, η τουριστική αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του Δήμου, με έναν τρόπο που θα

διασφαλίζει απόλυτα την προστασία του φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος του Δήμου και δεν θα επηρεάζει αρνητικά την ποιότητα ζωής στην πόλη, προκύπτει ως ένα κρίσιμο ζήτημα τοπικής ανάπτυξης για το Δήμο.

3.8.4. Εναλλακτικές μορφές τουρισμού

Οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού προϋπήρχαν χρονικά τόσο του μαζικού τουρισμού όσο και των νέων μορφών τουρισμού. Λειτουργούσαν όμως, στις περισσότερες περιπτώσεις, ως συμπληρωματική μορφή του μαζικού τουρισμού. Οι νέες μορφές παρουσιάστηκαν κυρίως τα τελευταία χρόνια ως επακόλουθο στην αλλαγή κινήτρων των τουριστών, με έμφαση την οικολογία και το περιβάλλον. Οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού χαρακτηρίζονται από την ύπαρξη ενός ειδικού και κυρίαρχου κινήτρου στη ζήτηση και από την ανάπτυξη μιας αντίστοιχης ειδικής υποδομής στις τουριστικές περιοχές, που αποσκοπεί στην εξυπηρέτηση των τουριστών της κάθε ειδικής μορφής.

Οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού βρίσκονται στον αντίποδα του μαζικού τουρισμού και ειδικότερα του διεθνούς τουριστικού προτύπου της αγοράς που χαρακτηρίζεται από την μαζικότητα, την επιβάρυνση του περιβάλλοντος, τη μείωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και αποσκοπεί στη μεγιστοποίηση του κέρδους σε βάρος των τοπικών κοινωνιών, της τοπικής οικονομίας και περιβάλλοντος. Στις εναλλακτικές μορφές περιλαμβάνονται όσες έχουν ως βασικό χαρακτηριστικό τους την αντίθεση στον κλασικό τύπο μαζικού τουρισμού, έχοντας ως αφετηρία την ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, τη διαφύλαξη πολιτιστικής κληρονομιάς και τη φυσική ζωή. Πλέον τίθενται στην πρώτη γραμμή της τουριστικής ανάπτυξης οι φυσικοί και οι πολιτιστικοί πόροι.

Κάτω από την «ομπρέλα» του εναλλακτικού τουρισμού μπορεί να ενταχθεί ένα ευρύ σύνολο δραστηριοτήτων. Οι μορφές εναλλακτικού τουρισμού που δυνητικά και κάτω από πολύ συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο ενός μοντέλο ήπιας τουριστικής ανάπτυξης από το Δήμο Ελληνικού– Αργυρούπολης είναι:

Θαλάσσιος Τουρισμός: Ο θαλάσσιος τουρισμός αποτελεί μια ειδική μορφή τουρισμού ιδιαίτερα σημαντική για την Ελλάδα με τεράστια περιθώρια ανάπτυξης και αφορά δραστηριότητες που διεξάγονται στο θαλάσσιο χώρο μιας περιοχής (πχ. καταδυτικός τουρισμός).

Πολιτιστικός Τουρισμός: Αφορά εκπαιδευτικές περιηγήσεις, θεατρικές παραστάσεις, φεστιβάλ, μελέτη του φυσικού περιβάλλοντος.

Συνεδριακός Τουρισμός: Αφορά την ύπαρξη χώρων που μπορούν να φιλοξενήσουν επιστημονικά συνέδρια και πολιτισμικές εκδηλώσεις, προσελκύοντας παράλληλα επιστήμονες και καλλιτέχνες αναβαθμίζοντας πολιτιστικά την περιοχή.

Αθλητικός Τουρισμός: Αφορά την ανάμιξη σε αθλητικές δραστηριότητες (πχ. ποδηλατικοί αγώνες, αγώνες υπεραποστάσεων)

Η χρήση των εναλλακτικών μορφών τουρισμού μπορεί να λειτουργήσει καταλυτικά για την τοπική ανάπτυξη, διασφαλίζοντας παράλληλα την ισορροπία ανάμεσα στην κοινωνία, την οικονομία και το περιβάλλον, κρίσιμο ζητούμενο για τις σύγχρονες και προηγμένες τοπικές κοινωνίες.

Μητροπολιτικό Πάρκο Ελληνικού: Ανάλογα με την τελική μορφή των δομών και των εγκαταστάσεων που θα λάβει ο υπό ανάπτυξη χώρος του παλιού αεροδρομίου του Ελληνικού, όμοιες θα πρέπει να είναι και οι δράσεις που θα στοχεύουν στην προσέλκυση τουρισμού.

Για την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού απαιτούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις, άξονες και προγράμματα που αφορούν το φυσικό, οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον της περιοχής και τα οποία κατά περίπτωση, είτε θα εντάσσονται στην υπάρχουσα δομή, του Δήμου, είτε θα βελτιώνουν την προ υπάρχουσα κατάσταση, είτε θα διαμορφώνουν μια νέα δομή. Αυτά περιλαμβάνουν:

- Τους φυσικούς και περιβαλλοντικούς πόρους οι οποίοι αποτελούν από τα βασικότερα κίνητρα στη ζήτηση των τουριστών στο σύγχρονο κόσμο. Για την ανάπτυξη αυτών των μορφών τουρισμού απαιτείται περιβάλλον ιδιαίτερου φυσικού κάλους που θα αποτελέσει πόλο έλξης επισκεπτών. Παράλληλα θα πρέπει να διασφαλίζεται η προστασία του περιβάλλοντος τόσο κατά τη

δημιουργία της τουριστικής υποδομής όσο και κατά τη διάρκεια της τουριστικής χρήσης των φυσικών πόρων.

- Τους πολιτισμικούς πόρους οι οποίοι αποτελούν τον δεύτερο δυναμικό άξονα των κινήτρων της ζήτησης.
- Τους ανθρωπογενείς πόρους οι οποίοι είναι συνήθως σύνθετοι. Η χρήση αυτών των πόρων μπορεί να αφορά τους επισκέπτες ή πολιτιστικά σωματεία ή μέλη της Δημοτικής κοινότητας γενικότερα.
- Τις υποδομές και υπηρεσίες της τουριστικής περιοχής οι οποίες αποτελούν τη βάση στην οποία στηρίζεται ο τοπικός τουριστικός τομέας. Το εύρος, η ποιότητα, η εξειδίκευση και σωστή διαχείρισή τους αναδεικνύονται σε σημαντικούς παράγοντες για τον καθορισμό των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της κάθε περιοχή

3.8.5. Μητροπολιτικό Πάρκο Ελληνικού

3.8.5.1. Νομοθεσία

Προεδρικό Διάταγμα με το οποίο εγκρίθηκε το Σχέδιο Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης (ΣΟΑ) του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού – Αγίου Κοσμά Περιφέρειας Αττικής (ΠΔ /28-02-2018 / ΦΕΚ 35/Α.Α.Π./01-03-2018) προσδιορίζονται κατευθύνσεις και όροι για την περαιτέρω εξειδίκευση και υλοποίηση του σχεδίου.

Κοινή Υπουργική Απόφαση 93620 ΕΞ 2019 - ΦΕΚ 3347/Β/29-8-2019
Έγκριση χωρικής οργάνωσης της Ζώνης Ανάπτυξης Α-Α1 «Γειτονιά Τουρισμού-Αναψυχής και Επιχειρηματικού Πάρκου» του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού-Αγίου Κοσμά και των περιβαλλοντικών όρων αυτής.

Κοινή Υπουργική Απόφαση 93581 ΕΞ 2019 - ΦΕΚ 3332/Β/29-8-2019
Καθορισμός ύψους εγγυητικής επιστολής για την καλή εκτέλεση των όρων άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ ευρέος φάσματος δραστηριοτήτων στον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού-Αγίου Κοσμά.

Κοινή Υπουργική Απόφαση 93298 ΕΞ 2019/28-8-2019 - ΦΕΚ 3294/Β/28-8-2019
Τροποποίηση της 74502 ΕΞ 2019/3-7-2019 ΕΜΠ απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Πολιτισμού και Αθλητισμού, και Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Έγκριση

γενικής οργάνωσης του Μητροπολιτικού Πάρκου Πρασίνου και Αναψυχής του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού - Αγίου Κοσμά, και των περιβαλλοντικών όρων αυτού» (ΦΕΚ 2792 Β).

Κοινή Υπουργική Απόφαση 85596/2019 - ΦΕΚ 3293/Β/28-8-2019

Καθορισμός ειδικών θεμάτων και λεπτομερειών, για την έκδοση εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης των όρων άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ των περιπτώσεων (α) και (β) της παραγράφου 1 του άρθρου 359 του ν. 4512/2018 (Α 5), που χορηγούνται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 361 του ίδιου νόμου.

Νόμος 4787/2021 - ΦΕΚ 44/Α/26-3-2021 Κύρωση Σύμβασης Διανομής Ακινήτου - Σύστασης Δικαιώματος Επιφανείας Ακινήτου Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού - Αγίου Κοσμά, ρύθμιση συναφών θεμάτων και άλλες διατάξεις.

3.8.5.2. Συνοπτική περιγραφή

Με μέγεθος που ξεπερνά τα 2.000.000 τμ, το μητροπολιτικό πάρκο θα αποτελέσει τον πυρήνα της σύνδεσης του θαλάσσιου μετώπου με τον Υμηττό με σύνδεση των μέσων σταθερής τροχιάς, για να εξυπηρετείται η άμεση πρόσβαση στο πάρκο και το θαλάσσιο μέτωπο από όλο το λεκανοπέδιο της Αττικής. Κύρια αρχή σχεδιασμού του, η οργάνωση ενός μωσαϊκού χρήσεων, πρασίνου και διαδρομών οργανικά συνδεδεμένου με την πόλη, ώστε να απευθύνεται σε όλους και να είναι προσβάσιμο από όλους. Το Μητροπολιτικό Πάρκο, εκτείνεται από το παραλιακό μέτωπο μέχρι τη Λεωφ. Βουλιαγμένης, ενώνοντας παράλληλα τον Άλιμο με τη Γλυφάδα **και την Αργυρούπολη και το Ελληνικό** με τη θάλασσα, παρέχοντας στους κατοίκους των όμορων δήμων εύκολη πρόσβαση σε αυτό. Η πρόσβαση στο πάρκο γίνεται περιμετρικά από διάφορα σημεία εισόδου που συνδέουν το έργο με τις γύρω γειτονιές αλλά και με τον ευρύτερο αστικό ιστό. Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται η συνδεσιμότητα του πάρκου αλλά και ο ανοιχτός χαρακτήρας του. Οι εισοδοί τοποθετούνται στρατηγικά, στην προέκταση κεντρικών αρτηριών, σε καίρια σημεία συνδέσεων με σταθμούς μετρό, τραμ και λεωφορείων κατά περίπτωση.

Ο σχεδιασμός του αναδεικνύει την ιστορία της περιοχής του πρώην Αεροδρομίου, μετατρέποντας κτίρια ιστορικής και συναισθηματικής σημασίας (κτίριο

Σάαρινεν/πρώην ανατολικό αεροδρόμιο, υπόστεγα αεροσκαφών) σε κτίρια πολιτιστικού ενδιαφέροντος (εκθεσιακό κέντρο, μουσεία), ενώ παράλληλα δημιουργεί ένα ζωντανό χώρο πρασίνου και αναψυχής.

Ο κύριος πεζόδρομος περιπάτου μήκους 2,5 χλμ. και πλάτους 56 μ. εκτείνεται από τη λεωφόρο Βουλιαγμένης και καταλήγει στη θάλασσα, συνδέοντας έτσι το Μητροπολιτικό Πάρκο με το παράκτιο μέτωπο, την παραλία και τη μαρίνα. Το ακρωτήριο του Άγιου Κοσμά με την υπέροχη εκκλησία του, στην ολοκλήρωσή του θα αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα αξιοθέατα σε μια πεζοδρομημένη και ποδηλατική διαδρομή που το συνδέει με τη Λεωφόρο Βουλιαγμένης.

Το Μητροπολιτικό Πάρκο θα είναι μεγαλύτερο από το Hyde Park του Λονδίνου (1.420.000 τ.μ.) και πολύ μεγαλύτερο από άλλα ελληνικά πάρκα, όπως το Πάρκο Τρίτση (1.000.000 τ.μ.), το Κτήμα Συγγρού (950.000 τ.μ.) το Πεδίον του Άρεως (270.000 τ.μ.) και τον Εθνικό Κήπο (160.000 τ.μ.).

Στην ολοκλήρωσή του, θα αποτελέσει το μεγαλύτερο και πιο εντυπωσιακό πάρκο στην Ευρώπη καθώς και ένα από τα μεγαλύτερα παράκτια πάρκα στον κόσμο, ανοιχτό στο κοινό για ατέλειωτες ώρες χαράς και χαλάρωσης.

ο Μητροπολιτικό Πάρκο θα αποτελείται από 7 περιοχές, με εύκολη πρόσβαση μεταξύ τους, προσφέροντας μοναδικές εμπειρίες για τους κατοίκους και τους επισκέπτες.

Η περιοχή **Εργοστασίου Αεροσκαφών**, ένα πολιτιστικό σύμβολο και σημαντικός πόλος αναψυχής του Πάρκου, στην οποία τα ιστορικά υπόστεγα συντήρησης αεροσκαφών θα στεγάσουν μεταξύ άλλων και το Μουσείο Αεροπορίας.

Η περιοχή **Αθλητισμού**, η οποία θα αποτελεί τον πυρήνα των αθλητικών δραστηριοτήτων του Μητροπολιτικού Πάρκου με πλήθος και ποικιλία αθλητικών εγκαταστάσεων. Στην περιοχή αυτή οι δεξαμενές του Κανόε Καγιάκ διαμορφώνονται σε λίμνη-το μεγαλύτερο υδάτινο στοιχείο του Πάρκου- και το Πολυδύναμο Κέντρο Πολλαπλών Λειτουργιών και Εκδηλώσεων με τον Πύργο Παρατήρησης που αποτελεί και το τοπόσημο του Μητροπολιτικού Πάρκου.

Η περιοχή **ρέματος Τραχώνων** για την Φύση και το Περιβάλλον, με την νέα ανοικτή κοίτη του ρέματος και την αίσθηση των παραρεμάτων και υγραροτοπικών τοπίων της Αττικής, θα λειτουργεί ως μέσο για την περιβαλλοντική εκπαίδευση των επισκεπτών.

Η **Ολυμπιακή Πλατεία** και περιοχή **Αστικής Καλλιέργειας**, σημείο ανάδειξης της Ολυμπιακής κληρονομιάς με τους 5 κύκλους -συμβόλου των Ολυμπιακών Αγώνων-και τις καλλιεργήσιμες εκτάσεις και πεζούλες, ισχυρές εικόνες του ελληνικού τοπίου. Μονοπάτια και πεζόδρομοι μέσα από θεματικούς κήπους και μεσογειακά τοπία συνδέουν το Μητροπολιτικό Πάρκο με την παραλία.

Το **Πάρκο Γλυπτικής**, με το λοφώδες ανάγλυφο και τα μεγάλης κλίμακας γλυπτά, στοχεύει στο να γίνει προορισμός έκθεσης γλυπτικής παγκοσμίου φήμης με έμφαση στους ντόπιους καλλιτέχνες.

Η περιοχή **Εκθέσεων Ελληνικού**, η πιο ευέλικτη αλλά και η πιο επίπεδη περιοχή του Πάρκου, θα φιλοξενεί προσωρινές δραστηριότητες, εκδηλώσεις, και χόμπι. Είναι η περιοχή που διατηρεί στον μεγαλύτερο βαθμό την τοπογραφία αλλά και τις μορφές του αεροδρομίου. Τοπόσημο της περιοχής το διατηρητέο κτήριο Σάαρινεν το οποίο θα μετατραπεί σε εκθεσιακό κέντρο.

Το **Αττικό Τοπίο**, περιοχή που συνδυάζει την γραμμικότητα του εναπομείναντα διαδρόμου αποπροσγειώσεων με το οικείο ελληνικό τοπίο με δέντρα και θάμνους.

Η **ανανεωμένη παράκτια ζώνη** θα αποτελέσει από μόνη της ένα μοναδικό τοπόσημο, συνολικού μήκους 3,5 χλμ., ενώ παράλληλα θα δημιουργηθεί η νέα παραλία ελεύθερης πρόσβασης, μήκους 1 χλμ. Θα συνδέσει τα παράκτια αξιοθέατα, δημιουργώντας κοινόχρηστους χώρους και περιοχές κατοικίας όπου θα διατηρηθούν οι υπάρχοντες χώροι πρασίνου και οι εκκλησίες. Κατά μήκος της παραλίας θα αναπτυχθούν χώροι αναψυχής και εστίασης. Επιπλέον ο παραλιακός δρόμος θα πεζοδρομηθεί ώστε πεζοί και ποδηλάτες να κινούνται με ασφάλεια κατά μήκος του. Μια σειρά από νέα, εντυπωσιακά τοπόσημα ιδιαίτερου αρχιτεκτονικού σχεδιασμού, θα κοσμήσουν την αναβαθμισμένη παραλιακή περιοχή.

Όλες οι παραπάνω περιοχές θα συνδέονται με τον κεντρικό πεζόδρομο περιπάτου μήκους 2,5 χλμ, που θα εκτείνεται από το Μητροπολιτικό Πάρκο μέχρι το παραλιακό μέτωπο.

3.9. Χωροταξία – Πολεοδομία & Οικιστική Ανάπτυξη

3.9.1. Οικιστική Ανάπτυξη

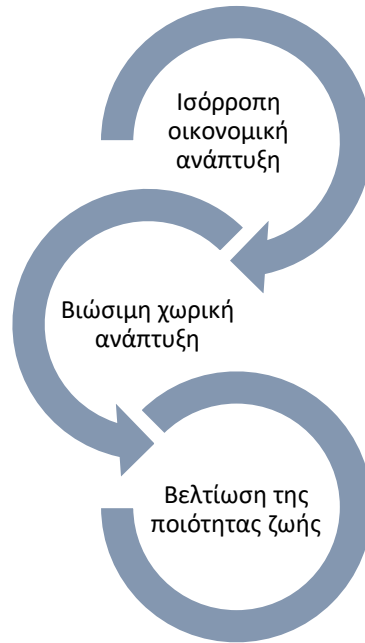
Η Λεωφόρος Βουλιαγμένης αποτελεί την πιο σημαντική οδική αρτηρία της περιοχής. Αποτελεί βασικό τμήμα της σύνδεσης της περιοχής με τις άλλες κεντρικές λεωφόρους του λεκανοπεδίου (Βας. Σοφίας, Λεωφόρος Ποσειδώνος) και με τους άξονες υπερτοπικής σημασίας (Εθνική οδός).

3.9.2. Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας – Αττικής (ΡΣΑ)

Το Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας - Αττικής (ΡΣΑ) είναι το σύνολο των στόχων, των κατευθύνσεων πολιτικής, των προτεραιοτήτων, των μέτρων και των προγραμμάτων που προβλέπονται για τη χωροταξική, πολεοδομική και οικιστική οργάνωση της Αττικής και την προστασία του περιβάλλοντος, σύμφωνα με τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης. Οι στρατηγικοί στόχοι του ΡΣΑ εντάσσονται στο πλαίσιο της εθνικής και ευρωπαϊκής αναπτυξιακής και της χωρικής πολιτικής. Σε αυτό το πλαίσιο, οι στρατηγικοί στόχοι του ΡΣΑ προσδιορίζονται, για τη χρονική περίοδο 2014 - 2021, σε τρεις ενότητες συμπληρωματικών στρατηγικών στόχων:

- ✓ Ισόρροπη οικονομική ανάπτυξη και ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της Αθήνας-Αττικής, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, αύξηση της παραγωγής και της απασχόλησης σε όλους τους τομείς δραστηριοτήτων.
- ✓ Βιώσιμη χωρική ανάπτυξη, εξοικονόμηση πόρων, αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
- ✓ Βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων, εξισορρόπηση στην κατανομή των πόρων και των ωφελειών από την ανάπτυξη.

Ο χώρος της Αττικής διαμορφώνεται βάσει χωρικών ενότητων, αξόνων και πόλων ανάπτυξης, οι οποίοι αποτελούν τις περιοχές κλειδιά που αναλαμβάνουν δομικό ρόλο στη διάρθρωση του χώρου, όπου εστιάζονται οι δράσεις και τα μέσα για την υλοποίηση των στόχων του νέου ΡΣΑ, στο πλαίσιο της σύνθεσης των τομεακών πολιτικών στο χώρο.

Καθορίζονται τέσσερις (4) Χωρικές Ενότητες, με διάκριση σε επιμέρους Χωρικές Υποενότητες, για τη βέλτιστη χωροταξική οργάνωση:

- Χωρική Ενότητα Αθήνας - Πειραιά, η οποία αποτελείται από τις Χωρικές Υποενότητες Κεντρικής Αθήνας, Βόρειας Αθήνας, Νότιας Αθήνας, Δυτικής Αθήνας και Πειραιά.
- Χωρική Ενότητα Ανατολικής Αττικής, η οποία αποτελείται από τις Χωρικές Υποενότητες Μεσογείων, Λαυρεωτικής και Βόρειας Αττικής.
- Χωρική Ενότητα Δυτικής Αττικής, η οποία αποτελείται από τις υποενότητες Θριασίου και Μεγαρίδας.
- Χωρική Ενότητα Νησιωτικής Αττικής, η οποία περιλαμβάνει τους Δήμους Αίγινας, Τροιζηνίας, Αγκιστρίου, Σαλαμίνας, Σπετσών, Ύδρας, Πόρου και Κυθήρων, καθώς και την κοινότητα Αντικυθήρων.

Νομοθετικά (Ν. 4277-ΦΕΚ Α 156/1-8-2014) η Χωρική Υποενοότητα Νότιας Αθήνας στην οποία εντάσσεται γεωγραφικά και ο Δήμος Ελληνικού- Αργυρούπολης, διατηρείται ο χαρακτήρας της ως περιοχής κυρίως κατοικίας, αλλά και τουρισμού, αναψυχής και εμπορίου. Κατεύθυνση αποτελεί η πολεοδομική οργάνωση των περιοχών, κυρίως με τον έλεγχο των χρήσεων μέσω των υποκείμενων επιπέδων σχεδιασμού, προς την κατεύθυνση της εξισορρόπησης των συγκρούσεων χρήσεων γης, κυρίως όσον αφορά την κατοικία και την αναψυχή. Προωθείται η καλύτερη δικτύωση της Υποενοότητας και η χωροθέτηση υποδομών υγείας, περίθαλψης και πρόνοιας.

3.9.3. Πολεοδομική Δραστηριότητα στον Δήμο Ελληνικού Αργυρούπολης

Πίνακας 15 Συνολικός ρυθμός εκ δοθέντων οικοδομικών αδειών

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΟΙΚ. ΑΔ.
2018		
2019		
2020		

Πηγή: Διεύθυνση Υπηρεσιών Δόμησης, Δήμος Ελληνικού Αργυρούπολης

Ο παραπάνω πίνακας απεικονίζει το σύνολο των αδειών που έχουν εκδοθεί την τελευταία 3ετία στον Δήμο Ελληνικού - Αργυρούπολης, συμπεριλαμβανομένου των αδειών οικοδόμησης και των αδειών για επισκευές. Από το 2018 έως και το 2019 διαπιστώνεται μείωση. Αυτό εν μέρει οφειλόταν στην γενικότερη πτωτική τάση της οικοδόμησης στη χώρα μας, κλάδος που υπέστη σημαντικές απώλειες λόγω της ευρύτερης οικονομικής κρίσης. Το 2019 υπάρχει διπλασιασμός στις εκ δοθέντες άδειες από τον Δήμο. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι διαμορφώθηκε ειδικό Σύστημα Ηλεκτρονικής Έκδοσης Αδειών, πλατφόρμα στην οποία έχουν πρόσβαση τόσο οι πιστοποιημένοι μηχανικοί όσο και το τμήμα Πολεοδομίας. Με αυτό τον τρόπο η διαδικασία έγινε απλή και αυτοματοποιημένη, μειώνοντας έτσι τα κωλύματα και τη γραφειοκρατία που επικρατούσε. Βλέποντας αναλυτικά την διάρθρωση των οικοδομικών αδειών, μπορεί να διαπιστωθεί ότι η πλειοψηφία τους αποτελείται από

εγκρίσεις εργασιών μικρής κλίμακας σε υπάρχοντα κτίρια και πολύ λιγότερο από άδειες δόμησης νέων κτιρίων. Ενισχύεται έτσι η εικόνα της πτωτικής τάσης του κατασκευαστικού κλάδου.

3.10. Βασικές υποδομές

3.10.1. Ολυμπιακές εγκαταστάσεις Δήμου

Τις ολυμπιακές εγκαταστάσεις με τον περιβάλλοντα χώρο τους, 800 περίπου στρέμματα στο πρώην αεροδρόμιο και 430 περίπου στρέμματα στην παραλία ακριβώς κάτω από το αεροδρόμιο, εκμεταλλεύεται η εταιρεία Ολυμπιακά Ακίνητα ΑΕ. Ήδη η εταιρεία παραχώρησε την μακροχρόνια εκμετάλλευση του ολυμπιακού κανόε-καγιάκ και του ολυμπιακού κέντρου ιστιοπλοΐας σε ιδιώτες. Παραχώρησε επίσης το κλειστό γήπεδο μπάσκετ και το γήπεδο μπίτζμπολ με βοηθητικές εγκαταστάσεις στην ΚΑΕ Πανιώνιος και την ΠΑΕ Εθνικός αντίστοιχα. (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, 2011-2014)

Πίνακας 16 Ολυμπιακές Εγκαταστάσεις Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης

	Επιφάνεια Οικοπέδου
Ολυμπιακή Εγκατάσταση Καλαθοσφαίρισης/Ξιφασκίας	108.766 τ.μ.
Ανοιχτό Στάδιο Μπίτζμπολ	147.071 τ.μ.
Ανοιχτό Στάδιο Χόκεϊ	149.673 τ.μ.
Ανοιχτό Στάδιο Σόφτμπολ	
Ολυμπιακή Εγκατάσταση Κανόε-Καγιάκ-Σλάλομ	287.093,50 τ.μ.
Ολυμπιακό Κέντρο Ιστιοπλοΐας Αγίου Κοσμά	424.868 τ.μ.

ΠΗΓΗ: Ε.Π 2011-2014

3.10.2. Σταθμοί μετρό

- Σταθμός Ελληνικού

Η τοποθεσία του, βρίσκεται στη Λεωφόρο Βουλιαγμένης στο ύψος της λεωφόρου Ιασωνίδου, πάνω από το ανατολικό τμήμα του πρώην αεροδρομίου της Αθήνας. Διαθέτει δύο εισόδους - εξόδους επί της Λεωφόρου Βουλιαγμένης, με τη δυτική να έχει μεταλλικό στέγαστρο και μία πλατεία, καθώς και αφετηρία/στάση αστικών λεωφορείων. Ο σταθμός είναι υπόγειος και διαθέτει δύο εισόδους - εξόδους, εκ των οποίων η ανατολική είναι στη θέση που ήταν ο παράδρομος της λεωφόρου Βουλιαγμένης προς Αθήνα και η δυτική βρίσκεται επί της λεωφόρου Βουλιαγμένης στο ρεύμα προς Γλυφάδα.

- Σταθμός Αργυρούπολης

Βρίσκεται στη Λεωφόρο Βουλιαγμένης πλησίον του του Μνημείου των Ποντίων. Ο σταθμός είναι υπόγειος και διαθέτει δύο εισόδους - εξόδους, η μία καταλήγει στη διασταύρωση Βουλιαγμένης & Πόντου και η δεύτερη στη Βάση Αεροπορίας Ελληνικού.

3.10.3. Απορρίμματα

Το 2014, η παραγωγή αποβλήτων στον Δήμο Ελληνικού-Αργυρούπολης ανήλθε σε 24.337 τόνους, το οποίο συνεπάγεται 473,9 kg/άτομο/έτος. Η Διαλογή στην πηγή και η ανακύκλωση των οικιακών απορριμμάτων στο Δήμο Ελληνικού Αργυρούπολης πραγματοποιείται με το διαχωρισμό των συσκευασιών σε 1 ρεύμα (μπλε κάδος) σε συνεργασία με την ΕΕΑΑ Α.Ε., το εγκεκριμένο από το ΥΠΕΝ Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ) αποβλήτων συσκευασίας. Το 2014, συλλέχθηκαν μέσω του συστήματος των μπλε κάδων περίπου 2.873 τόνοι εκ των οποίων περίπου 1.534 τόνοι αποτελούν καθαρά υλικά που ανακυκλώθηκαν. (ΤΣΔΑ Δήμος Ελληνικού Αργυρούπολης). Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η συνολική ποσότητα αποβλήτων του Δήμου τα έτη 2011-2014.

Πίνακας 17 Ανακυκλώσιμα και Μη Απορρίμματα του Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης 2011-2014

Έτος	Σύνολο εισερχομένων σε ΟΕΔΑ Φυλής (τόνοι)	Ανακύκλωση- Μπλε Κάδος (τόνοι)	Σύνολο (Ταφή + Ανακύκλωση) (τόνοι)
2011	29.704,06	2.192,12	31.896,18
2012	26.453,07	1.734,1	28.187,17
2013	23.920,62	1.471,73	25.392,35
2014	22.803,23	1.533,25	24.336,48

ΠΗΓΗ: Τοπικό Σχέδιο Αποκεντρωμένης Διαχείρισης Απορριμμάτων Του Δήμου Ελληνικού-Αργυρούπολης

Με την ανακύκλωση επιδιώκεται, να μην καταλήγουν στους Χ.Υ.Τ.Α. όλα τα απορρίμματα, αλλά μόνο ό,τι απομένει μετά την ανακύκλωσή τους. Τα απορρίμματα που ανακυκλώνονται στη Ελλάδα είναι μόλις της τάξης του 8%, ενώ στις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες το ποσοστό αυτό κυμαίνεται από 30 – 65%. (ΤΣΔΑ Δήμος Ελληνικού Αργυρούπολης)

Πίνακας 18 Σημεία Τοποθέτησης κάδων συλλογής γυαλιού

A/A	Σημείο Τοποθέτησης
1	Μαρ. Γερουλάνου 51
2	Πλατεία Αργυρουπόλεως
3	Δωδεκανήσου & 28 ^{ης} Οκτωβρίου
4	Πλατεία Αργυρουπόλεως & Μαρ. Γερουλάνου
5	Μαρ. Γερουλάνου 96
6	Μαρ. Γερουλάνου 104
7	Αλεξίουπόλεως 23 & Θράκης
8	Γ. Παπανδρέου & Κυκλάδων

ΠΗΓΗ: Τοπικό Σχέδιο Αποκεντρωμένης Διαχείρισης Απορριμμάτων Δήμου Ελληνικού-Αργυρούπολης

Συμπληρωματικά, όσον αφορά στα ξηρά ανακυκλώσιμα, ο Δήμος Ελληνικού-Αργυρούπολης σε συνεργασία με τον ΕΔΣΝΑ έχει αναπτύξει πιλοτικό πρόγραμμα ανακύκλωσης έντυπου χαρτιού (22 σημεία). Παράλληλα, ο Δήμος σχεδίασε και εγκατέστησε ένα δίκτυο κόκκινων κάδων σε 26 σημεία της πόλης για τη συλλογή, επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση άχρηστων ρούχων και υφασμάτων (ΤΣΑΔΑ Δήμου Ελληνικού - Αργυρούπολης).

Παρακάτω δίνονται τα σημεία τοποθέτησης των κάδων:

Πίνακας 19 Σημεία Τοποθέτησης κάδων ρούχων

A/A	Σημείο Τοποθέτησης
1	Ωδείο, Κύπρου 97
2	1ο ΕΠΑΛ Ελληνικού, Ελ. Βενιζέλου 2-4
3	Β' ΚΑΠΗ, Χρ. Τραπεζούντος 8
4	Παιδική Χαρά, Χρ. Τραπεζούντος και Αθ. Διάκου
5	1ο Λύκειο Ελληνικού, Εθν. Μακαρίου 7
6	1ο ΕΠΑΛ Αργυρούπολης, Αναστάσεως 19 και Παλαιολόγου

7	1ο Γυμναστήριο Αργυρούπολης, Τριπόλεως
8	7ο Δημ. Σχολείο Αργυρούπολης, Κωνσταντινουπόλεως 82
9	3ο Λύκειο Αργυρούπολης, Αγ.Βαρβάρας 1
10	Δημαρχείο Ελληνικού-Αργυρούπολης, Ρεθύμνης
11	11ο Δημ. Σχολείο Αργυρούπολης, Ηλεκτρουπόλεως 1
12	3ο Γυμνάσιο Αργυρούπολης, Πολεμιστών 15
13	Κ.Π.Ε. Αργυρούπολης, Μπουμπουλίνας 3
14	2ο Νηπιαγωγείο Αργυρούπολης, Πίνδου και Γράμμου
15	10ο Νηπιαγωγείο Αργυρούπολης, Ρούμελης 104
16	Κλειστό Γυμναστήριο Αργυρούπολης, Ολυμπίας
17	Δ' ΚΑΠΗ και Ανοικτό Γήπεδο Μπάσκετ Αργυρούπολης, Ολυμπίας
18	2ο Γυμνάσιο Αργυρούπολης, Ομήρου και Μιλήτου
19	2ο Δημ. Σχολείο Ελληνικού, Αγ. Παρασκευής και Βοσπόρου
20	Α' ΚΑΠΗ , Αλεξιουπόλεως 27
21	Σούπερ Μάρκετ, Λέοντος και Μαραθωνομάχων
22	Σούπερ Μάρκετ, Μ.Γερουλάνου και Αβέρωφ
23	1ο Νηπιαγωγείο Αργυρούπολης, Πόντου 34
24	Παιδική Χαρά Αργυρούπολης, Διγ. Ακρίτα 58
25	Πρώην Γ' ΚΑΠΗ Αργυρούπολης, Αλίμου 98
26	Κυπρίων Αγωνιστών και Ολυμπίας

ΠΗΓΗ: Δήμος Ελληνικού-Αργυρούπολης

3.10.4. Δημοτική Συγκοινωνία

Η δημοτική συγκοινωνία διαθέτει 3 γραμμές και ενεργεί δρομολόγια καθημερινά.

Ειδικότερα:

- Γραμμή 1:

Αναχώρηση από αφετηρία (Σταθμός Μετρό Αργυρούπολης)

ΠΡΩΙΝΗ ΖΩΝΗ

(06:30-11:30)

ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΗ ΖΩΝΗ (14:00-19:00)

ΟΝΟΜΑ ΣΤΑΣΗΣ:

Μετρό Αργ/λης (ΟΑΣΑ)

Πλ. Ηρώων Πολυτεχνείου (ΟΑΣΑ)

Μ. Γερουλάνου

Στ. Σαράφη (ΟΑΣΑ) Ταχυδρομείο

1η Διγενή Ακρίτα

2η Διγενή Ακρίτα

3η Διγενή Ακρίτα

Αθανασίου Διάκου & Διγενή Ακρίτα

1η Αθανασίου Διάκου

2η Αθανασίου Διάκου

3η Αθανασίου Διάκου

4η Αθανασίου Διάκου

5η Αθανασίου Διάκου

6η Αθανασίου Διάκου (Νεκροταφείο)

1η Λ. Κύπρου

2η Λ. Κύπρου (ΟΑΣΑ) ΙΚΑ

3η Λ. Κύπρου (ΟΑΣΑ)

1η Λ. Αλεξιουπόλεως (ΟΑΣΑ)

2η Λ. Αλεξιουπόλεως, Αγία Τριάδα

3η Λ. Αλεξιουπόλεως (ΚΑΠΗ)

Μετρό Αργυρούπολης (ΟΑΣΑ)

* Διάρκεια κυκλικής διαδρομής: 26 λεπτά

- Γραμμή 2

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΩΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Από 7: 00μμ εως 11: 30 - Πρωινό Δρομολόγιο

Από 14.00 μμ εως 18.30 - Απογευματινό Δρομολόγιο

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ ΚΑΘΕ 30 ΛΕΠΤΑ ΑΠΟ ΑΦΕΤΗΡΙΑ

ΣΤΑΣΕΙΣ:

ΑΦΕΤΗΡΙΑ - ΜΕΤΡΟ ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ

ΤΙΤΑΝΩΝ

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ

ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ

1η ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

2η ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΡΗΤΗΣ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ (ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ)

3η ΚΥΠΡΟΥ

ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ

5η ΚΥΠΡΟΥ (ΩΔΕΙΟ)

6η ΚΥΠΡΟΥ (ΠΕΤΡΙΝΟ)

7η ΚΥΠΡΟΥ

8η ΚΥΠΡΟΥ

ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ

ΤΕΡΜΑ 201

1η Μ. ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΥ

2η Μ. ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΥ

ΚΑΠΗ

ΤΕΡΜΑ – ΜΕΤΡΟ ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ

- Γραμμή 3

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΕΥΤΕΡΑ έως ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (Από 8.30 πμ έως και 12.30)

ΣΤΑΣΕΙΣ:

ΑΦΕΤΗΡΙΑ - ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ

ΕΠΑΛ - ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ

1η ΙΑΣΩΝΙΔΟΥ – ΜΕΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ

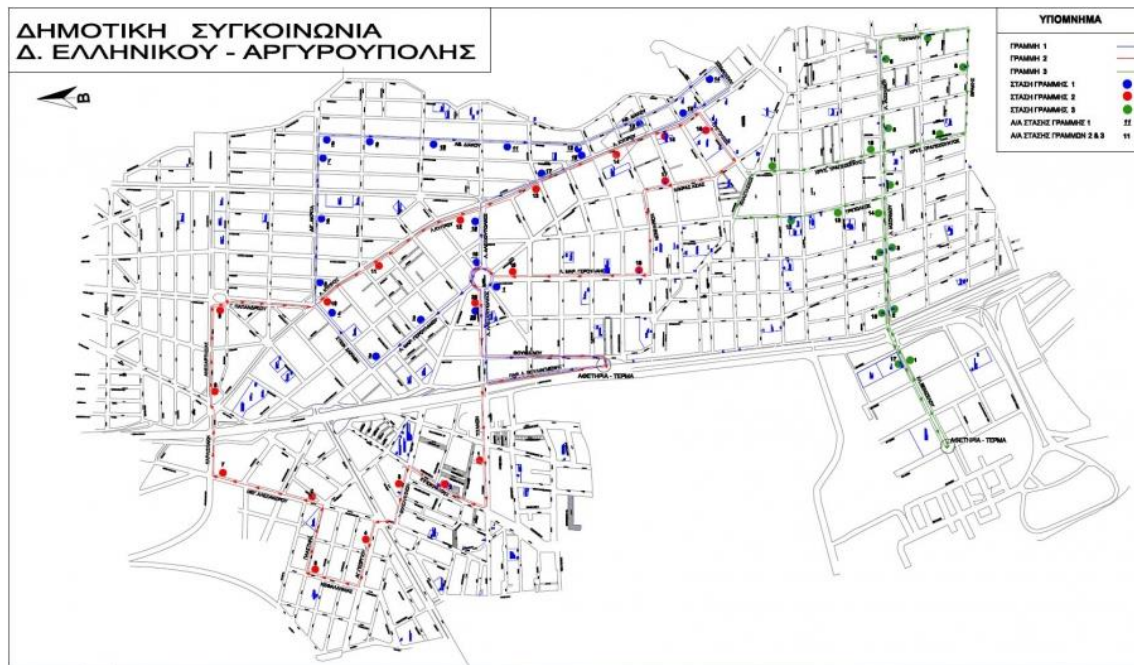
2η ΙΑΣΩΝΙΔΟΥ – ΑΡΓΟΝΑΥΤΩΝ

3η ΙΑΣΩΝΙΔΟΥ – ΤΡΑΠΕΖΑ

4η ΙΑΣΩΝΙΔΟΥ - ΠΛΑΤΕΙΑ ΣΟΥΡΜΕΝΩΝ
5η ΙΑΣΩΝΙΔΟΥ – ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΗ ΓΟΥΝΑΡΗ
ΓΟΥΝΑΡΗ
ΘΡΑΚΗΣ
ΚΑΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ
ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΣΩΤΗΡΟΣ
ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ
4ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ (ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ)
ΡΟΔΟΠΟΛΕΩΣ
ΚΕΠ – ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ
ΑΡΓΟΝΑΥΤΩΝ
ΜΕΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ
ΕΠΑΛ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ
ΤΕΡΜΑ - (ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ)

Εικόνα :Χάρτης Δημοτικής Συγκοινωνίας

ΠΗΓΗ: <https://www.elliniko-argyroupoli.gr/article.php?cat=180>

3.11. Οχήματα και Εξοπλισμός Δήμου

Ο Δήμος για να εκτελεί τις διάφορες εργασίες και να μπορεί να καλύπτει τις ανάγκες του διαθέτει έναν αριθμό οχημάτων και εξοπλισμού, διαθέσιμα ανά διεύθυνση και υπηρεσία.

Πίνακας 20 Οχήματα - εξοπλισμός Υπηρεσίας

Δήμος Ελληνικού Αργυρούπολη	
Περιγραφή Οχήματος/Εξοπλισμού	Ποσότητα
Αυτοτελές Τμήμα Συντήρησης	7
Βοήθεια στο Σπίτι	1
Γραφείο Κίνησης	2
Γραφείο Πολιτικής Προστασίας	2
Δημοτική Αστυνομία	2
Δημοτική συγκοινωνία	6
Κοιμητήριο	1
Τεχνική Υπηρεσία	1
Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας	1
Τμήμα Πολιτισμού	4
Τμήμα Πρασίνου	7
Τμήμα Σάρωσης	23
	21

Πηγή: Δήμος Ελληνικού– Αργυρούπολης

Πίνακας 21 Τύπος και αριθμός κάδων του Δήμου

Τύπος Κάδου	Αριθμός
Σύμμεικτα απορ/τα	145
	0
	490
	447
	106
	340
	0
	210
	3

Ανακύκλωση συσκευασιών	974
	0
Μπλε κάδοι - καμπάνες γυαλιού	8
	4
Κάδοι συλλογής χαρτιού (ΕΣΔΝΑ)	19
Γενικό Σύνολο	2.727

Πηγή: Δήμος Ελληνικού – Αργυρούπολης

Πίνακας 22 Κατηγορίες Απορριμμάτων

Κατηγορίες Απορριμμάτων			
	Δημοτική Ενότητα Ελληνικού	Δημοτική Ενότητα Αργυρούπολης	Δήμος Ελληνικού- Αργυρούπολης
Κάδοι ανακύκλωσης	325	650	975
Κάδοι μηχανικής αποκομιδής σύμμεικτων απορριμμάτων	706	1040	1746
Σταθεροί κάδοι αποκομιδής σύμμεικτων απορριμμάτων	7	17	24 ΥΠΟΓΕΙΟΙ ΚΑΔΟΙ
Ποσότητες αποβλήτων (σύνολο ΑΣΑkg)	24.686,88 tn		
Ποσοστό ανακύκλωσης επί του συνόλου των αποβλήτων	8,26%		

Πηγή: Δήμος Ελληνικού – Αργυρούπολης

3.12. Κτιριακή Υποδομή Δήμου

Αναφέρεται ενδεικτικά μέρος των υποδομών του Δήμου.

Πίνακας 23 Κτιριακές Εγκαταστάσεις Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης

ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	ΚΤΙΡΙΟ	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
Δημοτική Ενότητα Αργυρούπολης	Ενιαίο Κτίριο Δημαρχίας (υπόγειο, ισόγειο και πρώτος όροφος)	Κεντρικές Υπηρεσίες	Κύπρου αρ. 68
Δημοτική Ενότητα Αργυρούπολης	Ενιαίο Κτίριο	Διεύθυνση Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού	Κύπρου αρ. 68
Δημοτική Ενότητα Ελληνικού	Γραφείο Κτιρίου	ΚΕΠ Ελληνικού	Λεωφ. Ιασωνίδου αρ. 35
Δημοτική Ενότητα Αργυρούπολης	Γραφεία Κτιρίου	ΚΕΠ Αργυρούπολης , Διεύθυνση Κοινωνικών Υπηρεσιών, ΚΑΠΗ	Λεωφ. Βουλιαγμένης αρ. 602Α
Δημοτική Ενότητα Αργυρούπολης	Ενιαίο Κτίριο	Διεύθυνση Κοινωνικών Υπηρεσιών	Αλεξίουπόλεως αρ. 27

3.13. Περιβάλλον και Ενέργεια

Το Σύμφωνο των Δημάρχων για το Κλίμα και την Ενέργεια αποτελεί μία από τις σημαντικότερες Ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες, μέσω της οποίας οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης αποκτούν νέες προοπτικές με στόχο την αποτελεσματική λειτουργία και τον αυξημένο ρόλο του στα πλαίσια προστασίας του περιβάλλοντος και της διαχείρισης της τοπικής οικονομίας. Αρχικά, στο πλαίσιο του ενεργειακού σχεδιασμού του κάθε δήμου κρίνεται αναγκαίος ο προσδιορισμός του στόχου για τη μείωση των εκπομπών αερίων CO₂ μέχρι το 2030 επιλέγοντας δράσεις Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΕΞΕΝ) που ταιριάζουν στο προφίλ του εκάστοτε δήμου.

Ο Δήμος Ελληνικού – Αργυρούπολης προσχωρώντας στο Σύμφωνο των Δημάρχων στοχεύει στην επίτευξη, ή ακόμα και την υπέρβαση του στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μείωση των εκπομπών κατά 40% μέχρι το 2030. Οι βασικοί άξονες που θα επιφέρουν το επιθυμητό αποτέλεσμα είναι η αύξηση της ενεργειακής του αποδοτικότητας, η αύξηση της χρήσης ΑΠΕ στην επικράτειά του, και η εμπλοκή και κινητοποίηση των πολιτών στη διαδικασία περιβαλλοντικών και ενεργειακών δράσεων.

Για την απογραφή των εκπομπών CO₂ επιλέχθηκε ως έτος αναφοράς το 2012. Αναζητήθηκαν / υπολογίστηκαν καταναλώσεις για τους παρακάτω τομείς:

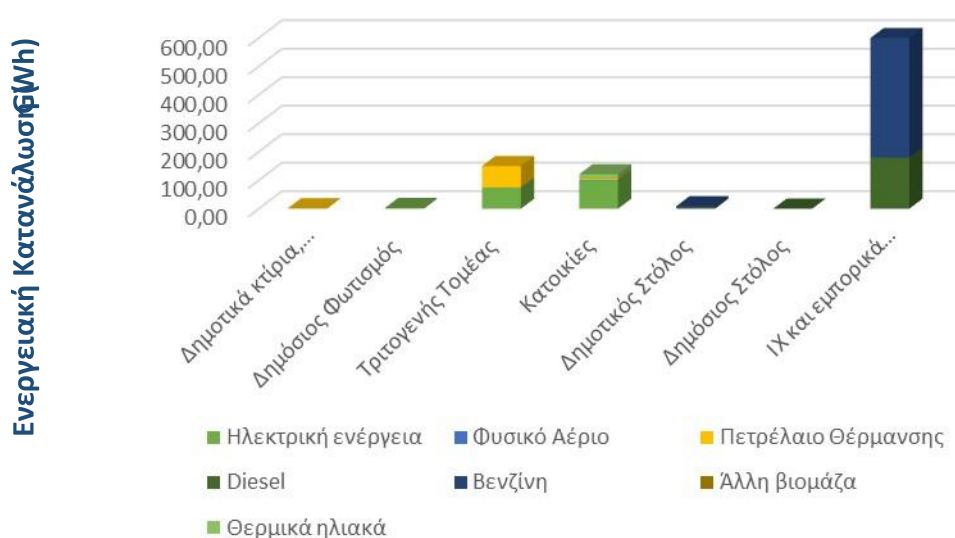
- **Κτίρια, Εξοπλισμός/Εγκαταστάσεις και Βιομηχανία**
  - Δημοτικά κτίρια, εξοπλισμός και εγκαταστάσεις
  - Δημοτικός δημόσιος φωτισμός
  - Κατοικίες
  - Κτίρια, εξοπλισμός και εγκαταστάσεις τριτογενούς τομέα (μη δημοτικά)
- **Μεταφορές**
  - Δημοτικός στόλος
  - Δημόσιες μεταφορές
  - Ιδιωτικές και εμπορικές μεταφορές

Επιπροσθέτως, στο κομμάτι των εκπομπών συμπεριλήφθηκαν και οι εκπομπές CO₂ που προέρχονται από τη διαχείριση των απορριμμάτων στο ΧΥΤΑ Φυλής. Για το 2012 η ενεργειακή κατανάλωση του Δήμου ανήλθε σχεδόν στις 900 GWh, εκ των οποίων το 68% κατανέμεται στις Ιδιωτικές και Εμπορικές Μεταφορές, το 17% αφορά τον

Τριτογενή Τομέα, το 14% τον Οικιακό Τομέα και ακολουθούν οι υπόλοιποι τομείς. Αναφορικά με τις πηγές ενέργειας, η μεγαλύτερη κατανάλωση είναι αυτή της βενζίνης με το αντίστοιχο ποσοστό να ανέρχεται σε 48% και ακολουθεί το πετρέλαιο κίνησης με 21% και η ηλεκτρική ενέργεια με 20%.

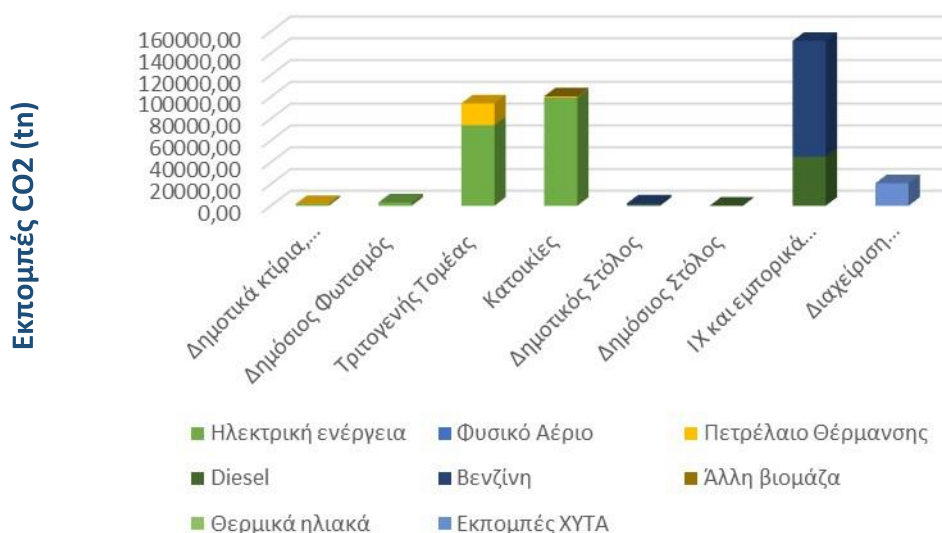
Στο σχήμα που ακολουθεί αποτυπώνονται οι ενεργειακές καταναλώσεις του Δήμου Ελληνικού - Αργυρούπολης ανά τομέα και ανά πηγή ενέργειας.

Διάγραμμα 14 Τελική ενεργειακή κατανάλωση ανά πηγή ενέργειας και ανά τομέα (2012)

Η κατανάλωση ενέργειας για το έτος 2012 καθώς και η καύση των απορριμμάτων αντιστοιχεί σε εκπομπές 375 χιλιάδων τόνων CO₂ η κατανομή των οποίων εμφανίζεται στο Σχήμα που ακολουθεί.

Διάγραμμα 15 Τελικές εκπομπές CO₂ ανά πηγή και ανά τομέα (2012)

Ο στόχος που τέθηκε από το Δήμο Ελληνικού - Αργυρούπολης με ορίζοντα το 2030 για μείωση του CO₂ στην ατμόσφαιρα αντιστοιχεί σε ποσοστό 41,86%. Για τον καθορισμό της κατάλληλης στρατηγικής επίτευξης του ποσοστού επιλέχθηκε ο αποδοτικότερος συνδυασμός των προτεινόμενων δράσεων με άξονα τις οικονομικές δυνατότητες του Δήμου. Όσον αφορά στο εκτιμώμενο κόστος υπολογίστηκε πως ο Δήμος καλείται να διαθέσει 150 εκατομμύρια ευρώ για την υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων, ενώ οι ιδιώτες 200, αναζητώντας παράλληλα και τις κατάλληλες πηγές χρηματοδότησης. Ο Δήμος Ελληνικού - Αργυρούπολης, λοιπόν, δεσμεύεται για ένα σύνολο δράσεων σε όλους τους τομείς του Δήμου.

Γενικότερα δε, η προστασία του περιβάλλοντος και η καθαριότητα της πόλης, αποτελούν κοινωνικά αγαθά άμεσης προτεραιότητας για κάθε σύγχρονη τοπική κοινωνία. Μια καθαρή και όμορφη πόλη, στα πλαίσια βέβαια των δυνατοτήτων του κάθε Δήμου, αποτελεί αίτημα του δημότη και υποχρέωση της Δημοτικής Αρχής. Προς διασφάλιση όλων των ανωτέρω, έχει εκπονηθεί και θεσμοθετηθεί από τον Δήμο Ελληνικού Αργυρούπολης *Κανονισμός Πόλης, Καθαριότητας και Προστασίας Περιβάλλοντος*. Ένας Κανονισμός που διέπεται από διατάξεις, δικαιώματα και υποχρεώσεις, και που η αποτελεσματικότητά του στηρίζεται και θα κριθεί στη γόνιμη

συνεργασία μεταξύ Δήμου και Δημοτών. Ο Κανονισμός είναι αποτέλεσμα διαβούλευσης με τους κατοίκους, την επιτροπή Διαβούλευσης του Δήμου, τους κοινωνικούς φορείς, τις Υπηρεσίες του Δήμου και το Δημοτικό Συμβούλιο της πόλης μας. Σκοπός του είναι να καταγράψει τις υποχρεώσεις της Δημοτικής Αρχής αλλά και των ίδιων των δημοτών, να οριοθετήσει πιο ουσιαστικά τη συνεργασία Δήμου και κατοίκων και τέλος να συμβάλει στην περιβαλλοντική ανάδειξη της πόλης. Ο Κανονισμός αυτός, είναι ένα μέρος μιας συνολικής παρέμβασης που γίνεται από την Δημοτική Αρχή και η τήρησή του θα αποτελέσει τη βασική προϋπόθεση για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στην πόλη μας.

3.14. Κοινωνικές Δομές

3.14.1. Πολιτισμός

Ο Δήμος Ελληνικού – Αργυρούπολης δημιουργεί αφενός νέους χώρους, άρτια εξοπλισμένους αλλά και εισάγει νέα προγράμματα τονίζοντας πως και για το 2020 - 2021 ο πολιτισμός προσφέρει διέξοδο στους δημότες. Στα πολιτιστικά τμήματα, διδάσκουν καθηγητές και δάσκαλοι πτυχιούχοι, με πιστοποίηση στο αντικείμενό τους, διακεκριμένοι στον τομέα τους και καταξιωμένοι στους πολιτιστικούς θεσμούς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ο πολιτισμός τοποθετείται στον πυρήνα των δραστηριοτήτων του Δήμου για τη βιώσιμη ανάπτυξη καθώς προσφέρει στην τοπική κοινωνία μια ολιστική αναπτυξιακή και, παράλληλα, ανθρωπιστική θεώρηση. Για το λόγο αυτό, δίνει σε παιδιά και ενήλικες Δημότες τη δυνατότητα συμμετοχής τους σε ποικίλες δραστηριότητες, όπως αυτές παρουσιάζονται παρακάτω:

Πίνακας 24 Τμήματα πολιτιστικών δραστηριοτήτων

Τμήματα	Χώρος
ΧΟΡΟΣ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΝΗΛΙΚΕΣ	Στέκι Πολιτισμού Λ. Αργυρουπόλεως 94 – 96

ΛΑΤΙΝ - ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΧΟΡΟΙ	Β ΚΑΠΗ (Ιασωνίδου 35 Ελληνικό) & Στέκι Πολιτισμού Λ. Αργυρουπόλεως 94 – 96
ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ	Χαλδείας 43, Ελληνικό και Ολυμπίας 5, Αργυρούπολη
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ	Σπετσών 3 Αργυρούπολη
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ	Σπετσών 3 Αργυρούπολη
ΜΙΚΤΗ ΧΟΡΩΔΙΑ ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ	Δημοτικό Ωδείο Κύπρου 97 & Χρ. Σμύρνης, και Β ΚΑΠΗ (Ιασωνίδου 35 Ελληνικό)
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΩΔΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ - ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ « Γ. ΜΙΧΑΛΑΚΕΑΣ »	Κύπρου 97 & Χρυσοστόμου Σμύρνης, Αργυρούπολη

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Στον τομέα του Πολιτισμού και της πολιτιστικής δημιουργίας ο Δήμος Ελληνικού – Αργυρούπολης έχει να επιδείξει αξιοζήλευτη δραστηριότητα. Εκτός από τις δεκάδες πολιτιστικές εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο, στον Δήμο υπάρχουν μόνιμα:

- Βιβλιοθήκη με 25.000 τίτλους βιβλίων και 3.500 μέλη.
- Δημοτικό Ωδείο και δύο Χορωδίες.
- Πολιτιστικοί χώροι στους οποίους αναπτύσσονται προγράμματα όπως χοροί, θεατρικά εργαστήρια, εικαστικά, φωτογραφία.
- Στην ανάπτυξη του πολιτισμού και στην διατήρηση των παραδόσεων συμβάλλουν και οι εθνικοτοπικοί Σύλλογοι, όπως των Ποντίων, των Κρητών, των Ηπειρωτών, των Πελοποννησίων και των Κεφαλλονιτών.

3.14.2. Αθλητισμός

Πίνακας 25 Αθλητικές Εγκαταστάσεις Δήμου Ελληνικού- Αργυρούπολης

	Δημοτική Ενότητα Ελληνικού	Δημοτική Ενότητα Αργυρούπολης
--	----------------------------	-------------------------------

ΓΗΠΕΔΑ	ΣΟΥΡΜΕΝΩΝ	Α΄ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ
		Β΄ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ
ΚΛΕΙΣΤΑ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΑ		Α.Π.Σ. ΑΡΓΟΝΑΥΤΕΣ
		ΟΛΥΜΠΙΑΣ
ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ	ΧΡ. ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΟΣ	3ο ΟΛΥΜΠΙΑΣ
	ΜΥΣΤΡΑ	4ο ΑΛΙΜΟΥ & ΦΕΡΑΙΟΥ
	ΠΛΑΤΕΙΑ Ν. ΣΜΥΡΝΗΣ	5ο ΜΙΛΗΤΟΥ
	ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	6ο ΗΛΕΚΤΡΟΥΠΟΛΕΩΣ
		8ο ΣΠΕΤΣΩΝ
		9ο ΠΛΑΠΟΥΤΑ
		10ο ΕΘΝ. ΜΑΚΑΡΙΟΥ
		12ο ΑΒΕΡΩΦ
		ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ
ΚΛΕΙΣΤΕΣ ΑΙΘΟΥΣΕΣ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ	ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	ΣΠΙΤΙ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ
ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ		ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ

Πηγή: ΟΝΑΔΕΑ (ΝΠΔΔ Ελληνικού Αργυρούπολης)

Το κολυμβητήριο αποτελεί το σημείο αναφοράς της πόλης χάρη στον περιβάλλοντα χώρο και τον τρόπο λειτουργίας.

Στον Δήμο Ελληνικού– Αργυρούπολης δραστηριοποιούνται πολλοί σύλλογοι και σωματεία, με σκοπό την ένταξη των πολιτών στον αθλητισμό και τα οφέλη του.

Πίνακας 26 Αθλητικοί Σύλλογοι & Σωματεία Δήμου Ελληνικού- Αργυρούπολης

Αθλητικοί Σύλλογοι και Σωματεία	
<u>ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ</u>	
	Α.Ο.Ν.Α.
	Γ.Σ.Α.
	Α.Ο.ΛΑΥΡΑ
	Α.Σ.Η.ΕΛ
	Δ.Α.Σ.
	Α.Π.Σ. ΑΛΟΜΠΙΑΚΟΣ ΡΥΘΜΟΣ
	Α.Ο.ΠΑΛΜΟΣ
	Α.Ν.Ο.Α.
	Α.Ο.Α

<p>ΑΚΑΔΗΜΟΣ ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ   ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΤΑΕ KWOD DO ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ   Ν.Α.Ο.ΕΛΛ ΙΠΠΟΚΑΜΠΟΣ   ΑΚΑΔΗΜΙΑ JUDO DANRO ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ -ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ   ΤΕΚΒΟΝΤΟ ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛ   ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΣΚΟΠΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ "ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ" ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ-ΑΡΓ/ΛΗΣ</p>
ΕΛΛΗΝΙΚΟ
<p>Α.Σ. ΣΟΥΡΜΕΝΩΝ   ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΝΑΥΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΙΩΤΩΝ   ΦΙΛΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ   ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ "ΑΡΙΣΤΟΜΑΧΟΣ"   ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΣ ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ   ΑΡΤΕΜΙΣ</p>

Πηγή: ΟΝΑΔΕΑ (ΝΠΔΔ Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης)

Είναι αποδεδειγμένο ότι η απραξία, η καθιστική ζωή, αλλά και η μη πρόσβαση σε αθλητικές δραστηριότητες οδηγεί στην εκδήλωση χρόνιων ασθενειών, όπως η παχυσαρκία, ο σακχαρώδης διαβήτης, οι καρδιοπάθειες, οι ψυχικές ασθένειες κ.ά. Για την αποφυγή της μη υγιούς ενασχόλησης των πολιτών και της έλλειψης σωματικής άσκησης, ο Δήμος έχει εντάξει μια σειρά από αθλητικές δραστηριότητες και παράλληλα φροντίζει να στηρίζει και να προωθεί τη δράση των Συλλόγων που δραστηριοποιούνται στον Δήμο.

Πίνακας 27 Αθλητικές Δραστηριότητες Συλλόγων Δήμου Ελληνικού- Αργυρούπολης

Αθλητικές Δραστηριότητες & Διοργανώσεις	
Α.Ο.Ν.Α.	ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ-ΤΖΟΥΝΤΟ-ΜΠΑΣΚΕΤ-ΒΟΛΛΕΪ-ΣΤΙΒΟΣ
Γ.Σ.Α.	ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ
ΛΑΥΡΑ	ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ
Α.Σ.Η.ΕΛ	ΜΠΑΣΚΕΤ
Δ.Α.Σ.	ΕΝΟΡΓΑΝΗ-ΤΡΑΜΠΟΛΙΝΟ
Α.Π.Σ. ΑΛΟΜΠΙΑΚΟΣ ΡΥΘΜΟΣ	ΡΥΘΜΙΚΗ
Α.Ο.ΠΑΛΜΟΣ	ΡΥΘΜΙΚΗ
Α.Ν.Ο.Α.	ΚΛΑΣΣΙΚΗ,ΤΕΧΝΙΚΗ
Α.Ο.Α	ΚΟΛΥΜΒΗΣΗ
ΑΚΑΔΗΜΟΣ ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	ΤΕΝΝΙΣ
ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΤΑΕ KWOD DO	ΒΟΛΕΪ
ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

Ν.Α.Ο.ΕΛΛ ΙΠΠΟΚΑΜΠΟΣ	ΚΟΛΥΜΒΗΣΗ ΑΜΕΑ
ΑΚΑΔΗΜΙΑ JUDO DANRO ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ -	ΤΖΟΥΝΤΟ
ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	
ΤΕΚΒΟΝΤΟ ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛ	ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΣΚΟΠΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ	ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
“ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ”ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ-ΑΡΓ/ΛΗΣ	
Α.Σ. ΣΟΥΡΜΕΝΩΝ	ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ
ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΝΑΥΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ	ΤΕΝΝΙΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΙΩΤΩΝ	
ΦΙΛΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ	ΣΚΑΚΙ
ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ “ΑΡΙΣΤΟΜΑΧΟΣ	ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΣ ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ	ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ	
ΑΡΤΕΜΙΣ	ΠΙΝΓΚ ΠΟΝΓΚ

Πηγή: ΟΝΑΔΕΑ

3.14.3. Εκπαιδευτικές Υποδομές

Παιδικοί σταθμοί Δήμου Ελληνικού - Αργυρούπολης

Στον Δήμο Ελληνικού – Αργυρούπολης λειτουργούν οκτώ (8) παιδικοί σταθμοί, εκ των οποίων ο ένας έχει και βρεφικό τμήμα και δύο (2) βρεφονηπιακοί σταθμοί, οι οποίοι διασφαλίζουν την καθημερινή φύλαξη, φροντίδα, ημερήσια διατροφή, διαπαιδαγώγηση και ψυχαγωγία νηπίων και βρεφών των εργαζομένων γονέων ή γονέων με άλλα κοινωνικά προβλήματα του Δήμου καθώς και την πολύπλευρη νοητική, συναισθηματική, κοινωνική και ψυχοσωματική ανάπτυξη των παιδιών και την προ παρασκευή τους για την φυσική μετάβασή τους από την οικογενειακή ζωή στο σχολικό περιβάλλον.

Πίνακας 28 Βρεφονηπιακοί και Παιδικοί σταθμοί

Εκπαιδευτική Υποδομή	Διεύθυνση
Α΄ Βρεφονηπιακός σταθμός	Αριστάρχου 14
Β΄ Βρεφονηπιακός σταθμός	Μπουμπουλίνας
Β΄ Παιδικός Σταθμός	Φλεμινγκ 32
Γ΄ Παιδικός Σταθμός	Αγίας Βαρβάρας & Κρώμνης
Δ΄ Παιδικός Σταθμός	Αγίας Βαρβάρας & Κρώμνης
Α΄ Παιδικός Σταθμός	Χανίων & Αεροπορίας

Σε κάθε περίπτωση ο κίνδυνος αριθμητικής και ποιοτικής ανεπάρκειας των σχολικών υποδομών, στο άμεσο μέλλον παραμένει και θα πρέπει να παρακολουθείται συστηματικά.

Στο Δήμο Ελληνικού Αργυρούπολης λειτουργούν συνολικά 51 εκπαιδευτικές μονάδες στις οποίες φιλοξενούνται 7.000 μαθητές καθώς και ένα Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΚΠΕ) όπου εκπονούνται προγράμματα για μαθητές και εκπαιδευτικούς, και απευθύνεται σε περισσότερους από 3000 μαθητές και 250 Εκπαιδευτές και Συνοδούς.

Λειτουργούν: Δημοτική Επιτροπή Παιδείας και δύο (2) Σχολικές Επιτροπές Α΄ βάρθμιας και Β΄ βάρθμιας Εκπαίδευσης και Δομή Κέντρου Δια Βίου Μάθησης με πλήθος προγραμμάτων.

3.14.4. Λοιπές Δομές και Δράσεις

Η κοινωνική υπηρεσία του Δήμου είναι αρμόδια για το στρατηγικό σχεδιασμό, την εξειδίκευση των αναγκών και την άσκηση κοινωνικής πολιτικής σε τοπικό επίπεδο. Δημιουργεί τις κοινωνικές δομές και τις υποδομές με στόχο την παροχή των κοινωνικών υπηρεσιών στο σύνολο των πολιτών.

Στον δήμο λειτουργούν τέσσερα (4) Κέντρα Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων με 2.500 μέλη, τρεις (3) Παιδικόι Σταθμοί και πέντε (5) Βρεφονηπιακοί, Ένα (1) Κοινωνικό Παντοπωλείο που υποστηρίζει μηνιαία άπορους συνδημότες, Ένα (1) Κοινωνικό Φαρμακείο, Ένα (1) Κέντρο Κοινότητας που εξυπηρετεί τα αιτήματα πολιτών για προνοιακά επιδόματα, Επίδομα Στέγασης, Επίδομα Γέννησης, Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα κ. ά., Ένα (1) Ιατροκοινωνικό Κέντρο στο οποίο εμβολιάζονται όλα τα βρέφη, τα νήπια και οι μαθητές του Δήμου και το παράρτημα του ΠΔΕΥ Αργυρούπολης στο οποίο εξυπηρετούνται όλοι οι κάτοικοι του Δήμου (όλα ανήκουν στο ΠΕΔΥ Γλυφάδας στο πλαίσιο της πρωτοβάθμιας περίθαλψης) Κέντρο Πρόληψης κατά των Ναρκωτικών “Ηλιαχτίδα”, Μητροπολιτικό Ιατρείο Ελληνικού, Συμβουλευτικές Υπηρεσίες σε πλέον των 140 ατόμων, Αιμοδοσία (πλέον των 300 φιαλών ετησίως), Συμβουλευτικό Σταθμό Άνοιας, Τοπικό Σταθμό Μυελού των Οστών, ΚΕΠ Υγείας, Διάφορα Προγράμματα Προληπτικής Ιατρικής (μαστογραφίες, έλεγχος προστάτη, έλεγχος καρκίνου του τραχήλου της μήτρας κλπ).

Ειδικότερες Δομές:

ΚΑΠΗ

Σκοπός των ΚΑΠΗ είναι η πρόληψη βιολογικών, ψυχολογικών και κοινωνικών προβλημάτων των ηλικιωμένων, ώστε να παραμείνουν αυτόνομα, ισότιμα και ενεργά μέλη του κοινωνικού συνόλου. Η διαφώτιση και η συνεργασία του ευρύτερου κοινού και λοιπών φορέων. Η ιατροκοινωνική προστασία των ατόμων της τρίτης ηλικίας. Η έρευνα θεμάτων σχετικών με ιατρικά, ψυχολογικά και κοινωνικά προβλήματα για τα άτομα της τρίτης ηλικίας. Το Ιατρείο του Κ.Α.Π.Η. λειτουργεί δύο φορές την εβδομάδα. Καθημερινά λειτουργεί η κοινωνική υπηρεσία και το φυσικοθεραπευτήριο του Κ.Α.Π.Η. προσφέροντας θεραπεία σε νευρολογικά και ορθοπεδικά περιστατικά. Τα μέλη που κάνουν φυσικοθεραπεία πρέπει να προσκομίζουν παραπεμπτικό ιατρού στον φυσικοθεραπευτή τους.

Για τον ελεύθερο χρόνο τους οι υπερήλικες απασχολούνται

- Δημιουργικά συμμετέχοντας σε ομάδες στο Κ.Α.Π.Η. (θεάτρου, δημοσιογραφίας, αλληλεγγύης, χορωδίας, παραδοσιακού και ευρωπαϊκού χορού).
- Ψυχαγωγικά, συμμετέχοντας σε εκδρομές, συνεστιάσεις, θεατρικές παραστάσεις, κατασκηνώσεις, πρόγραμμα θαλάσσιων μπάνιων.
- Επιμορφωτικά, διοργανώνοντας ομιλίες ευρύτερων θεμάτων, ιατρικές ενημερώσεις, ξεναγήσεις και επισκέψεις σε μουσεία και ιστορικούς - αρχαιολογικούς χώρους

Πίνακας 29 : ΚΑΠΗ Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης

ΚΑΠΗ	Διεύθυνση
Α΄ ΚΑΠΗ	Χρ. Τραπεζούντος 8
Β΄ ΚΑΠΗ	Πραξιτέλους 50
Α΄ ΚΑΠΗ	Αλεξιουπόλεως 27
Β΄ ΚΑΠΗ	Δημοκρίτου 66

Γ' ΚΑΠΗ	Αλίμου 98
---------	-----------

ΠΗΓΗ: ίδια επεξεργασία

Κέντρο πρόληψης Δήμου Ελληνικού - Αργυρούπολης

Ένας οργανισμός θετικής παρέμβασης στη ζωή της κοινότητας, στη ζωή όλων μας. Το Κέντρο Πρόληψης δημιουργήθηκε το 1997 από -το Κέντρο Κοινωνικής Παρέμβασης 4ων

Δήμων (πρώην Δήμο Αργυρούπολης - Αλίμου - Γλυφάδας – πρώην Δήμου Ελληνικού) και τον Οργανισμό Κατά των Ναρκωτικών (ΟΚΑΝΑ) ως φορέας πρόληψης και προαγωγής της ψυχικής υγείας και ιδιαίτερα ενάντια στις εξαρτήσεις, στην τοπική κοινωνία του Ελληνικού.

Το Κέντρο Πρόληψης, προκειμένου να ενισχύσει τους εκπαιδευτικούς της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στον παιδαγωγικό τους ρόλο, σχεδιάζει και υλοποιεί δράσεις, με στόχο:

- Την ενημέρωσή τους σχετικά με τις ουσίες και τις εξαρτήσεις
- Την ευαισθητοποίηση και εκπαίδευσή τους σε προγράμματα πρόληψης και προαγωγής της ψυχοκοινωνικής ανάπτυξης των παιδιών ώστε αυτά να είναι ικανά να αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις της ζωής.
- Την ενίσχυση της θετικής και δημιουργικής στάσης ζωής.

Οι δράσεις του Κέντρου που απευθύνονται στους εκπαιδευτικούς είναι:

- Σεμινάρια ενημέρωσης με διάφορα θέματα, που αφορούν στο ρόλο του εκπαιδευτικού.
- Εκπαίδευση στην εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης των εξαρτήσεων.
- Εποπτεία και ατομικές συναντήσεις με στόχο τη στήριξη και παροχή βοήθειας, τόσο για την εφαρμογή των προγραμμάτων όσο και για την αντιμετώπιση προβλημάτων που προκύπτουν στην τάξη.
- Βιωματικά Σεμινάρια με στόχο την εκπαίδευσή τους σε νέες δεξιότητες που θα τους διευκολύνουν στο παιδαγωγικό τους έργο.

Το Κέντρο Πρόληψης, αναγνωρίζοντας τις ανάγκες των σύγχρονων γονιών για στήριξη και ενίσχυση του στο παιδαγωγικό τους έργο, σχεδιάζει και υλοποιεί δράσεις με στόχο:

- Την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των γονιών σε θέματα που αφορούν στην επικοινωνία και τις σχέσεις μέσα στην οικογένεια.
- Την εκπαίδευση των γονιών σε νέες δεξιότητες, που θα τους διευκολύνουν να δημιουργήσουν ένα ασφαλές και υποστηρικτικό πλαίσιο για τα παιδιά τους, ώστε να μεγαλώνουν επιλέγοντας θετικές στάσεις ζωής.

Οι δράσεις του Κέντρου που απευθύνονται στους γονείς, είναι:

- Σεμινάρια ευαισθητοποίησης, όπου θα αναπτύσσεται συγκεκριμένη θεματολογία που αφορά στις ανάγκες και στα ερωτήματα των γονιών Τα σεμινάρια οργανώνονται τόσο με την συνεργασία των Συλλόγων Γονέων και Κηδεμόνων όσο και μετά από αίτημα και πρωτοβουλία των γονέων.
- Ομάδες γονέων Η συγκρότηση των ομάδων γονέων γίνεται μετά από εκδήλωση ενδιαφέροντος από τους ίδιους τους γονείς. Το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό τους είναι η ενεργή συμμετοχή των μελών - γονιών στη συζήτηση και ανάλυση των θεμάτων που είναι προγραμματισμένα ή προκύπτουν κατά την λειτουργία της

3.15. Περιουσιακή Κατάσταση Δήμου

Ο Δήμος διαθέτει κτίσματα και οικόπεδα στα Δημοτικά Διαμερίσματα Αργυρούπολης, Ελληνικού και Γλυφάδας.

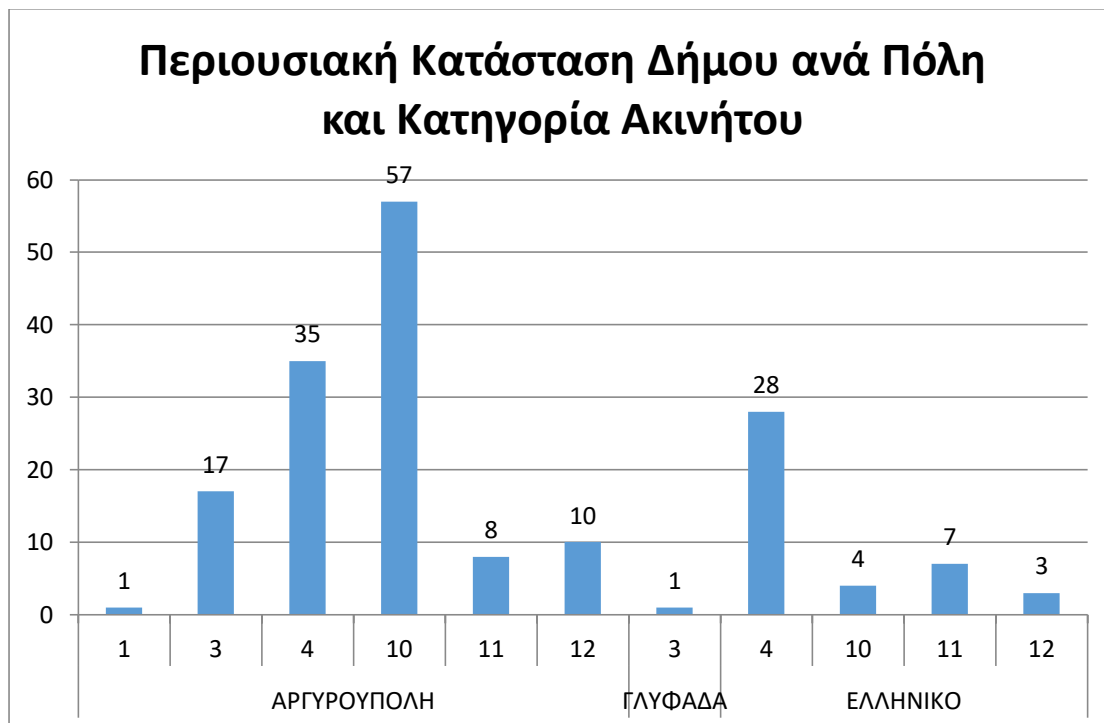
Οι κωδικοί των κατηγοριών των ακινήτων που ανήκουν στο Δήμο δίνονται στον παρακάτω πίνακα:

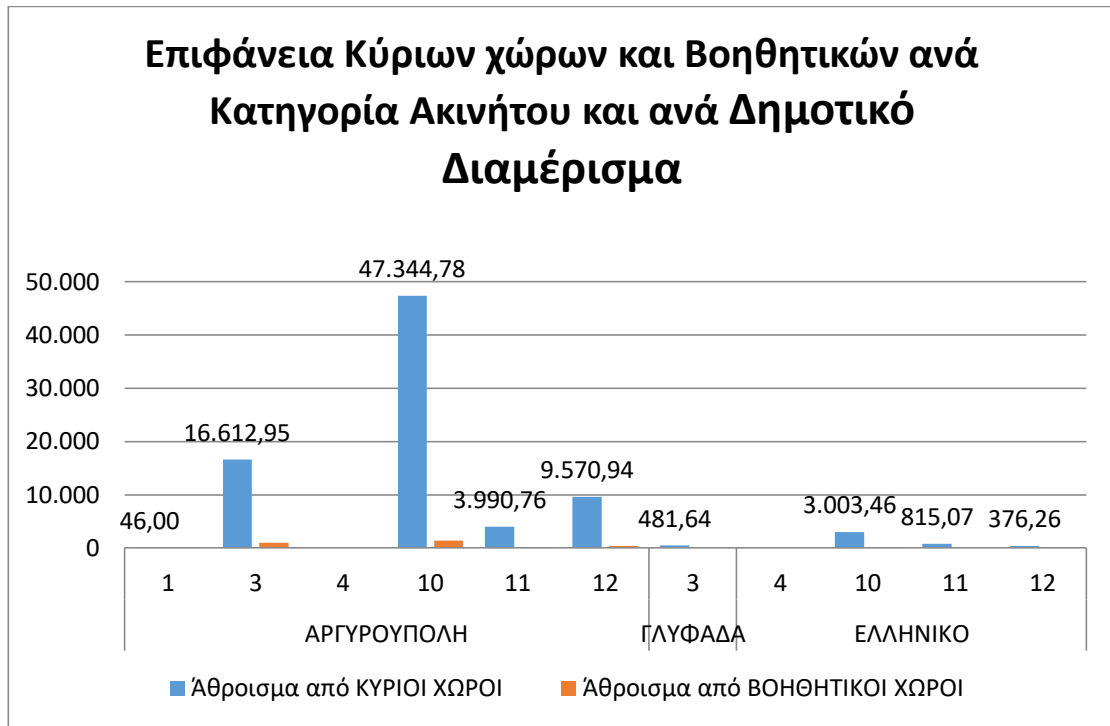
	Κατηγορία Ακινήτου
1	Κατοικία ή Διαμέρισμα πλην μονοκατοικίας
3	Επαγγελματική Στέγη
4	Οικόπεδο
10	Εκπαιδευτήριο

11	Αθλητικές εγκαταστάσεις
12	Ειδικά Κτίσματα

Το πλήθος των ακινήτων ανά Πόλη και Κατηγορία Ακινήτου δίνονται στα ακόλουθα διαγράμματα:

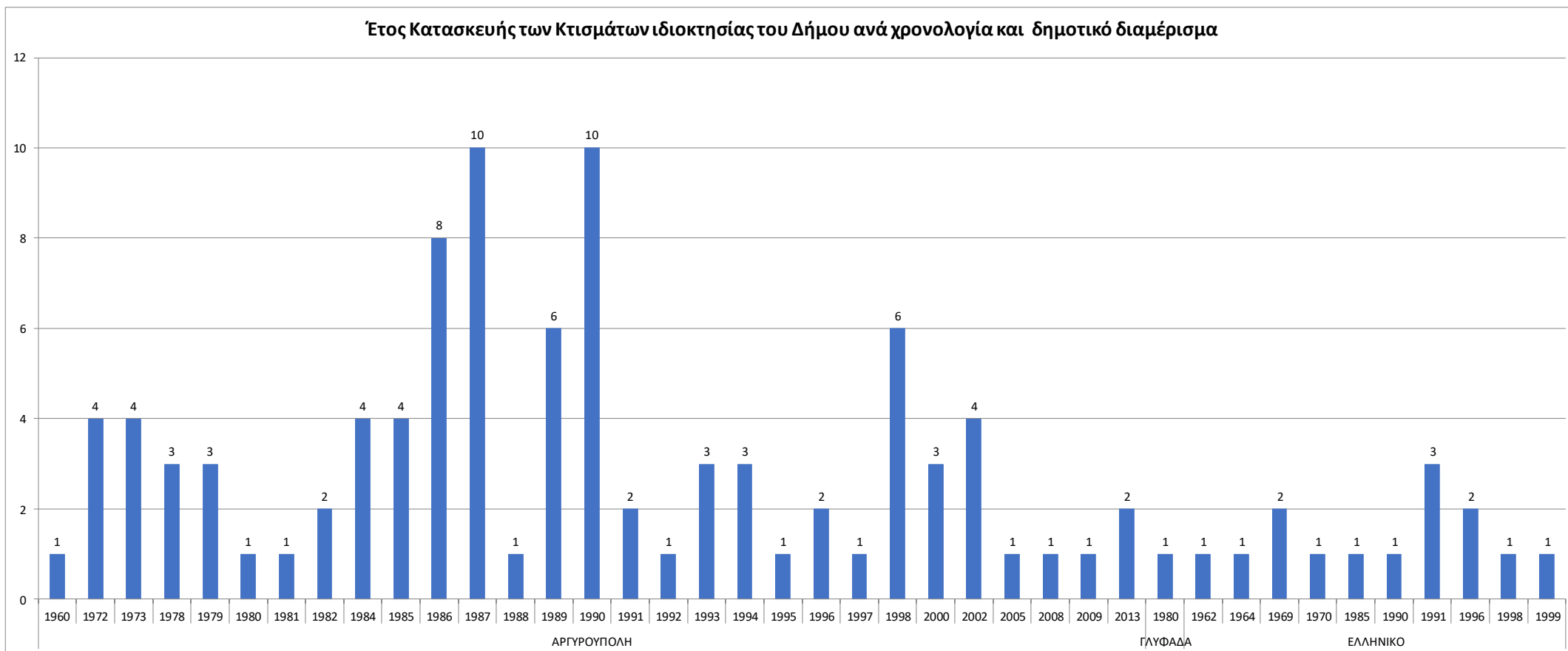
Ο Δήμος διαθέτει συνολικά κτίσματα επιφάνειας 85.430,18 τ.μ.

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΚΥΡΙΟΙ ΧΩΡΟΙ	ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ
ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ	77.565,43	3.015,59
1	46,00	10,20
3	16.612,95	1.024,26
10	47.344,78	1.418,58
11	3.990,76	217,17
12	9.570,94	345,38
ΓΛΥΦΑΔΑ	481,64	
3	481,64	
ΕΛΛΗΝΙΚΟ	4.194,79	172,73
10	3.003,46	121,53
11	815,07	
12	376,26	51,20
Γενικό άθροισμα	82.241,86	3.188,32

Ο δήμος διαθέτει κύριους χώρους συνολικής επιφάνειας 82.241,86 τ.μ., ενώ βοηθητικούς 3.188,32 τ.μ. Το μεγαλύτερο μέρος των κύριων χώρων (93) εντοπίζεται στην Αργυρούπολη, με το Ελληνικό να ακολουθεί με 14, και τέλος μόνο ένας εξ αυτών να βρίσκεται στη Γλυφάδα.

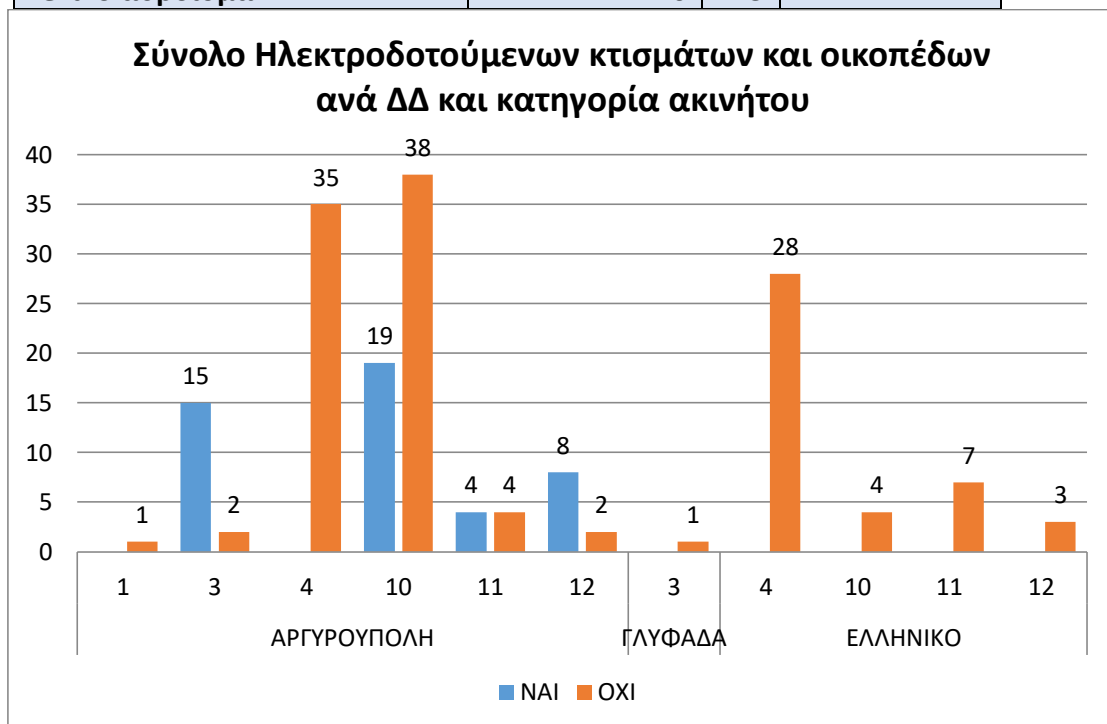
Όλοι οι κύριοι χώροι (108 σε πλήθος) και στα τρία προαναφερόμενα δημοτικά διαμερίσματα, ανήκουν εξ ολοκλήρου στο Δήμο Ελληνικού Αργυρούπολης (ποσοστό ιδιοκτησίας 100%). 22 εξ αυτών διαθέτουν και βοηθητικούς χώρους. Από τα 63 οικόπεδα (συγκεκριμένα 35 στο δημοτικό διαμέρισμα Αργυρούπολης και 28 στο ΔΔ Ελληνικού) μόνο σε 2 ακίνητα δεν έχει ο Δήμος πλήρη κυριότητα (συγκεκριμένα αυτά αποτελούν δύο οικόπεδα στο ΔΔ Ελληνικού έκτασης 426,99 τ.μ. και 1.575 τ.μ. έκαστο, στα οποία το ποσοστό συνιδιοκτησίας του Δήμου είναι 0,10% και 12,55% αντίστοιχα). Τα κτίσματα στο ΔΔ Αργυρούπολης χρονολογούνται από το 1960 έως και 2013, ενώ στο ΔΔ Ελληνικού από το 1962 έως το 1999.

Έτος Κατασκευής των Κτισμάτων ιδιοκτησίας του Δήμου ανά χρονολογία και δημοτικό διαμέρισμα

Από τις 171 εγγραφές (οικόπεδα και κτίσματα) που είναι καταχωρημένες στο Ε9 της Περιουσιακής Κατάστασης του δήμου, στο ΔΔ Αργυρούπολης 46 εκ των ακινήτων με κτίσματα είναι ηλεκτροδοτούμενα, ενώ 82 είναι μη ηλεκτροδοτούμενα. Στα ΔΔ Ελληνικού και Γλυφάδας υπάρχουν 42 και 1 μη ηλεκτροδοτούμενα ακίνητα με κτίσματα και οικοπέδα αντίστοιχα.

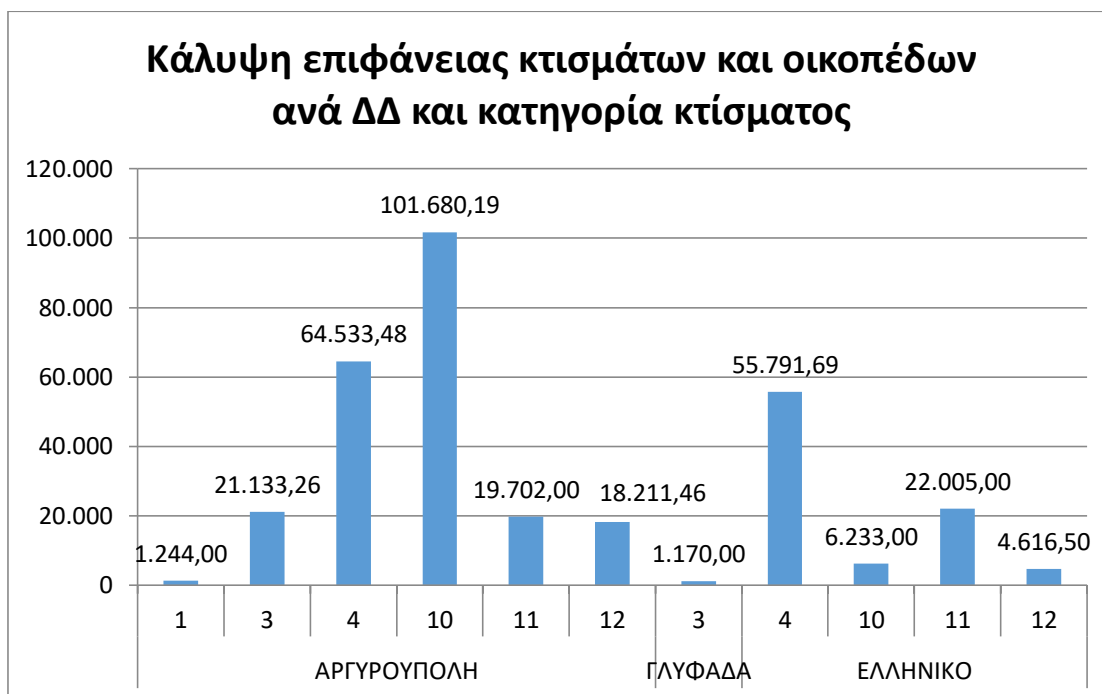
ΗΛΕΚΤΡΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Γενικό άθροισμα
ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ	46	82	128
1		1	1
3	15	2	17
4		35	35
10	19	38	57
11	4	4	8
12	8	2	10
ΓΛΥΦΑΔΑ		1	1
3		1	1
ΕΛΛΗΝΙΚΟ		42	42
4		28	28
10		4	4
11		7	7
12		3	3
Γενικό άθροισμα	46	125	171

Το 71,61 % της συνολικής επιφάνειας που καλύπτει η ακίνητη περιουσία του Δήμου εντοπίζεται στο ΔΔ Αργυρούπολης, 28,02% στο ΔΔ ελληνικού και 0,37% στο ΔΔ Γλυφάδας.

Στην Αργυρούπολη, το μεγαλύτερο μέρος της διατιθέμενης επιφάνειας υπάγεται στην κατηγορία 10, δηλαδή σε εκπαιδευτήρια (32,14%), ενώ ακολουθεί η κατηγορία 4, δηλαδή τα οικόπεδα του Δήμου (20,40%). Περίπου το ίδιο ποσοστό εμφανίζουν οι κατηγορίες 3 και 11, ήτοι επαγγελματικές στέγες και αθλητικές εγκαταστάσεις αντίστοιχα. Τα ειδικά κτίσματα στην Αργυρούπολη καταλαμβάνουν περίπου το 5% του συνόλου της επιφάνειας και στα τρία δημοτικά διαμερίσματα. Αντίστοιχα στο Ελληνικό τη μεγαλύτερη επιφάνεια καλύπτουν τα οικόπεδα (17,64%).

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΔΔ
ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ	226.504,39	71,61%
1	1.244,00	0,39%
3	21.133,26	6,68%
4	64.533,48	20,40%
10	101.680,19	32,14%
11	19.702,00	6,23%
12	18.211,46	5,76%
ΓΛΥΦΑΔΑ	1.170,00	0,37%
3	1.170,00	0,37%
ΕΛΛΗΝΙΚΟ	88.646,19	28,02%
4	55.791,69	17,64%
10	6.233,00	1,97%
11	22.005,00	6,96%
12	4.616,50	1,46%
Γενικό άθροισμα	316.320,58	

Επίσης, ο δήμος διαθέτει αποκλειστικά στην ΔΔ Αργυρούπολης Γήπεδα (ως αποτυπώνονται στο Ε9). Το πλήθος αυτών ανέρχεται σε πέντε (5). Τέσσερα (4) από αυτά αποτελούν χώρους υπαίθριας έκθεσης ή χώρους στάθμευσης (45.737,2 τ.μ.), ενώ 1 είναι δασική έκταση (10.923 τ.μ.). Η συνολική τους επιφάνεια ανέρχεται στα 59.660,2 τ.μ. Στα τέσσερα (4) από αυτά υπάρχουν επαγγελματικά ή ειδικά κτήρια. Η συνολική έκτασή των κτηρίων είναι 1.972,15 τ.μ. και αποτελούν κάλυψη του 3,3% της συνολικής διαθέσιμης επιφάνειας των διαθέσιμων γηπέδων του Δήμου.

4. Αποτύπωση Εσωτερικού Περιβάλλοντος

Το 2020 σηματοδοτεί την απαρχή μιας νέας δεκαετίας και συνάμα μιας νέας εποχής για την τοπική αυτοδιοίκηση. Τα στοιχεία που συνδυαστικά διαφοροποιούν τη νέα αυτή περίοδο και ουσιαστικά προσδιορίζουν τις οργανωτικές και διοικητικές απαιτήσεις για την επιτυχή πορεία του Δήμου εντός του προγραμματικού πλαισίου που οριοθετεί το παρόν Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, είναι:

- Οι αυξημένες υποχρεώσεις των δήμων απέναντι στις τοπικές κοινωνίες και μάλιστα σε πολύ περισσότερα και κρισιμότερα πεδία δράσης σε σχέση με το παρελθόν.
- Οι μειωμένοι πόροι και ειδικότερα η πολύ σημαντική μείωση προσωπικού των τελευταίων ετών. Οι εξελίξεις σε ότι αφορά το προσωπικό («κύμα» προώρων συνταξιοδοτήσεων, μεγάλες μισθολογικές μειώσεις, κλπ.), καθώς επίσης και η έλλειψη δυνατοτήτων ανανέωσης (περιορισμός προσλήψεων), αποτελούν σημαντικό εμπόδιο για την ανταπόκριση του Δήμου στις ανάγκες των δημοτών, σε όρους ποιότητας προσφερόμενων υπηρεσιών.
- Το γεγονός ότι την ίδια στιγμή που οι απαιτήσεις αυξάνονται, οι δυνατότητες χρηματοδότησης των δήμων από του πόρους του κεντρικού κράτους έχουν μειωθεί και συνεχίζουν να μειώνονται δραματικά, κυρίως λόγω της δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας σε εθνικό επίπεδο.
- ✓ Ενώ οι πόροι του κεντρικού κράτους προς την τοπική αυτοδιοίκηση είναι περιορισμένοι, νέα κονδύλια θα διατεθούν για την Ελλάδα από το νέο ΕΣΠΑ 2021 - 2027, το οποίο έχει σχεδιαστεί στρατηγικά με σκοπό να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στο περιορισμό των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής και την προώθηση έξυπνων λύσεων για οικονομικό μετασχηματισμό. Μεγάλο μέρος των κονδυλίων αυτών καλούνται να απορροφήσουν και κυρίως να αξιοποιήσουν οι δήμοι. Η ευθύνη για την απορρόφηση των πιο πάνω κονδυλίων και την διάχυσή τους στις τοπικές κοινωνίες αποτελεί σε μεγάλο βαθμό ευθύνη των ΟΤΑ, καθώς πρόκειται να οριστικοποιηθεί πως κονδύλια που προορίζονται για συγκεκριμένες κατηγορίες δράσεων (οι οποίες άπτονται των θεσμικών αρμοδιοτήτων της τοπικής αυτοδιοίκησης), θα έχουν τους ΟΤΑ ως κύριους δυνητικούς δικαιούχους.

Η αποτελεσματική και αποδοτική διαχείριση των παραπάνω απαιτεί οργανωτικές και διοικητικές δεξιότητες υψηλότερες σε σχέση με τα προγενέστερα χρόνια. Ο Δήμος, κάνοντας την αρχή από το πολυετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, θα πρέπει άμεσα να αναλύσει τις αναπτυξιακές ανάγκες στο νέο περιβάλλον, να σχεδιάσει τις απαιτούμενες στοχευμένες δράσεις για την ανάπλάσή του, να διαμορφώσει βιώσιμες πολιτικές και κυρίως να δράσει ταχύτατα και αποτελεσματικά για την χρηματοδότηση των ενεργειών

αυτών από τα επιχειρησιακά προγράμματα του ΕΣΠΑ και από άλλες πηγές χρηματοδότησης.

4.1. Καταγραφή & Αποτύπωση Υφιστάμενης Κατάστασης των Υπηρεσιών του Δήμου

Η καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου ξεκινά με την αποτύπωση του υφιστάμενου Οργανισμού Εσωτερικών Υπηρεσιών του Δήμου (ΟΕΥ), καθώς ο ΟΕΥ καθορίζει σε μεγάλο βαθμό τον τρόπο με τον οποίο ένας οργανισμός λειτουργεί. Ακολουθεί η ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης των Υπηρεσιών του Δήμου.

4.1.1. Ανάλυση της Οργανωτικής Δομής

Αντικείμενο της παρούσας ενότητας είναι η ανάλυση και η παρουσίαση της προβλεπόμενης οργανωτικής δομής του Δήμου, όπως αυτή αποτυπώνεται στον υφιστάμενο ΟΕΥ και σύγκριση του ΟΕΥ με την πραγματική κατάσταση των Υπηρεσιών του Δήμου, δηλαδή το Λειτουργικό Οργανόγραμμα με βάση την στελέχωση των Υπηρεσιών τη δεδομένη χρονική στιγμή.

4.1.1.1. Αποτύπωση της Οργανωτικής Δομής (ΟΕΥ)

Ο ισχύων Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Ελληνικού-Αργυρούπολης περιλαμβάνει τις εξής οργανικές μονάδες:

- Τον Γενικό Γραμματέα του Δήμου
- 8 Διευθύνσεις:
  - Διοίκησης,
  - Οικονομικών,
  - Τεχνικών Υπηρεσιών,
  - Καθαριότητας & Περιβάλλοντος,
  - Υπηρεσιών Δόμησης,
  - Κοινωνικών Υπηρεσιών,
  - Παιδείας, Πολιτισμού, και Αθλητισμού, και
  - Κέντρων Εξυπηρέτησης των Πολιτών

με 30 Τμήματα

- 4 Αυτοτελή Τμήματα:
  - Προγραμματισμού, Οργάνωσης & Πληροφορικής,
  - Συνεργείων Συντήρησης Υποδομών και
  - Δημοτικής Αστυνομίας.
  - Εσωτερικού Ελέγχου (ανενεργό)
- 5 Αυτοτελή Γραφεία:
  - Γραφείο Δημάρχου.
  - Επικοινωνίας,
  - Διαφάνειας
  - Διοικητικής Βοήθειας,
  - Νομικής Υπηρεσίας

Στον προτεινόμενο Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας, δυνάμει της υπ’ αριθμόν 03/2020 Απόφασης της Εκτελεστικής Επιτροπής του Δήμου Ελληνικού - Αργυρούπολης Τροποποίησης αυτού, προβλέπονται:

- Γενική Διεύθυνση,
- 7 Αυτοτελή Τμήματα
- 8 Διευθύνσεις
- 30 Τμήματα

Οι Υπηρεσίες του Δήμου χωρίζονται σε: (α) υπηρεσίες υπαγόμενες απευθείας στο Δήμαρχο, (β) κύριες υπηρεσίες, (γ) υπηρεσίες υποστήριξης και (δ) στον Εσωτερικό Έλεγχο.

Ο προτεινόμενος Ο.Ε.Υ. διαρθρώνεται σε πέντε (5) Ενότητες:

ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

- Δημοτικό Συμβούλιο
- Συμβούλια Δημοτικών Κοινοτήτων Ελληνικού - Αργυρούπολης
- Εκτελεστική Επιτροπή
- Οικονομική Επιτροπή
- Επιτροπή Ποιότητας Ζωής

- Δήμαρχος
- Αντιδήμαρχοι
- Γενικός Γραμματέας

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΙΚΑ & ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Παρουσιάζονται τα όργανα που συμβάλλουν σ' ένα σύστημα Κοινωνικής Αλληλεπίδρασης και Τοπικής Διακυβέρνησης, που διασφαλίζει την Διαφάνεια στην διαχείριση του Δήμου και επιτρέπει σ' όλους τους κοινωνικούς εταίρους και την κοινωνία των πολιτών, να αποφασίζουν με δημοκρατικές διαδικασίες για το μέλλον της πόλης τους. Τέτοια όργανα είναι:

- Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης
- Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης
- Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών
- Τοπικό Συμβούλιο Πρόληψης Παραβατικότητας
- Δημοτική Επιτροπή Παιδείας

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΟ

- Γενικός Γραμματέας
- Αυτοτελές Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης Δημάρχου
  - Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου
  - Γραφείο Επικοινωνίας, Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων
- Αυτοτελές Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου
- Αυτοτελές Γραφείο Ειδικών Συμβούλων - Ειδικών & Επιστημονικών Συνεργατών
- Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας & Γραμμής Δημότη
- Αυτοτελές Τμήμα Προγραμματισμού & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
  - Γραφείο Προγραμματισμού & Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων
  - Γραφείο Μελετών
  - Γραφείο Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών
  - Γραφείο Διαφάνειας & Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων

- Αυτοτελές Τμήμα Νομικής Υπηρεσίας
  - Νομικός Σύμβουλος
  - Γραφείο Δικαστικού (δικηγόροι με σχέση έμμισθης εντολής)
  - Γραφείο Γραμματείας και Αρχείου
- Αυτοτελές Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών/Συλλογικών Οργάνων
- Αυτοτελές Τμήμα Δημοτικής Αστυνομίας
- Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας και Εθελοντισμού
  - Γραφείο Πολιτικής Προστασίας
  - Γραφείο Εθελοντισμού

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΔΗΜΟΥ

- Διεύθυνση Εξυπηρέτησης του Πολίτη
  - Τμήμα ΚΕΠ Αργυρούπολης
  - Τμήμα ΚΕΠ Ελληνικού
  - Αρμοδιότητες Εξυπηρέτησης Πολιτών
  - Αρμοδιότητες Εσωτερικής Ανταπόκρισης
- Διεύθυνση Διοίκησης
  - Τμήμα Οργάνωσης, Ανασχεδιασμού Διαδικασιών και Διοικητικής Καινοτομίας
  - Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού
  - Τμήμα Δημοτολογίου και Ληξιαρχείου
  - Τμήμα Κεντρικής Γραμματείας, Αρχείου & Επιμελητείας
- Διεύθυνση Οικονομικών
  - Τμήμα Εξόδων, Λογιστηρίου και Προϋπολογισμού
  - Τμήμα Εσόδων
  - Τμήμα Προκηρύξεων - Δημοπρασιών & Αποθηκών
  - Τμήμα Ταμειακής Υπηρεσίας
- Διεύθυνση Διαχείρισης Ακίνητης Περιουσίας
  - Τμήμα Δημοτικής Περιουσίας
  - Τμήμα Επένδυσης Ελληνικού & Ιδιωτικής Οικονομίας
  - Τμήμα Κοιμητηρίων

- Διεύθυνση Κοινωνικής Συνοχής
  - Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων
  - Τμήμα προστασίας & προαγωγής της Δημόσιας Υγείας
  - Τμήμα Προσχολικής Αγωγής
  - Τμήμα Γ' Ηλικίας
- Διεύθυνση Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Πολιτισμού
  - Τμήμα Παιδείας & Δια Βίου Μάθησης
  - Τμήμα Πολιτισμού
  - Νεολαίας & Αθλητισμού
- Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών και Δόμησης
  - Τμήμα Μελετών & Έργων
  - Τμήμα Βιώσιμης Κινητικότητας & Δικτύων,
  - Τμήμα Δόμησης & Πολεοδομικών Εφαρμογών
  - Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης
- Διεύθυνση Αστικού Περιβάλλοντος & Υποδομών
  - Τμήμα Κατασκευών & Συντήρησης Υποδομών
  - Τμήμα Ανάπτυξης και Συντήρησης Πρασίνου
  - Τμήμα Μελετών & Διοικητικής Υποστήριξης
- Διεύθυνση Διαχείρισης Απορριμμάτων και Οχημάτων
  - Τμήμα Αποκομιδής Απορριμμάτων και Ανακυκλώσιμων Υλικών
  - Τμήμα Σάρωσης, Καθαρισμού Κοινόχρηστων Χώρων & Ειδικών Συνεργείων
  - Τμήμα Διαχείρισης, Συντήρησης Στόλου Οχημάτων & Δημοτικής Συγκοινωνίας

4.1.1.2. Ρόλοι και αρμοδιότητες στο Πλαίσιο του ΟΕΥ

Ακολουθεί αποτύπωση των αρμοδιοτήτων και των ρόλων των Υπηρεσιών που υπάγονται απευθείας στον Δήμαρχο, καθώς και των Κεντρικών και Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών.

Ρόλοι και Αρμοδιότητες Υπηρεσιών υπαγόμενων απευθείας στον Δήμαρχο

Γενικός Γραμματέας

Ο Γενικός Γραμματέας υποστηρίζει το Δήμαρχο στα διοικητικά του καθήκοντα υλοποιώντας τις αρμοδιότητες που του εκχωρεί ο Δήμαρχος με απόφασή του. Οι αρμοδιότητες αυτές αφορούν κυρίως στο συντονισμό των δημοτικών υπηρεσιών, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται με αποδοτικό τρόπο η αποτελεσματικότητα στην επίτευξη των περιοδικών στόχων και προγραμμάτων που αποφασίζονται από τα πολιτικά όργανα του Δήμου.

Αυτοτελές Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης Δημάρχου

Το Γραφείο Δημάρχου παρέχει κάθε είδους διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη προς τον Δήμαρχο. Επιπλέον, έχει Αρμοδιότητες Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων. Επιπλέον, έχει Αρμοδιότητες Διαφάνειας οι οποίες αποτελούν τον σχεδιασμό και εφαρμογή συστημάτων και διαδικασιών που επιδιώκουν την διασφάλιση της διαφάνειας στις κάθε είδους σχέσεις του Δήμου προς τρίτους. Τέλος, διαθέτει Αρμοδιότητες Διοικητικής Βοήθειας με βάση τις οποίες παρέχει διοικητική βοήθεια σε άτομα που έχουν αντικειμενική αδυναμία προσπέλασης στις δημοτικές υπηρεσίες ή στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ).

Αυτοτελές Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων

Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας και Εθελοντισμού

Αυτοτελές Τμήμα Προγραμματισμού, και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Το Τμήμα αυτό είναι αρμόδιο για την υποστήριξη των οργάνων διοίκησης, των υπηρεσιών και των νομικών προσώπων του Δήμου κατά τις διαδικασίες σύνταξης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων των περιοδικών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και των Ετήσιων Προγραμμάτων Δράσης, την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας και απόδοσης των υπηρεσιών του Δήμου κατά την επίτευξη των περιοδικών στόχων του και τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση της εφαρμογής των εσωτερικών οργανωτικών συστημάτων του Δήμου υπό συνθήκες διασφάλισης του επιθυμητού επιπέδου ποιότητας των

παρεχόμενων κάθε είδους υπηρεσιών. Επίσης είναι αρμόδιο για τη διασφάλιση της ένταξης των πολιτικών ισότητας των φύλων στις τοπικές πολιτικές.

Αυτοτελές Γραφείο Δημοτικής Αστυνομίας

Το Αυτοτελές Γραφείο είναι αρμόδιο για την αποτελεσματική και αποδοτική άσκηση των αρμοδιοτήτων που έχουν θεσπισθεί με το άρθρο 1 του Νόμου 3731/2008, όπως αυτό ισχύει.

Αυτοτελές Τμήμα Νομικής Υπηρεσίας

Η Νομική Υπηρεσία παρέχει νομική υποστήριξη προς τα αιρετά όργανα του Δήμου και τις δημοτικές υπηρεσίες για την προώθηση των επιδιώξεων/στόχων/συμφερόντων του Δήμου.

Ρόλοι και Αρμοδιότητες των Λοιπών Υπηρεσιών

Διεύθυνση Διοίκησης

Η Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών είναι αρμόδια για την τήρηση των διαδικασιών και αρχείων που αφορούν την δημοτική κατάσταση και την καταγραφή των ληξιαρχικών γεγονότων στην περιοχή του Δήμου, για τον σχεδιασμό και τον συντονισμό εφαρμογής των πολιτικών, συστημάτων και διαδικασιών που αποσκοπούν στην ορθολογική διοίκηση/διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου και για την παροχή γενικών υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης προς τις δημοτικές υπηρεσίες. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης στο πλαίσιο της αποστολής της, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων.

Διεύθυνση Οικονομικών

Η Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών είναι αρμόδια για την αποτελεσματική τήρηση των οικονομικών προγραμμάτων λειτουργίας του Δήμου, τη σωστή απεικόνιση των οικονομικών πράξεων και τη διαχείριση των εσόδων και δαπανών του, καθώς και τη

διασφάλιση και αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας. Συγχρόνως, η Διεύθυνση μεριμνά για την αποτελεσματική διενέργεια όλων των νόμιμων διαδικασιών που απαιτούνται για την προμήθεια υλικών, εξοπλισμού και υπηρεσιών του Δήμου.

Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών και Δόμησης

Η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών είναι αρμόδια για τη μελέτη, εκτέλεση και συντήρηση των κάθε είδους τεχνικών έργων του Δήμου, με στόχο την έγκαιρη, οικονομική και άριστη από επιστημονικής απόψεως πραγματοποίησής τους. Συγχρόνως η Διεύθυνση είναι αρμόδια για την εξασφάλιση βελτιωμένων συνθηκών ασφαλούς μετακίνησης και κυκλοφορίας των δημοτών και των οχημάτων τους, καθώς και για τον έλεγχο εγκαταστάσεων, την έκδοση αδειών εγκαταστάσεων και εγκαταστατών κυρίως στον τομέα των μεταφορών. Μεριμνά για την εφαρμογή της νομοθεσίας σε θέματα ανάθεσης από το Δήμο της εκτέλεσης έργων και της προμήθειας υλικών και υπηρεσιών. Μεριμνά για την εξασφάλιση της έγκαιρης πρόσβασης από κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο σε πληροφορίες που έχουν σχέση με τις προκηρύξεις του Δήμου για την εκτέλεση έργων και την προμήθεια υλικών και υπηρεσιών, σύμφωνα με τις νόμιμες διαδικασίες. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης στο πλαίσιο της αποστολής της, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων. Επίσης, είναι αρμόδια για την εφαρμογή του πολεοδομικού σχεδιασμού, την έκδοση και έλεγχο των εγκρίσεων δόμησης και αδειών δόμησης καθώς και τον έλεγχο των αυθαίρετων κατασκευών.

Διεύθυνση Αστικού Περιβάλλοντος και Υποδομών και Διεύθυνση Διαχείρισης Απορριμμάτων και Οχημάτων

Οι ανωτέρω είναι αρμόδιες για την εξασφάλιση της αποκομιδής και της μεταφοράς των απορριμμάτων, της χωριστής αποκομιδής και μεταφοράς των ανακυκλώσιμων υλικών, την εξασφάλιση της καθαριότητας των κοινοχρήστων χώρων, καθώς και τη συντήρηση των οχημάτων του Δήμου. Επιπλέον, είναι αρμόδιες για την προστασία και αναβάθμιση του τοπικού φυσικού, αρχιτεκτονικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, με τη λήψη των καταλλήλων μέτρων και τη ρύθμιση των σχετικών δραστηριοτήτων, καθώς

και για τη συντήρηση των χώρων πρασίνου, τη λειτουργία των κοιμητηρίων, καθώς και της ενεργειακής διαχείρισης του Δήμου.

Διεύθυνση Κοινωνικής Συνοχής

Η Διεύθυνση αποτελείται από δομές και προγράμματα τα οποία απευθύνονται σε όλους τους κατοίκους του Δήμου ανταποκρινόμενη με διακριτικότητα στα αιτήματα των πολιτών διασφαλίζοντας το απόρρητο. Διασυνδέει φορείς και υπηρεσίες εντός και εκτός του Δήμου. Οι αξίες που διέπουν την Υπηρεσία είναι οι κατευθυντήριες αρχές που βοηθούν στην επίτευξη του οράματος και την εκπλήρωση της αποστολής της και είναι:

- Σεβασμός στους εξυπηρετούμενους και τους συνεργάτες μας
- Αποδοχή της διαφορετικότητας
- Αφοσίωση στο έργο μας
- Επαγγελματισμός στην παροχή υπηρεσιών με εχεμύθεια
- Ακεραιότητα βασιζόμενη στο ήθος
- Καινοτομία με την καλλιέργεια περιβάλλοντος δημιουργικότητας
- Συνεργασία για την ανάπτυξη δικτύων εντός και εκτός κοινότητας

Διεύθυνση Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Πολιτισμού

Μεριμνά για την εξασφάλιση των κατάλληλων υλικοτεχνικών υποδομών για την προσχολική εκπαίδευση και για τα σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Σχεδιάζει και μεριμνά για την εφαρμογή πολιτικών, προγραμμάτων και δράσεων για την υποστήριξη των μαθητών της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, αλλά και για τη γενική παιδεία των κατοίκων. Μεριμνά για το σχεδιασμό και την εκτέλεση προγραμμάτων δια βίου μάθησης στο πλαίσιο του αντίστοιχου εθνικού και περιφερειακού προγραμματισμού, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Μελετά και εισηγείται για τη ρύθμιση ζητημάτων εύρυθμης λειτουργίας της προσχολικής εκπαίδευσης και των σχολείων της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Τηρεί το μητρώο νέων και συνεργάζεται με το Δημοτικό Συμβούλιο Νέων για την ανάληψη πρωτοβουλιών και δραστηριοτήτων για την πλήρη και ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας των νέων. Μεριμνά για την οργάνωση και

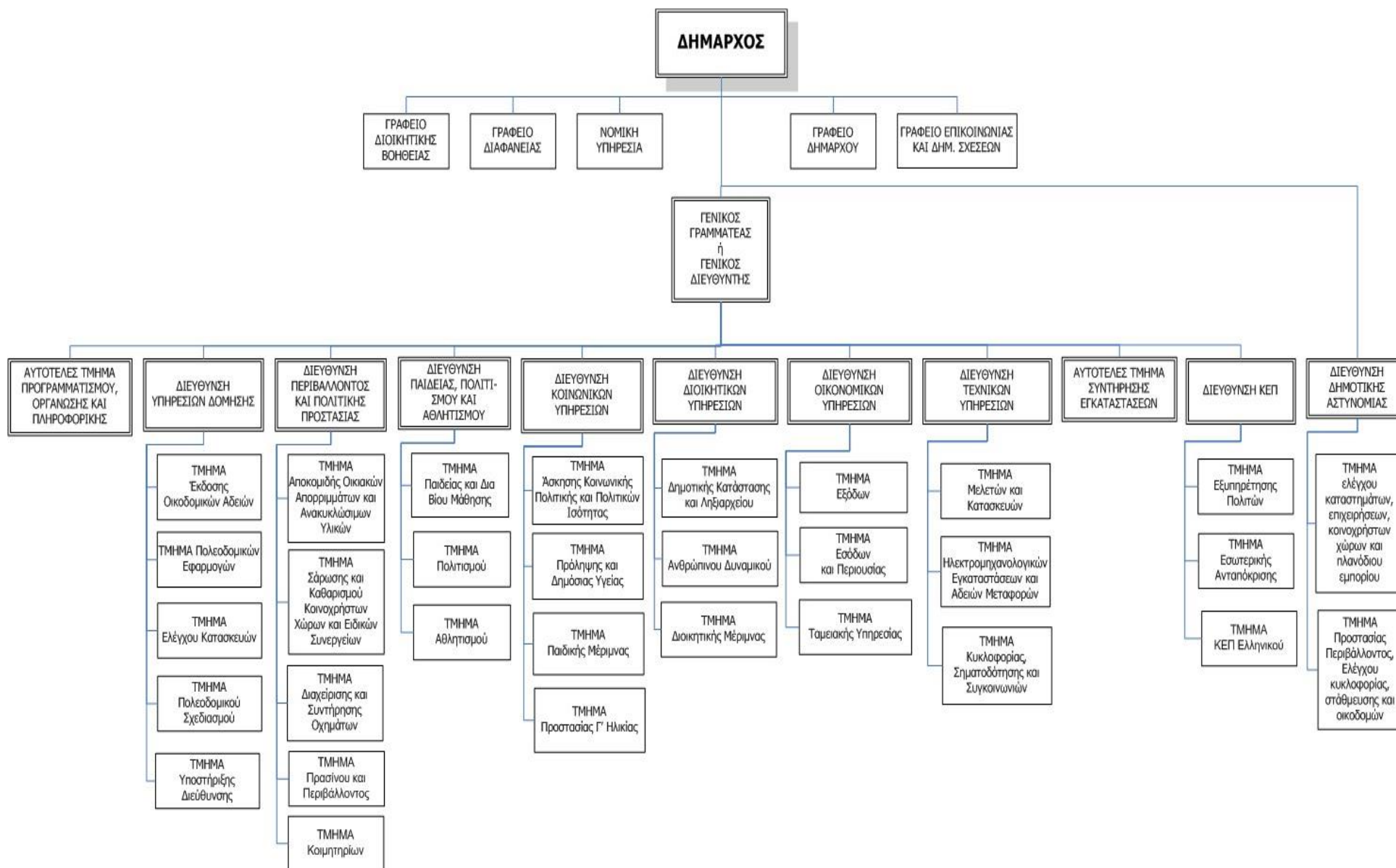
εφαρμογή προγραμμάτων που απευθύνονται στους νέους και συμμετέχει στους σχεδιασμούς και τα προγράμματα της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς. Σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή πολιτικών, προγραμμάτων και δράσεων στον τομέα του πολιτισμού για την προστασία του τοπικού πολιτισμού, την προβολή των πολιτιστικών αγαθών και των πολιτιστικών έργων που παράγονται σε τοπικό επίπεδο. Φροντίζει για την οργάνωση και παράδοση μαθημάτων, διοργανώνει εκδηλώσεις και παραστάσεις των εργαστηρίων, τηρεί μητρώο σπουδαστών και εισπράττει δίδακτρα . Φροντίζει για την ασφάλεια και την καλή λειτουργία των εγκαταστάσεων πολιτιστικών αιθουσών και θεάτρων, μηχανημάτων, υματισμού και εν γένει εξοπλισμού και μεριμνά για τη συντήρηση, βελτίωση, καθαριότητα και επισκευή τους.

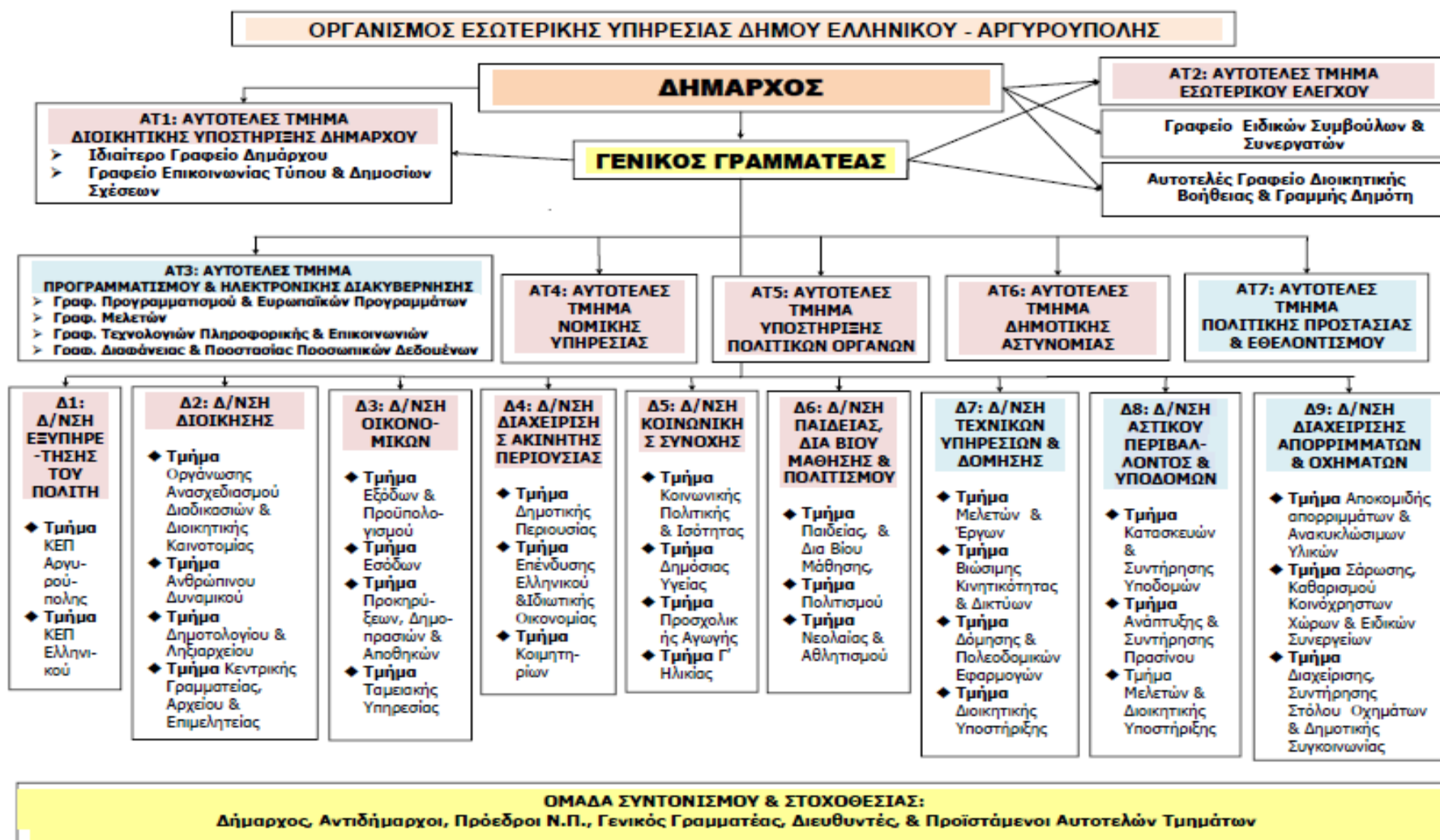
Διεύθυνση Εξυπηρέτησης του Πολίτη

Ενημερώνει και πληροφορεί τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων σχετικών με τις δημόσιες υπηρεσίες. Παραλαμβάνει αιτήσεις πολιτών για την διεκπεραίωση υποθέσεών τους από τις υπηρεσίες του Δημοσίου, ελέγχει την πληρότητά τους και σε περίπτωση που για την διεκπεραίωση της υπόθεσης απαιτούνται δικαιολογητικά, που δεν υποβάλλονται μαζί με την αίτηση, τα αναζητά και τα παραλαμβάνει με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο από τις αρμόδιες υπηρεσίες, μετά από σχετική εξουσιοδότηση των πολιτών. Διαβιβάζει πλήρεις τους φακέλους των υποθέσεων των πολιτών στην αρμόδια για την διεκπεραίωσή τους υπηρεσία με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο. Παραλαμβάνει από τις αρμόδιες υπηρεσίες τα τελικά έγγραφα που έχουν ζητηθεί από τους πολίτες και μεριμνά για την παράδοσή τους στους πολίτες, είτε με αποστολή, είτε μέσω του ΚΕΠ.

ΟΕΥ και Λειτουργικό Οργανόγραμμα

Καθώς οι ανάγκες και οι απαιτήσεις του Δήμου σε επίπεδο διοίκησης και οργάνωσης στην πράξη μεταβάλλονται, η πραγματική εικόνα του Δήμου, δηλαδή το Λειτουργικό Οργανόγραμμα των Υπηρεσιών, αποτυπώνεται ως ακολούθως:

Ακολουθεί πίνακας με το ανθρώπινο δυναμικό του Δήμου σύμφωνα με τον ΟΕΥ:

Πίνακας 30 Ανθρώπινο Δυναμικό Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΔΗΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ – ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	
Οργανικές Θέσεις με Σχέση Εργασίας Δημοσίου Δικαίου	
ΠΕ	39
ΤΕ	54
ΔΕ	154
ΥΕ	91
ΣΥΝΟΛΟ:	338
Θέσεις με Σχέση Εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου	
ΠΕ	7
ΤΕ	25
ΔΕ	41
ΥΕ	13
ΣΥΝΟΛΟ:	86

ΠΗΓΗ: ίδια επεξεργασία

4.2. Αναπτυξιακός Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Δήμου

Δυνάμει της υπ’ αριθμ. 17/ 2021 απόφασης ΔΣ του Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης εγκρίθηκε η Σύσταση Αναπτυξιακού Οργανισμού του Δήμου με επωνυμία “Αναπτυξιακός Οργανισμός Δήμου Ελληνικού-Αργυρούπολης - Αναπτυξιακή Εταιρεία Δήμου Ελληνικού-Αργυρούπολης Ανώνυμη Εταιρεία” και διακριτικό τίτλο “ΕΛΛΗΝΙΚΟ-ΑΝΕΛΙΞΗ Α.Ε.” Η Εταιρεία διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 2 του Ν. 4674/2020, τις διατάξεις του Ν. 4735/2020 καθώς και αυτές του Ν. 4548/2018, όπως κάθε φορά ισχύουν και από κάθε άλλη διάταξη νόμου αναγκαστικού δικαίου, όπως οι παραπάνω διατάξεις τροποποιούμενες ισχύουν κάθε φορά, καθώς και από τις διατάξεις του παρόντος καταστατικού. Έδρα της Εταιρείας ορίζεται ο Δήμος Ελληνικού-Αργυρούπολης του Νομού Αττικής. Εντός των σκοπών σύστασης αυτής ως αναφέρονται ρητώς στο καταστατικό συμπεριλαμβάνονται και οι κάτωθι:

- Η επιστημονική, συμβουλευτική και τεχνική υποστήριξη του Δήμου Ελληνικού-Αργυρούπολης, καθώς και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού, των Ενώσεων τους και φορέων αυτών, φορέων του Δημοσίου τομέα, συνεταιρισμών και ενώσεων αυτών, με στόχο την υποστήριξη της βελτίωσης; και του εκσυγχρονισμού των βασικών δημόσιου χαρακτήρα υποδομών, προκειμένου να επιτευχθεί η βιώσιμη ανάπτυξη και η ανθεκτικότητα αυτών, και να προωθηθεί η ασφάλεια και η ποιότητα ζωής των πολιτών, καθώς και επιστημονικών φορέων, επιμελητηρίων, φορέων συλλογικών κοινωνικών ή οικονομικών συμφερόντων, καθώς και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.
- Η υποστήριξη του σχεδιασμού καθώς και η εφαρμογή της γενικής αναπτυξιακής στρατηγικής του Δήμου Ελληνικού-Αργυρούπολης, καθώς και η προώθηση της επιχειρηματικής, οικονομικής και γενικότερα βιώσιμης ανάπτυξης του Δήμου, συμπεριλαμβανομένων των έργων υποδομής, καθώς και η ανάπτυξη δραστηριοτήτων προστασίας του περιβάλλοντος και αναβάθμισης της ποιότητας ζωής του Δήμου Ελληνικού-Αργυρούπολης.
- Η υποστήριξη του Δήμου Ελληνικού-Αργυρούπολης και η συμβολή στην χάραξη και υλοποίηση της ειδικής στρατηγικής χωρικής και αστικής ανάπτυξης, αστικής και κοινωνικής αναζωογόνησης και βιώσιμης αστικής κινητικότητας, καθώς και της σύνδεσης του παραλιακού μετώπου με τον ορεινό όγκο του Δήμου.
- Η μεγιστοποίηση των ωφελειών του Δήμου Ελληνικού-Αργυρούπολης από την αξιοποίηση και λειτουργία της επένδυσης στον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού – Αγίου Κοσμά (Ακίνητο Ελληνικού).
- Η αξιοποίηση άμεσων και έμμεσων αντισταθμιστικών ωφελειών από την αξιοποίηση και λειτουργία της επένδυσης στον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού – Αγίου Κοσμά.
- Η υποστήριξη του Δήμου Ελληνικού-Αργυρούπολης στη διασφάλιση της λειτουργικότητας και της ποιότητας των κοινοχρήστων χώρων, υποδομών, έργων και εξοπλισμού στα όρια του Δήμου και, δυνητικά εντός του Ακινήτου Ελληνικού, σε συνεργασία με τον Φορέα Διαχείρισης Κοινοχρήστων του Μητροπολιτικού

Πόλου Ελληνικού - Αγίου Κοσμά (Ν. 4549/2018), στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, καθώς και με άλλους εμπλεκόμενους Φορείς.

- Η επιστημονική και τεχνική υποστήριξη του Δήμου Ελληνικού-Αργυρούπολης στην οικονομική διαχείριση, βεβαίωση και είσπραξη πάσης φύσεως τελών που απορρέουν από την αξιοποίηση και λειτουργία της επένδυσης στον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού – Αγίου Κοσμά, αλλά και γενικότερα, από τις αρμοδιότητες και λειτουργίες του Δήμου Ελληνικού-Αργυρούπολης .

4.3. Καταγραφή της Υφιστάμενης Κατάστασης των Υπηρεσιών του Δήμου

Το παρόν κεφάλαιο αποτελεί μια καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης των Υπηρεσιών. Η καταγραφή βασίζεται σε στοιχεία που δόθηκαν από τις Υπηρεσίες του Δήμου. Στο πλαίσιο της κατάρτισης ενός Επιχειρησιακού Προγράμματος, τα στοιχεία αυτά έχουν ιδιαίτερη βαρύτητα επειδή η συγκέντρωση των στοιχείων από όλες τις Υπηρεσίες προσφέρει τη δυνατότητα διεξαγωγής συμπερασμάτων αναφορικά με διοικητικά και οργανωτικά ζητήματα που αφορούν το Δήμο έχοντας μια σφαιρική εικόνα. Η παρούσα καταγραφή αποτελεί βασική εισροή στο πλαίσιο της SWOT ανάλυσης του Δήμου ως οργανισμού.

Με **πράσινο** έχουν χαρακτηριστεί τα δυνατά σημεία της κάθε διεύθυνσης/τμήματος.

Με **κόκκινο** έχουν χαρακτηριστεί τα αδύναμα σημεία της κάθε διεύθυνσης/τμήματος.

Με **κίτρινο** έχουν χαρακτηριστεί οι ευκαιρίες ανάπτυξης της κάθε διεύθυνσης/τμήματος.

Με **γκρι** έχουν χαρακτηριστεί οι απειλές της κάθε διεύθυνσης/τμήματος.

Πίνακας 31 SWOT Ανάλυση Διευθύνσεων

	Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών	Διεύθυνση Οικονομικών	Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών	Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας	Διεύθυνση Υπηρεσιών Δόμησης	Διεύθυνση Κοινωνικών Υπηρεσιών	Διεύθυνση Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού
Καταλληλόλητα Προσωπικού	Green	Yellow	Green	Yellow	Yellow	Green	Green
Επάρκεια Προσωπικού	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red
Ανάγκες Κατάρτισης του Προσωπικού	Yellow	Grey	Yellow	Yellow	Yellow	Grey	Grey
Κτηριακές Εγκαταστάσεις	Green	Yellow	Green	Red	Green	Green	Green
Εξοπλισμός	Green	Red	Red	Red	Red	Yellow	Yellow

Συστήματα ΤΠΕ							
---------------	--	--	--	--	--	--	--

4.4. Καταγραφή της Υφιστάμενης Κατάστασης των ΝΠΔΔ του Δήμου

Το παρόν κεφάλαιο αποτελεί μια καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης των ΝΠΔΔ του Δήμου. Η καταγραφή βασίζεται σε στοιχεία που δόθηκαν από τα ΝΠΔΔ του Δήμου. Στο πλαίσιο της κατάρτισης ενός Επιχειρησιακού Προγράμματος, τα στοιχεία αυτά έχουν ιδιαίτερη βαρύτητα επειδή η συγκέντρωση των στοιχείων από όλες τις Υπηρεσίες προσφέρει τη δυνατότητα διεξαγωγής συμπερασμάτων αναφορικά με διοικητικά και οργανωτικά ζητήματα που αφορούν το Δήμο έχοντας μια σφαιρική εικόνα. Η παρούσα καταγραφή αποτελεί βασική εισροή στο πλαίσιο της SWOT ανάλυσης του Δήμου ως οργανισμού.

Με **πράσινο** έχουν χαρακτηριστεί τα δυνατά σημεία της κάθε διεύθυνσης/τμήματος.

Με **κόκκινο** έχουν χαρακτηριστεί τα αδύναμα σημεία της κάθε διεύθυνσης/τμήματος.

Με **κίτρινο** έχουν χαρακτηριστεί οι ευκαιρίες ανάπτυξης της κάθε διεύθυνσης/τμήματος.

Με **γκρι** έχουν χαρακτηριστεί οι απειλές της κάθε διεύθυνσης/τμήματος.

Πίνακας 32 SWOT Ανάλυση ΝΠΔΔ

	ΝΠΔΔ (ΟΝΑΔΕΑ)
Καταλληλόλητα Προσωπικού	Πράσινο
Επάρκεια Προσωπικού	Πράσινο
Ανάγκες Κατάρτισης του Προσωπικού	Κίτρινο
Κτηριακές Εγκαταστάσεις	Πράσινο
Εξοπλισμός	Κίτρινο
Συστήματα ΤΠΕ	Πράσινο

4.5. Σύνοψη Συμπερασμάτων προς τη Διοίκηση

Η κατάσταση του Δήμου όσον αφορά το κρίσιμο ζήτημα του μειωμένου προσωπικού, έχει δημιουργήσει σημαντικά εμπόδια στην ποιοτική απόδοση των υπηρεσιών. Ως αποτέλεσμα, η παρούσα ανάλυση οδηγεί στο συμπέρασμα ότι:

Ο μειωμένος αριθμός ειδικευμένων υπαλλήλων στον Δήμο σε συνδυασμό με την απουσία πολλών προβλεπόμενων από τον ΟΕΥ εργασιών και την έλλειψη τυποποιημένων-ψηφιοποιημένων διαδικασιών, δημιουργεί τις συνθήκες για την παρουσία ενός ακόμα κρίσιμου ζητήματος το οποίο αφορά άμεσα την

Ένα σημαντικό μέρος της γνώσης και της εμπειρίας των υπαλλήλων που αποχωρούν από το Δήμο, χάνεται από το Δήμο ως Οργανισμό. Οι επιπτώσεις σε όρους αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας δύναται να είναι πολύ σημαντικές. Συμπερασματικά, η τυποποίηση και ψηφιοποίηση των διαδικασιών λειτουργίας του Δήμου προκύπτει ως κρίσιμο ζήτημα ανάπτυξης, όχι μόνο λόγω των άμεσων ωφελειών που αδιαμφισβήτητα θα επιφέρει στη λειτουργία του Δήμου, αλλά κυρίως ως μέσω για την ανάσχεση των επιπτώσεων της μείωσης προσωπικού, όπως αναφέρθηκε παραπάνω.

Βάσει των παραπάνω και στα πλαίσια της αποτύπωσης της υφιστάμενης κατάστασης, τονίζεται πως θα ήταν ιδιαίτερα θετικό τόσο να ενισχυθεί το ανθρώπινο δυναμικό του Δήμου, όσο και να διερευνηθούν δυνατότητες αύξησης της παραγωγικότητας και της αποτελεσματικότητας του προσωπικού με τα εξής:

- ✓ Καταγραφή και Τυποποίηση διαδικασιών
- ✓ Ανασχεδιασμός & Αυτοματοποίηση Διαδικασιών Λειτουργίας του Δήμου
- ✓ Σύγχρονα εργαλεία Management (πχ. Σύστημα Διοίκησης Μέσω Στόχων, το οποίο έχει θεσμοθετηθεί με το Ν. 3230/2004)
- ✓ Ανάπτυξη - Εφαρμογή & Πιστοποίηση Συστημάτων Διαχείρισης Ποιότητας

5. Χρηματοοικονομική Ανάλυση

5.1. Οικονομική Διαχείριση

Οι βασικοί στόχοι της οικονομικής πολιτικής του Δήμου, όπως αυτοί καταγράφηκαν κατά τις συνεντεύξεις με τους αρμόδιους υπαλλήλους του Δήμου, συνοψίζονται στους ακόλουθους:

- i. Μείωση των δημοσίων δαπανών
- ii. Αύξηση των εσόδων
- iii. Βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών με ταυτόχρονη μείωση του χρόνου εξυπηρέτησης
- iv. Αύξηση του αριθμού των παρεχόμενων υπηρεσιών
- v. Αποτελεσματικότερη διαχείριση πόρων
- vi. Μείωση της γραφειοκρατίας
- vii. Αύξηση της λογοδοσίας (accountability) του Δήμου προς τους πολίτες
- viii. Αύξηση της διαφάνειας στη διαχείριση των οικονομικών

Βασικοί πυλώνες στη διαμόρφωση της οικονομικής πολιτικής του Δήμου αποτελεί η βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης των εσόδων, των εξόδων και γενικότερα των πόρων του.

5.2. Προϋπολογισμός του Δήμου

Η λειτουργία του Δήμου ξεκινά από τον καθορισμό των θεμελιωδών στόχων του, τους οποίους καλείται να καλύψει βάσει των πόρων που έχει στη διάθεσή του.

Ο προϋπολογισμός είναι ζωτικής σημασίας για τον Δήμο καθώς δίνει τη δυνατότητα

- του ελέγχου της τήρησης του αρχικού σχεδιασμού
- της μέτρησης της αποδοτικότητας του οργανισμού βάσει των πεπραγμένων του.

Σε περίπτωση που στην ανάλυση των αποτελεσμάτων διαπιστωθεί απόκλιση από τους επιθυμητούς στόχους, η διοίκηση του Δήμου μπορεί

- να τροποποιήσει το λειτουργικό της πρόγραμμα,

- να τροποποιήσει τον προϋπολογισμό προκειμένου να ανταποκριθεί στους αρχικά καθορισμένους στόχους του ή και ακόμα να επαναπροσδιορίσει τους στόχους που είχε θέσει εξ' αρχής προκειμένου να θέσει πιο ρεαλιστικές και εφαρμόσιμες στρατηγικές (υιοθέτηση εφαρμόσιμων στόχων).

Σε περιπτώσεις ιδιαίτερων ή έκτακτων συνθηκών αντιμετώπισης κρίσιμων καταστάσεων (φυσικές καταστροφές, πανδημίες κ.α.) ο Δήμος μπορεί να αναπροσαρμόσει ριζικά τον αρχικό λειτουργικό προγραμματισμό του ούτως ώστε να ανταποκριθεί στις νέες συνθήκες.

Ο προϋπολογισμός του Δήμου δεν συνδέεται μόνο με τον στρατηγικό σχεδιασμό του αλλά αποτελεί και ένα εργαλείο ορθής εκτέλεσης και παρακολούθησης των εργασιών του. Πιο συγκεκριμένα, αποτελεί ένα εργαλείο μέτρησης της αποδοτικότητας των διαφόρων τμημάτων του οργανισμού το οποίο συνακόλουθα χρησιμεύει στην υποκίνηση του προσωπικού με τρόπο τέτοιο που να ανταποκρίνεται στις επιδιώξεις του οργανισμού. Παράλληλα, η ορθή τήρηση του προϋπολογισμού εξασφαλίζει την αποφυγή περιπτώσεων ανάληψης δαπανών οι οποίες να μην ανταποκρίνονται στα όρια τα οποία είχαν εξ αρχής τεθεί και να ξεφεύγει η λειτουργία του Δήμου από τα πλαίσια που έχουν τεθεί. Τέλος, η ορθή τήρηση του προϋπολογισμού εξασφαλίζει τη διαφύλαξη των πόρων του οργανισμού από κακοδιαχείριση και σπατάλη.

5.3 Μεθοδολογία Οικονομικής Ανάλυσης

Ο νέος τύπος Προϋπολογισμού / Απολογισμού των ΟΤΑ, διαιρείται σε δύο μέρη.

Το Μέρος Ι περιλαμβάνει τα Έσοδα και το Μέρος ΙΙ τις Δαπάνες, μαζί με το Αποθεματικό. Στα πλαίσια της παρούσας ανάλυσης:

- Θα εξετασθούν οι Προϋπολογισμοί Εσόδων και Δαπανών των ετών 2018-2021, οι οποίοι δόθηκαν από τη Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Δήμου
- Θα εξετασθούν οι Απολογισμοί 2018-2020
- Σε όρους Δημόσιου Λογιστικού, η ανάλυση πραγματοποιήθηκε με βάση την πραγματική οικονομική κατάσταση του δήμου για κάθε οικονομικό έτος, δηλαδή τα εισπραχθέντα έσοδα και τα πληρωθέντα έξοδα.

Έσοδα: Τα Έσοδα ταξινομούνται σε έξι κύριες ομάδες, με κριτήριο την προέλευσή τους, που υποδιαιρούνται σε κατηγορίες, υποκατηγορίες και είδος εσόδου με βάση το δεκαδικό σύστημα. Η ανάλυση των πιο πάνω κατηγοριών εσόδων παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα.

Πίνακας 33 Κατηγορίες Εσόδων ΟΤΑ

Πίνακας Εσόδων					
0: Τακτικά	1: Έκτακτα	2: ΠΟΕ	3: Δάνεια και Απαιτήσεις ΠΟΕ	4: Υπέρ Δημοσίου και Τρίτων	5: Χρηματικό Υπόλοιπο
01: Πρόσοδοι από ακίνητη περιουσία	11: Από εκποίηση κινητής και ακίνητης περιουσίας	21: ΠΟΕ τακτικά	31: Εισπράξεις από δάνεια	41: Εισπράξεις υπέρ του δημοσίου και τρίτων	51: Χρηματικό υπόλοιπο προηγούμενης χρήσης
02: Εσοδα από κινητή περιουσία	12: Έκτακτες επιχορηγήσεις για κάλυψη λειτουργικών δαπανών	22: ΠΟΕ έκτακτα	32: Εισπρακτέα υπόλοιπα από βεβαιωθέντα έσοδα κατά τα παρελθόντα έτη	42: Επιστροφές χρημάτων	
03: Εσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα	13: Επιχορηγήσεις για επενδύσεις			43: Έσοδα προς απόδοση σε τρίτους	
04: Εσοδα από Λοιπά τέλη Δικαιώματα και Παροχή Υπηρεσιών	14: Δωρεές – κληρονομίες και κληροδοσίες				
05: Φόροι και εισφορές	15: Προσαυξήσεις – πρόστιμα - παράβολα				
06: Εσοδα από επιχορηγήσεις λειτουργικές δαπάνες	16: Λοιπά έκτακτα έσοδα				
07: Λοιπά τακτικά έσοδα					

Δαπάνες: Οι δαπάνες ταξινομούνται σε τέσσερις κύριες ομάδες (κεφάλαια) και ακολουθούν την ίδια μεθοδολογία υποδιαίρεσης σε κατηγορίες, υποκατηγορίες και είδος εξόδου (οριζόντια ταξινόμηση ή παρακολούθηση κατά είδος δαπάνης):

Κωδικός 6: Λειτουργικές Δαπάνες Χρήσης

Κωδικός 7: Επενδύσεις

Κωδικός 8: Πληρωμές από υποχρεώσεις ΠΟΕ, λοιπές αποδόσεις, προβλέψεις

Κωδικός 9: Αποθεματικό

Οι απολογισμοί αποτυπώνουν με ακρίβεια τις Οικονομικές Δραστηριότητες και Συναλλαγές του Δήμου, αφού έχουν ενσωματώσει τις θεσμικές και νομοθετικές αλλαγές που έχουν μεσολάβήσει τα τελευταία χρόνια και επιπλέον έχουν υιοθετήσει σύγχρονη λογιστική μεθοδολογία. Η ανάλυσή τους παρέχει συγκεκριμένη εικόνα των προτεραιοτήτων και των λειτουργιών του Δήμου.

5.4 Ανάλυση Εσόδων

5.4.1 Γενική Παρουσίαση Εσόδων

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται μια γενική εικόνα των εσόδων του Δήμου για τα Οικονομικά Έτη 2018 έως 2021.

Με βάση του προϋπολογισμού των εσόδων 2018-2021

Πίνακας 34 Γενική εικόνα εσόδων 2018-2021

Κωδικός	Περιγραφή	2018	2019	2020	2021	Μεταβολή 2018-2019	Μεταβολή 2019-2020	Μεταβολή 2020-2021	Μεταβολή 2018-2021
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	17.430.125,28	17.994.779,45	14.788.143,06	14.795.826,96	3%	-18%	0%	-15%
00	ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΑΠΟ ΔΙΑΦΟΡΑ ΜΙΣΘΩΜΑΤΩΝ Ν4002/2011	0,00	0,00	0,00	0,00				
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	670.950,33	616.200,00	693.824,31	601.558,70	-8%	13%	-13%	-10%
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	47.574,53	45.000,00	30.180,33	47.365,29	-5%	-33%	57%	0%

03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚ Α ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	4.766.243,67	5.157.200,00	5.075.650,43	5.122.889,42	8%	-2%	1%	7%
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	1.132.993,67	979.985,00	1.159.280,56	1.117.646,20	-14%	18%	-4%	-1%
05	ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ	408.412,04	427.450,00	427.189,92	455.722,58	5%	0%	7%	12%
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙ Σ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	10.196.526,21	10.642.144,4 5	7.152.365,01	7.250.991,61	4%	-33%	1%	-29%

07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	207.424,83	126.800,00	249.652,50	199.653,16	-39%	97%	-20%	-4%
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	2.560.485,61	2.235.424,32	3.636.813,21	4.036.226,91	-13%	63%	11%	58%
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0,00	0,00	0,00	0,00				
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙ Σ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	1.370.135,67	800.053,44	1.146.007,38	1.927.706,15	-42%	43%	68%	41%
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙ Σ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	615.487,01	819.935,88	2.076.734,29	1.654.212,10	33%	153%	-20%	169%

14	ΔΩΡΕΕΣ - ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕ Σ - ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	0,00	800,00	6.000,00	0,00			650%	-100%
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ - ΠΡΟΣΤΙΜΑ - ΠΑΡΑΒΟΛΑ	567.869,23	535.535,00	398.408,41	434.029,81	-6%	-26%	9%	-24%
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	6.993,70	79.100,00	9.663,13	20.278,85	1031%	-88%	110%	190%
2	ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩ Ν ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩ Ν ΕΤΩΝ (Π.Ο.Ε) ΠΟΥ ΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑ	465.358,17	382.775,00	426.776,75	374.451,27	-18%	11%	-12%	-20%

	Ι ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ								
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	442.782,42	342.775,00	392.717,99	324.714,78	-23%	15%	-17%	-27%
22	ΕΣΟΔΑ Π.Ο.Ε ΕΚΤΑΚΤΑ	22.575,75	40.000,00	34.058,76	49.736,49	77%	-15%	46%	120%
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ Π.Ο.Ε.	2.672.418,85	441.900,00	352.693,30	421.510,24	-83%	-20%	20%	-84%
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	2.007.958,91	0,00	0,00	250.976,00	-100%			-88%
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΠΟ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΤΑ	664.459,94	441.900,00	352.693,30	170.534,24	-33%	-20%	-52%	-74%

	ΤΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΕΤΗ								
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	3.674.139,39	3.891.300,00	4.549.181,23	4.659.499,73	6%	17%	2%	27%
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ	3.618.767,41	3.851.450,00	3.931.551,56	4.118.835,61	6%	2%	5%	14%
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	55.371,98	39.850,00	76.444,67	64.144,12	-28%	92%	-16%	16%
43	ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ	4.604.031,42	0,00	541.185,00	476.520,00	-100%		-12%	-90%

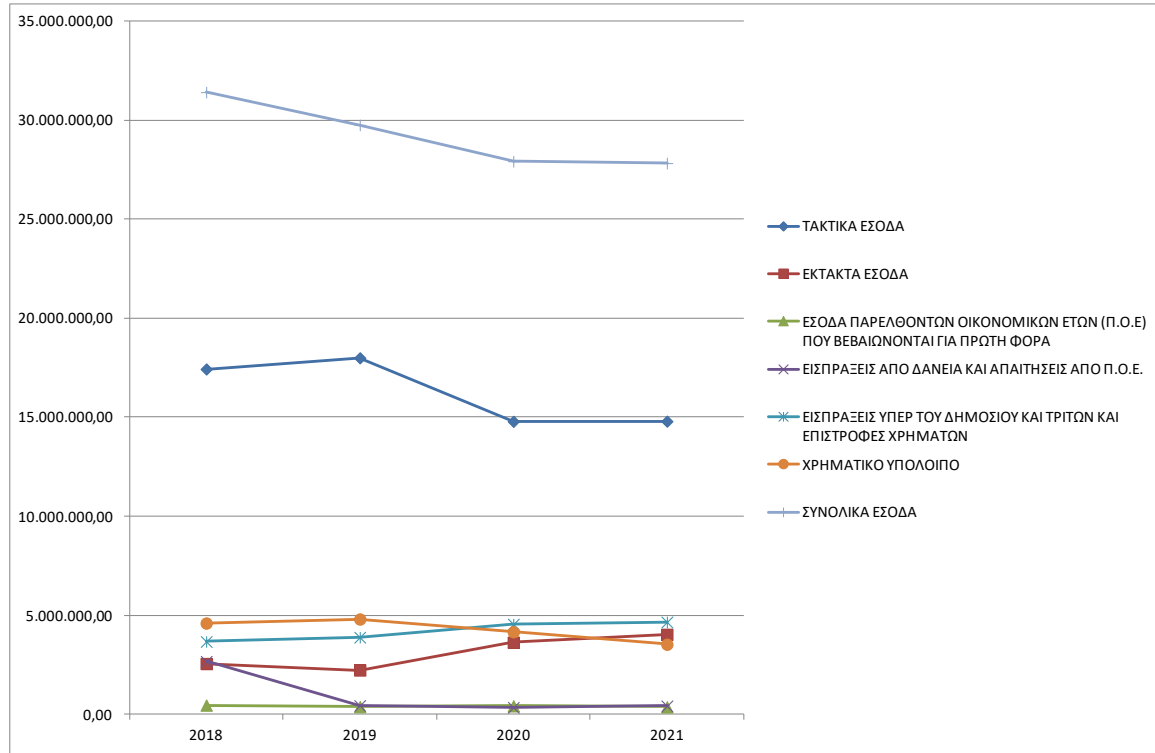
	(ΝΟΜΙΚΑ Ή ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ)								
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	4.604.031,42	4.808.283,70	4.162.342,82	3.535.958,50	4%	-13%	-15%	-23%
51	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝ ΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	4.604.031,42	4.808.283,70	4.162.342,82	3.535.958,50	4%	-13%	-15%	-23%

Πίνακας 35 Ποσοστιαίες μεταβολές εσόδων ανά κατηγορία και έτος

		2018	2019	2020	2021	Μεταβολή 2018-2019	Μεταβολή 2019-2020	Μεταβολή 2020-2021	Μεταβολή 2018-2021
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	17.430.125,28	17.994.779,45	14.788.143,06	14.795.826,96	3%	-18%	0%	-15%
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	2.560.485,61	2.235.424,32	3.636.813,21	4.036.226,91	-13%	63%	11%	58%
2	ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (Π.Ο.Ε) ΠΟΥ ΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	465.358,17	382.775,00	426.776,75	374.451,27	-18%	11%	-12%	-20%
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ Π.Ο.Ε.	2.672.418,85	441.900,00	352.693,30	421.510,24	-83%	-20%	20%	-84%
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	3.674.139,39	3.891.300,00	4.549.181,23	4.659.499,73	6%	17%	2%	27%
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	4.604.031,42	4.808.283,70	4.162.342,82	3.535.958,50	4%	-13%	-15%	-23%
	ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	31.406.558,72	29.754.462,47	27.915.950,37	27.823.473,61	-5%	-6%	0%	-11%

Με μια πρώτη ανάγνωση των στοιχείων του πίνακα, γίνεται φανερή μια μείωση των προϋπολογισμών των εσόδων κατά την περίοδο 2018 – 2021. Το στοιχείο αυτό απεικονίζεται γραφικά στο παρακάτω διάγραμμα.

Διάγραμμα 16 Κατηγορίες εσόδων ποσοτικά και κατ' έτος

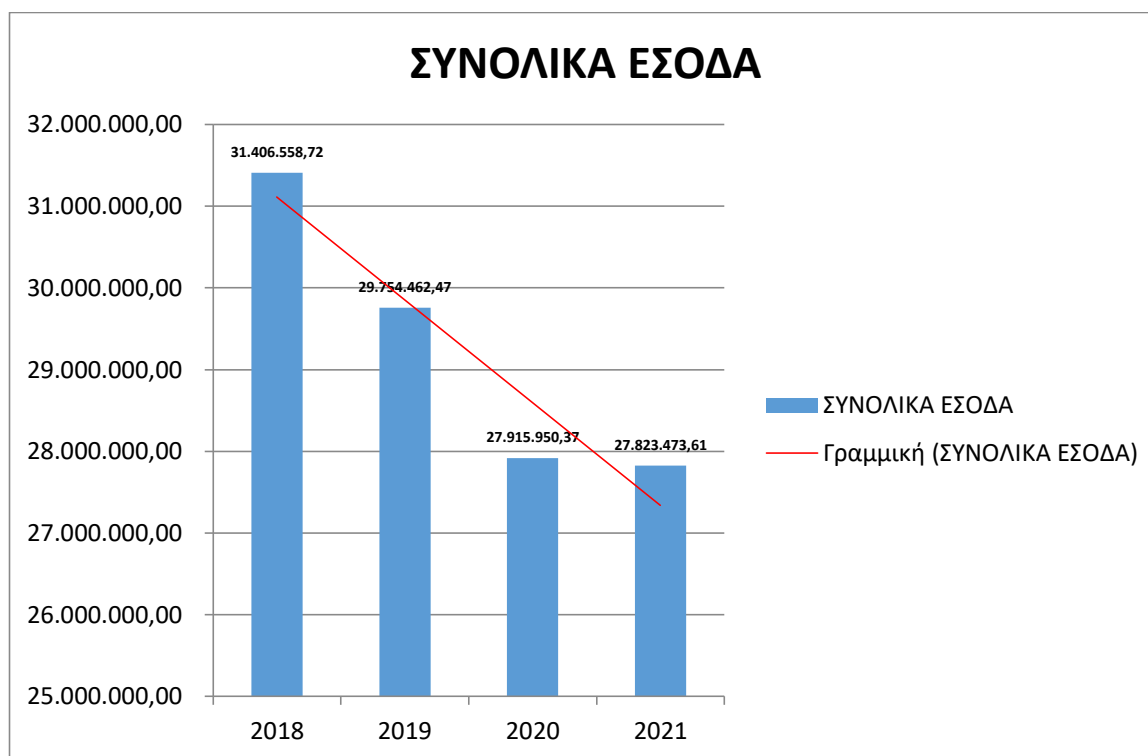

Από την παρουσίαση των στοιχείων αξίζει να σημειωθούν τα παρακάτω:

- Τα Συνολικά Έσοδα του Δήμου μειώθηκαν κατά 5% το Οικονομικό Έτος 2019 και κατά 6% το Οικονομικό Έτος 2020, με αποτέλεσμα μια συνολική μείωση των εσόδων κατά 11% από το 2018 έως το 2021.
- Τα Τακτικά Έσοδα παρουσιάζουν μια μείωση 18% από το 2019 στο 2020 και σχεδόν μηδενική μεταβολή από το 2020 στο 2021. Κατά τα έτη της παρούσας ανάλυσης παρατηρείται μια μείωση της τάξης του 15% από το 2018 στο 2021.
- Τα Έκτακτα Έσοδα αυξήθηκαν κατά 58% κατά την τριετία 2018-2021.
- Τα Έσοδα ΠΟΕ που βεβαιώνονται για πρώτη φορά παρουσιάζουν μια μείωση της τάξης του 20% κατά την τριετία 2018-2021.
- Οι Εισπράξεις από Δάνεια και Απαιτήσεις από ΠΟΕ μειώθηκαν κατά 84% την τριετία 2018-2021 ενώ οι Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων αυξήθηκαν κατά 27%.
- Το Χρηματικό Υπόλοιπο μειώθηκε κατά 23% την αντίστοιχη περίοδο.

Διαχρονική Εξέλιξη Εσόδων 2018 – 2021

Διάγραμμα 17 Διαχρονική Εξέλιξη Εσόδων 2018 – 2021

5.4.2 Σύνοψη Εσόδων

Η σύνοψη των εσόδων, ο βαθμός δηλαδή στον οποίο οι διαφορετικές κατηγορίες εσόδων συμμετέχουν στα συνολικά έσοδα του Δήμου για τα Οικονομικά Έτη 2018 έως 2021 παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα. Από την ανάγνωση των στοιχείων του πίνακα προκύπτουν τα πιο κάτω συμπεράσματα:

- Τα Τακτικά και τα Έκτακτα Έσοδα (στοιχεία προϋπολογισμών εσόδων 2018-2021) αποτελούν όπως ήταν αναμενόμενο τις δύο βασικότερες πηγές εσόδων του Δήμου. Αμέσως μετά έρχονται οι Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων και Επιστροφές Χρημάτων καθώς και το Χρηματικό Υπόλοιπο.
- Το ποσοστό συμμετοχής των Τακτικών Εσόδων στα Συνολικά Έσοδα του Δήμου, παρουσιάζει μια σχετική σταθερότητα διαχρονικά (κυμαίνεται από 53% έως 60%). Το ίδιο ισχύει και για το ποσοστό συμμετοχής των Έκτακτων Εσόδων (κυμαίνεται από 8% έως 15%). Τα πιο πάνω στοιχεία χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής και ανάλυσης καθώς η ανάγνωσή τους δεν μπορεί να είναι μονοσήμαντη. Πιο συγκεκριμένα, μια μικρή συμμετοχή των Έκτακτων Εσόδων στα Συνολικά Έσοδα, δύναται να υποδηλώνει μια μείωση των επιχορηγήσεων για επενδύσεις, γεγονός που συνεπάγεται αδυναμία του Δήμου να προσελκύσει πόρους για την υλοποίηση επενδύσεων. Από την άλλη

πλευρά, δύναται επίσης να υποδηλώνει μια μείωση του βαθμού εξάρτησης του Δήμου από πόρους (κοινοτικούς και μη), την διαθεσιμότητα των οποίων δεν μπορεί να ελέγξει άμεσα. Αντίστοιχα (αντίστροφα) συμπεράσματα θα προκύψουν, αναλύοντας ένα υψηλό ποσοστό συμμετοχής των Έκτακτων Εσόδων στα συνολικά έσοδα του Δήμου. Σε κάθε περίπτωση, για την αξιολόγηση της σύνθεσης των εσόδων δεν πρέπει να εξετάζεται μόνο ο βαθμός συμμετοχής των τακτικών και έκτακτων εσόδων στα συνολικά έσοδα, αλλά πρέπει να συνυπολογίζονται υπόψη τα εξής:

- Η εξέλιξη των τακτικών εσόδων διαχρονικά
- Η εξέλιξη των έκτακτων εσόδων διαχρονικά

Σε κάθε περίπτωση, στο πλαίσιο της ανάλυσης της σύνθεσης των εσόδων, πρέπει να υπογραμμιστούν τα εξής, σχετικά με τη διαδικασία οικονομικού προγραμματισμού των ΟΤΑ:

- Η αβεβαιότητα σχετικά με την εξασφάλιση πόρων δύναται να επηρεάζει την ακρίβεια του προϋπολογισμού και γενικότερα την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας προγραμματισμού του Δήμου.
- Το οικονομικό περιβάλλον λειτουργίας των ΟΤΑ παραμένει αρνητικό και εκτιμήσεις αναφορικά με τη χρηματοδότηση των ΟΤΑ από τον κρατικό προϋπολογισμό στο μέλλον, χαρακτηρίζονται από αβεβαιότητα. Συνεπώς η μέγιστη δυνατή αξιοποίηση των διαθέσιμων Ευρωπαϊκών πόρων (ή γενικότερα μη Εθνικών πόρων) είναι κρίσιμη.

Πίνακας 36 Σύνθεση εσόδων κατ' έτος

		2018	2019	2020	2021	Ποσοστό επί του Συνόλου			
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	17.430.125,28	17.994.779,45	14.788.143,06	14.795.826,96	55%	60%	53%	53%
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	2.560.485,61	2.235.424,32	3.636.813,21	4.036.226,91	8%	8%	13%	15%
2	ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (Π.Ο.Ε) ΠΟΥ ΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	465.358,17	382.775,00	426.776,75	374.451,27	1%	1%	2%	1%
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ Π.Ο.Ε.	2.672.418,85	441.900,00	352.693,30	421.510,24	9%	1%	1%	2%
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ	3.674.139,39	3.891.300,00	4.549.181,23	4.659.499,73	12%	13%	16%	17%

	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ								
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	4.604.031,42	4.808.283,70	4.162.342,82	3.535.958,50	15%	16%	15%	13%
	ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	31.406.558,72	29.754.462,47	27.915.950,37	27.823.473,61				

Πίνακας 37 Έσοδα και κατ' έτος ποσοστιαία κατανομή επί του συνόλου

Κωδικός	Περιγραφή	2018	2019	2020	2021	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ 2018	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ 2019	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ 2020	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ 2021
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	17.430.125,28	17.994.779,45	14.788.143,06	14.795.826,96	55,50%	60,48%	52,97%	53,18%
00	ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΑΠΟ ΔΙΑΦΟΡΑ ΜΙΣΘΩΜΑΤΩ Ν Ν4002/2011	0,00	0,00	0,00	0,00				
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	670.950,33	616.200,00	693.824,31	601.558,70	2,14%	2,07%	2,49%	2,16%
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	47.574,53	45.000,00	30.180,33	47.365,29	0,15%	0,15%	0,11%	0,17%

03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙ ΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	4.766.243,67	5.157.200,00	5.075.650,43	5.122.889,42	15,18%	17,33%	18,18%	18,41%
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	1.132.993,67	979.985,00	1.159.280,56	1.117.646,20	3,61%	3,29%	4,15%	4,02%
05	ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ	408.412,04	427.450,00	427.189,92	455.722,58	1,30%	1,44%	1,53%	1,64%
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙ Σ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	10.196.526,21	10.642.144,45	7.152.365,01	7.250.991,61	32,47%	35,77%	25,62%	26,06%

07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	207.424,83	126.800,00	249.652,50	199.653,16	0,66%	0,43%	0,89%	0,72%
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	2.560.485,61	2.235.424,32	3.636.813,21	4.036.226,91	8,15%	7,51%	13,03%	14,51%
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0,00	0,00	0,00	0,00				
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙ Σ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	1.370.135,67	800.053,44	1.146.007,38	1.927.706,15	4,36%	2,69%	4,11%	6,93%
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙ Σ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	615.487,01	819.935,88	2.076.734,29	1.654.212,10	1,96%	2,76%	7,44%	5,95%

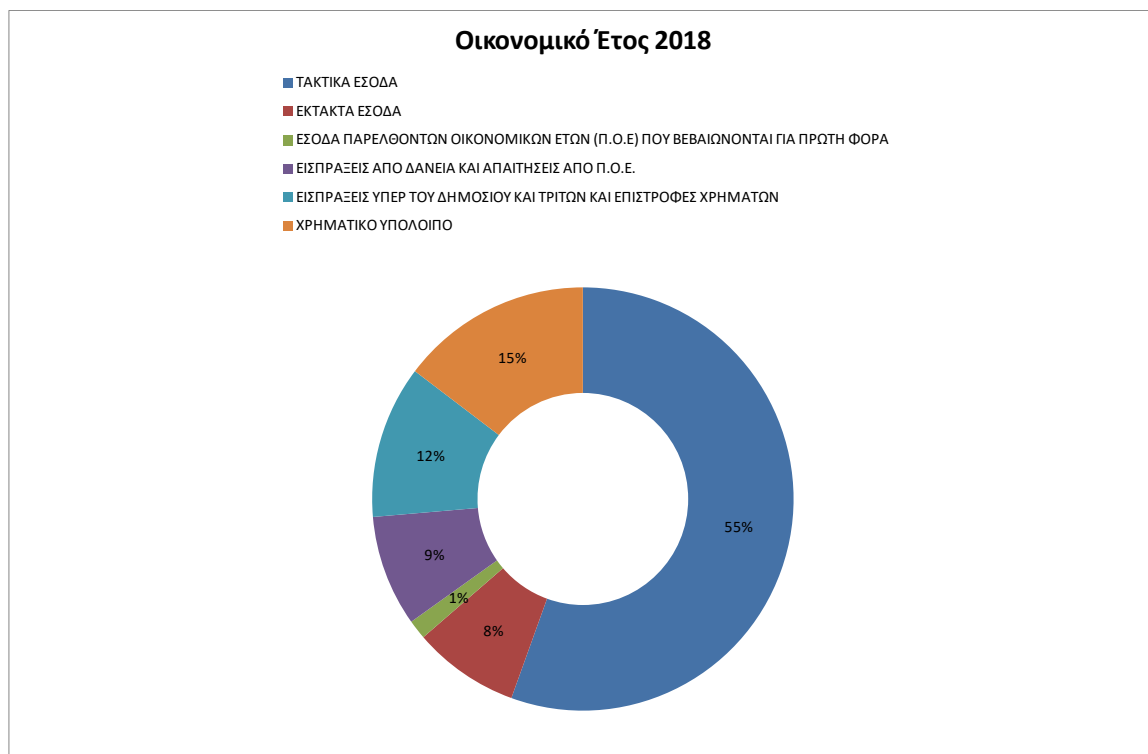
14	ΔΩΡΕΕΣ - ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕ Σ - ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	0,00	800,00	6.000,00	0,00		0,00%	0,02%	
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙ Σ - ΠΡΟΣΤΙΜΑ - ΠΑΡΑΒΟΛΑ	567.869,23	535.535,00	398.408,41	434.029,81	1,81%	1,80%	1,43%	1,56%
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	6.993,70	79.100,00	9.663,13	20.278,85	0,02%	0,27%	0,03%	0,07%
2	ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩ Ν ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩ Ν ΕΤΩΝ (Π.Ο.Ε) ΠΟΥ ΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤ	465.358,17	382.775,00	426.776,75	374.451,27	1,48%	1,29%	1,53%	1,35%

	ΑΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ								
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	442.782,42	342.775,00	392.717,99	324.714,78	1,41%	1,15%	1,41%	1,17%
22	ΕΣΟΔΑ Π.Ο.Ε ΕΚΤΑΚΤΑ	22.575,75	40.000,00	34.058,76	49.736,49	0,07%	0,13%	0,12%	0,18%
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ Π.Ο.Ε.	2.672.418,85	441.900,00	352.693,30	421.510,24	8,51%	1,49%	1,26%	1,51%
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	2.007.958,91	0,00	0,00	250.976,00	6,39%			0,90%
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΠΟ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΤΑ	664.459,94	441.900,00	352.693,30	170.534,24	2,12%	1,49%	1,26%	0,61%

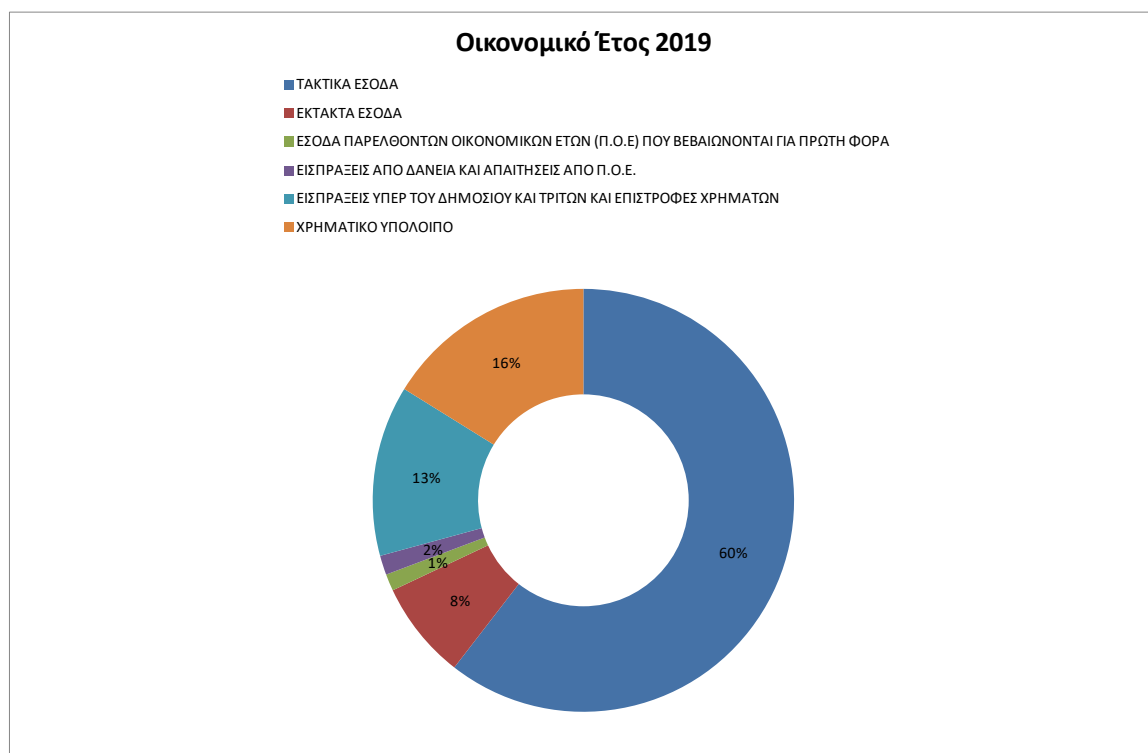
	ΤΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΕΤΗ								
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	3.674.139,39	3.891.300,00	4.549.181,23	4.659.499,73	11,70%	13,08%	16,30%	16,75%
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ	3.618.767,41	3.851.450,00	3.931.551,56	4.118.835,61	11,52%	12,94%	14,08%	14,80%
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	55.371,98	39.850,00	76.444,67	64.144,12	0,18%	0,13%	0,27%	0,23%
43	ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΕ	4.604.031,42	0,00	541.185,00	476.520,00	14,66%		1,94%	1,71%

	ΤΡΙΤΟΥΣ (ΝΟΜΙΚΑ Ή ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ)								
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	4.604.031,42	4.808.283,70	4.162.342,82	3.535.958,50	14,66%	16,16%	14,91%	12,71%
51	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝ ΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	4.604.031,42	4.808.283,70	4.162.342,82	3.535.958,50	14,66%	16,16%	14,91%	12,71%
	ΣΥΝΟΛΟ	31.406.558,72	29.754.462,47	27.915.950,37	27.823.473,61	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

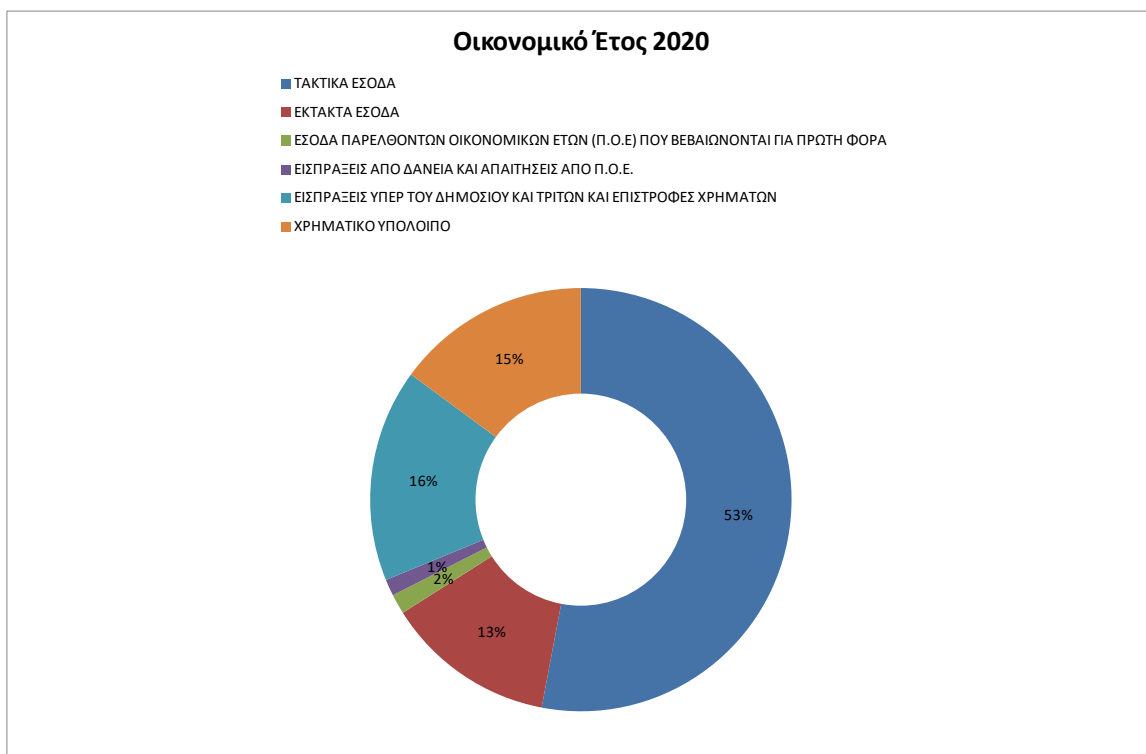
Διάγραμμα 18 Σύνθεση των Εσόδων Οικονομικού Έτους 2018

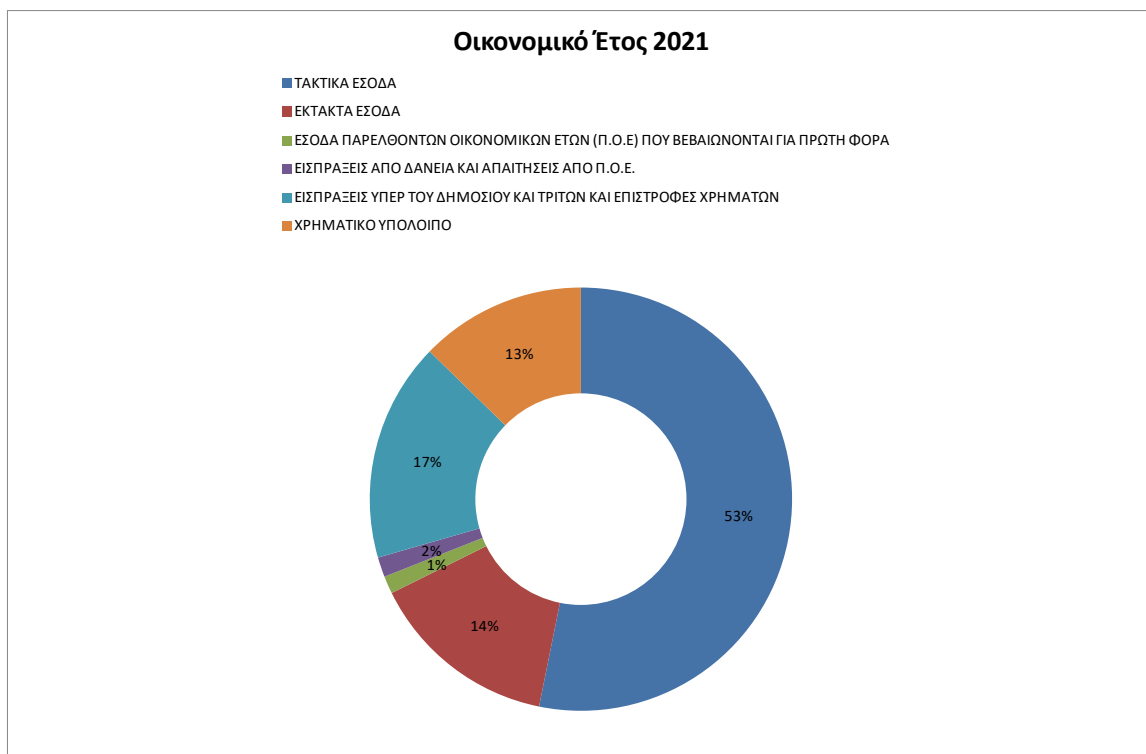
Διάγραμμα 19 Σύνθεση των Εσόδων Οικονομικού Έτους 2019

Διάγραμμα 20 Σύνθεση Εσόδων Οικονομικού Έτους 2020

Διάγραμμα 21 Σύνθεση Εσόδων Οικονομικού Έτους 2021

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, τα Συνολικά Έσοδα του Δήμου μειώθηκαν κατά 5% το Οικονομικό Έτος 2018, μειώθηκαν κατά 6% το Οικονομικό Έτος 2019, με αποτέλεσμα μια συνολική μείωση των εσόδων κατά 11% από το 2018 έως το 2021.

Αναλυτικότερα:

- Τακτικά Έσοδα: Τα Τακτικά Έσοδα του Δήμου παρουσιάζουν μια σχετική σταθερότητα διαχρονικά, στοιχείο αρκετά αναμενόμενο λόγω της σύνθεσής τους.
- Το μεγαλύτερο μέρος των Τακτικών Εσόδων, αποτελούν τα Έσοδα από Ανταποδοτικά Τέλη και Δικαιώματα (για το έτος 2018: 15,18%, για το έτος 2019: 17,33%, για το έτος 2020: 18,18%, για το έτος 2021: 18,41%) και τα Έσοδα από Επιχορηγήσεις για λειτουργικές δαπάνες (για το έτος 2018: 32,47%, για το έτος 2019: 35,77%, για το έτος 2020: 25,62%, για το έτος 2021: 26,06%).
- Τα Έσοδα από Ανταποδοτικά Τέλη και Δικαιώματα παρουσίασαν μια μικρή αύξηση της τάξης του 3,23% μεταξύ 2018 – 2021 ενώ τα Έσοδα από Επιχορηγήσεις για λειτουργικές δαπάνες μια μείωση 6,41%.
- Τα έσοδα από την ακίνητη και την κινητή περιουσία παραμένουν διαχρονικά σχεδόν σταθερά.
- Έκτακτα Έσοδα: Τα Έκτακτα Έσοδα του Δήμου από 8,15% επί του συνόλου που ήταν το 2018 αυξήθηκαν σε 14,51% επί του συνόλου το 2021. Από την αναλυτική παράθεση της σύνθεσης των Έκτακτων Εσόδων, αξιοσημείωτη αύξηση παρατηρείται στις Επιχορηγήσεις για Επενδύσεις από 1,96% σε 5,95%. Σημειώνεται ότι οι Επιχορηγήσεις για Επενδύσεις το 2020 αποτέλεσαν το 7,44% του συνόλου των εσόδων ενώ το 2021 μειώθηκαν σε 5,95% επί του συνόλου.
- Έσοδα ΠΟΕ: Τα Έσοδα ΠΟΕ δεν παρουσίασαν μεγάλες μεταβολές κατά τα έτη της ανάλυσης. Αναλυτικότερα, το 2018 αποτελούσαν το 1,48% του συνόλου των εσόδων.

- Εισπράξεις από Δάνεια & Απαιτήσεις από ΠΟΕ: Η συγκεκριμένη κατηγορία εσόδων μεταβλήθηκε από 8,51% επί του συνόλου που ήταν το 2018 σε 1,51% επί του συνόλου το 2021.
- Εισπράξεις Υπέρ Δημοσίου & Τρίτων: Οι Εισπράξεις Υπέρ Δημοσίου και Τρίτων αύξησαν τη συμμετοχή τους στο σύνολο των Εσόδων από 11,7% που ήταν το 2018 σε 16,75% το 2021.
- Χρηματικό Υπόλοιπο: Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα στοιχεία αναφορικά με την εξέλιξη του χρηματικού υπολοίπου. Το χρηματικό υπόλοιπο παρουσίασε μείωση περίπου κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες από το 2018 έως το 2021.

5.4.3 Κατάρτιση Προϋπολογισμού Εσόδων

Σημείωση: Η παρακάτω ανάλυση βασίστηκε στα απολογιστικά στοιχεία που μας δόθηκαν από τη Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Δήμου.

Η σχέση που διαμορφώνεται μεταξύ

- Προϋπολογισθέντων Εσόδων,
- Προϋπολογισθέντων όπως Διαμορφώθηκαν μετά από Αναμορφώσεις
- Βεβαιωθέντων και
- Εισπραχθέντων,

ήτοι του αρχικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού μετά τις όποιες αναμορφώσεις κατά τη διάρκεια του έτους, αποτυπώνει την αποτελεσματικότητα του οικονομικού προγραμματισμού σε ετήσια βάση / προϋπολογισμού.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, η αβεβαιότητα σχετικά με την εξασφάλιση πόρων δύναται να επηρεάζει σημαντικά την ακρίβεια του προϋπολογισμού και γενικότερα την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας προγραμματισμού του Δήμου, συνεπώς σε πολύ μεγάλο βαθμό η ακρίβεια του προϋπολογισμού επηρεάζεται από εξωτερικούς παράγοντες. Η παράμετρος αυτή διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στο πλαίσιο της υφιστάμενης οικονομικής συγκυρίας σε εθνικό επίπεδο.

Το σύνολο των παραπάνω εξετάζονται στους πίνακες που ακολουθούν.

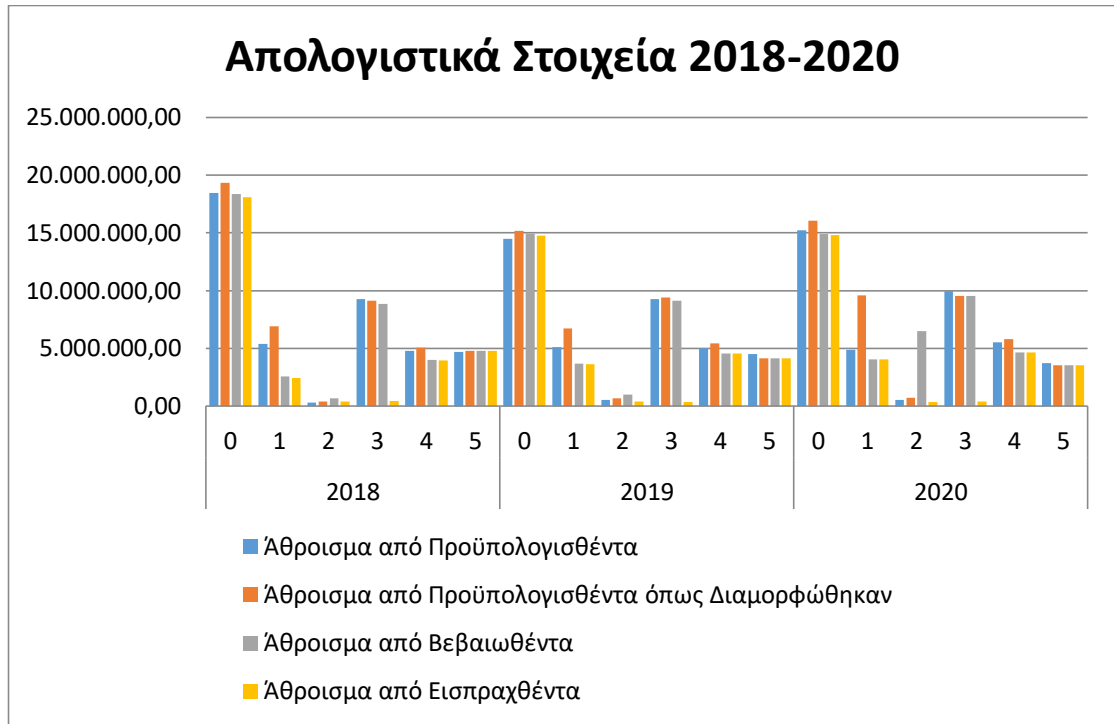
Πίνακας 38 Ποσοτική και ποσοστιαία αποτύπωση εισπραχθέντων/προυπολογισθέντων

	Προϋπολογισθέντα	Προϋπολογισθέντα όπως Διαμορφώθηκαν	Βεβαιωθέντα	Εισπραχθέντα	Ποσοστό Εισπραχθέντων / Προϋπολογισθέντων
2018	42.905.259,97	45.717.609,93	39.308.513,66	30.191.353,41	70,37%
0	18.467.631,12	19.357.915,71	18.378.278,83	18.116.239,95	98,10%
1	5.386.555,52	6.911.650,04	2.589.886,67	2.418.276,82	44,89%
2	300.000,00	427.539,15	680.869,22	410.616,15	136,87%
3	9.276.393,13	9.122.100,95	8.857.360,95	454.535,99	4,90%
4	4.787.996,27	5.090.120,38	3.993.834,29	3.983.400,80	83,20%
5	4.686.683,93	4.808.283,70	4.808.283,70	4.808.283,70	102,59%
2019	38.984.280,00	41.582.071,90	37.537.125,87	27.915.950,37	71,61%
0	14.494.199,13	15.170.397,62	14.966.235,57	14.788.143,06	102,03%
1	5.118.267,20	6.755.585,65	3.683.873,66	3.636.813,21	71,06%
2	552.100,00	664.414,09	1.025.661,43	426.776,75	77,30%
3	9.290.685,85	9.404.488,40	9.139.599,60	352.693,30	3,80%
4	5.028.601,08	5.424.843,32	4.559.412,79	4.549.181,23	90,47%
5	4.500.426,74	4.162.342,82	4.162.342,82	4.162.342,82	92,49%
2020	39.865.198,00	45.316.660,45	43.259.074,41	27.823.473,61	69,79%
0	15.213.445,02	16.081.143,60	14.922.798,52	14.795.826,96	97,25%
1	4.892.105,04	9.597.620,10	4.077.334,80	4.036.226,91	82,50%
2	537.644,00	725.665,72	6.505.332,07	374.451,27	69,65%
3	9.944.814,31	9.560.555,79	9.546.791,79	421.510,24	4,24%
4	5.544.189,63	5.815.716,74	4.670.858,73	4.659.499,73	84,04%
5	3.733.000,00	3.535.958,50	3.535.958,50	3.535.958,50	94,72%
Γενικό άθροισμα	121.754.737,97	132.616.342,28	120.104.713,94	85.930.777,39	

Συμπερασματικά:

- Τα Εισπραχθέντα Τακτικά Έσοδα, τα οποία αποτελούν και τη κατηγορία εσόδων με τη μεγαλύτερη συμμετοχή στα συνολικά έσοδα του Δήμου, αποτελούν για το έτος 2018 το 98% των Προϋπολογισθέντων Εσόδων, για το έτος 2019, το 102% μετά τις αναδιαμορφώσεις όπου τα Προϋπολογισθέντα Έσοδα συγκριτικά με τα Προϋπολογισθέντα όπως Διαμορφώθηκαν μετά από Αναμορφώσεις, παρουσίασαν μια αυξητική μεταβολή της τάξης των 4,46%, και, τέλος, για το έτος 2020, το 97%. Συμπερασματικά, η διαδικασία ετήσιου οικονομικού προγραμματισμού μπορεί να θεωρηθεί ιδιαίτερα αποτελεσματική ως προς τα Τακτικά Έσοδα. Σε κάθε περίπτωση βέβαια το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο δεν επιτρέπει πλέον σημαντικές αποκλίσεις, προσδιορίζοντας κάτω από ποιες προϋποθέσεις - που αφορούν ουσιαστικά την εισπραξιμότητα - ένα συγκεκριμένο έσοδο μπορεί να εγγραφεί στον προϋπολογισμό εσόδων.
- Τα Εισπραχθέντα Έκτακτα Έσοδα, κατά τα έτη 2018-2020, παρουσίασαν μια διακύμανση μεταξύ των Εισπραχθέντων προς Προϋπολογισθέντων όπου 44,89% ήταν το ελάχιστο το 2018 και 82,5% το 2020 το μέγιστο.
- Τα μικρότερα ποσοστά Εισπραχθέντων προς Προϋπολογισθέντων σημειώνονται στην κατηγορία Εσόδων 3 δηλαδή στα Έσοδα από Εισπράξεις από Δάνεια και Απαιτήσεις ΠΟΕ
- Σε υψηλά ποσοστά (από 83,2% το 2018, 90,47% το 2019 και 84,04% το 2020), κατά τα έτη 2018-2020, κυμάνθηκαν τόσο τα Εισπραχθέντα προς τα Προϋπολογισθέντα της κατηγορίας Εσόδων 4 δηλαδή Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων όσο και της κατηγορίας Εσόδων 5 δηλαδή το Χρηματικό Υπόλοιπο.

Διάγραμμα 22 Απολογιστικά στοιχεία 2018- 2020

Με βάση τα συγκριτικά στοιχεία του Αρχικού Προϋπολογισμού των Εσόδων και των στοιχείων από τους Απολογισμούς των Εσόδων, σημειώνονται σημαντικές μεταβολές, όπως φαίνεται και στον πίνακα που ακολουθεί. Οι μεταβολές αυτές για το έτος 2018 κυμαίνονται από -35,53% έως 110,37%, για το έτος 2019, κυμαίνονται από -19,45% έως 2002,44% και για το έτος 2021 από -10,31% έως 2719,68%. Σημειώνεται ότι στο σύνολο οι μεταβολές αυτές κυμαίνονται από 36,61% το 2018 έως 42,8% το 2020.

Πίνακας 39 Μεταβολή Π/Υ- Απολογισμού κατ' έτος

ΕΤΟΣ	Κωδικός	Περιγραφή	Αρχικός Π/Υ	Π/Υ Απολογισμού	Μεταβολή
2018	0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	17.430.125,28	18.467.631,12	5,95%
	1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	2.560.485,61	5.386.555,52	110,37%
	2	ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (Π.Ο.Ε) ΠΟΥ ΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	465.358,17	300.000,00	-35,53%
	3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ Π.Ο.Ε.	2.672.418,85	9.276.393,13	247,12%
	4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	3.674.139,39	4.787.996,27	30,32%
	5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	4.604.031,42	4.686.683,93	1,80%
			ΣΥΝΟΛΟ	31.406.558,72	42.905.259,97
2019	0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	17.994.779,45	14.494.199,13	-19,45%
	1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	2.235.424,32	5.118.267,20	128,96%
	2	ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (Π.Ο.Ε) ΠΟΥ ΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	382.775,00	552.100,00	44,24%

	3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ Π.Ο.Ε.	441.900,00	9.290.685,85	2002,44%
	4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	3.891.300,00	5.028.601,08	29,23%
	5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	4.808.283,70	4.500.426,74	-6,40%
		ΣΥΝΟΛΟ	29.754.462,47	38.984.280,00	31,02%
2020	0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	14.788.143,06	15.213.445,02	2,88%
	1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	3.636.813,21	4.892.105,04	34,52%
	2	ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (Π.Ο.Ε) ΠΟΥ ΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	426.776,75	537.644,00	25,98%
	3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ Π.Ο.Ε.	352.693,30	9.944.814,31	2719,68%
	4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	4.549.181,23	5.544.189,63	21,87%
	5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	4.162.342,82	3.733.000,00	-10,31%
			ΣΥΝΟΛΟ	27.915.950,37	39.865.198,00

5.4.4 Υλοποίηση Προϋπολογισμού Εσόδων

Η σχέση που διαμορφώνεται απολογιστικά μεταξύ βεβαιωθέντων και τελικά προϋπολογισθέντων (μετά από αναμορφώσεις) εσόδων αποτελεί δείκτη αξιολόγησης της διαχειριστικής προσπάθειας που αναλαμβάνουν οι δημοτικές υπηρεσίες για την υλοποίησή του προϋπολογισμού εσόδων.

Πίνακας 40 Συνολική αποτύπωση Προϋπολογισθέντων - Βεβαιωθέντων -Εισπραχθέντων

ΕΤΟΣ	Κωδικός	Περιγραφή	Προϋπολογισθέντα	Προϋπολογισθέντα όπως Διαμορφώθηκαν	Βεβαιωθέντα	Εισπραχθέντα	Αρχικός Π/Υ	Π/Υ Απολογισμού	Μεταβολή
2018	0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	18.467.631,12	19.357.915,71	18.378.278,83	18.116.239,95	17.430.125,28	18.467.631,12	5,95%
	1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	5.386.555,52	6.911.650,04	2.589.886,67	2.418.276,82	2.560.485,61	5.386.555,52	110,37%
	2	ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (Π.Ο.Ε) ΠΟΥ ΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	300.000,00	427.539,15	680.869,22	410.616,15	465.358,17	300.000,00	-35,53%
	3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ Π.Ο.Ε.	9.276.393,13	9.122.100,95	8.857.360,95	454.535,99	2.672.418,85	9.276.393,13	247,12%
	4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	4.787.996,27	5.090.120,38	3.993.834,29	3.983.400,80	3.674.139,39	4.787.996,27	30,32%
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	4.686.683,93	4.808.283,70	4.808.283,70	4.808.283,70	4.604.031,42	4.686.683,93	1,80%	
2019	0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	14.494.199,13	15.170.397,62	14.966.235,57	14.788.143,06	17.994.779,45	14.494.199,13	-19,45%
	1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	5.118.267,20	6.755.585,65	3.683.873,66	3.636.813,21	2.235.424,32	5.118.267,20	128,96%
	2	ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (Π.Ο.Ε) ΠΟΥ ΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	552.100,00	664.414,09	1.025.661,43	426.776,75	382.775,00	552.100,00	44,24%

	3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ Π.Ο.Ε.	9.290.685,85	9.404.488,40	9.139.599,60	352.693,30	441.900,00	9.290.685,85	2002,44%
	4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	5.028.601,08	5.424.843,32	4.559.412,79	4.549.181,23	3.891.300,00	5.028.601,08	29,23%
	5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	4.500.426,74	4.162.342,82	4.162.342,82	4.162.342,82	4.808.283,70	4.500.426,74	-6,40%
2020	0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	15.213.445,02	16.081.143,60	14.922.798,52	14.795.826,96	14.788.143,06	15.213.445,02	2,88%
	1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	4.892.105,04	9.597.620,10	4.077.334,80	4.036.226,91	3.636.813,21	4.892.105,04	34,52%
	2	ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (Π.Ο.Ε) ΠΟΥ ΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	537.644,00	725.665,72	6.505.332,07	374.451,27	426.776,75	537.644,00	25,98%
	3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ Π.Ο.Ε.	9.944.814,31	9.560.555,79	9.546.791,79	421.510,24	352.693,30	9.944.814,31	2719,68%
	4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	5.544.189,63	5.815.716,74	4.670.858,73	4.659.499,73	4.549.181,23	5.544.189,63	21,87%
	5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	3.733.000,00	3.535.958,50	3.535.958,50	3.535.958,50	4.162.342,82	3.733.000,00	-10,31%

Πίνακας 41 Πορίσματα

		2021				2021			
		Προϋπολογισθέντ α	Βεβαιωθέντα	Εκτιμήσεις Εισπραχθέντων ν έως 31/12	Ψηφισθέντα	Εισπραχθέντ α / Βεβαιωθέντα	Βεβαιωθέντα / Τελικά Π/Υ	Τελικά Π/Υ / Αρχικά Π/Υ	Εισπραχθέντ α / Αρχικά Π/Υ
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	16.081.143,60	14.882.760,3 0	14.795.826,96	14.879.454,9 1	99,42%	100,02%	92,53%	92,01%
00	ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΑΠΟ ΔΙΑΦΟΡΑ ΜΙΣΘΩΜΑΤΩΝ N4002/2011	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	756.766,20	633.807,92	601.558,70	346.666,34	94,91%	182,83%	45,81%	79,49%

02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	100.000,00	47.365,29	47.365,29	50.000,00	100,00%	94,73%	50,00%	47,37%
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	5.963.390,65	5.126.257,17	5.122.889,42	6.094.060,00	99,93%	84,12%	102,19%	85,91%
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	1.282.094,89	1.168.962,57	1.117.646,20	883.900,00	95,61%	132,25%	68,94%	87,17%
05	ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ	506.960,25	455.722,58	455.722,58	415.000,00	100,00%	109,81%	81,86%	89,89%
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	7.250.991,61	7.250.991,61	7.250.991,61	6.979.828,57	100,00%	103,88%	96,26%	100,00%
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	220.940,00	199.653,16	199.653,16	110.000,00	100,00%	181,50%	49,79%	90,37%
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	9.597.620,10	4.077.334,80	4.036.226,91	7.575.723,09	98,99%	53,82%	78,93%	42,05%

11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	2.906.619,07	1.927.706,15	1.927.706,15	1.152.573,00	100,00%	167,25%	39,65%	66,32%
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	6.138.638,59	1.654.212,10	1.654.212,10	6.143.150,09	100,00%	26,93%	100,07%	26,95%
14	ΔΩΡΕΕΣ - ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ - ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ - ΠΡΟΣΤΙΜΑ - ΠΑΡΑΒΟΛΑ	521.143,65	473.594,35	434.029,81	244.000,00	91,65%	194,10%	46,82%	83,28%
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	31.218,79	21.822,20	20.278,85	36.000,00	92,93%	60,62%	115,32%	64,96%

2	ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (Π.Ο.Ε) ΠΟΥ ΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	725.665,72	6.502.935,05	374.451,27	297.000,00	5,76%	2189,54%	40,93%	51,60%
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	658.958,66	685.305,09	324.714,78	259.000,00	47,38%	264,60%	39,30%	49,28%
22	ΕΣΟΔΑ Π.Ο.Ε ΕΚΤΑΚΤΑ	66.707,06	5.817.629,96	49.736,49	38.000,00	0,85%	15309,55%	56,97%	74,56%
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ Π.Ο.Ε.	9.560.555,79	9.313.993,68	421.510,24	15.424.416,4 7	4,53%	60,38%	161,33%	4,41%
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	264.740,00	250.976,00	250.976,00	0,00	100,00%	-	0,00%	94,80%
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΠΟ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΤΑ ΤΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΕΤΗ	9.295.815,79	9.063.017,68	170.534,24	15.424.416,4 7	1,88%	58,76%	165,93%	1,83%

4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	5.815.716,74	4.669.493,94	4.659.499,73	6.118.034,28	99,79%	76,32%	105,20%	80,12%
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ	5.233.183,52	4.122.016,86	4.118.835,61	5.186.600,00	99,92%	79,47%	99,11%	78,71%
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	95.853,22	70.957,08	64.144,12	54.754,28	90,40%	129,59%	57,12%	66,92%
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	486.680,00	476.520,00	476.520,00	876.680,00	100,00%	54,36%	180,13%	97,91%
51	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ Σ ΧΡΗΣΗΣ	3.535.958,50	3.535.958,50	3.535.958,50	3.800.000,00	100,00%	93,05%	107,47%	100,00%

		2021				2021			
		Προϋπολογισθέντα	Βεβαιωθέντα	Εκτιμήσεις Εισπραχθέντων έως 31/12	Ψηφισθέντα	Εισπραχθέντα / Βεβαιωθέντα	Βεβαιωθέντα / Τελικά Π/Υ	Τελικά Π/Υ / Αρχικά Π/Υ	Εισπραχθέντα / Αρχικά Π/Υ
ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	0	16.081.143,60	14.882.760,30	14.795.826,96	14.879.454,91	99,42%	100,02%	92,53%	92,01%
ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	1	9.597.620,10	4.077.334,80	4.036.226,91	7.575.723,09	98,99%	53,82%	78,93%	42,05%
ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (Π.Ο.Ε) ΠΟΥ ΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	2	725.665,72	6.502.935,05	374.451,27	297.000,00	5,76%	2189,54%	40,93%	51,60%
ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ Π.Ο.Ε.	3	9.560.555,79	9.313.993,68	421.510,24	15.424.416,47	4,53%	60,38%	161,33%	4,41%

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	4	5.815.716,74	4.669.493,94	4.659.499,73	6.118.034,28	99,79%	76,32%	105,20%	80,12%
ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	5	486.680,00	476.520,00	476.520,00	876.680,00	100,00%	54,36%	180,13%	97,91%
	ΣΥΝΟΛΟ	42.267.381,95	39.923.037,77	24.764.035,11	45.171.308,75	62,03%	88,38%	106,87%	58,59%

Συνοψίζοντας, όπως προκύπτει από τους ανωτέρω πίνακες:

Τα βεβαιωθέντα συνολικά έσοδα του Δήμου το 2021 αποτελούν το 88,38% των τελικά προϋπολογισθέντων (ψηφισθέντων). Συμπερασματικά, η υλοποίηση του προϋπολογισμού κρίνεται ικανοποιητική σε όρους αποτελεσματικότητας.

Αποτελεσματικότητα ως προς την υλοποίηση του προϋπολογισμού παρουσιάζεται στη κατηγορία των Τακτικών Εσόδων τα οποία βεβαιώνονται σε ποσοστό 100,02% (Τα βεβαιωθέντα έσοδα ξεπέρασαν τα τελικά προϋπολογισθέντα). Ειδικότερα, όσον αφορά τις τρεις μεγάλες κατηγορίες Τακτικών Εσόδων:

- Τα Έσοδα από Επιχορηγήσεις βεβαιώθηκαν σε ποσοστό 103,88% σε σχέση με τα τελικά προϋπολογισθέντα (ψηφισθέντα).
- Τα Έσοδα από Λοιπά Τέλη, Δικαιώματα και Παροχή Υπηρεσιών βεβαιώθηκαν σε ποσοστό 132,25% σε σχέση με τα τελικά προϋπολογισθέντα (ψηφισθέντα).
- Τα Έσοδα από Ανταποδοτικά τέλη και Δικαιώματα βεβαιώθηκαν σε ποσοστό 84,12% σε σχέση με τα τελικά προϋπολογισθέντα (ψηφισθέντα).

Δεδομένου του βαθμού συμμετοχής των Τακτικών Εσόδων του Δήμου, στο σύνολο των Εσόδων του, η αποτελεσματική υλοποίηση του προϋπολογισμού ως προς τα Τακτικά Έσοδα, αποτελεί ένα δυνατό σημείο του Δήμου ως οργανισμού.

Όπως ήταν αναμενόμενο αδυναμία υλοποίησης του προϋπολογισμού παρουσιάζεται στα Έκτακτα Έσοδα, τα οποία βεβαιώνονται σε ποσοστό 53,82%. Η αδυναμία αυτή μπορεί να αποδοθεί τόσο στη φύση της συγκεκριμένης κατηγορίας εσόδων (αβεβαιότητα ως προς τη διασφάλισή τους), όσο κυρίως και στη μείωση της χρηματοδότησης για κάλυψη λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Σημαντικές αποκλίσεις παρουσιάζονται στον βαθμό υλοποίησης του Προϋπολογισμού αναφορικά με τα βεβαιωθέντα έσοδα από επιχορηγήσεις για επενδυτικές δαπάνες τα οποία αποτελούν το 26,93% των τελικά προϋπολογισθέντων.

Στο πλαίσιο της υφιστάμενης οικονομικής συγκυρίας, η αποτελεσματικότητα όσον αφορά την υλοποίηση του προϋπολογισμού αλλά και κυρίως την εισπραξιμότητα των εσόδων επηρεάζεται σημαντικά: (α) Από τη φοροδοτική ικανότητα των δημοτών και κυρίως (β) από την αβεβαιότητα ως προς τις περικοπές στη χρηματοδότηση της τοπικής αυτοδιοίκησης από τον κρατικό προϋπολογισμό.

5.4.5 Είσπραξη Εσόδων

Η ικανότητα ενός Ο.Τ.Α. να εισπράττει τις απαιτήσεις του συνδέεται άμεσα με την αποτελεσματικότητα του εισπρακτικού του μηχανισμού. Ως γνωστών το άθροισμα των εισπραχθέντων εσόδων και των εισπρακτέων υπολοίπων ισούται με το σύνολο των βεβαιωθέντων για κάθε κατηγορία και υποκατηγορία εσόδων. Με βάση λοιπόν τα στοιχεία του παραπάνω πίνακα αναφορικά με τη σχέση Προϋπολογισθέντων, Βεβαιωθέντων και Εισπραχθέντων Εσόδων κατά το τελευταίο έτος της ανάλυσης (2021) προκύπτουν τα παρακάτω συμπεράσματα:

Τα Τακτικά Έσοδα εισπράττονται κατά 99,42%. Την μεγαλύτερη αδυναμία απ' όλα παρουσιάζει στην είσπραξη των εσόδων από ακίνητη περιουσία όπου ο Δήμος αδυνατεί να εισπράξει το 31% των βεβαιωθέντων εσόδων της συγκεκριμένης κατηγορίας εσόδων.

Δεδομένου του βαθμού συμμετοχής των Τακτικών Εσόδων του Δήμου, στο σύνολο των Εσόδων του, ο υψηλός βαθμός εισπραξιμότητας των βεβαιωθέντων εσόδων αποτελεί ένα δυνατό σημείο του Δήμου ως οργανισμού.

Τα Έκτακτα Έσοδα του Δήμου εισπράττονται σε ποσοστό 88,38%.

Η εισπραξη των Εσόδων ΠΟΕ παρουσιάζει μεγάλες διαφορές. Τα εισπραχθέντα προς τα βεβαιωθέντα παρουσιάζουν ποσοστό 5,76%.

Συμπερασματικά, η αποτελεσματικότητα του εισπρακτικού μηχανισμού του Δήμου κρίνεται ικανοποιητική.

Αδυναμία εντοπίζεται στην εισπραξιμότητα εσόδων ΠΟΕ.

Στις υποκατηγορίες εσόδων έχουν διαμορφωθεί τρεις ομάδες ανάλογα με το μέγεθος των αποκλίσεων.

- Α Ομάδα: Τα εισπραχθέντα έσοδα ξεπερνούν το 75% των αρχικά προϋπολογισθέντων (λογικές διαφορές)
- Β Ομάδα: Τα εισπραχθέντα έσοδα κυμαίνονται μεταξύ του 40% και του 74% των αρχικά προϋπολογισθέντων (σημαντικές διαφορές)
- Γ Ομάδα: Τα εισπραχθέντα έσοδα είναι κάτω από το 40% των αρχικά προϋπολογισθέντων (μεγάλες διαφορές).

Η ταξινόμηση αυτή καταλήγει σε αποκλίσεις με συστηματικό χαρακτήρα, όσον αφορά τόσο τις επιλογές κατάρτισης του προϋπολογισμού όσο και τις διαχειριστικές προσπάθειες για την υλοποίηση του και παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα.

Πίνακας 42Ταξινόμηση Εσόδων με Βάση τη Σχέση Εισπραχθέντων Εσόδων προς Αρχικά Π/Υ Εσόδων Οικονομικού Έτους 2021

Πάνω από 74%	74 έω 40%	κάτω από 40%
ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ
ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΠΟ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΤΑ ΤΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΕΤΗ	
ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ		
ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ		
ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ		

ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ		
ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ		
ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ		
ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ		
ΔΩΡΕΕΣ - ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ - ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ		
ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ - ΠΡΟΣΤΙΜΑ - ΠΑΡΑΒΟΛΑ		
ΕΣΟΔΑ Π.Ο.Ε ΕΚΤΑΚΤΑ		
ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ		
ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ		
ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ		
ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ		
ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ		

Τα προβλήματα που παρατηρούνται συνήθως στη σχέση εισπραχθέντων εσόδων προς αρχικά προϋπολογισθέντων συνήθως οφείλονται:

- Σε αστάθμητους παράγοντες που επηρεάζουν το ύψος των εσόδων π.χ. κατανομές των κρατικών επιχορηγήσεων, καταβολές εισροών από τα επιχειρησιακά προγράμματα του Γ ΚΠΣ., νομοθετικές ρυθμίσεις, δικαστικές αποφάσεις κ.α.
- Σε λάθη εκτιμήσεων για το ύψος συγκεκριμένων επιχορηγήσεων, τα οποία πολλές φορές προέρχονται από τα ασαφή κριτήρια κατανομής τους.
- Σε καθυστερήσεις έργων, οπότε δεν είναι δυνατόν να ζητηθούν οι αντίστοιχες εκταμιεύσεις (συμβαίνει σε επιχορηγήσεις και δάνεια).
- Σε πιθανές αδυναμίες τήρησης των πολύπλοκων και γραφειοκρατικών διαδικασιών που απαιτούνται για την παρακολούθηση των έργων ή δράσεων που

έχουν ενταχθεί για χρηματοδότηση, αλλά και σε αστοχίες της διοίκησης (προβλέψεις, εκτιμήσεις).

- Στο πλαίσιο του «δικεδικητικού» προϋπολογισμού που συντάσσεται από όλους σχεδόν τους ΟΤΑ, ορισμένες υποκατηγορίες εσόδων μεγεθύνονται ώστε να υπάρξει ισοσκέλιση του και να φανεί ότι επαρκούν τα έσοδα για να καλυφθούν τα αυξημένα έξοδα στις επενδύσεις και την παροχή υπηρεσιών. Όπως είναι λογικό οι αισιόδοξες προβλέψεις δεν επαληθεύονται π.χ. έκτακτες επιχορηγήσεις για επενδύσεις ή για λειτουργικές δαπάνες κ.α. Σε κάθε περίπτωση βέβαια το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο δεν επιτρέπει πλέον τέτοιες αποκλίσεις, προσδιορίζοντας κάτω από ποιες προϋποθέσεις που αφορούν το σκέλος των εσόδων, μπορεί μια δαπάνη να εγγραφεί στο σκέλος των δαπανών.
- Η νομοθεσία που διέπει την οικονομική διοίκηση και διαχείριση των ΟΤΑ επιβάλλει την καταχώρηση αφενός μεν όλων των καθυστερούμενων εσόδων, μαζί με τα σχετικά πρόστιμα και προσαυξήσεις, είτε αυτά πρόκειται να εισπραχθούν είτε όχι, αφετέρου δε όλων των απαιτήσεων για τις οποίες υπάρχει δικαστική ή διοικητική διεκδίκηση.
- Σε αδυναμίες σύλληψης της φορολογητέας ύλης, σε ανεπάρκειες των ελεγκτικών μηχανισμών του Δήμου, σε αντιδράσεις των φορολογουμένων κυρίως των τοπικών επιχειρήσεων.

5.4.6 Γενικά Συμπεράσματα

Οι δημοτικοί προϋπολογισμοί, όσον αφορά τα έσοδα, υλοποιούνται σε 3 συνεχόμενα στάδια: (1) Σχεδιασμός – Κατάρτιση, (2) Υλοποίηση – Βεβαίωση, (3) Υλοποίηση – Είσπραξη. Ο Δήμος παρουσιάζει ικανοποιητικές επιδόσεις και στα τρία στάδια. Ειδικότερα μπορούμε να συμπεράνουμε τα εξής:

- Η μεθοδολογία κατάρτισης και οι διαδικασίες υλοποίησης του προϋπολογισμού εσόδων κρίνονται ικανοποιητικές. Οι παραδοχές κατάρτισης και οι διαδικασίες υλοποίησης του προϋπολογισμού εσόδων κρίνονται επίσης ικανοποιητικές.
- Ο εισπρακτικός του μηχανισμός κινείται σε ικανοποιητικά επίπεδα. Προβλήματα είσπραξης εντοπίζονται σε συγκεκριμένες κατηγορίες εσόδων, τα οποία προβλήματα είναι σε μεγάλο βαθμό αναμενόμενα και δεν εξαρτώνται από τη διοικητική – διαχειριστική επάρκεια του Δήμου, στο τομέα της οικονομικής διαχείρισης.

5.5. Ανάλυση Δαπανών

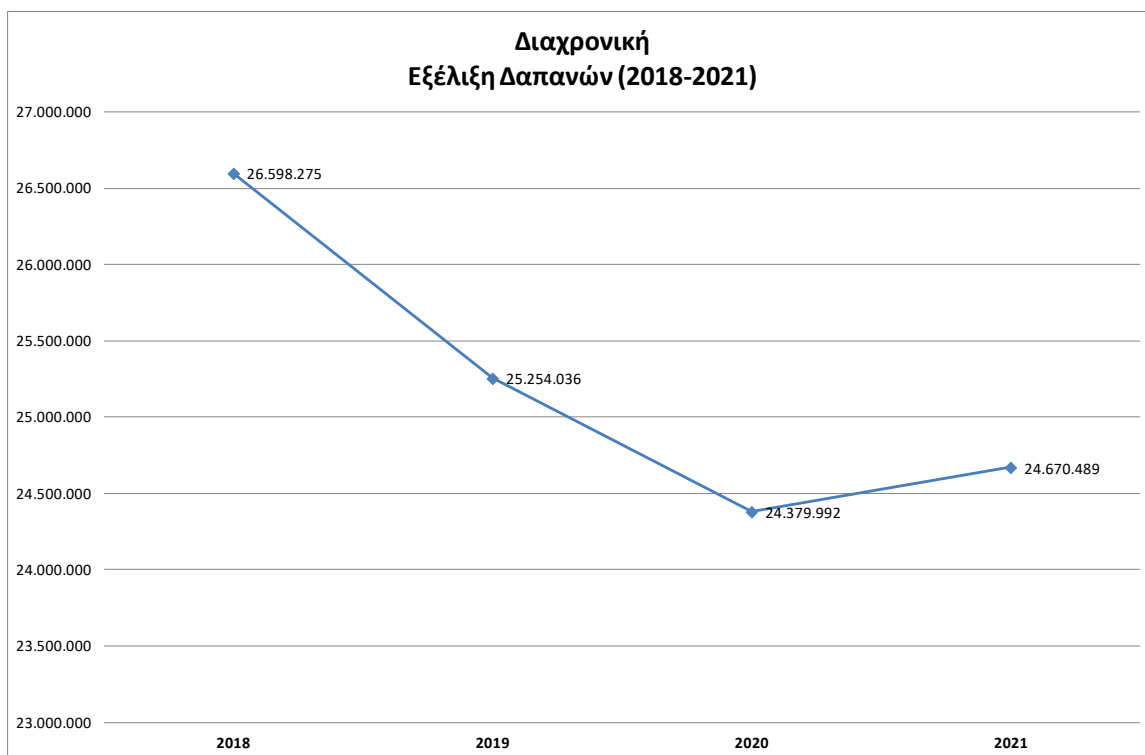
5.5.1. Γενική Παρουσίαση Δαπανών

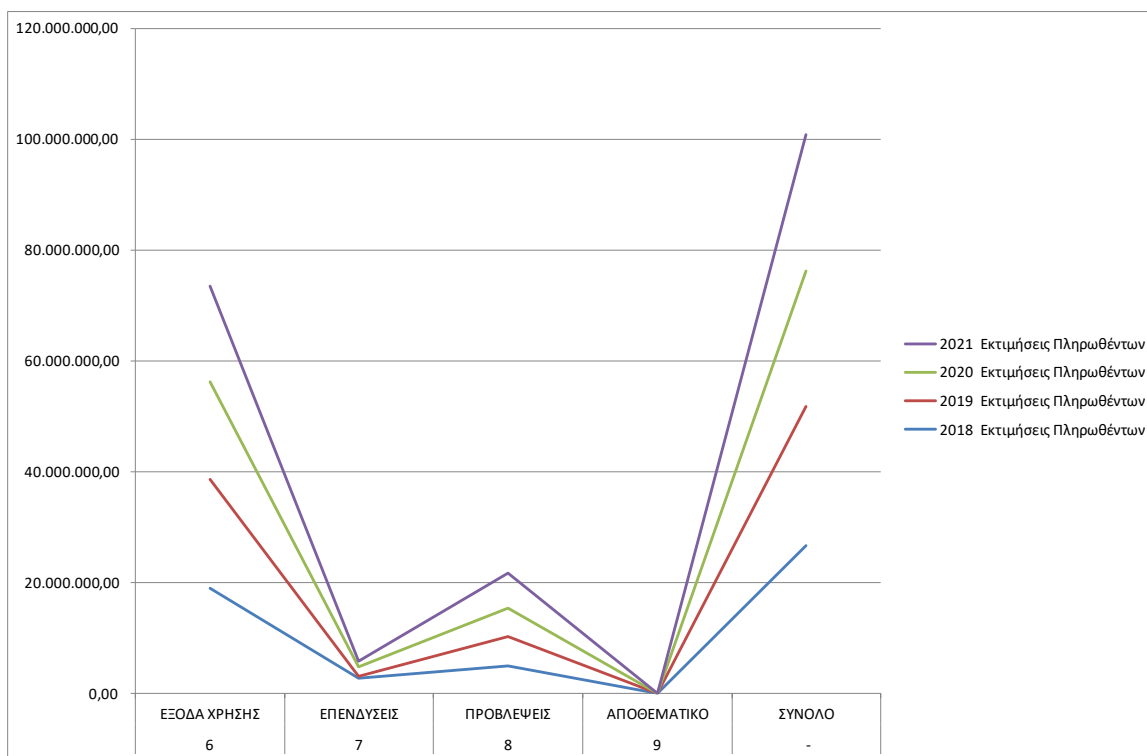
Το ποσοστό συμμετοχής κάθε κατηγορίας και υποκατηγορίας πληρωθέντων εξόδων στα συνολικά έξοδα του Δήμου, αποτελεί αφενός μεν δείκτη των προτεραιοτήτων του Δήμου, αφετέρου δε περιγράφει το πλαίσιο μέσα στο οποίο κινείται ο οικονομικός του προγραμματισμός. Σε αντιστοιχία με την ανάλυση των εσόδων, παρουσιάζονται στη συνέχεια οι δαπάνες του Δήμου για τα Οικονομικά Έτη 2018 έως 2021.

Η διαχρονική εξέλιξη των δαπανών απεικονίζεται στο παρακάτω διάγραμμα.

Στα επόμενα διαγράμματα παρουσιάζονται η διαχρονική εξέλιξη των δαπανών και η διαχρονική εξέλιξη αυτών ανά κατηγορία.

Διάγραμμα 23 Διαχρονική Εξέλιξη Δαπανών

Διάγραμμα 24 Εκτιμήσεις πληρωθέντων κατ' έτος

Η ανάλυση των δαπανών του Δήμου, έχει ιδιαίτερη σημασία για την περιγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης του Εσωτερικού Περιβάλλοντος.

		2018	2019	2020	2021	Μεταβολή 2018-2019	Μεταβολή 2019-2020	Μεταβολή 2020-2021	Μεταβολή 2018-2021
		Εκτιμήσεις Πληρωθέντων	Εκτιμήσεις Πληρωθέντων	Εκτιμήσεις Πληρωθέντων	Εκτιμήσεις Πληρωθέντων				
6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	18.883.948,23	19.785.507,48	17.473.036,27	17.302.468,01	4,77%	-11,69%	-0,99%	-8,37%
7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	2.765.776,53	249.752,35	1.658.437,05	1.161.687,10	-90,97%	564,03%	-42,76%	-58,00%
8	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	4.948.550,26	5.218.775,90	5.248.518,55	6.206.333,69	5,46%	0,57%	15,43%	25,42%
9	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
	ΣΥΝΟΛΟ	26.598.275,02	25.254.035,73	24.379.991,87	24.670.488,80	-5,05%	-3,46%	1,18%	-7,25%

		2018	2019	2020	2021	Επί του Συνόλου			
		Εκτιμήσεις Πληρωθέντων	Εκτιμήσεις Πληρωθέντων	Εκτιμήσεις Πληρωθέντων	Εκτιμήσεις Πληρωθέντων				
6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	18.883.948,23	19.785.507,48	17.473.036,27	17.302.468,01	71,00%	78,35%	71,67%	70,13%
7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	2.765.776,53	249.752,35	1.658.437,05	1.161.687,10	10,40%	0,99%	6,80%	4,71%
8	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	4.948.550,26	5.218.775,90	5.248.518,55	6.206.333,69	18,60%	20,67%	21,53%	25,16%
9	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
	ΣΥΝΟΛΟ	26.598.275,02	25.254.035,73	24.379.991,87	24.670.488,80	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

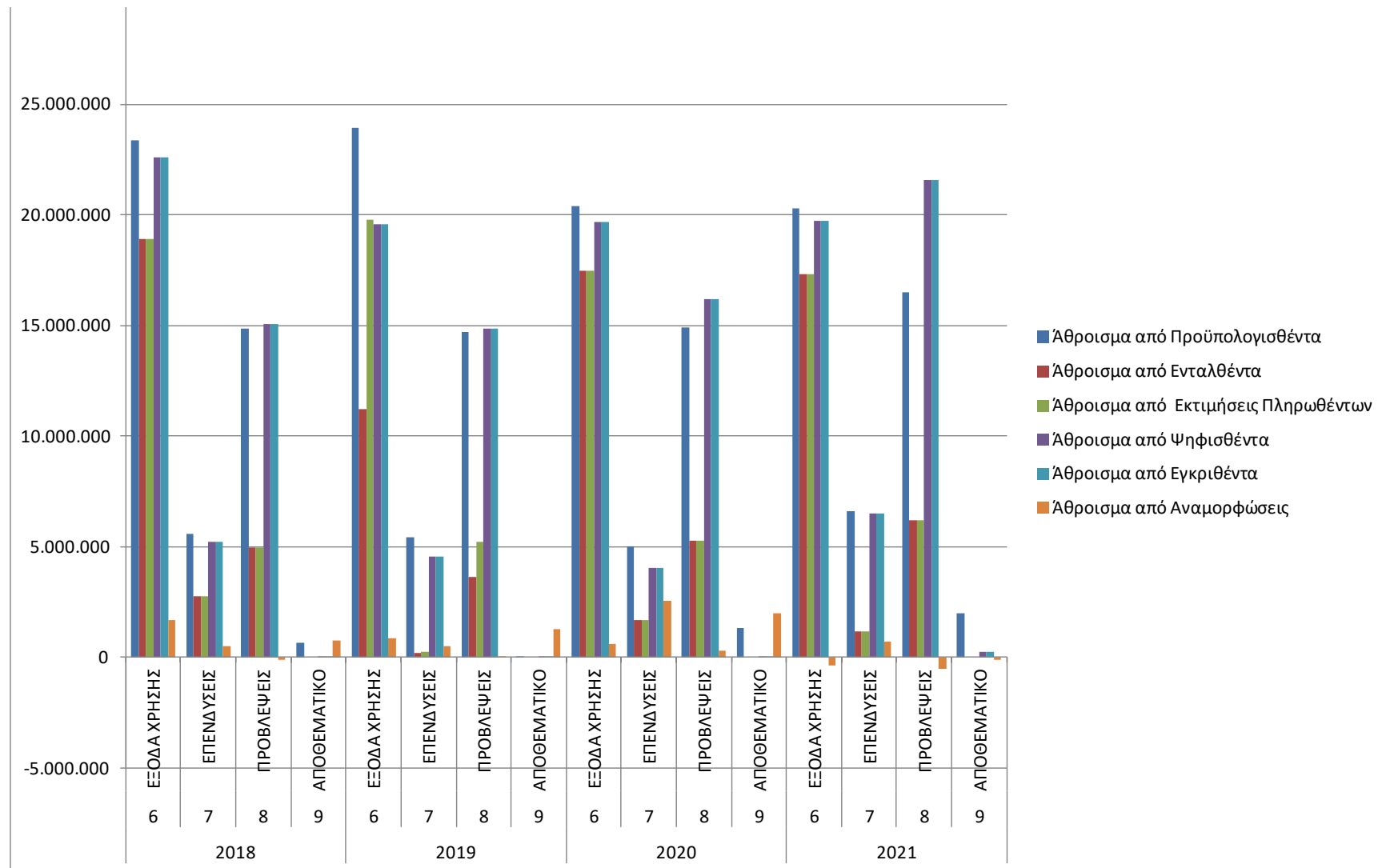
		2018	2019	2020	2021	Μεταβολή 2018- 2019	Μεταβολή 2019-2020	Μεταβολή 2020-2021	Μεταβολή 2018-2021
		Προϋπολογισθέντα	Προϋπολογισθέντα	Προϋπολογισθέντα	Προϋπολογισθέντα				
6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	23.379.014,46	23.926.926,56	20.379.410,89	20.268.617,22	2,34%	-14,83%	-0,55%	-13,30%
7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	5.581.218,21	5.433.000,71	5.025.378,78	6.588.934,21	-2,66%	-7,50%	23,73%	18,06%
8	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	14.835.036,10	14.719.794,60	14.874.907,35	16.473.733,10	-0,78%	1,05%	9,71%	11,05%
9	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	648.334,27	8.256,57	1.302.374,88	1.985.375,92	-98,73%	15673,80%	34,40%	206,23%
	ΣΥΝΟΛΟ	44.443.603,04	44.087.978,44	41.582.071,90	45.316.660,45	-0,80%	-5,68%	8,24%	1,96%

		2018	2019	2020	2021	Επί του Συνόλου			
		Προϋπολογισθέντα	Προϋπολογισθέντα	Προϋπολογισθέντα	Προϋπολογισθέντα				
6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	23.379.014,46	23.926.926,56	20.379.410,89	20.268.617,22	52,60%	54,27%	49,01%	44,73%
7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	5.581.218,21	5.433.000,71	5.025.378,78	6.588.934,21	12,56%	12,32%	12,09%	14,54%
8	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	14.835.036,10	14.719.794,60	14.874.907,35	16.473.733,10	33,38%	33,39%	35,77%	36,35%
9	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	648.334,27	8.256,57	1.302.374,88	1.985.375,92	1,46%	0,02%	3,13%	4,38%
	ΣΥΝΟΛΟ	44.443.603,04	44.087.978,44	41.582.071,90	45.316.660,45	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Στην περίπτωση των Προϋπολογισθέντων δαπανών, που παρουσιάζονται παραπάνω διαπιστώνεται ότι υπάρχουν σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των προϋπολογισθέντων και των εκτιμηθέντων πληρωθέντων.

Διάγραμμα 25 Δαπάνες ανά έτος και κατηγορία, καθώς και ανά κατηγορία και έτος

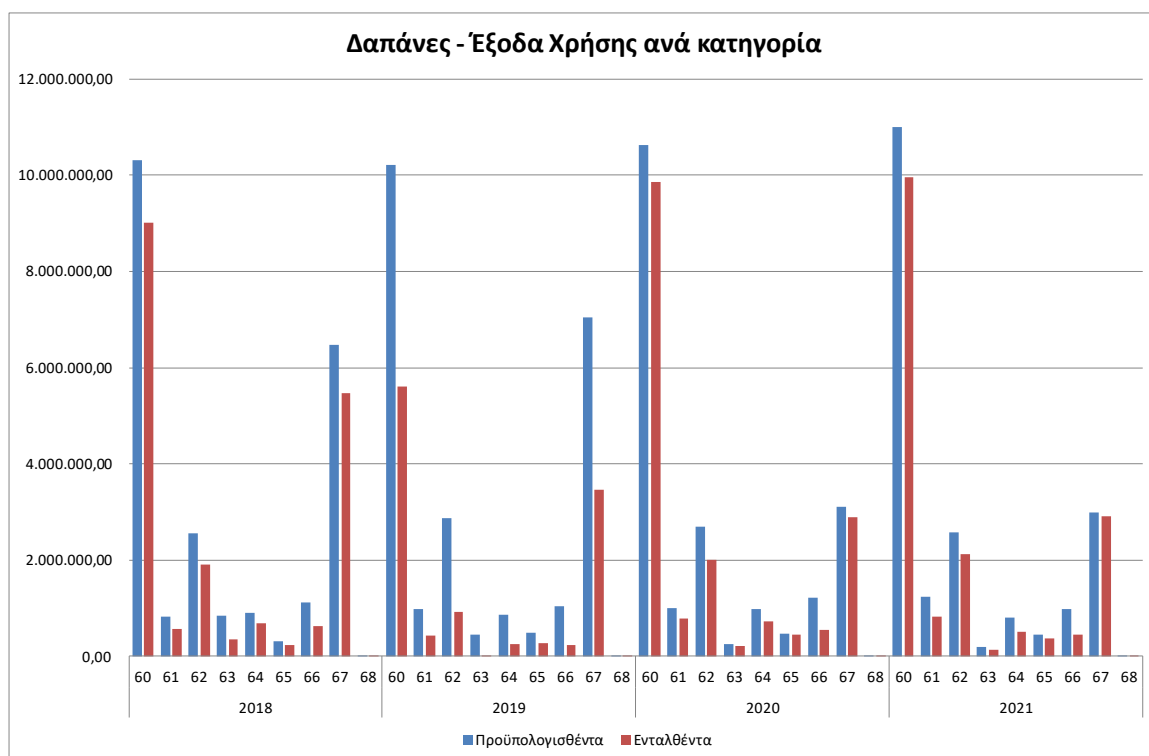
Από την ανάγνωση των στοιχείων προκύπτουν τα πιο κάτω συμπεράσματα:

Οι συνολικές δαπάνες του Δήμου μειώθηκαν κατά 7,25% από το 2018 έως το 2021. Αναλυτικότερα, οι δαπάνες μειώθηκαν κατά 5,05% το 2018-2019, 3,46% το 2019-2020 και αυξήθηκαν κατά 1,18% το 2020-2021.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα Έξοδα Χρήσης του Δήμου καθώς αποτελούν την βασικότερη πηγή δαπανών του Δήμου (το ποσοστό συμμετοχής τους στις συνολικές δαπάνες κυμαίνεται από 70 έως 80% όλα τα χρόνια). Τα έξοδα χρήσης μειώθηκαν σημαντικά από το 2018 στο 2021 κατά 8,37%. Τα έξοδα χρήσης παρουσίασαν μια αύξηση το 2018-2019 και στη συνέχεια παρουσίασαν πτωτική πορεία. Βασική κατηγορία στα έξοδα χρήσης αποτελούν οι δαπάνες του Δήμου για Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού οι οποίες όμως παραμένουν σταθερές με μικρές διακυμάνσεις όλα τα χρόνια.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι αυξομειώσεις που παρουσιάζονται στα Έξοδα Χρήσης οφείλονται στην κατηγορία δαπανών 67 δηλαδή στις Πληρωμές για μεταβιβάσεις εισοδημάτων σε τρίτους (Παραχωρήσεις - Παροχές - Επιχορηγήσεις - Επιδοτήσεις - Δωρεές). Η κατηγορία αυτή έρχεται δεύτερη μετά την κατηγορία 60 (Αμοιβές και έξοδα προσωπικού) στη συμμετοχή της στις δαπάνες ανά έτος. Επίσης, η κατηγορία αυτή παρουσίασε αύξηση της τάξης του 8,73% από το 2018 (6.473.330,05) στο 2019 (7.038.349,33). Η διαχείριση των Πληρωμών για μεταβιβάσεις εισοδημάτων σε τρίτους (Παραχωρήσεις - Παροχές - Επιχορηγήσεις - Επιδοτήσεις - Δωρεές) μπορεί να αποτελέσει ένα σημαντικό σημείο ενδυνάμωσης της χρηματοοικονομικής κατάστασης του Δήμου.

Διάγραμμα 26 Δαπάνες- Έξοδα χρήσης κατ' έτος

Οι δαπάνες για επενδύσεις παρουσιάζουν σημαντικές διακυμάνσεις (μείωση κατά 90,97% για το 2018-2019, αύξηση κατά 564,03% το 2019-2020, μείωση κατά 42,76% το 2020-2021 και συνολική μεταβολή κατά -58% το 2018-2021). Οι δαπάνες για επενδύσεις παρουσιάζουν πτωτική πορεία.

Οι επενδύσεις για έργα αυξήθηκαν από 2.794.688,21 ευρώ το 2018 σε 4.002.679,63 ευρώ το 2019. Η μεταβολή αυτή αντιστοιχεί σε ποσοστό 43,22%. Οι δαπάνες για έργα (κατηγορία 73) μειώθηκαν κατά 5,53% το 2020.

Αξίζει να σημειωθεί πως ο κωδικός 74. «Μελέτες - Έρευνες - Πειραματικές Εργασίες & Ειδικές Δαπάνες» (βασικό προαπαιτούμενο ωρίμανσης και υλοποίησης έργων),

συμμετέχουν σε πολύ μικρό ποσοστό στο σύνολο των δαπανών για επενδύσεις (ποσοστό που δεν ξεπερνά το 3,44% - 1,55% το 2018, 1,69% το 2019, 1,99% το 2020, 3,44% το 2021).

Ένα τελευταίο στοιχείο που αξίζει να σημειωθεί στα πλαίσια της παρούσας ανάλυσης είναι η εξέλιξη των πληρωμών ΠΟΕ. Αναλυτικότερα, η συγκεκριμένη κατηγορία δαπανών παρέμεινε σχεδόν σταθερή (1.337.168,53 το 2018, 1.736.807,23 το 2019, 1.558.995,74 το 2020 και 1.924.051,57 το 2021).

		2018	2019	2020	2021				
		Προϋπολογισθέντα	Προϋπολογισθέντα	Προϋπολογισθέντα	Προϋπολογισθέντα	Μεταβολή 2018- 2019	Μεταβολή 2019-2020	Μεταβολή 2020- 2021	Μεταβολή 2018- 2021
60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	10.305.000,00	10.207.813,72	10.621.661,77	10.990.302,82	-0,94%	4,05%	3,47%	6,65%
61	Αμοιβές αιρετών και τρίτων	830.500,00	977.500,00	1.000.420,00	1.233.202,10	17,70%	2,34%	23,27%	48,49%
62	Παροχές τρίτων	2.567.079,61	2.866.925,75	2.698.104,76	2.581.889,14	11,68%	-5,89%	-4,31%	0,58%
63	Φόροι - Τέλη	844.000,00	445.000,00	246.050,00	194.257,61	-47,27%	-44,71%	-21,05%	-76,98%
64	Λοιπά γενικά έξοδα	906.546,94	857.018,44	990.522,30	814.595,23	-5,46%	15,58%	-17,76%	-10,14%
65	Πληρωμές για την εξυπηρέτηση δημοσίας πίστης	319.757,86	481.975,75	475.126,09	457.413,28	50,73%	-1,42%	-3,73%	43,05%
66	Δαπάνες προμήθειας αναλωσίμων	1.113.700,00	1.035.205,00	1.214.650,00	989.182,82	-7,05%	17,33%	-18,56%	-11,18%
67	Πληρωμές για μεταβιβάσεις εισοδημάτων σε τρίτους (Παραχωρήσεις - Παροχές - Επιχορηγήσεις - Επιδοτήσεις - Δωρεές)	6.473.330,05	7.038.349,33	3.106.537,40	2.983.285,65	8,73%	-55,86%	-3,97%	-53,91%
68	Λοιπά έξοδα	19.100,00	17.138,57	26.338,57	24.488,57	-10,27%	53,68%	-7,02%	28,21%
71	Αγορές κτιρίων τεχνικών έργων και προμήθειες παγίων	2.660.620,00	1.228.451,08	1.144.364,28	1.722.978,66	-53,83%	-6,84%	50,56%	-35,24%
73	Έργα	2.794.688,21	4.002.679,63	3.781.169,14	4.747.888,19	43,22%	-5,53%	25,57%	69,89%

74	Μελέτες, έρευνες, πειραματικές εργασίες και ειδικές δαπάνες	111.110,00	187.070,00	85.045,36	102.267,36	68,36%	-54,54%	20,25%	-7,96%
75	Τίτλοι πάγιας επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρήσεις)	14.800,00	14.800,00	14.800,00	15.800,00	0,00%	0,00%	6,76%	6,76%
81	Πληρωμές υποχρεώσεων (Π.Ο.Ε.)	1.337.168,53	1.736.807,23	1.558.995,74	1.924.051,57	29,89%	-10,24%	23,42%	43,89%
82	Λοιπές αποδόσεις	4.975.000,00	4.790.086,36	4.840.771,95	5.239.133,30	-3,72%	1,06%	8,23%	5,31%
83	Επιχορηγούμενες Πληρωμές Υπόχρεωσεων ΠΟΕ	608.088,15	0,00	0,00	469.268,43	-100,00%			-22,83%
85	Προβλέψεις μη είσπραξης εισπρακτέων υπολοίπων βεβαιωμένων κατά τα Π.Ο.Ε. Εντός του οικονομικού έτους	7.914.779,42	8.192.901,01	8.475.139,66	8.841.279,80	3,51%	3,44%	4,32%	11,71%
91	Ποσό διαθέσιμο για αναπλήρωση των ανεπαρκών πιστώσεων για τη δημιουργία νέων μη προβλεπόμενων στον προϋπολογισμό	648.334,27	8.256,57	1.302.374,88	1.985.375,92	-98,73%	15673,80%	52,44%	206,23%

5.5.2. Σύνθεση Δαπανών

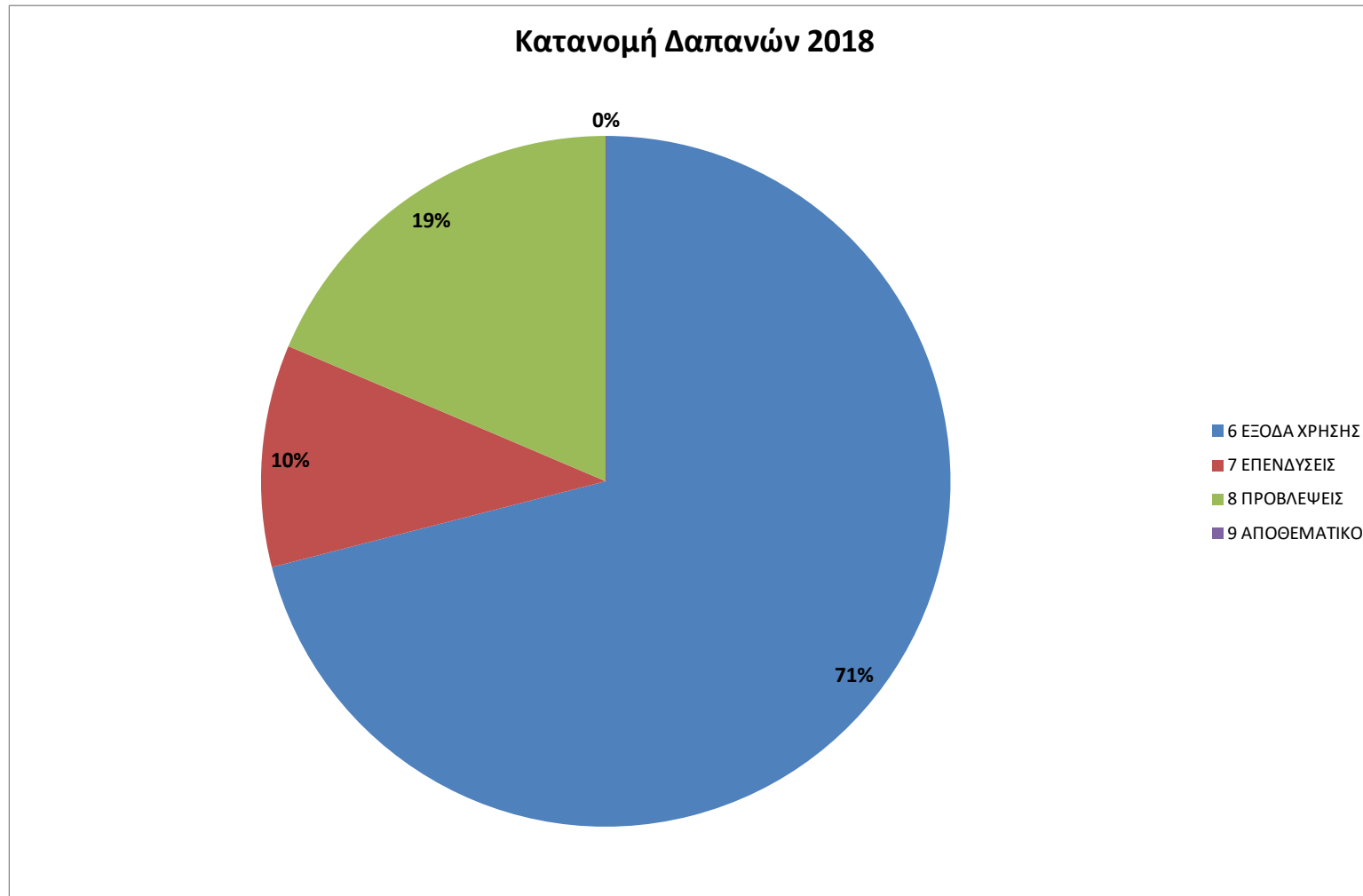
Η σύνθεση των δαπανών του Δήμου παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, ειδικότερα μάλιστα εάν εξεταστεί διαχρονικά κατά τα έτη της παρούσας ανάλυσης. Αναλυτικότερα, με μια πρώτη ανάγνωση γίνονται φανερά τα παρακάτω:

Τα Έξοδα Χρήσης του Δήμου συμμετέχουν στο σύνολο των δαπανών σε ποσοστό μεταξύ 70,13% (2021) και 78,35%(2019) κατά τα έτη της παρούσας ανάλυσης. Το χαμηλότερο ποσοστό (70,13%), αφορά το οικονομικό έτος 2021. Η πορεία των δαπανών για επενδύσεις κινείται μεταξύ 0,99% και 10,4% κατά τα έτη της ανάλυσης. Το υψηλότερο ποσοστό παρουσιάζεται το οικονομικό έτος 2018. Μικρές διακυμάνσεις παρουσιάζονται και στο ποσοστό συμμετοχής της κατηγορίας 8. «Πληρωμές ΠΟΕ – Αποδόσεις & Προβλέψεις» στο σύνολο των δαπανών. Το ποσοστό συμμετοχής ήταν 18,6% το 2018, 20,67% το 2019, 21,53% το 2020 και 25,16% το 2021. Η σύνθεση των δαπανών του Δήμου για το Οικονομικό Έτος 2021, το οποίο είναι και το τελευταίο έτος της ανάλυσης, απεικονίζονται στο ακόλουθο διάγραμμα.

Πίνακας 43 Σύνθεση Δαπανών

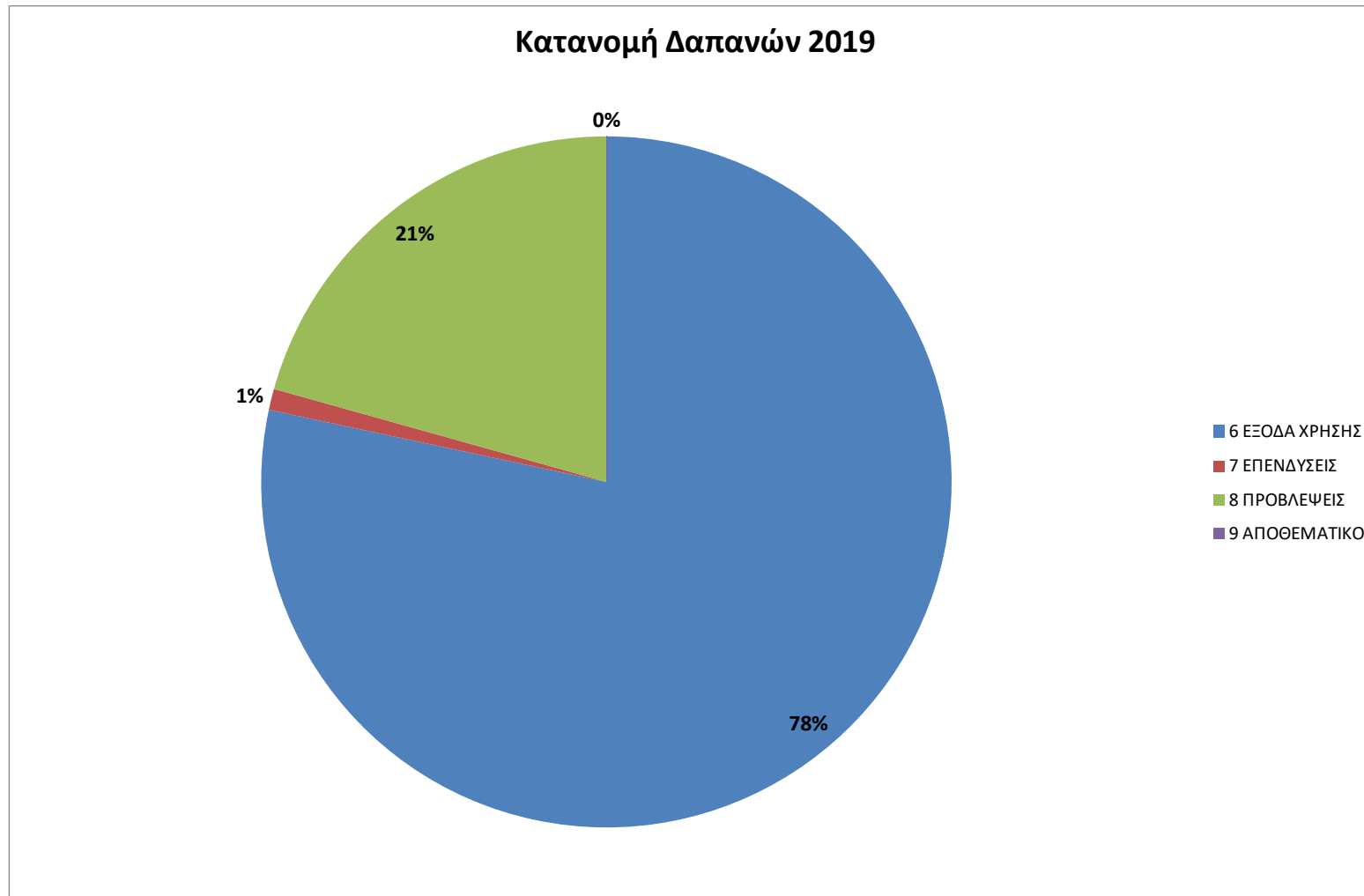
		2021	
		Εκτιμήσεις Πληρωθέντων	Επί του Συνόλου
6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	17.302.468,01	70,13%
7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	1.161.687,10	4,71%
8	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	6.206.333,69	25,16%
9	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	0,00	0,00%
	ΣΥΝΟΛΟ	24.670.488,80	100,00%

Διάγραμμα 27 Σύνθεση Δαπανών Οικονομικού Έτους 2018

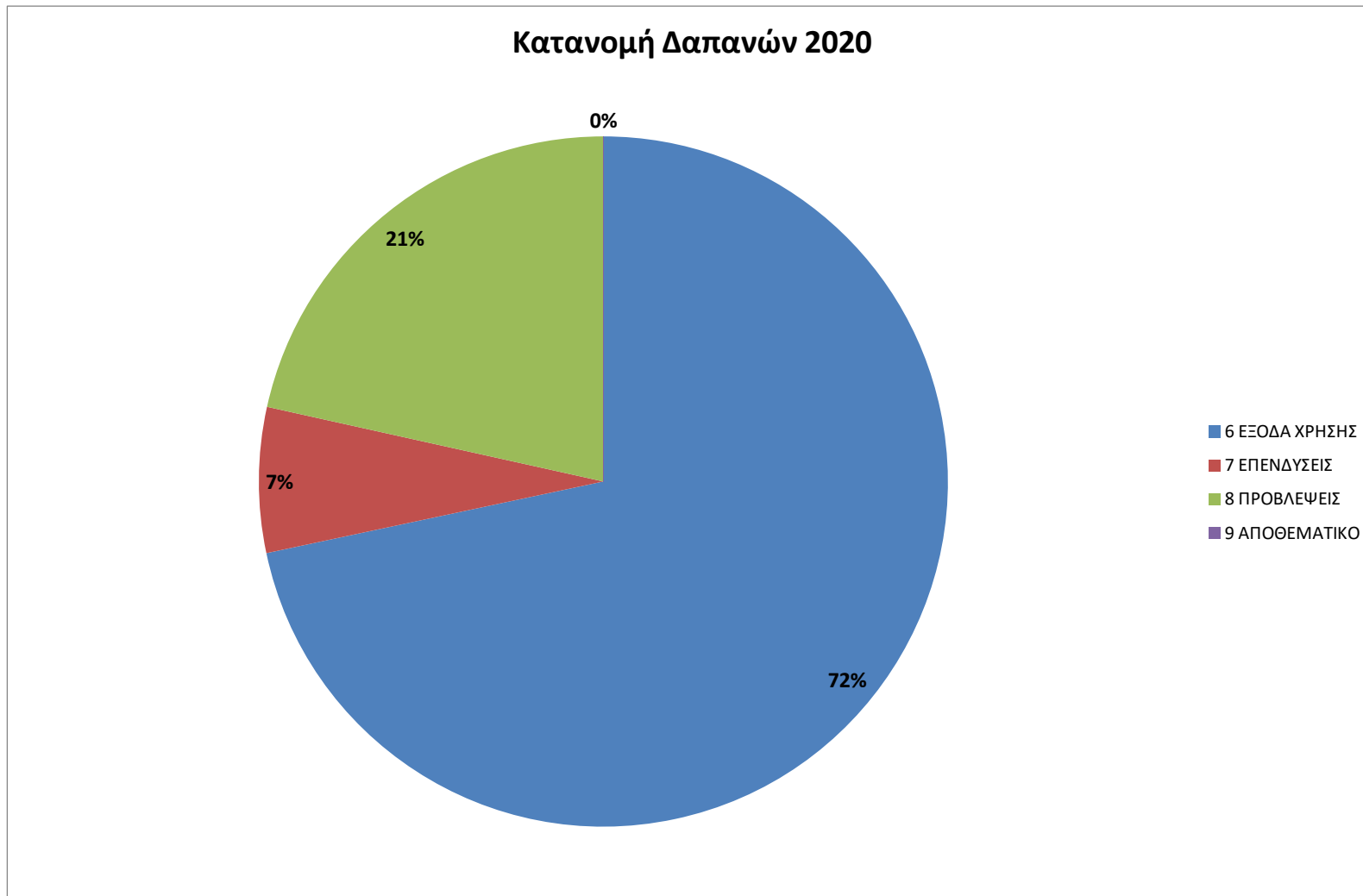

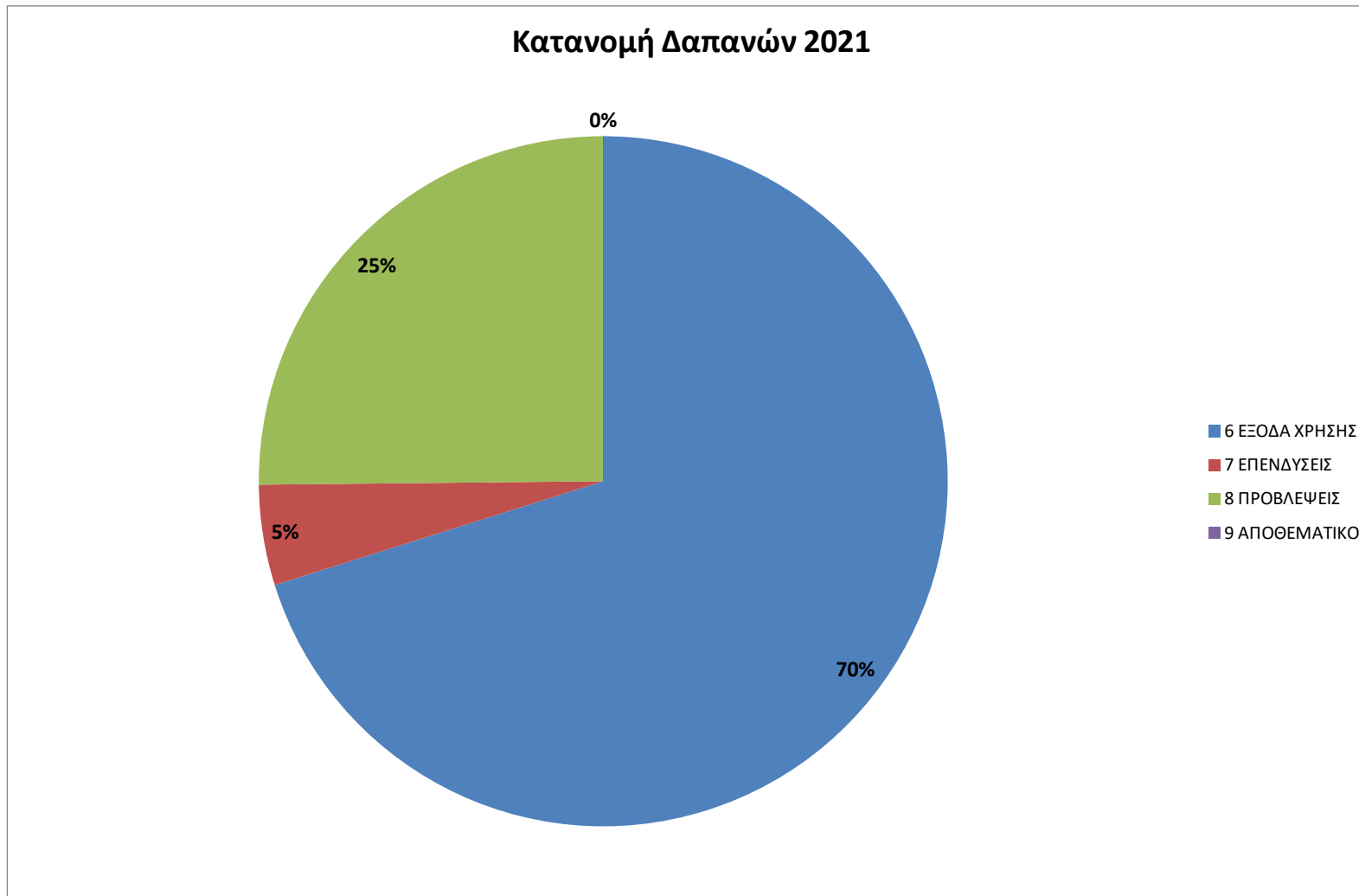
Διάγραμμα 28 Σύνθεση Δαπανών Οικονομικού Έτους 2019

Διάγραμμα 29 Σύνθεση Δαπανών Οικονομικού Έτους 2020

Διάγραμμα 30 Σύνθεση Δαπανών Οικονομικού Έτους 2021

5.5.3. Δαπάνες ανά Υπηρεσία

Ιδιαίτερη σημασία στα πλαίσια της παρούσας Οικονομικής Ανάλυσης, αλλά και γενικότερα στα πλαίσια της διαμόρφωσης της στρατηγικής του Δήμου για τα επόμενα έτη αποτελεί η ανάλυση του τρόπου με τον οποίο πραγματοποιούνται οι δαπάνες και συνεπώς του τρόπου με τον οποίο κατανέμονται οι πόροι του Δήμου μεταξύ των διαφορετικών Υπηρεσιών. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι δαπάνες της κάθε υπηρεσίας για τα έτη της Οικονομικής Ανάλυσης ενώ συμπληρωματικά, ο επόμενος πίνακας παρουσιάζει το ποσοστό συμμετοχής της κάθε υπηρεσίας στο σύνολο των δαπανών του Δήμου από το 2018 έως το 2020. Από την ανάλυση των στοιχείων των δύο πιθανών προκύπτουν τα εξής:

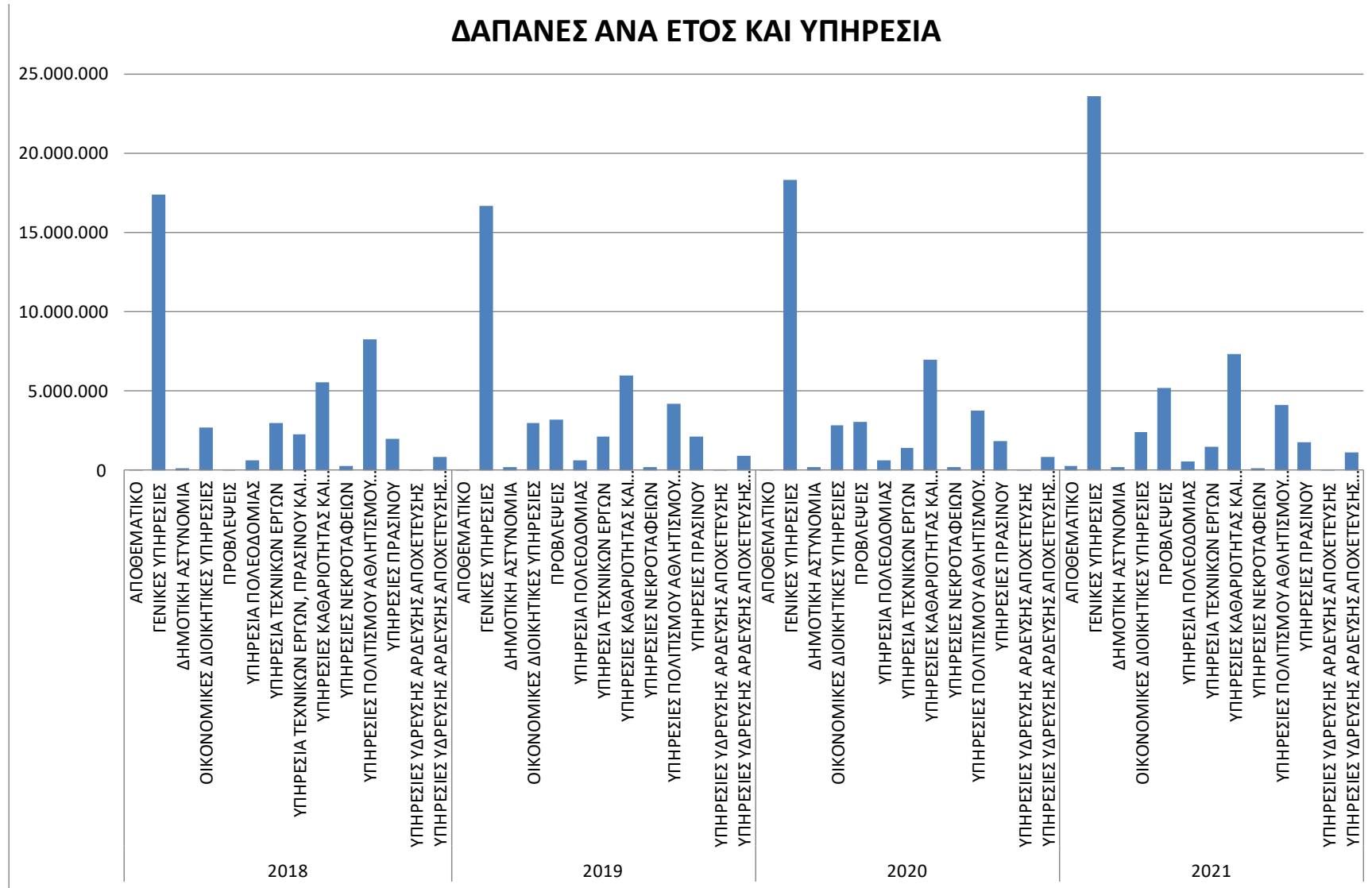
Πίνακας 44 Δαπάνες ανά Υπηρεσία και έτος

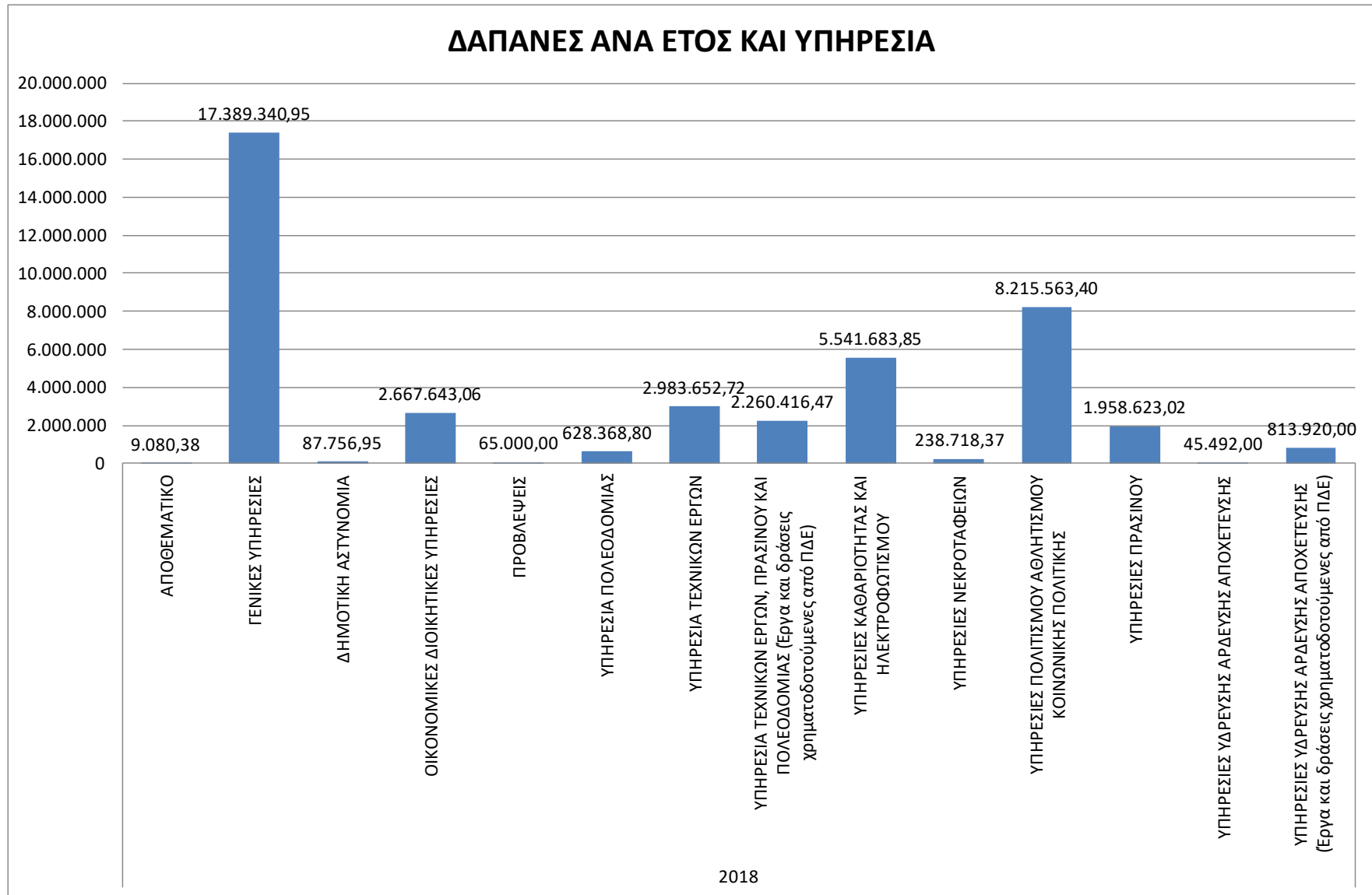
ΕΤΟΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ	Σύνολο
2018	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	9.080,38
	ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	17.389.340,95
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ	87.756,95
	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	2.667.643,06
	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	65.000,00
	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ	628.368,80
	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	2.983.652,72
	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ (Έργα και δράσεις χρηματοδοτούμενες από ΠΔΕ)	2.260.416,47
	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ	5.541.683,85
	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ	238.718,37
	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	8.215.563,40
	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	1.958.623,02
	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	45.492,00
	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ (Έργα και δράσεις χρηματοδοτούμενες από ΠΔΕ)	813.920,00
Σύνολο - 2018		42.905.259,97

2019	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	51.574,05
	ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	16.647.888,21
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ	157.740,00
	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	2.943.640,00
	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	3.198.363,70
	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ	588.900,00
	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	2.072.711,14
	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ	5.962.061,39
	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ	181.242,26
	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	4.191.545,04
	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	2.085.064,10
	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	39.630,11
	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ (Έργα και δράσεις χρηματοδοτούμενες από ΠΔΕ)	863.920,00
Σύνολο - 2019		38.984.280,00
2020	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	15.546,83
	ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	18.323.901,15
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ	155.600,00
	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	2.788.655,00
	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	3.024.820,31
	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ	574.650,00
	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	1.430.397,08
	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ	6.987.009,30
	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ	174.442,36
	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	3.736.163,21
	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	1.798.125,40
	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	45.123,53
	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ (Έργα και δράσεις χρηματοδοτούμενες από ΠΔΕ)	810.763,83
Σύνολο - 2020		39.865.198,00
2021	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	257.177,79
	ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	23.569.210,13
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ	164.670,00
	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	2.429.000,14
	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	5.152.754,09
	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ	507.064,29
	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	1.501.286,71
	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ	7.326.335,23
	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ	138.052,32
	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	4.133.538,41

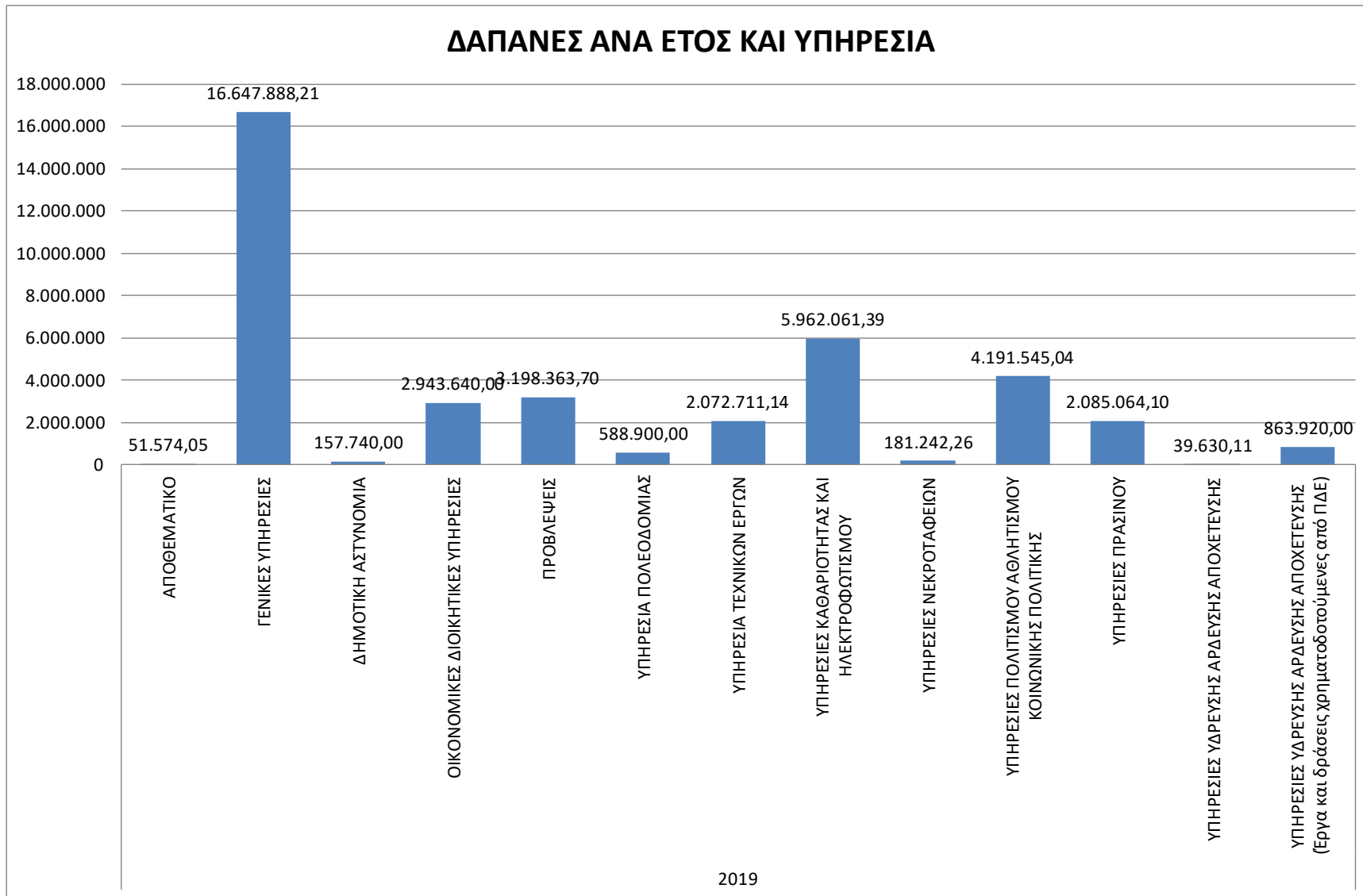
	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	1.728.231,63
	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	57.759,73
	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ (Έργα και δράσεις χρηματοδοτούμενες από ΠΔΕ)	1.129.548,28
Σύνολο - 2021		48.094.628,75
Γενικό άθροισμα		169.849.366,72

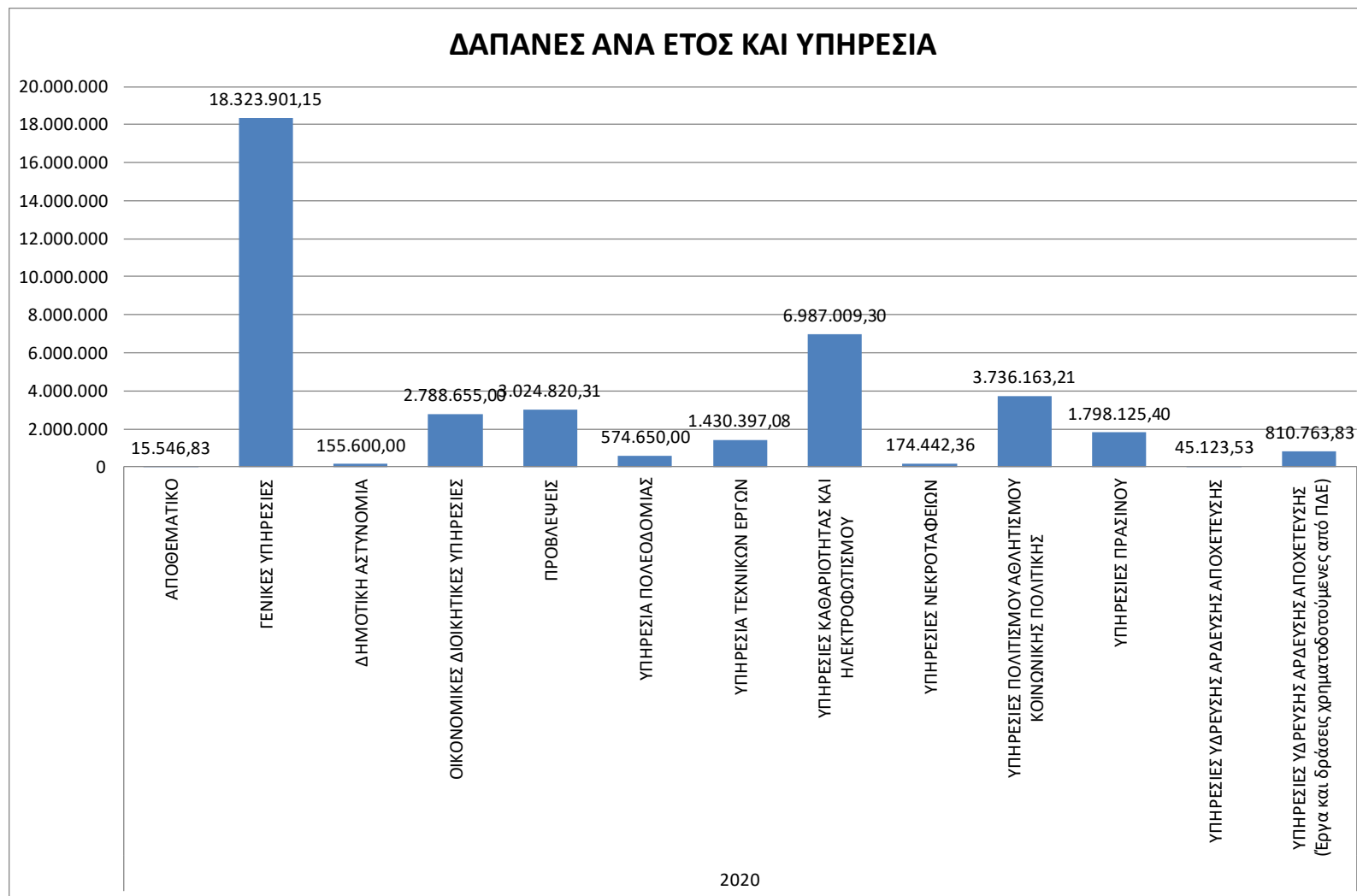
Διάγραμμα 31 Δαπάνες κατ' έτος και ανά Υπηρεσία

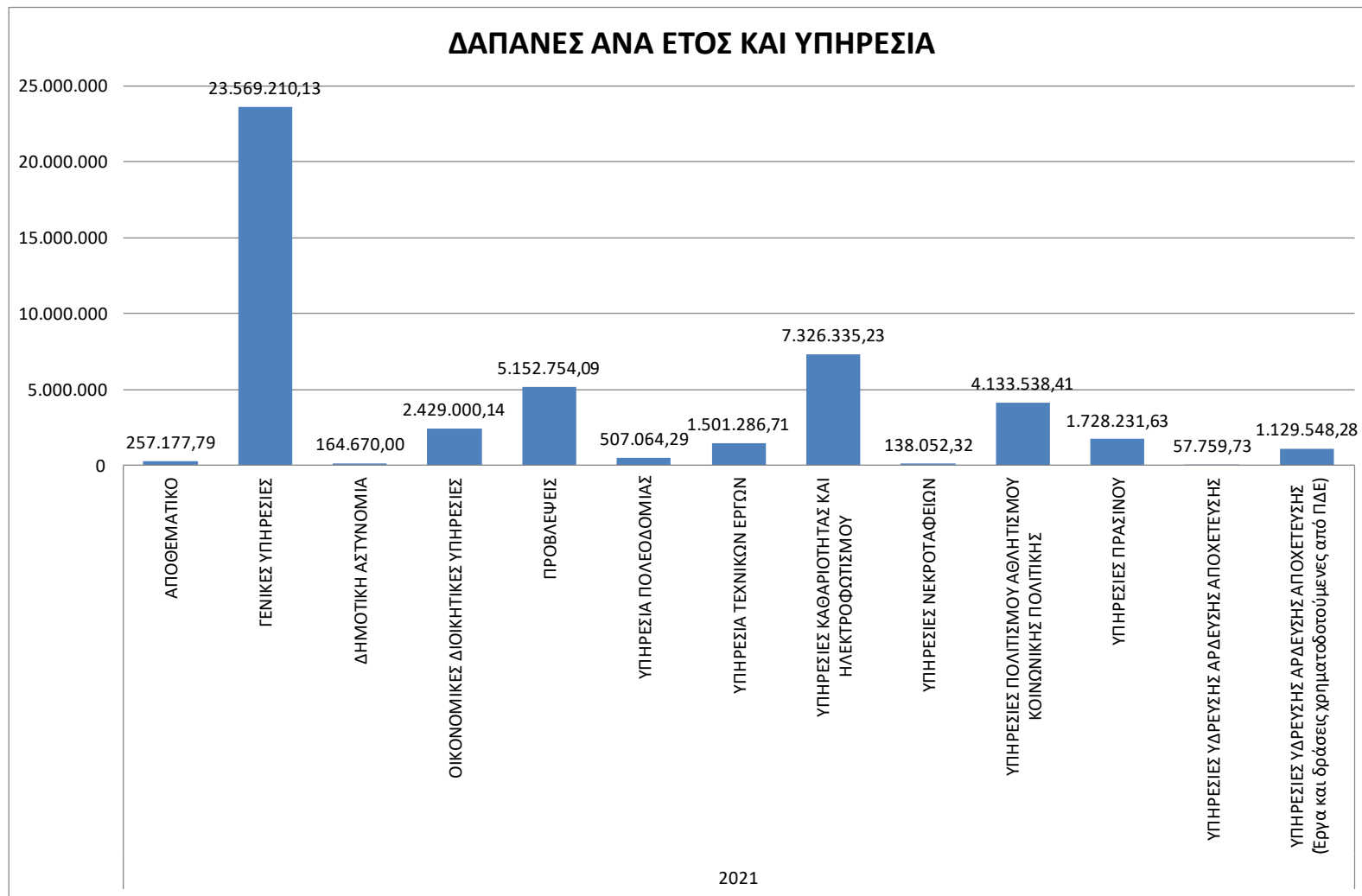

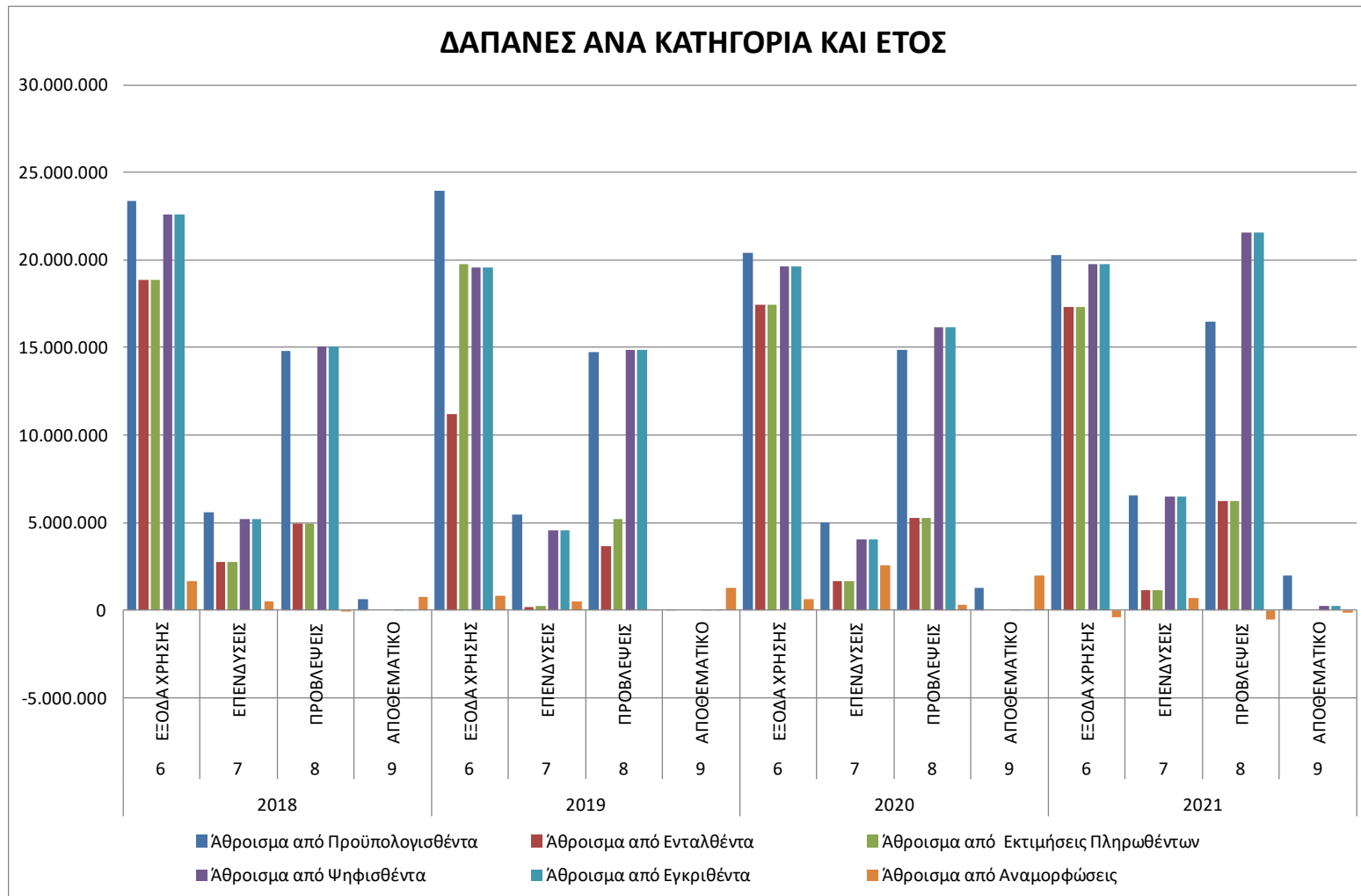

5.5.4. Μεταβολές Δαπανών ανά Υπηρεσία

Πίνακας 45 Μεταβολές Δαπανών

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ	2018	2019	2020	2021	Μεταβολή 2018-2019	Μεταβολή 2019-2020	Μεταβολή 2020-2021	Μεταβολή 2018-2021
00	ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	17.389.340,95	16.647.888,21	18.323.901,15	23.569.210,13	-0,04	0,10	0,29	0,36
10	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	2.667.643,06	2.943.640,00	2.788.655,00	2.429.000,14	0,10	-0,05	-0,13	-0,09
15	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	8.215.563,40	4.191.545,04	3.736.163,21	4.133.538,41	-0,49	-0,11	0,11	-0,50
20	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ	5.541.683,85	5.962.061,39	6.987.009,30	7.326.335,23	0,08	0,17	0,05	0,32
25	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	45.492,00	39.630,11	45.123,53	57.759,73	-0,13	0,14	0,28	0,27
30	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	2.983.652,72	2.072.711,14	1.430.397,08	1.501.286,71	-0,31	-0,31	0,05	-0,50
35	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	1.958.623,02	2.085.064,10	1.798.125,40	1.728.231,63	0,06	-0,14	-0,04	-0,12
40	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ	628.368,80	588.900,00	574.650,00	507.064,29	-0,06	-0,02	-0,12	-0,19
45	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ	238.718,37	181.242,26	174.442,36	138.052,32	-0,24	-0,04	-0,21	-0,42
50	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ	87.756,95	157.740,00	155.600,00	164.670,00	0,80	-0,01	0,06	0,88
63	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ (Έργα και δράσεις χρηματοδοτούμενες από ΠΔΕ)	813.920,00	863.920,00	810.763,83	1.129.548,28	0,06	-0,06	0,39	0,39
64	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ	2.260.416,47	0,00	0,00	0,00	-1,00	-	-	-

	(Έργα και δράσεις χρηματοδοτούμενες από ΠΔΕ)								
80	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	65.000,00	3.198.363,70	3.024.820,31	5.152.754,09	48,21	-0,05	0,70	78,27
90	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	9.080,38	51.574,05	15.546,83	257.177,79	4,68	-0,70	15,54	27,32
	ΣΥΝΟΛΟ	42.905.259,97	38.984.280,00	39.865.198,00	48.094.628,75	-0,09	0,02	0,21	0,12

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ	2018	2019	2020	2021	Επί του Συνόλου			
00	ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	17.389.340,95	16.647.888,21	18.323.901,15	23.569.210,13	40,53%	42,70%	45,96%	49,01%
10	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	2.667.643,06	2.943.640,00	2.788.655,00	2.429.000,14	6,22%	7,55%	7,00%	5,05%
15	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	8.215.563,40	4.191.545,04	3.736.163,21	4.133.538,41	19,15%	10,75%	9,37%	8,59%
20	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ	5.541.683,85	5.962.061,39	6.987.009,30	7.326.335,23	12,92%	15,29%	17,53%	15,23%
25	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	45.492,00	39.630,11	45.123,53	57.759,73	0,11%	0,10%	0,11%	0,12%
30	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	2.983.652,72	2.072.711,14	1.430.397,08	1.501.286,71	6,95%	5,32%	3,59%	3,12%
35	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	1.958.623,02	2.085.064,10	1.798.125,40	1.728.231,63	4,56%	5,35%	4,51%	3,59%
40	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ	628.368,80	588.900,00	574.650,00	507.064,29	1,46%	1,51%	1,44%	1,05%
45	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ	238.718,37	181.242,26	174.442,36	138.052,32	0,56%	0,46%	0,44%	0,29%
50	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ	87.756,95	157.740,00	155.600,00	164.670,00	0,20%	0,40%	0,39%	0,34%
63	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ (Έργα και δράσεις χρηματοδοτούμενες από ΠΔΕ)	813.920,00	863.920,00	810.763,83	1.129.548,28	1,90%	2,22%	2,03%	2,35%
64	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ	2.260.416,47	0,00	0,00	0,00	5,27%	0,00%	0,00%	0,00%

	(Έργα και δράσεις χρηματοδοτούμενες από ΠΔΕ)								
80	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	65.000,00	3.198.363,70	3.024.820,31	5.152.754,09	0,15%	8,20%	7,59%	10,71%
90	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	9.080,38	51.574,05	15.546,83	257.177,79	0,02%	0,13%	0,04%	0,53%
	ΣΥΝΟΛΟ	42.905.259,97	38.984.280,00	39.865.198,00	48.094.628,75				

Οι δαπάνες Γενικών Υπηρεσιών (που αποτελούν και τη βασικότερη κατηγορία δαπανών (40,53% - 49,01%) από 2018-2021) μειώθηκαν ελάχιστα από το Οικονομικό Έτος 2018 στο 2019. Μικρή αύξηση παρουσίασε από το 2020 στο 2021. Η συνολική μεταβολή των δαπανών των Γενικών Υπηρεσιών στο διάστημα 2018-2021 παρουσιάζει μεταβολή 0,36. Σωρευτικά η αύξηση των δαπανών των Γενικών Υπηρεσιών ήταν περίπου 35%. Συμπερασματικά, οι δαπάνες των Γενικών Υπηρεσιών, αυξήθηκαν κατά 6.179.869,18 ευρώ εντός του χρονικού διαστήματος ενδιαφέροντος.

Οι δαπάνες των Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών κυμάνθηκαν στα ίδια επίπεδα. Οι δαπάνες προς τις Υπηρεσίες Πολιτισμού, Αθλητισμού και Κοινωνικής Πολιτικής παρουσίασαν πτωτική τάση από το 2018 στο 2019 και στη συνέχεια παρέμεινα σχεδόν σταθερά.

Μικρές μεταβολές παρουσίασαν και οι δαπάνες προς τις Υπηρεσίες Καθαριότητας και Ηλεκτροφωτισμού. Σχετική σταθερότητα παρουσιάζουν στο σύνολό τους και όλες οι υπόλοιπες δαπάνες.

5.5.5. Διάρθρωση των Δαπανών

Το ποσοστό συμμετοχής των Γενικών Υπηρεσιών στο σύνολο των δαπανών του Δήμου ήταν της τάξης του 40,53% το οικονομικό έτος 2018 και του 49,01% το έτος 2021. Αποτελεί την Υπηρεσία με τη υψηλότερη συμμετοχή στις συνολικές δαπάνες του Δήμου. Αξίζει να σημειωθεί πως οι δαπάνες που υπάγονται στις Γενικές Υπηρεσίες έχουν τα εξής χαρακτηριστικά:

Δαπάνες που εντάσσονται στη λειτουργία διοίκησης (υποστήριξη της παραγωγικής λειτουργίας), όπως οι δαπάνες εργαζομένων ειδικών θέσεων, οι δαπάνες

εκπαίδευσης του προσωπικού, οι αμοιβές ελευθέρων επαγγελματιών, οι δαπάνες αιρετών, εγγυήσεις και έκτακτα έσοδα.

Δαπάνες που εντάσσονται στη χρηματοοικονομική λειτουργία, όπως τα έξοδα βεβαίωσης και είσπραξης, οι φόροι τόκων, οι πληρωμές για την εξυπηρέτηση δημόσιας πίστης

Δαπάνες της λειτουργίας δημοσίων σχέσεων, όπως η υποκατηγορία 643 «δημόσιες σχέσεις», 644 «συνέδρια και εορτές».

Εντάσσονται στη γενική υπηρεσία οι υποχρεωτικές μεταβιβάσεις σε νομικά πρόσωπα και οι υποχρεωτικές εισφορές, αν και ορισμένες από αυτές πρέπει να εντάσσονται στις παραγωγικές δαπάνες του Δήμου.

Γενικότερα, δεδομένου ότι οι συγκεκριμένες δαπάνες αποτελούν περίπου το 1/2 των δαπανών, μια ουσιαστικότερη μελέτη και κατανόηση του επιμερισμού των δαπανών αυτών στις λειτουργίες του Δήμου, είναι κρίσιμη για τη διεξαγωγή ορθών συμπερασμάτων που θα οδηγήσουν σε βελτιωτικές ενέργειες στο τομέα της οικονομικής διαχείρισης και τελικά στη βελτίωσης της αποδοτικότητας του Δήμου ως οργανισμού.

Σχετικά υψηλό ποσοστό συμμετοχής στις συνολικές δαπάνες του Δήμου καταλαμβάνει η Υπηρεσία Καθαριότητας και Ηλεκτροφωτισμού. Πιο συγκεκριμένα, το Οικονομικό Έτος 2018 η κατηγορία αυτή αντιστοιχούσε στο 12,92 % των συνολικών δαπανών, ποσοστό που έφτασε το 15,29 % το 2019, το 17,53% το 2020 και το 15,23 % το 2021.

Οι Υπηρεσίες Πολιτισμού, Αθλητισμού και Κοινωνικής Πολιτικής καταλαμβάνουν ποσοστό που κυμαίνεται από 19,15% το 2018 έως 8,59% το 2021 (παρουσίαση πτωτικής συμμετοχής επί του συνόλου).

Ενώ το ποσοστό συμμετοχής των δαπανών της Υπηρεσίας Τεχνικών Έργων το 2018 ήταν 5,27 % επί του συνόλου, τα επόμενα χρόνια δεν σημειώθηκαν δαπάνες από τη συγκεκριμένη Υπηρεσία.

Οι υπόλοιπες Υπηρεσίες, παρά τις όποιες διακυμάνσεις, επηρεάζουν σε μικρότερο βαθμό την οικονομική θέση του Δήμου, δεδομένου του μικρού βαθμού συμμετοχής των δαπανών τους στο σύνολο των δαπανών του Δήμου, χωρίς αυτό να σημαίνει πως δεν μπορούν και εκεί να εντοπιστούν περιθώρια βελτίωσης στο τομέα της οικονομικής διαχείρισης.

5.6. Ανάλυση Αριθμοδεικτών

Οι Αριθμοδείκτες αποτελούν την πλέον γνωστή και ευρέως χρησιμοποιούμενη κατηγορία μέσων με στόχο:

- Την καταγραφή - μέτρηση των πόρων που χρησιμοποιεί μία μονάδα
- Την ανάλυση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που επιτυγχάνει
- Τη συγκριτική της εξέταση με άλλες ομοειδείς.

Επιπρόσθετα, οι Χρηματοοικονομικοί Αριθμοδείκτες καταγράφουν, αναλύουν και αξιολογούν οικονομικά δεδομένα, λογιστικά δεδομένα και πληροφορίες, καθώς επίσης και στατιστικά στοιχεία με στόχο:

- Την κατανόηση της οικονομικής συμπεριφοράς μίας συγκεκριμένης μονάδας
- Την επισήμανση τάσεων σε κρίσιμα οικονομικά της μεγέθη
- Την αποτίμηση των επιδράσεων που δέχεται από το οικονομικό περιβάλλον, μέσα στο οποίο δραστηριοποιείται και αναπτύσσεται
- Την τεκμηρίωση προτάσεων και εναλλακτικών λύσεων, σε σχέση με τις επιλογές και τις προτεραιότητες της.

Η κατάρτιση χρηματοοικονομικών αριθμοδεικτών για να αξιολογηθούν οι δραστηριότητες και οι λειτουργίες των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ. θα πρέπει αφενός μεν να παίρνει υπόψη της τα παραπάνω χαρακτηριστικά, αφετέρου δε να χρησιμοποιεί αξιόπιστα και κατάλληλα δεδομένα και στοιχεία. Η εφαρμογή του διπλογραφικού λογιστικού συστήματος και του νέου τύπου προϋπολογισμού στους δήμους δίνει τη δυνατότητα εκπόνησης σειράς αριθμοδεικτών που επιτρέπουν μία πλήρη και ολοκληρωμένη αξιολόγηση της οικονομικής τους κατάστασης και των προοπτικών τους, καθώς και τις μεταξύ τους συγκρίσεις.

Με βάση τα παραπάνω είναι δυνατόν να υπολογιστούν μία σειρά από δείκτες, οι οποίοι, αφενός μεν θα περιγράφουν με ικανοποιητικό βαθμό ακρίβειας την οικονομική κατάσταση των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ., αφετέρου δε θα προσεγγίζουν σε μεσοπρόθεσμη βάση τις οικονομικές τους προοπτικές:

- Δείκτες Εισροών – Εκροών (Input – Output), με αντικείμενο την ανάλυση των εσόδων και των εξόδων, με βάση την κωδικοποίηση του λογιστικού συστήματος των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ.
- Δείκτες Οικονομικής Επίδοσης (Performance), με αντικείμενο την αξιολόγηση των διαδικασιών προγραμματισμού και οικονομικής διαχείρισης που εφαρμόζουν οι Ο.Τ.Α.
- Δείκτες Επενδύσεων, με αντικείμενο την ανάλυση των επενδυτικών προτεραιοτήτων και επιλογών των δημοτικών αρχών.
- Δείκτες Δανειακής Επιβάρυνσης, για να αξιολογηθούν οι μέσο-μακροπρόθεσμες δυνατότητες και επιλογές των δημοτικών αρχών.

5.7. Κατευθύνσεις στον Τομέα της Οικονομικής Διαχείρισης

5.7.1. Κοστολόγηση Βάσει Δραστηριοτήτων (Activity Based Costing)

Στο σύγχρονο οικονομικό περιβάλλον, ο Δήμος οφείλει να στοχεύει στην συνεχή βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες, με ταυτόχρονο όμως περιορισμό του κόστους, δηλαδή στη συνεχή και παράλληλη βελτίωση της αποτελεσματικότητας αλλά και της αποδοτικότητας.

Στην κατεύθυνση αυτή, είναι απαραίτητες λεπτομερείς και απολύτως ακριβής πληροφορίες σε σχέση με το κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών. Οι συγκεκριμένες πληροφορίες αποτελούν την πρώτη και σημαντικότερη προϋπόθεση παραγωγής και λήψης οικονομικά ορθών και τεχνοκρατικά τεκμηριωμένων προτάσεων σε οργανωτικό και διοικητικό επίπεδο (περικοπές ή μη δραστηριοτήτων ή λειτουργιών, προσωπικού, κλπ.)

Αυτή τη στιγμή, οι όποιες κοστολογικές πληροφορίες δεν είναι απολύτως αξιόπιστες καθώς:

- Δεν προκύπτουν από ένα Σύστημα Κοστολόγησης, που να λαμβάνει υπόψη του τη φύση των δραστηριοτήτων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (πολλές οριζόντιες υπηρεσίες, πολλές δραστηριότητες που εκτελούνται από την ίδια οργανωτική μονάδα, σύγκρουση ρόλων και αρμοδιοτήτων, κλπ.).
- Αν και υπάρχουν συγκεντρωτικά στοιχεία κόστους, δεν υπάρχουν πληροφορίες για τη διάρθρωσή του (από ποιές συγκεκριμένες δραστηριότητες του φορέα προέρχεται;).

Ως αποτέλεσμα σήμερα, όποιες διοικητικές αποφάσεις στο τομέα της οικονομικής διαχείρισης, ενέχουν μεγάλο κίνδυνο λανθασμένων οικονομικά αποφάσεων σε όρους αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας.

Για το λόγο αυτό, μπορεί να εξεταστεί δημιουργία ενός συστήματος κοστολόγησης των δραστηριοτήτων του Δήμου, που σε συνδυασμό με τα υφιστάμενα θεσμοθετημένα εργαλεία προγραμματισμού και οικονομικής διαχείρισης, θα υποστηρίζει την λήψη μέτρων που θα εξασφαλίζουν την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα.

5.7.2. Προϋπολογισμός Μηδενικής Βάσης (Zero Based Budgeting)

Μέχρι σήμερα η κατάρτιση του ετήσιου προϋπολογισμού πραγματοποιείται με την «αυξητική» μέθοδο, αυξάνοντας δηλαδή το προϋπολογισμό κατά ένα ποσοστό επί των αντίστοιχων μεγεθών του περασμένου οικονομικού έτους.

Με τον παραδοσιακό τρόπο κατάρτισης του προϋπολογισμού γνωστού και ως προϋπολογισμού των μικρών ποσοστιαίων μεταβολών, η διαδικασία κατάρτισης βασίζεται στον προϋπολογισμό και τα λειτουργικά αποτελέσματα του τελευταίου χρόνου, με αύξηση ή μείωση των μεγεθών του κατά ένα ποσοστό. Σύμφωνα με τη συγκεκριμένη προσέγγιση, οι περισσότερες δραστηριότητες και λειτουργίες της τελευταίας χρήσης θα συνεχίσουν να υφίστανται. Το επίπεδο των δαπανών της τελευταίας χρήσης λαμβάνεται ως δεδομένο και η ανάλυση εστιάζεται μόνο στον προϋπολογισμό των όποιων μεταβολών. Η προσέγγιση αυτή δεν αναλύει, δεν μπορεί να λειτουργήσει ως ένα εργαλείο αξιολόγησης και βελτίωσης και αυτό αποτελεί ένα σημαντικό μειονέκτημα στη διαδικασία προγραμματισμού.

Ο προϋπολογισμός μηδενικής βάσης αποτελεί μια διαφορετική προσέγγιση κατάρτισης προϋπολογισμού. Στα πλαίσια της κατάρτισης του προϋπολογισμού μηδενικής βάσης όλοι οι υπεύθυνοι των επί μέρους προϋπολογισμών καλούνται να δικαιολογήσουν όλες τις προϋπολογιζόμενες δαπάνες και όχι μόνο τις μεταβολές από τον προϋπολογισμό του περασμένου χρόνου. Το στοιχείο αυτό μπορεί να προσεγγιστεί πιο εύκολα με την κατάρτιση του ετήσιου προγράμματος δράσης ανά διεύθυνση. Η βάση κατάρτισης του νέου προϋπολογισμού είναι

μηδενική και όχι ο προϋπολογισμός του περασμένου χρόνου. Η προσέγγιση του προϋπολογισμού μηδενικής βάσης ενθαρρύνει τους υπεύθυνους κατάρτισης ή τις ομάδες κατάρτισης των προϋπολογισμών των κέντρων ευθύνης να προχωρήσουν σε μια πιο ουσιαστική ανάλυση και αξιολόγηση όλων των στοιχείων του προϋπολογισμού και στην κατανόηση των δραστηριοτήτων εκείνων οι οποίες διακρίνονται για τη χρησιμότητά τους αλλά και για την σπάταλη ανάλωση των παραγωγικών συντελεστών.

6. Αξιολόγηση Υφιστάμενης Κατάστασης

6.1. SWOT Ανάλυση

Ισχυρά Σημεία	Αδύνατα Σημεία
<ul style="list-style-type: none"> • Το θαλάσσιο και παραλιακό μέτωπο <ul style="list-style-type: none"> ○ ως δημόσιο αγαθό που ενισχύει το επίπεδο ποιότητα ζωής για τους δημότες ○ ως πόλος έλξης επισκεπτών ○ ως πόλο ανάπτυξης επιχειρηματικών, ψυχαγωγικών, αθλητικών και ήπιων δράσεων • Εφαρμοσμένες πρακτικές για την προστασία του τμήματος του Υμηττού που ανήκει στα διοικητικά όρια του δήμου (που είναι ενταγμένος στο ευρωπαϊκό δίκτυο προστατευόμενων οικοσυστημάτων (NATURA 2000) και στην ευρωπαϊκή οδηγία 79/409) • Τα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά του Δήμου μπορούν να στηρίξουν (υπό προϋποθέσεις), δραστηριότητες εναλλακτικού τουρισμού • Το αστικό και περιαστικό πράσινο • Γειτνίαση με την Αθήνα και το Πειραιά 	<ul style="list-style-type: none"> • Η αύξηση του πληθυσμού του Δήμου δημιουργεί πιέσεις στις κοινωνικές δομές και στον αστικό ιστό (επάρκεια βασικών υποδομών, δόμηση, κλπ.) • Σημαντικό επίπεδο σχολικού «πληθωρισμού», με αυξητικές τάσεις στο άμεσο μέλλον δεδομένου του δημογραφικού προφίλ του Δήμου. • Αδυναμίες παρέμβασης του Δήμου στο παραλιακό μέτωπο • Οχλούσες δραστηριότητες στο παραλιακό μέτωπο, με σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις και επιπτώσεις σε όρους ποιότητας ζωής των δημοτών

<ul style="list-style-type: none"> • Ο υφιστάμενος και μελλοντικός χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός (γενικό πολεοδομικό σχέδιο της περιοχής και θεσμοθέτηση τοπικού χωρικού σχεδίου) • Πολιτιστικό/Πολιτισμικό κεφάλαιο της περιοχής του Δήμου • Πολιτιστικές/καλλιτεχνικές/αθλητικές δραστηριότητες - Πραγματοποίηση σημαντικού αριθμού πολιτιστικών δραστηριοτήτων σε ετήσια βάση • Επάρκεια υποδομών φιλοξενίας και υψηλό επίπεδο ποιότητας υποδομών φιλοξενίας • Υφιστάμενες αθλητικές υποδομές • Ικανοποιητικό Επίπεδο σε Ζητήματα Βασικών Υποδομών (Αποχέτευσης, Ύδρευσης κλπ.) • Η λειτουργία σημαντικών Κοινωνικών Δομών από το Δήμο • Εθελοντισμός • Σημαντικό επίπεδο περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης των δημοτών • Σημαντική ομοιογένεια του αναπτυξιακού και δημογραφικού «προφίλ» των Δημοτικών Ενοτήτων • Υψηλό ποσοστό παραγωγικών ηλικιακών ομάδων στο σύνολο του πληθυσμού • Υψηλή τιμή δείκτη νεανικότητας • Σχολείο διαπολιτισμικής εκπαίδευσης • Δεν υπάρχουν και δεν προβλέπεται η ανάπτυξη ρυπαίνουσας βιομηχανικής ή/και βιοτεχνικής δραστηριότητας στο Δήμο. • Υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης του πληθυσμού. • Σημαντικός αριθμός ιδιόκτητων κτιρίων που χρησιμοποιούνται από 	<ul style="list-style-type: none"> • Οι οδικοί άξονες υπερτοπικής κυκλοφορίας • Η μεγάλη αύξηση του πληθυσμού κατά τους θερινούς μήνες (εποχικός και διερχόμενος πληθυσμός) • Περιθώρια βελτίωσης της αστικής κινητικότητας στα πρότυπα των βιώσιμων πόλεων (ποδηλατόδρομοι, πεζόδρομοι, ήπια κυκλοφορία, κλπ.) • Τοπική Συγκοινωνία – δρομολόγια του ΟΑΣΑ • Έλλειψη υποδομών στάθμευσης και ασφαλή πρόσβαση των επιβατών , στον τερματικό σταθμό του Μετρό στο Ελληνικό (κυρίως κατά του καλοκαιρινούς μήνες) • Ανεπαρκής πεζοδρόμηση - Ανάγκη μεγαλύτερης μέριμνας για τους πεζούς • Έλλειψη ικανοποιητικών μηχανισμών αντιμετώπισης της αυξανόμενης παραβατικότητας / εγκληματικότητας • Περιορισμένη προσβασιμότητα σε σημεία του Δήμου, από ΑμεΕΑ ή ειδικά προβλήματα, (ηλικιωμένοι, έγκυες, παιδιά κλπ.) • Διαδικασίες και Σύγχρονες Υποδομές σε Θέματα Πολιτικής Προστασίας Δήμου
--	---

<p>Κοινωνικές και Λοιπές Υπηρεσίες του Δήμου</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ψηφιακός Δήμος (παροχή υπηρεσιών από απόσταση και χρήση ΤΠΕ) • Οι συνεργασίες του Δήμου σε ζητήματα πολιτικής προστασίας, διαχείρισης απορριμμάτων • Εξασφάλιση υψηλών επιδοτήσεων/χρηματοδοτήσεων • Υποστήριξη ευπαθών ομάδων • Μέτρα στήριξης τρίτης ηλικίας • Πρόγραμμα διαχείρισης αδέσποτων ζώων 	<ul style="list-style-type: none"> • Αδυναμίες παρέμβασης του Δήμου στο παραλιακό μέτωπο • Ανεπαρκής πεζοδρόμηση - Ανάγκη μεγαλύτερης μέριμνας για τους πεζούς • Ποσοστό ανεργίας, νέοι άνεργοι • Χαμηλό ποσοστό ανακύκλωσης • Μη πλήρη εφαρμογή προγράμματος «Διαλογή στην Πηγή» και ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης των απορριμμάτων
<p>Ευκαιρίες</p>	<p>Απειλές</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Η επένδυση στο Ελληνικό και ο αναπτυξιακός χαρακτήρας αυτής για την ευρύτερη περιοχή • Η προστασία του αστικού χαρακτήρα της περιοχής στον εθνικό χωροταξικό σχεδιασμό • Το νέο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων • Διαθέσιμοι πόροι από Ευρωπαϊκά Προγράμματα (ΕΣΠΑ, LIFE, HORIZON) • Δυνατότητα χρηματοδότησης έργων μέσα από νέα χρηματοδοτικά εργαλεία • Η επέκταση του METPO – συκοινωνιών ΟΑΣΑ • Η ευαισθητοποίηση των πολιτών για την αξιοποίηση των ευκαιριών της νέας εποχής της γνώσης και της πληροφορίας • Οι κάτοικοι και οι φορείς της πόλης μπορούν να συμμετέχουν και να συμβάλλουν σημαντικά στη 	<ul style="list-style-type: none"> • Η μη σωστή, προς όφελος του Δήμου, διαχείριση της επένδυσης στο Ελληνικό • Χρονοβόρες διαδικασίες έγκρισης σχεδίων και μελετών από Δημόσιους Φορείς • Αποκλίσεις σε χρονοδιαγράμματα υλοποίησης έργων που γίνονται με διαγωνισμούς • Κίνδυνος απαξίωσης του φυσικού και αστικού περιβάλλοντος • Κίνδυνος αύξησης της παραβατικότητας και της εγκληματικότητας • Κίνδυνος απαξίωσης των Κοινωνικών Δομών, λόγω της πίεσης που δέχονται λόγω των αυξανόμενων αναγκών των πολιτών στο

<p>διατήρηση της καθαριότητας με κατάλληλη ευαισθητοποίηση.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το υψηλό μορφωτικό επίπεδο των ανέργων, δίνει την ευκαιρία για εξειδικευμένη απασχόληση • Πολιτικές συνεχιζόμενης εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση των απασχολουμένων και ανέργων • Εφαρμογή τεχνολογιών «Έξυπνων» Πόλεων - Δημιουργία υποδομών για μετατροπή του Δήμου σε Smart City - Ψηφιακός Δήμος • Το θεσμικό πλαίσιο για την υλοποίηση ενεργειακών έργων • Χρήση ΑΠΕ (χρήση φυσικού αερίου κ.α.) – μείωση της κατανάλωσης ενέργειας • Η δυνατότητα μείωσης του κόστους διαχείρισης των απορριμμάτων • Δημιουργία ταυτότητας του Δήμου – City Branding • Προώθηση Αθλητισμού - Διατήρηση υφισταμένων αλλά και ανάπτυξη νέων προγραμμάτων στον αθλητισμό • Συνεργασίες με όμορους ΟΤΑ και κοινωνία των πολιτών 	<p>πλαίσιο της υφιστάμενης οικονομικής συγκυρίας.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κίνδυνος υποβάθμισης των σχολικών υποδομών • Φυσικές Καταστροφές • Κίνδυνος από αδυναμία διαχείρισης της αύξησης του πληθυσμού • Κίνδυνος περαιτέρω αύξησης της Ανεργίας • Επιδείνωση των Κοινωνικών Προβλημάτων • Πίεση εμπορευματοποίησης περιοχών και περαιτέρω εμπορευματοποίηση της παραλιακής ζώνης • Περιβαλλοντικό αποτύπωμα δραστηριοτήτων • Δημιουργία υπερτοπικών δραστηριοτήτων στην παραλιακή ζώνη • Η οικονομική κρίση λόγω COVID και η οικονομική ύφεση θα δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα, ειδικά σε ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες. Μείωση διαθέσιμου εισοδήματος. Επόμενη μέρα στην μετά COVID εποχή • Σημαντικό πλήγμα της επιχειρηματικότητας.
---	--

Ισχυρά Σημεία

- Το θαλάσσιο και παραλιακό μέτωπο
  - ως δημόσιο αγαθό που ενισχύει το επίπεδο ποιότητα ζωής για τους δημότες
  - ως πόλος έλξης επισκεπτών
  - ως πόλο ανάπτυξης επιχειρηματικών, ψυχαγωγικών, αθλητικών και ήπιων δράσεων
- Εφαρμοσμένες πρακτικές για την προστασία του τμήματος του Υμηττού που ανήκει στα διοικητικά όρια του δήμου (που είναι ενταγμένος στο ευρωπαϊκό δίκτυο προστατευόμενων οικοσυστημάτων (NATURA 2000) και στην ευρωπαϊκή οδηγία 79/409)
- Τα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά του Δήμου μπορούν να στηρίξουν (υπό προϋποθέσεις), δραστηριότητες εναλλακτικού τουρισμού
- Το αστικό και περιαστικό πράσινο
- Γειτνίαση με την Αθήνα και το Πειραιά
- Ο υφιστάμενος και μελλοντικός χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός (γενικό πολεοδομικό σχέδιο της περιοχής και θεσμοθέτηση τοπικού χωρικού σχεδίου)
- Πολιτιστικό/Πολιτισμικό κεφάλαιο της περιοχής του Δήμου
- Πολιτιστικές/καλλιτεχνικές/αθλητικές δραστηριότητες - Πραγματοποίηση σημαντικού αριθμού πολιτιστικών δραστηριοτήτων σε ετήσια βάση
- Επάρκεια υποδομών φιλοξενίας και υψηλό επίπεδο ποιότητας υποδομών φιλοξενίας
- Υφιστάμενες αθλητικές υποδομές
- Ικανοποιητικό Επίπεδο σε Ζητήματα Βασικών Υποδομών (Αποχέτευσης, Ύδρευσης κλπ.)
- Η λειτουργία σημαντικών Κοινωνικών Δομών από το Δήμο
- Εθελοντισμός
- Σημαντικό επίπεδο περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης των δημοτών
- Σημαντική ομοιογένεια του αναπτυξιακού και δημογραφικού «προφίλ» των Δημοτικών Ενοτήτων
- Υψηλό ποσοστό παραγωγικών ηλικιακών ομάδων στο σύνολο του πληθυσμού

- Υψηλή τιμή δείκτη νεανικότητας
- Σχολείο διαπολιτισμικής εκπαίδευσης
- Δεν υπάρχουν και δεν προβλέπεται η ανάπτυξη ρυπαίνουσας βιομηχανικής ή/και βιοτεχνικής δραστηριότητας στο Δήμο.
- Υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης του πληθυσμού.
- Σημαντικός αριθμός ιδιόκτητων κτιρίων που χρησιμοποιούνται από Κοινωνικές και Λοιπές Υπηρεσίες του Δήμου
- Ψηφιακός Δήμος (παροχή υπηρεσιών από απόσταση και χρήση ΤΠΕ)
- Οι συνεργασίες του Δήμου σε ζητήματα πολιτικής προστασίας, διαχείρισης απορριμμάτων
- Εξασφάλιση υψηλών επιδοτήσεων/χρηματοδοτήσεων
- Υποστήριξη ευπαθών ομάδων
- Μέτρα στήριξης τρίτης ηλικίας
- Πρόγραμμα διαχείρισης αδέσποτων ζώων

Αδύνατα Σημεία

- Η αύξηση του πληθυσμού του Δήμου δημιουργεί πιέσεις στις κοινωνικές δομές και στον αστικό ιστό (επάρκεια βασικών υποδομών, δόμηση, κλπ.)
- Σημαντικό επίπεδο σχολικού «πληθωρισμού», με αυξητικές τάσεις στο άμεσο μέλλον δεδομένου του δημογραφικού προφίλ του Δήμου.
- Αδυναμίες παρέμβασης του Δήμου στο παραλιακό μέτωπο
- Οχλούσες δραστηριότητες στο παραλιακό μέτωπο, με σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις και επιπτώσεις σε όρους ποιότητας ζωής των δημοτών
- Οι οδικοί άξονες υπερτοπικής κυκλοφορίας
- Η μεγάλη αύξηση του πληθυσμού κατά τους θερινούς μήνες (εποχικός και διερχόμενος πληθυσμός)
- Περιθώρια βελτίωσης της αστικής κινητικότητας στα πρότυπα των βιώσιμων πόλεων (ποδηλατόδρομοι, πεζόδρομοι, ήπια κυκλοφορία, κλπ.)
- Τοπική Συγκοινωνία – δρομολόγια του ΟΑΣΑ

- Έλλειψη υποδομών στάθμευσης και ασφαλή πρόσβαση των επιβατών , στον τερματικό σταθμό του Μετρό στο Ελληνικό (κυρίως κατά του καλοκαιρινούς μήνες)
- Ανεπαρκής πεζοδρόμηση - Ανάγκη μεγαλύτερης μέριμνας για τους πεζούς
- Έλλειψη ικανοποιητικών μηχανισμών αντιμετώπισης της αυξανόμενης παραβατικότητας / εγκληματικότητας
- Περιορισμένη προσβασιμότητα σε σημεία του Δήμου, από ΑμΕΑ ή ειδικά προβλήματα, (ηλικιωμένοι, έγκυες, παιδιά κλπ.)
- Διαδικασίες και Σύγχρονες Υποδομές σε Θέματα Πολιτικής Προστασίας Δήμου
- Αδυναμίες παρέμβασης του Δήμου στο παραλιακό μέτωπο
- Ανεπαρκής πεζοδρόμηση - Ανάγκη μεγαλύτερης μέριμνας για τους πεζούς
- Ποσοστό ανεργίας, νέοι άνεργοι
- Χαμηλό ποσοστό ανακύκλωσης
- Μη πλήρη εφαρμογή προγράμματος «Διαλογή στην Πηγή» και ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης των απορριμμάτων
- Ανεπαρκής αξιοποίηση του πολιτιστικού κεφαλαίου του Δήμου
- Έλλειψη πολιτικών περιορισμού της κατανάλωσης ενέργειας και των εκπομπών CO₂ στον οικιακό τομέα και τις επιχειρήσεις.
- Περιορισμένο επίπεδο περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και ενεργοποίησης των δημοτών, μαθητών κ.α.
- Παροχή υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης
- Ολοκληρωμένη προσέγγιση αναπλάσεων και διαμόρφωση ελεύθερων χώρων και χώρων πρασίνου, παιδικών χαρών (μη πιστοποιημένες παιδικές χαρές, κ.α.)
- Κτηριακή πολυμορφία και ασαφής χαρακτήρας της περιοχής
- Μη ύπαρξη μονάδας διαχείρισης απορριμμάτων (διαλογή στην πηγή, στις κατοικίες, τις επιχειρήσεις, τις υποδομές του δημοσίου- επανάχρηση και ανακύκλωση υλικών, κομποστοποίηση των οργανικών υλών, ελαχιστοποίηση των απορριμμάτων που θα κατευθύνονται στο ΧΥΤΑ)
- Η αύξηση του πληθυσμού του Δήμου δημιουργεί πιέσεις στις κοινωνικές δομές

- Η αύξηση του πληθυσμού του Δήμου δημιουργεί πιέσεις στον αστικό ιστό (επάρκεια βασικών υποδομών, δόμηση, κλπ.)
- Σημαντικό επίπεδο σχολικού «πληθωρισμού», με αυξητικές τάσεις σε νηπιαγωγεία και δημοτικά, που δύναται να είναι ακόμα υψηλότερες στο άμεσο μέλλον δεδομένου του δημογραφικού προφίλ του Δήμου.
- Υποδομές σχολικών κτηρίων
- Οχλούσες δραστηριότητες στο παραλιακό μέτωπο, με σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις και επιπτώσεις σε όρους ποιότητας ζωής των δημοτών
- Η μεγάλη αύξηση του πληθυσμού κατά τους θερινούς μήνες (εποχικός και διερχόμενος πληθυσμός)
- Απουσία σύνδεσης των παραλιών με τον αστικό ιστό - Αποκοπή της Πόλης από το παραλιακό μέτωπο
- Επικινδυνότητα του οδικού δικτύου
- Περιθώρια βελτίωσης της αστικής κινητικότητας στα πρότυπα των βιώσιμων πόλεων (ποδηλατόδρομοι, πεζόδρομοι, ήπια κυκλοφορία, κλπ.)

Ευκαιρίες

- Η επένδυση στο Ελληνικό και ο αναπτυξιακός χαρακτήρας αυτής για την ευρύτερη περιοχή
- Η προστασία του αστικού χαρακτήρα της περιοχής στον εθνικό χωροταξικό σχεδιασμό
- Το νέο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων
- Διαθέσιμοι πόροι από Ευρωπαϊκά Προγράμματα (ΕΣΠΑ, LIFE, HORIZON)
- Δυνατότητα χρηματοδότησης έργων μέσα από νέα χρηματοδοτικά εργαλεία
- Η επέκταση του ΜΕΤΡΟ – συγκοινωνιών ΟΑΣΑ
- Η ευαισθητοποίηση των πολιτών για την αξιοποίηση των ευκαιριών της νέας εποχής της γνώσης και της πληροφορίας

- Οι κάτοικοι και οι φορείς της πόλης μπορούν να συμμετέχουν και να συμβάλλουν σημαντικά στη διατήρηση της καθαριότητας με κατάλληλη ευαισθητοποίηση.
- Το υψηλό μορφωτικό επίπεδο των ανέργων, δίνει την ευκαιρία για εξειδικευμένη απασχόληση
- Πολιτικές συνεχιζόμενης εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση των απασχολουμένων και ανέργων
- Εφαρμογή τεχνολογιών «Έξυπνων» Πόλεων - Δημιουργία υποδομών για μετατροπή του Δήμου σε Smart City - Ψηφιακός Δήμος
- Το θεσμικό πλαίσιο για την υλοποίηση ενεργειακών έργων
- Χρήση ΑΠΕ (χρήση φυσικού αερίου κ.α.) – μείωση της κατανάλωσης ενέργειας
- Η δυνατότητα μείωσης του κόστους διαχείρισης των απορριμμάτων
- Δημιουργία ταυτότητας του Δήμου – City Branding
- Προώθηση Αθλητισμού - Διατήρηση υφισταμένων αλλά και ανάπτυξη νέων προγραμμάτων στον αθλητισμό
- Συνεργασίες με όμορους ΟΤΑ και κοινωνία των πολιτών

Απειλές

- Η μη σωστή, προς όφελος του Δήμου, διαχείριση της επένδυσης στο Ελληνικό
- Χρονοβόρες διαδικασίες έγκρισης σχεδίων και μελετών από Δημόσιους Φορείς
- Αποκλίσεις σε χρονοδιαγράμματα υλοποίησης έργων που γίνονται με διαγωνισμούς
- Κίνδυνος απαξίωσης του φυσικού και αστικού περιβάλλοντος
- Κίνδυνος αύξησης της παραβατικότητας και της εγκληματικότητας
- Κίνδυνος απαξίωσης των Κοινωνικών Δομών, λόγω της πίεσης που δέχονται λόγω των αυξανόμενων αναγκών των πολιτών στο πλαίσιο της υφιστάμενης οικονομικής συγκυρίας.

- Κίνδυνος υποβάθμισης των σχολικών υποδομών
- Φυσικές Καταστροφές
- Κίνδυνος από αδυναμία διαχείρισης της αύξησης του πληθυσμού
- Κίνδυνος περαιτέρω αύξηση της Ανεργίας
- Επιδείνωση των Κοινωνικών Προβλημάτων
- Πίεση εμπορευματοποίησης περιοχών και περαιτέρω εμπορευματοποίηση της παραλιακής ζώνης
- Περιβαλλοντικό αποτύπωμα δραστηριοτήτων
- Δημιουργία υπερτοπικών δραστηριοτήτων στην παραλιακή ζώνη
- Η οικονομική κρίση λόγω COVID και η οικονομική ύφεση θα δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα, ειδικά σε ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες. Μείωση διαθέσιμου εισοδήματος. Επόμενη μέρα στην μετά COVID εποχή
- Σημαντικό πλήγμα της επιχειρηματικότητας.

6.2. Στρατηγικοί Στόχοι του Δήμου

Η ολοκλήρωση της υφιστάμενης ανάλυσης προσδιόρισε το πλαίσιο των Στρατηγικών Στόχων του Δήμου οι οποίοι έχουν διαμορφωθεί λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της SWOT ανάλυσης και των προτάσεων, προθέσεων και οράματος της δημοτικής αρχής. Οι Στρατηγικοί Στόχοι του Δήμου παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 46 Στρατηγικοί Στόχοι του Δήμου ανά Μέτρο

ΜΕΤΡΟ	Α/Α ΣΤΟΧΟΥ	ΣΤΟΧΟΣ
ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	1.1.1	Προστασία φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής του Δήμου
	1.1.2	Προστασία παραλιακού μετώπου περιοχής

	1.1.3	Προστασία και ενίσχυση αστικού και περιαστικού πρασίνου - Παρεμβάσεις αναβάθμισης του πρασίνου
	1.1.4	Περιορισμός της ρύπανσης του περιβάλλοντος
	1.1.5	Προώθηση λοιπών περιβαλλοντικών δράσεων και ευαισθητοποίηση των πολιτών
ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	1.2.1	Διαφύλαξη του χαρακτήρα του Δήμου ως τόπου κατοικίας και υψηλού επιπέδου ποιότητας ζωής
	1.2.2	Αναβάθμιση οικιστικού περιβάλλοντος παρακτίου μετώπου (ανάπλαση)
	1.2.3	Βελτίωση της ποιότητας των κοινόχρηστων χώρων
	1.2.4	Προώθηση - Υποστήριξη αστικής κινητικότητας, Βελτίωση προσβασιμότητας κτηρίων, δρόμων και κοινόχρηστων χώρων
	1.2.5	Ενίσχυση μέριμνας αδέσποτων ζώων
	1.2.6	Απαλλοτριώσεις
	1.3.1	Βελτίωση της διαχείρισης υγρών αποβλήτων
ΔΙΚΤΥΑ – ΥΠΟΔΟΜΕΣ – ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ	1.3.2	Βελτίωση Οδικού Δικτύου - Ανάπτυξη, βελτίωση (ποιότητας, λειτουργικότητας, ασφάλειας), ολοκλήρωση και συντήρηση

		(έργα, εργασίες) οδικού δικτύου στις Δημοτικές Ενότητες (Ελληνικού, Αργυρούπολης) - Δίκτυα Σταθερής τροχιάς
	1.3.3	Βελτίωση Κυκλοφοριακών Ροών - Διαμόρφωση συνθηκών (κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, μονοδρομήσεις, σημάσεις για εκτεταμένες διαγραμμίσεις ασφαλείας στις συλλεκτήριες οδούς, αντικατάσταση παλιών και φθαρμένων οδοδεικτών, κ.α.) - Υποστήριξη αστικής κινητικότητας, προσβασιμότητα
	1.3.4	Βελτίωση τοπικής συγκοινωνίας
	1.3.5	Δημιουργία υποδομών στάθμευσης - Διασφάλιση χώρων στάθμευσης ώστε να εξυπηρετούνται δημότες και επισκέπτες του Δήμου, με στόχο την βελτίωση της προσβασιμότητας πολιτών στην περιοχή και την περαιτέρω βελτίωση της αγοραστικής της κίνησης
	1.3.6	Βελτίωση διαχείρισης υδάτινων πόρων - Δίκτυο ύδρευσης - Συντήρηση δικτύου, Διαχείριση και Εξοικονόμηση υδάτινων πόρων
	1.3.7	Δίκτυο φυσικού αερίου

	1.3.8	Δημιουργία υποδομών για μετατροπή του Δήμου σε Smart City - Ψηφιακό Δήμο
	1.3.9	Δημιουργία υποδομών για τον έξυπνο δημοτικό φωτισμό (smart city)
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	1.4.1	Ενεργειακή διαχείριση των κτηρίων, σχολείων και των υποδομών του Δήμου με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας- Βιώσιμη ανάπτυξη
	1.4.2	Προώθηση ενεργειακής αποδοτικότητας στα Νοικοκυριά και τις Επιχειρήσεις - Ευαισθητοποίηση του πληθυσμού σε θέματα εξοικονόμησης ενέργειας
ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ	1.5.1	Βελτίωση των υπηρεσιών καθαριότητας. Αποτελεσματική διαχείριση αποβλήτων, κλαδεμάτων - Μείωση του κόστους διαχείρισης απορριμμάτων
	1.5.2	Ενίσχυση της ανακύκλωσης
	1.5.3	Αύξηση της διαλογής στην πηγή
	1.5.4	Ευαισθητοποίηση του πληθυσμού σε θέματα διαχείρισης απορριμμάτων - Δράσεις ενημέρωσης πολιτών
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ - ΑΣΦΑΛΕΙΑ	1.6.1	Ενίσχυση πολιτικής προστασίας - Ανάπτυξη δράσεων για την προστασία του περιβάλλοντος, την αντιτυρική και αντιπλημμυρική προστασία
	1.6.2	Ευαισθητοποίηση του πληθυσμού σε θέματα πολιτικής προστασίας
	1.6.3	Ενίσχυση ασφάλειας πολίτη

ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ - ΔΟΜΕΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΚΑΙ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	2.1.1	Διαχείριση και βελτιστοποίηση των υφιστάμενων δομών και υπηρεσιών προσφοράς στην κοινωνία
	2.1.2	Ανάπτυξη υπηρεσιών υγείας και υπηρεσιών κοινωνικής μέριμνας υψηλής ποιότητας
	2.1.3	Υποστήριξη ευπαθών ομάδων και μελών της τοπικής κοινωνίας με στόχο π.χ. την καταπολέμηση της φτώχειας
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΣΥΝΟΧΗ	2.2.1	Αναβάθμιση και επέκταση δομών και υποδομών για τα παιδιά
	2.2.2	Αναβάθμιση δομών και υποδομών για την τρίτη ηλικία
	2.2.3	Αναβάθμιση δομών και υποδομών για τους εφήβους και τους νέους
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ-ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ	2.3.1	Διασφάλιση επάρκειας των σχολικών υποδομών - Δημιουργία σχολικών μονάδων, παιδικών σταθμών
	2.3.2	Βελτίωση υποδομών εκπαίδευσης - Συντήρηση, επισκευή και υποστήριξη λειτουργίας σχολικών μονάδων, παιδικών σταθμών
	2.3.3	Υποστήριξη εκπαιδευτικών και ερευνητικών προγραμμάτων (Παλαιοντολογίας, Γεωπονίας, Θαλάσσιου Περιβάλλοντος, κ.α.)
	2.3.4	Ανάπτυξη προγραμμάτων εκπαίδευσης για ενήλικες

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	2.4.1	Δημιουργία νέων και αναβάθμιση υφιστάμενων υποδομών πολιτισμού και τέχνης
	2.4.2	Προώθηση του πολιτισμού - Ανάπτυξη νέων προγραμμάτων στον πολιτισμό (το θέατρο, τη ζωγραφική)
	2.4.3	Υποστήριξη πολιτιστικών φορέων και ομάδων - Καθιέρωση Δήμου ως Πολιτιστικού Κέντρου
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	2.5.1	Ενίσχυση αθλητικών υποδομών - Σχεδιασμός, Δημιουργία/Κατασκευή/Υλοποίηση, Εκσυγχρονισμός, Συντήρηση, Ανακατασκευή και Αναβάθμιση αθλητικών υποδομών
	2.5.2	Προώθηση αθλητισμού - Διατήρηση υφισταμένων αλλά και ανάπτυξη νέων προγραμμάτων στον αθλητισμό
	2.5.3	Ενίσχυση δράσεων αθλητικών συλλόγων
	2.5.4	Υποστήριξη αθλητικών φορέων και ομάδων
ΙΣΟΤΗΤΑ ΦΥΛΩΝ & ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ	2.6.1	Προώθηση δράσεων για την ενίσχυση της ισότητας των φύλων
ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ – ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΠΟΛΙΤΩΝ	2.7.1	Προώθηση συνεργασιών με την κοινωνία των πολιτών -Στήριξη των κοινωνικών δομών που βασίζονται στον εθελοντισμό
	2.7.2	Ενεργοποίηση και προώθηση εθελοντισμού

ΤΟΠΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	3.1.1	Ενίσχυση του city branding και ανάπτυξη του τουρισμού (εναλλακτικών και ήπιων μορφών), των υπηρεσιών αναψυχής και εστίασης
	3.1.2	Διαμόρφωση πολιτικών για την Ενίσχυση των δυνατοτήτων ανάπτυξης επιχειρηματικής δράσης στο μήκος του παραλιακού μετώπου
	3.1.3	Συμμετοχή στην δημιουργία και ανάδειξη του Μητροπολιτικού Πάρκου του Ελληνικού
	3.1.4	Προώθηση της καινοτομίας και των νέων τεχνολογιών
	3.1.5	Ανάπτυξη των τοπικών υποδομών φιλοξενίας
	3.1.6	Ενημέρωση σχετικά με επιχειρηματικές ευκαιρίες και προώθηση της νεανικής επιχειρηματικότητας
	3.1.7	Ενεργή στήριξη τοπικών επιχειρήσεων - Προώθηση και προβολή τοπικής επιχειρηματικότητας
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ/ΑΝΕΡΓΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	3.2.1	Μείωση της ανεργίας σε τοπικό επίπεδο - Δημιουργία δομών και προγραμμάτων για την αντιμετώπιση της ανεργίας και την αύξηση της απασχόλησης
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	4.1.1	Διαχείριση των δαπανών του Δήμου και εφαρμογή προγράμματος παρακολούθησης της ανταποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των δράσεων του Δήμου

	4.1.2	Ενίσχυση Συμμετοχικότητας και Διαφάνειας - Καθιέρωση διαδικασιών συμμετοχικού σχεδιασμού
	4.1.3	Βελτίωση της Αποτελεσματικότητας και της Αποδοτικότητας των Διαδικασιών Λειτουργίας του Δήμου (μείωση χρόνου εκτέλεσης διαδικασιών και μείωση αστοχιών) - Επανασχεδιασμός Διοικητικών Δομών, Υπηρεσιών και Διαδικασιών με βέλτιστη αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών - Τυποποίηση - Πρακτικές εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου - Συστήματα διαχείρισης ποιότητας
	4.1.4	Ανάπτυξη τεχνολογικής υποδομής και συστημάτων με στόχο την παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας στους δημότες, τους επισκέπτες και τις επιχειρήσεις. Προώθηση ηλεκτρονικής διακυβέρνησης
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	4.2.1	Ανάπτυξη δομής για τη διαχείριση της αναβάθμισης των υποδομών των πληροφοριακών συστημάτων και τον ψηφιακό μετασχηματισμό του Δήμου
	4.2.2	Διασύνδεση δημοτικών κτηρίων μέσω οπτικών ινών
	4.2.3	Επανασχεδιασμός βέλτιστων διαδρομών αποκομιδής απορριμμάτων
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ	4.3.1	Βελτίωση της αποτελεσματικότητας του ανθρώπινου δυναμικού - Ανάπτυξη

ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ		προγραμμάτων διαρκούς επιμόρφωσης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού
	4.3.2	Ανάπτυξη και βελτίωση των συστημάτων διοίκησης του ανθρώπινου δυναμικού
	4.3.3	Συστήματα διαχείρισης και συντονισμού ανθρώπινου δυναμικού
	4.3.4	Ενίσχυση του Ανθρώπινου Δυναμικού
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	4.4.1	Αναζήτηση επιπλέον πηγών εσόδων
	4.4.2	Διαχείριση και αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας (διασφάλιση οικονομικής βιωσιμότητας)
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ	4.5.1	Πρώθηση συνεργασιών σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο
ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ	4.6.1	Ανάπτυξη διαδημοτικής συνεργασίας με πόλεις -δήμους-λιμάνια

	4.6.2	Ανάπτυξη διαδημοτικού δικτύου δήμων Ανατολικής Αττικής
	4.6.3	Ανάπτυξη διαδημοτικού δικτύου πολιτισμού Δήμων Αττικής

7. Κρίσιμα Ζητήματα Τοπικής Ανάπτυξης

Στην τοπική αυτοδιοίκηση αναφορικά με θέματα ανάπτυξης και των προτεραιοτήτων αυτών προσδιορίζονται τα κρίσιμα ζητήματα ανάπτυξης. Η ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης προσδιόρισε τα παρακάτω κρίσιμα ζητήματα ανάπτυξης.

Πίνακας: Τα Κρίσιμα Ζητήματα του Δήμου

Κρίσιμα Ζητήματα Ανάπτυξης	Περιγραφή
Ζήτημα 1	Προστασία και διαφύλαξη του αστικού, περιαστικού και οικιστικού περιβάλλοντος της περιοχής του Δήμου - Διασφάλιση της προστασίας του φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος του Δήμου μέσω της αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του, με τρόπο που δεν επηρεάζει αρνητικά την ποιότητα ζωής στην πόλη
Ζήτημα 2	Βελτίωση της αστικής κινητικότητας στα πρότυπα των βιώσιμων πόλεων (ποδηλατόδρομοι, πεζόδρομοι, ήπια κυκλοφορία, κλπ.)
Ζήτημα 3	Διατήρηση του χωροταξικού και πολεοδομικού καθεστώτος, ως κρίσιμο στοιχείο για την διασφάλιση της ποιότητας ζωής στην περιοχή του Δήμου (συντελεστής δόμησης, χρήσεις γης κ.α.)
Ζήτημα 4	Αξιοποίηση του θαλάσσιου και του παραλιακού μετώπου σε συνδυασμό με τον αστικό ιστό (εξέταση του ως πόλο έλξης, ως δημόσιο αγαθό που ενισχύει το επίπεδο ποιότητα ζωής για τους δημότες, ως σημείο προσέκλυσης ήπιων δραστηριοτήτων)
Ζήτημα 5	Διαχείριση μητροπολιτικού πάρκου στο βαθμό που άπτεται των αρμοδιοτήτων του Δήμου και όχι του Φορέα Διαχείρισης της εν γένει επένδυσης (ανάπλασης) του Ελληνικού
Ζήτημα 6	Διασφάλιση της ελεύθερης και πλήρους πρόσβασης στο δημόσιο χώρο και τα δημόσια αγαθά (διαφόρων ομάδων του πληθυσμού και ΑΜΕΑ)
Ζήτημα 7	Λειτουργία μεγάλων εμπορικών κέντρων
Ζήτημα 8	Ύπαρξη πηγών ρύπανσης του περιβάλλοντος (ρύπανση του αέρα, ρύπανση των υδάτων, ηχορύπανση), στην περιοχή του Δήμου, επηρεάζουν σημαντικά την ποιότητα ζωής στην περιοχή του Δήμου και στην ευρύτερη περιοχή αυτού
Ζήτημα 9	Διαχείριση των απορριμμάτων του Δήμου στο πλαίσιο βελτίωσης της ποιότητας ζωής στην πόλη (μείωση του κόστους διαχείρισης)
Ζήτημα 10	Μεγάλοι οδικοί άξονες κυκλοφορίας

Ζήτημα 11	Διαχείριση του κυκλοφοριακού ζητήματος στο πλαίσιο δημιουργίας μιας βιώσιμης πόλης (Οδικό δίκτυο, επικινδυνότητα αυτού, λουπές υποδομές, ρυθμίσεις, αστική κινητικότητα – ήπια κυκλοφορία)
Ζήτημα 12	Τοπική Συγκοινωνία - Δίκτυα Επικοινωνίας
Ζήτημα 13	Δημιουργία ενός ενεργειακά αποδοτικού Δήμου με τη συμμετοχή και την εμπλοκή επιχειρήσεων και σπιτιών στα κοινά
Ζήτημα 14	Κάλυψη αναγκών σε επίπεδο Σχολικών Υποδομών (μεταβολή του αριθμού μαθητών στα σχολεία του Δήμου)
Ζήτημα 15	Αποτελεσματική λειτουργία της Πολιτικής Προστασίας στην περιοχή του Δήμου
Ζήτημα 16	Αντιμέτωπιση έκτακτων καταστάσεων (φυσικές καταστροφές, πυρκαγιά, κ.α.)
Ζήτημα 17	Παραβατικότητα και εγκληματικότητα λόγω της υφιστάμενης οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης στη χώρα
Ζήτημα 18	Αύξηση των αναγκών του πληθυσμού με αντίκτυπο στη λειτουργία/δημιουργία κοινωνικών δομών (και ειδικότερα αύξηση των ευπαθών κοινωνικών ομάδων) δεδομένης της υφιστάμενης οικονομικής συγκυρίας και στο πλαίσιο μείωσης του φαινομένου του κοινωνικού αποκλεισμού (αύξηση του πληθυσμού του Δήμου δημιουργεί πιέσεις στις κοινωνικές δομές)
Ζήτημα 19	Το φαινόμενο της ανεργίας ως κοινωνικό και οικονομικό φαινόμενο καθώς και η διαχείριση των επιπτώσεων της (Χαμηλό ποσοστό Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού, Χαμηλό ποσοστό απασχόλησης, Υψηλό ποσοστό ανεργίας και σημαντικός ρυθμός αύξησής της)
Ζήτημα 20	Αύξηση του πληθυσμού κατά τους θερινούς μήνες (εποχικός και διερχόμενος πληθυσμός)
Ζήτημα 21	Δημιουργία ταυτότητα του Δήμου – City Branding
Ζήτημα 22	Επάρκεια και επίπεδο υποδομών φιλοξενίας
Ζήτημα 23	Πολιτιστικό κεφάλαιο της περιοχής του Δήμου (δραστηριοποίηση του Δήμου σε πολιτισμικά και καλλιτεχνικά δρώμενα)
Ζήτημα 24	Κάλυψη αναγκών σε επίπεδο Αθλητικών Υποδομών (εξέταση του θέματος και υπό το πρίσμα των ΑΜΕΑ)
Ζήτημα 25	Πολιτικές συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης δημοτών
Ζήτημα 26	Συμμετοχή πολιτών / δημοτών σε θέματα του Δήμου (εθελοντισμός)
Ζήτημα 27	Νέα προγραμματική περίοδος ΕΣΠΑ
Ζήτημα 28	Συνεργασία του Δήμου με άλλους Δημόσιους Φορείς (Υπουργεία, Περιφέρειες, κ.α.)
Ζήτημα 29	Επιπτώσεις γειτνίασης με Αθήνα, Πειραιά, νησιά Αιγαίου και άλλες περιοχές
Ζήτημα 30	Περιορισμένη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στις υπηρεσίες του Δήμου (Τεχνολογίες «Εξυπνων» Πόλεων, που μπορούν να αξιοποιηθούν σε ένα μεγάλο εύρος των δραστηριοτήτων του Δήμου) για την παροχή υπηρεσιών προς τον πολίτη και τις επιχειρήσεις
Ζήτημα 31	Περιορισμένη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στις υπηρεσίες του Δήμου (Τεχνολογίες «Εξυπνων» Πόλεων, που μπορούν να αξιοποιηθούν σε ένα μεγάλο εύρος των δραστηριοτήτων του Δήμου) στο εσωτερικό του Δήμου, για την αποδοτικότερη εκτέλεση των διοικητικών και υποστηρικτικών διαδικασιών
Ζήτημα 32	Έλλειψη τυποποιημένων διαδικασιών που επηρεάζει αρνητικά την αποδοτικότητα των Υπηρεσιών και υπονομεύει τη διαχειριστική τους επάρκεια μακροχρόνια στο πλαίσιο της αποχώρησης έμπειρων υπαλλήλων από το Δήμο
Ζήτημα 33	Απουσία ενεργειακής διαχείρισης στο δημοτικό φωτισμό και στα δημοτικά κτίρια και εγκαταστάσεις του Δήμου, με αποτέλεσμα έλλειψη αποδοτικότητας στη διαχείριση των πόρων
Ζήτημα 34	Περιορισμένες δυνατότητες χρηματοδότησης που απαιτούν διαχειριστική ικανότητα που θα διασφαλίζει την πλήρη αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων Εθνικών και Ευρωπαϊκών πόρων και μηχανισμών
Ζήτημα 35	Ανάγκη οργανωτικής αναβάθμισης των Υπηρεσιών και των ΤΠΕ
Ζήτημα 36	Έλλειψη Προσωπικού και αρνητικές προοπτικές ως προς την δυνατότητα ανάσχεσης / αντιμετώπισης του προβλήματος μέσω αύξησης του προσωπικού

Ζήτημα 37	Απουσία μιας διεργασίας παρακολούθησης εκπαιδευτικών αναγκών και εκπαίδευσης / κατάρτισης του υφιστάμενου προσωπικού με συστηματικό τρόπο
Ζήτημα 38	Αδυναμίες εσωτερικής επικοινωνίας και συντονισμού μεταξύ των Υπηρεσιών

7.1. Ιεράρχηση Κρίσιμων Ζητημάτων Τοπικής Ανάπτυξης

Για τον προσδιορισμό των προτεραιοτήτων των κρίσιμων ζητημάτων και της ιεράρχησής τους χρησιμοποιήθηκαν τρία κριτήρια όπως παρουσιάζονται παρακάτω:

Κριτήριο 1 (Κ1) - **Σπουδαιότητα του Προβλήματος/Θέματος**: Ο βαθμός στον οποίο το πρόβλημα/θέμα που παρουσιάζεται έχει ακραίες επιπτώσεις και απαιτείται η άμεση ενασχόληση με αυτό/επίλυσή του, για την αποφυγή μόνιμων βλαβών.

Κριτήριο 2 (Κ2) - **Μελλοντικός Κίνδυνος**: Ο βαθμός στον οποίο το πρόβλημα/θέμα που παρουσιάζεται, δύναται να αποτελέσει σημαντικό κίνδυνο για την τοπική κοινωνία μελλοντικά, εάν δεν επιληφθεί σχετικά ο Δήμος ή δεν επιλυθεί άμεσα έτσι ώστε να συμβάλλει στην καλύτερευση της ζωής της τοπικής κοινωνίας.

Κριτήριο 3 (Κ3) - **Δυνατότητα Παρέμβασης του Δήμου**: Ο βαθμός στον οποίο ο Δήμος, έχει την αρμοδιότητα και τη δυνατότητα (θεσμικά) για την αντιμετώπιση/επίλυση του εκάστοτε προβλήματος/θέματος.

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει τα κρίσιμα ζητήματα ανάπτυξης και την αξιολόγησή τους με βάση τα κριτήρια. Οι τιμές στα κριτήρια προσδιορίστηκαν στη διάρκεια συνεντεύξεων και συζητήσεων κατά τη διάρκεια ανάλυσης της υφιστάμενης κατάστασης.

Πίνακας: Ιεράρχηση των Κρίσιμων Ζητημάτων με βαθμό κλίμακας 1 έως 5 ανά κριτήριο

	Περιγραφή Ζητήματος/Θέματος	Κριτήριο 1 (Κ1) Σπουδαιότητα του Προβλήματος/Θέματος	Κριτήριο 2 (Κ2) Μελλοντικός Κίνδυνος	Κριτήριο 3 (Κ3) Δυνατότητα Παρέμβασης του Δήμου
		Ο βαθμός στον οποίο το πρόβλημα/θέμα που παρουσιάζεται έχει ακραίες επιπτώσεις και απαιτείται η άμεση ενασχόληση με αυτό/επίλυσή του, για την αποφυγή μόνιμων βλαβών.	Ο βαθμός στον οποίο το πρόβλημα/θέμα που παρουσιάζεται, δύναται να αποτελέσει σημαντικό κίνδυνο για την τοπική κοινωνία μελλοντικά, εάν δεν επιληφθεί σχετικά ο Δήμος ή δεν επιλυθεί άμεσα έτσι ώστε να συμβάλει στην καλύτερευση της ζωής της τοπικής κοινωνίας.	Ο βαθμός στον οποίο ο Δήμος, έχει την αρμοδιότητα και τη δυνατότητα (θεσμικά) για την αντιμετώπιση/επίλυση του εκάστοτε προβλήματος/θέματος.
Ζήτημα 01	Προστασία και διαφύλαξη του αστικού, περιαστικού και οικιστικού περιβάλλοντος της περιοχής του Δήμου - Διασφάλιση της προστασίας του φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος του Δήμου μέσω της αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του, με τρόπο που δεν επηρεάζει αρνητικά την ποιότητα ζωής στην πόλη	3	4	3
Ζήτημα 02	Βελτίωση της αστικής κινητικότητας στα πρότυπα των βιώσιμων πόλεων (ποδηλατόδρομοι, πεζόδρομοι, ήπια κυκλοφορία, κλπ.)	4	4	3
Ζήτημα 03	Διατήρηση του χωροταξικού και πολεοδομικού καθεστώτος, ως κρίσιμο στοιχείο για την διασφάλιση της ποιότητας ζωής στην περιοχή του Δήμου (συντελεστής δόμησης, χρήσεις γης κ.α.).	4	4	4
Ζήτημα 04	Αξιοποίηση του θαλάσσιου και του παραλιακού μετώπου σε συνδυασμό με τον αστικό ιστό (εξέταση του ως πόλο έλξης, ως δημόσιο αγαθό που ενισχύει το επίπεδο ποιότητα ζωής για τους δημότες, ως σημείο προσέκλυσης ήπιων δραστηριοτήτων)	3	3	2
Ζήτημα 05	Διαχείριση μητροπολιτικού πάρκου στο βαθμό που άπτεται των αρμοδιοτήτων του Δήμου και όχι του Φορέα Διαχείρισης της εν γένει επένδυσης (ανάπλασης) του Ελληνικού.	5	4	3

Ζήτημα 06	Διασφάλιση της ελεύθερης και πλήρους πρόσβασης στο δημόσιο χώρο και τα δημόσια αγαθά (διαφόρων ομάδων του πληθυσμού και ΑΜΕΑ)	4	3	4
Ζήτημα 07	Λειτουργία μεγάλων εμπορικών κέντρων	4	5	3
Ζήτημα 08	Ύπαρξη πηγών ρύπανσης του περιβάλλοντος (ρύπανση του αέρα, ρύπανση των υδάτων, ηχορύπανση), στην περιοχή του Δήμου, επηρεάζουν σημαντικά την ποιότητα ζωής στην περιοχή του Δήμου και στην ευρύτερη περιοχή αυτού.	2	4	2
Ζήτημα 09	Διαχείριση των απορριμμάτων του Δήμου στο πλαίσιο βελτίωσης της ποιότητας ζωής στην πόλη (μείωση του κόστους διαχείρισης).	4	4	3
Ζήτημα 10	Μεγάλοι οδικοί άξονες κυκλοφορίας	2	4	1
Ζήτημα 11	Διαχείριση του κυκλοφοριακού ζητήματος στο πλαίσιο δημιουργίας μιας βιώσιμης πόλης (Οδικό δίκτυο, επικινδυνότητα αυτού, λοιπές υποδομές, ρυθμίσεις, αστική κινητικότητα – ήπια κυκλοφορία)	4	4	3
Ζήτημα 12	Τοπική Συγκοινωνία - Δίκτυα Επικοινωνίας	4	3	5
Ζήτημα 13	Δημιουργία ενός ενεργειακά αποδοτικού Δήμου με τη συμμετοχή και την εμπλοκή επιχειρήσεων και σπιτιών στα κοινά	4	3	3
Ζήτημα 14	Κάλυψη αναγκών σε επίπεδο Σχολικών Υποδομών (μεταβολή του αριθμού μαθητών στα σχολεία του Δήμου)	3	3	3
Ζήτημα 15	Αποτελεσματική λειτουργία της Πολιτικής Προστασίας στην περιοχή του Δήμου	4	4	4
Ζήτημα 16	Αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων (φυσικές καταστροφές, πυρκαγιά, κ.α.)	4	3	4
Ζήτημα 17	Παραβατικότητα και εγκληματικότητα λόγω της υφιστάμενης οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης στη χώρα	3	3	2
Ζήτημα 18	Αύξηση των αναγκών του πληθυσμού με αντίκτυπο στη λειτουργία/δημιουργία κοινωνικών δομών (και ειδικότερα αύξηση των ευπαθών κοινωνικών ομάδων) δεδομένης της υφιστάμενης οικονομικής συγκυρίας και στο πλαίσιο μείωσης του φαινομένου του κοινωνικού αποκλεισμού (αύξηση του πληθυσμού του Δήμου δημιουργεί πιέσεις στις κοινωνικές δομές).	4	4	3

Ζήτημα 19	Το φαινόμενο της ανεργίας ως κοινωνικό και οικονομικό φαινόμενο καθώς και η διαχείριση των επιπτώσεων της (Χαμηλό ποσοστό Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού, Χαμηλό ποσοστό απασχόλησης, Υψηλό ποσοστό ανεργίας και σημαντικός ρυθμός αύξησής της).	3	3	3
Ζήτημα 20	Αύξηση του πληθυσμού κατά τους θερινούς μήνες (εποχικός και διερχόμενος πληθυσμός)	1	1	1
Ζήτημα 21	Δημιουργία ταυτότητα του Δήμου – City Branding	5	4	5
Ζήτημα 22	Επάρκεια και επίπεδο υποδομών φιλοξενίας	2	2	2
Ζήτημα 23	Πολιτιστικό κεφάλαιο της περιοχής του Δήμου (δραστηριοποίηση του Δήμου σε πολιτισμικά και καλλιτεχνικά δρώμενα)	4	3	5
Ζήτημα 24	Κάλυψη αναγκών σε επίπεδο Αθλητικών Υποδομών (εξέταση του θέματος και υπό το πρίσμα των ΑΜΕΑ)	2	2	4
Ζήτημα 25	Πολιτικές συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης δημοτών	3	3	4
Ζήτημα 26	Συμμετοχή πολιτών / δημοτών σε θέματα του Δήμου (εθελοντισμός)	4	4	5
Ζήτημα 27	Νέα προγραμματική περίοδος ΕΣΠΑ	4	4	5
Ζήτημα 28	Συνεργασία του Δήμου με άλλους Δημόσιους Φορείς (Υπουργεία, Περιφέρεια, κ.α.)	4	3	4
Ζήτημα 29	Επιπτώσεις γειτνίασης με Αθήνα, Πειραιά, νησιά Αιγαίου και άλλες περιοχές	2	2	1
Ζήτημα 30	Περιορισμένη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στις υπηρεσίες του Δήμου (Τεχνολογίες «Εξυπνων» Πόλεων, που μπορούν να αξιοποιηθούν σε ένα μεγάλο εύρος των δραστηριοτήτων του Δήμου) για την παροχή υπηρεσιών προς τον πολίτη και τις επιχειρήσεις	4	4	4
Ζήτημα 31	Περιορισμένη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στις υπηρεσίες του Δήμου (Τεχνολογίες «Εξυπνων» Πόλεων, που μπορούν να αξιοποιηθούν σε ένα μεγάλο εύρος των δραστηριοτήτων του Δήμου) στο εσωτερικό του Δήμου, για την αποδοτικότερη εκτέλεση των διοικητικών και υποστηρικτικών διαδικασιών.	4	4	4

Ζήτημα 32	Έλλειψη τυποποιημένων διαδικασιών που επηρεάζει αρνητικά την αποδοτικότητα των Υπηρεσιών και υπονομεύει τη διαχειριστική τους επάρκεια μακροχρόνια στο πλαίσιο της αποχώρησης έμπειρων υπαλλήλων από το Δήμο.	4	4	5
Ζήτημα 33	Απουσία ενεργειακής διαχείρισης στο δημοτικό φωτισμό και στα δημοτικά κτίρια και εγκαταστάσεις του Δήμου, με αποτέλεσμα έλλειψη αποδοτικότητας στη διαχείριση των πόρων	3	3	5
Ζήτημα 34	Περιορισμένες δυνατότητες χρηματοδότησης που απαιτούν διαχειριστική ικανότητα που θα διασφαλίζει την πλήρη αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων Εθνικών και Ευρωπαϊκών πόρων και μηχανισμών.	4	4	4
Ζήτημα 35	Ανάγκη οργανωτικής αναβάθμισης των Υπηρεσιών και των ΤΠΕ.	5	5	4
Ζήτημα 36	Έλλειψη Προσωπικού και αρνητικές προοπτικές ως προς την δυνατότητα ανάσχεσης / αντιμετώπισης του προβλήματος μέσω αύξησης του προσωπικού.	5	5	3
Ζήτημα 37	Απουσία μιας διεργασίας παρακολούθησης εκπαιδευτικών αναγκών και εκπαίδευσης / κατάρτισης του υφιστάμενου προσωπικού με συστηματικό τρόπο.	4	4	5
Ζήτημα 38	Αδυναμίες εσωτερικής επικοινωνίας και συντονισμού μεταξύ των Υπηρεσιών	4	3	4

7.2. Ανάλυση των Κρίσιμων Ζητημάτων με τη μέθοδο Analytic Hierarchy Process

Η ανάλυση των δεδομένων έγινε με τη χρήση της μεθόδου **πολυκριτηριακής ανάλυσης *Analytic Hierarchy Process*** και τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα Ιεράρχησης των Κρίσιμων Ζητημάτων Ανάπτυξης. Η σημαντικότητα του κάθε ζητήματος ως προς κάθε κριτήριο αποτυπώνεται από τις αριθμητικές τιμές του για κάθε κριτήριο όπως αυτές υπολογίσθηκαν με την εφαρμογή της μεθόδου.

Πίνακας: Ιεράρχηση των Κρίσιμων Ζητημάτων με τη μέθοδο πολυκριτηριακής ανάλυσης

ΖΗΤΗΜΑΤΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΤΑ	ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ
Ζήτημα 1	Προστασία και διαφύλαξη του αστικού, περιαστικού και οικιστικού περιβάλλοντος της περιοχής του Δήμου - Διασφάλιση της προστασίας του φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος του Δήμου μέσω της αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του, με τρόπο που δεν επηρεάζει αρνητικά την ποιότητα ζωής στην πόλη	0,022059	0,030246	0,02283
Ζήτημα 2	Βελτίωση της αστικής κινητικότητας στα πρότυπα των βιώσιμων πόλεων (ποδηλατόδρομοι, πεζόδρομοι, ήπια κυκλοφορία, κλπ.)	0,029412	0,030246	0,022587
Ζήτημα 3	Διατήρηση του χωροταξικού και πολεοδομικού καθεστώτος, ως κρίσιμο στοιχείο για την διασφάλιση της ποιότητας ζωής στην περιοχή του Δήμου (συντελεστής δόμησης, χρήσεις γης κ.α.)	0,029412	0,030246	0,03044
Ζήτημα 4	Αξιοποίηση του θαλάσσιου και του παραλιακού μετώπου σε συνδυασμό με τον αστικό ιστό (εξέταση του ως πόλο έλξης, ως δημόσιο αγαθό που ενισχύει το επίπεδο ποιότητα ζωής για τους δημότες, ως σημείο προσέκλυσης ήπιων δραστηριοτήτων)	0,022059	0,022684	0,01522
Ζήτημα 5	Διαχείριση μητροπολιτικού πάρκου στο βαθμό που άπτεται των αρμοδιοτήτων του Δήμου και όχι του Φορέα Διαχείρισης της εν γένει επένδυσης (ανάπλασης) του Ελληνικού	0,036765	0,030246	0,02283
Ζήτημα 6	Διασφάλιση της ελεύθερης και πλήρους πρόσβασης στο δημόσιο χώρο και τα δημόσια αγαθά (διαφόρων ομάδων του πληθυσμού και ΑΜΕΑ)	0,029412	0,022684	0,03044
Ζήτημα 7	Λειτουργία μεγάλων εμπορικών κέντρων	0,029412	0,037807	0,02283

Ζήτημα 8	Ύπαρξη πηγών ρύπανσης του περιβάλλοντος (ρύπανση του αέρα, ρύπανση των υδάτων, ηχορύπανση), στην περιοχή του Δήμου, επηρεάζουν σημαντικά την ποιότητα ζωής στην περιοχή του Δήμου και στην ευρύτερη περιοχή αυτού	0,014706	0,030246	0,01522
Ζήτημα 9	Διαχείριση των απορριμμάτων του Δήμου στο πλαίσιο βελτίωσης της ποιότητας ζωής στην πόλη (μείωση του κόστους διαχείρισης)	0,029412	0,030246	0,028435
Ζήτημα 10	Μεγάλοι οδικοί άξονες κυκλοφορίας	0,014706	0,030246	0,007552
Ζήτημα 11	Διαχείριση του κυκλοφοριακού ζητήματος στο πλαίσιο δημιουργίας μιας βιώσιμης πόλης (Οδικό δίκτυο, επικινδυνότητα αυτού, λοιπές υποδομές, ρυθμίσεις, αστική κινητικότητα – ήπια κυκλοφορία)	0,029412	0,030246	0,022657
Ζήτημα 12	Τοπική Συγκοινωνία - Δίκτυα Επικοινωνίας	0,029412	0,022684	0,037762
Ζήτημα 13	Δημιουργία ενός ενεργειακά αποδοτικού Δήμου με τη συμμετοχή και την εμπλοκή επιχειρήσεων και σπιτιών στα κοινά	0,029412	0,022684	0,022657
Ζήτημα 14	Κάλυψη αναγκών σε επίπεδο Σχολικών Υποδομών (μεταβολή του αριθμού μαθητών στα σχολεία του Δήμου)	0,022059	0,022684	0,022657
Ζήτημα 15	Αποτελεσματική λειτουργία της Πολιτικής Προστασίας στην περιοχή του Δήμου	0,029412	0,030246	0,03021
Ζήτημα 16	Αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων (φυσικές καταστροφές, πυρκαγιά, κ.α.)	0,029412	0,022684	0,03021
Ζήτημα 17	Παραβατικότητα και εγκληματικότητα λόγω της υφιστάμενης οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης στη χώρα	0,022059	0,022684	0,015105
Ζήτημα 18	Αύξηση των αναγκών του πληθυσμού με αντίκτυπο στη λειτουργία/δημιουργία κοινωνικών δομών (και ειδικότερα αύξηση των ευπαθών κοινωνικών ομάδων) δεδομένης της υφιστάμενης οικονομικής συγκυρίας και στο πλαίσιο μείωσης του φαινομένου του κοινωνικού αποκλεισμού (αύξηση του πληθυσμού του Δήμου δημιουργεί πιέσεις στις κοινωνικές δομές)	0,029412	0,030246	0,022657
Ζήτημα 19	Το φαινόμενο της ανεργίας ως κοινωνικό και οικονομικό φαινόμενο καθώς και η διαχείριση των επιπτώσεων της (Χαμηλό ποσοστό Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού, Χαμηλό ποσοστό απασχόλησης, Υψηλό ποσοστό ανεργίας και σημαντικός ρυθμός αύξησής της)	0,022059	0,022684	0,022657

Ζήτημα 20	Αύξηση του πληθυσμού κατά τους θερινούς μήνες (εποχικός και διερχόμενος πληθυσμός)	0,007353	0,007561	0,007552
Ζήτημα 21	Δημιουργία ταυτότητα του Δήμου – City Branding	0,036765	0,030246	0,037762
Ζήτημα 22	Επάρκεια και επίπεδο υποδομών φιλοξενίας	0,014706	0,015123	0,015105
Ζήτημα 23	Πολιτιστικό κεφάλαιο της περιοχής του Δήμου (δραστηριοποίηση του Δήμου σε πολιτισμικά και καλλιτεχνικά δρώμενα)	0,029412	0,022684	0,037762
Ζήτημα 24	Κάλυψη αναγκών σε επίπεδο Αθλητικών Υποδομών (εξέταση του θέματος και υπό το πρίσμα των ΑΜΕΑ)	0,014706	0,015123	0,03021
Ζήτημα 25	Πολιτικές συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης δημοτών	0,022059	0,022684	0,03021
Ζήτημα 26	Συμμετοχή πολιτών / δημοτών σε θέματα του Δήμου (εθελοντισμός)	0,029412	0,030246	0,037762
Ζήτημα 27	Νέα προγραμματική περίοδος ΕΣΠΑ	0,029412	0,030246	0,037762
Ζήτημα 28	Συνεργασία του Δήμου με άλλους Δημόσιους Φορείς (Υπουργεία, Περιφέρεια, κ.α.)	0,029412	0,017006	0,03021
Ζήτημα 29	Επιπτώσεις γειτνίασης με Αθήνα, Πειραιά, νησιά Αιγαίου και άλλες περιοχές	0,014706	0,015123	0,0089
Ζήτημα 30	Περιορισμένη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στις υπηρεσίες του Δήμου (Τεχνολογίες «Έξυπνων» Πόλεων, που μπορούν να αξιοποιηθούν σε ένα μεγάλο εύρος των δραστηριοτήτων του Δήμου) για την παροχή υπηρεσιών προς τον πολίτη και τις επιχειρήσεις	0,029412	0,030246	0,029664
Ζήτημα 31	Περιορισμένη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στις υπηρεσίες του Δήμου (Τεχνολογίες «Έξυπνων» Πόλεων, που μπορούν να αξιοποιηθούν σε ένα μεγάλο εύρος των δραστηριοτήτων του Δήμου) στο εσωτερικό του Δήμου, για την αποδοτικότερη εκτέλεση των διοικητικών και υποστηρικτικών διαδικασιών.	0,029412	0,030246	0,029664
Ζήτημα 32	Έλλειψη τυποποιημένων διαδικασιών που επηρεάζει αρνητικά την αποδοτικότητα των Υπηρεσιών και υπονομεύει τη διαχειριστική τους επάρκεια μακροχρόνια στο πλαίσιο της αποχώρησης έμπειρων υπαλλήλων από το Δήμο	0,029412	0,030246	0,03708

Ζήτημα 33	Απουσία ενεργειακής διαχείρισης στο δημοτικό φωτισμό και στα δημοτικά κτίρια και εγκαταστάσεις του Δήμου, με αποτέλεσμα έλλειψη αποδοτικότητας στη διαχείριση των πόρων	0,022059	0,022684	0,03708
Ζήτημα 34	Περιορισμένες δυνατότητες χρηματοδότησης που απαιτούν διαχειριστική ικανότητα που θα διασφαλίζει την πλήρη αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων Εθνικών και Ευρωπαϊκών πόρων και μηχανισμών	0,029412	0,030246	0,029664
Ζήτημα 35	Ανάγκη οργανωτικής αναβάθμισης των Υπηρεσιών και των ΤΠΕ.	0,036765	0,037807	0,029664
Ζήτημα 36	Έλλειψη Προσωπικού και αρνητικές προοπτικές ως προς την δυνατότητα ανάσχεσης / αντιμετώπισης του προβλήματος μέσω αύξησης του προσωπικού	0,036765	0,037807	0,022248
Ζήτημα 37	Απουσία μιας διεργασίας παρακολούθησης εκπαιδευτικών αναγκών και εκπαίδευσης / κατάρτισης του υφιστάμενου προσωπικού με συστηματικό τρόπο	0,029412	0,030246	0,03708
Ζήτημα 38	Αδυναμίες εσωτερικής επικοινωνίας και συντονισμού μεταξύ των Υπηρεσιών	0,029412	0,022684	0,029664

Πίνακας: Ιεράρχηση των Κρίσιμων Ζητημάτων ανά βαθμό σπουδαιότητας

ΖΗΤΗΜΑΤΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΤΑ
Ζήτημα 5	Διαχείριση μητροπολιτικού πάρκου στο βαθμό που άπτεται των αρμοδιοτήτων του Δήμου και όχι του Φορέα Διαχείρισης της εν γένει επένδυσης (ανάπλασης) του Ελληνικού	0,036765
Ζήτημα 21	Δημιουργία ταυτότητα του Δήμου – City Branding	0,036765
Ζήτημα 35	Ανάγκη οργανωτικής αναβάθμισης των Υπηρεσιών και των ΤΠΕ.	0,036765
Ζήτημα 36	Έλλειψη Προσωπικού και αρνητικές προοπτικές ως προς την δυνατότητα ανάσχεσης / αντιμετώπισης του προβλήματος μέσω αύξησης του προσωπικού	0,036765
Ζήτημα 2	Βελτίωση της αστικής κινητικότητας στα πρότυπα των βιώσιμων πόλεων (ποδηλατόδρομοι, πεζόδρομοι, ήπια κυκλοφορία, κλπ.)	0,029412

Ζήτημα 3	Διατήρηση του χωροταξικού και πολεοδομικού καθεστώτος, ως κρίσιμο στοιχείο για την διασφάλιση της ποιότητας ζωής στην περιοχή του Δήμου (συντελεστής δόμησης, χρήσεις γης κ.α.)	0,029412
Ζήτημα 6	Διασφάλιση της ελεύθερης και πλήρους πρόσβασης στο δημόσιο χώρο και τα δημόσια αγαθά (διαφόρων ομάδων του πληθυσμού και ΑΜΕΑ)	0,029412
Ζήτημα 7	Λειτουργία μεγάλων εμπορικών κέντρων	0,029412
Ζήτημα 9	Διαχείριση των απορριμμάτων του Δήμου στο πλαίσιο βελτίωσης της ποιότητας ζωής στην πόλη (μείωση του κόστους διαχείρισης)	0,029412
Ζήτημα 11	Διαχείριση του κυκλοφοριακού ζητήματος στο πλαίσιο δημιουργίας μιας βιώσιμης πόλης (Οδικό δίκτυο, επικινδυνότητα αυτού, λοιπές υποδομές, ρυθμίσεις, αστική κινητικότητα – ήπια κυκλοφορία)	0,029412
Ζήτημα 12	Τοπική Συγκοινωνία - Δίκτυα Επικοινωνίας	0,029412
Ζήτημα 13	Δημιουργία ενός ενεργειακά αποδοτικού Δήμου με τη συμμετοχή και την εμπλοκή επιχειρήσεων και σπιτιών στα κοινά	0,029412
Ζήτημα 15	Αποτελεσματική λειτουργία της Πολιτικής Προστασίας στην περιοχή του Δήμου	0,029412
Ζήτημα 16	Αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων (φυσικές καταστροφές, πυρκαγιά, κ.α.)	0,029412
Ζήτημα 18	Αύξηση των αναγκών του πληθυσμού με αντίκτυπο στη λειτουργία/δημιουργία κοινωνικών δομών (και ειδικότερα αύξηση των ευπαθών κοινωνικών ομάδων) δεδομένης της υφιστάμενης οικονομικής συγκυρίας και στο πλαίσιο μείωσης του φαινομένου του κοινωνικού αποκλεισμού (αύξηση του πληθυσμού του Δήμου δημιουργεί πιέσεις στις κοινωνικές δομές)	0,029412
Ζήτημα 23	Πολιτιστικό κεφάλαιο της περιοχής του Δήμου (δραστηριοποίηση του Δήμου σε πολιτισμικά και καλλιτεχνικά δρώμενα)	0,029412
Ζήτημα 26	Συμμετοχή πολιτών / δημοτών σε θέματα του Δήμου (εθελοντισμός)	0,029412
Ζήτημα 27	Νέα προγραμματική περίοδος ΕΣΠΑ	0,029412
Ζήτημα 28	Συνεργασία του Δήμου με άλλους Δημόσιους Φορείς (Υπουργεία, Περιφέρεια, κ.α.)	0,029412

Ζήτημα 30	Περιορισμένη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στις υπηρεσίες του Δήμου (Τεχνολογίες «Έξυπνων» Πόλεων, που μπορούν να αξιοποιηθούν σε ένα μεγάλο εύρος των δραστηριοτήτων του Δήμου) για την παροχή υπηρεσιών προς τον πολίτη και τις επιχειρήσεις	0,029412
Ζήτημα 31	Περιορισμένη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στις υπηρεσίες του Δήμου (Τεχνολογίες «Έξυπνων» Πόλεων, που μπορούν να αξιοποιηθούν σε ένα μεγάλο εύρος των δραστηριοτήτων του Δήμου) στο εσωτερικό του Δήμου, για την αποδοτικότερη εκτέλεση των διοικητικών και υποστηρικτικών διαδικασιών.	0,029412
Ζήτημα 32	Έλλειψη τυποποιημένων διαδικασιών που επηρεάζει αρνητικά την αποδοτικότητα των Υπηρεσιών και υπονομεύει τη διαχειριστική τους επάρκεια μακροχρόνια στο πλαίσιο της αποχώρησης έμπειρων υπαλλήλων από το Δήμο	0,029412
Ζήτημα 34	Περιορισμένες δυνατότητες χρηματοδότησης που απαιτούν διαχειριστική ικανότητα που θα διασφαλίζει την πλήρη αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων Εθνικών και Ευρωπαϊκών πόρων και μηχανισμών	0,029412
Ζήτημα 37	Απουσία μιας διεργασίας παρακολούθησης εκπαιδευτικών αναγκών και εκπαίδευσης / κατάρτισης του υφιστάμενου προσωπικού με συστηματικό τρόπο	0,029412
Ζήτημα 38	Αδυναμίες εσωτερικής επικοινωνίας και συντονισμού μεταξύ των Υπηρεσιών	0,029412
Ζήτημα 1	Προστασία και διαφύλαξη του αστικού, περιαστικού και οικιστικού περιβάλλοντος της περιοχής του Δήμου - Διασφάλιση της προστασίας του φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος του Δήμου μέσω της αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του, με τρόπο που δεν επηρεάζει αρνητικά την ποιότητα ζωής στην πόλη	0,022059
Ζήτημα 4	Αξιοποίηση του θαλάσσιου και του παραλιακού μετώπου σε συνδυασμό με τον αστικό ιστό (εξέταση του ως πόλο έλξης, ως δημόσιο αγαθό που ενισχύει το επίπεδο ποιότητα ζωής για τους δημότες, ως σημείο προσέκλυσης ήπιων δραστηριοτήτων)	0,022059
Ζήτημα 14	Κάλυψη αναγκών σε επίπεδο Σχολικών Υποδομών (μεταβολή του αριθμού μαθητών στα σχολεία του Δήμου)	0,022059
Ζήτημα 17	Παραβατικότητα και εγκληματικότητα λόγω της υφιστάμενης οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης στη χώρα	0,022059

Ζήτημα 19	Το φαινόμενο της ανεργίας ως κοινωνικό και οικονομικό φαινόμενο καθώς και η διαχείριση των επιπτώσεων της (Χαμηλό ποσοστό Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού, Χαμηλό ποσοστό απασχόλησης, Υψηλό ποσοστό ανεργίας και σημαντικός ρυθμός αύξησής της)	0,022059
Ζήτημα 25	Πολιτικές συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης δημοτών	0,022059
Ζήτημα 33	Απουσία ενεργειακής διαχείρισης στο δημοτικό φωτισμό και στα δημοτικά κτίρια και εγκαταστάσεις του Δήμου, με αποτέλεσμα έλλειψη αποδοτικότητας στη διαχείριση των πόρων	0,022059
Ζήτημα 8	Ύπαρξη πηγών ρύπανσης του περιβάλλοντος (ρύπανση του αέρα, ρύπανση των υδάτων, ηχορύπανση), στην περιοχή του Δήμου, επηρεάζουν σημαντικά την ποιότητα ζωής στην περιοχή του Δήμου και στην ευρύτερη περιοχή αυτού	0,014706
Ζήτημα 10	Μεγάλοι οδικοί άξονες κυκλοφορίας	0,014706
Ζήτημα 22	Επάρκεια και επίπεδο υποδομών φιλοξενίας	0,014706
Ζήτημα 24	Κάλυψη αναγκών σε επίπεδο Αθλητικών Υποδομών (εξέταση του θέματος και υπό το πρίσμα των ΑΜΕΑ)	0,014706
Ζήτημα 29	Επιπτώσεις γειτνίασης με Αθήνα, Πειραιά, νησιά Αιγαίου και άλλες περιοχές	0,014706
Ζήτημα 20	Αύξηση του πληθυσμού κατά τους θερινούς μήνες (εποχικός και διερχόμενος πληθυσμός)	0,007353

ΖΗΤΗΜΑΤΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΤΑ	ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ
Ζήτημα 5	Διαχείριση μητροπολιτικού πάρκου στο βαθμό που άπτεται των αρμοδιοτήτων του Δήμου και όχι του Φορέα Διαχείρισης της εν γένει επένδυσης (ανάπλασης) του Ελληνικού	0,036765	0,030246	0,02283
Ζήτημα 21	Δημιουργία ταυτότητα του Δήμου – City Branding	0,036765	0,030246	0,037762
Ζήτημα 35	Ανάγκη οργανωτικής αναβάθμισης των Υπηρεσιών και των ΤΠΕ.	0,036765	0,037807	0,029664

Ζήτημα 36	Έλλειψη Προσωπικού και αρνητικές προοπτικές ως προς την δυνατότητα ανάρθεσης / αντιμετώπισης του προβλήματος μέσω αύξησης του προσωπικού	0,036765	0,037807	0,022248
Ζήτημα 2	Βελτίωση της αστικής κινητικότητας στα πρότυπα των βιώσιμων πόλεων (ποδηλατόδρομοι, πεζόδρομοι, ήπια κυκλοφορία, κλπ.)	0,029412	0,030246	0,022587
Ζήτημα 3	Διατήρηση του χωροταξικού και πολεοδομικού καθεστώτος, ως κρίσιμο στοιχείο για την διασφάλιση της ποιότητας ζωής στην περιοχή του Δήμου (συντελεστής δόμησης, χρήσεις γης κ.α.)	0,029412	0,030246	0,03044
Ζήτημα 6	Διασφάλιση της ελεύθερης και πλήρους πρόσβασης στο δημόσιο χώρο και τα δημόσια αγαθά (διαφόρων ομάδων του πληθυσμού και ΑΜΕΑ)	0,029412	0,022684	0,03044
Ζήτημα 7	Λειτουργία μεγάλων εμπορικών κέντρων	0,029412	0,037807	0,02283
Ζήτημα 9	Διαχείριση των απορριμμάτων του Δήμου στο πλαίσιο βελτίωσης της ποιότητας ζωής στην πόλη (μείωση του κόστους διαχείρισης)	0,029412	0,030246	0,028435
Ζήτημα 11	Διαχείριση του κυκλοφοριακού ζητήματος στο πλαίσιο δημιουργίας μιας βιώσιμης πόλης (Οδικό δίκτυο, επικινδυνότητα αυτού, λοιπές υποδομές, ρυθμίσεις, αστική κινητικότητα – ήπια κυκλοφορία)	0,029412	0,030246	0,022657
Ζήτημα 12	Τοπική Συγκοινωνία - Δίκτυα Επικοινωνίας	0,029412	0,022684	0,037762
Ζήτημα 13	Δημιουργία ενός ενεργειακά αποδοτικού Δήμου με τη συμμετοχή και την εμπλοκή επιχειρήσεων και σπιτιών στα κοινά	0,029412	0,022684	0,022657
Ζήτημα 15	Αποτελεσματική λειτουργία της Πολιτικής Προστασίας στην περιοχή του Δήμου	0,029412	0,030246	0,03021
Ζήτημα 16	Αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων (φυσικές καταστροφές, πυρκαγιά, κ.α.)	0,029412	0,022684	0,03021
Ζήτημα 18	Αύξηση των αναγκών του πληθυσμού με αντίκτυπο στη λειτουργία/δημιουργία κοινωνικών δομών (και ειδικότερα αύξηση των ευπαθών κοινωνικών ομάδων) δεδομένης της υφιστάμενης οικονομικής συγκυρίας και στο πλαίσιο μείωσης του φαινομένου του κοινωνικού αποκλεισμού (αύξηση του πληθυσμού του Δήμου δημιουργεί πιέσεις στις κοινωνικές δομές)	0,029412	0,030246	0,022657

Ζήτημα 23	Πολιτιστικό κεφάλαιο της περιοχής του Δήμου (δραστηριοποίηση του Δήμου σε πολιτισμικά και καλλιτεχνικά δρώμενα)	0,029412	0,022684	0,037762
Ζήτημα 26	Συμμετοχή πολιτών / δημοτών σε θέματα του Δήμου (εθελοντισμός)	0,029412	0,030246	0,037762
Ζήτημα 27	Νέα προγραμματική περίοδος ΕΣΠΑ	0,029412	0,030246	0,037762
Ζήτημα 28	Συνεργασία του Δήμου με άλλους Δημόσιους Φορείς (Υπουργεία, Περιφέρεια, κ.α.)	0,029412	0,017006	0,03021
Ζήτημα 30	Περιορισμένη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στις υπηρεσίες του Δήμου (Τεχνολογίες «Έξυπνων» Πόλεων, που μπορούν να αξιοποιηθούν σε ένα μεγάλο εύρος των δραστηριοτήτων του Δήμου) για την παροχή υπηρεσιών προς τον πολίτη και τις επιχειρήσεις	0,029412	0,030246	0,029664
Ζήτημα 31	Περιορισμένη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στις υπηρεσίες του Δήμου (Τεχνολογίες «Έξυπνων» Πόλεων, που μπορούν να αξιοποιηθούν σε ένα μεγάλο εύρος των δραστηριοτήτων του Δήμου) στο εσωτερικό του Δήμου, για την αποδοτικότερη εκτέλεση των διοικητικών και υποστηρικτικών διαδικασιών.	0,029412	0,030246	0,029664
Ζήτημα 32	Έλλειψη τυποποιημένων διαδικασιών που επηρεάζει αρνητικά την αποδοτικότητα των Υπηρεσιών και υπονομεύει τη διαχειριστική τους επάρκεια μακροχρόνια στο πλαίσιο της αποχώρησης έμπειρων υπαλλήλων από το Δήμο	0,029412	0,030246	0,03708
Ζήτημα 34	Περιορισμένες δυνατότητες χρηματοδότησης που απαιτούν διαχειριστική ικανότητα που θα διασφαλίζει την πλήρη αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων Εθνικών και Ευρωπαϊκών πόρων και μηχανισμών	0,029412	0,030246	0,029664
Ζήτημα 37	Απουσία μιας διεργασίας παρακολούθησης εκπαιδευτικών αναγκών και εκπαίδευσης / κατάρτισης του υφιστάμενου προσωπικού με συστηματικό τρόπο	0,029412	0,030246	0,03708
Ζήτημα 38	Αδυναμίες εσωτερικής επικοινωνίας και συντονισμού μεταξύ των Υπηρεσιών	0,029412	0,022684	0,029664

Ζήτημα 1	Προστασία και διαφύλαξη του αστικού, περιαστικού και οικιστικού περιβάλλοντος της περιοχής του Δήμου - Διασφάλιση της προστασίας του φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος του Δήμου μέσω της αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του, με τρόπο που δεν επηρεάζει αρνητικά την ποιότητα ζωής στην πόλη	0,022059	0,030246	0,02283
Ζήτημα 4	Αξιοποίηση του θαλάσσιου και του παραλιακού μετώπου σε συνδυασμό με τον αστικό ιστό (εξέταση του ως πόλο έλξης, ως δημόσιο αγαθό που ενισχύει το επίπεδο ποιότητα ζωής για τους δημότες, ως σημείο προσέκλυσης ήπιων δραστηριοτήτων)	0,022059	0,022684	0,01522
Ζήτημα 14	Κάλυψη αναγκών σε επίπεδο Σχολικών Υποδομών (μεταβολή του αριθμού μαθητών στα σχολεία του Δήμου)	0,022059	0,022684	0,022657
Ζήτημα 17	Παραβατικότητα και εγκληματικότητα λόγω της υφιστάμενης οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης στη χώρα	0,022059	0,022684	0,015105
Ζήτημα 19	Το φαινόμενο της ανεργίας ως κοινωνικό και οικονομικό φαινόμενο καθώς και η διαχείριση των επιπτώσεων της (Χαμηλό ποσοστό Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού, Χαμηλό ποσοστό απασχόλησης, Υψηλό ποσοστό ανεργίας και σημαντικός ρυθμός αύξησής της)	0,022059	0,022684	0,022657
Ζήτημα 25	Πολιτικές συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης δημοτών	0,022059	0,022684	0,03021
Ζήτημα 33	Απουσία ενεργειακής διαχείρισης στο δημοτικό φωτισμό και στα δημοτικά κτίρια και εγκαταστάσεις του Δήμου, με αποτέλεσμα έλλειψη αποδοτικότητας στη διαχείριση των πόρων	0,022059	0,022684	0,03708
Ζήτημα 8	Ύπαρξη πηγών ρύπανσης του περιβάλλοντος (ρύπανση του αέρα, ρύπανση των υδάτων, ηχορύπανση), στην περιοχή του Δήμου, επηρεάζουν σημαντικά την ποιότητα ζωής στην περιοχή του Δήμου και στην ευρύτερη περιοχή αυτού	0,014706	0,030246	0,01522
Ζήτημα 10	Μεγάλοι οδικοί άξονες κυκλοφορίας	0,014706	0,030246	0,007552
Ζήτημα 22	Επάρκεια και επίπεδο υποδομών φιλοξενίας	0,014706	0,015123	0,015105

Ζήτημα 24	Κάλυψη αναγκών σε επίπεδο Αθλητικών Υποδομών (εξέταση του θέματος και υπό το πρίσμα των ΑΜΕΑ)	0,014706	0,015123	0,03021
Ζήτημα 29	Επιπτώσεις γειτνίασης με Αθήνα, Πειραιά, νησιά Αιγαίου και άλλες περιοχές	0,014706	0,015123	0,0089
Ζήτημα 20	Αύξηση του πληθυσμού κατά τους θερινούς μήνες (εποχικός και διερχόμενος πληθυσμός)	0,007353	0,007561	0,007552

Πίνακας 47 Ιεράρχηση Κρίσιμων Ζητημάτων

ΖΗΤΗΜΑΤΑ	ΖΗΤΗΜΑΤΑ	ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ
Ζήτημα 7	Λειτουργία μεγάλων εμπορικών κέντρων	0,037807
Ζήτημα 35	Ανάγκη οργανωτικής αναβάθμισης των Υπηρεσιών και των ΤΠΕ.	0,037807
Ζήτημα 36	Έλλειψη Προσωπικού και αρνητικές προοπτικές ως προς την δυνατότητα ανάσχεσης / αντιμετώπισης του προβλήματος μέσω αύξησης του προσωπικού	0,037807
Ζήτημα 1	Προστασία και διαφύλαξη του αστικού, περιαστικού και οικιστικού περιβάλλοντος της περιοχής του Δήμου - Διασφάλιση της προστασίας του φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος του Δήμου μέσω της αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του, με τρόπο που δεν επηρεάζει αρνητικά την ποιότητα ζωής στην πόλη	0,030246
Ζήτημα 2	Βελτίωση της αστικής κινητικότητας στα πρότυπα των βιώσιμων πόλεων (ποδηλατόδρομοι, πεζόδρομοι, ήπια κυκλοφορία, κλπ.)	0,030246
Ζήτημα 3	Διατήρηση του χωροταξικού και πολεοδομικού καθεστώτος, ως κρίσιμο στοιχείο για την διασφάλιση της ποιότητας ζωής στην περιοχή του Δήμου (συντελεστής δόμησης, χρήσεις γης κ.α.)	0,030246
Ζήτημα 5	Διαχείριση μητροπολιτικού πάρκου στο βαθμό που άπτεται των αρμοδιοτήτων του Δήμου και όχι του Φορέα Διαχείρισης της εν γένει επένδυσης (ανάπλασης) του Ελληνικού	0,030246

Ζήτημα 8	Ύπαρξη πηγών ρύπανσης του περιβάλλοντος (ρύπανση του αέρα, ρύπανση των υδάτων, ηχορύπανση), στην περιοχή του Δήμου, επηρεάζουν σημαντικά την ποιότητα ζωής στην περιοχή του Δήμου και στην ευρύτερη περιοχή αυτού	0,030246
Ζήτημα 9	Διαχείριση των απορριμμάτων του Δήμου στο πλαίσιο βελτίωσης της ποιότητας ζωής στην πόλη (μείωση του κόστους διαχείρισης)	0,030246
Ζήτημα 10	Μεγάλοι οδικοί άξονες κυκλοφορίας	0,030246
Ζήτημα 11	Διαχείριση του κυκλοφοριακού ζητήματος στο πλαίσιο δημιουργίας μιας βιώσιμης πόλης (Οδικό δίκτυο, επικινδυνότητα αυτού, λοιπές υποδομές, ρυθμίσεις, αστική κινητικότητα – ήπια κυκλοφορία)	0,030246
Ζήτημα 15	Αποτελεσματική λειτουργία της Πολιτικής Προστασίας στην περιοχή του Δήμου	0,030246
Ζήτημα 18	Αύξηση των αναγκών του πληθυσμού με αντίκτυπο στη λειτουργία/δημιουργία κοινωνικών δομών (και ειδικότερα αύξηση των ευπαθών κοινωνικών ομάδων) δεδομένης της υφιστάμενης οικονομικής συγκυρίας και στο πλαίσιο μείωσης του φαινομένου του κοινωνικού αποκλεισμού (αύξηση του πληθυσμού του Δήμου δημιουργεί πιέσεις στις κοινωνικές δομές)	0,030246
Ζήτημα 21	Δημιουργία ταυτότητα του Δήμου – City Branding	0,030246
Ζήτημα 26	Συμμετοχή πολιτών / δημοτών σε θέματα του Δήμου (εθελοντισμός)	0,030246
Ζήτημα 27	Νέα προγραμματική περίοδος ΕΣΠΑ	0,030246
Ζήτημα 30	Περιορισμένη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στις υπηρεσίες του Δήμου (Τεχνολογίες «Εξυπνων» Πόλεων, που μπορούν να αξιοποιηθούν σε ένα μεγάλο εύρος των δραστηριοτήτων του Δήμου) για την παροχή υπηρεσιών προς τον πολίτη και τις επιχειρήσεις	0,030246
Ζήτημα 31	Περιορισμένη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στις υπηρεσίες του Δήμου (Τεχνολογίες «Εξυπνων» Πόλεων, που μπορούν να αξιοποιηθούν σε ένα μεγάλο εύρος των δραστηριοτήτων του Δήμου) στο εσωτερικό του Δήμου, για την αποδοτικότερη εκτέλεση των διοικητικών και υποστηρικτικών διαδικασιών.	0,030246
Ζήτημα 32	Έλλειψη τυποποιημένων διαδικασιών που επηρεάζει αρνητικά την αποδοτικότητα των Υπηρεσιών και υπονομεύει τη διαχειριστική τους επάρκεια μακροχρόνια στο πλαίσιο της αποχώρησης έμπειρων υπαλλήλων από το Δήμο	0,030246

Ζήτημα 34	Περιορισμένες δυνατότητες χρηματοδότησης που απαιτούν διαχειριστική ικανότητα που θα διασφαλίζει την πλήρη αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων Εθνικών και Ευρωπαϊκών πόρων και μηχανισμών	0,030246
Ζήτημα 37	Απουσία μιας διεργασίας παρακολούθησης εκπαιδευτικών αναγκών και εκπαίδευσης / κατάρτισης του υφιστάμενου προσωπικού με συστηματικό τρόπο	0,030246
Ζήτημα 4	Αξιοποίηση του θαλάσσιου και του παραλιακού μετώπου σε συνδυασμό με τον αστικό ιστό (εξέταση του ως πόλο έλξης, ως δημόσιο αγαθό που ενισχύει το επίπεδο ποιότητα ζωής για τους δημότες, ως σημείο προσέκλυσης ήπιων δραστηριοτήτων)	0,022684
Ζήτημα 6	Διασφάλιση της ελεύθερης και πλήρους πρόσβασης στο δημόσιο χώρο και τα δημόσια αγαθά (διαφόρων ομάδων του πληθυσμού και ΑΜΕΑ)	0,022684
Ζήτημα 12	Τοπική Συγκοινωνία - Δίκτυα Επικοινωνίας	0,022684
Ζήτημα 13	Δημιουργία ενός ενεργειακά αποδοτικού Δήμου με τη συμμετοχή και την εμπλοκή επιχειρήσεων και σπιτιών στα κοινά	0,022684
Ζήτημα 14	Κάλυψη αναγκών σε επίπεδο Σχολικών Υποδομών (μεταβολή του αριθμού μαθητών στα σχολεία του Δήμου)	0,022684
Ζήτημα 16	Αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων (φυσικές καταστροφές, πυρκαγιά, κ.α.)	0,022684
Ζήτημα 17	Παραβατικότητα και εγκληματικότητα λόγω της υφιστάμενης οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης στη χώρα	0,022684
Ζήτημα 19	Το φαινόμενο της ανεργίας ως κοινωνικό και οικονομικό φαινόμενο καθώς και η διαχείριση των επιπτώσεων της (Χαμηλό ποσοστό Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού, Χαμηλό ποσοστό απασχόλησης, Υψηλό ποσοστό ανεργίας και σημαντικός ρυθμός αύξησής της)	0,022684
Ζήτημα 23	Πολιτιστικό κεφάλαιο της περιοχής του Δήμου (δραστηριοποίηση του Δήμου σε πολιτισμικά και καλλιτεχνικά δρώμενα)	0,022684
Ζήτημα 25	Πολιτικές συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης δημοτών	0,022684
Ζήτημα 33	Απουσία ενεργειακής διαχείρισης στο δημοτικό φωτισμό και στα δημοτικά κτίρια και εγκαταστάσεις του Δήμου, με αποτέλεσμα έλλειψη αποδοτικότητας στη διαχείριση των πόρων	0,022684

Ζήτημα 38	Αδυναμίες εσωτερικής επικοινωνίας και συντονισμού μεταξύ των Υπηρεσιών	0,022684
Ζήτημα 28	Συνεργασία του Δήμου με άλλους Δημόσιους Φορείς (Υπουργεία, Περιφέρεια, κ.α.)	0,017006
Ζήτημα 22	Επάρκεια και επίπεδο υποδομών φιλοξενίας	0,015123
Ζήτημα 24	Κάλυψη αναγκών σε επίπεδο Αθλητικών Υποδομών (εξέταση του θέματος και υπό το πρίσμα των ΑΜΕΑ)	0,015123
Ζήτημα 29	Επιπτώσεις γειννίασης με Αθήνα, Πειραιά, νησιά Αιγαίου και άλλες περιοχές	0,015123
Ζήτημα 20	Αύξηση του πληθυσμού κατά τους θερινούς μήνες (εποχικός και διερχόμενος πληθυσμός)	0,007561

ΖΗΤΗΜΑΤΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΤΑ	ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ
Ζήτημα 7	Λειτουργία μεγάλων εμπορικών κέντρων	0,029412	0,037807	0,02283
Ζήτημα 35	Ανάγκη οργανωτικής αναβάθμισης των Υπηρεσιών και των ΤΠΕ.	0,036765	0,037807	0,029664
Ζήτημα 36	Έλλειψη Προσωπικού και αρνητικές προοπτικές ως προς την δυνατότητα ανάσχεσης / αντιμετώπισης του προβλήματος μέσω αύξησης του προσωπικού	0,036765	0,037807	0,022248
Ζήτημα 1	Προστασία και διαφύλαξη του αστικού, περιαστικού και οικιστικού περιβάλλοντος της περιοχής του Δήμου - Διασφάλιση της προστασίας του φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος του Δήμου μέσω της αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του, με τρόπο που δεν επηρεάζει αρνητικά την ποιότητα ζωής στην πόλη	0,022059	0,030246	0,02283
Ζήτημα 2	Βελτίωση της αστικής κινητικότητας στα πρότυπα των βιώσιμων πόλεων (ποδηλατόδρομοι, πεζόδρομοι, ήπια κυκλοφορία, κλπ.)	0,029412	0,030246	0,022587
Ζήτημα 3	Διατήρηση του χωροταξικού και πολεοδομικού καθεστώτος, ως κρίσιμο στοιχείο για την διασφάλιση της ποιότητας ζωής στην περιοχή του Δήμου (συντελεστής δόμησης, χρήσεις γης κ.α.)	0,029412	0,030246	0,03044
Ζήτημα 5	Διαχείριση μητροπολιτικού πάρκου στο βαθμό που άπτεται των αρμοδιοτήτων του Δήμου και όχι του Φορέα Διαχείρισης της εν γένει επένδυσης (ανάπλασης) του Ελληνικού	0,036765	0,030246	0,02283
Ζήτημα 8	Ύπαρξη πηγών ρύπανσης του περιβάλλοντος (ρύπανση του αέρα, ρύπανση των υδάτων, ηχορύπανση), στην περιοχή του Δήμου, επηρεάζουν σημαντικά την ποιότητα ζωής στην περιοχή του Δήμου και στην ευρύτερη περιοχή αυτού	0,014706	0,030246	0,01522
Ζήτημα 9	Διαχείριση των απορριμμάτων του Δήμου στο πλαίσιο βελτίωσης της ποιότητας ζωής στην πόλη (μείωση του κόστους διαχείρισης)	0,029412	0,030246	0,028435
Ζήτημα 10	Μεγάλοι οδικοί άξονες κυκλοφορίας	0,014706	0,030246	0,007552

Ζήτημα 11	Διαχείριση του κυκλοφοριακού ζητήματος στο πλαίσιο δημιουργίας μιας βιώσιμης πόλης (Οδικό δίκτυο, επικινδυνότητα αυτού, λοιπές υποδομές, ρυθμίσεις, αστική κινητικότητα – ήπια κυκλοφορία)	0,029412	0,030246	0,022657
Ζήτημα 15	Αποτελεσματική λειτουργία της Πολιτικής Προστασίας στην περιοχή του Δήμου	0,029412	0,030246	0,03021
Ζήτημα 18	Αύξηση των αναγκών του πληθυσμού με αντίκτυπο στη λειτουργία/δημιουργία κοινωνικών δομών (και ειδικότερα αύξηση των ευπαθών κοινωνικών ομάδων) δεδομένης της υφιστάμενης οικονομικής συγκυρίας και στο πλαίσιο μείωσης του φαινομένου του κοινωνικού αποκλεισμού (αύξηση του πληθυσμού του Δήμου δημιουργεί πιέσεις στις κοινωνικές δομές)	0,029412	0,030246	0,022657
Ζήτημα 21	Δημιουργία ταυτότητα του Δήμου – City Branding	0,036765	0,030246	0,037762
Ζήτημα 26	Συμμετοχή πολιτών / δημοτών σε θέματα του Δήμου (εθελοντισμός)	0,029412	0,030246	0,037762
Ζήτημα 27	Νέα προγραμματική περίοδος ΕΣΠΑ	0,029412	0,030246	0,037762
Ζήτημα 30	Περιορισμένη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στις υπηρεσίες του Δήμου (Τεχνολογίες «Έξυπνων» Πόλεων, που μπορούν να αξιοποιηθούν σε ένα μεγάλο εύρος των δραστηριοτήτων του Δήμου) για την παροχή υπηρεσιών προς τον πολίτη και τις επιχειρήσεις	0,029412	0,030246	0,029664
Ζήτημα 31	Περιορισμένη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στις υπηρεσίες του Δήμου (Τεχνολογίες «Έξυπνων» Πόλεων, που μπορούν να αξιοποιηθούν σε ένα μεγάλο εύρος των δραστηριοτήτων του Δήμου) στο εσωτερικό του Δήμου, για την αποδοτικότερη εκτέλεση των διοικητικών και υποστηρικτικών διαδικασιών.	0,029412	0,030246	0,029664
Ζήτημα 32	Έλλειψη τυποποιημένων διαδικασιών που επηρεάζει αρνητικά την αποδοτικότητα των Υπηρεσιών και υπονομεύει τη διαχειριστική τους επάρκεια μακροχρόνια στο πλαίσιο της αποχώρησης έμπειρων υπαλλήλων από το Δήμο	0,029412	0,030246	0,03708
Ζήτημα 34	Περιορισμένες δυνατότητες χρηματοδότησης που απαιτούν διαχειριστική ικανότητα που θα διασφαλίζει την πλήρη αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων Εθνικών και Ευρωπαϊκών πόρων και μηχανισμών	0,029412	0,030246	0,029664

Ζήτημα 37	Απουσία μιας διεργασίας παρακολούθησης εκπαιδευτικών αναγκών και εκπαίδευσης / κατάρτισης του υφιστάμενου προσωπικού με συστηματικό τρόπο	0,029412	0,030246	0,03708
Ζήτημα 4	Αξιοποίηση του θαλάσσιου και του παραλιακού μετώπου σε συνδυασμό με τον αστικό ιστό (εξέταση του ως πόλο έλξης, ως δημόσιο αγαθό που ενισχύει το επίπεδο ποιότητα ζωής για τους δημότες, ως σημείο προσέκλυσης ήπιων δραστηριοτήτων)	0,022059	0,022684	0,01522
Ζήτημα 6	Διασφάλιση της ελεύθερης και πλήρους πρόσβασης στο δημόσιο χώρο και τα δημόσια αγαθά (διαφόρων ομάδων του πληθυσμού και ΑΜΕΑ)	0,029412	0,022684	0,03044
Ζήτημα 12	Τοπική Συγκοινωνία - Δίκτυα Επικοινωνίας	0,029412	0,022684	0,037762
Ζήτημα 13	Δημιουργία ενός ενεργειακά αποδοτικού Δήμου με τη συμμετοχή και την εμπλοκή επιχειρήσεων και σπιτιών στα κοινά	0,029412	0,022684	0,022657
Ζήτημα 14	Κάλυψη αναγκών σε επίπεδο Σχολικών Υποδομών (μεταβολή του αριθμού μαθητών στα σχολεία του Δήμου)	0,022059	0,022684	0,022657
Ζήτημα 16	Αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων (φυσικές καταστροφές, πυρκαγιά, κ.α.)	0,029412	0,022684	0,03021
Ζήτημα 17	Παραβατικότητα και εγκληματικότητα λόγω της υφιστάμενης οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης στη χώρα	0,022059	0,022684	0,015105
Ζήτημα 19	Το φαινόμενο της ανεργίας ως κοινωνικό και οικονομικό φαινόμενο καθώς και η διαχείριση των επιπτώσεων της (Χαμηλό ποσοστό Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού, Χαμηλό ποσοστό απασχόλησης, Υψηλό ποσοστό ανεργίας και σημαντικός ρυθμός αύξησής της)	0,022059	0,022684	0,022657
Ζήτημα 23	Πολιτιστικό κεφάλαιο της περιοχής του Δήμου (δραστηριοποίηση του Δήμου σε πολιτισμικά και καλλιτεχνικά δρώμενα)	0,029412	0,022684	0,037762
Ζήτημα 25	Πολιτικές συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης δημοτών	0,022059	0,022684	0,03021
Ζήτημα 33	Απουσία ενεργειακής διαχείρισης στο δημοτικό φωτισμό και στα δημοτικά κτίρια και εγκαταστάσεις του Δήμου, με αποτέλεσμα έλλειψη αποδοτικότητας στη διαχείριση των πόρων	0,022059	0,022684	0,03708

Ζήτημα 38	Αδυναμίες εσωτερικής επικοινωνίας και συντονισμού μεταξύ των Υπηρεσιών	0,029412	0,022684	0,029664
Ζήτημα 28	Συνεργασία του Δήμου με άλλους Δημόσιους Φορείς (Υπουργεία, Περιφέρεια, κ.α.)	0,029412	0,017006	0,03021
Ζήτημα 22	Επάρκεια και επίπεδο υποδομών φιλοξενίας	0,014706	0,015123	0,015105
Ζήτημα 24	Κάλυψη αναγκών σε επίπεδο Αθλητικών Υποδομών (εξέταση του θέματος και υπό το πρίσμα των ΑΜΕΑ)	0,014706	0,015123	0,03021
Ζήτημα 29	Επιπτώσεις γειτνίασης με Αθήνα, Πειραιά, νησιά Αιγαίου και άλλες περιοχές	0,014706	0,015123	0,0089
Ζήτημα 20	Αύξηση του πληθυσμού κατά τους θερινούς μήνες (εποχικός και διερχόμενος πληθυσμός)	0,007353	0,007561	0,007552

Πίνακας: Ιεράρχηση των Κρίσιμων Ζητημάτων ανά βαθμό δυνατότητας παρέμβασης του Δήμου

ΖΗΤΗΜΑΤΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ
Ζήτημα 12	Τοπική Συγκοινωνία - Δίκτυα Επικοινωνίας	0,037762
Ζήτημα 21	Δημιουργία ταυτότητα του Δήμου – City Branding	0,037762
Ζήτημα 23	Πολιτιστικό κεφάλαιο της περιοχής του Δήμου (δραστηριοποίηση του Δήμου σε πολιτισμικά και καλλιτεχνικά δρώμενα)	0,037762
Ζήτημα 26	Συμμετοχή πολιτών / δημοτών σε θέματα του Δήμου (εθελοντισμός)	0,037762
Ζήτημα 27	Νέα προγραμματική περίοδος ΕΣΠΑ	0,037762
Ζήτημα 32	Έλλειψη τυποποιημένων διαδικασιών που επηρεάζει αρνητικά την αποδοτικότητα των Υπηρεσιών και υπονομεύει τη διαχειριστική τους επάρκεια μακροχρόνια στο πλαίσιο της αποχώρησης έμπειρων υπαλλήλων από το Δήμο	0,03708
Ζήτημα 33	Απουσία ενεργειακής διαχείρισης στο δημοτικό φωτισμό και στα δημοτικά κτίρια και εγκαταστάσεις του Δήμου, με αποτέλεσμα έλλειψη αποδοτικότητας στη διαχείριση των πόρων	0,03708

Ζήτημα 37	Απουσία μιας διεργασίας παρακολούθησης εκπαιδευτικών αναγκών και εκπαίδευσης / κατάρτισης του υφιστάμενου προσωπικού με συστηματικό τρόπο	0,03708
Ζήτημα 3	Διατήρηση του χωροταξικού και πολεοδομικού καθεστώτος, ως κρίσιμο στοιχείο για την διασφάλιση της ποιότητας ζωής στην περιοχή του Δήμου (συντελεστής δόμησης, χρήσεις γης κ.α.)	0,03044
Ζήτημα 6	Διασφάλιση της ελεύθερης και πλήρους πρόσβασης στο δημόσιο χώρο και τα δημόσια αγαθά (διαφόρων ομάδων του πληθυσμού και ΑΜΕΑ)	0,03044
Ζήτημα 15	Αποτελεσματική λειτουργία της Πολιτικής Προστασίας στην περιοχή του Δήμου	0,03021
Ζήτημα 16	Αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων (φυσικές καταστροφές, πυρκαγιά, κ.α.)	0,03021
Ζήτημα 24	Κάλυψη αναγκών σε επίπεδο Αθλητικών Υποδομών (εξέταση του θέματος και υπό το πρίσμα των ΑΜΕΑ)	0,03021
Ζήτημα 25	Πολιτικές συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης δημοτών	0,03021
Ζήτημα 28	Συνεργασία του Δήμου με άλλους Δημόσιους Φορείς (Υπουργεία, Περιφέρεια, κ.α.)	0,03021
Ζήτημα 30	Περιορισμένη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στις υπηρεσίες του Δήμου (Τεχνολογίες «Έξυπνων» Πόλεων, που μπορούν να αξιοποιηθούν σε ένα μεγάλο εύρος των δραστηριοτήτων του Δήμου) για την παροχή υπηρεσιών προς τον πολίτη και τις επιχειρήσεις	0,029664
Ζήτημα 31	Περιορισμένη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στις υπηρεσίες του Δήμου (Τεχνολογίες «Έξυπνων» Πόλεων, που μπορούν να αξιοποιηθούν σε ένα μεγάλο εύρος των δραστηριοτήτων του Δήμου) στο εσωτερικό του Δήμου, για την αποδοτικότερη εκτέλεση των διοικητικών και υποστηρικτικών διαδικασιών.	0,029664
Ζήτημα 34	Περιορισμένες δυνατότητες χρηματοδότησης που απαιτούν διαχειριστική ικανότητα που θα διασφαλίζει την πλήρη αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων Εθνικών και Ευρωπαϊκών πόρων και μηχανισμών	0,029664
Ζήτημα 35	Ανάγκη οργανωτικής αναβάθμισης των Υπηρεσιών και των ΤΠΕ.	0,029664
Ζήτημα 38	Αδυναμίες εσωτερικής επικοινωνίας και συντονισμού μεταξύ των Υπηρεσιών	0,029664

Ζήτημα 9	Διαχείριση των απορριμμάτων του Δήμου στο πλαίσιο βελτίωσης της ποιότητας ζωής στην πόλη (μείωση του κόστους διαχείρισης)	0,028435
Ζήτημα 1	Προστασία και διαφύλαξη του αστικού, περιαστικού και οικιστικού περιβάλλοντος της περιοχής του Δήμου - Διασφάλιση της προστασίας του φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος του Δήμου μέσω της αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του, με τρόπο που δεν επηρεάζει αρνητικά την ποιότητα ζωής στην πόλη	0,02283
Ζήτημα 5	Διαχείριση μητροπολιτικού πάρκου στο βαθμό που άπτεται των αρμοδιοτήτων του Δήμου και όχι του Φορέα Διαχείρισης της εν γένει επένδυσης (ανάπλασης) του Ελληνικού	0,02283
Ζήτημα 7	Λειτουργία μεγάλων εμπορικών κέντρων	0,02283
Ζήτημα 11	Διαχείριση του κυκλοφοριακού ζητήματος στο πλαίσιο δημιουργίας μιας βιώσιμης πόλης (Οδικό δίκτυο, επικινδυνότητα αυτού, λοιπές υποδομές, ρυθμίσεις, αστική κινητικότητα – ήπια κυκλοφορία)	0,022657
Ζήτημα 13	Δημιουργία ενός ενεργειακά αποδοτικού Δήμου με τη συμμετοχή και την εμπλοκή επιχειρήσεων και σπιτιών στα κοινά	0,022657
Ζήτημα 14	Κάλυψη αναγκών σε επίπεδο Σχολικών Υποδομών (μεταβολή του αριθμού μαθητών στα σχολεία του Δήμου)	0,022657
Ζήτημα 18	Αύξηση των αναγκών του πληθυσμού με αντίκτυπο στη λειτουργία/δημιουργία κοινωνικών δομών (και ειδικότερα αύξηση των ευπαθών κοινωνικών ομάδων) δεδομένης της υφιστάμενης οικονομικής συγκυρίας και στο πλαίσιο μείωσης του φαινομένου του κοινωνικού αποκλεισμού (αύξηση του πληθυσμού του Δήμου δημιουργεί πιέσεις στις κοινωνικές δομές)	0,022657
Ζήτημα 19	Το φαινόμενο της ανεργίας ως κοινωνικό και οικονομικό φαινόμενο καθώς και η διαχείριση των επιπτώσεων της (Χαμηλό ποσοστό Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού, Χαμηλό ποσοστό απασχόλησης, Υψηλό ποσοστό ανεργίας και σημαντικός ρυθμός αύξησής της)	0,022657
Ζήτημα 2	Βελτίωση της αστικής κινητικότητας στα πρότυπα των βιώσιμων πόλεων (ποδηλατόδρομοι, πεζόδρομοι, ήπια κυκλοφορία, κλπ.)	0,022587

Ζήτημα 36	Έλλειψη Προσωπικού και αρνητικές προοπτικές ως προς την δυνατότητα ανάσχεσης / αντιμετώπισης του προβλήματος μέσω αύξησης του προσωπικού	0,022248
Ζήτημα 4	Αξιοποίηση του θαλάσσιου και του παραλιακού μετώπου σε συνδυασμό με τον αστικό ιστό (εξέταση του ως πόλο έλξης, ως δημόσιο αγαθό που ενισχύει το επίπεδο ποιότητα ζωής για τους δημότες, ως σημείο προσέκλυσης ήπιων δραστηριοτήτων)	0,01522
Ζήτημα 8	Ύπαρξη πηγών ρύπανσης του περιβάλλοντος (ρύπανση του αέρα, ρύπανση των υδάτων, ηχορύπανση), στην περιοχή του Δήμου, επηρεάζουν σημαντικά την ποιότητα ζωής στην περιοχή του Δήμου και στην ευρύτερη περιοχή αυτού	0,01522
Ζήτημα 17	Παραβατικότητα και εγκληματικότητα λόγω της υφιστάμενης οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης στη χώρα	0,015105
Ζήτημα 22	Επάρκεια και επίπεδο υποδομών φιλοξενίας	0,015105
Ζήτημα 29	Επιπτώσεις γειτνίασης με Αθήνα, Πειραιά, νησιά Αιγαίου και άλλες περιοχές	0,0089
Ζήτημα 10	Μεγάλοι οδικοί άξονες κυκλοφορίας	0,007552
Ζήτημα 20	Αύξηση του πληθυσμού κατά τους θερινούς μήνες (εποχικός και διερχόμενος πληθυσμός)	0,007552

ΖΗΤΗΜΑΤΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΤΑ	ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ
Ζήτημα 12	Τοπική Συγκοινωνία - Δίκτυα Επικοινωνίας	0,029412	0,022684	0,037762
Ζήτημα 21	Δημιουργία ταυτότητα του Δήμου – City Branding	0,036765	0,030246	0,037762
Ζήτημα 23	Πολιτιστικό κεφάλαιο της περιοχής του Δήμου (δραστηριοποίηση του Δήμου σε πολιτισμικά και καλλιτεχνικά δρώμενα)	0,029412	0,022684	0,037762
Ζήτημα 26	Συμμετοχή πολιτών / δημοτών σε θέματα του Δήμου (εθελοντισμός)	0,029412	0,030246	0,037762
Ζήτημα 27	Νέα προγραμματική περίοδος ΕΣΠΑ	0,029412	0,030246	0,037762

Ζήτημα 32	Έλλειψη τυποποιημένων διαδικασιών που επηρεάζει αρνητικά την αποδοτικότητα των Υπηρεσιών και υπονομεύει τη διαχειριστική τους επάρκεια μακροχρόνια στο πλαίσιο της αποχώρησης έμπειρων υπαλλήλων από το Δήμο	0,029412	0,030246	0,03708
Ζήτημα 33	Απουσία ενεργειακής διαχείρισης στο δημοτικό φωτισμό και στα δημοτικά κτίρια και εγκαταστάσεις του Δήμου, με αποτέλεσμα έλλειψη αποδοτικότητας στη διαχείριση των πόρων	0,022059	0,022684	0,03708
Ζήτημα 37	Απουσία μιας διεργασίας παρακολούθησης εκπαιδευτικών αναγκών και εκπαίδευσης / κατάρτισης του υφιστάμενου προσωπικού με συστηματικό τρόπο	0,029412	0,030246	0,03708
Ζήτημα 3	Διατήρηση του χωροταξικού και πολεοδομικού καθεστώτος, ως κρίσιμο στοιχείο για την διασφάλιση της ποιότητας ζωής στην περιοχή του Δήμου (συντελεστής δόμησης, χρήσεις γης κ.α.)	0,029412	0,030246	0,03044
Ζήτημα 6	Διασφάλιση της ελεύθερης και πλήρους πρόσβασης στο δημόσιο χώρο και τα δημόσια αγαθά (διαφόρων ομάδων του πληθυσμού και ΑΜΕΑ)	0,029412	0,022684	0,03044
Ζήτημα 15	Αποτελεσματική λειτουργία της Πολιτικής Προστασίας στην περιοχή του Δήμου	0,029412	0,030246	0,03021
Ζήτημα 16	Αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων (φυσικές καταστροφές, πυρκαγιά, κ.α.)	0,029412	0,022684	0,03021
Ζήτημα 24	Κάλυψη αναγκών σε επίπεδο Αθλητικών Υποδομών (εξέταση του θέματος και υπό το πρίσμα των ΑΜΕΑ)	0,014706	0,015123	0,03021
Ζήτημα 25	Πολιτικές συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης δημοτών	0,022059	0,022684	0,03021
Ζήτημα 28	Συνεργασία του Δήμου με άλλους Δημόσιους Φορείς (Υπουργεία, Περιφέρεια, κ.α.)	0,029412	0,017006	0,03021
Ζήτημα 30	Περιορισμένη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στις υπηρεσίες του Δήμου (Τεχνολογίες «Έξυπνων» Πόλεων, που μπορούν να αξιοποιηθούν σε ένα μεγάλο εύρος των δραστηριοτήτων του Δήμου) για την παροχή υπηρεσιών προς τον πολίτη και τις επιχειρήσεις	0,029412	0,030246	0,029664

Ζήτημα 31	Περιορισμένη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στις υπηρεσίες του Δήμου (Τεχνολογίες «Έξυπνων» Πόλεων, που μπορούν να αξιοποιηθούν σε ένα μεγάλο εύρος των δραστηριοτήτων του Δήμου) στο εσωτερικό του Δήμου, για την αποδοτικότερη εκτέλεση των διοικητικών και υποστηρικτικών διαδικασιών.	0,029412	0,030246	0,029664
Ζήτημα 34	Περιορισμένες δυνατότητες χρηματοδότησης που απαιτούν διαχειριστική ικανότητα που θα διασφαλίζει την πλήρη αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων Εθνικών και Ευρωπαϊκών πόρων και μηχανισμών	0,029412	0,030246	0,029664
Ζήτημα 35	Ανάγκη οργανωτικής αναβάθμισης των Υπηρεσιών και των ΤΠΕ.	0,036765	0,037807	0,029664
Ζήτημα 38	Αδυναμίες εσωτερικής επικοινωνίας και συντονισμού μεταξύ των Υπηρεσιών	0,029412	0,022684	0,029664
Ζήτημα 9	Διαχείριση των απορριμμάτων του Δήμου στο πλαίσιο βελτίωσης της ποιότητας ζωής στην πόλη (μείωση του κόστους διαχείρισης)	0,029412	0,030246	0,028435
Ζήτημα 1	Προστασία και διαφύλαξη του αστικού, περιαστικού και οικιστικού περιβάλλοντος της περιοχής του Δήμου - Διασφάλιση της προστασίας του φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος του Δήμου μέσω της αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του, με τρόπο που δεν επηρεάζει αρνητικά την ποιότητα ζωής στην πόλη	0,022059	0,030246	0,02283
Ζήτημα 5	Διαχείριση μητροπολιτικού πάρκου στο βαθμό που άπτεται των αρμοδιοτήτων του Δήμου και όχι του Φορέα Διαχείρισης της εν γένει επένδυσης (ανάπλασης) του Ελληνικού	0,036765	0,030246	0,02283
Ζήτημα 7	Λειτουργία μεγάλων εμπορικών κέντρων	0,029412	0,037807	0,02283
Ζήτημα 11	Διαχείριση του κυκλοφοριακού ζητήματος στο πλαίσιο δημιουργίας μιας βιώσιμης πόλης (Οδικό δίκτυο, επικινδυνότητα αυτού, λοιπές υποδομές, ρυθμίσεις, αστική κινητικότητα – ήπια κυκλοφορία)	0,029412	0,030246	0,022657
Ζήτημα 13	Δημιουργία ενός ενεργειακά αποδοτικού Δήμου με τη συμμετοχή και την εμπλοκή επιχειρήσεων και σπιτιών στα κοινά	0,029412	0,022684	0,022657

Ζήτημα 14	Κάλυψη αναγκών σε επίπεδο Σχολικών Υποδομών (μεταβολή του αριθμού μαθητών στα σχολεία του Δήμου)	0,022059	0,022684	0,022657
Ζήτημα 18	Αύξηση των αναγκών του πληθυσμού με αντίκτυπο στη λειτουργία/δημιουργία κοινωνικών δομών (και ειδικότερα αύξηση των ευπαθών κοινωνικών ομάδων) δεδομένης της υφιστάμενης οικονομικής συγκυρίας και στο πλαίσιο μείωσης του φαινομένου του κοινωνικού αποκλεισμού (αύξηση του πληθυσμού του Δήμου δημιουργεί πιέσεις στις κοινωνικές δομές)	0,029412	0,030246	0,022657
Ζήτημα 19	Το φαινόμενο της ανεργίας ως κοινωνικό και οικονομικό φαινόμενο καθώς και η διαχείριση των επιπτώσεων της (Χαμηλό ποσοστό Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού, Χαμηλό ποσοστό απασχόλησης, Υψηλό ποσοστό ανεργίας και σημαντικός ρυθμός αύξησής της)	0,022059	0,022684	0,022657
Ζήτημα 2	Βελτίωση της αστικής κινητικότητας στα πρότυπα των βιώσιμων πόλεων (ποδηλατόδρομοι, πεζόδρομοι, ήπια κυκλοφορία, κλπ.)	0,029412	0,030246	0,022587
Ζήτημα 36	Έλλειψη Προσωπικού και αρνητικές προοπτικές ως προς την δυνατότητα ανάσχεσης / αντιμετώπισης του προβλήματος μέσω αύξησης του προσωπικού	0,036765	0,037807	0,022248
Ζήτημα 4	Αξιοποίηση του θαλάσσιου και του παραλιακού μετώπου σε συνδυασμό με τον αστικό ιστό (εξέταση του ως πόλο έλξης, ως δημόσιο αγαθό που ενισχύει το επίπεδο ποιότητα ζωής για τους δημότες, ως σημείο προσέκλυσης ήπιων δραστηριοτήτων)	0,022059	0,022684	0,01522
Ζήτημα 8	Ύπαρξη πηγών ρύπανσης του περιβάλλοντος (ρύπανση του αέρα, ρύπανση των υδάτων, ηχορύπανση), στην περιοχή του Δήμου, επηρεάζουν σημαντικά την ποιότητα ζωής στην περιοχή του Δήμου και στην ευρύτερη περιοχή αυτού	0,014706	0,030246	0,01522
Ζήτημα 17	Παραβατικότητα και εγκληματικότητα λόγω της υφιστάμενης οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης στη χώρα	0,022059	0,022684	0,015105
Ζήτημα 22	Επάρκεια και επίπεδο υποδομών φιλοξενίας	0,014706	0,015123	0,015105
Ζήτημα 29	Επιπτώσεις γειτνίασης με Αθήνα, Πειραιά, νησιά Αιγαίου και άλλες περιοχές	0,014706	0,015123	0,0089
Ζήτημα 10	Μεγάλοι οδικοί άξονες κυκλοφορίας	0,014706	0,030246	0,007552

Ζήτημα 20	Αύξηση του πληθυσμού κατά τους θερινούς μήνες (εποχικός και διερχόμενος πληθυσμός)	0,007353	0,007561	0,007552
-----------	--	----------	----------	----------

Πίνακας: Ιεράρχηση των Κρίσιμων Ζητημάτων ανά βαθμό σπουδαιότητας, ανά βαθμό μελλοντικού κινδύνου, βαθμό δυνατότητας παρέμβασης του Δήμου

Σημείωση: Ζ1.Χ (Ζητήματα με βάση το 1^ο κριτήριο), Ζ2.Χ (Ζητήματα με βάση το 2^ο κριτήριο), Ζ3.Χ (Ζητήματα με βάση το 3^ο κριτήριο)

Z2.7	Λειτουργία μεγάλων εμπορικών κέντρων	0,037807
Z2.35	Ανάγκη οργανωτικής αναβάθμισης των Υπηρεσιών και των ΤΠΕ	0,037807
Z2.36	Έλλειψη Προσωπικού και αρνητικές προοπτικές ως προς την δυνατότητα ανάσχεσης / αντιμετώπισης του προβλήματος μέσω αύξησης του προσωπικού	0,037807
Z3.12	Τοπική Συγκοινωνία - Δίκτυα Επικοινωνίας	0,037762
Z3.21	Δημιουργία ταυτότητα του Δήμου – City Branding	0,037762
Z3.23	Πολιτιστικό κεφάλαιο της περιοχής του Δήμου (δραστηριοποίηση του Δήμου σε πολιτισμικά και καλλιτεχνικά δρώμενα)	0,037762
Z3.26	Συμμετοχή πολιτών / δημοτών σε θέματα του Δήμου (εθελοντισμός)	0,037762
Z3.27	Νέα προγραμματική περίοδος ΕΣΠΑ	0,037762
Z3.32	Έλλειψη τυποποιημένων διαδικασιών που επηρεάζει αρνητικά την αποδοτικότητα των Υπηρεσιών και υπονομεύει τη διαχειριστική τους επάρκεια μακροχρόνια στο πλαίσιο της αποχώρησης έμπειρων υπαλλήλων από το Δήμο	0,03708
Z3.33	Απουσία ενεργειακής διαχείρισης στο δημοτικό φωτισμό και στα δημοτικά κτίρια και εγκαταστάσεις του Δήμου, με αποτέλεσμα έλλειψη αποδοτικότητας στη διαχείριση των πόρων	0,03708

Z3.37	Απουσία μιας διεργασίας παρακολούθησης εκπαιδευτικών αναγκών και εκπαίδευσης / κατάρτισης του υφιστάμενου προσωπικού με συστηματικό τρόπο	0,03708
Z1.5	Διαχείριση μητροπολιτικού πάρκου στο βαθμό που άπτεται των αρμοδιοτήτων του Δήμου και όχι του Φορέα Διαχείρισης της εν γένει επένδυσης (ανάπλασης) του Ελληνικού	0,036765
Z1.21	Δημιουργία ταυτότητα του Δήμου – City Branding	0,036765
Z1.35	Ανάγκη οργανωτικής αναβάθμισης των Υπηρεσιών και των ΤΠΕ	0,036765
Z1.36	Έλλειψη Προσωπικού και αρνητικές προοπτικές ως προς την δυνατότητα ανάσχεσης / αντιμετώπισης του προβλήματος μέσω αύξησης του προσωπικού	0,036765
Z3.3	Διατήρηση του χωροταξικού και πολεοδομικού καθεστώτος, ως κρίσιμο στοιχείο για την διασφάλιση της ποιότητας ζωής στην περιοχή του Δήμου (συντελεστής δόμησης, χρήσεις γης κ.α.)	0,03044
Z3.6	Διασφάλιση της ελεύθερης και πλήρους πρόσβασης στο δημόσιο χώρο και τα δημόσια αγαθά (διαφόρων ομάδων του πληθυσμού και ΑΜΕΑ)	0,03044
Z2.1	Προστασία και διαφύλαξη του αστικού, περιαστικού και οικιστικού περιβάλλοντος της περιοχής του Δήμου - Διασφάλιση της προστασίας του φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος του Δήμου μέσω της αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του, με τρόπο που δεν επηρεάζει αρνητικά την ποιότητα ζωής στην πόλη	0,030246
Z2.2	Βελτίωση της αστικής κινητικότητας στα πρότυπα των βιώσιμων πόλεων (ποδηλατόδρομοι, πεζόδρομοι, ήπια κυκλοφορία, κλπ.)	0,030246
Z2.3	Διατήρηση του χωροταξικού και πολεοδομικού καθεστώτος, ως κρίσιμο στοιχείο για την διασφάλιση της ποιότητας ζωής στην περιοχή του Δήμου (συντελεστής δόμησης, χρήσεις γης κ.α.)	0,030246
Z2.5	Διαχείριση μητροπολιτικού πάρκου στο βαθμό που άπτεται των αρμοδιοτήτων του Δήμου και όχι του Φορέα Διαχείρισης της εν γένει επένδυσης (ανάπλασης) του Ελληνικού	0,030246
Z2.8	Ύπαρξη πηγών ρύπανσης του περιβάλλοντος (ρύπανση του αέρα, ρύπανση των υδάτων, ηχορύπανση), στην περιοχή του Δήμου, επηρεάζουν σημαντικά την ποιότητα ζωής στην περιοχή του Δήμου και στην ευρύτερη περιοχή αυτού	0,030246
Z2.9	Διαχείριση των απορριμμάτων του Δήμου στο πλαίσιο βελτίωσης της ποιότητας ζωής στην πόλη (μείωση του κόστους διαχείρισης)	0,030246
Z2.10	Μεγάλοι οδικοί άξονες κυκλοφορίας	0,030246

Z2.11	Διαχείριση του κυκλοφοριακού ζητήματος στο πλαίσιο δημιουργίας μιας βιώσιμης πόλης (Οδικό δίκτυο, επικινδυνότητα αυτού, λοιπές υποδομές, ρυθμίσεις, αστική κινητικότητα – ήπια κυκλοφορία)	0,030246
Z2.15	Αποτελεσματική λειτουργία της Πολιτικής Προστασίας στην περιοχή του Δήμου	0,030246
Z2.18	Αύξηση των αναγκών του πληθυσμού με αντίκτυπο στη λειτουργία/δημιουργία κοινωνικών δομών (και ειδικότερα αύξηση των ευπαθών κοινωνικών ομάδων) δεδομένης της υφιστάμενης οικονομικής συγκυρίας και στο πλαίσιο μείωσης του φαινομένου του κοινωνικού αποκλεισμού (αύξηση του πληθυσμού του Δήμου δημιουργεί πιέσεις στις κοινωνικές δομές)	0,030246
Z2.21	Δημιουργία ταυτότητα του Δήμου – City Branding	0,030246
Z2.26	Συμμετοχή πολιτών / δημοτών σε θέματα του Δήμου (εθελοντισμός)	0,030246
Z2.27	Νέα προγραμματική περίοδος ΕΣΠΑ	0,030246
Z2.30	Περιορισμένη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στις υπηρεσίες του Δήμου (Τεχνολογίες «Έξυπνων» Πόλεων, που μπορούν να αξιοποιηθούν σε ένα μεγάλο εύρος των δραστηριοτήτων του Δήμου) για την παροχή υπηρεσιών προς τον πολίτη και τις επιχειρήσεις	0,030246
Z2.31	Περιορισμένη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στις υπηρεσίες του Δήμου (Τεχνολογίες «Έξυπνων» Πόλεων, που μπορούν να αξιοποιηθούν σε ένα μεγάλο εύρος των δραστηριοτήτων του Δήμου) στο εσωτερικό του Δήμου, για την αποδοτικότερη εκτέλεση των διοικητικών και υποστηρικτικών διαδικασιών	0,030246
Z2.32	Έλλειψη τυποποιημένων διαδικασιών που επηρεάζει αρνητικά την αποδοτικότητα των Υπηρεσιών και υπονομεύει τη διαχειριστική τους επάρκεια μακροχρόνια στο πλαίσιο της αποχώρησης έμπειρων υπαλλήλων από το Δήμο	0,030246
Z2.34	Περιορισμένες δυνατότητες χρηματοδότησης που απαιτούν διαχειριστική ικανότητα που θα διασφαλίζει την πλήρη αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων Εθνικών και Ευρωπαϊκών πόρων και μηχανισμών	0,030246
Z2.37	Απουσία μιας διεργασίας παρακολούθησης εκπαιδευτικών αναγκών και εκπαίδευσης / κατάρτισης του υφιστάμενου προσωπικού με συστηματικό τρόπο	0,030246
Z3.15	Αποτελεσματική λειτουργία της Πολιτικής Προστασίας στην περιοχή του Δήμου	0,03021
Z3.16	Αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων (φυσικές καταστροφές, πυρκαγιά, κ.α.)	0,03021
Z3.24	Κάλυψη αναγκών σε επίπεδο Αθλητικών Υποδομών (εξέταση του θέματος και υπό το πρίσμα των ΑΜΕΑ)	0,03021

Z3.25	Πολιτικές συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης δημοτών	0,03021
Z3.28	Συνεργασία του Δήμου με άλλους Δημόσιους Φορείς (Υπουργεία, Περιφέρεια, κ.α.)	0,03021
Z3.30	Περιορισμένη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στις υπηρεσίες του Δήμου (Τεχνολογίες «Έξυπνων» Πόλεων, που μπορούν να αξιοποιηθούν σε ένα μεγάλο εύρος των δραστηριοτήτων του Δήμου) για την παροχή υπηρεσιών προς τον πολίτη και τις επιχειρήσεις	0,029664
Z3.31	Περιορισμένη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στις υπηρεσίες του Δήμου (Τεχνολογίες «Έξυπνων» Πόλεων, που μπορούν να αξιοποιηθούν σε ένα μεγάλο εύρος των δραστηριοτήτων του Δήμου) στο εσωτερικό του Δήμου, για την αποδοτικότερη εκτέλεση των διοικητικών και υποστηρικτικών διαδικασιών.	0,029664
Z3.34	Περιορισμένες δυνατότητες χρηματοδότησης που απαιτούν διαχειριστική ικανότητα που θα διασφαλίζει την πλήρη αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων Εθνικών και Ευρωπαϊκών πόρων και μηχανισμών	0,029664
Z3.35	Ανάγκη οργανωτικής αναβάθμισης των Υπηρεσιών και των ΤΠΕ	0,029664
Z3.38	Αδυναμίες εσωτερικής επικοινωνίας και συντονισμού μεταξύ των Υπηρεσιών	0,029664
Z1.2	Βελτίωση της αστικής κινητικότητας στα πρότυπα των βιώσιμων πόλεων (ποδηλατόδρομοι, πεζόδρομοι, ήπια κυκλοφορία, κλπ.)	0,029412
Z1.3	Διατήρηση του χωροταξικού και πολεοδομικού καθεστώτος, ως κρίσιμο στοιχείο για την διασφάλιση της ποιότητας ζωής στην περιοχή του Δήμου (συντελεστής δόμησης, χρήσεις γης κ.α.)	0,029412
Z1.6	Διασφάλιση της ελεύθερης και πλήρους πρόσβασης στο δημόσιο χώρο και τα δημόσια αγαθά (διαφόρων ομάδων του πληθυσμού και ΑΜΕΑ)	0,029412
Z1.7	Λειτουργία μεγάλων εμπορικών κέντρων	0,029412
Z1.9	Διαχείριση των απορριμμάτων του Δήμου στο πλαίσιο βελτίωσης της ποιότητας ζωής στην πόλη (μείωση του κόστους διαχείρισης).	0,029412
Z1.11	Διαχείριση του κυκλοφοριακού ζητήματος στο πλαίσιο δημιουργίας μιας βιώσιμης πόλης (Οδικό δίκτυο, επικινδυνότητα αυτού, λοιπές υποδομές, ρυθμίσεις, αστική κινητικότητα – ήπια κυκλοφορία)	0,029412
Z1.12	Τοπική Συγκοινωνία - Δίκτυα Επικοινωνίας	0,029412
Z1.13	Δημιουργία ενός ενεργειακά αποδοτικού Δήμου με τη συμμετοχή και την εμπλοκή επιχειρήσεων και σπιτιών στα κοινά	0,029412

Z1.15	Αποτελεσματική λειτουργία της Πολιτικής Προστασίας στην περιοχή του Δήμου	0,029412
Z1.16	Αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων (φυσικές καταστροφές, πυρκαγιά, κ.α.)	0,029412
Z1.18	Αύξηση των αναγκών του πληθυσμού με αντίκτυπο στη λειτουργία/δημιουργία κοινωνικών δομών (και ειδικότερα αύξηση των ευπαθών κοινωνικών ομάδων) δεδομένης της υφιστάμενης οικονομικής συγκυρίας και στο πλαίσιο μείωσης του φαινομένου του κοινωνικού αποκλεισμού (αύξηση του πληθυσμού του Δήμου δημιουργεί πιέσεις στις κοινωνικές δομές)	0,029412
Z1.23	Πολιτιστικό κεφάλαιο της περιοχής του Δήμου (δραστηριοποίηση του Δήμου σε πολιτισμικά και καλλιτεχνικά δρώμενα)	0,029412
Z1.26	Συμμετοχή πολιτών / δημοτών σε θέματα του Δήμου (εθελοντισμός)	0,029412
Z1.27	Νέα προγραμματική περίοδος ΕΣΠΑ	0,029412
Z1.28	Συνεργασία του Δήμου με άλλους Δημόσιους Φορείς (Υπουργεία, Περιφέρεια, κ.α.)	0,029412
Z1.30	Περιορισμένη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στις υπηρεσίες του Δήμου (Τεχνολογίες «Έξυπνων» Πόλεων, που μπορούν να αξιοποιηθούν σε ένα μεγάλο εύρος των δραστηριοτήτων του Δήμου) για την παροχή υπηρεσιών προς τον πολίτη και τις επιχειρήσεις	0,029412
Z1.31	Περιορισμένη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στις υπηρεσίες του Δήμου (Τεχνολογίες «Έξυπνων» Πόλεων, που μπορούν να αξιοποιηθούν σε ένα μεγάλο εύρος των δραστηριοτήτων του Δήμου) στο εσωτερικό του Δήμου, για την αποδοτικότερη εκτέλεση των διοικητικών και υποστηρικτικών διαδικασιών	0,029412
Z1.32	Έλλειψη τυποποιημένων διαδικασιών που επηρεάζει αρνητικά την αποδοτικότητα των Υπηρεσιών και υπονομεύει τη διαχειριστική τους επάρκεια μακροχρόνια στο πλαίσιο της αποχώρησης έμπειρων υπαλλήλων από το Δήμο	0,029412
Z1.34	Περιορισμένες δυνατότητες χρηματοδότησης που απαιτούν διαχειριστική ικανότητα που θα διασφαλίζει την πλήρη αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων Εθνικών και Ευρωπαϊκών πόρων και μηχανισμών	0,029412
Z1.37	Απουσία μιας διεργασίας παρακολούθησης εκπαιδευτικών αναγκών και εκπαίδευσης / κατάρτισης του υφιστάμενου προσωπικού με συστηματικό τρόπο	0,029412
Z1.38	Αδυναμίες εσωτερικής επικοινωνίας και συντονισμού μεταξύ των Υπηρεσιών	0,029412
Z3.9	Διαχείριση των απορριμμάτων του Δήμου στο πλαίσιο βελτίωσης της ποιότητας ζωής στην πόλη (μείωση του κόστους διαχείρισης)	0,028435

Z3.1	Προστασία και διαφύλαξη του αστικού, περιαστικού και οικιστικού περιβάλλοντος της περιοχής του Δήμου - Διασφάλιση της προστασίας του φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος του Δήμου μέσω της αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του, με τρόπο που δεν επηρεάζει αρνητικά την ποιότητα ζωής στην πόλη	0,02283
Z3.5	Διαχείριση μητροπολιτικού πάρκου στο βαθμό που άπτεται των αρμοδιοτήτων του Δήμου και όχι του Φορέα Διαχείρισης της εν γένει επένδυσης (ανάπλασης) του Ελληνικού	0,02283
Z3.7	Λειτουργία μεγάλων εμπορικών κέντρων	0,02283
Z2.4	Αξιοποίηση του θαλάσσιου και του παραλιακού μετώπου σε συνδυασμό με τον αστικό ιστό (εξέταση του ως πόλο έλξης, ως δημόσιο αγαθό που ενισχύει το επίπεδο ποιότητα ζωής για τους δημότες, ως σημείο προσέκλυσης ήπιων δραστηριοτήτων)	0,022684
Z2.6	Διασφάλιση της ελεύθερης και πλήρους πρόσβασης στο δημόσιο χώρο και τα δημόσια αγαθά (διαφόρων ομάδων του πληθυσμού και ΑΜΕΑ)	0,022684
Z2.12	Τοπική Συγκοινωνία - Δίκτυα Επικοινωνίας	0,022684
Z2.13	Δημιουργία ενός ενεργειακά αποδοτικού Δήμου με τη συμμετοχή και την εμπλοκή επιχειρήσεων και σπιτιών στα κοινά	0,022684
Z2.14	Κάλυψη αναγκών σε επίπεδο Σχολικών Υποδομών (μεταβολή του αριθμού μαθητών στα σχολεία του Δήμου)	0,022684
Z2.16	Αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων (φυσικές καταστροφές, πυρκαγιά, κ.α.)	0,022684
Z2.17	Παραβατικότητα και εγκληματικότητα λόγω της υφιστάμενης οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης στη χώρα	0,022684
Z2.19	Το φαινόμενο της ανεργίας ως κοινωνικό και οικονομικό φαινόμενο καθώς και η διαχείριση των επιπτώσεων της (Χαμηλό ποσοστό Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού, Χαμηλό ποσοστό απασχόλησης, Υψηλό ποσοστό ανεργίας και σημαντικός ρυθμός αύξησής της)	0,022684
Z2.23	Πολιτιστικό κεφάλαιο της περιοχής του Δήμου (δραστηριοποίηση του Δήμου σε πολιτισμικά και καλλιτεχνικά δρώμενα)	0,022684
Z2.25	Πολιτικές συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης δημοτών	0,022684
Z2.33	Απουσία ενεργειακής διαχείρισης στο δημοτικό φωτισμό και στα δημοτικά κτίρια και εγκαταστάσεις του Δήμου, με αποτέλεσμα έλλειψη αποδοτικότητας στη διαχείριση των πόρων	0,022684
Z2.38	Αδυναμίες εσωτερικής επικοινωνίας και συντονισμού μεταξύ των Υπηρεσιών	0,022684

Z3.11	Διαχείριση του κυκλοφοριακού ζητήματος στο πλαίσιο δημιουργίας μιας βιώσιμης πόλης (Οδικό δίκτυο, επικινδυνότητα αυτού, λοιπές υποδομές, ρυθμίσεις, αστική κινητικότητα – ήπια κυκλοφορία)	0,022657
Z3.13	Δημιουργία ενός ενεργειακά αποδοτικού Δήμου με τη συμμετοχή και την εμπλοκή επιχειρήσεων και σπιτιών στα κοινά	0,022657
Z3.14	Κάλυψη αναγκών σε επίπεδο Σχολικών Υποδομών (μεταβολή του αριθμού μαθητών στα σχολεία του Δήμου)	0,022657
Z3.18	Αύξηση των αναγκών του πληθυσμού με αντίκτυπο στη λειτουργία/δημιουργία κοινωνικών δομών (και ειδικότερα αύξηση των ευπαθών κοινωνικών ομάδων) δεδομένης της υφιστάμενης οικονομικής συγκυρίας και στο πλαίσιο μείωσης του φαινομένου του κοινωνικού αποκλεισμού (αύξηση του πληθυσμού του Δήμου δημιουργεί πιέσεις στις κοινωνικές δομές)	0,022657
Z3.19	Το φαινόμενο της ανεργίας ως κοινωνικό και οικονομικό φαινόμενο καθώς και η διαχείριση των επιπτώσεων της (Χαμηλό ποσοστό Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού, Χαμηλό ποσοστό απασχόλησης, Υψηλό ποσοστό ανεργίας και σημαντικός ρυθμός αύξησής της)	0,022657
Z3.2	Βελτίωση της αστικής κινητικότητας στα πρότυπα των βιώσιμων πόλεων (ποδηλατόδρομοι, πεζόδρομοι, ήπια κυκλοφορία, κλπ.)	0,022587
Z3.36	Έλλειψη Προσωπικού και αρνητικές προοπτικές ως προς την δυνατότητα ανάσχεσης / αντιμετώπισης του προβλήματος μέσω αύξησης του προσωπικού	0,022248
Z1.1	Προστασία και διαφύλαξη του αστικού, περιαστικού και οικιστικού περιβάλλοντος της περιοχής του Δήμου - Διασφάλιση της προστασίας του φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος του Δήμου μέσω της αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του, με τρόπο που δεν επηρεάζει αρνητικά την ποιότητα ζωής στην πόλη	0,022059
Z1.4	Αξιοποίηση του θαλάσσιου και του παραλιακού μετώπου σε συνδυασμό με τον αστικό ιστό (εξέταση του ως πόλο έλξης, ως δημόσιο αγαθό που ενισχύει το επίπεδο ποιότητα ζωής για τους δημότες, ως σημείο προσέκλυσης ήπιων δραστηριοτήτων)	0,022059
Z1.14	Κάλυψη αναγκών σε επίπεδο Σχολικών Υποδομών (μεταβολή του αριθμού μαθητών στα σχολεία του Δήμου)	0,022059
Z1.17	Παραβατικότητα και εγκληματικότητα λόγω της υφιστάμενης οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης στη χώρα	0,022059

Z1.19	Το φαινόμενο της ανεργίας ως κοινωνικό και οικονομικό φαινόμενο καθώς και η διαχείριση των επιπτώσεων της (Χαμηλό ποσοστό Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού, Χαμηλό ποσοστό απασχόλησης, Υψηλό ποσοστό ανεργίας και σημαντικός ρυθμός αύξησής της)	0,022059
Z1.25	Πολιτικές συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης δημοτών	0,022059
Z1.33	Απουσία ενεργειακής διαχείρισης στο δημοτικό φωτισμό και στα δημοτικά κτίρια και εγκαταστάσεις του Δήμου, με αποτέλεσμα έλλειψη αποδοτικότητας στη διαχείριση των πόρων	0,022059
Z2.28	Συνεργασία του Δήμου με άλλους Δημόσιους Φορείς (Υπουργεία, Περιφέρεια, κ.α.)	0,017006
Z3.4	Αξιοποίηση του θαλάσσιου και του παραλιακού μετώπου σε συνδυασμό με τον αστικό ιστό (εξέταση του ως πόλο έλξης, ως δημόσιο αγαθό που ενισχύει το επίπεδο ποιότητα ζωής για τους δημότες, ως σημείο προσέκλυσης ήπιων δραστηριοτήτων)	0,01522
Z3.8	Ύπαρξη πηγών ρύπανσης του περιβάλλοντος (ρύπανση του αέρα, ρύπανση των υδάτων, ηχορύπανση), στην περιοχή του Δήμου, επηρεάζουν σημαντικά την ποιότητα ζωής στην περιοχή του Δήμου και στην ευρύτερη περιοχή αυτού	0,01522
Z2.22	Επάρκεια και επίπεδο υποδομών φιλοξενίας	0,015123
Z2.24	Κάλυψη αναγκών σε επίπεδο Αθλητικών Υποδομών (εξέταση του θέματος και υπό το πρίσμα των ΑΜΕΑ)	0,015123
Z2.29	Επιπτώσεις γειτνίασης με Αθήνα, Πειραιά, νησιά Αιγαίου και άλλες περιοχές	0,015123
Z3.17	Παραβατικότητα και εγκληματικότητα λόγω της υφιστάμενης οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης στη χώρα	0,015105
Z3.22	Επάρκεια και επίπεδο υποδομών φιλοξενίας	0,015105
Z1.8	Ύπαρξη πηγών ρύπανσης του περιβάλλοντος (ρύπανση του αέρα, ρύπανση των υδάτων, ηχορύπανση), στην περιοχή του Δήμου, επηρεάζουν σημαντικά την ποιότητα ζωής στην περιοχή του Δήμου και στην ευρύτερη περιοχή αυτού	0,014706
Z1.10	Μεγάλοι οδικοί άξονες κυκλοφορίας	0,014706
Z1.22	Επάρκεια και επίπεδο υποδομών φιλοξενίας	0,014706
Z1.24	Κάλυψη αναγκών σε επίπεδο Αθλητικών Υποδομών (εξέταση του θέματος και υπό το πρίσμα των ΑΜΕΑ)	0,014706
Z1.29	Επιπτώσεις γειτνίασης με Αθήνα, Πειραιά, νησιά Αιγαίου και άλλες περιοχές	0,014706

Z3.29	Επιπτώσεις γειτνίασης με Αθήνα, Πειραιά, νησιά Αιγαίου και άλλες περιοχές	0,0089
Z2.20	Αύξηση του πληθυσμού κατά τους θερινούς μήνες (εποχικός και διερχόμενος πληθυσμός)	0,007561
Z3.10	Μεγάλοι οδικοί άξονες κυκλοφορίας	0,007552
Z3.20	Αύξηση του πληθυσμού κατά τους θερινούς μήνες (εποχικός και διερχόμενος πληθυσμός)	0,007552
Z1.20	Αύξηση του πληθυσμού κατά τους θερινούς μήνες (εποχικός και διερχόμενος πληθυσμός)	0,007353

8. Χρηματοδοτήσεις από Εθνικούς Πόρους

8.1. Προγράμματα του Υπουργείου Εσωτερικών

ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ Ι

Φορέας χρηματοδότησης : Υπουργείο Εσωτερικών, Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ (ΛΟΙΠΟΙ), ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ (Δ.Ε.Υ.Α.)

Περίοδος εφαρμογής : 2018 – 2022

Στόχοι : Οι βασικοί στόχοι του Προγράμματος «ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ» είναι:

- η οικονομικά βιώσιμη και δίκαιη ανάπτυξη
- η βελτίωση των βασικών υποδομών των δήμων
- η εξυπηρέτηση των κατοίκων στους τομείς των περιβαλλοντικών έργων, της προσπελασιμότητας με υποδομές αρμοδιότητας της τοπικής αυτοδιοίκησης και προστασίας από φυσικές καταστροφές
- η άρση των συνεπειών της οικονομικής κρίσης των τελευταίων ετών, στο πλαίσιο επίτευξης του κατωτέρω σκοπού.

Σκοπός : Σκοπός του Προγράμματος είναι η κατασκευή έργων και προμήθεια εξοπλισμού στους τομείς:

- ύδρευσης
- αποχέτευσης
- αντιπλημμυρικής προστασίας
- αποκατάστασης ζημιών από φυσικές καταστροφές
- αποκατάστασης Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ)
- αγροτικής οδοποιίας
- ανέγερσης ή αποκατάστασης δημοτικών κτιρίων

Χρηματοδοτούμενες δράσεις :

- Η βελτίωση των υποδομών των δικτύων ύδρευσης

- Η βελτίωση των βασικών περιβαλλοντικών υποδομών και ιδίως αυτών της επεξεργασίας των λυμάτων
- Η αποκατάσταση των Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ) της χώρας με κάλυψη των υπολειπόμενων αναγκών για το σκοπό αυτό
- Οι υποδομές αντιπλημμυρικής προστασίας και αποκατάστασης ζημιών από φυσικές καταστροφές
- Οι δράσεις για την αποκατάσταση της αγροτικής οδοποιίας
- Οι δράσεις ανέγερσης ή/και αποκατάστασης δημοτικών κτιρίων

Προϋπολογισμός : 2.000.000.000

Θεσμικό πλαίσιο : - ΚΥΑ 13022 / ΦΕΚ 1377/Β/24.04.2018 - ΚΥΑ 44173 / ΦΕΚ 3656/Β/27.08.2018

Επικοινωνία : Αρμόδιο τμήμα: Διεύθυνση Οικονομικής και Αναπτυξιακής Πολιτικής

Τηλέφωνα: 213 1364974, 213 1364716, 213 1364706

Ιστοχώρος προγράμματος : <https://www.ypes.gr/politikes-kai-draseis/programma-filodimos-1>

ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ II

Φορέας χρηματοδότησης : Υπουργείο Εσωτερικών

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.)

Ο.Τ.Α.

Περίοδος εφαρμογής : 2018 – 2022

Στόχοι :

- Η ενδυνάμωση της ισόρροπης, βιώσιμης και δίκαιης ανάπτυξης
- Η βελτίωση των υποδομών
- Η αύξηση της απασχόλησης
- Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των δήμων

Σκοπός : Χρηματοδότηση δήμων για:

- έργα
- προμήθειες
- υπηρεσίες
- μελέτες

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : α) Τοπική ανάπτυξη και η προστασία περιβάλλοντος – περιλαμβάνονται παρεμβάσεις όπως:

1. Κατασκευή, βελτίωση και συντήρηση έργων

- τεχνικών υποδομών
- προστασίας του περιβάλλοντος
- αναβάθμισης της ποιότητας ζωής

2. Χρηματοδότηση μελετών των ανωτέρω

3. Προμήθεια μηχανολογικού εξοπλισμού και μηχανημάτων.

β) Κοινωνικές και πολιτιστικές υποδομές και δραστηριότητες των δήμων – περιλαμβάνονται παρεμβάσεις όπως:

1. Κατασκευή, βελτίωση και συντήρηση διοικητικών, κοινωνικών, αθλητικών και πολιτιστικών υποδομών

2. Χρηματοδότηση μελετών των ανωτέρω

Προϋπολογισμός :300.000.000 €

Θεσμικό πλαίσιο : Αριθμ. πρωτ. 4748/20-02-2018: "Ειδικό Πρόγραμμα Ενίσχυσης Δήμων: Σκοπός, κριτήρια ένταξης, διαδικασία αξιολόγησης καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα" και η τροποποίησή της.

Επικοινωνία : Αρμόδιο τμήμα: Διεύθυνση Οικονομικής και Αναπτυξιακής Πολιτικής

Τηλέφωνα: 213 1364974, 213 1364716, 213 1364706

Ιστοχώρος προγράμματος : <https://www.ypes.gr/politikes-kai-drasesis/programma-filodimos-2>

8.2. Προσαρμογή λειτουργούντων δημοτικών βρεφικών, παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών στις προδιαγραφές του νέου θεσμικού πλαισίου αδειοδότησης σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 99/2017

Φορέας χρηματοδότησης : Υπουργείο Εσωτερικών

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.)
Ο.Τ.Α.

Περίοδος εφαρμογής : έως 31.12.2022

Σκοπός : Σκοπός του Προγράμματος είναι η επιχορήγηση για την προσαρμογή λειτουργούντων δημοτικών βρεφικών, παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών στις προδιαγραφές του νέου θεσμικού πλαισίου αδειοδότησης σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 99/2017.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις :

Επιλέξιμες δαπάνες: Οι δαπάνες που αποσκοπούν στην προσαρμογή των κτιρίων στα οποία στεγάζονται οι δημοτικοί βρεφικοί, παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί στις προδιαγραφές του π.δ. 99/2017 και αφορά σε σταθμούς που έχουν αδειοδοτηθεί σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Προϋπολογισμός : 95.000.000€

Θεσμικό πλαίσιο : ΦΕΚ 141/τ.Α'/28.9.2017

π.δ. 99/2017: "Καθορισμός προϋποθέσεων αδειοδότησης και λειτουργίας των παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών που λειτουργούν εντός νομικών προσώπων των δήμων ή υπηρεσίας των δήμων"

Επικοινωνία : Υπουργείο Εσωτερικών

Πληροφορίες: Σ. Μπέσιου, Α. Φαρούπου

Τηλέφωνο: 2131364974, 2131364722

Email: s. mpesiou@ypes.gr

Ιστοχώρος προγράμματος : <https://www.ypes.gr/politikes-kai-drasesis/paidikoi-stathmoi>

8.3. Προγράμματα του Πράσινου Ταμείου

Δράσεις Περιβαλλοντικού Ισοζυγίου - Αστική Αναζωογόνηση (ΑΠ 1)

Φορέας χρηματοδότησης : Πράσινο Ταμείο

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ

Στόχοι : το Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα «ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ» ενισχύει έργα, που στοχεύουν:

- στην περιβαλλοντική αναβάθμιση των πόλεων
- στην επίτευξη των οικονομικών και κοινωνικών στόχων.
- στη χρηματοδότηση δράσεων περιβαλλοντικού ισοζυγίου, οι οποίες επιλέγονται από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 77 του Ν. 4495/2017 «Έλεγχος και προστασία του Δομημένου Περιβάλλοντος και άλλες διατάξεις» (όπως ισχύει).

Σκοπός : Σκοπός του Προγράμματος είναι η χρηματοδότηση δράσεων περιβαλλοντικού ισοζυγίου των Δήμων για την περιβαλλοντική και πολεοδομική αποκατάσταση και εξισορρόπηση της επιβάρυνσης που προκαλείται από τη διατήρηση αυθαίρετων κατασκευών και αλλαγών χρήσης,

Χρηματοδοτούμενες δράσεις :

- Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις ανάπλασης σε περιβαλλοντικά και πολεοδομικά υποβαθμισμένες ή κορεσμένες περιοχές, και σε περιοχές που χρήζουν ειδικής προστασίας.
- Διαμόρφωση κοινόχρηστων χώρων για την εξασφάλιση μέγιστης περιβαλλοντικής και αισθητικής ποιότητας και χρηστικότητας από τους πολίτες.
- Κατεδάφιση αυθαίρετων ή και επικίνδυνων κτισμάτων.
- Αποκατάσταση, ανακαίνιση, αισθητική αναβάθμιση και διαμόρφωση κτιρίων που ανήκουν στην ιδιοκτησία των Ο.Τ.Α. και φορέων Ν.Π.Δ.Δ. και ΔΕΚΟ.
- Καθαρισμό και οριοθέτηση ρεμάτων, καθώς και την εκτέλεση έργων αποκατάστασης και ανάδειξής τους.
- Αποκομιδή και ασφαλή διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων και μπαζών με έμφαση σε περιβαλλοντικά και πολεοδομικά ευαίσθητες περιοχές.
- Ολοκλήρωση ή αναθεώρηση του χωρικού σχεδιασμού, καθώς και την εκπόνηση μελετών περιβαλλοντικής και πολεοδομικής διαχείρισης

- Χρηματοδότηση για την απόκτηση μέσω απαλλοτρίωσης ακινήτων, τα οποία δεν ανήκουν στο Δημόσιο ή τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα και τα οποία είναι χαρακτηρισμένα ως Κοινόχρηστοι Χώροι
- Χρηματοδότηση για την προστασία, αποκατάσταση και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος, περιλαμβανομένων των οικοτόπων και των ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας, ιδιαίτερα σε περιοχές όπου υφίστανται πιέσεις αστικοποίησης ή/και πλήττονται από φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές.

Θεσμικό πλαίσιο : άρθρο 77 του Ν. 4495/2017

Επικοινωνία : Πράσινο Ταμείο

Τηλέφωνο : 210 5241919 & 5241903

Fax : 210 5241833

E-mail: info@prasinotameio.gr

Παρατηρήσεις : - Ως χωρικό πεδίο δράσεων περιβαλλοντικού ισοζυγίου καθορίζονται:

- α) αστικά κέντρα και οικισμοί και ιδιαίτερα πυκνοδομημένες αστικές περιοχές κατοικίας με πολεοδομική, περιβαλλοντική ή και κοινωνική επιβάρυνση,
- β) περιοχές εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμού, καθώς και περιοχές με αυθαίρετη δόμηση.

Ιστοχώρος προγράμματος : <http://www.prasinotameio.gr/index.php/el/>

8.4. Πρόγραμμα ΤΧΣ: Ειδικό πρόγραμμα χορήγησης επενδυτικών δανείων οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) Α' βαθμού για εκπόνηση τοπικών χωρικών σχεδίων (ΤΧΣ)

Φορέας χρηματοδότησης : Πράσινο Ταμείο, Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ

Περίοδος εφαρμογής : 2019-2024 (με δυνατότητα παράτασης)

Στόχοι : Βασικός στόχος του Προγράμματος ΤΧΣ είναι η ταχεία εκπόνηση και έγκριση Τοπικών Χωρικών Σχεδίων για το σύνολο της χώρας, που θα συμβάλει στην ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη και εδαφική οργάνωση σε επίπεδο πρωτοβάθμιων ΟΤΑ, δημιουργώντας συνθήκες ασφάλειας δικαίου για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Σκοπός : Σκοπός του Προγράμματος είναι η ολοκλήρωση του χωρικού σχεδιασμού σε τοπικό επίπεδο σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο του ν. 4447/20156 και του ν. 3852/2010.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Εκπόνηση και έγκριση Τοπικών Χωρικών Σχεδίων

Προϋπολογισμός : 200.000.000 Ευρώ

Θεσμικό πλαίσιο : ΚΥΑ ΥΠΕΝ/ΓΡΓΓ/32989/627

ΦΕΚ 1620/Β/10-05-2019

Επικοινωνία : Πράσινο Ταμείο

τηλ: 210 5241903, 210 5241919

Παρατηρήσεις : - Αναμένεται πρόσκληση

Ιστοχώρος προγράμματος : <http://www.prasinotameio.gr/index.php/el/>

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις

:https://www.eetaa.gr/fundings/main.php?tag=view_programmata_details&programma_id=67

<http://www.ypeka.gr/LinkClick.aspx?fileticket=127LwEdwE9g%3D&tabid=37&language=el-GR>

8.5. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ LIFE 2018 - 2020

Φορέας χρηματοδότησης : Πράσινο Ταμείο

Κατηγορία Δικαιούχων : ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Ο.Τ.Α., ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Περίοδος εφαρμογής : 01/01/2018 - 31/12/2020

Στόχοι : Οι στόχοι του προγράμματος LIFE συντίθενται στα κάτωθι:

- Να συμβάλλει προς μια αποδοτική, φιλική προς το κλίμα, χαμηλών εκπομπών άνθρακα οικονομία, στην προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος, διατηρώντας και βελτιώνοντας τη βιοποικιλότητα, τα οικοσυστήματα και ειδικότερα το δίκτυο Natura 2000
- Να προωθήσει την εφαρμογή και ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων στις πολιτικές και πρακτικές των κρατών – μελών
- Να βελτιώσει την περιβαλλοντική και κλιματική διακυβέρνηση σε όλα τα επίπεδα
- Να υποστηρίξει την εφαρμογή του 7ου Προγράμματος Περιβαλλοντικής Δράσης

Σκοπός : Το πρόγραμμα LIFE αποτελεί το κύριο χρηματοδοτικό μέσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το περιβάλλον. Το LIFE συμβάλλει στην αειφόρο ανάπτυξη και στην επίτευξη των σκοπών και στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», στηρίζει την εφαρμογή του 7ου Προγράμματος Δράσης για το Περιβάλλον και άλλες στρατηγικές και σχέδια της ΕΕ για το περιβάλλον και για το κλίμα.

Στο πρόγραμμα LIFE (2014-2020), καθιερώνονται δύο υποπρογράμματα:

- Για το Περιβάλλον
- Δράση για το κλίμα

Προϋπολογισμός : 1.657.063.000 € (- 1.243.817.750 € για το Υποπρόγραμμα Περιβάλλον: - 413.245.250 € για το Υποπρόγραμμα Δράση για το Κλίμα)

Θεσμικό πλαίσιο : ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1293/2013 (11/12/2013)

Επικοινωνία : ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ

Τηλέφωνο : 210 5241919, 210 5241903

Παρατηρήσεις : Οι αιτήσεις των προσκλήσεων του 2020 ξεκινούν 2 Απριλίου 2020

Ιστοχώρος προγράμματος : <http://www.prasinotameio.gr/index.php/el/>

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις :

<http://www.lifetaskforce.gr/attachments/article/244/%CE%A0%CE%BF%CE%BB%CF%85%CE%B5%CF%84%CE%AD%CF%82%20%CF%80%CF%81%CF%8C%CE%B3%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%BC%CE%B1%20LIFE%202018-2020.pdf>

- <https://ec.europa.eu/easme/en/life>

8.6. ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ 2019

Φορέας χρηματοδότησης : Πράσινο Ταμείο

Κατηγορία Δικαιούχων :

Περίοδος εφαρμογής : 2019 - 2020

Προϋπολογισμός : 2.500.000,00 ευρώ

Θεσμικό πλαίσιο : αρ.πρωτ. 1387/22-3-2019 ΥΑ/ ΑΔΑ: ΨΘΙΨ46Ψ844-ΡΝΘ

Επικοινωνία : ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - ΠΡΑΣΙΝΟ

Τηλέφωνο : 210 5241919

Ιστοχώρος προγράμματος : <http://www.prasinotameio.gr/index.php/el/>

8.7. Απόκτηση ελεύθερων Κοινόχρηστων Χώρων στις πόλεις 2019

Φορέας χρηματοδότησης : Πράσινο Ταμείο

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ

Στόχοι : Στόχος του Προγράμματος είναι οι ώριμες απαλλοτριώσεις αμιγώς κοινόχρηστων χώρων και χώρων πρασίνου που προβλέπονται σε εγκεκριμένα Ρυμοτομικά Σχέδια. Με το πρόγραμμα αυτό, το Πράσινο Ταμείο συμβάλει στην προστασία από τις δυσμενείς καιρικές συνθήκες και τα έκτακτα φαινόμενα, στην προσαρμογή στις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής, αλλά και στη διευκόλυνση της επικοινωνίας μεταξύ των κατοίκων των πόλεων.

Σκοπός : Σκοπός του προγράμματος με τίτλο «Απόκτηση ελεύθερων Κοινόχρηστων Χώρων στις πόλεις 2019» είναι η χρηματοδότηση των Ο.Τ.Α. Α΄ βαθμού για την απόκτηση αμιγώς Κοινοχρήστων Χώρων και χώρων πρασίνου που προβλέπονται σε εγκεκριμένα Ρυμοτομικά Σχέδια, οι οποίοι έχουν ιδιαίτερη πολεοδομική σημασία και των οποίων η εξασφάλιση αποζημίωσης έχει επείγοντα χαρακτήρα. Για την απόκτηση των κοινόχρηστων χώρων το Πράσινο Ταμείο καταβάλλει την αποζημίωση για τη συντέλεση επιβληθείσας απαλλοτρίωσης ή μπορεί να δεσμεύει ανάλογο ποσό προκειμένου να επανεπιβληθεί η απαλλοτρίωση. Τα αιτήματα των Ο.Τ.Α. αφορούν ώριμες απαλλοτριώσεις σε τεχνικό και οικονομικό επίπεδο.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Το Πράσινο Ταμείο καταβάλλει αποζημιώσεις για τις απαλλοτριώσεις, μόνο κατά το μέρος που αφορά στις υποχρεώσεις των Δήμων και όχι

των τρίτων, για την απόκτηση των προβλεπόμενων ελεύθερων κοινόχρηστων χώρων, όπως πλατείες, άλση, χώροι πρασίνου, παιδικές χαρές κ.α.,

Προϋπολογισμός :15.000.000 ευρώ

Θεσμικό πλαίσιο : Παρ. 1 άρθρου 77 του Ν.4495/17

Επικοινωνία : Πράσινο Ταμείο

Τηλέφωνο : 210 5241919 & 5241903

Fax : 210 5241833

E-mail: info@prasinotameio.gr

E-mail: PFouskokolaki@prasinotameio.gr

Παρατηρήσεις : Στο Πρόγραμμα δεν εντάσσονται κοινωφελείς χώροι, δρόμοι, πεζόδρομοι, υποδομές κ.λ.π..

Ιστοχώρος προγράμματος : www.prasinotameio.gr/index.php/el/

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις :

<http://www.prasinotameio.gr/attachments/article/406/%CE%9F%CE%94%CE%97%CE%93%CE%9F%CE%A3%20%CE%94%CE%99%CE%91%CE%A7%CE%95%CE%99%CE%A1%CE%99%CE%A3%CE%97%CE%A3%20%CE%A7%CE%A1%CE%97%CE%9C%CE%91%CE%A4%CE%9F%CE%94%CE%9F%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A5%20%CE%A0%CE%A1%CE%9F%CE%93%CE%A1%CE%91%CE%9C%CE%9C%CE%91%CE%A4%CE%9F%CE%A3.pdf>

[http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=785&sni\[524\]=6790&language=el-GR](http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=785&sni[524]=6790&language=el-GR)

8.8. Προγράμματα λοιπών Υπουργείων

Ίδρυση νέων τμημάτων βρεφικής, παιδικής και βρεφονηπιακής φροντίδας (Υπουργείο Εσωτερικών – Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης – Υπουργείο Οικονομικών)

Φορέας χρηματοδότησης : Λοιπά Υπουργεία

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.) Ο.Τ.Α.

Σκοπός : Η χρηματοδότηση, από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, πραγματοποιείται με σκοπό την ίδρυση και λειτουργία έως δύο (2) νέων τμημάτων βρεφικής, παιδικής και βρεφονηπιακής φροντίδας σε κάθε Δήμο. Τα νέα τμήματα δύναται να ενταχθούν σε ήδη λειτουργούντες σταθμούς, εφόσον σε αυτούς υπάρχει ελεύθερος χώρος ικανός να διαμορφωθεί ώστε να τα στεγάσει, ή να αποτελέσουν τμήματα νέου/νέων σταθμού/σταθμών που θα συστήσει ο Δήμος.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις :

- Εργασίες ανακαίνισης - επισκευής και διαμόρφωσης υφιστάμενων κενών και ελεύθερων κτιριακών χώρων
- Το κόστος προμήθειας του απαραίτητου εξοπλισμού για τη λειτουργία των νέων τμημάτων φροντίδας βρεφών και νηπίων
- Πιθανές δαπάνες αναγκαίων προπαρασκευαστικών και υποστηρικτικών μελετών και υπηρεσιών

Προϋπολογισμός : - Μέχρι 50.000 ευρώ: για ένα τμήμα δυναμικότητας 12 βρεφών ή ένα τμήμα δυναμικότητας 25 νηπίων - Μέχρι 75.000 ευρώ: για δύο τμήματα (όπως τα παραπάνω) βρεφικής ή δύο νηπιακής ή ένα βρεφικής κι ένα νηπιακής φροντίδας

Θεσμικό πλαίσιο :- ΑΠΟΦΑΣΗ Αριθμ. Δ 11/οικ. 21568/620 - ΦΕΚ 1409/Β'/25-04-2018

Επικοινωνία : ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ - Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.

Αλατάς Απόστολος, τηλ. 2131320674, e-mail: alatas@eetaa.gr,

Κατσουλάκης Ευτύχης, τηλ. 2131320644, e-mail: katsoulakis@eetaa.gr,

Ψωμίδης Γρηγόρης, τηλ. 2131320708, e-mail: gpsom@eetaa.gr,

Εμιρζας Ιωάννης, τηλ. 2131320684, e-mail: emirzas@eetaa.gr

Παρατηρήσεις : Οι εργασίες διαμόρφωσης του χώρου κάθε νέου τμήματος πρέπει να διασφαλίζουν την απόλυτη τήρηση των προδιαγραφών που ορίζει το π.δ. 99/2017 (Α' 141).

Ιστοχώρος προγράμματος : https://www.eetaa.gr/index.php?tag=paidikoi_neoi

8.9. ΗΛΕΚΤΡΑ: Πρόγραμμα Ενεργειακής Αναβάθμισης Δημόσιων Κτιρίων (Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας/ ΤΠ&Δ)

Φορέας χρηματοδότησης : Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων

Κατηγορία Δικαιούχων : ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Περίοδος εφαρμογής :2019 - 2025

Στόχοι : Βασικός στόχος του Προγράμματος «ΗΛΕΚΤΡΑ» είναι η συμβολή του στην επίτευξη του εθνικού ενδεικτικού στόχου ενεργειακής απόδοσης και παράλληλα η ικανοποίηση του στόχου της ετήσιας ενεργειακής ανακαίνισης του συνολικού εμβαδού της θερμικής ζώνης των κτιρίων της κεντρικής δημόσιας διοίκησης, που αποτελεί το 3% του συνολικού εμβαδού και την προώθηση του υποδειγματικού ρόλου του δημοσίου.

Σκοπός : Σκοπός του Προγράμματος είναι η ενεργειακή αναβάθμιση του κτιριακού αποθέματος που ανήκει στην ιδιοκτησία των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης. με παρεμβάσεις που αφορούν ενδεικτικά στο κέλυφος του κτιρίου, στα διάφορα συστήματα Ηλεκτρο-Μηχανολογικών (Η/Μ) εγκαταστάσεων και παρεμβάσεις που αποδεδειγμένα συμβάλουν στην ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων, συμπεριλαμβανομένης της στατικής ενίσχυσης, όπου απαιτείται.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Ενδεικτικές δράσεις:

Παρεμβάσεις που αφορούν ενδεικτικά στο κέλυφος του κτιρίου, στα διάφορα συστήματα Ηλεκτρο-Μηχανολογικών (Η/Μ) εγκαταστάσεων και παρεμβάσεις που αποδεδειγμένα συμβάλουν στην ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων, συμπεριλαμβανομένης της στατικής ενίσχυσης, όπου απαιτείται.

Προϋπολογισμός : 500.000.000 ευρώ

Θεσμικό πλαίσιο : ΚΥΑ 2597/Β'/28.06.2019

Απόφαση αρ. ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/56386/620

Επικοινωνία : Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Τηλ. Κέντρο: 213-1513000, 213-1515000

Παρατηρήσεις : - Πεδίο εφαρμογής του Προγράμματος είναι όλη η χώρα

- Το Πρόγραμμα αφορά στη χορήγηση επενδυτικών δανείων μέσω του ΤΠΔ στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης/ Χρηματοοικονομική Διαχείριση: Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων

- Φορέας διαχείρισης του Προγράμματος «ΗΛΕΚΤΡΑ» ορίζεται η Διεύθυνση Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Ιστοχώρος προγράμματος :

<http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=38&gcsQuery=%CE%B7%CE%BB%CE%B5%CE%BA%CF%84%CF%81%CE%B1>

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις :

http://eetaa.gr/fundings/main.php?tag=view_programmata_details&programma_id=6

8

8.10. Προγράμματα λοιπών φορέων

Επιχορήγηση Μελετών Ωρίμανσης Έργων των ΟΤΑ - Β' Δράση (ΤΠ&Δ)

Φορέας χρηματοδότησης : Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ

Στόχοι : Στόχος του παρόντος Προγράμματος είναι η επιχορήγηση από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, μέσω ειδικού καταπιστευτικού λογαριασμού (escrow account), με σκοπό την εκπόνηση μελετών για την ωρίμανση και εκτέλεση έργων υποδομής ή έργων γενικού συμφέροντος.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Η επιχορήγηση καλύπτει τη δαπάνη:

Α) των δικαιούχων Ο.Τ.Α.: για την εκπόνηση μελέτης ή μελετών, για την ωρίμανση του έργου, στο οποίο αφορά η μελέτη, που περιλαμβάνει την υποστήριξη όλων των επιμέρους διαδικασιών ωρίμανσης αυτού.

Β) του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων: για τη σύνταξη υποδείγματος μελέτης και τευχών δημοπράτησης, που στοχεύουν στην προτυποποίηση κατηγοριών έργων υποδομής, ή γενικού συμφέροντος, από τρίτους φορείς μέσω προγραμματικών συμβάσεων που θα συναφθούν για το σκοπό αυτό με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για την υλοποίηση του προγράμματος.

Προϋπολογισμός : 7.500.000 ευρώ

Θεσμικό πλαίσιο : ΚΥΑ 2/89947/2017 (ΦΕΚ 4704/Β/29-12-2017) - Αρ. 73, Ν. 4445/2016 (ΦΕΚ 236/τ.Α'/19-12-2016)

Επικοινωνία : Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων

Πληροφορίες: 2132116227 – 2132116219 – 2132116228

e-mail: i.kontoriga@tpd.gr – e.mantopoulou@tpd.gr – d.anagnostopoulos@tpd.gr.

Παρατηρήσεις : - Η συνολική επιχορήγηση για τους δικαιούχους δήμους των κατηγοριών (α) , (β) και (δ) δε μπορεί να ξεπερνά το ποσό των 85.000 ευρώ, ενώ για τους δικαιούχους της κατηγορίας (γ), δεν μπορεί να ξεπερνά το ποσό των 15.000 ανά δήμο

- Καθήκοντα Τεχνικού Συμβούλου του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων για την υποστήριξή του στην αξιολόγηση των υποβαλλόμενων προτάσεων, στη

μηχανογραφική επεξεργασία τους και την παρακολούθηση της επιχορήγησης αναλαμβάνει η Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε

- Η εκτέλεση του έργου, στο οποίο αφορά η επιχορηγούμενη μελέτη, θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέσα στα πλαίσια της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου, ανεξάρτητα από τον τρόπο και τη μορφή χρηματοδότησης. Σε διαφορετική περίπτωση η επιχορήγηση θα παρακρατείται από τους ΚΑΠ της επόμενης χρονιάς

Ιστοχώρος προγράμματος : <https://www.tpd.gr/epixorigiseis-ota/>

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις : https://www.eetaa.gr/index.php?tag=tpd_meletes

8.11. Πρόγραμμα Κοινωφελούς Εργασίας (Υπουργείο Εργασίας/ ΟΑΕΔ)

Φορέας χρηματοδότησης : Υπουργείο Εργασίας/ ΟΑΕΔ/ ΕΣΠΑ

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΑΛΛΟΙ

Στόχοι : Η δράση έχει ως στόχο την άμεση αντιμετώπιση της ανεργίας πληθυσμιακών ομάδων που συνεχίζουν να πλήττονται από την παρατεταμένη οικονομική κρίση και τη μακρά ύφεση που υπέστη η ελληνική οικονομία. Αποβλέπει στην ενίσχυση της απασχόλησης των ανέργων, στην ένταξη/επανένταξή τους στην αγορά εργασίας και ταυτόχρονα στην αναβάθμιση των παρεχόμενων προς τους πολίτες υπηρεσιών μέσω προγραμμάτων κοινωφελούς χαρακτήρα.

Σκοπός : Η δράση αποσκοπεί:

- στην επανασύνδεση των μακροχρονίως ανέργων και ευάλωτων ομάδων στην αγορά εργασίας,
- στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων των ανέργων,
- στην κάλυψη κοινωνικών αναγκών
- στη σύζευξη των παραγωγικών ικανοτήτων των ανέργων με τις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Προγράμματα κοινωφελούς εργασίας: Αντικείμενο της δράσης είναι η προώθηση στην απασχόληση ανέργων εγγεγραμμένων στα μητρώα του ΟΑΕΔ (ωφελούμενοι) μέσω της τοποθέτησής τους για συνολικό χρονικό διάστημα οκτώ (8) μηνών, όπως η δημόσια πρόσκληση θα εξειδικεύσει, σε Δήμους, Περιφέρειες και Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας και κατάρτισης για την περαιτέρω ενδυνάμωση και αναβάθμιση των προσόντων και των δεξιοτήτων των συμμετεχόντων σε συνδυασμό με την απασχόλησή τους προς την επίτευξη του στόχου της ένταξης / επανένταξής τους στην αγορά εργασίας.

Οι επιβλέποντες Φορείς: Δήμοι, Περιφέρειες και Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας προσλαμβάνουν, απασχολούν ανέργους και πιστοποιούν την απασχόλησή τους στον ΟΑΕΔ.

Προϋπολογισμός : α) ύψους περίπου 155.780.038 ευρώ (2018 και 2019) ως προς συγχρηματοδοτούμενο σκέλος και β) ύψους 63.495.962 (2018 και 2019) ως προς το εθνικό σκέλος σε βάρος του προϋπολογισμού

Θεσμικό πλαίσιο : - ΚΥΑ 8.7847/2018 - ΦΕΚ 3013/Β/25.07.2018

- ΚΥΑ 9.3761/2019 - ΦΕΚ 2466/Β/21.6.2019 (Τροποποίηση της ΚΥΑ 8.7847/2018: επέκταση της οκτάμηνης εργασίας των ωφελούμενων για επιπλέον 4 μήνες)

Επικοινωνία : Οργανισμός Απασχόλησης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΟΑΕΔ)

Εθνικής Αντιστάσεως 8, Άλιμος, 17456

Τηλ.: 11320

Email: infoportal@oaed.gr

Παρατηρήσεις :Αναμένεται νέα πρόσκληση-Φορέας διαχείρισης του προγράμματος είναι ο ΟΑΕΔ

Ιστοχώρος προγράμματος : http://www.oaed.gr/programmata-koinophelous-charaktera/-/asset_publisher/YToB771ylGDF/content/enarxe-programmatos-proothese-tes-apascholeses-meso-programmaton-koinophelous-charaktera-gia-8-933-theseis-plerous-apascholeses-

?redirect=http%3A%2F%2Fwww.oaed.gr%2Fprogrammata-koinophelous-charaktera%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_YToB771ylGDF%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-1%26p_p_col_pos%3D2%26p_p_col_count%3D4

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις : http://www.et.gr/idocs-nph/search/pdfViewerForm.html?args=5C7QrtC22wFqnM3eAbJzrXdtvSoClrL821paEXB AV1ofP1Rf9veiteJlnJ48_97uHrMts-

[zFzeyCiBSQOpYnTy36MacmUFCx2ppFvBej56Mmc8Qdb8ZfRJqZnsIAdk8Lv_e6czmhEem bNmZCMxLMtR_gD6-hI7aNnPQ4q7yoygoylVTwCJhgiQoahYTmO-5c](http://www.epanad.gov.gr/default.asp?pid=13&la=1)

<http://www.epanad.gov.gr/default.asp?pid=13&la=1>

8.12. Προώθηση της απασχόλησης μέσω Προγραμμάτων Κοινωφελούς Χαρακτήρα για 36.500 άτομα σε Δήμους, Περιφέρειες, Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφερειών (ΚΚΠΠ)/συναφείς φορείς, Υπηρεσίες Υπουργείων και άλλων φορέων

Φορέας χρηματοδότησης : Υπουργείο Εργασίας/ ΟΑΕΔ/ ΕΣΠΑ

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Περίοδος εφαρμογής : 2020 - 2022

Στόχοι : Η δράση έχει ως στόχο την ενίσχυση/προώθηση της απασχόλησης των ανέργων (36.500 άτομα) με έμφαση κυρίως σε ευπαθείς ομάδες πληθυσμού που αντιμετωπίζουν υψηλό κίνδυνο αποκλεισμού (όπως ενδεικτικά οι μακροχρόνια άνεργοι, άνεργοι με χαμηλά προσόντα) και απαιτείται να εργαστούν σε πρώτη φάση, σε «προστατευμένο περιβάλλον» προκειμένου να ενταχθούν στην αγορά εργασίας και να αποφύγουν την περιθωριοποίηση, διατηρώντας την ικανότητα απασχόλησής τους. Παράλληλα τα προγράμματα θα συνδέονται με την αναβάθμιση γνώσεων και δεξιοτήτων σύμφωνα με

τις πραγματικές εξατομικευμένες ανάγκες των ανέργων ώστε οι συμμετέχοντες να ενισχύονται κατά την διαδικασία ένταξης τους στην αγορά εργασίας, ούτως ώστε να έχουν πολλαπλασιαστική επίδραση στην οικονομία.

Σκοπός : Η δράση αποσκοπεί:

- α) στην επανασύνδεση των μακροχρονίως ανέργων και ευάλωτων ομάδων στην αγορά εργασίας,
- β) στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων των ανέργων,
- γ) στην κάλυψη κοινωνικών αναγκών και
- δ) στην σύζευξη των παραγωγικών ικανοτήτων των ανέργων με τις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Συνοψίζοντας η δράση περιλαμβάνει:

- Τοποθέτηση σε συγκεκριμένη θέση απασχόλησης για 8 μήνες σε Δήμους, Περιφέρειες, Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφερειών (ΚΚΠΠ)/συναφείς φορείς και Υπηρεσίες Υπουργείων και άλλων φορέων.

- Μία ατομική συνεδρία επαγγελματικής συμβουλευτικής προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ανάγκες και οι επιθυμίες των ωφελουμένων

- Πρόγραμμα θεωρητικής κατάρτισης 150 ωρών το οποίο θα οδηγεί στην πιστοποίηση των γνώσεων και δεξιοτήτων που θα αποκτηθούν στο πλαίσιο του προγράμματος κατάρτισης το οποίο υποχρεωτικά θα παρακολουθεί το σύνολο των ωφελουμένων.

Προϋπολογισμός : 276.699.200 Ευρώ (200.532.200,00 Ευρώ στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2021-2027» και β) 76.167.000,00 Ευρώ ως προς το εθνικό σκέλος σε βάρος του προϋπολογισμού του 2020 του Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΚΑΕ 2493)

Θεσμικό πλαίσιο : Η δράση ως προς το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος της εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΕΠ) «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση & Διά Βίου Μάθηση» του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και ως προς το σκέλος που χρηματοδοτείται από εθνικούς πόρους εντάσσεται στην υποπαρ. ΙΔ.1 της παρ. ΙΔ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013.

Επικοινωνία : Οργανισμός Απασχόλησης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΟΑΕΔ)

Εθνικής Αντιστάσεως 8, Άλιμος, 17456

Τηλ.: 11320

Email: infoportal@oaed.gr

Παρατηρήσεις : Δικαίωμα συμμετοχής στη δράση δεν έχουν οι ωφελούμενοι που συμμετείχαν στις με αριθ. 8/2018 και 3/2019 Δημόσιες προσκλήσεις του ΟΑΕΔ.

- ΑΝΑΜΕΝΕΤΑΙ Η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Ιστοχώρος προγράμματος : <http://www.oaed.gr/nea>

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις : <http://www.epanad.gov.gr/default.asp?pid=13&la=1>

9. Συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα - ΕΣΠΑ 2014-2020

9.1. Τομεακά προγράμματα

ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

Φορέας χρηματοδότησης : ΥΠ.Ο.ΑΝ. - ΕΣΠΑ 2014-2020

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΦΟ.Δ.Σ.Α.), ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ (Δ.Ε.Υ.Α.), ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Περίοδος εφαρμογής : 2014 - 2020

Στόχοι : Οι στόχοι του ΥΜΕΠΕΡΑΑ είναι:

A. Για τις Μεταφορές:

- Προώθηση της ολοκλήρωσης μέρους των υποδομών του βασικού Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ), οδικών και σιδηροδρομικών και περαιτέρω ανάπτυξη/ αναβάθμιση του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ, με έμφαση στο οδικό και σιδηροδρομικό, αλλά και επιλεγμένες παρεμβάσεις λιμένων και αεροδρομίων
- Προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών και εκσυγχρονισμός του συστήματος μεταφορών (σιδηροδρομικές συνδέσεις με τα λιμάνια του βασικού ΔΕΔ-Μ και τα εμπορευματικά κέντρα, οδικές συνδέσεις διευρωπαϊκών λιμανιών και αεροδρομίων της ηπειρωτικής και νησιωτικής χώρας)
- Βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών (οδική ασφάλεια, ασφάλεια ναυσιπλοΐας και λιμενικών εγκαταστάσεων, ασφάλεια αεροναυτιλίας)
- Ανάπτυξη και επέκταση των βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών (αστικών μέσων σταθερής τροχιάς και λοιπών καθαρών επιφανειακών μέσων)

B. Για το Περιβάλλον:

- Εκπλήρωση των απαιτήσεων του περιβαλλοντικού κεκτημένου της ΕΕ στους τομείς των Αποβλήτων και των Υδάτων
- Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή - Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων
- Διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας
- Βιώσιμη αστική ανάπτυξη - Αστική αναζωογόνηση

Σκοπός : Σκοπός του προγράμματος είναι:

A. Προστασία του περιβάλλοντος, μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, ανάπτυξη, εκσυγχρονισμός και συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.

B. Συμβολή στην ολοκληρωμένη αστική ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας και τη μείωση του θορύβου, προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας μέσω ανάπτυξης συστημάτων μεταφορών φιλικών προς το περιβάλλον (προαστιακός, μετρό, τραμ).

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Οι ενδεικτικές δράσεις του προγράμματος είναι:

- Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των εμποδίων σε βασικές υποδομές δικτύων

- Υποστήριξη της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς

- Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων μέσω στοχευμένων δράσεων υποστήριξης της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, και αντιμετώπισης υψηλής επικινδυνότητας πλημμυρικών φαινομένων

- Διατήρηση και προστασία περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων μέσω δράσεων για ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στους τομείς των αποβλήτων και των υδάτων, εμβληματικών παρεμβάσεων για βελτίωση και αναζωογόνηση του αστικού περιβάλλοντος και στοχευμένων δράσεων για μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, περιορισμό του θορύβου και προστασία της βιοποικιλότητας

Προϋπολογισμός : 5.516.191.842 ευρώ

Θεσμικό πλαίσιο : - Ν. 4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την

προγραμματική περίοδο 2014-2020» (ΦΕΚ 265/Α/23.12.2014) - Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμό C (2014) 10160 final / 18-12-2014 που αφορά στην έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη»

2014-2020 (CCI 2014GR16M1OP001), όπως τροποποιήθηκε με την με αριθμό C(2017) 8399 final/6-12-2017 Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Επικοινωνία : Τηλ.:210-6930155

e-mail: ymereraa@mou.gr

Ιστοχώρος προγράμματος : <http://www.ymereraa.gr>

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις :

<https://www.espa.gr/el/Pages/staticOPInfrastructureEnvironment.aspx>

ΕΠ ΑΝΕΚ: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία

Προσκλήσεις

Φορέας χρηματοδότησης : ΥΠ.Ο.ΑΝ. - ΕΣΠΑ 2014-2020

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΦΟ.Δ.Σ.Α.), ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ (Δ.Ε.Υ.Α.), ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Περίοδος εφαρμογής : 2014 - 2020

Στόχοι : Το ΕΠΑΝΕΚ στοχεύει στην δημιουργία ενός νέου αναπτυξιακού υποδείγματος, που αναδεικνύει σε κεντρικό ρόλο παραγωγικούς, ανταγωνιστικούς και εξωστρεφείς τομείς της οικονομίας και υλοποιεί την στρατηγική της Έξυπνης Εξειδίκευσης, με στόχο τη σύνδεση της έρευνας και της καινοτομίας με την επιχειρηματικότητα και την ενίσχυση των υφιστάμενων πλεονεκτημάτων της Ελλάδας και των περιφερειών της ως αναγκαίες προϋποθέσεις για την μακροπρόθεσμη ανάπτυξή τους και την ευημερία των πολιτών της.

Σκοπός : Το ΕΠΑΝΕΚ κατέχει κεντρική θέση στην προσπάθεια της χώρας για τη δημιουργία και στήριξη ενός νέου παραγωγικού μοντέλου που θα οδηγήσει στην ανάπτυξη και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας και τη δημιουργία βιώσιμων θέσεων απασχόλησης.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Οι χρηματοδοτούμενες δράσεις κινούνται στο πλαίσιο των παρακάτω στρατηγικών πυλώνων που οικοδομούν και στηρίζουν τη στρατηγική του ΕΠΑΝΕΚ, με γνώμονα το νέο μοντέλο ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας:

A. Προσαρμογή των επιχειρήσεων και του ανθρώπινου δυναμικού στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις

B. Επικέντρωση σε τομείς παραγωγικούς, ανταγωνιστικούς και δυνάμει εξωστρεφείς και καινοτόμους

Γ. Στοχευόμενη επιλογή επενδύσεων / επιχειρήσεων / δραστηριοτήτων που διαθέτουν τα ζητούμενα χαρακτηριστικά για το νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα

Δ. Εξασφάλιση των παραγόντων που διευκολύνουν τη δραστηριοποίηση των επιχειρήσεων στο ελληνικό επιχειρησιακό περιβάλλον

Προϋπολογισμός : 4,67δισ ευρώ (3,65 δισ Ευρώπη & 1,02 δισ ελληνική συμμετοχή)

Θεσμικό πλαίσιο : Ν. 4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την

προγραμματική περίοδο 2014-2020» (ΦΕΚ 265/Α/23.12.2014)

Επικοινωνία : Αρμόδια Αρχή για τη διαχείριση του Προγράμματος

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

URL: www.antagonistikotita.gr

Τηλέφωνο: 801 1136300

Ιστοχώρος προγράμματος : <http://www.antagonistikotita.gr/epanek/secretariat1.asp>

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις : <https://www.espa.gr/el/Pages/staticOPEpanek.aspx>

https://www.espa.gr/elibrary/Antagonistikotita_2014GR16M2OP001_1_3_el.pdf

ΕΠ ΑΝΑΔΕΔΒ: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση

Φορέας χρηματοδότησης : ΥΠ.Ο.ΑΝ. - ΕΣΠΑ 2014-2020

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.) Ο.Τ.Α. , ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Ο.Τ.Α., ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ Ο.Τ.Α., ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Περίοδος εφαρμογής : 2014 - 2020

Στόχοι : Στόχοι:

- Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση στο σύνολο των Περιφερειών της χώρας.
- Αντιμετώπιση της ανεργίας και αύξηση της βιώσιμης απασχόλησης για όλους.
- Βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας όλων των βαθμίδων του εκπαιδευτικού συστήματος.
- Ανάπτυξη της Διά Βίου Μάθησης και βελτίωση της συνάφειας της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με την αγορά εργασίας.
- Καταπολέμηση της ανεργίας, της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, ενίσχυση της απασχόλησης και ισότιμη πρόσβαση στην αγορά εργασίας σε όλες τις Περιφέρειες της χώρας για το σύνολο του εργατικού δυναμικού, κυρίως σε ομάδες με μεγάλα ποσοστά ανεργίας
- Ανάπτυξη των γνώσεων και δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, ιδίως άτομα μειωμένων τυπικών προσόντων, με στόχο την ένταξη ή/και επανένταξή τους στην αγορά εργασίας.
- Μείωση της ανεργίας των νέων 15-29 ετών, ιδιαίτερα εκείνων εκτός εργασίας, δομών εκπαίδευσης ή κατάρτισης, με τη διευκόλυνση της εισόδου στην αγορά εργασίας και ενίσχυσης των δεξιοτήτων τους.
- Εκσυγχρονισμός και περαιτέρω ενίσχυση των θεσμών της αγοράς εργασίας.
- Εναρμόνιση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής.
- Ένταξη ή/και επανένταξη στην αγορά εργασίας ωφελουμένων στο πλαίσιο της πιλοτικής εφαρμογής του «Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος».

- Ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής και της κοινωνικής ένταξης ευάλωτων κοινωνικά ομάδων (ΕΚΟ), μέσω και της προώθησης της κοινωνικής οικονομίας.
- Μείωση της σχολικής διαρροής, ιδιαίτερα σε περιοχές με υψηλά ποσοστά πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (ΠΕΣ)
- Αναβάθμιση και διασύνδεση των συστημάτων Τεχνικής-Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης με την αγορά εργασίας.
- Προώθηση της έγκαιρης ολοκλήρωσης των σπουδών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.
- Ενδυνάμωση των δεσμών της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας και τον επιχειρηματικό κόσμο.
- Ενίσχυση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης μέσω της προώθησης της έρευνας και της καινοτομίας και της ενδυνάμωσης του ανθρώπινου ερευνητικού δυναμικού.
- Αναβάθμιση του συστήματος Διά Βίου Μάθησης και αύξηση της συμμετοχής σε αυτήν.

Σκοπός : Η συμβολή του Προγράμματος μέσω του σχεδιασμού και της υλοποίησης παρεμβάσεων απασχόλησης, κατάρτισης, εκπαίδευσης και διά βίου μάθησης, στην επίτευξη των εθνικών στόχων για την απασχόληση, την καταπολέμηση της φτώχειας και την εκπαίδευση, υποστηρίζοντας έτσι το συνολικό όραμα της χώρας για τη αναγέννηση της ελληνικής οικονομίας και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Ενδεικτικές Δράσεις

- Συστημικές παρεμβάσεις των θεσμών της εργασίας και της πρόνοιας
- Βελτίωση προοπτικών απασχόλησης και ανάπτυξης δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού
- Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων: Διευκόλυνση της Πρόσβασης στην Απασχόληση των Νέων έως 29 ετών (ΠΑΝ)
- Βελτίωση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού συστήματος
- Τεχνική Βοήθεια

Προϋπολογισμός : 2,67 δις (2,1 δις Ευρωπαϊκή Ένωση & 0,5 δις Ελλάδα)

Θεσμικό πλαίσιο : Ν. 4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020» (ΦΕΚ 265/Α/23.12.2014)

Επικοινωνία : Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

Τηλέφωνο: 210 3278046

e-mail Τομέας Εκπαίδευσης: edulll@ereaeek.gr

e-mail Τομέας Εργασίας: eydanad@mou.gr

Ιστοχώρος προγράμματος : <http://www.epanad.gov.gr/>

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις : <http://www.edulll.gr/>

<https://www.espa.gr/el/Pages/staticOPEpanadvn.aspx>

ΕΠ ΜΔΤ: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα

Φορέας χρηματοδότησης : ΥΠ.Ο.ΑΝ. - ΕΣΠΑ 2014-2020

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.) Ο.Τ.Α. , ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Περίοδος εφαρμογής : 2014 - 2020

Στόχοι :

- Ενίσχυση της οργανωτικής, θεσμικής και επιχειρησιακής ικανότητας της δημοσίας διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης μέσα από παρεμβάσεις που θα αλλάξουν τη δομή την οργάνωση και τη λειτουργία των υπηρεσιών προς όφελος των πολιτών και των επιχειρήσεων.

- Προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στο Δημόσιο Τομέα η οποία σε συνδυασμό με συστημικές δράσεις και πολιτικές, θα αποτελέσουν τα κύρια εργαλεία μετασχηματισμού των υφιστάμενων διαδικασιών βελτιώνοντας τις παρεχόμενες υπηρεσίες και καθιστώντας τη Διοίκηση πιο αποτελεσματική και αποδοτική.

- Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού του δημόσιου τομέα, μέσω: της ορθολογικής κατανομής των ανθρώπινων πόρων, της καλύτερης αξιοποίησης των στελεχών της διοίκησης καθώς και της παροχής αναβαθμισμένων υπηρεσιών κατάρτισης/εκπαίδευσης, με στόχο την ατομική ανάπτυξη των υπαλλήλων και την ανταπόκρισή τους στις αυξημένες ανάγκες.

Σκοπός : Σκοπός του επιχειρησιακού προγράμματος είναι, μέσα από την υλοποίηση στοχευμένων δράσεων, να καταστεί η ελληνική Δημόσια Διοίκηση συνεκτική, καλά συντονισμένη, ευέλικτη, εξωστρεφής και αποτελεσματική αποκαθιστώντας τη σχέση εμπιστοσύνης του κράτους με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, παρέχοντας πολιτοκεντρικές και συνεχώς αναβαθμιζόμενες υπηρεσίες αποτελώντας έτσι έναν από τους βασικούς πυλώνες για την ανάκαμψη της χώρας

Χρηματοδοτούμενες δράσεις :

- Αναβάθμιση των διαδικασιών σχεδιασμού, εφαρμογής και παρακολούθησης δημοσίων πολιτικών.

- Αναδιοργάνωση φορέων της Δημόσιας Διοίκησης.

- Κωδικοποιήσεις νομοθεσίας.

- Ανάπτυξης και εφαρμογής συστημάτων στοχοθεσίας και αξιολόγησης.

- Ανασχεδιασμός εσωτερικών και εξωστρεφών διεργασιών και απλούστευση διοικητικών διαδικασιών.
- Ενίσχυση ελεγκτικών μηχανισμών.
- Προώθηση αρχών διαφάνειας και καταπολέμησης της διαφθοράς.
- Εφαρμογές ηλεκτρονικής διακυβέρνησης:
  1. δημιουργία ή αναβάθμιση συστημάτων ΤΠΕ για την υποστήριξη της καλύτερης οργάνωσης και λειτουργίας του Δημοσίου Τομέα.
  2. ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση των πολιτών και των επιχειρήσεων.
  3. ενίσχυση της διαλειτουργικότητας μεταξύ δημοσίων υπηρεσιών.
- Εκπαίδευση – κατάρτιση δημοσίων υπαλλήλων

Προϋπολογισμός : 487 εκατ. ευρώ (377 εκατ. Ευρωπαϊκή Ένωση & 110 εκατ. ευρώ Εθνική Συμμετοχή)

Θεσμικό πλαίσιο : Ν. 4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020» (ΦΕΚ 265/Α/23.12.2014)

Επικοινωνία : Αρμόδια αρχή για τη διαχείριση του Προγράμματος

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

URL: www.epdm.gr

Τηλέφωνο: 213 2108000, e-mail: epdm@mou.gr

Παρατηρήσεις : Αρμόδια αρχή για τη διαχείριση του Προγράμματος

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης, URL: www.epdm.gr

Τηλέφωνο: 213 2108000, e-mail: epdm@mou.gr

Ιστοχώρος προγράμματος : <http://www.epdm.gr/el/Pages/epmdt.aspx>

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις :
<https://www.espa.gr/el/Pages/staticOPMetarythmisiDimosiouTomea.aspx>

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αγροτική Ανάπτυξη

Φορέας χρηματοδότησης : ΥΠ.Ο.ΑΝ. - ΕΣΠΑ 2014-2020

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.) Ο.Τ.Α. , ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Περίοδος εφαρμογής : 2014 - 2020

Στόχοι : Η στρατηγική του Προγράμματος διαρθρώνεται γύρω από δύο αλληλένδετους και συμπληρωματικούς κεντρικούς στόχους:

- Τη μετάβαση σε ένα ισχυρό, αειφόρο αγροδιατροφικό σύστημα
- Την αύξηση της «προστιθέμενης» αξίας των αγροτικών περιοχών μέσω συγκεκριμένων στρατηγικών επιλογών όπως:

1. Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας του αγρο-διατροφικού συστήματος και ενίσχυση της αξίας αλυσίδας των εγχώριων αγροτικών προϊόντων
2. Η αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού και ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας
3. Η προστασία του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων και αντιμετώπιση ή/και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
4. Η ενίσχυση του κοινωνικού ιστού στις αγροτικές περιοχές

Σκοπός : Σκοπός του προγράμματος είναι η ολοκληρωμένη ανάπτυξη και βιώσιμη ανταγωνιστικότητα του αγροτικού χώρου και ο σχεδιασμός του αποσκοπεί στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του αγροδιατροφικού τομέα, στην ανάδειξη του πολυλειτουργικού χαρακτήρα των αγροτικών περιοχών και στην προστασία του περιβάλλοντος.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις :

- Δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης
- Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση
- Συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων
- Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού
- Αποκατάσταση του γεωργικού παραγωγικού δυναμικού που επλήγη από φυσικές καταστροφές και ανάληψη κατάλληλων προληπτικών δράσεων
- Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων
- Βασικές υπηρεσίες και ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές
- Επενδύσεις στην ανάπτυξη δασικών περιοχών και στη βελτίωση της βιωσιμότητας των δασών

- Σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών στους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας
- Ενισχύσεις για τη γεωργία, το περιβάλλον και το κλίμα
- Βιολογική Γεωργία
- Αντισταθμιστική ενίσχυση σε δασικές περιοχές του Natura 2000
- Ενισχύσεις περιοχών που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα
- Ενίσχυση για την καλή διαβίωση των ζώων
- Συνεργασία
- Στήριξη της τοπικής ανάπτυξης LEADER (ΤΑΠΤΚ)
- Τεχνική βοήθεια

Προϋπολογισμός : 5,88 εκατ. ευρώ (4,72 εκατ. ευρώ Ευρωπαϊκή Ένωση & 1,16 εκατ. ευρώ Εθνική Συμμετοχή)

Θεσμικό πλαίσιο : Ν. 4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020» (ΦΕΚ 265/Α/23.12.2014)

Επικοινωνία : Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

URL: www.agrotikianaptixi.gr

Τηλέφωνο: 210 5275100

e-mail: agrotikinaptixi@mou.gr

Ιστοχώρος προγράμματος : <http://www.agrotikianaptixi.gr/el>

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις :

<https://www.espa.gr/el/Pages/staticAgrotikiAnaptyxi.aspx>

ΕΠΑΛΘ: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας 2014 - 2020

Φορέας χρηματοδότησης : ΥΠ.Ο.ΑΝ. - ΕΣΠΑ 2014-2020

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.) Ο.Τ.Α. , ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ, ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ (ΛΟΙΠΟΙ), ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Περίοδος εφαρμογής : 2014 - 2020

Στόχοι :

- Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των κλάδων της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης.

- Βιωσιμότητα της θαλάσσιας αλιείας και βιώσιμη ανάπτυξη των περιοχών που εξαρτώνται παραδοσιακά από την αλιεία.

- Προστασία και αποκατάσταση του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των έμβιων πόρων, έλεγχος των αλιευτικών δραστηριοτήτων, συλλογή αλιευτικών δεδομένων και βελτίωση των γνώσεων σχετικά με την κατάσταση του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Σκοπός : Η ενίσχυση της περιβαλλοντικά βιώσιμης, αποδοτικής ως προς τους πόρους, καινοτόμου και ανταγωνιστικής αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, καθώς και η προώθηση της γαλαζίας ανάπτυξης και των θαλάσσιων δεξιοτήτων στην Ελλάδα.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Οι χρηματοδοτούμενες δράσεις κινούνται στο πλαίσιο των παρακάτω αξόνων προτεραιότητας του Προγράμματος:

- Προώθηση της περιβαλλοντικά βιώσιμης, αποδοτικής ως προς τη χρήση των πόρων, καινοτόμου, ανταγωνιστικής και βασιζόμενης στη γνώση αλιείας

- Προαγωγή της περιβαλλοντικά βιώσιμης, αποδοτικής ως προς τη χρήση των πόρων, καινοτόμου, ανταγωνιστικής και βασιζόμενης στη γνώση υδατοκαλλιέργειας

- Προαγωγή της εφαρμογής της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής

- Αύξηση της απασχόλησης και της εδαφικής συνοχής

- Προαγωγή της εμπορίας και της μεταποίησης

- Προαγωγή της εφαρμογής της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής

Προϋπολογισμός : 523 εκατ. ευρώ (389 εκατ. ευρώ Ευρωπαϊκή Ένωση & 134 εκατ. Εθνική Συμμετοχή)

Θεσμικό πλαίσιο : Ν. 4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την

προγραμματική περίοδο 2014-2020» (ΦΕΚ 265/Α/23.12.2014)

Επικοινωνία : Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

Τηλέφωνο: 213 1501150

e-mail: infoalieia@mou.gr

Ιστοχώρος προγράμματος : <http://www.alieia.gr/>

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις :

<https://www.espa.gr/el/Pages/staticOPMaritimeFisheries.aspx>

9.2. Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα

ΠΕΠ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

ΠΕΠ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ

ΠΕΠ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΠΕΠ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΠΕΠ ΠΕΛΟΠΟΝΗΣΣΟΥ

ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΠΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΠΕΠ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΠΕΠ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ – ΘΡΑΚΗΣ

ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ

Φορέας χρηματοδότησης : Περιφέρεια Αττικής

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.) Ο.Τ.Α. , ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ, ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΥΔΡΕΥΣΗΣ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ, ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ (ΛΟΙΠΟΙ), ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ, ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΦΟ.Δ.Σ.Α.), ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ (Δ.Ε.Υ.Α.), ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Ο.Τ.Α., ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ Ο.Τ.Α., ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ Ο.Τ.Α, ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Ο.Τ.Α., ΕΝΩΣΕΙΣ ΟΤΑ, ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Περίοδος εφαρμογής : 2014 - 2020

Στόχοι :

- Αξιοποίηση και βελτίωση της ερευνητικής υποδομής και του ανθρώπινου δυναμικού.
- Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής οικονομίας.
- Ολοκλήρωση των βασικών υποδομών (ειδικότερα των υποδομών προστασίας του περιβάλλοντος).

- Μείωση των χωρικών ανισοτήτων εντός της Περιφέρειας.
- Αντιμετώπιση της φτώχειας και της κοινωνικής περιθωριοποίησης των πληθυσμιακών ομάδων.

Σκοπός : Σκοπός του Περιφερειακού Προγράμματος είναι η κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική ανασυγκρότηση της Αττικής, ως Περιφέρεια της Ευρώπης, με μοχλούς ανάπτυξης την πολιτιστική της ταυτότητα, τις τοπικές παραγωγικές δυνάμεις, την τεχνολογία και καινοτομία. Κεντρικό σημείο αναφοράς αποτελεί η ενεργοποίηση της κοινωνίας των πολιτών και η ενθάρρυνση της συμμετοχής τους στην ολοκληρωμένη και ισόρροπη ανάπτυξη της Αττικής

Χρηματοδοτούμενες δράσεις :

- Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας
- Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών
- Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων

Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς

- Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων
- Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων
- Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων
- Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων
- Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΚΤ
- Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΤΠΑ
- Επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση
- Τεχνική Βοήθεια

Προϋπολογισμός :1.139.966.972 ευρώ

Θεσμικό πλαίσιο : Ν. 4314/ 2014: ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Επικοινωνία : Περιφέρεια Αττικής - Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

Τηλέφωνο: 213 1500000

e-mail: attiki@mou.gr

Ιστοχώρος προγράμματος : <https://www.pepattikis.gr/>

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις : <https://www.espa.gr/el/Pages/staticOPAttica.aspx>

9.3. Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής / Διακρατικής Διαπεριφερειακής Συνεργασίας

Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας INTERREG V-A "Ελλάδα - Κύπρος"

Φορέας χρηματοδότησης : ΥΠ.Ο.ΑΝ. - ΕΣΠΑ 2014-2020

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.) Ο.Τ.Α. , ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Περίοδος εφαρμογής : 2014 - 2020

Στόχοι : - Αύξηση της ανταγωνιστικότητας της επιλέξιμης περιοχής με τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και τη χρήση των τεχνολογιών της πληροφορίας και των επικοινωνιών.

- Κάλυψη πεδίων ενέργειας, κλιματικής αλλαγής και μεταφορών, μέσω της προώθησης μιας οικονομίας με χαμηλά επίπεδα εκπομπών άνθρακα.

- Πρόληψη καταστροφών, την προώθηση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και των τεχνολογιών για την προστασία φυσικών πόρων.

- Χρηματοδοτικές προτεραιότητες

Σκοπός : Τα προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΕΣ) αποτελούν βασικό εργαλείο για την ενδυνάμωση των χωρικών συνεργασιών στο ευρωπαϊκό πλαίσιο, αλλά και με τρίτες χώρες και συνιστούν μια από τις κύριες επιλογές για την προγραμματική περίοδο 2014-2020.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Οι χρηματοδοτούμενες δράσεις κινούνται στο πλαίσιο των παρακάτω αξόνων προτεραιότητας του Προγράμματος:

- Άξονας Προτεραιότητας 1: Ενίσχυση ανταγωνιστικότητας και επιχειρηματικότητας στην διασυνοριακή περιοχή

- Άξονας Προτεραιότητας 2: Αποδοτική χρήση ενέργειας και βιώσιμες μεταφορές

- Άξονας Προτεραιότητας 3: Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και πρόληψη κινδύνων

- Άξονας Προτεραιότητας 4: Τεχνική Βοήθεια Προγράμματος

Προϋπολογισμός : 54.072.416,00 ευρώ

Θεσμικό πλαίσιο : Ν. 4314/ 2014: ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Επικοινωνία : Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

Τηλέφωνο: 2310 469600

e-mail: interreg@mou.gr

Παρατηρήσεις : Επιλέξιμες περιοχές του προγράμματος είναι οι Περιφέρειες:

- Κρήτης (νομοί Ηρακλείου, Λασιθίου, Ρεθύμνου και Χανίων),

- Βορείου Αιγαίου (Νομοί Λέσβου, Σάμου και Χίου)

- Νοτίου Αιγαίου (Νομός Δωδεκανήσου, Νομός Κυκλάδων) στην Ελλάδα,

και ολόκληρη η Κύπρος.

Ιστοχώρος προγράμματος : <http://greece-cyprus.eu/>

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις : <https://www.espa.gr/el/Pages/staticInterregGreece-Cyprus.aspx>

<https://interreg.gr/#Welcome>

Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας INTERREG V-A "Ελλάδα - Βουλγαρία"

Φορέας χρηματοδότησης : ΥΠ.Ο.ΑΝ. - ΕΣΠΑ 2014-2020

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.) Ο.Τ.Α. , ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΥΔΡΕΥΣΗΣ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ, ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ (ΛΟΙΠΟΙ), ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ, ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Ο.Τ.Α., ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ Ο.Τ.Α., ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ Ο.Τ.Α, ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Ο.Τ.Α., ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Περίοδος εφαρμογής : 2014 - 2020

Στόχοι :

- Περαιτέρω βελτίωση και ενδυνάμωση της διασυνοριακή συνεργασίας.
- Ανάπτυξη και προώθηση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς της διασυνοριακής περιοχής.
- Προστασία του τοπικού πληθυσμού από τον κίνδυνο φυσικών καταστροφών (π.χ. πυρκαγιές, πλημμύρες).
- Βελτίωση διαχείρισης των υδατικών πόρων.
- Βελτίωση της διασυνοριακής συνδεσιμότητας (π.χ. μείωση του χρόνου μετακίνησης, βελτίωση της οδικής ασφάλειας).
- Επέκταση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας στη διασυνοριακή περιοχή, κάτι που θα έχει ως αποτέλεσμα να αυξηθεί η απασχόληση στις κοινωνικές επιχειρήσεις και να αυξηθεί η παροχή κοινωνικών υπηρεσιών στις ευάλωτες κοινότητες.
- Ενίσχυση της τουριστικής κίνησης στην παραμεθόρια περιοχή.

Δημιουργία ανάπτυξης και νέων θέσεων εργασίας, με την τόνωση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και τη βελτίωση της ικανότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων να διευρύνουν τις δραστηριότητές τους πέρα από τις τοπικές αγορές

Σκοπός : Μετατροπή της διασυνοριακής περιοχής σε μια ανταγωνιστική, καινοτόμο, βιώσιμη, κλιματικά προσαρμόσιμη, καλύτερα διασυνδεδεμένη περιοχή χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Ενδεικτικές δράσεις

- Προώθηση της επιχειρηματικότητας

- Ενίσχυση της ανάπτυξης των ΜικροΜεσαίων Επιχειρήσεων
- Προώθηση επενδύσεων για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών
- Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς
- Προστασία και αναδόμηση της βιοποικιλότητας
- Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος
- Ενδυνάμωση της περιφερειακής κινητικότητας
- Επένδυση στην υγεία και στις κοινωνικές υποδομές
- Παροχή υποστήριξης στις κοινωνικές επιχειρήσεις

Προϋπολογισμός : 129.695.572,00 ευρώ

Θεσμικό πλαίσιο : Ν. 4314/ 2014: ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Επικοινωνία : Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

Τηλέφωνο: +30 2310 469600

e-mail: interreg@mou.gr

Παρατηρήσεις : Το Πρόγραμμα Συνεργασίας Interreg V-A "Ελλάδα-Βουλγαρία" 2014-2020, καλύπτει 11 ελληνικές και βουλγαρικές περιφέρειες.

Ιστοχώρος προγράμματος : <http://www.greece-bulgaria.eu/>

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις : <https://www.espa.gr/el/Pages/staticInterregGreece-Bulgaria.aspx>

<https://interreg.gr/#Welcome>

Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας INTERREG IPA II "Ελλάδα-FYROM"

Φορέας χρηματοδότησης : ΥΠ.Ο.ΑΝ. - ΕΣΠΑ 2014-2020

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.) Ο.Τ.Α. , ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ (ΛΟΙΠΟΙ), ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ, ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΦΟ.Δ.Σ.Α.), ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ (Δ.Ε.Υ.Α.), ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ Ο.Τ.Α., ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Ο.Τ.Α., ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Περίοδος εφαρμογής : 2014 - 2020

Στόχοι :

- Δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης για πτυχιούχους.
- Στήριξη υγειονομικής περίθαλψης και κοινωνικών υπηρεσιών σε παιδιά και ηλικιωμένους.
- Προώθηση του τουρισμού.
- Αναβάθμιση των δημόσιων υποδομών.
- Διαχείριση αποβλήτων.
- Προστασία των οικοσυστημάτων και της βιοποικιλότητας.
- Πρόληψη και διαχείριση του κινδύνου φυσικών καταστροφών

Σκοπός : Η ενίσχυση της εδαφικής συνοχής μέσω της βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου και της αύξησης των ευκαιριών απασχόλησης με σεβασμό στο περιβάλλον και με τη χρήση των φυσικών πόρων για την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Οι χρηματοδοτούμενες δράσεις κινούνται στο πλαίσιο των παρακάτω κατηγοριών δράσεων:

- Προώθηση Απασχόλησης – Καινοτομίας – Επιχειρηματικότητας
- Οργάνωση δημόσιου φορέα και ηλεκτρονική διακυβέρνηση
- Δράσεις έξυπνες εφαρμογές και δίκαιη πρόσβαση στην Υγεία και στην Κοινωνική Πρόνοια
- Δράσεις για τη βελτίωση των υπηρεσιών και των υποδομών στα σύνορα (διασυνοριακή οδική πρόσβαση, τελωνεία κλπ)
- Δράσεις για Περιβάλλον, Ενέργεια, Χωροταξίας και βιώσιμη Ανάπτυξη

- Δράσεις για Διαχείριση Φυσικών Καταστροφών

Προϋπολογισμός : 45.470.066 ευρώ

Θεσμικό πλαίσιο : Ν. 4314/ 2014: ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Επικοινωνία : Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

Τηλέφωνο: +30 2310 469600

e-mail: interreg@mou.gr

Παρατηρήσεις : Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

Τηλέφωνο: 2310 469600

e-mail: interreg@mou.gr

URL: www.interreg.gr

Ιστοχώρος προγράμματος : <http://www.ipa-cbc-programme.eu/>

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις : <https://www.espa.gr/el/Pages/staticInterregGreece-FYROM.aspx>

<https://interreg.gr/#Welcome>

Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας INTERREG V-A "Ελλάδα-Ιταλία"

Φορέας χρηματοδότησης : ΥΠ.Ο.ΑΝ. - ΕΣΠΑ 2014-2020

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.) Ο.Τ.Α. , ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΥΔΡΕΥΣΗΣ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ, ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ (ΛΟΙΠΟΙ), ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ, ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ Ο.Τ.Α., ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Ο.Τ.Α., ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Περίοδος εφαρμογής : 2014 - 2020

Στόχοι :

- Αξιοποίηση του ενδογενούς δυναμικού της διασυνοριακής περιοχής παρέμβασης με βιώσιμο τρόπο. Προώθηση της ολοκλήρωσης της διασυνοριακής περιοχής και τη συνδεσιμότητα των τομέων που είναι σημαντικοί για την ανάπτυξή της, σε συμπληρωματικότητα με τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Περιοχή Αδριατικής-Ιονίου.

- Δημιουργία οδηγού πολιτικής για την αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων και των αναγκών σε ειδικούς τομείς πολιτικής, όπου η διασυνοριακή συνεργασία αναμένεται να έχει πρακτικά αποτελέσματα.

Σκοπός : Στήριξη της στρατηγικής της Διασυνοριακής Συνεργασίας για μια πιο ευημερούσα και βιώσιμη περιοχή στο Ιόνιο Πέλαγος. Έμφαση στη δημιουργία μιας δυναμικής οικονομίας που προωθεί την έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της επιλέξιμης περιοχής.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Ενδεικτικές δράσεις

- Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας.
- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ.
- Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων.
- Η προστασία, ανάδειξη και ανάπτυξη της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς.
- Προώθηση των μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε υποδομές δικτύου

Προϋπολογισμός : 123.176.896,47 ευρώ

Θεσμικό πλαίσιο : Ν. 4314/ 2014: ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Επικοινωνία : Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

URL: www.interreg.gr

Τηλέφωνο: +30 2310 469600

e-mail: interreg@mou.gr

Ιστοχώρος προγράμματος : <https://greece-italy.eu/>

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις : <https://www.espa.gr/el/Pages/staticInterregGreece-Italy.aspx>

<https://interreg.gr/#Welcome>

Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας INTERREG IPA II "Ελλάδα-Αλβανία"

Φορέας χρηματοδότησης : ΥΠ.Ο.ΑΝ. - ΕΣΠΑ 2014-2020

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.) Ο.Τ.Α. , ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ (ΛΟΙΠΟΙ), ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ, ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ Ο.Τ.Α., ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Ο.Τ.Α., ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Περίοδος εφαρμογής : 2014 - 2020

Στόχοι :

- Προώθηση βιώσιμων δικτύων και υπηρεσιών μεταφορών, πληροφοριών και επικοινωνιών και επένδυση στα διασυνοριακά συστήματα και παροχές υδάτων, αποβλήτων και ενέργειας.
- Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων.
- Ενθάρρυνση του τουρισμού και της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς.
- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και της ανάπτυξης των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), του εμπορίου και των επενδύσεων.

Σκοπός : Η βασική στρατηγική του Προγράμματος Διασυνοριακής Συνεργασίας Interreg IPA II "Ελλάδα – Αλβανία 2014-2020" είναι να «βρει την ισορροπία μεταξύ της βιώσιμης περιφερειακής ανάπτυξης και της ενίσχυσης της διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ των τοπικών πληθυσμών και των περιφερειακών οργανισμών, στη βάση των Ευρωπαϊκών και των Εθνικών πολιτικών, ώστε να αντιμετωπίσει τις κοινές προκλήσεις μέσα από κοινές παρεμβάσεις».

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Οι χρηματοδοτούμενες δράσεις θα κινούνται στα πλαίσια των παρακάτω στόχων:

- Προαγωγή του περιβάλλοντος και βιώσιμες υποδομές
- Προώθηση της τοπικής οικονομίας

Προϋπολογισμός : 42.312.029 ευρώ

Θεσμικό πλαίσιο : Ν. 4314/ 2014: ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Επικοινωνία : Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

URL: www.interreg.gr

Τηλέφωνο: +30 2310 469600

e-mail: interreg@mou.gr

Παρατηρήσεις : Η επιλέξιμες περιοχές:

- Περιφερειακές Ενότητες Γρεβενών, Καστοριάς, Φλώρινας, Άρτας, Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Πρέβεζας, Ζακύνθου, Κέρκυρας, Κεφαλληνίας και Λευκάδας στην Ελλάδα
- Περιφέρειες Vlorë, Gjirokastër, Korçë και Berat στην Αλβανία.

*Δικαιούχοι από την Περιφερειακή Ενότητα Κοζάνης στην Ελλάδα είναι επίσης επιλέξιμοι.

Ιστοχώρος προγράμματος : <https://greece-albania.eu/>

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις : <https://www.espa.gr/el/Pages/staticInterregGreece-Albania.aspx>

<https://interreg.gr/#Welcome>

Πρόγραμμα Διακρατικής Συνεργασίας INTERREG V-B "Βαλκανική- Μεσόγειος"

Φορέας χρηματοδότησης : ΥΠ.Ο.ΑΝ. - ΕΣΠΑ 2014-2020

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.) Ο.Τ.Α. , ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Περίοδος εφαρμογής : 2014 - 2020

Στόχοι :

- Τόνωση της επιχειρηματικής απόδοσης και εξωστρέφειας μέσω διακρατικών διασυνδέσεων, συμπλεγμάτων και δικτύων.
- Βελτίωση σε διακρατικό επίπεδο της ικανότητας για καινοτομία του επιχειρηματικού τομέα.
- Επιχειρηματική μάθηση και μεταφορά γνώσεων για βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ.
- Προώθηση της οικολογικής συνοχής και της διακρατικής ολοκλήρωσης των οικοσυστημάτων.
- Προώθηση της διακρατικής συνεργασίας για την αποδοτικότερη χρήση των πόρων και την ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή.
- Ανάπτυξη θεσμικού περιβαλλοντικού πλαισίου: βελτίωση των ικανοτήτων της διακυβέρνησης σε διακρατικό επίπεδο.

Σκοπός : Η προώθηση ολοκληρωμένης εδαφικής ανάπτυξης και συνεργασίας για την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και αειφορίας της επιλέξιμης περιοχής.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Οι χρηματοδοτούμενες δράσεις διακρατικής συνεργασίας είναι σχετικές με:

- Επιχειρηματικότητα, Απασχόληση και Διακρατική Ανταγωνιστικότητα
- Προώθηση Καινοτομίας και Τεχνολογίας
- Προώθηση Τουρισμού και Πολιτισμού
- Περιβάλλον, Ενέργεια, Βιώσιμη Αστική και Περιφερική ανάπτυξη

Προϋπολογισμός : 39.727.654,00 ευρώ

Θεσμικό πλαίσιο : Ν. 4314/ 2014: ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Επικοινωνία : Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

URL: www.interreg.gr

Τηλέφωνο: +30 2310 469600

e-mail: interreg@mou.gr

Παρατηρήσεις : Οι επιλέξιμες χώρες του προγράμματος:

- Βουλγαρία: ολόκληρη η χώρα
- Κύπρος: ολόκληρη η χώρα
- Ελλάδα: ολόκληρη η χώρα
- Δημοκρατία της Αλβανίας: ολόκληρη η χώρα
- Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας: ολόκληρη η χώρα

Ιστοχώρος προγράμματος : <http://www.interreg-balkanmed.eu/home/>

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις :

<https://www.espa.gr/el/Pages/staticInterregBalkanMed.aspx>

<https://interreg.gr/#Welcome>

Πρόγραμμα Διακρατικής Συνεργασίας INTERREG V-B "Mediterranean (MED)"

Φορέας χρηματοδότησης : ΥΠ.Ο.ΑΝ. - ΕΣΠΑ 2014-2020

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.) Ο.Τ.Α. , ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Περίοδος εφαρμογής : 2014 - 2020

Στόχοι :

- Τόνωση της καινοτομίας μέσω της συνεργασίας μεταξύ ΜΜΕ, κρατικών αρχών και ερευνητικών φορέων
- Υποστήριξη των στρατηγικών χαμηλών εκπομπών άνθρακα και της ενεργειακής απόδοσης σε συγκεκριμένες περιοχές
- Προστασία των φυσικών και πολιτιστικών πόρων
- Ενίσχυση της διακυβέρνησης στη Μεσόγειο μέσω έργων συνεργασίας με τη συμμετοχή περιφερειακών, εθνικών και διεθνών εταίρων

Σκοπός : Η προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης της περιοχής της Μεσογείου χρησιμοποιώντας καινοτόμες ιδέες και πρακτικές, προάγοντας την ορθολογική χρήση των πόρων και στηρίζοντας την κοινωνική ενσωμάτωση μέσω ολοκληρωμένης εδαφικής συνεργασίας

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Οι χρηματοδοτούμενες δράσεις του προγράμματος θα κινούνται στο πλαίσιο των παρακάτω αξόνων:

- ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ
- ΧΑΜΗΛΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΑΝΘΡΑΚΑ
- ΦΥΣΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Προϋπολογισμός : 275.905.320 ευρώ

Θεσμικό πλαίσιο : Ν. 4314/ 2014: ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Επικοινωνία : Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

URL: www.interreg.gr

Τηλέφωνο: +30 2310 469600

e-mail: interreg@mou.gr

Παρατηρήσεις : Επιλέξιμες περιοχές του προγράμματος είναι 57 Περιφέρειες από 10 Κράτη-μέλη της ΕΕ (Γαλλία, Ελλάδα, Ισπανία, Ιταλία, Κροατία, Κύπρος, Μάλτα,

Πορτογαλία, Σλοβενία, Ηνωμένο Βασίλειο-Γιβραλτάρ-) και 3 υποψήφιες χώρες IPA (Αλβανία, Βοζνία-Ερζεγοβίνη, Μαυροβούνιο). Η Ελλάδα συμμετέχει με το σύνολο των Περιφερειών της.

Ιστοχώρος προγράμματος : <https://interreg-med.eu/>

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις : <https://www.espa.gr/el/Pages/staticInterregMED.aspx>
<https://interreg.gr/#Welcome>

Πρόγραμμα Διακρατικής Συνεργασίας INTERREG ENI-CBC "Λεκάνη Μαύρης Θάλασσας"

Φορέας χρηματοδότησης : ΥΠ.Ο.ΑΝ. - ΕΣΠΑ 2014-2020

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.) Ο.Τ.Α. , ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Περίοδος εφαρμογής : 2014 - 2020

Στόχοι :

- Από κοινού προώθηση της επιχειρηματικότητας στους τομείς του τουρισμού και πολιτισμού
- Αύξηση των ευκαιριών διασυνοριακού εμπορίου και εκσυγχρονισμός του αγροτικού και των συναφών τομέων
- Βελτίωση της κοινής περιβαλλοντικής παρακολούθησης
- Προώθηση ευαισθητοποίησης και κοινών δράσεων για τη μείωση των ποτάμιων και θαλάσσιων απορριμμάτων

Σκοπός :

- Προώθηση δράσεων διασυνοριακού τουρισμού και δράσεων ενοποίησης του παράκτιου τουρισμού με τον τουρισμό την ενδότερης χώρας
- Προώθηση επιχειρηματικών συνεργασιών και δικτύων στη λεκάνη της Μαύρης Θάλασσας
- Δράσεις επίγνωσης σχετικά με τη θαλάσσια μόλυνση και εκπαίδευσης για την βιοποικιλότητα και την προστασία του περιβάλλοντος

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : - Εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές δημόσιες αρχές

- Οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών
- Εμπορικά Επιμελητήρια
- Πανεπιστήμια και ερευνητικά ινστιτούτα

Προϋπολογισμός : 53.942.475 ευρώ

Θεσμικό πλαίσιο : Ν. 4314/ 2014: ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Επικοινωνία : Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

URL: www.interreg.gr

Τηλέφωνο: +30 2310 469600

e-mail: interreg@mou.gr

Παρατηρήσεις : Επλέξιμες περιοχές:

- Κράτη-μέλη της ΕΕ: Ελλάδα (Κεντρική Μακεδονία, Ανατολική Μακεδονία-Θράκη), Βουλγαρία (Severoiztochen, Yugoiztochen), Ρουμανία (Sud-Est)

- Χώρες-εταίροι: Γεωργία, Μολδαβία, Αρμενία (ολόκληρη η κάθε χώρα), Ουκρανία (Odesa, Mykolaiv, Kherson, Zaporosh'ye and Donetsk Oblasts, Crimea, Sevastopol)

- Η Ρωσική Ομοσπονδία ενδέχεται να συμμετέχει μελλοντικά (Rostov Oblast, Krasnodar Krai, Adygea Republic)

- Υποψήφια για ένταξη στην ΕΕ χώρα: Τουρκία (İstanbul, Tekirdağ, Edirne, Kirklareli, Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova, Zonguldak, Karabük, Bartın, Kastamonu, Çankiri, Sinop, Samsun, Tokat, Çorum, Amasya, Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane)

Ιστοχώρος προγράμματος : <http://blacksea-cbc.net/>

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις :

<https://www.espa.gr/el/Pages/staticInterregBlackSeaBasin.aspx>

<https://interreg.gr/#Welcome>

URBACT III

Προσκλήσεις

Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Περίοδος εφαρμογής : 2014 - 2020

Στόχοι :

- Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας
- Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών ΤΠΕ
- Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ
- Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς
- Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων
- Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων
- Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων
- Προώθηση της διατηρήσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού
- Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης
- Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη δια βίου μάθηση

Σκοπός : Το πρόγραμμα URBACT δημιουργήθηκε για να συνεχίσει να προωθεί τη βιώσιμη ολοκληρωμένη αστική ανάπτυξη στις πόλεις της Ευρώπης και για να συνεισφέρει στην προώθηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Ο σκοπός του URBACT είναι να διευκολύνει τα αστικά κέντρα ώστε να συνεργαστούν και να αναπτύξουν ολοκληρωμένες λύσεις στις κοινές αστικές προκλήσεις με τη δικτύωση, τη μάθηση από

τις εμπειρίες των άλλων, τα διδάγματα και τον προσδιορισμό των καλών πρακτικών που θα βελτιώσουν τις αστικές πολιτικές.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : το URBACT III θα αναπτύξει τρεις τύπους παρεμβάσεων (πακέτα δράσεων):

- Διακρατικά Δίκτυα
- Ανάπτυξη Δεξιοτήτων
- Κεφαλαιοποίηση και διάδοση της γνώσης

Προϋπολογισμός : 96,3 εκ. ευρώ.

Επικοινωνία : Εθνικό σημείο επαφής URBACT:

Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού

Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης (ΕΥΣΣΑ)

E-mail: urbact.eyssa@m nec.gr, eyssa@m nec.gr

Τηλ: 210 3726000, 210 3726031

Παρατηρήσεις : URBACT Εθνικό Σημείο Επαφής Ελλάδα-Κύπρος

Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης

Ματθίλδη ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης

Μονάδα Στρατηγικής και Παρακολούθησης Πολιτικών

Μητροπόλεως 3, 105 57 Σύνταγμα

τηλ: 210 3726031

Fax: 210 3726028

mkonstantopoulou@m nec.gr

Ιστοχώρος προγράμματος : <https://urbact.eu/>

ADRION: INTERREG V-B Adriatic-Ionian programme

Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση

Κατηγορία Δικαιούχων : ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ

Περίοδος εφαρμογής : 2014 - 2020

Στόχοι : Με τη δημιουργία ευκαιριών χρηματοδότησης, στόχος του ADRION είναι να συμβάλει στη μείωση των ανισοτήτων και στην αντιμετώπιση των προκλήσεων και των αναπτυξιακών αναγκών στην περιοχή της Αδριατικής και του Ιονίου.

Σκοπός : Το πρόγραμμα ADRION λειτουργεί ως οδηγός πολιτικής και καινοτομία διακυβέρνησης, υποστηρίζοντας την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση μεταξύ των Κρατών - Εταίρων και ενισχύοντας παράλληλα την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή στην περιοχή της Αδριατικής και του Ιονίου.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Οι χρηματοδοτούμενες δράσεις ανήκουν τους τέσσερις πυλώνες της στρατηγικής του ADRION:

- "Εξυπνη" και καινοτόμα Περιφέρεια
- Αειφόρος Περιφέρεια
- Συνδεδεμένη Περιφέρεια (βιώσιμη τοπική και περιφερειακή κινητικότητα)
- Υποστήριξη της διακυβέρνησης της EUSAIR (European Strategy for Adriatic and Ionian Region)

Προϋπολογισμός : 118 εκατ. ευρώ

Επικοινωνία : Τηλ. κέντρο: (+30) 2310 469 600

Fax: +30 2310 469 602

Email: interreg@mou.gr

Παρατηρήσεις : 1. Ο συνολικός προϋπολογισμός 118 εκατ. ευρώ προκύπτει ως εξής:

- 83,5 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)
- 15,7 εκατ. EUR από το Μέσο Προενταξιακής Βοήθειας (IPAI)
- 18,8 εκατ. Ευρώ συμμετοχή των Κρατών - Εταίρων (εθνική συμμετοχή)

Ιστοχώρος προγράμματος :

<https://www.adrioninterreg.eu/index.php/library/programme-document/>

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις : <https://interreg.gr/#National>

10. Προγράμματα ΕΕ και Διεθνών Οργανισμών (Ανταγωνιστικά Προγράμματα Ε.Ε.)

EUROPE FOR CITIZENS 2014 - 2020: Πρόγραμμα "Ευρώπη για τους Πολίτες" 2014 - 2020

Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ (ΛΟΙΠΟΙ), ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Περίοδος εφαρμογής : 2014 - 2020

Στόχοι : Γενικοί στόχοι του προγράμματος:

- να συμβάλει στην κατανόηση των πολιτών όσον αφορά την Ένωση, την ιστορία και την πολυμορφία της,
- να προαγάγει την ευρωπαϊκή ιθαγένεια και να βελτιώσει τις συνθήκες συμμετοχής των πολιτών στις δημοκρατικές διαδικασίες και στα κοινά σε επίπεδο Ένωσης.

Ειδικόί στόχοι του προγράμματος:

- η ενίσχυση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τη μνήμη, την κοινή ιστορία, τις κοινές αξίες και τον σκοπό της Ένωσης, ήτοι να προάγει την ειρήνη, τις αξίες της και την ευημερία των λαών της, μέσα από την ανάπτυξη δημόσιου διαλόγου, προβληματισμού και δικτύων
- η ενθάρρυνση της συμμετοχής των πολιτών στις δημοκρατικές διαδικασίες και τα κοινά σε επίπεδο Ένωσης, μέσα από την ενίσχυση της κατανόησης των πολιτών όσον αφορά τις διαδικασίες χάραξης πολιτικής της Ένωσης και την προώθηση ευκαιριών για κοινωνική και διαπολιτισμική δέσμευση και εθελοντισμό σε επίπεδο Ένωσης

Σκοπός : Το πρόγραμμα «Ευρώπη για τους πολίτες» 2014-2020, αποσκοπεί να ενθαρρύνει τα 500 εκατομμύρια κατοίκους της Ένωσης να διαδραματίσουν μεγαλύτερο ρόλο στην ανάπτυξη της Ένωσης. Μέσω της χρηματοδότησης προγραμμάτων και δραστηριοτήτων στις οποίες μπορούν να συμμετάσχουν οι πολίτες, το πρόγραμμα προωθεί την κοινή ιστορία και τις αξίες της Ευρώπης και δημιουργεί μια αίσθηση κοινής ευθύνης για τον τρόπο με τον οποίον αναπτύσσεται η Ένωση.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Το πρόγραμμα υλοποιείται σε δύο σκέλη και μια οριζόντια ενέργεια:

- Σκέλος 1: Ευρωπαϊκή μνήμη: Ευαισθητοποίηση της μνήμης, της κοινής ιστορίας και των αξιών και του στόχου της Ένωσης.

- Σκέλος 2: Συμμετοχή στις δημοκρατικές διαδικασίες και στα κοινά: Ενθάρρυνση της συμμετοχής στις δημοκρατικές διαδικασίες και τα κοινά σε επίπεδο Ένωσης. Μέτρα αυτού του σκέλους είναι τα εξής:

1. Αδελφοποίηση πόλεων
2. Δίκτυα πόλεων
3. Έργα της κοινωνίας των πολιτών

- Τα δύο σκέλη συμπληρώνονται από μια οριζόντια ενέργεια: Αξιοποίηση: Ανάλυση, διάδοση και χρήση των αποτελεσμάτων του έργου.

Τα είδη των επιχορηγήσεων για τα δυο σκέλη είναι:

1. Οι ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΔΡΑΣΕΩΝ υποστηρίζουν έργα (και στα δύο σκέλη) με περιορισμένη χρονική διάρκεια, με στόχο την υλοποίηση συγκεκριμένων δραστηριοτήτων.

2. Οι ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ παρέχουν χρηματοδοτική στήριξη για δαπάνες που σχετίζονται με τη διεξαγωγή των συνήθων και μόνιμων δραστηριοτήτων ενός οργανισμού.

Προϋπολογισμός : 187.718.000 EUR

Επικοινωνία : Εθνικό Σημείο Επαφής: Αντώνης Καρβούνης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Αυτοτελές Τμήμα Ευρωπαϊκών και Διεθνών Σχέσεων

ΤΗΛ: 213 136 1114

E-mail: a.karvounis@ypes.gr

Ιστοχώρος προγράμματος : https://eacea.ec.europa.eu/europe-for-citizens_en#2020

HORIZON 2020: Πρόγραμμα "Ορίζοντας 2020"

Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.) Ο.Τ.Α. , ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Ο.Τ.Α., ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Περίοδος εφαρμογής : 2014 - 2020

Στόχοι : Το Horizon 2020 έχει ως γενικό στόχο την οικοδόμηση μιας κοινωνίας και παγκοσμίως πρωτοπόρας οικονομίας βασιζόμενης στη γνώση και στην καινοτομία σε ολόκληρη την Ένωση, προσελκύνοντας επιπλέον έρευνα, ανάπτυξη και χρηματοδότηση στην καινοτομία και συμβάλλοντας στην επίτευξη των στόχων της έρευνας και της βιώσιμης ανάπτυξης. Επίσης στόχος είναι να διασφαλιστεί ότι η Ευρώπη παράγει επιστήμη και τεχνολογία παγκοσμίου επιπέδου που δίνουν ώθηση στην οικονομική ανάπτυξη.

Σκοπός : Ο “Ορίζοντας 2020” (Horizon 2020), αποτελεί το πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη χρηματοδότηση της Έρευνας και της Καινοτομίας την περίοδο 2014-2020 και αποσκοπεί στην ενδυνάμωση της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης. Προτεραιότητα του νέου προγράμματος είναι η αξιοποίηση των επιστημονικών επιτευγμάτων σε καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες, τα οποία προσφέρουν επιχειρηματικές ευκαιρίες και βελτιώνουν την ποιότητα ζωής των Ευρωπαίων πολιτών.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Η επιστημονική αριστεία, η ανταγωνιστική βιομηχανία και η αντιμετώπιση των κοινωνικών αλλαγών βρίσκονται στον πυρήνα του προγράμματος «Ορίζοντας 2020». Οι τύποι δράσεων είναι:

- Δράσεις έρευνας και καινοτομίας
- Δράσεις καινοτομίας
- Συντονισμός και δράσεις στήριξης
- Επιχορηγήσεις για έρευνα αιχμής — Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας
- Στήριξη για εκπαίδευση και επαγγελματική ανάπτυξη — Δράσεις Marie Skłodowska-Curie
- Χρηματοδοτικό εργαλείο για τις ΜΜΕ
- Επιτάχυνση της καινοτομίας

Προϋπολογισμός : 77.030.000.000 €

Θεσμικό πλαίσιο : Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1290/2013

- Επικοινωνία : - Tel: (+30210) 3607690 - Fax: (+30210) 3636109 - Main Contact
- Website: <http://www.praxinetwork.gr>
  - Tel: +30210 3607690 - Fax: +30210 3636109 - Alternate Contact (L&F); Main Contact (ARF)
  - Website: <http://www.praxinetwork.gr>
  - Tel: (+30210) 7273920 - Fax: (+30210) 7246824 - Main Contact (ERC, MSCA); Alternate Contact (FET)
  - Website: <http://www.ekt.gr>
  - Tel: (+30210) 7273925 - Fax: (+30210) 7246824 - Alternate Contact
  - Website: <http://www.ekt.gr>
  - Tel: (+30 210) 7273926 - Fax: (+30 210) 7246824 - Main Contact
  - Website: <http://www.ekt.gr>
  - Tel: (+30 231) 0498155 - Fax: (+30 231) 0498410 - Alternate Contact
  - Website: <http://www.certh.gr>

Ιστοχώρος προγράμματος : <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/h2020-sections>

RIGHTS, EQUALITY AND CITIZENSHIP, 2014 - 2020: Πρόγραμμα Δικαιώματα, Ισότητα και Ιθαγένεια, 2014 - 2020

Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Περίοδος εφαρμογής : 2014 - 2020

Στόχοι : Το Πρόγραμμα «Δικαιώματα, Ισότητα και Ιθαγένεια» υπερασπίζεται τα δικαιώματα και τις ελευθερίες που εκλύουν τα άτομα από τη νομοθεσία της ΕΕ. Έχει στόχο:

- να προωθήσει την καταπολέμηση των διακρίσεων,
- να καταπολεμήσει το ρατσισμό, την ξενοφοβία, την ομοφοβία και άλλες μορφές μη ανοχής,
- να προωθήσει τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες,
- να προωθήσει την ισότητα των φύλων και την συνεκτίμηση του φύλου στις διάφορες πολιτικές (gender mainstreaming),
- να αποτρέψει τη βία κατά παιδιών, νέων, γυναικών και άλλων ομάδων που κινδυνεύουν,
- να προωθήσει τα δικαιώματα του παιδιού,
- να εξασφαλίσει την προστασία προσωπικών δεδομένων στην ΕΕ,
- να προωθήσει τα δικαιώματα από την Ευρωπαϊκή Ιθαγένεια,
- και να υλοποιήσει τα δικαιώματα του καταναλωτή.

Σκοπός : Σκοπός του προγράμματος είναι να συμβάλει στο να καταστούν στην πράξη τα δικαιώματα και οι ελευθερίες των πολιτών, χάρη στην καλύτερη ενημέρωση τους και στη συνεκτικότερη εφαρμογή τους στην ΕΕ. Επίσης, στόχο αποτελεί να προάγει τα δικαιώματα του παιδιού, τις αρχές της απαγόρευσης των διακρίσεων και την ισότητα των φύλων.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Το πρόγραμμα υποστηρίζει δράσεις όπως:

- Ανάλυση δεδομένων, στατιστικών, ανάπτυξη κοινών μεθοδολογιών, δεικτών, μελετών, ερευνών, αξιολόγησης αντίκτυπου κλπ.
- Δράσεις κατάρτισης όπως για παράδειγμα ανταλλαγές προσωπικού, εργαστήρια, σεμινάρια κλπ.

- Δράσεις αμφίδρομης μάθησης, συνεργασίας, διάχυσης, ανταλλαγές, καινοτομικές προσεγγίσεις κτλ.

Υποστήριξη σε κύριους εταίρους, όπως είναι τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν την ενωσιακή νομοθεσία και πολιτικές.

Προϋπολογισμός : 439.470.000€

Θεσμικό πλαίσιο : κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1381/2013

Επικοινωνία : E - mail επικοινωνίας: EC-REC-CALLS@ec.europa.eu

Ιστοχώρος προγράμματος : http://ec.europa.eu/justice/grants1/programmes-2014-2020/rec/index_en.htm

CREATIVE EUROPE 2014-2020: Πρόγραμμα "Δημιουργική Ευρώπη" 2014-2020

Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Ο.Τ.Α., ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Περίοδος εφαρμογής : 2014 - 2020

Στόχοι : Το Πρόγραμμα Δημιουργική Ευρώπη διασφαλίζει και προωθεί την πολιτιστική και γλωσσική πολυμορφία και ενισχύει την ανταγωνιστικότητα του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα. Το πρόγραμμα Δημιουργική Ευρώπη στοχεύει στην ενίσχυση των πολιτιστικών και δημιουργικών τομέων της Ευρώπης. Το Πρόγραμμα Δημιουργική Ευρώπη απευθύνεται στην οπτικοακουστική βιομηχανία μέσα από το υπο-πρόγραμμα MEDIA και για τον πολιτιστικό τομέα, μέσω του υποπρογράμματος 'Πολιτισμός'. Επιπρόσθετα το Πρόγραμμα Δημιουργική Ευρώπη περιλαμβάνει ένα κοινό δια - τομεακό σκέλος (Cross-sectorial strand) που συμπεριλαμβάνει ένα οικονομικό ταμείο εγγυήσεων για τις πολιτιστικές και δημιουργικές βιομηχανίες που θα ξεκινήσουν μετά το 2014.

Σκοπός : Το Πρόγραμμα 'ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ - CREATIVE EUROPE':

- Διασφαλίζει και προωθεί την πολιτιστική και γλωσσική πολυμορφία και ενισχύει την ανταγωνιστικότητα του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα και τον πολιτιστικό πλούτο της Ευρώπης.
- Συμβάλλει στους στόχους της Ευρώπης για ευφυή, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς οικονομική ανάπτυξη.
- Βοηθά τους πολιτιστικούς και δημιουργικούς τομείς να προσαρμοστούν στην ψηφιακή εποχή και στην παγκοσμιοποίηση.
- Δημιουργεί νέες διεθνείς ευκαιρίες, αγορές και ακροατήρια.
- Οικοδομεί πάνω στην επιτυχία των MEDIA, MEDIA Mundus και CULTURE.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις :

- Έργα διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ πολιτιστικών δημιουργικών οργανώσεων εντός της Ε.Ε και πέραν αυτής.
- Δίκτυα που βοηθούν τους πολιτιστικούς και δημιουργικούς τομείς να ενεργοποιηθούν σε διεθνικό επίπεδο και να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητά τους.

- Μετάφραση και προώθηση λογοτεχνικών έργων στις αγορές ολόκληρης της ΕΕ.
- Πλατφόρμες πολιτιστικών φορέων που προωθούν ανερχόμενους καλλιτέχνες και ενθαρρύνουν ένα πραγματικά ευρωπαϊκό προγραμματισμό πολιτιστικών και καλλιτεχνικών έργων.
- Δημιουργία ικανοτήτων και επαγγελματική κατάρτιση για επαγγελματίες του οπτικοακουστικού τομέα.
- Ανάπτυξη έργων μυθοπλασίας, κινουμένων σχεδίων, δημιουργικών ντοκιμαντέρ και βιντεοπαιχνιδιών για τις ευρωπαϊκές αγορές του κινηματογράφου, της τηλεόρασης και για άλλες πλατφόρμες.
- Διανομή και πωλήσεις οπτικοακουστικών έργων εντός και εκτός Ευρώπης.
- Φεστιβάλ κινηματογράφου που προωθούν τις ευρωπαϊκές κινηματογραφικές ταινίες.
- Κονδύλια για τη διεθνή συμπαραγωγή κινηματογραφικών ταινιών.
- Ανάπτυξη ακροατηρίου για την καλλιέργεια της κινηματογραφικής παιδείας και για αύξηση του ενδιαφέροντος για τις ευρωπαϊκές κινηματογραφικές ταινίες μέσα από ένα ευρύ φάσμα εκδηλώσεων.
- Σήμα Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Προϋπολογισμός : 1.460.000.000

Θεσμικό πλαίσιο : ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1295/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 11ης Δεκεμβρίου 2013 για την θέσπιση του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» (2014 έως 2020) και την κατάργηση των αποφάσεων αριθ. 1718/2006/ΕΚ, 1855/2006/ΕΚ και 1041/2009/ΕΚ

Επικοινωνία : Για το Υπο-πρόγραμμα για τον Πολιτισμό:

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκής Ένωσης

Τμήμα Ευρωπαϊκής Ένωσης

Νικηταρά 1, 106 78, Αθήνα

Τηλ.: (0030) 210-3313848, 210-3230894

Fax: (0030) 210-3310796

E-mail: ced.greece@culture.gr

Facebook page: Γραφείο Δημιουργική Ευρώπη Ελλάδα

Αρμόδια υπάλληλος: Ειρ. Κομνηνού.

Για το Υπο-πρόγραμμα MEDIA:

Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου

κ. Άννα Κασιμάτη, υπεύθυνη Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων

Τηλ.: 210-3678512

E-mail: anna.kasimati@gfc.gr,

Ιστοχώρος προγράμματος : [http://creative-europe.culture.gr/creative-](http://creative-europe.culture.gr/creative-europe/)

[europe/%CF%85%CF%80%CE%BF%CF%80%CF%81%CF%8C%CE%B3%CF%81%CE%B1%](http://creative-europe.culture.gr/creative-europe/%CF%85%CF%80%CE%BF%CF%80%CF%81%CF%8C%CE%B3%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%BC%CE%B1-media/)

[CE%BC%CE%BC%CE%B1-media/](http://creative-europe.culture.gr/creative-europe/%CF%85%CF%80%CE%BF%CF%80%CF%81%CF%8C%CE%B3%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%BC%CE%B1-media/)

LIFE 2014 - 2020

Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση

Κατηγορία Δικαιούχων : ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Ο.Τ.Α., ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Περίοδος εφαρμογής : 2014 - 2020

Στόχοι : Οι στόχοι του προγράμματος LIFE συντίθενται στα κάτωθι:

- Να συμβάλλει προς μια αποδοτική, φιλική προς το κλίμα, χαμηλών εκπομπών άνθρακα οικονομία, στην προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος, διατηρώντας και βελτιώνοντας τη βιοποικιλότητα, τα οικοσυστήματα και ειδικότερα το δίκτυο Natura 2000
- Να προωθήσει την εφαρμογή και ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων στις πολιτικές και πρακτικές των κρατών – μελών
- Να βελτιώσει την περιβαλλοντική και κλιματική διακυβέρνηση σε όλα τα επίπεδα
- Να υποστηρίξει την εφαρμογή του 7ου Προγράμματος Περιβαλλοντικής Δράσης

Σκοπός : Το πρόγραμμα LIFE αποτελεί το κύριο χρηματοδοτικό μέσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το περιβάλλον. Το LIFE συμβάλλει στην αειφόρο ανάπτυξη και στην επίτευξη των σκοπών και στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», στηρίζει την εφαρμογή του 7ου Προγράμματος Δράσης για το Περιβάλλον και άλλες στρατηγικές και σχέδια της ΕΕ για το περιβάλλον και για το κλίμα.

Στο πρόγραμμα LIFE (2014-2020), καθιερώνονται δύο υποπρογράμματα:

- Για το Περιβάλλον
- Δράση για το κλίμα

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Το 81% κατ' ελάχιστο του προϋπολογισμού του προγράμματος(2,8 δισ. Ευρώ) θα διοχετευτούν σε:

1. Παραδοσιακά έργα: καλές - βέλτιστες πρακτικές, καινοτόμα - πιλοτικά έργα, έργα επίδειξης, έργα διάδοσης ενημέρωσης και πληροφόρησης,
2. Ολοκληρωμένα έργα: τα οποία στοχεύουν στην εφαρμογή σε μεγάλες περιοχές, σχεδίων και στρατηγικών που απαιτούνται από τη νομοθεσία της ΕΕ στους τομείς του νερού, της φύσης, των απορριμμάτων, της ατμόσφαιρας, καθώς και του μετριασμού των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτή, 3.

Προπαρασκευαστικά έργα: που προσδιορίζονται από την Επιτροπή ώστε να στηρίξουν τις ανάγκες για την εφαρμογή και ανάπτυξη των ευρωπαϊκών περιβαλλοντικών πολιτικών και της νομοθεσίας,

4. Έργα οικοδόμησης δυναμικού: οικονομική στήριξη σε δράσεις που απαιτούνται ώστε να ενισχυθεί η ικανότητα των κρατών – μελών με στόχο να γίνει πιο ενεργή η συμμετοχή τους στο πρόγραμμα.

* Οι λειτουργικές επιχορηγήσεις οι οποίες υποστηρίζουν ορισμένες λειτουργικές και διοικητικές δαπάνες μη κερδοσκοπικών φορέων, καθώς και οι επιδοτήσεις άλλου τύπου δεν θα πρέπει να ξεπερνούν το 19%

Προϋπολογισμός : 3,456 δις (75% για Περιβάλλον και 25% Δράση για το Κλίμα)

Θεσμικό πλαίσιο : ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1293/2013 (11/12/2013)

Επικοινωνία : ΥΠΟ-ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ "ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ"

Δημήτρης Νιαβής, Email: d.niavis@prv.ypeka.gr, Τηλ. 2108665998

ΥΠΟ-ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ "ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ"

Γεώργιος Πρωτόπαπας

Email: g.protopapas@prv.ypeka.gr

Τηλ. 2105241903 (εσωτ.107)

Παρατηρήσεις : Χρήσιμοι Σύνδεσμοι:

- http://suntiger.eetaa.gr:81/fundings/main.php?tag=view2edit_programmata

- <https://ec.europa.eu/easme/en/section/life/calls-proposals>

Ιστοχώρος προγράμματος : <https://ec.europa.eu/easme/en/life>

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις : <http://www.lifetaskforce.gr/el/>

<http://www.prasinotameio.gr/index.php/el/>

COSME: Πρόγραμμα για την Ανταγωνιστικότητα των Επιχειρήσεων και των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων

Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση

Κατηγορία Δικαιούχων :

Περίοδος εφαρμογής : 2014 - 2020

Στόχοι : Το πρόγραμμα στοχεύει στα εξής:

- Διευκόλυνση της πρόσβασης των ΜΜΕ στη χρηματοδότηση
- Δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για τη δημιουργία και την ανάπτυξη των ΜΜΕ
- Ενθάρρυνση της επιχειρηματικής κουλτούρας στη Ευρώπη
- Ενδυνάμωση της βιώσιμης ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων
- Υποστήριξη της διεθνοποίησης των ΜΜΕ και βελτίωση της πρόσβασής τους στις αγορές

Σκοπός : Το πρόγραμμα Cosme αποσκοπεί:

- στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της βιωσιμότητας των επιχειρήσεων της ΕΕ
- στην ενθάρρυνση του επιχειρηματικού πνεύματος
- στην προαγωγή της δημιουργίας και Ανάπτυξης των ΜΜΕ

Σε διακρατικό επίπεδο:

- Η αντιμετώπιση του κατακερματισμού της αγοράς στην ενιαία αγορά
- Η διευκόλυνση της υιοθέτησης βέλτιστων πρακτικών σε όλα τα κράτη μέλη

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Οι κύριες δράσεις στο πλαίσιο του προγράμματος:

- Η πρόσβαση των ΜΜΕ στη χρηματοδότηση, μέσω εξειδικευμένων χρηματοδοτικών εργαλείων
- Δίκτυο Κέντρων Εξυπηρέτησης Επιχειρήσεων: Enterprise Europe Network. Το δίκτυο είναι ένα "one - stop shop" για τις επιχειρηματικές ανάγκες των ΜΜΕ στην ΕΕ και πέρα από αυτή
- Επιχειρηματικότητα: Η υποστήριξη δίνεται για την ενθάρρυνση των εθνικών δικτύων, την ανταλλαγή ορθών πρακτικών και τον εντοπισμό δυνατοτήτων για επέκταση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων
- Βελτίωση του πλαισίου των συνθηκών για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και της πολιτικής ανάπτυξής τους. Αναλυτική εργασία θα πρέπει να αναληφθεί για τη διευκόλυνση της τεκμηριωμένης χάραξης πολιτικής των εθνικών και περιφερειακών φορέων χάραξης πολιτικής
- Διεθνοποίηση των ΜΜΕ

Προϋπολογισμός : 2.300.000.000 Ευρώ

Επικοινωνία : - Enterprise Europe Network Hellas

- <http://www.enterprise-hellas.gr/el/etairoi>

- Τηλ.: 210 7273965

Ιστοχώρος προγράμματος : <http://ec.europa.eu/growth/smes/cosme/>

ΕaSI: Απασχόληση και την Κοινωνική Καινοτομία

Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.)

Ο.Τ.Α. , ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ (ΛΟΙΠΟΙ), ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Περίοδος εφαρμογής : 2014 - 2020

Στόχοι : Οι κύριοι στόχοι του ΕaSI:

- Ενίσχυση της οικειοποίησης των στόχων της ΕΕ και του συντονισμού της δράσης σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο στους τομείς της απασχόλησης, των κοινωνικών υποθέσεων και της κοινωνικής ένταξης.

- Υποστήριξη της ανάπτυξης επαρκών συστημάτων κοινωνικής προστασίας και πολιτικών για την αγορά εργασίας, μέσω της προαγωγής της χρηστής διακυβέρνησης, της αμοιβαίας μάθησης και της κοινωνικής καινοτομίας. Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας της ΕΕ και διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής της.

- Προώθηση της γεωγραφικής κινητικότητας και αύξηση των ευκαιριών απασχόλησης μέσω της ανάπτυξης μιας ανοικτής αγοράς εργασίας.

- Ενίσχυση της διαθεσιμότητας και της προσβασιμότητας μικροχρηματοδοτήσεων για ευάλωτες ομάδες και πολύ μικρές επιχειρήσεις, και αναβάθμιση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση για τις κοινωνικές επιχειρήσεις.

Σκοπός : Σκοπός του ΕaSI είναι η στήριξη της απασχόλησης, της κοινωνικής πολιτικής και της εργασιακής κινητικότητας σε ολόκληρη την ΕΕ.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις :

Προϋπολογισμός : 919.496.000 Ευρώ

Επικοινωνία : Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης:

- Ανθή Κρητικού, τηλ.: 2105271409

ΟΑΕΔ:

- Κατερίνα Φλάκα , τηλ.: 210-9989131

Παρατηρήσεις : Το ΕaSI συναπαρτίζεται από τρία προγράμματα της ΕΕ, τα οποία λειτούργησαν αυτοτελώς από το 2007 έως και το 2013:

- το Progress (πρόγραμμα για την απασχόληση και την κοινωνική αλληλεγγύη), το οποίο στήριξε την εκπόνηση και τον συντονισμό των ενωσιακών πολιτικών για την απασχόληση, την κοινωνική ένταξη, την κοινωνική προστασία, τις συνθήκες και όρους εργασίας, την καταπολέμηση των διακρίσεων και την ισότητα των φύλων
- το EURES , ένα δίκτυο συνεργασίας ανάμεσα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης των κρατών μελών, το οποίο ενθαρρύνει την κινητικότητα των εργαζομένων.
- τον Μηχανισμό για Μικροχρηματοδοτήσεις “Progress” (Progress Microfinance) , για την αύξηση της διαθεσιμότητας μικροπιστώσεων είτε σε μεμονωμένα άτομα για την ίδρυση ή την επέκταση μικρής επιχείρησης είτε σε επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας.

Ενδεικτική κατανομή κονδυλίων:

- Ένα ποσοστό 60% για τον άξονα Progress (του οποίου τουλάχιστον 17% πρέπει να διατίθεται για πειραματισμό στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής),
- Ένα ποσοστό 20% στον άξονα ΜΧ/ΚΕ (Μικροχρηματοδοτήσεις και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα)
- Ένα ποσοστό 15% στον άξονα EURES

Ιστοχώρος προγράμματος :

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1081&langId=el#navItem-1>

ERASMUS +

Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Περίοδος εφαρμογής : 2014 - 2020

Στόχοι : Το πρόγραμμα στοχεύει και στηρίζει την ανάπτυξη δράσεων, συνεργασιών και εργαλείων που είναι άμεσα συνδεδεμένα με τη στρατηγική Ευρώπη 2020 και τις προτεραιότητές της. Επίσης παρέχει την ευκαιρία σε, περισσότερα από 4 εκατομμύρια, Ευρωπαίους να σπουδάσουν, να εκπαιδευτούν και να αποκτήσουν εργασιακή πείρα ή να εργαστούν εθελοντικά στο εξωτερικό. Το πρόγραμμα στηρίζει διακρατικές συνεργασίες μεταξύ ιδρυμάτων και οργανισμών στους τομείς της εκπαίδευσης της κατάρτισης και της νεολαίας ώστε να ενισχυθεί η συνεργασία και να γεφυρωθεί ο κόσμος της εκπαίδευσης με τον κόσμο της εργασίας με απώτερο στόχο να καλυφθούν οι ελλείψεις δεξιοτήτων που αντιμετωπίζουμε στην Ευρώπη. Στηρίζονται, επιπλέον, οι εθνικές προσπάθειες εκσυγχρονισμού των συστημάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και νεολαίας. Στον τομέα του αθλητισμού χρηματοδοτεί τοπικές δράσεις και διασυνοριακά σχέδια αντιμετώπισης προβλημάτων στημένων αγώνων, ντόπιγκ, βίας και ρατσισμού.

Σκοπός : Το ERASMUS + είναι ένα Ευρωπαϊκό πρόγραμμα για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό. Το πρόγραμμα αποσκοπεί στη βελτίωση των δεξιοτήτων και απασχολησιμότητας, στον εκσυγχρονισμό της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της εργασίας των νέων.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις :

- Βασική Δράση 1: Κινητικότητα ατόμων (Υποστηρίζει την κινητικότητα των σπουδαστών και του προσωπικού, κοινές μεταπτυχιακές σπουδές, εγγύηση φοιτητικών δανείων)
- Βασική Δράση 2: Συνεργασία για την Καινοτομία και Ανταλλαγή Καλών Πρακτικών (Υποστηρίζει διακρατικές στρατηγικές συμπράξεις, συμμαχίες γνώσεων, τομεακές συμμαχίες δεξιοτήτων, ανάπτυξη ικανοτήτων, ΤΠΕ πλατφόρμες υποστήριξης)
- Βασική Δράση 3: Υποστήριξη για μεταρρυθμίσεις πολιτικής (υποστηρίζει γνώσεις στους τομείς της εκπαίδευσης, κατάρτισης και της νεολαίας, μελλοντικές

πρωτοβουλίες, εργαλεία ευρωπαϊκής πολιτικής, τη συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς, διαλόγους μεταξύ ενδιαφερόμενων μερών, προώθηση της πολιτικής του προγράμματος)

- Δράσεις Jean Monnet (Υποστηρίζει ακαδημαϊκά ινστιτούτα ιδρύματα και ενώσεις, έδρες, κέντρα αριστείας, συζητήσεις για ακαδημαϊκή εργασία, διασκέψεις για μελέτες)

- Δράσεις για τον Αθλητισμό (Υποστηρίζει συνεργασίες, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα αθλητικές εκδηλώσεις, τον διάλογο με ευρωπαϊκούς φορείς κλπ)

Προϋπολογισμός : 14.7000.000.000 ευρώ

Επικοινωνία : Εθνικό Σημείο Επαφής: κα Ειρήνη Ντρούτσα

τηλ: 210 3726 323

email: edroutsa@iky.gr

Ιστοχώρος προγράμματος : <https://www.iky.gr/el/erasmusplus>

JUSTICE: Πρόγραμμα "Δικαιοσύνη"

Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Περίοδος εφαρμογής : 2014 - 2020

Στόχοι : Στόχος του προγράμματος είναι:

- να διασφαλισθεί η αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ε.Ε. στον τομέα της αστικής και ποινικής δικαιοσύνης.
- να διασφαλίσει την απρόσκοπτη πρόσβαση στη δικαιοσύνη για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις που εμπλέκονται σε διασυνοριακές νομικές υποθέσεις στην Ευρώπη
- η καταπολέμηση των ναρκωτικών και της εγκληματικότητας

Σκοπός : Το πρόγραμμα Δικαιοσύνη υποστηρίζει τις προσπάθειες της Επιτροπής για τη δημιουργία ενός πανευρωπαϊκού τομέα για τη δικαιοσύνη και τα δικαιώματα, με έμφαση σε δραστηριότητες με αυξημένη προστιθέμενη αξία σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ο γενικός στόχος του προγράμματος είναι να βοηθήσει στη δημιουργία ενός πραγματικά ευρωπαϊκού χώρου δικαιοσύνης, με βάση την αμοιβαία εμπιστοσύνη και θα εξασφαλίσει πρόσβαση στη δικαιοσύνη για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις στην Ευρώπη. Θα προωθήσει τη δικαστική συνεργασία σε αστικές και ποινικές υποθέσεις, θα βοηθήσει στην εκπαίδευση των νομικών επαγγελματιών και θα στηρίξει τη δράση της ΕΕ για την καταπολέμηση των ναρκωτικών

Χρηματοδοτούμενες δράσεις :

- Εκπαιδευτικές δραστηριότητες (ανταλλαγές προσωπικού, εργαστήρια, ανάπτυξη ενοτήτων κατάρτισης, ...)
- Αμοιβαία μάθηση, δραστηριότητες συνεργασίας, ανταλλαγή ορθών πρακτικών, αξιολογήσεις από ομότιμους, ανάπτυξη εργαλείων ΤΠΕ ...
- Δραστηριότητες ευαισθητοποίησης, διάδοση, συνέδρια, ...
- Υποστήριξη των βασικών παραγόντων (βασικοί ευρωπαϊκοί ΜΚΟ και δίκτυα, αρχές των Κρατών Μελών που εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης, ...)
- Αναλυτικές δραστηριότητες (μελέτες, συλλογή δεδομένων, ανάπτυξη κοινών μεθοδολογιών, δείκτες, έρευνες, προετοιμασία οδηγών ...)

Προϋπολογισμός : 378.000.000 ευρώ

Επικοινωνία : Σημείο Επαφής:

Phone number+32 2 299 11 11 (Commission switchboard)

Postal address

Directorate-General for Justice and Consumers

European Commission

1049 Bruxelles/Brussel

Belgium

link:https://ec.europa.eu/info/departments/justice-and-consumers_en#contact

Παρατηρήσεις : Το πρόγραμμα Δικαιοσύνη αποτελεί συνέχεια των προγραμμάτων (2007 -2013)

- Αστική Δικαιοσύνη
- Ποινική Δικαιοσύνη και Πρόληψη Τοξικομανίας
- Προγράμματα Πληροφόρησης

Ιστοχώρος προγράμματος : <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/1a7fadb6-b0a8-4a03-974b-402d5e0b318a/language-el>

ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ "ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ" (ΔΣΕ)

Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση

Κατηγορία Δικαιούχων : ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Περίοδος εφαρμογής : 2014 - 2020

Στόχοι : Το πρόγραμμα στοχεύει να καταστήσει την οικονομία της Ευρώπης περισσότερο πράσινη, προωθώντας καθαρότερους τρόπους μεταφοράς, ευρυζωνικές συνδέσεις υψηλής ταχύτητας και τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Η ΔΣΕ χωρίζεται σε τρεις τομείς:

- Μεταφορές,
- Ενέργεια
- Τηλεπικοινωνίες

Σκοπός : Το Πρόγραμμα «Συνδέοντας την Ευρώπη» χρηματοδοτεί έργα που συμπληρώνουν τους δεσμούς που λείπουν από τον Ευρωπαϊκό ενεργειακό, μεταφορικό και ψηφιακό κορμό.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις :

- Προετοιμασία και υλοποίηση έργων κοινού ενδιαφέροντος στο πλαίσιο της πολιτικής των διευρωπαϊκών δικτύων στους τομείς των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών και της ενέργειας.
- Υλοποίηση έργων κοινού ενδιαφέροντος που στοχεύουν στην ανάπτυξη και κατασκευή νέων υποδομών και υπηρεσιών ή στην αναβάθμιση των υφιστάμενων υποδομών και υπηρεσιών , στους τομείς των μεταφορών, τηλεπικοινωνιών και ενέργειας.
- Υποστήριξη έργων με προστιθέμενη αξία και σημαντικά κοινωνικά οφέλη τα οποία δεν λαμβάνουν ικανοποιητική χρηματοδότηση από την αγορά.

Προϋπολογισμός : 21.936.759.000 Ευρώ

Επικοινωνία : Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης

Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού της Εφαρμογής

Τηλ: 2103332546,333

Παρατηρήσεις : Η οικονομική στήριξη της ΔΣΕ έχει 2 μορφές:

- Ενισχύσεις από τον προϋπολογισμό της ΕΕ

- Συνεισφορές σε καινοτόμα χρηματοοικονομικά εργαλεία, όπως είναι το ταμείο Marguerite και η πρωτοβουλία ομολόγων έργου

Ιστοχώρος προγράμματος : <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/connecting-europe-facility>

THIRD EU HEALTH PROGRAMME 2014-2020: 3ο Πρόγραμμα Δράσης της ΕΕ στον τομέα της Υγείας (2014-2020)

Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση

Κατηγορία Δικαιούχων :

Περίοδος εφαρμογής : 2014 - 2020

Στόχοι : Οι κύριοι στόχοι του Προγράμματος Υγεία για Ανάπτυξη είναι :

- Βελτίωση της υγείας , πρόληψη ασθενειών και ενθάρρυνση υποστηρικτικού περιβάλλοντος για υγιή διαβίωση.
- Προστασία πολιτών από σοβαρές διασυννοριακές απειλές στην υγεία.
- Συνεισφορά στην καινοτομία, αποδοτικότητα και βιωσιμότητα των συστημάτων υγείας.
- Διευκόλυνση στην καλύτερη και ασφαλέστερη πρόσβαση στις υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης για τους πολίτες της Ένωσης.

Σκοπός : Σκοπός του Προγράμματος είναι να υποστηρίζει τους στόχους της στρατηγικής υγείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να συμπληρώνει, να στηρίζει και να προσθέτει αξία στις πολιτικές των κρατών - μελών που στοχεύουν στη βελτίωση της υγείας των πολιτών της Ένωσης, στην προαγωγή της καλής υγείας και στην πρόληψη των νόσων και στην προστασία των πολιτών από διασυννοριακές απειλές για την υγεία.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις :

Προϋπολογισμός : 449.394.000 €

Επικοινωνία : Εθνικό Σημείο Επαφής

Υπουργείο Υγείας

Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Υπηρεσιών Υγείας,

Αρμόδια υπάλληλος: Φ. Καλύβα: fkaliva@moh.gov.gr &

Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.),

Θ. Παπαδημητρίου: director@keelpno.gr.

Ιστοχώρος προγράμματος :

http://ec.europa.eu/chafea/health/programme/index_en.htm

ELENA: European Local ENergy Assistance

Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ

Περίοδος εφαρμογής : Μέγιστη χρηματοδότηση ενός έργου: τρία (3) χρόνια

Στόχοι : Στόχος του ELENA είναι να χρηματοδοτηθούν επενδυτικά προγράμματα τα οποία αφορούν:

- Επενδύσεις στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια και ιδιωτικά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων των κατοικιών κοινωνικής στέγασης και του φωτισμού οδών και πλατειών

- Ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) στο δομημένο περιβάλλον

- Επενδύσεις σε αναβάθμιση, επέκταση ή την κατασκευή νέων δικτύων τηλεθέρμανσης / τηλεψύξης, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων που βασίζονται σε συνδυασμένη παραγωγή θερμότητας και ηλεκτρισμού (CHP), αποκεντρωμένα συστήματα CHP (σε κτίριο ή επίπεδο γειτονιάς)

- Αστικές μεταφορές προκειμένου να υποστηριχθεί η αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας και της ενσωμάτωσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

Σκοπός : Το πρόγραμμα ELENA είναι ένα «ευρωπαϊκό χρηματοδοτικό μέσο» το σκοπός του οποίου είναι να παρέχει τεχνική βοήθεια στις περιφερειακές και τοπικές αρχές για την επιτάχυνση των επενδυτικών προγραμμάτων τους σχετικά με τους τομείς της ενεργειακής απόδοσης, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και των βιώσιμων μέσων μεταφοράς.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Ενδεικτικές δράσεις που χρηματοδοτεί το ELENA:

- Κόστος επιπλέον προσωπικού αν απαιτείται για τις ανάγκες του έργου

- Έρευνες Αγοράς

- Τεχνοοικονομικές Μελέτες και Μελέτες Σκοπιμότητας

- Ενεργειακούς Ελέγχους

- Τεύχη Δημοπράτησης

- Διαγωνιστική διαδικασία κ.α

Προϋπολογισμός : 40 έως 50 εκατομμύρια ευρώ

Επικοινωνία : - e mail: elena@eib.org

-

TwitterQ

<https://twitter.com/search?f=tweets&vertical=default&q=%27from%3A%40eib%27%20ELENA&src=typd>

Informations:

1. European Investment Bank 98-100,

boulevard Konrad Adenauer

L-2950 Luxembourg

(+352) 43 79 - 1

(+352) 43 77 04 www.eib.org

2. Information Desk Corporate Responsibility and Communication Department

(+352) 43 79 – 22000, (+352) 43 79 – 62000, info@eib.org

Παρατηρήσεις :

- Το ELENA χρηματοδοτεί μόνο την τεχνική υποστήριξη και μέχρι και το 90% των δράσεων που απαιτούνται για την ωρίμανση του έργου.

- Περίληψη Προγράμματος: https://www.eib.org/attachments/thematic/elena_en.pdf

- Το ELENA υποστηρίζει προγράμματα άνω των 30 εκατομμυρίων ευρώ με τριετή περίοδο εφαρμογής για την ενεργειακή απόδοση και 4ετή για τις αστικές μεταφορές και την κινητικότητα.

- Το ELENA αποτελεί κοινή πρωτοβουλία της ΕΤΕπ (Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων) και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» (Horizon 2020).

Ιστοχώρος

προγράμματος

:

<https://www.eib.org/en/products/advising/elena/index.htm>

CONSUMER PROGRAMME: Πρόγραμμα Καταναλωτών

Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΑΛΛΟΙ

Περίοδος εφαρμογής : 2014 - 2020

Στόχοι : Ο γενικός στόχος του προγράμματος είναι να εξασφαλισθεί υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών, να τους δοθεί μεγαλύτερη δύναμη και να τεθούν στο επίκεντρο της εσωτερικής αγοράς μέσα στο πλαίσιο μιας γενικής στρατηγικής για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Αυτό θα το επιτύχει το πρόγραμμα συμβάλλοντας στην προστασία της υγείας, της ασφάλειας και των νόμιμων και οικονομικών συμφερόντων των καταναλωτών, καθώς και στην προώθηση του δικαιώματός τους στην πληροφόρηση, την εκπαίδευση και την αυτοοργάνωση για λόγους διαφύλαξης των συμφερόντων τους, και στην υποστήριξη της ενσωμάτωσης των συμφερόντων των καταναλωτών σε άλλους τομείς πολιτικής. Το πρόγραμμα συμπληρώνει, υποστηρίζει και παρακολουθεί τις πολιτικές των κρατών μελών.

Ο γενικός στόχος επιδιώκεται μέσω των ακόλουθων ειδικών στόχων:

α) Στόχος I – Ασφάλεια: εδραίωση και ενίσχυση της ασφάλειας των προϊόντων μέσω της αποτελεσματικής εποπτείας της αγοράς, σε ολόκληρη την Ένωση.

β) Στόχος II – Πληροφόρηση και εκπαίδευση των καταναλωτών και στήριξη των οργανώσεων των καταναλωτών

γ) Στόχος III – Δικαιώματα και έννομη προστασία των καταναλωτών

δ) Στόχος IV – Επιβολή της εφαρμογής των δικαιωμάτων των καταναλωτών

Σκοπός : Το πρόγραμμα για τους Καταναλωτές έχει ως σκοπό να βοηθήσει τους πολίτες να απολαμβάνουν πλήρως τα δικαιώματά τους ως καταναλωτές, να παρέχει στήριξη προς την ανάπτυξη, την καινοτομία και την υλοποίηση των στόχων της στρατηγικής Ευρώπη 2020, όσο επίσης και την ενεργή συμμετοχή στην ενιαία αγορά

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : α) εξειδικευμένης τεχνικής συνδρομής για τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών μέσω ενός ή περισσότερων εκ των ακολούθων:

- της παροχής ειδικών γνώσεων, εξειδικευμένου και τεχνικά προηγμένου εξοπλισμού και αποτελεσματικών εργαλείων της τεχνολογίας των πληροφοριών, διευκολύνοντας τη διεθνική συνεργασία και τη συνεργασία με την Επιτροπή·
- της διασφάλισης της απαιτούμενης στήριξης και διευκόλυνσης των ερευνών, ιδίως με τη σύσταση κοινών ομάδων ερευνών και με διασυνοριακές επιχειρήσεις·
- της στήριξης των ικανοτήτων των κρατών μελών να αποθηκεύουν και να καταστρέφουν κατασχεθέντα τσιγάρα, καθώς και των ανεξάρτητων υπηρεσιών αναλύσεων στο έργο της ανάλυσης των κατασχεθέντων τσιγάρων·
- της ενίσχυσης των ανταλλαγών προσωπικού σε συγκεκριμένα σχέδια, ιδίως στον τομέα της καταπολέμησης του λαθρεμπορίου και της παραποίησης τσιγάρων·
- της παροχής τεχνικής και επιχειρησιακής στήριξης στις αρμόδιες για την επιβολή του νόμου αρχές των κρατών μελών στο έργο της καταπολέμησης των παράνομων διασυνοριακών δραστηριοτήτων και απατών εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης ειδικότερα της στήριξης των τελωνειακών αρχών·
- της ανάπτυξης ικανοτήτων στον τομέα της τεχνολογίας των πληροφοριών στις συμμετέχουσες χώρες, αναπτύσσοντας και παρέχοντας ειδικές βάσεις δεδομένων και εργαλεία μηχανοργάνωσης που διευκολύνουν την πρόσβαση σε δεδομένα και την ανάλυση αυτών·
- της αύξησης της ανταλλαγής δεδομένων, της ανάπτυξης και παροχής εργαλείων μηχανοργάνωσης για έρευνες και της παρακολούθησης των εργασιών στον τομέα των πληροφοριών·

β) οργάνωση στοχευμένης εξειδικευμένης κατάρτισης και εργαστηρίων κατάρτισης στην ανάλυση κινδύνου, καθώς επίσης, όπου απαιτείται, διασκέψεων που στοχεύουν σε ένα ή περισσότερα εκ των ακολούθων:

- την περαιτέρω ενθάρρυνση της καλύτερης κατανόησης των ενωσιακών και εθνικών μηχανισμών·
- την ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των αρμοδίων αρχών των συμμετεχουσών χωρών, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών υπηρεσιών επιβολής του νόμου, καθώς και των εκπροσώπων διεθνών οργανισμών, όπως αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 3·

- τον συντονισμό των δραστηριοτήτων των συμμετεχουσών χωρών και των εκπροσώπων διεθνών οργανισμών, όπως αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 3·
- τη διάδοση των γνώσεων, ιδίως για τον καλύτερο εντοπισμό του κινδύνου για τους σκοπούς των ερευνών·
- την ανάπτυξη υψηλού επιπέδου δραστηριοτήτων έρευνας, συμπεριλαμβανομένων των μελετών·
- τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των αρμοδίων για την εφαρμογή στην πράξη και των θεωρητικών·
- την περαιτέρω ευαισθητοποίηση των δικαστών και των λοιπών κλάδων του νομικού επαγγέλματος στο θέμα της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης·

Προϋπολογισμός : 188 829 000 EUR

Θεσμικό πλαίσιο : ΚΑΝΟΝΙΣΜΌΣ (ΕΕ) αριθ. 254/2014 (26/2/2014)

Επικοινωνία : Consumers, Health, Agriculture and Food Executive Agency (Chafea)

email: CHAFEA-CPCALLS@ec.europa.eu

Ιστοχώρος προγράμματος : https://ec.europa.eu/chafea/consumers/index_en.htm

HERCULE III PROGRAMME 2014 - 2020

Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Ο.Τ.Α., ΑΛΛΟΙ

Περίοδος εφαρμογής : 2014 - 2020

Στόχοι : Ο γενικός στόχος του προγράμματος είναι η προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και η ενίσχυση με τον τρόπο αυτό της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής οικονομίας και η διασφάλιση της προστασίας των χρημάτων των φορολογουμένων. Οι επιχειρησιακοί στόχοι του προγράμματος είναι οι ακόλουθοι:

- βελτίωση, πέραν των επιπέδων που έχουν επιτευχθεί μέχρι σήμερα, της πρόληψης και της διερεύνησης των περιπτώσεων απάτης και άλλων παράνομων δραστηριοτήτων με την ενίσχυση της διεθνικής και πολυτομεακής συνεργασίας·
- βελτίωση της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης από απάτες, με τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών, εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών, καθώς και της ανταλλαγής προσωπικού·
- ενίσχυση της καταπολέμησης της απάτης και άλλων παράνομων δραστηριοτήτων μέσω της παροχής τεχνικής και επιχειρησιακής στήριξης σε εθνικές αρχές ερευνών και ιδίως σε τελωνειακές αρχές και σε αρχές επιβολής του νόμου·
- περιορισμός της νυν γνωστής έκθεσης των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης σε απάτες, διαφθορά και άλλες παράνομες δραστηριότητες προκειμένου να μειωθεί η ανάπτυξη της παραοικονομίας σε βασικούς τομείς κινδύνου όπως η οργανωμένη απάτη, μεταξύ άλλων το λαθρεμπόριο και η παραποίηση τσιγάρων
- ενίσχυση του βαθμού ανάπτυξης της ειδικής νομικής και δικαστικής προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης έναντι της απάτης μέσω της προώθησης της συγκριτικής ανάλυσης της νομοθεσίας.

Σκοπός : Το πρόγραμμα υιοθετήθηκε για να προωθήσει δράσεις κατά της απάτης, της διαφθοράς και άλλες παράνομες δραστηριότητες που επηρεάζουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : α) εξειδικευμένης τεχνικής συνδρομής για τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών μέσω ενός ή περισσότερων εκ των ακολούθων:

- της παροχής ειδικών γνώσεων, εξειδικευμένου και τεχνικά προηγμένου εξοπλισμού και αποτελεσματικών εργαλείων της τεχνολογίας των πληροφοριών, διευκολύνοντας τη διεθνική συνεργασία και τη συνεργασία με την Επιτροπή
  - της διασφάλισης της απαιτούμενης στήριξης και διευκόλυνσης των ερευνών, ιδίως με τη σύσταση κοινών ομάδων ερευνών και με διασυνοριακές επιχειρήσεις
  - της στήριξης των ικανοτήτων των κρατών μελών να αποθηκεύουν και να καταστρέφουν κατασχεθέντα τσιγάρα, καθώς και των ανεξάρτητων υπηρεσιών αναλύσεων στο έργο της ανάλυσης των κατασχεθέντων τσιγάρων
  - της ενίσχυσης των ανταλλαγών προσωπικού σε συγκεκριμένα σχέδια, ιδίως στον τομέα της καταπολέμησης του λαθρεμπορίου και της παραποίησης τσιγάρων
  - της παροχής τεχνικής και επιχειρησιακής στήριξης στις αρμόδιες για την επιβολή του νόμου αρχές των κρατών μελών στο έργο της καταπολέμησης των παράνομων διασυνοριακών δραστηριοτήτων και απατών εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης ειδικότερα της στήριξης των τελωνειακών αρχών
  - της ανάπτυξης ικανοτήτων στον τομέα της τεχνολογίας των πληροφοριών στις συμμετέχουσες χώρες, αναπτύσσοντας και παρέχοντας ειδικές βάσεις δεδομένων και εργαλεία μηχανοργάνωσης που διευκολύνουν την πρόσβαση σε δεδομένα και την ανάλυση αυτών
  - της αύξησης της ανταλλαγής δεδομένων, της ανάπτυξης και παροχής εργαλείων μηχανοργάνωσης για έρευνες και της παρακολούθησης των εργασιών στον τομέα των πληροφοριών
- β) οργάνωση στοχευμένης εξειδικευμένης κατάρτισης και εργαστηρίων κατάρτισης στην ανάλυση κινδύνου, καθώς επίσης, όπου απαιτείται, διασκέψεων που στοχεύουν σε ένα ή περισσότερα εκ των ακολούθων:
- την περαιτέρω ενθάρρυνση της καλύτερης κατανόησης των ενωσιακών και εθνικών μηχανισμών·
  - την ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των αρμοδίων αρχών των συμμετεχουσών χωρών, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών υπηρεσιών επιβολής του νόμου, καθώς και των εκπροσώπων διεθνών οργανισμών, όπως αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 3·

- τον συντονισμό των δραστηριοτήτων των συμμετεχουσών χωρών και των εκπροσώπων διεθνών οργανισμών, όπως αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 3
- τη διάδοση των γνώσεων, ιδίως για τον καλύτερο εντοπισμό του κινδύνου για τους σκοπούς των ερευνών
- την ανάπτυξη υψηλού επιπέδου δραστηριοτήτων έρευνας, συμπεριλαμβανομένων των μελετών
- τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των αρμοδίων για την εφαρμογή στην πράξη και των θεωρητικών
- την περαιτέρω ευαισθητοποίηση των δικαστών και των λοιπών κλάδων του νομικού επαγγέλματος στο θέμα της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

Προϋπολογισμός : 104. 918. 000 EUR

Θεσμικό πλαίσιο : ΚΑΝΟΝΙΣΜΌΣ (ΕΕ) αριθ. 250/2014 (26/2/2014)

Επικοινωνία : European Anti Fraud Office

email: OLAF-FMB-HERCULE-TA@ec.europa.eu

Ιστοχώρος προγράμματος : https://ec.europa.eu/anti-fraud/policy/hercule/hercule-iii_en

11. Δανειοδοτήσεις

Δανεισμός από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (Τ.Π.Δ.)

Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα Ιδίων Πόρων (Δάνεια Π.Δ 169/2013)

Φορέας χρηματοδότησης : Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.) Ο.Τ.Α. , ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΥΔΡΕΥΣΗΣ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ, ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ (ΛΟΙΠΟΙ), ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ, ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Ο.Τ.Α., ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Περίοδος εφαρμογής : Αποπληρωμή: έως 25 έτη

Στόχοι : 1. Την εκτέλεση έργων υποδομής για την περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας ή έργων γενικού συμφέροντος, με ή χωρίς τη σύμπραξη του ιδιωτικού τομέα καθώς και την εκπόνηση μελετών για την ωρίμανση και την εκτέλεση των έργων αυτών, την προμήθεια ή μίσθωση μηχανημάτων και εξοπλισμού για την εξ ιδίων εκτέλεση των ως άνω έργων, την καταβολή αποζημιώσεων για απαλλοτριώσεις ακινήτων στο πλαίσιο εκτέλεσης των ως άνω έργων

2. Την εξυγίανση ΟΤΑ

Σκοπός : 1. Σκοπός των δανείων των προς τους Φορείς των περιπτώσεων α,β,γ και δ ανωτέρω, είναι:

- η εκτέλεση έργων υποδομής για την περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας ή έργων γενικού συμφέροντος, με ή χωρίς τη σύμπραξη του ιδιωτικού τομέα καθώς και η εκπόνηση μελετών για την ωρίμανση και την εκτέλεση των έργων αυτών,

- προμήθεια ή μίσθωση μηχανημάτων και εξοπλισμού για την εξ ιδίων εκτέλεση των έργων,

- η καταβολή αποζημιώσεων για απαλλοτριώσεις ακινήτων στο πλαίσιο εκτέλεσης των έργων.

- η εξυγίανση – μόνο των ΟΤΑ, των συνδέσμων, ενώσεων και νομικών προσώπων των Ο.Τ.Α.

2. Σκοπός των δανείων προς τους Φορείς της περίπτωσης ε ανωτέρω, είναι η εκτέλεση έργων για την περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας ή έργων γενικού συμφέροντος.

- Χρηματοδοτούμενες δράσεις :
- Υποδομές: οδοποιία, ασφαλτοστρώσεις, πεζοδρομήσεις, συντηρήσεις, κατασκευή αθλητικών κέντρων, κολυμβητηρίων κ.ά.
  - Ύδρευση – αποχέτευση: δίκτυο ύδρευσης – ακαθάρτων (σε Ο.Τ.Α που δεν έχουν συστήσει Δ.Ε.Υ.Α), γεωτρήσεις, αφαλατώσεις κ.α.
  - Βελτίωση φυσικού περιβάλλοντος: ανάπλαση πλατειών, διαμόρφωση πάρκων – παιδικών χαρών, διαχείριση στερεών αποβλήτων – απορριμμάτων, δημοτικός ηλεκτροφωτισμός, παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, διαμόρφωση κοινόχρηστων χώρων, προστασία περιβάλλοντος, αντιπλημμυρικά έργα κ.α.
  - Κοινωνική στεγαστική πολιτική: ανέγερση κατοικιών για εργαζομένους, ανέγερση δημοτικών κατοικιών κ.α.
  - Κοινή ωφέλεια: κατασκευή δημοτικών κοιμητηρίων, δημοτικών ιατρείων ή ΚΑΠΗ κ.α.

Προϋπολογισμός : ΥΨΟΣ ΔΑΝΕΙΟΥ

1. Το ύψος του χορηγούμενου δανείου μπορεί να φθάνει μέχρι 100% του προϋπολογισμού του έργου, της μελέτης, της δαπάνης προμήθειας και μίσθωσης μηχανημάτων και εξοπλισμού, καθώς και του ποσού της αποζημίωσης για τις απαλλοτριώσεις ακινήτων ή του αναγκαίου προς εξυγίανση του αιτούντος, ποσού.
2. Στην περίπτωση δανείου χορηγούμενου σε νομικά πρόσωπα στο πλαίσιο Σύμπραξης Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα, το ύψος του δεν υπερβαίνει το 30% του προϋπολογισμού του προς εκτέλεση έργου ενώ σε περίπτωση συγχρηματοδότησης το ύψος του δεν υπερβαίνει το 90% του προϋπολογισμού αυτού.
3. Το επιτόκιο του χορηγούμενου δανείου συναρτάται με τους ειδικότερους σκοπούς που εξυπηρετεί το δάνειο.

Θεσμικό πλαίσιο : ΠΔ 169 / 2013, Φ.Ε.Κ 272 / Α / 13-12-2013

Επικοινωνία : Αθήνα: Τηλ. Κέντρο: 213.21.16.100

Πειραιάς: Τηλ.: 213.21.25.349, 213.2125.350

Θεσσαλονίκη: Τηλ. : 2313.336.800 , 2313.336.888

Πάτρα: Τηλ. : 2613.623.100, 2613.623.125

e-mail: tpd@tpd.gr

Παρατηρήσεις :

- Η χορήγηση των δανείων αυτών σε ΟΤΑ & σε άλλους φορείς αφορά σε έργα που δεν είναι επιλέξιμα από το χρηματοδοτικό σχήμα ΕΤΕπ - Τ.Π.&Δ.
  - Η χρηματοδότηση δανείου για έργα και προμήθειες τα οποία δεν προβλέπονται ρητώς στο Π.Δ.169/2013 αλλά, ωστόσο, εμπίπτουν στους σκοπούς δανειοδότησης είναι δυνατή, εφόσον συντρέχει απροθυμία της αγοράς.
  - <https://www.tpd.gr/synoptiki-perigrifi-xrimatodotikon-programmaton-t-p-d/>
- Ιστοχώρος προγράμματος : <http://www.tpd.gr/daneia-p-d-169-2013/>

Αναβάθμιση Δημοτικού Οδοφωτισμού

Φορέας χρηματοδότησης : Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ

Περίοδος εφαρμογής : Διάρκεια έως δέκα (10) έτη (με επιτόκιο δανεισμού κυμαινόμενο ή σταθερό κατ' επιλογή του ΟΤΑ)

Στόχοι : Στόχος του Προγράμματος είναι, οι εκτιμώμενες ετήσιες μειώσεις των δαπανών λειτουργίας και συντήρησης των εγκαταστάσεων οδοφωτισμού που θα προκύψουν από την υλοποίησή του, να μπορούν να καλύψουν την εξυπηρέτηση του δανείου (Ποσοστό Κάλυψης Εξυπηρέτησης Οφειλών >1) και να αποφέρουν οικονομικό όφελος για τον ΟΤΑ.

Σκοπός : Σκοπός του προγράμματος είναι η χορήγηση χαμηλότοκου δανείου από το Τ.Π.& Δ., με πηγές χρηματοδότησης:

1. Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (75%)
2. Πόρους του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων (25%)

Σκοπός του δανείου είναι η χρηματοδότηση έργων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στο Δίκτυο Οδοφωτισμού των ΟΤΑ και στην επίτευξη σημαντικού δυναμικού εξοικονόμησης ενέργειας στον τομέα του οδοφωτισμού με την αντικατάσταση παλαιών φωτιστικών σωμάτων και λαμπτήρων με νέα.

Απώτερος σκοπός:

- Εξοικονόμηση πόρων,
- Τη μείωση των δαπανών λειτουργίας και συντήρησης
- Βελτίωση της ποιότητας φωτισμού των ΟΤΑ

Χρηματοδοτούμενες δράσεις :

- Προμήθεια φωτιστικών σωμάτων σύγχρονης τεχνολογίας, την επί τόπου μεταφορά τους, την εγκατάστασή τους, τη σύνδεσή τους στο ηλεκτρικό δίκτυο καθώς και τις δοκιμές ορθής λειτουργίας.
- Προμήθεια λαμπτήρων σύγχρονης τεχνολογίας, την επί τόπου μεταφορά τους και την εγκατάστασή τους σε υφιστάμενα φωτιστικά σώματα.

- Προμήθεια και εγκατάσταση νέων βραχιόνων φωτιστικών σωμάτων για τις περιπτώσεις όπου τα σύγχρονα φωτιστικά σώματα δεν μπορούν να στηριχθούν στους υφιστάμενους βραχίονες.
- Προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού αντικεραυνικής προστασίας της εγκατάστασης οδοφωτισμού.
- Προμήθεια εξαρτημάτων (τροφοδοτικό, κλπ) φωτιστικών προς αποθήκευση.
- Αποξήλωση των υφιστάμενων φωτιστικών σωμάτων παλιάς τεχνολογίας, την αφαίρεσή τους, την μεταφορά και την αποκομιδή τους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
- Αποσύνδεση βραχιόνων φωτιστικών σωμάτων, την αφαίρεση, τη μεταφορά και αποκομιδή τους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
- Λοιπός εξοπλισμός που απαιτείται για την ορθή και ασφαλή λειτουργία της εγκατάστασης του οδοφωτισμού.

Προϋπολογισμός : Καθορίζεται από τον ΟΤΑ

Θεσμικό πλαίσιο : Υπ.΄ αρ. 3505/7/12-12-13 και 3603/7/16-2-2017 αποφάσεις του Δ.Σ. του Τ.Π. & Δανείων

Επικοινωνία : Αθήνα: Τηλ. Κέντρο: 213.21.16.100, Πειραιάς: Τηλ.: 213.21.25.349, 213.2125.350, Θεσσαλονίκη: Τηλ. : 2313.336.800 , 2313.336.888

Πάτρα: Τηλ. : 2613.623.100, 2613.623.125

e-mail: tpd@tpd.gr

Παρατηρήσεις : - Το χρηματοδοτικό Πρόγραμμα είναι πρωτοβουλία του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων (ΤΠΔ) με τη συνεργασία του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.).

Ιστοχώρος προγράμματος : <https://www.tpd.gr/anavathmisi-dimotikou-odofotismou/>

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις : <https://www.tpd.gr/synoptiki-perigrafi-xrimatodotikon-programmaton-t-p-d/>

[Αναχρηματοδότηση Δανείων](#)

Φορέας χρηματοδότησης : Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.) Ο.Τ.Α. , ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΥΔΡΕΥΣΗΣ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ, ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ (ΛΟΙΠΟΙ)

Στόχοι : Στόχος είναι οι Ο.Τ.Α. και ειδικά όσοι καταβάλουν σχετικά υψηλές ετήσιες τοκοχρεωλυτικές δόσεις να μπορούν να ενισχύσουν τη ρευστότητά τους μέσω της αναχρηματοδότησης με προνομιακούς όρους των ήδη συναφθέντων δανείων τους από το Τ.Π.& Δ.

Σκοπός : Η συναρμολόγηση δανείων με Δήμους, Περιφέρειες, Συνδέσμους, Ενώσεις και Νομικά Πρόσωπα αυτών έχει αποκλειστικό σκοπό την αναχρηματοδότηση ήδη συναφθέντων δανείων τους με το Τ.Π και Δανείων ή με Πιστωτικά Ιδρύματα της Ελλάδος ή του Εξωτερικού και απώτερο στόχο την κάλυψη των παρακάτω αναγκών:

- Η σημαντική περικοπή των κρατικών επιχορηγήσεων προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση σε συνδυασμό με τη μείωση πολλών ιδίων εσόδων (δημοτικοί φόροι, εισφορές).
- Οι αυξημένες ανάγκες των Δήμων σε πόρους προς εκπλήρωση των σκοπών τους.
- Η αύξηση των αναγκών χρηματοδότησης και στελέχωσης των κοινωνικών δομών (παιδικοί σταθμοί, κοινωνικά παντοπωλεία και φαρμακεία, Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων, συσσίτια κ.λπ.) για τη στήριξη των οικονομικά ευπαθών κοινωνικών ομάδων

Χρηματοδοτούμενες δράσεις :

Θεσμικό πλαίσιο : - Παρ. 1 και 2 του άρ 81 του Ν. 4316/2014 (ΦΕΚ 270/Α/24-12-2014)

Επικοινωνία : - 213 - 2116434, κ. Γεώργιος Κουλτούκης, E-mail: g.koultoukis@tpd.gr.

- 213 - 2116227, κα. Ιωάννα Κοντορήγα, E-mail: i.kontoriga@tpd.gr

- 213 -2116218, κα Χριστίνα Ξηρού, E-mail: c.xirou@tpd.gr

- 213 - 2116222, κ. Κώστας Αναγνωστόπουλος, E-mail: k.anagnostopoulos@tpd.gr

- 213 - 2116231, κα. Μαίρη Μυριδάκη, E-mail: m.myridaki@tpd.gr

- 213 - 2116219, κα Ευανθία Μαντοπούλου, E-mail: e.mantopoulou@tpd.gr

- 213 -2116228, κ. Δημήτρης Αναγνωστόπουλος, E-mail : d.anagnostopoulos@tpd.gr

Παρατηρήσεις : Υποχρεώσεις που υπάγονται στην αναχρηματοδότηση:

- Ήδη συναφθέντα δάνεια με αναγνωρισμένα πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς της Ελλάδος και του εξωτερικού.

- Ήδη συναφθέντα δάνεια με το Τ.Π και Δανείων.

- <https://www.tpd.gr/synoptiki-perigrافي-xrimatodotikon-programmaton-t-p-d/>

Ιστοχώρος προγράμματος : <http://www.tpd.gr/daneia-p-d-169-2013/>

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις : <https://www.tpd.gr/synoptiki-perigrافي-xrimatodotikon-programmaton-t-p-d/>

Ισοσκέλιση Προϋπολογισμού

Φορέας χρηματοδότησης : Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ

Περίοδος εφαρμογής : Είκοσι πέντε (25) έτη

Στόχοι : - Αντιμετώπιση της αδυναμίας ισοσκέλισης του προϋπολογισμού του Ο.Τ.Α..

- Εξορθολογισμός στη λειτουργία του Ο.Τ.Α. και στη διαχείριση των υποχρεώσεών του.

- Διαχείριση και αξιόπιστη εξυπηρέτηση του χρέους.

- Υποβοήθηση της απρόσκοπτης συνέχισης της οικονομικής λειτουργίας του.

- Συνέχιση παροχής υπηρεσιών προς τους πολίτες.

Σκοπός : Το πρόγραμμα χρηματοδότησης χρεών του Τ.Π.&Δ. για την ισοσκέλιση του προϋπολογισμού των Δήμων και των Περιφερειών αποτελεί μία δυνατότητα για να θέσετε τις βάσεις για την οικονομική εξυγίανση του Δήμου ή της Περιφέρειάς σας, με στόχο την ανάκαμψη και την δυναμική πορεία προς το μέλλον.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις :

Προϋπολογισμός : Το είδος και οι όροι εξασφάλισης του δανείου θα καθορίζονται ύστερα από την αξιολόγηση της σκοπιμότητας του δανείου, της βιωσιμότητας, της ορθολογικής οργάνωσης και της πιστοληπτικής ικανότητας του υποψηφίου δανειολήπτη.

Θεσμικό πλαίσιο : - άρ 43 του Ν. 4325/2015 (ΦΕΚ 47/Α/11-5-2015),

- άρ 2 της 26.8.2015 ΠΝΠ, (ΦΕΚ 102/Α/26.8.2015)

Επικοινωνία : Αθήνα: Τηλ. Κέντρο: 213.21.16.100

Πειραιάς: Τηλ.: 213.21.25.349, 213.2125.350

Θεσσαλονίκη: Τηλ. : 2313.336.800 , 2313.336.888

Πάτρα: Τηλ. : 2613.623.100, 2613.623.125

e-mail: tpd@tpd.gr

Παρατηρήσεις :

- Η έναρξη εξυπηρέτησης του νέου ενιαίου δανείου αρχίζει την 1/1 του επόμενου της συνομολόγησης έτους

- <https://www.tpd.gr/synoptiki-perigrafi-xrimatodotikon-programmaton-t-p-d/>

Ιστοχώρος προγράμματος : <https://www.tpd.gr/daneia-p-d-169-2013/>

Δάνεια ΕΤΕπ - ΤΠ&Δ

Φορέας χρηματοδότησης : Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.) Ο.Τ.Α. , ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΥΔΡΕΥΣΗΣ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ, ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ (ΛΟΙΠΟΙ), ΕΝΩΣΕΙΣ ΟΤΑ

Περίοδος εφαρμογής : Διάρκεια εξόφλησης του δανείου: μέχρι είκοσι πέντε (25) έτη και η τυχόν χορηγούμενη περίοδος χάριτος μέχρι τρία έτη

Στόχοι : Το Τ.Π.& Δ., αρωγός επί σειρά ετών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ.), δύναται να χρηματοδοτήσει, με πολύ ευνοϊκούς όρους, τις επενδυτικές πρωτοβουλίες των Ο.Τ.Α. είτε στο συνολικό προϋπολογισμό των έργων τους είτε ως ποσοστό της ίδιας συμμετοχής τους σε έργα ενταγμένα σε διάφορα προγράμματα συγχρηματοδότησης.

Σκοπός : Σκοπός του Δανείου είναι οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης να βρουν τους αναγκαίους πόρους για να υλοποιήσουν τα επενδυτικά τους προγράμματα με σκοπό τη δημιουργία αναγκαίων υποδομών για την βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων τους.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Επιλέξιμοι Τομείς Δανειοδότησης:

- Οδικό Δίκτυο – Μεταφορές
- Αναβάθμιση δημόσιων κτιρίων και εγκαταστάσεων – Εκσυγχρονισμός κτιρίων Δημόσιας Διοίκησης
- Πολιτιστική, ιστορική και αρχιτεκτονική κληρονομιά
- Χώροι πρασίνου και αποκατάσταση ανοιχτών δημοσίων χώρων
- Υγεία/Κοινωνική Υποδομή
- Στέγαση
- Εκπαιδευτικές/Αθλητικές Εγκαταστάσεις
- Βελτίωση Περιβάλλοντος

Προϋπολογισμός : - Μέχρι το 75% του συνολικού κόστους του έργου, από τους πόρους της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) - Το υπόλοιπο 25% του συνολικού κόστους του έργου, από πόρους του Τ.Π.& Δ.

Επικοινωνία : Αθήνα: Τηλ. Κέντρο: 213.21.16.100

Πειραιάς: Τηλ.: 213.21.25.349, 213.2125.350

Θεσσαλονίκη: Τηλ. : 2313.336.800 , 2313.336.888

Πάτρα: Τηλ. : 2613.623.100, 2613.623.125

Email : tpd@tpd.gr

Παρατηρήσεις :

1) Το συνολικό κόστος των κοινοτικών κονδυλίων και του τραπεζικού δανεισμού από την ΕΤΕπ δεν θα υπερβαίνει το 90% του συνολικού κόστους του έργου

2) Το κόστος των επιλέξιμων έργων δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 50 εκατ €

Ιστοχώρος προγράμματος : <https://www.tpd.gr/daneia-etep-t-p-d/>

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις : <https://www.tpd.gr/synoptiki-perigrifi-xrimatodotikon-programmaton-t-p-d/>

https://www.eetaa.gr/fundings/main.php?tag=view_programmata_details&programm_a_id=71

Ενεργειακός Συμψηφισμός (Net Metering)

Φορέας χρηματοδότησης : Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.) Ο.Τ.Α.

Περίοδος εφαρμογής : Η υλοποίηση των παρεμβάσεων για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας σε εγκαταστάσεις υποδομής των ΟΤΑ Α΄ & Β΄ βαθμού και ΝΠΔΔ με ενεργειακό συμψηφισμό, πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί μέχρι τέλους του 2023.

Στόχοι : Στόχος του προγράμματος είναι, οι εκτιμώμενες ετήσιες μειώσεις της δαπάνης της καταναλισκόμενης ηλεκτρικής ενέργειας (που θα προκύψει από την εγκατάσταση του Φ/Β σταθμού ο οποίος θα λειτουργεί με εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού ή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού) να μπορούν:

- να καλύψουν την εξυπηρέτηση του δανείου (Ποσοστό Κάλυψης Εξυπηρέτησης Οφειλών >1)
- να αποφέρουν έμμεσο οικονομικό όφελος στους ΟΤΑ και τα ΝΠΔΔ (μέσω της μείωσης της τιμολογηθείσας ενέργειας)

Σκοπός : Το πρόγραμμα αποσκοπεί στην εξοικονόμηση πόρων μέσω κάλυψης μέρους των ηλεκτρικών αναγκών των υποδομών των ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού καθώς και ΝΠΔΔ μέσω της εγκατάστασης φωτοβολταϊκών (Φ/Β) σταθμών με εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού.

Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από την εγκατάσταση Φ/Β σταθμών με εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού από τους ΟΤΑ και τα ΝΠΔΔ μπορεί να συμβάλλει στην κάλυψη μέρους των αναγκών σε ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώνεται για την λειτουργία δημοτικών και δημοσίων κτιρίων και εγκαταστάσεων, οδοφωτισμού, ύδρευσης και αποχέτευσης.

Στις υποδομές των ΟΤΑ συμπεριλαμβάνονται:

- τα κτίρια και οι αθλητικές εγκαταστάσεις των ΟΤΑ,
- ο οδοφωτισμός
- η ύδρευση & αποχέτευση
- οι μεταφορές

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Οι επιλέξιμες ενέργειες για χρηματοδότηση από το πρόγραμμα αφορούν την:

- Προμήθεια & εγκατάσταση Φ/Β πλαισίων (PV modules) για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.
- Προμήθεια & εγκατάσταση βάσεων στήριξης πάνω στις οποίες θα εγκατασταθούν τα Φ/Β πλαίσια (PV modules).
- Προμήθεια & εγκατάσταση ηλεκτρονικών μετατροπέων ισχύος (inverters) που μετατρέπουν τη συνεχή τάση σε εναλλασσόμενη.
- Λοιπός εξοπλισμός: Καλωδιώσεις - Πίνακες ΧΤ ή ΜΤ και ηλεκτρικός εξοπλισμός χειρισμού και προστασίας- Σύστημα Γείωσης και Αντικεραυνικής προστασίας Σύστημα καταγραφής και απομακρυσμένης εποπτείας ηλεκτρικών και μετεωρολογικών μεγεθών.
- Δαπάνη διασύνδεσης του Φ/Β σταθμού με το Ελληνικό Δίκτυο Διανομής ΗΕ (ΕΔΔΗΕ).

Προϋπολογισμός : Οι αναγκαίοι πόροι για την χρηματοδότηση του προγράμματος προέρχονται κατά 75% από πόρους της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και κατά 25% από πόρους του Ταμείου Παρακαταθηκών & Δανείων. Στην περίπτωση των ΝΠΔΔ η χρηματοδότηση θα προέρχεται 100% από πόρους του Ταμείου.

Θεσμικό πλαίσιο : - υπ.΄ αρ. 3653/10/9-7-2018 - υπ.΄ αρ. 3505/7/12-12-13

Επικοινωνία : ΤΑΜΕΙΟ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΩΝ

Αθήνα: Τηλ. Κέντρο: 213.21.16.100

Πειραιάς: Τηλ.: 213.21.25.349, 213.2125.350

Θεσσαλονίκη: Τηλ. : 2313.336.800 , 2313.336.888

Πάτρα: Τηλ. : 2613.623.100, 2613.623.125

e-mail: tpd@tpd.gr

Παρατηρήσεις :

- Το πρόγραμμα αποτελεί πρωτοβουλία του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων (ΤΠΔ), με τη συνεργασία του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.).

- Το χορηγούμενο δάνειο θα έχει διάρκεια έως δώδεκα (12) έτη με επιτόκιο δανεισμού κυμαινόμενο ή σταθερό

- Μέγιστο επιλέξιμο ποσοστό χρηματοδότησης:

1. Προμήθειας και εγκατάστασης: 95 – 100%

2. Διαμόρφωσης χώρου εγκατάστασης: 5%

- Η μελέτη θα αξιολογείται από το ΚΑΠΕ

Ιστοχώρος προγράμματος : <https://www.tpd.gr/prosorino/>

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις : <https://www.tpd.gr/synoptiki-perigrifi-xrimatodotikon-programmaton-t-p-d/>

Αντικατάσταση Εξοπλισμού Καθαριότητας

Φορέας χρηματοδότησης : Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ

Στόχοι : Ανανέωση των υποδομές καθαριότητας των Δήμων για μια όμορφη, καθαρή και σύγχρονη πόλη που σέβεται το περιβάλλον και τους κατοίκους της.

- Κάλυψη το κόστος της επένδυσης από την εξοικονόμηση του κόστους των services και των καυσίμων.

- Μείωση κατανάλωσης καυσίμων μέχρι 50%.

- Μηδενισμός κόστους συντήρησης τα πρώτα χρόνια και αρκετά μειωμένο στη συνέχεια.

Σκοπός : Σκοπός του δανείου είναι η αντιμετώπιση ενός από τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι περισσότεροι Δήμοι όπως είναι οι ελλείψεις και η παλαιότητα υποδομών καθαριότητας, για παράδειγμα τα απορριμματοφόρα, τα σάρωθρα, οι γερανοί, οι φορτωτές, οι κάδοι κ.λπ. που έχουν ολοκληρώσει τον κύκλο ζωής τους, με αποτέλεσμα η λειτουργία τους να είναι οικονομικά ασύμφορη και ρυπογόνα.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις :

A) Αγορά νέων απορριμματοφόρων αντιρρυπαντικής τεχνολογίας διαφόρων μεγεθών με σκοπό:

- την ανανέωση / συμπλήρωση του στόλου και

- την ορθολογικοποίηση / ελαχιστοποίηση των δρομολογίων.

B) Αγορά υπόγειων κάδων απορριμμάτων σε επιλεγμένα σημεία με σκοπό:

- την αύξηση της αποθηκευτικής ικανότητας

- τη βελτίωση της αισθητικής της πόλης

- την τήρηση όρων υγιεινής και καθαριότητας

- την ορθολογικοποίηση της αποκομιδής.

Γ) Αγορά νέων σαρώθρων, τεμαχιστών, φορτωτών και λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού καθαριότητας τα οποία συνδυάζονται κατά κύριο λόγο με τον στόλο των απορριμματοφόρων και λοιπού εξοπλισμού με σκοπό:

- τη βελτίωση και επιτάχυνση της περισυλλογής των απορριμμάτων

- τον περιορισμό της όχλησης των κατοίκων
- τη μείωση του κόστους.

Θεσμικό πλαίσιο : ΠΔ 169 / 2013, Φ.Ε.Κ 272 / Α / 13-12-2013

Επικοινωνία : Αθήνα: Τηλ. Κέντρο: 213.21.16.100

Πειραιάς: Τηλ.: 213.21.25.349, 213.2125.350

Θεσσαλονίκη: Τηλ. : 2313.336.800 , 2313.336.888

Πάτρα: Τηλ. : 2613.623.100, 2613.623.125

e-mail: tpd@tpd.gr

Παρατηρήσεις :Τα δάνεια του Τ.Π. & Δ. για προμήθεια εξοπλισμού καθαριότητας προσφέρουν:

- Γρήγορες – ευέλικτες διαδικασίες έγκρισης εντός 15 ημερών από την υποβολή του φακέλου.
- Διάρκεια αποπληρωμής δανείου έως 10 έτη.
- Δυνατότητα επιλογής μεταξύ σταθερού, κυμαινόμενου ή μικτού επιτοκίου με προνομιακή τιμολόγηση.
- Χρηματοδότηση μέχρι το 100% της επένδυση

Ιστοχώρος προγράμματος : <https://www.tpd.gr/daneia-p-d-169-2013/>

Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Απαλλοτριώσεων

Φορέας χρηματοδότησης : Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ

Στόχοι : Στόχος του προγράμματος είναι η διευκόλυνση των ΟΤΑ Α' και Β' Βαθμού σχετικά με τις απαλλοτριώσεις. Οι Δήμοι και οι Περιφέρειες, προκειμένου να υλοποιήσουν τα προγράμματα τους ιδίως αυτά που αφορούν σε αναπλάσεις, ρυμοτομήσεις και δημιουργία αναγκαίων κοινωνικών υποδομών, υποχρεούνται να απαλλοτριώσουν ακίνητα τρίτων με διαδικασίες που πολλές φορές είναι μακροχρόνιες και ατελέσφορες.

Σκοπός : Σκοπός είναι:

- η ύπαρξη ενός ολοκληρωμένου προγράμματος υπηρεσιών προς τους Ο.Τ.Α. που να καλύπτει όλες τις ανάγκες τους σχετικά με τις απαλλοτριώσεις

η αντιμετώπιση των παρακάτω επιπτώσεων:

α) Απώλεια της απαλλοτρίωσης λόγω παραγραφής του δικαιώματος.

β) Μη υλοποίηση της σχεδιαζόμενης επένδυσης και απώλεια του κοινωνικού οφέλους.

γ) Ουσιαστική δέσμευση του ακινήτου χωρίς, όμως, οι ιδιοκτήτες να έχουν το αντίστοιχο όφελος.

δ) Αρνητική εικόνα του Δήμου στην τοπική κοινωνία.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : - Συμβουλευτικές υπηρεσίες σε όλα τα στάδια της διαδικασίας απαλλοτρίωσης από τα εξειδικευμένα και με πλούσια εμπειρία σε απαλλοτριώσεις στελέχη του Τ.Π. & Δ.

- Δυνατότητα χρηματοδότησης της απαλλοτρίωσης με την προϋπόθεση ότι αυτή εντάσσεται στο συνολικό πρόγραμμα χρηματοδότησης της επένδυσης, η οποία θα πρέπει να ολοκληρωθεί εντός τριετίας από την χρηματοδότηση της απαλλοτρίωσης.

- Εκκαθάριση της απαλλοτρίωσης με τρόπο οριστικό και χωρίς καμία αμφισβήτηση.

Θεσμικό πλαίσιο : ΠΔ 169 / 2013, Φ.Ε.Κ 272 / Α / 13-12-2013

Επικοινωνία : ΤΑΜΕΙΟ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΩΝ

Αθήνα: Τηλ. Κέντρο: 213.21.16.100

Πειραιάς: Τηλ.: 213.21.25.349, 213.2125.350

Θεσσαλονίκη: Τηλ. : 2313.336.800 , 2313.336.888

Πάτρα: Τηλ. : 2613.623.100, 2613.623.125

e-mail: tpd@tpd.gr

Παρατηρήσεις : Το ολοκληρωμένο χρηματοδοτικό μας πρόγραμμα περιλαμβάνει:

- υψηλό ποσοστό χρηματοδότησης έως το 100% της επένδυσης,
- δυνατότητα επιλογής μεταξύ κυμαινόμενου ή μικτού επιτοκίου με προνομιακή τιμολόγηση,
- γρήγορες - ευέλικτες διαδικασίες έγκρισης,
- μεγάλη διάρκεια αποπληρωμής δανείου έως 25 έτη.

Ιστοχώρος προγράμματος : <https://www.tpd.gr/daneia-p-d-169-2013/>

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις : <https://www.tpd.gr/synoptiki-perigrifi-xrimatodotikon-programmaton-t-p-d/>

Χρηματοδότηση Μελετών

Φορέας χρηματοδότησης : Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων

Κατηγορία Δικαιούχων :

Στόχοι : Η επιτάχυνση του χρόνου ωρίμανσης των επενδυτικών έργων των Ο.Τ.Α. είναι ιδιαίτερα σημαντική γιατί:

- Η δημιουργία επενδύσεων των Ο.Τ.Α. οδηγεί σε τόνωση των τοπικών οικονομιών είτε άμεσα, με την ανάληψη μέρους ή όλου του έργου από τοπικές επιχειρήσεις, είτε έμμεσα (απασχόληση, παράλληλα οφέλη κ.λπ.) ενώ μοχλεύει την αναπτυξιακή διαδικασία.
- Αυξάνεται η πιθανότητα απορρόφησης κοινοτικών και άλλων πόρων (στα προγράμματα που προβλέπεται επιχορήγηση).
- Υπάρχει δυνατότητα ένταξης και του κόστους της μελέτης στα προγράμματα επιχορήγησης.
- Η επιτάχυνση εκτέλεσης των νέων έργων βελτιώνει το όφελος του Ο.Τ.Α. σε τέτοιο βαθμό που υπερκαλύπτει, στις περισσότερες περιπτώσεις, το κόστος της μελέτης.

Σκοπός : Η χρηματοδότηση των μελετών έχει ως σκοπό οι Ο.Τ.Α. να βρουν τους αναγκαίους πόρους για να υλοποιήσουν τα επενδυτικά τους προγράμματα, με σκοπό τη δημιουργία αναγκαίων υποδομών για την βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων τους. Σε πολλές περιπτώσεις, οι Ο.Τ.Α. έχουν αδυναμία χρηματοδότησης ακόμα και των μελετών που απαιτούνται, με συνέπεια να καθυστερεί η εκτέλεση των έργων τους και ακόμη χειρότερα να μην μπορούν να τα εντάξουν σε κοινοτικά προγράμματα, με αποτέλεσμα να χάνουν πολύτιμους πόρους.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Χρηματοδότηση των μελετών

Θεσμικό πλαίσιο : ΠΔ 169 / 2013, Φ.Ε.Κ 272 / Α / 13-12-2013

Επικοινωνία : Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων

Αθήνα: Τηλ. Κέντρο: 213.21.16.100

Πειραιάς: Τηλ.: 213.21.25.349, 213.2125.350

Θεσσαλονίκη: Τηλ. : 2313.336.800 , 2313.336.888

Πάτρα: Τηλ. : 2613.623.100, 2613.623.125

Παρατηρήσεις : - Κάλυψη μέχρι του 100% του κόστους της μελέτης.

- Άρρηκτη σύνδεση της μελέτης με το έργο

Ιστοχώρος προγράμματος : <https://www.tpd.gr/synoptiki-perigrifi-xrimatodotikon-programmaton-t-p-d/>

Δανεισμός από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

Ταμείο Υποδομών - ΤΑΜΥΠΟΔ

Φορέας χρηματοδότησης : Ταμείο Υποδομών (ΤΑΜΥΠΟΔ) / Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ)

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.) Ο.Τ.Α. , ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΦΟ.Δ.Σ.Α.), ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ (Δ.Ε.Υ.Α.), ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ Ο.Τ.Α, ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ, ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ, ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Στόχοι : Η χρηματοδότηση και υλοποίηση των επενδύσεων μέσω του Ταμείου αναμένεται να συμβάλλει στην επίτευξη των κάτωθι στόχων του ΕΤΠΑ:

- Θεματικός Στόχος 4: Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς
- Θεματικός Στόχος 6: Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων

Σκοπός : Σκοπός του Ταμείου Υποδομών είναι να προσφέρει ευνοϊκούς όρους χρηματοδότησης στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα για την υλοποίηση μικρών και μεσαίων έργων, με έμφαση στους τομείς της ενέργειας, του περιβάλλοντος και της αστικής ανάπτυξης. Έργα στους τομείς των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, της ενεργειακής αποδοτικότητας και της αστικής ανάπτυξης θα μπορέσουν να υλοποιηθούν καλύπτοντας υπάρχουσες ανάγκες, συμβάλλοντας στην ενίσχυση της απασχόλησης, στην προώθηση της κοινωνικής συνοχής και την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και των επενδύσεων. Ο προγραμματισμός του νέου Ταμείου δύναται να συμπεριλάβει την αξιοποίηση της πρακτικής των Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ)

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Μέσω του νέου Ταμείου Υποδομών θα μπορούν να χρηματοδοτούνται έργα στους τομείς:

- Ενεργειακής Αποδοτικότητας (πχ οδικός φωτισμός, νοσοκομεία κλπ)

- Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (αιολικά πάρκα, φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις, υδροηλεκτρικοί - της προστασίας του περιβάλλοντος (υποδομών ύδρευσης, διαχείρισης αποβλήτων, βιομηχανικά πάρκα κλπ)

- Ολοκληρωμένης αστικής ανάπτυξης (αστικές υποδομές ανάπλαση αποκατάσταση εγκαταλειμμένων βιομηχανικών εκτάσεων, αθλητικές εγκαταστάσεις, κλπ)

Στην χρηματοδότηση δύναται να συμπεριλαμβάνονται έργα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ)

Προϋπολογισμός : 450.000.000 ευρώ (- Συγχρηματοδοτούμενοι πόροι του ΕΠΑΝΕΚ: 200.000.000 €. - Επιπρόσθετοι Εθνικοί πόροι μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) 200.000.000 €. - Εθνικοί πόροι ύψους 50 εκ. €. οι οποίοι θα προέρθουν από επιστροφές του χρηματοδοτικού εργαλείου JESSICA που λειτούργησε την ΠΠ 2007-2013)

Θεσμικό πλαίσιο : - Αριθ. 6269/1895 Α1

- ΦΕΚ 4159 Β/2017

Παρατηρήσεις :

- Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) είναι ο φορέας διαχείρισης του ΤΑΜΥΠΟΔ.

- Η ΕΤΕπ επιλέγει Ενδιάμεσους Χρηματοδοτικούς Οργανισμούς (ΕΧΟ) οι όποιοι θα λάβουν πόρους προκείμενου να τους διοχετεύσουν, υπό την μορφή δανείων, σε βιώσιμα έργα στους παραπάνω τομείς. Ήδη έχουν επιλεγεί από την ΕΤΕπ οι τέσσερες συστατικές τράπεζες (Εθνική Τράπεζα, , Eurobank, Τράπεζα Πειραιώς και AlphaBank)

Δάνεια ΕΤΕπ - ΤΠ&Δ

Φορέας χρηματοδότησης : Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.) Ο.Τ.Α. , ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΥΔΡΕΥΣΗΣ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ, ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ (ΛΟΙΠΟΙ), ΕΝΩΣΕΙΣ ΟΤΑ

Περίοδος εφαρμογής : Διάρκεια εξόφλησης του δανείου: μέχρι είκοσι πέντε (25) έτη και η τυχόν χορηγούμενη περίοδος χάριτος μέχρι τρία έτη

Στόχοι : Το Τ.Π.& Δ., αρωγός επί σειρά ετών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ.), δύναται να χρηματοδοτήσει, με πολύ ευνοϊκούς όρους, τις επενδυτικές πρωτοβουλίες των Ο.Τ.Α. είτε στο συνολικό προϋπολογισμό των έργων τους είτε ως ποσοστό της ίδιας συμμετοχής τους σε έργα ενταγμένα σε διάφορα προγράμματα συγχρηματοδότησης.

Σκοπός : Σκοπός του Δανείου είναι οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης να βρουν τους αναγκαίους πόρους για να υλοποιήσουν τα επενδυτικά τους προγράμματα με σκοπό τη δημιουργία αναγκαίων υποδομών για την βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων τους.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Επιλέξιμοι Τομείς Δανειοδότησης:

- Οδικό Δίκτυο – Μεταφορές
- Αναβάθμιση δημόσιων κτιρίων και εγκαταστάσεων – Εκσυγχρονισμός κτιρίων Δημόσιας Διοίκησης
- Πολιτιστική, ιστορική και αρχιτεκτονική κληρονομιά
- Χώροι πρασίνου και αποκατάσταση ανοιχτών δημοσίων χώρων
- Υγεία/Κοινωνική Υποδομή
- Στέγαση
- Εκπαιδευτικές/Αθλητικές Εγκαταστάσεις
- Βελτίωση Περιβάλλοντος

Προϋπολογισμός : - Μέχρι το 75% του συνολικού κόστους του έργου, από τους πόρους της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) - Το υπόλοιπο 25% του συνολικού κόστους του έργου, από πόρους του Τ.Π.& Δ.

Επικοινωνία : Αθήνα: Τηλ. Κέντρο: 213.21.16.100

Πειραιάς: Τηλ.: 213.21.25.349, 213.2125.350

Θεσσαλονίκη: Τηλ. : 2313.336.800 , 2313.336.888

Πάτρα: Τηλ. : 2613.623.100, 2613.623.125

email: tpd@tpd.gr

Παρατηρήσεις : 1) Το συνολικό κόστος των κοινοτικών κονδυλίων και του τραπεζικού δανεισμού από την ΕΤΕπ δεν θα υπερβαίνει το 90% του συνολικού κόστους του έργου

2) Το κόστος των επιλέξιμων έργων δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 50 εκατ €

Ιστοχώρος προγράμματος : <https://www.tpd.gr/daneia-etep-t-p-d/>

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις : <https://www.tpd.gr/synoptiki-perigrifi-xrimatodotikon-programmaton-t-p-d/>

https://www.eetaa.gr/fundings/main.php?tag=view_programmata_details&programmata_id=49

12.Χρηματοδοτικά Εργαλεία

Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.)

Φορέας χρηματοδότησης : Ιδιωτικοί πόροι

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.) Ο.Τ.Α. , ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Σκοπός :Οι Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ. νόμος 3389/05) είναι μορφές συνεργασίας των Δημοσίων Φορέων μέσα στους οποίους περιλαμβάνεται και η Τοπική Αυτοδιοίκηση με επιχειρήσεις του Ιδιωτικού Τομέα, που αποσκοπούν στον σχεδιασμό, στην κατασκευή, στη χρηματοδότηση και διαχείριση δημόσιων έργων υποδομής και στην παροχή δημόσιων υπηρεσιών, αλλά και στην αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας.

Η επιλογή των ιδιωτών που αναλαμβάνουν ένα έργο ΣΔΙΤ γίνεται μετά από δημόσιο διαγωνισμό. Οι ΣΔΙΤ υλοποιούνται με συμβάσεις, στις οποίες περιγράφονται λεπτομερώς όλες οι παράμετροι του έργου, τόσο κατά την περίοδο κατασκευής όσο και κατά την περίοδο λειτουργίας, καθώς και οι υποχρεώσεις τόσο του Ιδιωτικού όσο και του Δημόσιου τομέα. Τα έργα που υλοποιούνται με ΣΔΙΤ επιστρέφονται στο Δημόσιο μετά από συγκεκριμένη περίοδο λειτουργίας, όπως αυτή ορίζεται στη σύμβαση.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις :

- Ο σχεδιασμός, η κατασκευή, η χρηματοδότηση και η διαχείριση (συντήρηση, λειτουργία, εκμετάλλευση) δημόσιων έργων υποδομής
- Η παροχή δημόσιων υπηρεσιών
- Η αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας

Ενδεικτικά έργα:

- Σχεδιασμός με βάση συγκεκριμένες προδιαγραφές
- Κατασκευή, είτε με τη μορφή κατασκευής νέων κτιριακών εγκαταστάσεων είτε της ομαδικής ανακαίνισης μεμονωμένων ή ομάδων εγκαταστάσεων μίας συγκεκριμένης περιοχής,
- Συντήρηση κτιριακών εγκαταστάσεων
- Συντήρηση του εξοπλισμού του κτιρίου

- Εστίαση (γεύματα που να πληρούν τις συμφωνηθείσες διατροφικές προδιαγραφές),
- Στάθμευση αυτοκινήτων
- Συντήρηση του περιβάλλοντος χώρου των κτιρίων
- Ασφάλεια
- Υπηρεσίες καθαριότητας.

Προϋπολογισμός : 200 εκ. Ευρώ/ αντικείμενο της Σύμπραξης

Θεσμικό πλαίσιο : Ν. 3389/2005

Επικοινωνία : Ειδική Γραμματεία Συμπράξεων Δημοσίου - Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ)

Τηλ: 210 337 5750

Παρατηρήσεις : ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΡΓΩΝ ΣΔΙΤ

Περιβάλλον- Διαχείριση Απορριμμάτων

- Υλοποίηση υποδομών του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Απορριμμάτων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας

- Μονάδα επεξεργασίας απορριμμάτων Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, Περιφέρειας Ηπείρου, Νομού Σερρών, Ν. Ηλείας , Πελοποννήσου κλπ

Ενέργεια

- Αναβάθμιση και Βελτιστοποίηση του δικτύου ηλεκτροφωτισμού κοινόχρηστων χώρων του Δήμου Αθηναίων

- Αναβάθμιση Οδοφωτισμού Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας

- Αναβάθμιση του Οδοφωτισμού στο Εθνικό και Επαρχιακό Δίκτυο της Περιφέρειας Ηπείρου

Εκπαίδευση

- Υλοποίηση 8 Σχολικών Μονάδων στα Χανιά & ανακατασκευή του πάρκου Ειρήνης και Φιλίας των Λαών

- Υλοποίηση 14 Σχολικών υποδομών στην Περιφέρεια Αττικής (1Α)

- Υλοποίηση 10 Σχολικών υποδομών στην Περιφέρεια Αττικής (1Β)

Πληροφορική & Επικοινωνίες

- Ψηφιακή καταγραφή, αποθήκευση και διάθεση πρακτικών συνεδριάσεων δικαστηρίων

- Υλοποίηση Ολοκληρωμένου Συστήματος Τηλεματικής για την πληροφόρηση επιβατών των μέσων της “Οδικές Συγκοινωνίες ΑΕ” και τη διαχείριση του στόλου της

Λοιπά

- Ανακαίνιση, αναβάθμιση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση των Δημοτικών Λουτρών Νισύρου

- Υλοποίηση τεσσάρων 4 κολυμβητηρίων και δύο 2 γυμναστηρίων ανά την Ελλάδα

- Μελέτη, Χρηματοδότηση, Κατασκευή, Λειτουργία, Τεχνική Διαχείριση και Εκμετάλλευση του Τουριστικού Λιμένα (Μαρίνας) Ναυπλίου

Ιστοχώρος προγράμματος :

<http://www.sdit.mnec.gr/%CF%80%CE%BB%CE%B7%CF%81%CE%BF%CF%86%CF%8C%CF%81%CE%B7%CF%83%CE%B7/%CE%A3%CE%94%CE%99%CE%A4/%CF%84%CE%B9-%CE%B5%CE%AF%CE%BD%CE%B1%CE%B9-%CE%BF%CE%B9-%CF%83%CE%B4%CE%B9%CF%84>

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις :

<http://www.sdit.mnec.gr/sites/default/files/assets/PPPs.pdf>

http://www.sdit.mnec.gr/sites/default/files/sdit-documents/gr_low.pdf

Συμβάσεις Ενεργειακής Αναβάθμισης Σ.Ε.Α.

Φορέας χρηματοδότησης : Ιδιωτικοί πόροι

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.) Ο.Τ.Α. , ΑΛΛΟΙ

Στόχοι : Η ΣΕΑ επιτρέπει τη χρηματοδότηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης μέσω προβλεπόμενων μειώσεων του ενεργειακού κόστους. Καθώς οι επενδύσεις εξοφλούνται άμεσα από την εξοικονόμηση κόστους, δεν υπάρχει ανάγκη κεφαλαίου κίνησης από την πλευρά του δικαιούχου.

Επίσης η ΣΕΑ δίνει τη δυνατότητα βελτίωσης των υποδομών σε οργανισμούς/επιχειρήσεις χωρίς να χρειάζεται να έχουν τεχνικές γνώσεις, δεξιότητες ενεργειακής διαχείρισης και αρχικό κεφάλαιο.

Σκοπός : Σ.Ε.Α είναι η συμβατική συμφωνία που καταρτίζεται εγγράφως μεταξύ του δικαιούχου και του παρόχου ενεργειακής υπηρεσίας (κατά κανόνα ΕΕΥ: Επιχείρηση Ενεργειακών Υπηρεσιών), με αντικείμενο την εφαρμογή μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και σύμφωνα με την οποία το οικονομικό αντάλλαγμα του παρόχου για την πραγματοποιούμενη επένδυση συναρτάται από το μεταξύ αυτών συμβατικά οριζόμενο επίπεδο βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Οι Επιχειρήσεις Ενεργειακών Υπηρεσιών (ΕΕΥ) παρέχουν, μέσω των ΣΕΑ, ενεργειακές υπηρεσίες και άλλα μέσα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης σε εγκαταστάσεις ή κτίρια του τελικού καταναλωτή.

Στη ΣΕΑ ρυθμίζονται ιδίως τα ακόλουθα:

α) ο σχεδιασμός και η διαχείριση της παρεχόμενης ενεργειακής υπηρεσίας και του ενεργειακού έργου,

β) η μεθοδολογία εκτίμησης της εξοικονομούμενης ενέργειας και αποτίμησης του προκύπτοντος συνολικού οικονομικού οφέλους,

γ) η αγορά, εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία του απαραίτητου ενεργειακού εξοπλισμού,

όπως οι ηλεκτρομηχανολογικά και ηλεκτρονικά συστήματα, καθώς και τα υλικά κτιριακού

κελύφους, σταθερά ή μη, που βελτιώνουν την ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση,

δ) η διαχείριση, ο τρόπος λειτουργίας του εξοπλισμού και η συντήρηση του,

ε) το συνολικό κόστος του έργου, το οποίο αποτελείται από το κόστος προμήθειας και εγκατάστασης του απαραίτητου εξοπλισμού, το κόστος λειτουργίας και συντήρησης του, το

κόστος χρηματοδότησης και την αμοιβή της ΕΕΥ,

στ) η διαδικασία αποτίμησης του ενεργειακού οφέλους και

ζ) ο τρόπος και χρόνος αποπληρωμής.

Θεσμικό πλαίσιο : - Ν. 3855/2010

- Οδηγία 2012/27/ΕΕ, Άρθρο 5 και Άρθρο 8

Παρατηρήσεις : - Η ΣΕΑ αποτελεί συγχώνευση τριών συμβάσεων σε μία, σύμβαση για εργασίες ανακαίνισης, σύμβαση πίστωσης και σύμβαση παροχής υπηρεσιών.

- Το Μητρώο ΕΕΥ αποτελεί το πληροφοριακό σύστημα όπου εντάσσονται οι Επιχειρήσεις Ενεργειακών Υπηρεσιών, οι οποίες παρέχουν ενεργειακές υπηρεσίες στο πλαίσιο υλοποίησης Συμβάσεων Ενεργειακής Απόδοσης. Το Μητρώο υπάρχει στον δικτυακό τόπο: www.escoregistry.gr

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις :

https://www.buildup.eu/sites/default/files/content/xrimatodotisi_ergwn_sea_0.pdf

Συμβάσεις Παραχώρησης

Φορέας χρηματοδότησης : Ιδιωτικοί πόροι

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.) Ο.Τ.Α. , ΑΛΛΟΙ

Στόχοι : Είναι ένα είδος εταιρικής σχέσης μεταξύ του δημόσιου τομέα και μιας (συνήθως) ιδιωτικής εταιρείας που έχει αποδείξει την προστιθέμενη αξία της σε έναν συγκεκριμένο τομέα, (πχ υλοποίηση έργων υποδομής). Μέσω των παραχωρήσεων κινητοποιούνται ιδιωτικά κεφάλαια και τεχνογνωσία, που συμπληρώνουν δημόσιους πόρους, και πραγματοποιούνται νέες επενδύσεις σε δημόσιες υποδομές και υπηρεσίες, χωρίς να αυξάνεται το δημόσιο χρέος. Σύμφωνα με το νόμο ν. 4413/16 «συμβάσεις παραχώρησης» νοούνται συμβάσεις παραχώρησης έργων ή υπηρεσιών

Χρηματοδοτούμενες δράσεις :

- οδικές και σιδηροδρομικές μεταφορές
- λιμενικές και αερολιμενικές υπηρεσίες
- συντήρηση και διαχείριση οδικών δικτύων
- διαχείριση αποβλήτων
- παροχή ενέργειας και θέρμανσης
- εγκαταστάσεις αναψυχής

χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων.

Θεσμικό πλαίσιο : Ν. 4413/16 (ΦΕΚ-148 Α/8-8-16) : Ανάθεση και εκτέλεση συμβάσεων παραχώρησης – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης (ΕΕ L 94/1/28-3-14) και άλλες διατάξεις

Παρατηρήσεις : Παράδειγμα για ΟΤΑ: Κατασκευή και παραχώρηση χώρου στάθμευσης σε ακίνητο ΟΤΑ: ο ιδιώτης αναλαμβάνει την κατασκευή και εκμετάλλευση χώρου στάθμευσης για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα επί ακινήτου ιδιοκτησίας ΟΤΑ και αμείβεται απευθείας από τους χρήστες του χώρου στάθμευσης

Παραδείγματα:

- Κατασκευή του έργου παραχώρησης "Υπόγειος Σταθμός Αυτοκινήτων στο Δήμου Αμαρουσίου

Υπογραφή σύμβασης για την κατασκευή του έργου παραχώρησης "Μελέτη- Κατασκευή- Χρηματοδότηση και Εκμετάλλευση Υπόγειου Σταθμού Αυτοκινήτων στο Ιστορικό Κέντρο Πλατεία Ευτέρπης του Δήμου Αμαρουσίου", προϋπολογισμού 5.414.526,78 € με Φ.Π.Α.

Για την υλοποίηση του έργου έγινε σύσταση της Ανώνυμης Εταιρείας Ειδικού Σκοπού.

Η περίοδος κατασκευής του έργου είναι 30 μήνες και η περίοδος εκμετάλλευσης 29 έτη

Λοιπές   χρήσιμες   συνδέσεις   :

<https://ec.europa.eu/docsroom/documents/15428/attachments/1/translations/el/conditions/native>

Ενεργειακές Κοινότητες

Φορέας χρηματοδότησης : Ιδιωτικοί πόροι

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.) Ο.Τ.Α. , ΑΛΛΟΙ

Στόχοι : Η Ενεργειακή Κοινότητα (Ε. Κοιν.) είναι αστικός συνεταιρισμός αποκλειστικού σκοπού με στόχο την προώθηση της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας (ν. 4430/2016 (Α΄ 205)) και της καινοτομίας στον ενεργειακό τομέα, την αντιμετώπιση της ενεργειακής ένδειας και την προαγωγή της ενεργειακής αειφορίας, την παραγωγή, αποθήκευση, ιδιοκατανάλωση, διανομή και προμήθεια ενέργειας, την ενίσχυση της ενεργειακής αυτάρκειας και ασφάλειας σε νησιωτικούς δήμους, καθώς και τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας στην τελική χρήση σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, μέσω της δραστηριοποίησης στους τομείς των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.), της Συμπααραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), της ορθολογικής χρήσης ενέργειας, της ενεργειακής αποδοτικότητας, των βιώσιμων μεταφορών, της διαχείρισης της ζήτησης και της παραγωγής, διανομής και προμήθειας ενέργειας.

Σκοπός : Με τον Νόμο για τις Ενεργειακές Κοινότητες, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας εισάγει την ενεργειακή δημοκρατία, δίνοντας τη δυνατότητα στους πολίτες, τους τοπικούς φορείς (δήμοι και οι περιφέρειες) και σε μικρές και μεσαίες τοπικές επιχειρήσεις να συμμετάσχουν στην ενεργειακή μετάβαση και τον ενεργειακό σχεδιασμό, μέσω της άμεσης ενεργής εμπλοκής τους σε ενεργειακά εγχειρήματα, με προτεραιότητα στα εγχειρήματα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και εξοικονόμησης που συνεπάγονται ήπιες περιβαλλοντικές παρεμβάσεις. Με αυτό τον τρόπο οι πολίτες και οι υπόλοιποι τοπικοί φορείς αποκτούν διττό ρόλο ως καταναλωτές και ως παραγωγοί ενέργειας (prosumers). Η προϋπόθεση δημιουργίας συνεργιών και συνεργασιών μεταξύ διαφόρων τοπικών φορέων, στο πλαίσιο των Ενεργειακών Κοινοτήτων, έχει ως απώτερο στόχο τη δημιουργία κοινωνικών συναινέσεων, καθώς και την ενίσχυση της κοινωνικής αποδοχής των έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Κύριες δραστηριότητες, εντός της περιφέρειας που βρίσκεται η έδρα της Ενεργειακής κοινότητας η οποία ασκεί υποχρεωτικά τουλάχιστον μία από αυτές:

- Παραγωγή, αποθήκευση, ιδιοκατανάλωση ή πώληση ηλεκτρικής ή θερμικής ή ψυκτικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή Υβριδικούς Σταθμούς
- Διαχείριση -συλλογή, μεταφορά, επεξεργασία, αποθήκευση ή διάθεση- πρώτης ύλης για την παραγωγή ηλεκτρικής ή θερμικής ή ψυκτικής ενέργειας
- Προμήθεια για τα μέλη της ενεργειακών προϊόντων, συσκευών και εγκαταστάσεων
- Προμήθεια για τα μέλη της ηλεκτροκίνητων οχημάτων
- Διανομή ηλεκτρικής ενέργειας
- Προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου προς τελικούς πελάτες,
- Παραγωγή, διανομή και προμήθεια θερμικής ή ψυκτικής ενέργειας
- Διαχείριση της ζήτησης για τη μείωση της τελικής χρήσης της ηλεκτρικής ενέργειας και εκπροσώπηση παραγωγών και καταναλωτών στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας
- Ανάπτυξη δικτύου, διαχείριση και εκμετάλλευση υποδομών εναλλακτικών καυσίμων ή διαχείριση μέσων βιώσιμων μεταφορών
- Εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων αφαλάτωσης νερού με χρήση Α.Π.Ε
- Παροχή ενεργειακών υπηρεσιών

Θεσμικό πλαίσιο : Ν. 4513/2018

Παρατηρήσεις :

- Για τη σύσταση της Ε.Κοιν. τηρείται η διαδικασία ίδρυσης ενός αστικού συναιτερισμού
- Οι Ε.Κοιν. έχουν μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα (με κάποιες εξαιρέσεις)
- Οι Ε.Κοιν. μπορούν να ασκούν και τις δραστηριότητες που περιγράφονται στη παράγραφο 2 του άρθρου 4 του Ν. 4513/2018
- Οι Ε.Κοιν., σχετικά τα οικονομικά μέτρα στήριξης, μπορούν να εντάσσονται στον Νόμο για τις Κοιν.Σ.Επ. όπως επίσης και ανάλογα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους ή πόρους της Ευρωπαϊκής ένωσης
- Στις Ε.Κοιν., παρέχονται κάποια οικονομικά κίνητρα όπως για παράδειγμα "Απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής του Ετήσιου τέλους διατήρησης δικαιώματος κατοχής άδειας παραγωγής" και άλλα που περιγράφονται αναλυτικά στο άρθρο 11 του Ν. 4513/2018

- Ο Δήμος Τρικκαίων αποτελεί τον 1ο Δήμο της χώρας που αξιοποιεί τον πρόσφατο νόμο για την υλοποίηση των Ενεργειακών Κοινοτήτων (Ε.Κοιν.) και συστήνεται η «Ενεργειακή Κοινότητα Τρικκαίων-Ι ως αστικός συνεταιρισμός αποκλειστικού σκοπού

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις :

<http://www.ypeka.gr/LinkClick.aspx?fileticket=keEgh3Jkg1w%3D&tabid=367&language=el-GR>

<https://trikalacity.gr/o-dimos-trikkeon-iserchete-ston-tomea-tis-energias/>

Crowdfunding: Χρηματοδότηση από το πλήθος

Φορέας χρηματοδότησης : Ιδιωτικοί πόροι

Κατηγορία Δικαιούχων : ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Ο.Τ.Α., ΑΛΛΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Περίοδος εφαρμογής : Από λίγες μέρες έως μερικές εβδομάδες.

Στόχοι : Η λειτουργία της ηλεκτρονικής πλατφόρμας Crowdfunding είναι μεγάλης σημασίας συνδυάζει παρεμβάσεις σε καίριους τομείς για τους ΟΤΑ και δίνει τη δυνατότητα στους τοπικούς φορείς να βρουν νέους τρόπους αναζήτησης επενδύσεων και εύρεσης πόρων για δράσεις. Η υλοποίηση της πλατφόρμας για ένα Δήμο αποτελεί μια μοναδική στρατηγική ευκαιρία με απτά οφέλη σε βραχυπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο επίπεδο.

Τα οφέλη για του Crowdfunding για τους την ΤΑ είναι τα εξής:

- Χρηματοδότηση Δράσεων που αναβαθμίζουν τους ΟΤΑ σε επίπεδο τουριστικό, πολιτιστικό, κοινωνικό και οικονομικό
- Άντληση χρηματοδότησης μέσω Δωρεών με σύγχρονο, αποτελεσματικό τρόπο και με διεθνείς μεθοδολογίες CrowdFunding, οι οποίες είναι συμβατές με το ελληνικό και ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο
- Δημιουργία ανοιχτής γραμμής επικοινωνίας με τα μέλη, τους φορείς, την πολιτεία και την ευρύτερη κοινωνία
- Ανάπτυξη συμμετοχικής Διαδικασίας Λήψης Αποφάσεων
- Συνδιαμόρφωση Ιδεών, Προτάσεων και Λύσεων
- Ενεργή εμπλοκή των κοινών στόχων
- Προώθηση της Διαφάνειας και της Λογοδοσίας

Σκοπός : Η συμμετοχική χρηματοδότηση μπορεί να αποτελέσει μία πρόσθετη πηγή χρηματοδότησης κυρίως των κοινωφελών δράσεων της ΤΑ, της οποίας η αποτελεσματική λειτουργία της σήμερα είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τη δημιουργία ενός πλαισίου συμμετοχικής λήψης αποφάσεων, ενίσχυσης της διαφάνειας και της λογοδοσίας και υποστήριξης δράσεων πληθοπορισμού (crowdsourcing), με στόχο πάντα τη διαρκή βελτίωση των υπηρεσιών προς τους πολίτες, την τοπική ανάπτυξη και την επιχειρηματικότητα

Οι στόχοι λειτουργίας και χρήσης της πλατφόρμας είναι:

- Οι δωρεές χρησιμοποιούνται κυρίως για τη χρηματοδότηση κοινωφελών και φιλανθρωπικών σκοπών ή για τη χρηματοδότηση της τέχνης, του Δημοσίου ή Δημοσίων Φορέων που εκτελούν ένα έργο γενικού συμφέροντος.
- Οι επενδυτές-δωρητές χρηματοδοτούν έργα ή προσπάθειες/ενέργειες της επιλογής τους για λόγους ηθικής ικανοποίησης, χωρίς αντάλλαγμα ή λαμβάνοντας κάποιο μη-χρηματικό αντίτιμο που ενδεχομένως προσφέρει ο εκάστοτε Φορέας, το οποίο μπορεί να είναι ένα ευχαριστήριο σημείωμα ή ένα δώρο συμβολικής/αναμνηστικής αξίας.
- Μέσα από την πλατφόρμα δημοσιεύονται ανοικτές προσκλήσεις για υποστήριξη έργων που αφορούν τον πολιτισμό, τις υποδομές, έργα και δράσεις τις κοινωνίας πολιτών κ.ά.
- Η ανάληψη πολιτικής πρωτοβουλίας εκ μέρους του Δήμου με την οποία υιοθετεί και εφαρμόζει καινοτόμους τεχνολογικούς μηχανισμούς για προσέλκυση δωρεών σε αυτόν μέσω συλλογικής χρηματοδότησης

Χρηματοδοτούμενες δράσεις : Ενδεικτικές χρηματοδοτούμενες δράσεις:

- δράσεις πρόνοιας
- δράσεις κοινωνικής αλληλεγγύης
- υλοποίηση καινοτόμων επιχειρηματικών αναγκών
- πολιτιστικές δράσεις
- έρευνα
- κάλυψη λειτουργικών υποδομών

Θεσμικό πλαίσιο : Ν. 4416/2016

Παρατηρήσεις : Ορισμένες από τις δράσεις που στηρίχθηκαν στο crowdfunding αυτή είναι οι:

- Σχολικά γεύματα στη Δυτική Αττική για 9 σχολεία και 1405 μαθητές με στόχο τη συλλογή 600.000 ευρώ. Από τον Αύγουστο του 2016 έως και τον Νοέμβριο του 2016 μαζεύτηκαν 220.000 ευρώ. Η πλατφόρμα είναι ανοιχτή έως και τον Ιούνιο του 2017
- Μελέτες αποκατάστασης αρχαίου θεάτρου της Κασσώπης με στόχος τη συλλογή 80.000 ευρώ, ο οποίος σχεδόν καλύφθηκε 1 μήνα πριν την λήξη της

Λοιπές χρήσιμες συνδέσεις : <https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/2f026f42-950c-4efc-b950-340c4fb76a24/t-oseka-eisigitiki-sunolo.pdf>

13. Το όραμα και οι αρχές του Δήμου

Το όραμα του Δήμου εκφράζει το ρόλο και τον προσανατολισμό του.

Το όραμα του Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης είναι η ανάπτυξη μιας ευημερούσας, σύγχρονης, όμορφης και καθαρής ευρωπαϊκής πόλης. Ο Δήμος διασφαλίζοντας τις ελάχιστες απαιτήσεις που επιβάλλει η νομοθεσία, με αίσθημα κοινωνικής ευθύνης και με σεβασμό στη διαχείριση των διαθέσιμων πόρων αναλαμβάνει την διευθέτηση των υποθέσεων που απασχολούν την τοπική κοινωνία. Στα πλαίσια που καθορίζει ο σεβασμός στα ανθρώπινα δικαιώματα, η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και η πολιτιστική ταυτότητα της πόλης ο Δήμος έχει προορισμό να ανταποκριθεί στις προσδοκίες και τις ανάγκες των δημοτών για την αύξηση του βιοτικού επιπέδου προσφέροντας υψηλού επιπέδου υπηρεσίες που συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων του Δήμου, σεβόμενος τις επερχόμενες γενεές.

Η απόδοση του Δήμου για τη βέλτιστη ικανοποίηση του πολίτη επιτυγχάνεται μέσα από τη συγκεκριμένη στοχοθεσία και το σχεδιασμό πολιτικών ανάλογα με της ανάγκες των δημοτών, από τον αποδοτικό και αποτελεσματικό προγραμματισμό των αναπτυξιακών δράσεων, από την χρηστή οικονομική διαχείριση και την αξιοποίηση της τεχνολογίας, αξιοποιώντας τους διαθέσιμους ανθρώπινους και υλικούς πόρους προς όφελος των δημοτών.

14. Η στρατηγική του Δήμου

Η Στρατηγική του Δήμου αποτελείται από σύστημα δράσεων και πολιτικών σχεδιασμένων ώστε να οδηγούν αιτιολογημένα το Δήμο στην υλοποίηση του οράματός του. Η στρατηγική του Δήμου προσδιορίζεται λαμβάνοντας υπόψη:

- την αξιολόγηση της τρέχουσας κατάστασης και την ανάδειξη των κρίσιμων θεμάτων της τοπικής κοινωνίας που θα πρέπει να διευθετήσει ο Δήμος
- τη διερεύνηση και ανάλυση των πόρων και των δυνατοτήτων του Δήμου και

- τη διαμόρφωση των κατάλληλων στρατηγικών ώστε ο Δήμος να επιτύχει τους στόχους του αλλά και να διατηρήσει την απαιτούμενη ευελιξία αντιμετώπισης αλλαγών στο εσωτερικό και εξωτερικό του περιβάλλον.

Η στρατηγική προσδιορίζει το σχέδιων δράσης του Δήμου το οποίο θα πρέπει να είναι συμβάλλει στην υλοποίηση της αποστολής, του οράματος του και θα σέβεται τις αρχές της αποτελεσματικής λειτουργίας και διακυβέρνησης του Δήμου. Στο πλαίσιο της στρατηγικής του Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης διατυπώνονται οι αντίστοιχες βασικές στρατηγικές τους κατευθύνσεις στους 4 άξονες.

15. Άξονες Προτεραιότητας

Άξονας 1ος «Περιβάλλον και ποιότητα ζωής»

Οι βασικές στρατηγικές κατευθύνσεις περιλαμβάνουν:

- Βελτίωση, ολοκλήρωση και συντήρηση βασικών υποδομών (π.χ. πεζοδρόμια, πεζοδρομήσεις, οδικοί άξονες, δίκτυο όμβριων).
- Πρωτοβουλίες για τη διασφάλιση χώρων στάθμευσης ώστε να εξυπηρετούνται δημότες και επισκέπτες του Δήμου, με στόχο την βελτίωση της προσβασιμότητας πολιτών στην περιοχή και την περαιτέρω βελτίωση της αγοραστικής της κίνησης.
- Ανάπλαση παρακτίου μετώπου με έμφαση την ανάπτυξη υπηρεσιών αναψυχής.
- Ανάπλαση χώρων, δημιουργία νέων ελευθέρων χώρων και χώρων πρασίνου.
- Ενίσχυση της ανακύκλωσης.
- Αποτελεσματική Διαχείριση αποβλήτων, κλαδεμάτων.
- Συμμετοχή και Διεκδίκηση πόρων από εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα (π.χ. ΕΣΠΑ).
- Διαμόρφωση συνθηκών για τη βελτίωση των κυκλοφοριακών ροών στην πόλη.
- Ανάπτυξη δράσεων για την προστασία του περιβάλλοντος, την αντιπυρική και αντιπλημμυρική προστασία.
- Ανάπτυξη δράσεων για την ενεργειακή διαχείριση των κτηρίων, σχολείων και των υποδομών του Δήμου με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας.

- Δημιουργία υποδομών για τον έξυπνο δημοτικό φωτισμό.
- Ανάπτυξη δράσεων για τη βιώσιμη ανάπτυξη.
- Βελτίωση των Υπηρεσιών Καθαριότητας.
- Αναβάθμιση και πιστοποίηση υφιστάμενων παιδικών χαρών.
- Πρωτοβουλίες για νέες φυτεύσεις αλλά και τη συντήρηση του υφιστάμενου πρασίνου.

Άξονας 2ος «Κοινωνική πολιτική, υγεία, παιδεία, πολιτισμός και αθλητισμός»

Οι βασικές στρατηγικές κατευθύνσεις περιλαμβάνουν:

- Διαχείριση και βελτιστοποίηση των υφιστάμενων δομών και υπηρεσιών προσφοράς στην κοινωνία όπως π.χ. παιδικοί σταθμοί, δημοτική συγκοινωνία, ΚΑΠΗ)
- Διατήρηση προγράμματος επιδότησης παιδικών σταθμών από το ΕΣΠΑ.
- Ανάπτυξη προγραμμάτων υποστήριξης ευπαθών ομάδων και μελών της τοπικής κοινωνίας με στόχο π.χ. την καταπολέμηση της φτώχειας.
- Διατήρηση και περαιτέρω ανάπτυξη υπηρεσιών υγείας και υπηρεσιών κοινωνικής μέριμνας υψηλής ποιότητας με έμφαση στην πρόληψη και υποστήριξη ιδιαίτερας ευαίσθητων μελών της κοινωνίας.
- Ανάπτυξη δράσεων για την υποστήριξη εκπαιδευτικών και ερευνητικών προγραμμάτων με έμφαση στη παλαιοντολογία.
- Ανάπτυξη δράσεων για την υποστήριξη εκπαιδευτικών και ερευνητικών προγραμμάτων με έμφαση στη γεωπονία.
- Ανάπτυξη προγραμμάτων εκπαίδευσης για ενήλικες.
- Διατήρηση υφισταμένων αλλά και Ανάπτυξη νέων προγραμμάτων στον αθλητισμό, με την ενίσχυση δράσεων όπως ενίσχυση σταδίων και χώρων άθλησης, ανάπτυξη αθλητικών γεγονότων π.χ. αγώνες δρόμου, trekking, καταβάσεις, κλπ.
- Δημιουργία νέων και αναβάθμιση υφιστάμενων υποδομών πολιτισμού και τέχνης.
- Διατήρηση υφισταμένων αλλά και Ανάπτυξη νέων προγραμμάτων στον αθλητισμό, με την ενίσχυση δράσεων όπως θαλάσσια αθλήματα, surfing, κλπ.

- Διατήρηση υφισταμένων αλλά και Ανάπτυξη νέων προγραμμάτων στον πολιτισμό, με την ενίσχυση δράσεων σχετιζόμενων με π.χ. το θέατρο , τη ζωγραφική κλπ.
- Συμμετοχή και Διεκδίκηση πόρων από εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα (π.χ. ΕΣΠΑ).

Άξονας 3ος «Τοπική οικονομία και απασχόληση»

Οι βασικές στρατηγικές κατευθύνσεις περιλαμβάνουν:

- Πρωτοβουλίες ενίσχυσης και ανάπτυξης του τουρισμού, των υπηρεσιών αναψυχής και εστίασης.
- Διαμόρφωση του Παραλιακού μετώπου. Διαμόρφωση πολιτικών για την Ενίσχυση των δυνατοτήτων ανάπτυξης επιχειρηματικής δράσης στο μήκος του παραλιακού μετώπου.
- Ενίσχυση του city branding.
- Πρωτοβουλίες ενίσχυσης και ανάπτυξης τουριστικών υπηρεσιών εστιασμένων που ενισχύονται από τα χαρακτηριστικά της πόλης όπως: θαλάσσιος, πολιτισμικός, περιπατητικός, συνεδριακός, αθλητικός-ναυταθλητικός τουρισμός, π.χ. πρωτοβουλίες ανάδειξης του λόφου του Οχυρού, της πολιτιστικής ιστορίας (διαμέσου των αιώνων) της πόλης και της ευρύτερης περιοχής, διοργάνωση αγώνων surf.
- Πρωτοβουλίες ενίσχυσης και ανάπτυξης των τοπικών υποδομών φιλοξενίας, με εκτέλεση των αναγκαίων έργων και παρεμβάσεων.
- Πρωτοβουλίες ανάδειξης και προβολής της πόλης ως τουριστικού και επιχειρηματικού προορισμού, μέσα από διεθνείς συνεργασίες, με στόχο την προσέλκυση επενδυτών αλλά και νέων επισκεπτών.

- Πρωτοβουλίες για τη διασφάλιση της πρόσβασης των δημοτών και επισκεπτών του Δήμου σε δημόσια αγαθά, π.χ. παραλίες. Σχεδιασμός και υλοποίησης σχετικών μέτρων και παρεμβάσεων.
- Ενημέρωση σχετικά με επιχειρηματικές ευκαιρίες.
- Υποστήριξη, Διασύνδεση και Προβολή επιχειρήσεων που ασχολούνται με προϊόντα τοπικών παραδοσιακών καλλιεργειών.
- Ανάπτυξη πολιτιστικών εκδηλώσεων π.χ. διεθνών εκθέσεων ζωγραφικής, κλπ.
- Ανάπτυξη εκδηλώσεων σχετικών με τη ρητορική (εστιάζοντας σε ρητορικές ομάδες νέων ανά τον κόσμο)
- Δημιουργία δομών και προγραμμάτων για την αντιμετώπιση της ανεργίας.
- Συμμετοχή και Διεκδίκηση πόρων από εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα (π.χ. ΕΣΠΑ).

Άξονας 4ος «Οργάνωση και Λειτουργία Δήμου»

Οι βασικές στρατηγικές κατευθύνσεις περιλαμβάνουν:

- Επανασχεδιασμός Υπηρεσιών και Διαδικασιών του Δήμου με στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών αλλά και προσαρμογής αυτών στο σύγχρονο νομικό, κοινωνικό, τεχνολογικό και επιχειρησιακό περιβάλλον λειτουργίας του Δήμου.
- Ανάπτυξη τεχνολογικής υποδομής και συστημάτων με στόχο την παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας στους δημότες, τους επισκέπτες και τις επιχειρήσεις που κατοικούν, επισκέπτονται και δραστηριοποιούνται αντίστοιχα στο Δήμο.
- Ανάπτυξη δομής για τη διαχείριση της αναβάθμισης των υποδομών των πληροφοριακών συστημάτων και τον ψηφιακό μετασχηματισμό του Δήμου.
- Συμμετοχή και Διεκδίκηση πόρων από εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα (π.χ. ΕΣΠΑ), π.χ. για χρηματοδότηση δράσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.
- Διαχείριση των δαπανών του Δήμου και εφαρμογή προγράμματος παρακολούθησης της ανταποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των δράσεων του Δήμου.

- Αναζήτηση επιπλέον πηγών εσόδων, π.χ. ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας μέσω υπηρεσιών φιλοξενίας, αναψυχής, εστίασης, στάθμευσης, διεθνών και μη εκδηλώσεων.
- Αξιολόγηση των δυνατοτήτων και Αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει η ηλεκτρονική διακυβέρνηση για την εξυπηρέτηση του πολίτη, όσο και για τη βελτίωση της εσωτερικής λειτουργίας του Δήμου και την ενίσχυση της διαφάνειας.
- Αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας του Δήμου π.χ. για την ενίσχυση των τουριστικών υποδομών.

16. Άξονες και Μέτρα

ΑΞΟΝΑΣ 1: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

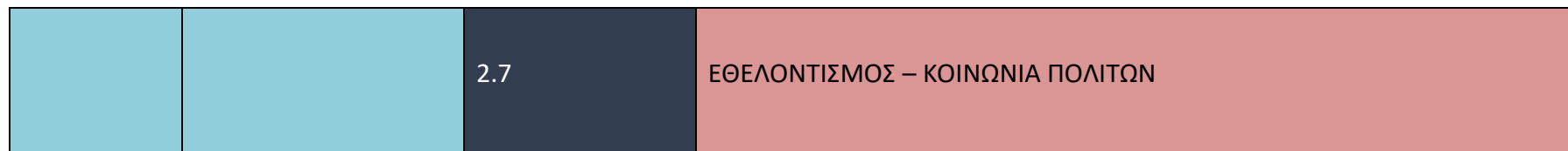
Α/Α ΑΞΟΝΑ	ΑΞΟΝΑΣ	Α/Α ΜΕΤΡΟΥ	ΜΕΤΡΟ
1	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	1.1	ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ
		1.2	ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ
		1.3	ΔΙΚΤΥΑ – ΥΠΟΔΟΜΕΣ – ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ
		1.4	ΕΝΕΡΓΕΙΑ
		1.5	ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

		1.6	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ – ΑΣΦΑΛΕΙΑ
--	--	-----	-------------------------------

ΑΞΟΝΑΣ 2: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΥΓΕΙΑ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Α/Α ΑΞΟΝΑ	ΑΞΟΝΑΣ	Α/Α ΜΕΤΡΟΥ	ΜΕΤΡΟ
2	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΥΓΕΙΑ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	2.1	ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ - ΔΟΜΕΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΚΑΙ ΣΤΗΡΙΞΗΣ
		2.2	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΣΥΝΟΧΗ
		2.3	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ-ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
		2.4	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ
		2.5	ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
		2.6	ΙΣΟΤΗΤΑ ΦΥΛΩΝ & ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ

ΑΞΟΝΑΣ 3: ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

3	ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	3.1	ΤΟΠΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
		3.2	ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ/ΑΝΕΡΓΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

ΑΞΟΝΑΣ 4: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

4	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	4.1	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ
		4.2	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
		4.3	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ
		4.4	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ
		4.5	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ
		4.6	ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

17. Άξονες - Μέτρα – Γενικοί Στόχοι

Άξονας	Μέτρα	Γενικός Στόχος	
1 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	1.1 ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	1.1.1	Παρεμβάσεις αναβάθμισης του Πρασίνου / Προστασία, Ενίσχυση Φυσικού Περιβάλλοντος Περιοχής, Αστικού και Περιαστικού Πρασίνου
		1.1.2	Περιορισμός Ρύπανσης του Περιβάλλοντος
		1.1.3	Προώθηση δράσεων με γνώμονα την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση των πολιτών.
		1.1.4	Μητροπολιτικό Πάρκο Ελληνικού
		1.1.5	Προστασία Υμηττού
	1.2 ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	1.2.1	Πολεοδομικός Σχεδιασμός και προβλεπόμενες απαλλοτριώσεις
		1.2.2	Υποστηρικτικές ενέργειες προς τους αρμόδιους φορείς για την αναβάθμιση του παράκτιου μετώπου του Δήμου
		1.2.3	Ανάπλαση χώρων, δημιουργία νέων ελευθέρων χώρων και χώρων πρασίνου
		1.2.4	Συντήρηση παιδικών χαρών.
		1.2.5	Βελτίωση προσβασιμότητας κτηρίων, δρόμων και κοινόχρηστων χώρων - Υποστήριξη αστικής κινητικότητας
		1.2.6	Βελτίωση της Ποιότητας Κοινόχρηστων Χώρων
		1.2.7	Ενίσχυση μέριμνας αδέσποτων ζώων

1.3	ΔΙΚΤΥΑ – ΥΠΟΔΟΜΕΣ – ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ	1.3.1	Βελτίωση, ολοκλήρωση και συντήρηση δικτύου όμβριων - Αντιπλημμυρική Θωράκιση
		1.3.2	Υποστηρικτικές ενέργειες προς τους αρμόδιους φορείς για τη συντήρηση του αποχετευτικού συστήματος του Δήμου.
		1.3.3	Ανάπτυξη, βελτίωση (ποιότητας, λειτουργικότητας, ασφάλειας), ολοκλήρωση και συντήρηση (έργα, εργασίες) οδικού δικτύου στις Δημοτικές Ενότητες - Δίκτυα Σταθερής τροχιάς
		1.3.4	Διαμόρφωση συνθηκών για τη βελτίωση των κυκλοφοριακών ροών στην πόλη (κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, μονοδρομήσεις, σημάσεις) - Υποστήριξη αστικής κινητικότητας, προσβασιμότητα
		1.3.5	Διασφάλιση χώρων στάθμευσης ώστε να εξυπηρετούνται δημότες και επισκέπτες του Δήμου, με στόχο την βελτίωση της προσβασιμότητας πολιτών στην περιοχή και την περαιτέρω βελτίωση της αγοραστικής της κίνησης - Δημιουργία υποδομών στάθμευσης (πλησίον ΜΕΤΡΟ)
		1.3.6	Ενίσχυση από ΟΑΣΑ λεωφορειακών γραμμών - Βελτίωση Τοπικής/Δημοτικής Συγκοινωνίας
		1.3.7	Αξιοποίηση των χώρων περιμετρικά των σταθμών μετρό που βρίσκονται στα όρια του Δήμου
		1.3.8	Επανασχεδιαμός δημοτικής συγκοινωνίας
		1.3.9	Υποστηρικτικές ενέργειες προς την ΕΥΔΑΠ με γνώμονα τη διευκόλυνση και επιτάχυνση διαδικασιών συντήρησης του δικτύου ύδρευσης του Δήμου

		1.3.10	Υποστηρικτικές ενέργειες διάνοιξης και διοχέτευσης υδάτινων πόρων για ποτιστικές εκτάσεις στα όρια του Δήμου.
		1.3.11	Υποστηρικτικές ενέργειες προς τους αρμόδιους φορείς για τη βελτίωση των υποδομών της Μαρίνας του Αγ. Κοσμά.
		1.3.12	Διεύρυνση/ Ολοκλήρωση δικτύου φυσικού αερίου
		1.3.13	Smart City - Ψηφιακός Δήμος
		1.3.14	Αναβάθμιση υποδομών έξυπνου δημοτικού φωτισμού (smart city)
		1.3.15	Δωρεάν Internet εντός των ορίων του Δήμου
1.4	ΕΝΕΡΓΕΙΑ	1.4.1	Ενεργειακή διαχείριση υποδομών του Δήμου
		1.4.2	Ευαισθητοποίηση του πληθυσμού σε θέματα εξοικονόμησης ενέργειας - Προώθηση της Ενεργειακής αποδοτικότητας στα Νοικοκυριά και τις Επιχειρήσεις
		1.4.3	Παραγωγή Ενέργειας για ιδιοχρηση και πώληση
1.5	ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ	1.5.1	Βελτίωση των Υπηρεσιών Καθαριότητας. Αποτελεσματική Διαχείριση αποβλήτων, κλαδεμάτων - Μείωση του Κόστους Διαχείρισης Απορριμμάτων
		1.5.2	Ανανέωση και βελτίωση εξοπλισμού καθαριότητας
		1.5.3	Ενίσχυση της ανακύκλωσης
		1.5.4	Δράσεις ενημέρωσης πολιτών - Ευαισθητοποίηση του πληθυσμού σε θέματα διαχείρισης απορριμμάτων
		1.5.5	Ενίσχυση της διαλογής στην πηγή
		1.5.6	Επανασχεδιασμός βέλτιστων διαδρομών αποκομιδής απορριμμάτων
1.6		1.6.1	Ανάπτυξη δράσεων πολιτικής προστασίας

2	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΥΓΕΙΑ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	2.1	ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ - ΔΟΜΕΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΚΑΙ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	1.6.2	Ευαισθητοποίηση του πληθυσμού σε θέματα πολιτικής προστασίας
				1.6.3	Ενίσχυση ασφάλειας πολίτη
		2.1	ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ - ΔΟΜΕΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΚΑΙ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	2.1.1	Διαχείριση και βελτιστοποίηση των υφιστάμενων δομών και υπηρεσιών προσφοράς στην κοινωνία - Διατήρηση υψηλού Επιπέδου Ποιότητας Προνοιακών Υπηρεσιών προς τις Ευαίσθητες Κοινωνικές Ομάδες
				2.1.2	Ανάπτυξη υπηρεσιών υγείας και υπηρεσιών κοινωνικής μέριμνας υψηλής ποιότητας
				2.1.3	Ενεργή στήριξη ΑΜΕΑ
				2.1.4	Πρόληψη
				2.1.5	Υποστήριξη ευπαθών ομάδων και μελών της τοπικής κοινωνίας με στόχο π.χ. την καταπολέμηση της φτώχειας
		2.2	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΣΥΝΟΧΗ	2.2.1	Αναβάθμιση και επέκταση δομών και υποδομών για τους ανήλικους (όλων των βαθμίδων)
				2.2.2	Αναβάθμιση δομών και υποδομών για την τρίτη ηλικία
				2.2.3	Αναβάθμιση δομών και υποδομών για τους εφήβους και τους νέους
		2.3	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ-ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ	2.3.1	Δημιουργία νέων σχολικών μονάδων και εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων
				2.3.2	Υποστήριξη εκπαιδευτικών και ερευνητικών προγραμμάτων
				2.3.3	Ανάπτυξη προγραμμάτων εκπαίδευσης για ενήλικες - Δια Βίου Μάθηση
				2.3.4	Δημιουργική απασχόληση

	2.4	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	2.4.1	Δημιουργία νέων και αναβάθμιση υφιστάμενων υποδομών πολιτισμού και τέχνης μέσω νέων πολιτιστικών δράσεων που θα αποσκοπούν και στην ενίσχυση του brand name του Δήμου
			2.4.2	Ανάπτυξη νέων προγραμμάτων στον πολιτισμό (θέατρο, ζωγραφική, κ.α.) - Προώθηση πολιτισμού
			2.4.3	Υποστήριξη πολιτιστικών φορέων και ομάδων - Προώθηση πολιτισμού
			2.4.4	Υποστηρικτικές Ενέργειες προς διευκόλυνση διενέργειας πολιτιστικών δράσεων στα πλαίσια της ανάπλασης του Ελληνικού
			2.4.5.	Πολιτιστική δημιουργική βιομηχανία
	2.5	ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	2.5.1	Σχεδιασμός, Δημιουργία/Κατασκευή/Υλοποίηση, Εκσυγχρονισμός, Συντήρηση, Ανακατασκευή και Αναβάθμιση αθλητικών υποδομών
			2.5.2	Αναβάθμιση υφισταμένων αλλά και Ανάπτυξη νέων προγραμμάτων στον αθλητισμό - Καθιέρωση Δήμου ως πόλου έλξης σημαντικών αθλητικών εκδηλώσεων
			2.5.3	Ενίσχυση δράσεων αθλητικών συλλόγων
			2.5.4	Υποστήριξη αθλητικών φορέων και ομάδων
			2.5.5	Προώθηση Σχολικού αθλητισμού
2.5.6			Υποστηρικτικές Ενέργειες προς διευκόλυνση διενέργειας αθλητικών δράσεων στα πλαίσια της ανάπλασης του Ελληνικού	

		2.6	ΙΣΟΤΗΤΑ ΦΥΛΩΝ & ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ	2.6.1	Προώθηση δράσεων για την ενίσχυση της ισότητας των φύλων
		2.7	ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ – ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΠΟΛΙΤΩΝ	2.7.1	Προώθηση συνεργασιών με την κοινωνία των πολιτών - Στήριξη κοινωνικών δομών που βασίζονται στον Εθελοντισμό
2.7.2	Ενεργοποίηση και προώθηση εθελοντικών δράσεων και εν γένει του εθελοντισμού				
3	ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	3.1	ΤΟΠΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	3.1.1	Ενίσχυση του city branding και ανάπτυξη του τουρισμού, των υπηρεσιών αναψυχής και εστίασης
				3.1.2	Προώθηση Εναλλακτικών Μορφών Τουρισμού
				3.1.3	Διαμόρφωση πολιτικών για την ενίσχυση των δυνατοτήτων ανάπτυξης επιχειρηματικής δράσης εντός των ορίων του Δήμου
				3.1.4	Προώθηση της καινοτομίας και νέων τεχνολογιών
				3.1.5	Ανάπτυξη των τοπικών καταλυμάτων και ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου
				3.1.6	Ενημέρωση σχετικά με επιχειρηματικές ευκαιρίες και προώθηση της νεανικής επιχειρηματικότητας
				3.1.7	Προώθηση και προβολή τοπικής επιχειρηματικότητας
		3.2	ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ/ΑΝΕΡΓΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	3.2.1	Δημιουργία δομών και προγραμμάτων για την αντιμετώπιση της ανεργίας και την αύξηση της απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο

4	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	4.1	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	4.1.1	Διαχείριση των δαπανών του Δήμου και εφαρμογή προγράμματος παρακολούθησης της ανταποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των δράσεων του Δήμου
				4.1.2	Καθιέρωση διαδικασιών συμμετοχικού σχεδιασμού - Διαφάνεια
				4.1.3	Επανασχεδιασμός Υπηρεσιών και Διαδικασιών του Δήμου με στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών- Επανασχεδιασμός διοικητικών δομών και διαδικασιών - συστήματα ποιότητας
				4.1.4	Ανάπτυξη τεχνολογικής υποδομής και συστημάτων με στόχο την παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας στους δημότες, τους επισκέπτες και τις επιχειρήσεις. Προώθηση ηλεκτρονικής διακυβέρνησης
				4.1.5	Διαχείριση αιτημάτων καθαριότητας και παραπόνων
				4.1.6	Βελτίωση κτηριακών υποδομών
	4.2	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	4.2.1	Αναβάθμιση των υποδομών των πληροφοριακών συστημάτων και τον ψηφιακό μετασχηματισμό του - Αναβάθμιση ΤΠΕ, Βελτίωση αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των υπηρεσιών μέσω αξιοποίηση ΤΠΕ	
			4.2.2	Διασύνδεση δημοτικών κτηρίων μέσω οπτικών ινών	
			4.2.3	Βελτίωση της ποιότητας ζωής στην Πόλη μέσω αξιοποίησης νέων τεχνολογιών	
			4.2.4	Ανάπτυξη υπηρεσιών Internet / Προμήθεια Εφαρμογών λογισμικού	
			4.2.5	Αναβάθμιση Τεχνολογικού εξοπλισμού	

	4.3	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ	4.3.1	Ανάπτυξη προγραμμάτων διαρκούς Επιμόρφωσης και Ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού - Βελτίωση της αποτελεσματικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού
			4.3.2	Ανάπτυξη και βελτίωση των συστημάτων διοίκησης του ανθρώπινου δυναμικού
			4.3.3	Συστήματα διαχείρισης και συντονισμού ανθρώπινου δυναμικού
			4.3.4	Ενίσχυση Ανθρώπινου Δυναμικού
			4.3.5	Βελτίωση συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας εργαζομένων
	4.4	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	4.4.1	Αναζήτηση επιπλέον πηγών εσόδων - Διασφάλιση της Οικονομικής Βιωσιμότητας του Δήμου
			4.4.2	Αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας
			4.4.3	Αξιοποίηση Μητροπολιτικού Πάρκου με αθλητικές και πολιτιστικές χρήσεις
			4.4.4	Μείωση Κόστους Προμηθειών
			4.4.5	Αξιοποίηση των ακινήτων που υπάγονται στο ιδιοκτησιακό καθεστώς του Δήμου
			4.4.6	Προμήθεια απαιτούμενων μέσων για την Εύρυθμη Λειτουργία του Δήμου
			4.4.7	Επίσπευση ενεργειών αναφορικά σε επενδυτικά δάνεια του Δήμου.
			4.4.8	Οικονομικές διεκδικήσεις Δήμου
	4.5	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ	4.5.1	Πρώθηση συνεργασιών σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο
	4.6	ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ	4.6.1	Ανάπτυξη διαδημοτικής συνεργασίας με όμορους δήμους

				4.6.2	Ενίσχυση συνεργασίας με Συνδέσμους και λοιπά δίκτυα (ενδεικτικά ΣΠΑΥ, Βιώσιμη Πόλη)
				4.6.3	Ενέργειες για την ενίσχυση οποιασδήποτε μορφής διαδημοτικής συνεργασίας για την ανάδειξη πολιτιστικών δράσεων από κοινού με όμορους δήμους